Ang Basahon ni Mormon

Manwal sa Magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo

Ang Basahon ni Mormon

Manwal sa Magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo

Gimantala sa
Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
Dakbayan sa Salt Lake, Utah

Mga Komentaryo ug mga Sugyot

Ang inyong mga komentaryo ug mga sugyot mahitungod niini nga manwal gikahinangup. Palihug ipadala kini ngadto sa:

Curriculum Planning
50 East North Temple Street, Floor 24
Salt Lake City, UT 84150 3200
USA

E-mail: curdevelopment©ldschurch.org
Palihug ilista ang imong ngalan, pinuy-anan, purok, ug istaka. Siguroha ang paghatag sa ulohan sa manwal. Dayon itanyag ang imong mga komentaryo ug mga sugyot mahitungod sa mga kalig-on sa manwal ug mga erya sa potensyal nga kalamboan.

© 1999 sa Intellectual Reserve Inc.
Tanang mga katungod gigahin
Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa America
Pagtugot sa Ingles: 8/96
Pagtugot sa paghubad: 1/99
Hubad sa *Book of Mormon: Gospel Doctrine Teacher's Manual*

Cebuano

Mga Sulod

Numero ug Ulohan sa Leksyon		Pahina
Mga Tabang Alang sa Magtutudlo		v
1	"Ang Tukurang Bato sa Atong Relihiyon"	1
2	"Tanan nga mga Butang Sumala sa Iyang Kabubut-on" (1 Nephi 1–7)	7
3	Ang Panan-awon sa Kahoy sa Kinabuhi (1 Nephi 8–11; 12:16–18; 15)	13
4	"Ang mga Butang diin Ako Nakakita Samtang Ako Nadala sa Layo diha sa Espiritu" (1 Nephi 12–14)	19
5	"Pagpatalinghug sa Kamatuoran, ug Mosunod ngadto Niini" (1 Nephi 16–22)	24
6	"Gawasnon sa Pagpili sa Kalingkawasan ug sa Kinabuhing Dayon" (2 Nephi 1–2)	31
7	"Ako Nasayud Kang Kinsa Ako Mosalig" (2 Nephi 3–5)	37
8	"O Unsa ka Mahinungdanon ang Kaayo sa Atong Dios" (2 Nephi 6–10)	43
9	"Ang Akong Kalag Nalipay diha sa mga Pulong ni Isaias" (2 Nephi 11–25)	48
10	"Siya Nagdapit sa Tanan sa Pagduol ngadto Kaniya" (2 Nephi 26–30)	55
11	"Padayon sa Unahan uban sa Pagkamakanunayon kang Kristo" (2 Nephi 31–33)	61
12	"Pangita Kamo sa Gingharian sa Dios" (Jacob 1–4)	66
13	"Ang Pasumbingay sa Kahoy nga Oliba" (Jacob 5–7)	73
14	"Alang sa Usa ka Maalamon nga Katuyoan" (Enos, Jarom, Omni, Mga Pulong ni Mormon)	79
15	"Utangan sa Kahangturan ngadto sa Imong Langitnong Amahan" (Mosiah 1–3)	86
16	"Kamo Pagatawagon nga mga Anak ni Kristo" (Mosiah 4–6)	92
17	"Usa ka Manalagna . . . Mahimo nga Usa ka Mahinungdanon nga Kaayohan ngadto sa Iyang Isigkatawo" (Mosiah 7–11)	98
18	"Ang Dios sa Iyang Kaugalingon . . . Motubos sa Iyang mga Katawhan" (Mosiah 12–17)	104
19	"Walay usa nga Makaluwas Kanila apan ang Ginoo" (Mosiah 18–24)	111
20	"Ang Akong Kalag Wala na Mag-antus" (Mosiah 25–28; Alma 36)	118
21	"Si Alma . . . Naghukom sa Matarung nga mga Paghukom" (Mosiah 29; Alma 1–4)	124

22	”Kamo Nakadawat ba sa Iyang Hitsura diha sa Inyong Panagway?” (Alma 5–7)	129
23	”Labaw sa Usa ka Saksi” (Alma 8–12)	134
24	”Hatagi Kami og Kalig-on Sumala sa Among Hugot nga Pagtuo . . . kang Kristo” (Alma 13–16)	140
25	”Sila Nagtudlo uban sa Gahum ug Pagtugot sa Dios” (Alma 17–22)	146
26	”Nakabig ngadto sa Ginoo” (Alma 23–29)	152
27	”Ang Tanan nga mga Butang Nagpakita nga Adunay usa ka Dios” (Alma 30–31)	157
28	”Ang Pulong Anaa kang Kristo ngadto sa Kaluwasan” (Alma 32–35)	162
29	”Paminawa ang Akong mga Pulong” (Alma 36–39)	167
30	”Ang Mahinungdanon nga Laraw sa Kalipay” (Alma 40–42)	174
31	”Dili Matarug diha sa Hugot nga Pagtuo ni Kristo” (Alma 43–52)	179
32	”Sila Mituman . . . sa Matag Pulong sa Walay Pagkasayop” (Alma 53–63)	184
33	”Usa ka Lig-on nga Tukuranan” (Helaman 1–5)	190
34	”Sa Unsa nga Paagi nga Kamo Nahikalimot sa Inyong Dios?” (Helaman 6–12)	195
35	”Maghinulsol ug Mobalik ngadto sa Ginoo” (Helaman 13–16)	201
36	”Sa Pagkaugma Moabut Ako diha sa Kalibutan” (3 Nephi 1–7)	207
37	”Kinsa Kadto nga Moduol Ako Modawat Kaniya” (3 Nephi 8–11)	212
38	”Mga Karaan nga mga Butang Milabay na, ug ang Tanan nga mga Butang Nahimo nga Bag-o” (3 Nephi 12–15)	217
39	”Tan-awa, ang Akong Hingpit nga Kalipay Nabug-os” (3 Nephi 17–19)	223
40	”Ug Unya Ako Mopundok Kanila” (3 Nephi 16; 20–21)	228
41	”Siya Mipatin-aw sa Tanan nga mga Butang ngadto Kanila” (3 Nephi 22–26)	233
42	”Kini Mao ang Akong Ebanghelyo” (3 Nephi 27–30; 4 Nephi)	238
43	”Sa Unsa nga Paagi Kamo Mibiya gikan sa mga Pamaagi sa Ginoo?” (Mormon 1–6; Moroni 9)	244
44	”Ako Namulong nganha Kaninyo Ingon og Kamo Ania” (Mormon 7–9)	249
45	”Kay Wala Gayuy Tawo nga Mituo Kanako Ingon Kanimo” (Ether 1–6)	254
46	”Pinaagi sa Hugot nga Pagtuo ang Tanan nga mga Butang Matuman” (Ether 7–15)	259
47	”Aron Pag-agak Kanila sa Matarung nga Agianan” (Moroni 1–6)	264
48	”Duol ngadto kang Kristo” (Moroni 7–8; 10)	269

Mga Tabang Alang sa Magtutudlo

Diha sa usa ka tigum uban sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ang Propeta Joseph Smith "misulti sa mga kaigsoonan nga ang Basahon ni Mormon mao ang labing husto kay sa bisan unsa nga basahon sa yuta, ug ang tukurang bato sa atong relihiyon, ug ang tawo moduol ngadto sa Dios pinaagi sa pagsunod sa mga lagda niini, kay sa bisan unsa nga ubang mga basahon" (History of the Church, 4:461; tan-awa usab sa pasiuna ngadto sa Basahon ni Mormon).

Isip usa ka magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo, ikaw adunay kahigayunan niini nga tuiga sa pagtudlo gikan "sa labing husto sa bisan unsa nga basahon sa yuta." Giniyahan pinaagi sa Espiritu, ikaw makahimo sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa mahangturon nga mga sugo ug molig-on sa ilang mga pagpamatuod kang Jesukristo, sa Iyang ebanghelyo, ug sa misyon ni Propeta Joseph Smith. Ikaw usab mahimo nga makatabang kanila sa pagdawat sa uban nga mga panalangin nga moabut gikan sa makanunayon nga pagtuon sa Basahon ni Mormon, diin ang pipila gihulagway ni Presidente Ezra Taft Benson:

"Ang Basahon ni Mormon mipadayag sa mga kaaway ni Kristo. Kini misupak sa bakak nga mga doktrina ug misumpo sa panagbingkil. (Tan-awa sa 2 Nephi 3:12.) Kini mipalig-on sa mapainubsanon nga mga sumusunod ni Kristo batok sa dautan nga mga laraw, mga pamaagi, ug mga doktrina sa yawa niining atong panahon. Ang mga matang sa mga mibiya sa kamatuoran diha sa Basahon ni Mormon sama sa matang nga ania kanato karon. Ang Dios uban sa iyang walay kinutuban nga nag-una nga kahibalo, mihan-ay sa Basahon ni Mormon nga kita unta makakita sa sayop ug masayud kon unsaon sa pagpakig-away sa bakak nga edukasyon, politikanhon, relihiyoso, ug pilosopiyanhon nga hunahuna sa atong panahon" (sa Conference Report, Abr. 1975, 84–95; o *Ensign*, Mayo 1975, 64).

"Adunay usa ka gahum diha sa basahon diin mosugod sa pagdagayday nganha sa inyong mga kinabuhi sa panahon nga kamo mosugod sa usa ka kinasingkasing nga pagtuon sa basahon. Ikaw labaw nga makakita og dako nga gahum sa pagbatok sa tentasyon. Ikaw makakita og gahum sa pagpabilin diha sa higpit ug pig-ot nga dalan. . . . Kon ikaw magsugod sa pagkagutom ug pagkauhaw niadtong mga pulong, ikaw makadawat og dugang hingpit nga kalipay gikan sa imong kinabuhi" (sa Conference Report, Okt. 1986, 6; o *Ensign*, Nob. 1986, 7).

Samtang ikaw nagtudlo, ang Espiritu sa Ginoo mohatag kanimo og usa ka saksi sa gahum sa Basahon ni Mormon sa pagdala sa mga katawhan ngadto sa usa ka lig-on ug dili matarug nga kahibalo ni Jesukristo ug sa Iyang doktrina.

Pagtudlo pinaagi sa Espiritu

Samtang ikaw mangandam sa pagtudlo sa klase sa Doktrina sa Ebanghelyo, mahinungdanon nga ikaw mangita sa pagdasig og giya gikan sa Espiritu Santo. "Ug ang Espiritu ihatag nganha kaninyo pinaagi sa pag-ampo diha sa hugot

"Ang Espiritu ihatag nganha kanimo pinaagi sa pag-ampo sa hugot nga pagtuo," miingon ang Ginoo, "ug kon kamo dili makadawat sa Espiritu kamo dili motudlo" (D&P 42:14). Hinumdumi nga ang Espiritu Santo mao ang magtutudlo sa imong klase.

Ikaw makapangita sa Espiritu pinaagi sa pag-ampo, pagpuasa, pagtuon sa mga kasulatan matag adlaw, ug sa pagsunod sa mga sugo. Samtang mag-andam alang sa klase, pag-ampo alang sa Espiritu aron pagtabang kanimo nga makasabut sa mga kasulatan ug mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Ang Espiritu makatabang usab kanimo sa paglaraw og makahuluganon nga mga paagi sa paghisgot sa mga kasulatan ug sa paggamit niini sa atong mga kinabuhi karon (tan-awa as 1 Nephi 19:23). Uban sa giya sa Espiritu, ikaw mahimo nga usa ka epektibo nga instrumento sa mga kamot sa Ginoo sa pagtudlo sa Iyang mga pulong ngadto sa Iyang mga anak.

Pipila ka mga sugyot kon unsaon sa pagdapit sa Espiritu dinha sa imong klase gihatag sa ubos:

1. Pagdapit og mga sakop sa klase sa paghalad og mga pag-ampo sa dili pa ug human sa leksyon. Sa panahon sa klase, pag-ampo diha sa imong kasingkasing alang sa Espiritu nga mogiya kanimo, aron pag-andam sa mga kasingkasing sa mga sakop sa klase, ug sa pagpamatuod ug sa pagdasig.
2. Gamita ang mga kasulatan (tan-awa sa "Paghatag og Bug-at nga Pagtagad sa mga Kasulatan" sa ubos).
3. Hatag og pagpamatuod sa panahon ang Espiritu moaghat kanimo, dili lamang diha sa pagkahuman sa leksyon. Pagpamatuod kang Jesukristo, kanunay modapit sa mga sakop sa klase sa paghatag sa ilang mga pagpamatuod.
4. Gamit og mga himno, mga awit sa Primarya, ug uban nga sagrado nga mga musika aron sa pag-andam sa mga sakop sa klase nga mobati sa Espiritu.
5. Pagpadayag og gugma alang sa mga sakop sa klase, alang sa uban, ug alang sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.
6. Kon angay, pagpakig-ambit sa mga panan-awon, mga pagbati, ug mga kasinatian nga may kalabutan sa leksyon. Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagbuhat sa ingon. Mga sakop sa klase mahimo usab nga makasulti mahitungod sa unsa nga paagi sila migamit sa mga baruganan nga gihisgutan sa miaging mga leksyon.

Paghatag og Bug-at nga Pagtagad sa mga Kasulatan

Si Elder Boyd K. Packer mitudlo, "Sa diha nga ang tinuod nga doktrina masabtan kini mousab sa mga panghunahuna ug pamatasan sa mga katawhan" (sa Conference Report, Okt. 1986, 20; o *Ensign*, Nob. 1986, 17). Sa imong pagpangandam ug panahon sa klase, hatagi og bug-at nga pagtagad ang makaluwas nga mga doktrina sa ebanghelyo ingon nga gipakita diha sa mga kasulatan ug sa mga pagtulun-an sa ulahing mga adlaw nga mga propeta. Kini nagkinahanglan nga ikaw magtuon sa mga kasulatan sa makugihon ug mainampoon nga paagi. Ang Ginoo mimando, "Ayaw pagtinguha sa pagpahayag sa akong pulong, apan unaha ang pagbaton sa akong pulong, ug unya ang imong dila makasulti; unya, kon ikaw magtinguha, ikaw makabaton sa akong Espiritu ug sa akong pulong, oo, ang gahum sa Dios ngadto sa pagkabig sa mga tawo."

Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagdala sa ilang mga kasulatan ngadto sa klase matag semana. Magdungan og basa sa pinili nga mga tudling sa kasulatan samtang ikaw naghisgot kanila.

Pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon

Si Presidente Ezra Taft Benson mihagad sa mga sakop sa Simbahan sa pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon. Siya miingon:

"Ang panahon dugay na kaayong milabay alang sa usa ka dako nga pagpabaha sa yuta uban sa Basahon ni Mormon. . . . Ang Dios mohupot kanato nga may tulubagon kon kita dili mopalihok sa Basahon ni Mormon diha sa dagko nga paagi.

"Kita adunay Basahon ni Mormon, kita adunay mga sakop, kita adunay mga misyonaryo, kita adunay mga kapanguhaan, ug ang kalibutan nagkinahanglan.

"*Ang panahon mao karon!*" (sa Conference Report, Okt. 1988, 4; o *Ensign*, Nob. 1988, 4–5).

Samtang ikaw magtudlo sa Basahon ni Mormon diha sa Pang-Domingo nga Tunghaan niini nga tuig, awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon uban sa ilang dili sakop nga mga higala ug mga kaila (tan-awa ang ikaduhang dugang mga panudlo nga ideya sa leksyon 1). Sa pagsugod sa tuig, ikaw mahimo nga mokonsulta sa kaobispohan ug pangulo sa misyon sa purok mahitungod kon unsaon sa mga sakop sa klase nga makakuha og mga kopya sa Basahon ni Mormon aron sa pagpakigbahin sa uban.

Paggamit Niini nga Manwal

Kini nga manwal maoy usa ka himan aron makatabang kanimo sa pagtudlo sa mga Doktrina sa Ebanghelyo gikan sa mga kasulatan. Kini nahisulat alang sa klase sa Doktrina ug Ebanghelyo sa mga batan-on ug hamtong ug gamiton matag upat ka mga tuig. Dili na kinahanglan alang sa mga magtutudlo sa pagtuon og dugang nga mga pakisayran ug mga komentaryo diha sa mga kasulatan aron sa pagtudlo sa mga leksyon. Si Elder M. Russell Ballard miingon: "Ang mga magtutudlo gitambagan pag-ayo sa pagtuon sa mainampingon nga paagi sa mga kasulatan ug sa ilang mga manwal sa dili pa mokuha sa dugang nga mga materyal. Daghan kaayong mga magtutudlo ingon og nahisalaag gikan sa gitugutan nga kurikulum nga mga materyal sa walay hingpit nga pagtuon pag-usab niini. Kon ang mga magtutudlo mobati sa panginahanglan sa paggamit sa pipila ka maayong dugang nga mga kapanguhaan dugang sa mga kasulatan ug mga manwal sa pagtudlo sa leksyon, sila kinahanglan nga mouna paghunahuna sa paggamit sa mga magasin sa Simbahan" (sa Conference Report, Abr. 1983, 93; o *Ensign*, Mayo 1983, 68).

Tun-i pag-usab ang matag leksyon usa ka semana sa dili pa ang pagtudlo. Kon ikaw magtuon og sayo sa basahonon ug sa materyal sa leksyon ikaw makadawat og mga panghunahuna ug mga impresyon niana nga semana nga makatabang kanimo sa pagtudlo sa leksyon. Samtang ikaw magpalandong sa leksyon sulod sa semana, pag-ampo alang sa Espiritu nga mogiya kanimo. Pagbaton og hugot nga pagtuo nga ang Ginoo mopanalangin kanimo.

Matag leksyon dinhi niini nga manwal naglangkob og daghang kasayuran kay sa imong mahimo nga ikatudlo diha sa usa ka tagal sa klase. Pagtinguha sa Espiritu sa Ginoo sa pagpili sa mga asoy sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga labing angay nga makatagbaw sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase.

Matag leksyon naglakip sa mosunod nga mga seksyon:

1. *Ulohan*. Ang ulohan naglangkob sa duha ka mga elemento: usa ka mubo nga mahulagwayon nga kinutlo o hugpong sa mga pulong ug ang mga kasulatan nga kinahanglan imong basahon samtang ikaw nag-andam sa leksyon.

2. *Katuyoan*. Ang pahayag sa katuyoan nagsugyot sa usa ka nag-unang ideya nga imong mahatagan og bug-at nga pagtagad samtang ikaw nag-andam ug motudlo sa leksyon.

3. *Pagpangandam*. Kini nga seksyon nagtingob sa asoy sa kasulatan diha sa latid sa leksyon. Kini mahimo usab nga maglakip og dugang basahonon ug ubang mga sugyot alang sa pagpangandam ingon sa mga materyal nga imong gusto nga dad-on sa klase. Daghan niini nga mga materyal anaa diha sa librarya sa balay-tiguman. (Lima ka *digit* nga numero nga nagsunod sa ngalan sa gisugyot nga hulagway diha sa numero sa librarya sa balay-tiguman; kon ang hulagway gilakip diha sa Mga Hulagway sa Ebanghelyo [34730 853], kana nga numero mao usab ang gihatag.)

4. Pang-atensyon nga kalihokan. Kini nga seksyon naglangkob sa usa ka yano nga kalihokan, leksyon nga adunay butang nga gamiton, kinutlo, o pangutana aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makaandam sa pagkat-on, pagsalmot, ug mobati sa impluwensya sa Espiritu. Bisan kon ikaw mogamit sa pang-atensyon nga kalihokan sa manwal o usa sa imong kaugalingon, mahinungdanon nga ang mga sakop mohatag sa ilang atensyon sa sinugdanan sa leksyon. Ang kalihokan kinahanglan nga mubo.

5. *Panaghisgutan ug paggamit sa kasulatan*. Kini mao ang labing mahinungdanon nga bahin sa leksyon. Sa mainampoon nga paagi pagtuon sa mga asoy sa kasulatan aron ikaw makatudlo ug makahisgot kanila sa malampuson nga paagi. Gamita ang mga sugyot diha sa "Pag-awhag og Panaghisgutan sa Klase" (sunod nga pahina) ug "Gamit og Laing-laing Paagi sa Pagtudlo sa mga Kasulatan" (mga pahina x–xi) aron sa pagpalahi sa pamaagi sa imong pagtudlo ug sa pagpabilin sa kaikag sa mga sakop sa klase. Pagpili og mga pangutana ug mga paagi sa pagtudlo nga maoy angay alang sa edad ug kasinatian sa mga sakop sa klase.

6. *Panapos*. Kini nga seksyon makatabang kanimo sa paglangkob sa leksyon ug moawhag sa mga sakop sa klase sa pagpuyo sa mga baruganan nga imong nahisgutan. Kini usab makapahinumdom kanimo sa paghatag og pagpamatuod. Siguroha sa pagpabilin og igo nga panahon sa pagtapos sa matag leksyon.

7. *Dugang mga ideya sa pagtudlo*. Kini nga seksyon gisangkap diha sa kadaghanan sa mga leksyon niini nga manwal. Kini mahimo nga maglakip og dugang nga mga kamatuoran gikan sa mga asoy sa kasulatan, lahi nga mga paagi sa pagtudlo, mga kalihokan, o uban nga mga sugyot nga makadugang sa latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa pipila niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa mga leksyon.

Pag-awhag og Panaghisgutan sa Klase

Sa kasagaran ikaw kinahanglan nga dili gayud mohatag og mga wali. Hinoon, tabangi ang mga sakop sa klase sa pagsalmot sa makahuluganon nga paagi sa paghisgot sa mga kasulatan. Ang pag-apil sa mga sakop sa klase makatabang kanila:

1. Pagkat-on og dugang sa mga kasulatan.
2. Pagkat-on unsaon paggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo.
3. Nga mahimo nga labaw nga mopasalig sa pagpuyo sa ebanghelyo.
4. Pagdapit sa Espiritu diha sa klase.
5. Pagtudlo ug pagbayaw sa usag usa aron sila mabulahan gikan sa mga gasa, kahibalo, kasinatian, ug mga pagpamatuod sa usag usa.

Ang mga panaghisgot kinahanglan nga makatabang sa mga sakop sa klase nga magpaduol ngadto sa Manluluwas ug magpuyo ingon nga Iyang mga tinun-an. Mogiya sa mga panaghisgot palayo gikan sa mga hilisgutan nga dili makakab-ot niini nga mga katuyoan.

Ang pagpangutana og makapahuna-huna nga mga pangutana mahimo nga usa sa labing epektibo nga mga paagi sa pagtudlo. Kini mao ang pamaagi nga gigamit sa Manluluwas kon siya magtudlo. Pagtinguha sa giya sa Espiritu samtang ikaw nagtuon sa mga pangutana dinhi niini nga manwal ug mohukom unsa ang ipangutana. Ang manwal nagsangkap og mga pakisayran sa kasulatan nga aron pagtabang kanimo ug sa mga sakop sa klase nga makakita sa mga tubag sa kadaghanan niini nga mga pangutana. Ang mga tubag sa uban nga mga pangutana moabut gikan sa mga kasinatian sa sakop sa klase.

Labing mahinungdanon ang pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabot ug makagamit sa mga kasulatan kay sa motudlo o mogamit sa tanang materyal sa leksyon nga imong naandam. Kon ang mga sakop sa klase nakat-on gikan sa maayong panaghisgutan, sa kasagaran makatabang ang pagpadayon kay sa mosulay sa pagtudlo sa tanang materyal sa leksyon.

Gamita ang mosunod nga mga sumbanan aron pag-awhag og panaghisgutan sa klase:

1. Pangutana og mga pangutana nga nagkinahanglan sa panghunahuna ug panaghisgutan kaysa mga pangutana nga mahimo nga tubagon uban sa *oo* o *dili*. Mga pangutana nga nagsugod sa *ngano*, *sa unsa nga paagi*, *kinsa*, *unsa*, *kanus-a*, ug *asa* sa kasagaran labing epektibo alang sa pag-awhag og panaghisgutan.
2. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa ilang mga kasinatian nga nagpakita kon sa unsa nga paagi nga ang mga baruganan ug mga doktrina sa kasulatan mahimo nga gamiton sa kinabuhi. Awhaga usab sila sa pagpakigbahin sa ilang mga pagbati mahitungod kon unsa ang ilang nakat-onan gikan sa mga kasulatan. Igpakita ang pagtamud sa ilang mga natabang.
3. Pagmabination sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Bisan tuod ang tanan nga mga sakop sa klase kinahanglan nga awhagon sa pagsalmot sa mga panaghisgutan, ang pipila mahimo nga magduhaduha sa pagtubag. Ikaw

mahimo nga makigsulti uban kanila sa tago nga paagi aron sa pagsusi kon unsa ang ilang gibati mahitungod sa ilang pagbasa og kusog o sa pagsalmot diha sa klase. Pag-amping nga dili motawag sa mga sakop sa klase sa pagsalmot kon kini makapaulaw kanila.

4. Paghatag og mga pakisayran sa kasulatan aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makakita sa mga tubag.

Gamit og Laing-laing Paagi sa Pagtudlo sa mga Kasulatan

Gamita ang mosunod nga mga sugyot aron makatudlo sa labaw nga epektibo nga paagi sa mga daghang lain-laing paagi sa mga asoy sa kasulatan:

1. Tabangi ang mga sakop sa klase nga makasabut kon unsa ang gitudlo sa mga kasulatan mahitungod kang Jesukristo. Hangyoa sila sa paghunahuna kon sa unsa nga paagi ang pipila ka mga tudling makalambo sa ilang hugot nga pagtuo diha sa Manluluwas ug makatabang kanila nga mobati sa Iyang gugma.
2. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna ug pagpakigbahin sa tino nga mga paagi nga magamit sa ilang mga kinabuhi ang tudling sa kasulatan. Ipahimo nila nga ikinaugalingon ang mga kasulatan pinaagi sa hunahuna nga pagpuli sa ilang mga ngalan diha sa pinili nga mga tudling.
3. Agi og dugang sa pagtudlo sa doktrina, hatagi og gibug-aton ang makapadasig nga mga sugilanon diha sa Basahon ni Mormon. Siguroha nga ang mga sakop sa klase makasabut sa mga sugilanon diha ug maghisgot og mga paagi sa paggamit niini. Pangutana "Ngano sa inyong hunahuna nga kining asoy gilakip diha sa Basahon ni Mormon? o Unsa ang atong makat-unan gikan niini nga sugilanon aron pagtabang kanato nga mahimo nga maayong sumusunod ni Kristo?"
4. Ipahimo sa mga sakop sa klase ang pagpangita sa mga pulong, hugpong sa mga pulong, o mga ideya nga kanunay nga gibalik diha sa tudling sa kasulatan o nga adunay linain nga mga kahulugan alang kanila.
5. Awhaga ang mga sakop sa klase sa paggamit sa *Giya ngadto sa mga Kasulatan*.
6. Isulat diha sa pisara ang hugpong sa mga pulong, mahinungdanon nga mga pulong, o mga pangutana nga may kalabutan ngadto sa asoy sa kasulatan. Dayon basaha o ilangkob ang asoy. Samtang ang mga sakop sa klase makadungog sa hugpong sa mga pulong, mahinungdanon nga mga pulong, o mga tubag sa mga pangutana, hunong ug hisguti kini.
7. Sa tibuok Basahon ni Mormon, ang hugpong sa pulong "sa ingon kita makakita" maoy gigamit sa pagpaila sa paglangkob sa mga baruganan nga gitudlo (tan-awa, sama pananglit, sa Helaman 3:28). Human mobasa sa usa ka tudling sa kasulatan, hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpasabot sa tudling "sa ingon kita makakita."
8. Pangitaa ug hisguti ang mga simbolo nga gipanggamit diha sa Basahon ni Mormon. Sama pananglit, usa ka higpit ug pig-ot nga dalan maoy kasagaran gigamit nga simbolo sa ebanghelyo (tan-awa, sama pananglit, sa 2 Nephi 31:17–20; 33:9; Jacob 6:11; 3 Nephi 14:13–14; 27:33).

9. Timan-i kon sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan o mga panghitabo diha sa mga kasulatan mahimo nga ipakig-indig o itandi sa matag usa. Sama pananglit, ikaw makaindig ni Laman ug Lemuel uban sa ilang mga igsoon nga si Nephi ug Sam, o itandi ang wali sa Bukid sa Manluluwas ingon nga natala sa Bag-ong Tugon uban sa asoy sa 3 Nephi 12–14.
10. Himoa nga ang mga sakop sa klase modrama sa mga sugilanon sa kasulatan pinaagi sa pagbasa og kusog sa mga pulong sa nagkalainlain nga mga katawhan diha sa mga sugilanon. Siguroha nga ang mga pagdrama magpakita og tukma nga pagtahud alang sa mga kasulatan.
11. Bahina ang klase ngadto sa duha o labaw nga gagmay nga mga pundok. Human matun-i pag-usab ang asoy sa kasulatan, ipasulat sa matag pundok ang mga baruganan sa mga doktrina nga gitudlo diha sa asoy. Dayon papulipuliha ang mga pundok sa paghisgot kon sa unsa nga paagi kining mga pagtulun-an magamit diha sa ilang mga kinabuhi.
12. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagdala og mga lapis aron sa pagbutang og timaan sa makahuluganon nga mga bersikulo samtang sila maghisgot kanila.

Pagtabang sa Bag-ong mga Sakop

Ikaw adunay kahigayunan sa pagtudlo sa mga sakop kinsa bag-o pa diha sa Simbahan. Ang imong pagtudlo makatabang niini nga mga sakop nga mahimo nga lig-on diha sa hugot nga pagtuo.

Ang Unang Kapangulohan nag-ingon: “Matag sakop sa Simbahan kinahanglan nga higugmaon ug amumahon, ilabi na sa panahon sa unang pipila sa mga bulan human sa bunyag. Kon ang bag-o nga mga sakop makadawat og matinudanon nga pagpakighigala, mga kahigayunan sa pag-alagad, ug espirituhanon nga pag-amuma nga moabut gikan sa pagtuon sa pulong sa Dios, sila makasinati og malungtaron nga pagkakabig og mahimo nga ‘mga katagilungsod sa mga balaan, ug mga sakop sa panimalay sa Dios’ (Mga Taga Efeso 2:19)” (First Presidency letter, 15 sa Mayo 1997).

Pagtudlo sa Ebanghelyo ngadto sa mga Batan-on

Kon ikaw nagtudlo sa mga batan-on, hinumdumi nga sila sa kasagaran nagkinahanglan og aktibo nga pagsalmot ug biswal nga mga pasundayag sa mga doktrina nga gihisgutan. Ang imong paggamit sa *video* nga mga pasundayag, mga hulagway, ug mga kalihokan nga gisugyot diha sa manwal makatabang sa mga batan-on sa pagpabilin nga maikagon diha sa mga leksyon. Alang sa laing mga ideya sa pagtabang kanimo sa pagtudlo sa ebanghelyo ngadto sa mga batan-on, basaha ang *Sumbanan nga Basahon sa Pagtudlo* (34595 853).

“Ang Tukurang Bato sa Atong Relihiyon”

Leksyon
1

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop nga makasabut kon sa unsa nga paagi ang Basahon ni Mormon mao ang tukurang bato sa atong relihiyon ug sa unsa nga paagi nga ang pagsunod sa mga lagda makatabang kanato nga maduol sa Dios.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan: 1 Nephi 13:38–41; 19:23; 2 Nephi 25:21–22; 27:22; 29:6–9; Mormon 8:26–41; Ether 5:2–4; Moroni 1:4; 10:3–5; Doktrina ug mga Pakigsaad 10:45–46; 20:8–12; 84:54–58. Usab pagtuon sa pasiuna nga materyal sa Basahon ni Mormon, lakip sa ulohan nga pahina, sa pasiuna, sa Pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi, sa Pagpamatuod sa Walo ka mga Saksi, ug sa Pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith.
2. Sa sayo pa, hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagpangandam sa pagtingub sa Pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith, lain nga sakop sa pag-andam sa pagtingob sa Pagmatuod sa Tulo ka mga Saksi, ug ang ikatulo sa pagpangandam sa pagtingob sa Pagpamatuod sa Walo ka mga Saksi.
3. Kon ang mosunod nga mga materyal anaa, pangandam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon:
   a. Ang mga hulagway ni Moroni nga Nagpakita ngadto ni Joseph Smith diha sa Iyang Lawak (62492 853; Hulagway sa Ebanghelyo 404) 404) ug ni Joseph Smith nga Nagdawat sa Bulawan nga mga Palid (62012 853; Hulagway sa Ebanghelyo 406).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pagdibuho og usa ka bato nga arko diha sa pisara:

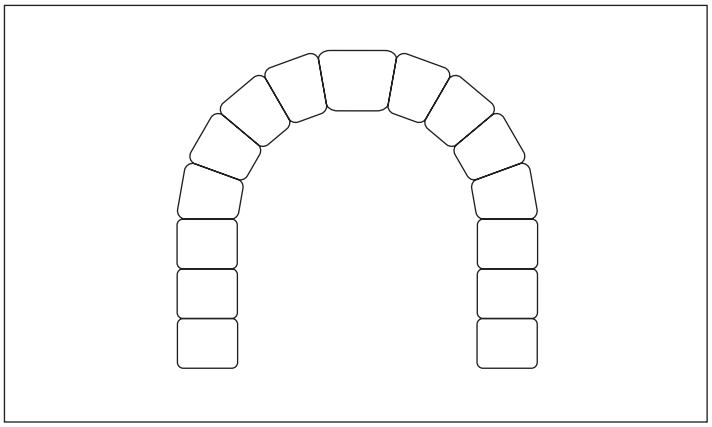

Ipasabut nga kon ang usa ka arko sama sa ingon niini nga gitukod sa husto nga paagi, kini magpabilin nga magbarug bisan og walay mortar taliwala sa mga bato.

- Unsa ang nagkupot sa arko nga magbarug?

Isulat ang pulong *tukurang bato* diha sa tunga nga bato sa arko. Ipasabut nga ang tukurang bato sa arko ang nagkupot sa ubang mga bato diha sa nahimutangan. Kini nga leksyon naghisgot sa tukurang bato sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang Basahon ni Mormon mao ang tukurang bato sa atong relihiyon.

Ipapakli sa mga sakop sa klase ang pasiuna sa Basahon ni Mormon, ug dapita ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa ikaunom nga parapo.

Kon ikaw mogamit sa pang-atensyon nga kalihokan, isulat ang pulong *Basahon ni Mormon* diha sa pisara ubos sa pulong *tukuran nga bato*.

Kon ikaw wala maggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, isulat sa pisara ang pulong *Basahon ni Mormon = tukurang bato* ug ipasabut nga ang tukurang bato sa usa ka arko nagkupot sa laing bato sa nahimutangan ug nagpugong sa arko nga mahugno.

- Ngano sa inyong hunahuna nga si Joseph Smith mitawag sa Basahon ni Mormon nga ang tukurang bato sa atong relihiyon?

  Si Presidente Ezra Taft Benson mipasabut, "Ingon nga ang arko mahugno kon ang tukurang bato kuhaon, ingon usab ang tibuok simbahan mobarug o mapukan uban sa pagkatinuod sa Basahon ni Mormon" (sa Conference Report, Okt. 1986, 5; o *Ensign*, Nob. 1986, 6).

- Ngano nga ang Simbahan "mobarug o mapukan uban sa pagkatinuod sa Basahon ni Mormon"?

Human sa paghisgot niini nga pangutana, ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Benson: "Adunay tulo ka mga paagi diin ang Basahon ni Mormon mao ang tukurang bato sa atong relihiyon. Kini mao ang tukurang bato sa atong pagsaksi kang Kristo. Kini mao ang tukuran sa atong doktrina. Kini mao ang tukuran sa pagpamatuod" (sa Conference Report, Okt. 1986, 4; o *Ensign*, Nob. 1986, 5).

Isulat sa pisara *Saksi ni Kristo*.

- Ipapakli sa mga sakop sa klase ang ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon, ug ipasabut nga kining pahina gisulat ni propeta Moroni. Sumala sa ikaduha nga parapo, unsa ang tulo ka mga katuyoan sa Basahon ni Mormon? (Aron sa pagpakita sa salin sa balay sa Israel ang mahinungdanon nga mga butang nga

nabuhat sa Ginoo alang sa ilang mga amahan: aron sa pagtudlo sa mga pakigsaad nga gikinahanglan sa Ginoo; ug sa pagdani sa tanang mga katawhan nga si Jesus mao ang Kristo, nagpakita sa Iyang kaugalingon ngadto sa tanang kanasuran.)

- Sa 1982 ang ubos nga ulohan *Lain nga Tugon ni Jesukristo* mao ang gidugang ngadto sa ulohan sa Basahon ni Mormon. Ngano nga mahinungdanon kining dugang nga tugon sa Manluluwas? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:38–41; 2 Nephi 29:6–9.) Ngano nga mahinungdanon sa pagpahayag ngadto sa kalibutan nga ang Basahon ni Mormon nagpamatuod ni Kristo?
- Unsa ang inyong nakat-unan gikan sa Basahon ni Mormon mahitungod kang Kristo? Sa unsa nga paagi ang Basahon ni Mormon nakapalig-on sa inyong pagpamatuod kang Kristo?

Isulat sa pisara *Doktrina*.

- Sa unsa nga paagi ang Basahon ni Mormon maoy "tukurang bato sa atong doktrina"? (Tan-awa sa D&P 10:45–46; 20:8–12.)

  Si Presidente Benson mipahayag: "Ang Ginoo sa Iyang kaugalingon mipahayag nga ang Basahon ni Mormon naglakip sa 'kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo' (D&P 20:9). Kana wala magpasabut nga kini naglakip sa tanang pagtulun-an, tanang doktrina nga sukad napadayag. Kon dili, kini nagpasabut nga diha sa Basahon ni Mormon atong makita ang kahingpitan niadtong mga doktrina nga gikinahanglan sa atong kaluwasan. Ug kini gitudlo sa masayon nga paagi ug yano nga paagi aron bisan ang mga bata makakat-on sa mga paagi sa kaluwasan ug kahimayaan" (sa Conference Report, Okt. 1986, 4; o *Ensign*, Nob. 1986, 6).
- Sa unsa nga paagi nga ang Basahon ni Mormon makapalambo sa inyong panabut sa mahinungdanon nga mga doktrina sa ebanghelyo?

Isulat sa pisara ang *Pagpamatuod*.

- Ngano nga ang Basahon ni Mormon mahinungdanon ngadto sa pagpamatuod sa gipahiuli nga ebanghelyo?
- Unsa nga mga panalangin ang moabut ngadto niadtong kinsa nakadawat og pagpamatuod sa Basahon ni Mormon ug nagsunod sa mga pagtulun-an? Unsa gayud ang atong pagabuhaton aron makaangkon og pagpamatuod sa pagkatinuod sa Basahon ni Mormon? (Tan-awa sa Moroni 10:3–5.)

Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagsulti kon sa unsang paagi sila nakahibalo nga ang Basahon ni Mormon tinuod.

2. Daghan nga mga saksi ang nagpamatuod sa Basahon ni Mormon.

Kon ikaw naggamit sa mga hulagway ni Moroni nga nagpakita ngadto ni Joseph Smith ug ni Joseph Smith nga nagdawat sa bulawan nga mga palid, ipakita kini karon. Himoa nga ang gitudlo nga sakop sa klase motingob sa mga panghitabo nga natala diha sa Pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith. Dayon ipasabot nga human si Joseph Smith makatapos sa paghubad sa Basahon ni Mormon, uban nga mga tawo gihatagan og kahigayunan sa pagtan-aw sa mga palid. Himoa nga ang gitudlo nga mga sakop sa klase mopakita sa ilang mga katingbanan sa Pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi ug sa Pagpamatuod sa Walo ka mga Saksi.

- Ngano nga mahinungdanon nga adunay mga saksi sa bulawan nga mga palid? (Tan-awa sa Ether 5:2–4.) Unsa sa inyong hunahuna nga ang pag-angkon og dugang mga saksi nakatabang ni Joseph Smith?
- Unsay uban nga mga saksi ang ania kanato nga ang Basahon ni Mormon tinuod?

3. Ang Basahon ni Mormon gisulat alang sa atong panahon.

Isulti sa klase nga bisan tuod ang Basahon ni Mormon usa ka karaan nga dokumento, kini gisulat ug gitagana alang sa ato ng panahon (2 Nephi 25:21–22; 27:22; Mormon 8:34–35; Moroni 1:4).

- Basaha uban sa mga sakop sa klase ang Mormon 8:26–41. Ipasabut nga kining mga bersikulo naglakip sa panagna mahitungod sa pag-abot sa Basahon ni Mormon. Unsa nga mga kahimtang ang napanan-awan ni Moroni nga motunga diha sa kalibutan sa panahon nga ang Basahon ni Mormon ipadayag pag-usab? (Isulat ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Ang mga tubag mahimo nga maglakip niadtong anaa sa lista sa ubos.) Sa unsa nga paagi kining mga kahimtang makita sa kalibutan karon?

  a. "Ang gahum sa Dios ilimud" (bersikulo 28).
  b. "Adunay mga naghingapin nga kahugawan diha sa ibabaw sa yuta" (bersikulo 31).
  c. "Ang mga katawhan "magpataas sa kaugalingon diha sa garbo sa ilang mga kasingkasing" (bersikulo 36).
  d. Ang mga katawhan "nahigugma sa salapi . . . labaw pa kay sa [ilang] paghigugma sa mga kabus ug sa mga timawa" (bersikulo 37).
  e. Ang mga tawo "maulaw sa pagdala diha [sa ilang mga] kaugalingon sa ngalan ni Kristo" (bersikulo 38).

- Sa unsa nga mga paagi nga ang mga pagtulun-an sa karaan nga mga propeta mahimo nga atong kapanguhaan og tabang? Sa unsa nga paagi nga ang pagkahibalo nga ang Basahon ni Mormon gisulat alang sa atong panahon makaimpluwensya sa paagi sa atong pagtuon niini? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:23.)

  Si Presidente Benson nagtudlo: "Ang Basahon ni Mormon . . . gisulat alang sa atong panahon. Ang mga Nephite wala gayud makaangkon sa basahon; ni diha sa mga Lamanite sa karaan nga mga panahon. Kini alang gayud kanato . . . matag usa sa nag-unang mga magsusulat sa Basahon ni Mormon nagpamatuod nga siya misulat alang sa umaabot nga mga kaliwatan. . . . Kon sila nakakita sa atong panahon ug mipili niadtong mga butang diin mao ang labing bililhon alang kanato, dili ba nga kana mao ang paagi nga kita motuon sa Basahon ni Mormon? Kita sa makanunayon nga paagi mangutana sa atong mga kaugalingon, 'Ngano ang Ginoo midasig ni Mormon (o Moroni o Alma) sa paglakip niana diha sa iyang talaan? Unsa nga pagtulun-an ang akong makat-onan niana nga makatabang kanako sa pagpakabuhi dinhi niini nga panahon ug kaliwatan' " (sa Conference Report, Okt. 1986, 5; o *Ensign*, Nob. 1986, 6).

4. Ang Basahon ni Mormon makadala kanato nga maduol sa Dios.

Ipabasa pag-usab sa usa ka sakop sa klase ang ikaunom nga parapo sa pasiuna sa Basahon ni Mormon.

- Unsa ang mga lagda? (Mga sugo o mga baruganan.) Sa unsa nga paagi ang mga lagda sa Basahon ni Mormon makadala kanato nga maduol sa Dios?
- Kon kita dili magtuon sa Basahon ni Mormon, unsa ang mahimo nga mga sangputanan kanato, sa tinagsa ug ingon nga usa ka simbahan? (Tan-awa sa D&P 84:54–58.)
- Unsa nga mga kausaban ug mga panalangin ang miabut nganha sa inyong kinabuhi sa diha nga kamo nagtuon ug nagpalandong sa Basahon ni Mormon kanunay?

Panapos

Basaha o ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Ezra Taft Benson:

"Sa panahon nga kamo mosugod sa usa ka matinuoron nga pagtuon sa [Basahon ni Mormon, kamo] makakita og labaw nga gahum sa pagbatok sa tentasyon. Kamo makakita og gahum sa paglikay sa panlimbong. Kamo makakita og gahum sa pagpabilin diha sa pig-ot ug higpit nga agianan. . . . Kon kamo magsugod nga gutumon ug uhawon ngadto niadtong mga pulong, inyong makit-an nga ang kinabuhi labaw ug labaw ka buhong" (sa Conference Report, Okt. 1986, 6; o *Ensign*, Nob. 1986, 7).

Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagsinati sa katumanan niini nga mga saad alang sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa pagtuon sa Basahon ni Mormon niini nga tuig.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Ang kamahinungdanon sa Basahon ni Mormon diha sa Pagpahiuli sa ebanghelyo

Ilista ang mosunod nga hugpong sa mga pulong diha sa pisara nga walay nag-uban nga mga numero:

6. Buluhaton sa templo alang sa mga patay nagsugod.
3. Ang Melchizedek nga Pagkapari gipahiuli.
5. Mga apostoles gitawag.
1. Si Joseph Smith nakadawat sa Unang Panan-awon.
4. Ang Simbahan natukod.
2. Ang Basahon ni Mormon gihubad.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pag-ila sa husto nga pagkasunod-sunod diin kining mga panghitabo nahitabo (ang mga numero sa wala sa mga panghitabo nagtudlo sa ilang husto nga pagkasunod-sunod; idugang kini nga mga numero ngadto sa pisara samtang ang mga sakop sa klase moila sa husto nga pagkasunod-sunod sa mga panghitabo). Dayon basaha o ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang mosunod nga komentaryo ni Presidente Ezra Taft Benson:

"Usa . . . ka gamhanan nga pagpamatuod sa pagkamahinungdanon sa Basahon ni Mormon mao ang timaan diin ang Ginoo magbutang sa iyang pag-abot diha sa tagal sa panahon sa mabutyagon nga pagpahiuli. Ang usa lamang ka butang nga nag-una niini mao ang Unang Panan-awon. . . .

"Hunahunaa kana kon unsa ang gipasabot niini. Ang pag-abot sa Basahon ni Mormon nag-una sa pagpahiuli sa pagkapari. Kini gimantala mga pipila ka mga adlaw lamang sa wala pa ma-organisar ang Simbahan. Ang mga Santos gihatagan sa Basahon ni Mormon aron basahon sa wala pa sila hatagi sa mga pagpadayag nga naglatid sa ingon ka mahinungdanon nga mga doktrina ingon sa tulo ka mga ang-ang sa himaya, celestial nga kaminyoon, o buluhaton alang sa mga patay. Kini miabot sa wala pa ang mga korum sa pagkapari ug organisasyon sa Simbahan. Wala ba kini magsulti kanato og usa ka butang mahitungod kon giunsa sa Ginoo sa pagtan-aw niini nga balaanon nga buhat?" (sa Conference Report, Okt. 1986, 3; o *Ensign*, Nob. 1986, 4).

2. Pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon

Pakigkonsulta uban sa kaobispohan ug sa pangulo sa misyon sa purok mahitungod kon unsaon sa mga sakop nga makabaton og mga kopya sa Basahon ni Mormon aron ipakigbahin uban sa dili sakop nga mga higala ug mga kaila.

Diha sa klase, isugyot nga ang tumong sa klase niini nga tuig mao ang pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon uban sa dili sakop nga mga higala ug mga kaila. Ipasabut sa mga sakop sa klase kon unsaon nila nga makaangkon og mga kopya sa Basahon ni Mormon, ug moawhag sa mga sakop sa klase sa paghatag og usa ka kopya sa dili mokubos usa ka higala o kaila niana nga tuig.

Pipila ka mga higayon sulod niana nga tuig, sumala sa paggiya sa Espiritu, pangutana sa mga sakop sa klase kon aduna ba kanila ang nakahatag og kopya sa Basahon ni Mormon. Pagdapit og mga sakop sa klase kinsa nakahimo niini sa mubo nga paagi mohulagway sa kasinatian. Padayon sa pag-awhag sa mga sakop sa klase sa paghatag og Basahon ni Mormon ngadto sa uban.

“Tanan nga mga Butang Sumala sa Iyang Kabubut-on”

Leksyon 2

1 Nephi 1–7

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makakita pinaagi sa mga panig-ingnan ni Lehi ug Nephi, nga ang kaluwasan ug katubsanan moabot pinaagi sa pagkamasulundon ngadto sa Ginoo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 1 Nephi 1–2. Si Lehi nasayud pinaagi sa usa ka panan-awon nga ang Jerusalem pagalaglagon. Siya mipahimangno sa mga katawhan sa paghinulsol apan sila misalikway kaniya ug naglaraw sa pagpatay kaniya. Ang Ginoo misulti ni Lehi sa pagdala sa iyang banay ug mobiya sa Jerusalem. Si Lehi ug ang iyang banay milakaw ngadto sa kamingawan.
   b. 1 Nephi 3–4. Si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki mibalik sa Jerusalem aron pagkuha sa mga palid nga tumbaga gikan ni Laban.
   c. 1 Nephi 5. Si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki midala sa mga palid balik sa ilang banay. Kini nga mga palid nakahimo sa banay ni Lehi sa pagtipig sa ilang pinulongan alang sa ilang mga kaliwatan sa ilang kasaysayan sa kagikanan, ug sa mga pagtulun-an ug mga sugo sa Dios.
   d. 1 Nephi 7. Si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki mibalik sa Jerusalem aron sa pagdani ni Ismael ug sa iyang banay sa pagkuyog kanila didto sa kamingawan.
2. Dugang basahonon: Mosiah 1:3–7; Alma 3:11–12.
3. Sa sayo pa, hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pag-andam sa pagtingob sa mga paninguha ni Nephi ug sa iyang igsoon nga mga lalaki sa pagkuha sa tumbaga nga mga palid gikan ni Laban (1 Nephi 3:9–4:38).
4. Kon ang mosunod nga mga materyal anaa, pangandam sa paggamit kanila sa panahon sa leksyon:
   a. Ang mga hulagway si Lehi Nanagna ngadto sa mga Katawhan sa Jerusalem (62517 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 300) ug Banay ni Lehi mibiya sa Jerusalem (62238 853; Hulagway sa Ebanghelyo 301).
   b. Usa ka pluma o lapis ug usa ka buok papel alang sa matag sakop sa klase.
5. Sa dili pa mosugod ang klase, ilista diha sa pisara ang mga ulohan ug mga pakisayran nga kasulatan nga gigamit diha sa tsart diha sa pahina 10.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghanduraw nga sila bag-o pa lamang nga nasayud nga ang dakbayan nga ilang gipuy-an pagalaglagon ug sila kinahanglan mobiya dayon.

- Unsa ang inyong bation mahitungod niini nga mga balita? Unsay inyong buhaton?
- Kini makahimo ba og kalainan kon unsa ang inyong gibati ug unsa ang inyong gibuhat kon kamo mahibalo nga kining kasayuran miabut pinaagi sa propeta sa Dios?

Ipasabut nga kini nga leksyon mahitungod kang Lehi ug sa iyang banay, kinsa mibiya sa ilang pinuy-anan didto sa Jerusalem tungod kay ang dakbayan hapit na pagalaglagon. Ang leksyon mohisgot kon diin sila paingon ug unsa ang ilang gibuhat human mobiya gikan sa Jerusalem.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Lehi mibiya sa Jerusalem ug midala sa iyang banay ngadto sa kamingawan.

Hisguti ang 1 Nephi 1–2. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Usa sa unang mga panghitabo nga gihulagway diha sa Basahon ni Mormon mao ang pagbiya gikan sa Jerusalem ni Lehi ug sa iyang banay. Unsa nga mga kahimtang ang nagdala niini sa pagbiya? (Tan-awa sa 1 Nephi 1:4–15, 18–20; 2:1–3. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Lehi nga nanagna, ipakita kini karon.)
- Ngano nga ang mga katawhan sa Jerusalem misalikway sa mensahe ni Lehi ug sa ubang mga propeta? (Tan-awa sa 1 Nephi 1:19–20; 2:12–13; 16:1–2.) Ngano nga ang pipila ka mga tawo karon mosukol batok sa Ginoo ug sa Iyang mga propeta? Sa unsa nga paagi si Nephi mitubag sa mensahe sa iyang amahan? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:16, 19.) Unsa ang atong makat-onan gikan ni Nephi mahitungod kon unsaon nato sa paghimo sa atong mga kasingkasing nga labaw ka mauyunon sa mga pagtulun-an sa mga propeta?
- Unsa ang gisaad sa Ginoo kang Nephi kon siya mosunod sa mga sugo? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:19–20, 22.) Unsa ang gisaad sa Ginoo nga mahitabo ngadto ni Laman ug Lemuel kon sila mosukol. (Tan-awa sa 1 Nephi 2:21, 23–24.) Sa unsa nga paagi nga mahimo nga matag usa niini nga mga saad magamit ngari kanato?

- Unsang matang nga dapit ang gidad-an ni Lehi sa iyang banay sa dihang sila mibiya sa Jerusalem? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:2. Kon ikaw naggamit sa hulagway sa banay ni Lehi nga mibiya sa Jerusalem, ipakita kini karon.) Unsa ang ilang gibiyaan sa ilang paglakaw? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:4.) Unsa sa inyong hunahuna ang gibati sa banay ni Lehi nga napugos pagbiya sa ilang panimalay, mga kabtangan, ug mga higala? Unsa nga mga sakripisyo ang inyong nahimo aron magmasulundon sa Ginoo? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang kamo mihimo sa maong mga sakripisyo?
- Human sa tulo ka mga adlaw didto sa kamingawan, si Lehi mitukod og altar ug mihatag og mga pasalamat sa Ginoo (1 Nephi 2:6–7; tan-awa usab sa 1 Nephi 5:9; 7:22). Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa mga pagbati sa pasalamat bisan sa malisud nga mga kahimtang?
- Unsang mahinungdanon nga mga panalangin ang misangpot gikan sa pagsunod ni Lehi sa Ginoo ug sa pagbiya sa Jerusalem? (Isulat ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga ang mga banay ni Lehi ug Ismael naluwas gikan sa pagkalaglag; usa ka sanga sa Israel gigiyahan ngadto sa gisaad nga yuta; ug ang Basahon ni Mormon, lain nga saksi ni Jesukristo gihatag.)

2. Si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki mibalik sa Jerusalem aron pagkuha sa mga palid nga tumbaga.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 3–4.

- Ngano nga si Lehi mipadala sa iyang anak nga mga lalaki balik sa Jerusalem? (Tan-awa sa 1 Nephi 3:1–4.) Sa unsa nga paagi si Laman ug Lemuel mitubag ngadto sa pagpaadto pagbalik? (Tan-awa ang 1 Nephi 3:5.) Giunsa ni Nephi sa pagtubag? (Tan-awa sa 1 Nephi 3:7.) Kon kamo ang gihangyo sa paghimo niini nga panaw, unsa sa inyong hunahuna ang inyo untang itubag? Unsa nga kalainan unta niini sa pagkasayud nga ang Ginoo naghangyo niini kaninyo?
- Ngano nga ang banay ni Lehi kinahanglan nga makakuha sa tumbaga nga mga palid? (Tan-awa sa 1 Nephi 3:3, 19–20; 4:15–16; tan-awa usab sa 1 Nephi 5:21–22; Mosiah 1:3–7.)

Ipahimo sa gitudlo nga sakop sa klase pagtingob sa mga paninguha ni Nephi ug sa iyang igsoon nga mga lalaki sa pagkuha sa mga palid (1 Nephi 3:9–4:38).

- Unsa ang pipila ka mga sitwasyon diin kita tingali nagkinahanglan nga pagagiyahan sa Espiritu, wala masayud sa sinugdanan sa mga butang nga [atong] kinahanglan nga buhaton”? (1 Nephi 4:6). Unsa ang atong makat-unan gikan sa mga pulong ni Nephi: “Bisan pa niana ako mipadayon”? (1 Nephi 4:7).
- Ngano nga si Nephi nagduha-duha sa pagpatay ni Laban? (Tan-awa sa 1 Nephi 4:10.) Sa unsa nga paagi nga si Nephi nadani nga siya kinahanglan nga mopatay ni Laban? (Tan-awa sa 1 Nephi 4:11–18.)
- Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang 1 Nephi 3:7 og kusog. Sa unsa nga paagi nga ang Ginoo “miandam og paagi” alang kang Nephi sa paghimo unsa ang iyang gisugo kaniya nga buhaton? Sa unsa nga paagi nga ang Ginoo miandam og mga paagi alang kaninyo nga makasunod sa Iyang mga sugo?
- Ngano nga si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki buot nga si Zoram mobalik ngadto sa kamingawan uban kanila? (Tan-awa sa 1 Nephi 4:35–36.)

Unsa ang nakadani ni Zoram sa pag-uban ni Nephi ug sa iyang igsoon nga mga lalaki? (Tan-awa sa 1 Nephi 4:31–34. Ipasabut nga uban sa mga katawhan diha sa panahon ni Lehi, ang usa ka panumpa sagrado. Si Zoram nasayud nga si Nephi dili molapas sa iyang panumpa.) Ngano nga mahinungdanon nga kita mailhan ingon nga mga katawhan nga motuman sa ilang mga saad?

Ipunting nga bisan og si Laman ug Lemuel misunod sa ilang amahan pinaagi sa pag-adto sa kamingawan ug unya mibalik sa Jerusalem alang sa tumbaga nga mga palid, sila mibagulbol ug misupak sa makadaghan sa panahon sa mga pagpanaw sa banay. Si Nephi ug si Sam, sa laing bahin, maoy matinuoron ug masunuron sa tibuok nilang mga kasinatian. Ikaw mahimo nga mopasabot nga bisan si Sam wala kaayo mahisguti, ang mga kasulatan nagpasabut nga siya matinud-anon ug masunuron, sama ni Nephi (1 Nephi 2:17; 8:3).

Dapita ang katunga nga mga sakop sa klase sa pagbasa sa tudling sa mga kasulatan nga nalista diha sa pisara ubos sa "Nephi." Ipapangita kanila ang mga pulong o hugpong sa mga pulong nga naghulagway ni Nephi. Dapita ang uban nga mga sakop sa klase sa pagbasa sa uban nga mga tudling, mangita sa mga pulong o hugpong sa mga pulong nga naghulagway ni Laman ug Lemuel. Ikaw mahimo nga mohatag sa matag sakop sa klase og usa ka buok papel ug usa ka pluma o lapis alang sa paghimo og mga mubo nga sulat samtang sila nagbasa. Dayon ipataho sa mga sakop sa klase unsa ang ilang nakit-an. Isulat diha sa pisara ang usa ka mubo nga komentaryo diha sa sulod sa matag bersikulo (mga panig-ingnan gihatag diha sa tsart sa ubos; ikaw dili kinahanglan mogamit sa tukma nga mga pinulongan nga gihatag diha sa manwal).

NEPHI	LAMAN UG LEMUEL
1:1 Nasayud siya adunay "matarung nga mga ginikanan"	2:11 Nagbagulbol batok sa ilang amahan
2:16 Mituo sa tanang mga pulong nga gilitok sa iyang amahan	2:13 Wala motuo sa tanang gipamulong ni Lehi
2:16, 19 Nangamayo sa Ginoo alang sa kahibalo	2:12 "Wala makahibalo sa pamaagi sa . . . Dios"
3:7 Andam sa pag-adto ug mobuhat sa mga butang nga gisugo sa Ginoo	3:5 Nagbagulbol nga ang Ginoo mipabuhat og "usa ka malisud nga butang"
3:15 Nagdumili sa pagbalik nga wala ang Tumbaga nga mga Palid	3:14 Buot moundang human sa usa ka pagsulay
4:1, 3 Nasayud nga ang Ginoo "labaw nga gamhanan kay ni Laban"	3:31 Nagduhaduha nga ang Ginoo makahimo pagtugyan ni Laban ngadto kanila

Kon ang tsart mahingpit, hisguti ang mosunod nga mga pangutana:

- Sa unsa nga paagi si Nephi mipakita og malig-on ug makanunayon nga hugot nga pagtuo? Sa unsa nga paagi kita makasunod sa iyang panig-ingnan?
- Ngano nga si Laman ug Lemuel mibagulbol ug misupak? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:11–12.) Ngano nga sila wala makahibalo sa mga pamaagi sa Dios? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:18.)

3. Si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki midala sa tumbaga nga mga palid ngadto sa ilang banay.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 5.

- Unsa ang reaksyon ni Lehi ug Sariah sa diha nga ang ilang upat ka anak nga mga lalaki sa katapusan nahibalik uban sa tumbaga nga mga palid? (Tan-awa sa 1 Nephi 5:1–9.) Sa unsa nga paagi nga ang ilang pagbalik nakapalig-on sa pagpamatuod ni Sariah? (Tan-awa sa 1 Nephi 5:8.)
- Unsa ang sulod sa tumbaga nga mga palid? (Tan-awa sa 1 Nephi 5:10–16; 13:23. Sila naglakip sa lima ka mga basahon ni Moises, usa ka talaan sa mga Judeo hangtud kang Hari Zedekiah [dul-an sa 600 B.C.], mga panagna sa balaan nga mga propeta, ug sa kasaysayan sa kagikan sa banay ni Lehi.)
- Unsa nga mga panagna ang gihimo ni Lehi mahitungod sa tumbaga nga mga palid? (Tan-awa sa 1 Nephi 5:17–19.) Sa unsa nga paagi kining mga panagna natuman?

4. Si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki mibalik sa Jerusalem tungod kang Ismael ug sa iyang banay.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 7.

- Ngano nga si Nephi ug ang iyang igsoon nga mga lalaki mibalik pag-usab sa Jerusalem wala madugay human madala pagbalik ang tumbaga nga mga palid? (Tan-awa sa 1 Nephi 7:1–2.) Sa unsa nga paagi si Ismael ug ang iyang banay nadani sa pagkuyog sa banay ni Lehi? (Tan-awa sa 1 Nephi 7:4–5.)
- Ngano nga si Laman ug Lemuel ug pipila sa mga anak ni Ismael misukol sa panahon sa ilang pagpanaw didto sa kamingawan? (Tan-awa sa 1 Nephi 7:6–7.) Ngano sa inyong hunahuna nga sila buot mobalik sa Jerusalem? Unsa ang gisulti ni Nephi nga mahitabo kon sila magpadayon diha sa kamingawan ug magmatinuoron ngadto sa Ginoo? (Tan-awa sa 1 Nephi 7:13.) Unsa ang iyang giingon nga mahitabo kon sila mobalik aron mopuyo sa Jerusalem? (Tan-awa sa 1 Nephi 7:13–15.)
- Unsa nga mga hiyas ang gipakita ni Nephi diha sa iyang panglihok uban sa iyang igsoon nga mga lalaki? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:17–18 ug 7:21 alang sa pipila ka mga panig-ingnan.) Sa unsa nga paagi kita makapakita niini nga mga hiyas diha sa atong mga relasyon uban sa atong mga sakop sa banay ug sa uban?

Panapos

Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga tungod sa kang Lehi ug Nephi nga pagkamauyunon sa pagsunod, minilyon ka mga katawhan ang napanalanginan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa kanunay “pag-adto ug pagbuhat sa mga butang diin ang Ginoo nagsugo” (1 Nephi 3:7).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Natawo sa mga matarung nga mga ginikanan" (1 Nephi 1:1)

- Unsa ang pipila ka mga kapangulohan sa "matarung nga ginikanan" alang sa ilang mga anak? (Tan–awa sa 1 Nephi 1:1.) Unsa ang makat-onan sa mga ginikanan gikan kang Lehi ug Sariah mahitungod kon unsaon sa pagtuman sa ilang mga kapangulohan?

2. Matag usa makasinati og kalisdan

Ilista ang mosunod nga mga pulong diha sa pisara: *espirituhanon, maisugon, mabalaka, kusgan, malipayon, matinuoron, subo, masaligon, makapaubos sa buot, makugihon, mapailubon, manggihatagon*.

Pahukmi sa mga sakop sa klase kon hain niini nga mga pulong ang naghulagway kang Nephi. Lingini ang mga pulong nga ilang napili, ug ipasaysay nila ang usa ka mubo nga mga sugilanon mahitungod kang Nephi nga naghulagway sa kinaiya nga mga hiyas nga ilang napili.

Dayon ipasabot nga ang *tanan* nga mga pulong naghulagway kang Nephi sa nagkalainlain nga mga panahon sa iyang kinabuhi. Hatagi og gibug-aton nga si Nephi usa ka matinud-anon nga tawo ug mahinumdoman tungod sa iyang debosyon sa pagsunod sa mga sugo. Apan bisan si Nephi usahay mabalaka, maubos ang buot, ug nasubo. Itudlo nga kita kanunay naghuhuna nga ang mga propeta ug ubang mga pangulo sa Simbahan adunay positibo nga mga kasinatian lamang ug wala gayud makaangkon og mga pakigbisog. Bisan pa niana sama kanato, sila usab nag-atubang og kalisdanan ug mga kasakitan.

- Sa unsa nga paagi kini makatabang kanato nga nasayud nga ang mga propeta ug ubang mga pangulo sa Simbahan usab adunay mga pagsulay?
- Bisan pa og si Nephi "nakasinati og daghan nga mga kasakit sa [iyang] panahon," siya nasayud nga siya "gipangga sa Ginoo" (1 Nephi 1:1). Sa unsa nga paagi nga makabaton og daghan nga mga kasakitan ug sa gihapon gipangga sa Ginoo? Sa unsa nga paagi nga ang mga kasakit makatabang kanato nga makadawat og mga panalangin? Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpalandong niini nga pangutana sa hilum nga paagi kon sila dili buot nga makigbahin sa ilang mga tubag uban sa klase.)

3. Mga sulod sa talaan ni Nephi

- 1 Nephi 6 naglangkob sa pagpasabot ni Nephi kon unsa ang iyang isulat dinha sa iyang talaan. Unsa ang gisulti ni Nephi nga iyang katuyoan sa pagtipig og usa ka talaan? (Tan-awa sa 1 Nephi 6:3–4. Timan-i nga ang Dios ni Abraham, Isaac, ug Jacob mao si Jesukristo.) Sa unsa nga paagi nga ang mga sinulat ni Nephi nakatabang kaninyo sa pagduol ngadto ni Kristo?

Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagsulat sa ilang mga pagpamatuod, ingon man usab sa uban nga mga espirituhanon nga kasinatian, mga panghunahuna, ug mga pagbati, diha sa ilang mga inadlaw nga talaan.

Ang Panan-awon sa Kahoy sa Kinabuhi

Leksyon
3

1 Nephi 8–11; 12:16–18; 15

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa mga simbolo diha sa panan-awon sa kahoy sa kinabuhi ug sa paggamit niini nga mga simbolo sa ilang mga kinabuhi.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan: 1 Nephi 8–11; 12:16–18; 15.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atenyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipasabut nga daghan nga mga damgo ug mga panan-awon nga may simbolo ang gitala diha sa mga kasulatan. Dayon pagpakigbahin sa mosunod nga mga panig-ingnan ug hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpasabot sa kahulugan sa matag simbolo:

a. Si Hari Nabucodonosor nagdamgo og usa ka dako nga larawan, o estatwa, sa usa ka tawo. Matag bahin sa lawas sa tawo gibuhat sa lain-lain nga materyal. Usa ka bato naglapdos sa larawan, nahimong usa ka dakong bukid, ug gipuno niini ang tibuok kalibutan. (Tan-awa sa Daniel 2:31–45; tan-awa usab sa D&P 65:2. Ang nagkalainlain nga mga bahin sa larawan nagpaila sa mga gingharian nga nagmando diha sa kalibutan. Ang bato nagpaila sa gingharian sa Dios, diin mopuli sa tanang lain nga mga gingharian diha sa ulahing mga adlaw.)

b. Ang Paraon nagdamgo og pito ka niwang ug masakiton nga baka nga mitukob sa pito ka mga tambok ug himsog nga baka ug pito ka barut nga mga puso sa mais mitukob sa pito ka maayo nga mga puso sa mais. (Tan-awa sa Genesis 41:17–31. Ang pito ka mga himsog nga mga baka ug pito ka maayo ka mga puso sa mais nagpaila sa pito ka tuig nga kauswagan nga moabut sa Ehipto. Ang pito ka masakiton nga baka ug pito ka barut nga mais nagpaila sa pito ka tuig nga kagutom nga mosunod sa mga tuig sa kauswagan.)

c. Diha sa panan-awon, si Apostol Pedro nakakita og mahugaw nga mga mananap nga gikanaog gikan sa langit diha sa usa ka dako nga habol, ug siya gisugo sa pagpatay ug pagkaon niini nga mga mananap. (Tan-awa sa Mga Buhat 10:9–16, 28, 34–35. Ang mga mahugaw nga mga mananap nagpaila sa mga Hentil, kinsa karon pagatudlo-an sa ebanghelyo.)

Ipasabut nga ang leksyon karon maghisgot og lain nga mga damgo nga may simbolo nga gihulagway diha sa mga kasulatan: ang panan-awon sa kahoy sa kinabuhi nga nadawat ni Lehi ug Nephi. Dili sama sa daghang mga damgo o mga panan-awon nga magamit lamang ngadto sa piho nga mga katawhan o diha sa usa

piho nga tagal sa panahon (sama sa damgo ni Paraon sa mga baka ug mais), ang panan-awon sa kahoy sa kinabuhi magamit sa matag usa sa mga anak sa Dios.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Samtang ikaw nagtudlo sa mosunod nga mga asoy sa kasulatan, hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang mga simbolo nga anaa niini magamit sa atong matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan nga gihulagway pinaagi niini nga mga simbolo.

1. Ang mga simbolo sa panan-awon sa kahoy sa kinabuhi.

Ipasabot nga si Lehi nakadawat og panan-awon ug gisultihan ang iyang banay mahitungod niini (1 Nephi 8:2). Human si Nephi makadungog sa iyang amahan nga nagsulti mahitungod sa mga butang diha sa panan-awon, siya usab buot nga "makakita, ug makadungog, ug masayud [niadto] nga mga butang" (1 Nephi 10:17; tan-awa usab ang unang dugang nga ideya sa pagtudlo). Tungod sa pagtuo ni Nephi diha kang Jesukristo, ang iyang hangyo gihatag (1 Nephi 11:6). Kini pinaagi sa talaan ni Nephi sa iyang kasinatian nga kita nakahibalo sa kahulugan sa mga panan-awon.

Hisguti ang panan-awon sa kahoy sa kinabuhi. Samtang ikaw maghisgot kon unsa ang nakita ni Lehi ug Nephi, pagdibuho (o ipadibuho sa usa o daghan nga mga sakop sa klase) ang labing mahinungdanon nga bahin sa panan-awon diha sa pisara. Ang nahuman nga dibuho kinahanglan nga makita nga sama niini:

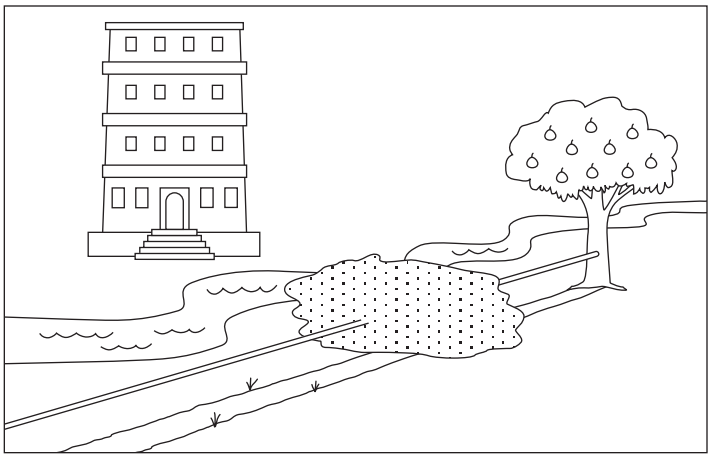

Ang kahoy sa kinabuhi ug ang bunga niini

Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang 1 Nephi 8:2–10. Unya pagdibuho (o ipadibuho sa usa ka sakop sa klase) ang kahoy ug ang bunga niini diha sa pisara.

- Sa diha nga si Nephi gipakita sa kahoy sa kinabuhi, siya nangutana aron masayud sa iyang kahulugan (1 Nephi 11:8–11). Unsa ang iyang nakat-unan nga gipaila sa kahoy? (Tan-awa sa 1 Nephi 11:21–25.) Unsa ang nakita ni Nephi nga nakatabang kaniya nga labaw nga makasabut sa gugma sa Dios? Tan-awa sa 1 Nephi 11:13–21, 24, 26–33. Siya nakakita sa pagkatawo, pagpangalagad, ug Pag-ula ni Jesukristo.)

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Juan 3:16. Hatagi og gibug-aton nga ang Langitnong Amahan mipakita sa Iyang dako nga paghigugma alang

kanato sa diha nga Siya "mihatag sa iyang bugtong Anak." Ang Pag-ula mao ang ebidensya sa dako nga gugma ni Jesukristo alang kanato.

Si Elder Jeffrey R. Holland mitudlo nga ang kahoy sa kinabuhi usa ka simbolo ni Jesukristo. Siya miingon: "Ang mga larawan ni Kristo ug ang kahoy [maoy] dili mabulag nga nagkadugtong. . . . Sa sinugdanan sa Basahon ni Mormon, . . . si Kristo gihulagway nga maoy tinubdan sa kinabuhing dayon ug hingpit nga kalipay, ang buhing ebidensya sa balaan nga gugma, ug sa paagi diin ang Dios motuman sa iyang pakigsaad uban sa balay sa Israel ug sa pagkatinuod ang tibuok banay sa tawo, mopabalik kanilang tanan ngadto sa ilang mahangturon nga mga saad" (*Christ and the New Covenant* [1977], 160, 162).

- Unsa nga impluwensya ang mahimo sa gugma sa Dios sa atong mga kinabuhi? Sa unsa nga paagi nga kita labaw nga makaila sa gugma sa Dios alang kanato?
- Sa unsa ang gipaila sa bunga sa kahoy? (Tan-awa sa 1 Nephi 15:36; D&P 14:7.)
- Sa unsa nga paagi si Lehi ug Nephi mihulagway sa kahoy sa kinabuhi ug sa bunga niini? (Ipatan-aw sa mga sakop sa klase ang angay nga mga bersikulo aron sa pagpangita sa hugpong sa mga pulong nga nalista sa ubos. Isulat ang mga hugpong sa mga pulong diha sa pisara samtang ang mga sakop sa klase makakita niini. Ipamubo ang hugpong sa mga pulong kon gikinahanglan.)

  a. "Hilabihan ka tam-is, labaw pa sa tanan nga ako sukad nakatilaw" (1 Nephi 8:11)
  b. "Maputi, molabaw sa tanan . . . kaputi" (1 Nephi 8:11; tan-awa usab sa 1 Nephi 11:8).
  c. "Madanihon labaw sa tanan nga mga bunga" (1 Nephi 8:12; tan-awa usab sa 15:36)
  d. Adunay "kaanindot . . . milabaw sa tanan nga katahum" (1 Nephi 11:8)
  e. "Bililhon labaw sa tanan"; "labing bililhon" (1 Nephi 11:9; 15:36)
  f. "Hingpit nga kalipay ngadto sa kalag" (1 Nephi 11:23; tan-awa usab sa 1 Nephi 8:10)
  g. "Labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios" (1 Nephi 15:36)

  Hatagi og gibug-aton nga ang kinabuhing dayon mao ang "hilabihan ka tam-is" ug "hilabihan ka bililhon" nga panalangin nga atong madawat. Tungod sa gugma sa Dios alang kanato, kini nga panalangin ania kanato pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.

- Diha sa panan-awon, unsa ang gitinguha ni Lehi sa diha nga siya nakakaon sa bunga sa kahoy? (Tan-awa sa 1 Nephi 8:12.) Sa unsa nga paagi kita makatabang sa atong mga minahal nga maduol sa Manluluwas ug makadawat sa saad sa kinabuhing dayon?

Ang gunitanan nga puthaw

Ipabasa sa sakop sa klase ang 1 Nephi 8:19–20. Dayon pagdibuho (o ipadibuho sa usa ka sakop sa klase) ang gunitanan nga puthaw ug ang dalan paingon ngadto sa kahoy.

- Unsa ang gipaila sa gunitanan nga puthaw? (Tan-awa sa 1 Nephi 11:25; 15:23–24.) Asa nato makita ang pulong sa Dios? (Diha sa mga kasulatan, ang mga pagtulun-an sa mga propeta sa ulahing mga adlaw, ug ang mga pag-aghat

sa Espiritu Santo.) Sa unsa nga paagi ang pulong sa Dios makatabang kanato nga maduol ngadto ni Kristo? Sa unsa nga paagi kini makapabilin kanato diha sa dalan paingon sa kinabuhing dayon?

Ang tubod sa tubig nga hugaw, ang gabon sa kangitngit, ug ang dako ug lapad nga gambalay

Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang 1 Nephi 8:13, 23, 26–27. Dayon pagdibuho (o ipadibuho sa usa ka sakop sa klase) ang suba, ang gabon sa kangitngit, ug ang dako ug lapad nga gambalay.

- Unsa ang gipaila sa tubod sa hugaw nga tubig? (Tan-awa sa 1 Nephi 12:16; 15:26–29.)
- Unsa ang gipaila sa gabon sa kangitngit? (Tan-awa sa 1 Nephi 12:17.) Unsa ang mga sangputanan sa gabon sa kangitngit? (Tan-awa sa 1 Nephi 8:23; 12:17.) Ngano unta nga si Satanas buot nga kita nga dili makakita sa gugma sa Dios? sa Pag-ula ni Jesukristo? sa mga pulong sa Dios? Sa unsa nga mga paagi nga si Satanas naningkamot sa pagbuta sa atong mga mata?
- Ang gunitanan nga puthaw "naglugway subay sa daplin sa suba" (1 Nephi 8:19), isip usa ka panalipod tali sa higpit ug pig-ot nga dalan ug sa hugaw nga tubig. Kini usab mihatag sa mga katawhan diha sa panan-awon og usa ka butang nga kagamitan sa diha nga sila didto sa gabon sa kangitngit (1 Nephi 8:24; 30). Unsa ang gitudlo niini mahitungod kon sa unsa nga paagi nga ang pulong sa Dios makatabang kanato?
- Unsa ang gipaila sa dako ug lapad nga gambalay? (Tan-awa sa 1 Nephi 11:34–36; 12:18.) Ngano nga mahinungdanon nga ang gambalay "nagbarug . . . diha sa hangin"? (1 Nephi 8:26. Timan-i nga ang gambalay walay malig-on nga tukuran.) Sa unsa nga paagi nga ang garbo makapugong sa usa ka tawo sa pagdawat sa kinabuhing dayon?
- Pipila ka mga tawo diha sa panan-awon nakatilaw sa bunga apan naulaw tungod kay ang mga tawo diha sa dako ug lapad nga gambalay mibugalbugal kanila (1 Nephi 8:26–28). Sa unsa nga paagi kita makadawat og kalig-on aron makabarug sa panggukod?

2. Ang mga katawhan diha sa panan-awon sa kahoy sa kinabuhi.

Ipasabut nga diha sa pananan-awon, si Lehi nakakita og "dili maihap nga mga pundok sa mga katawhan" (1 Nephi 8:21). Kini nga mga katawhan mahimo nga bahinon ngadto sa upat ka mga matang nga gipasikaran sa ilang mga panglihok sa pagpangita sa kahoy ug sa bunga. Tabangi ang mga sakop sa klase sa pag-ila ug sa paghulagway niini nga upat ka mga matang, ginamit ang mga tudling nga nalista sa ubos. (Ikaw mahimo nga mobahin sa mga sakop sa klase ngadto sa upat ka mga pundok ug ipabasa sa matag pundok ang usa ka tudling ug mga ipahulagway ang mga panglihok sa mga tawo nga gihisgutan diha niana nga tudling.)

a. 1 Nephi 8:21–23. (Kadtong kinsa misugod pagsubay diha sa agianan apan unya nawala diha sa gabon sa kangitngit.)
b. 1 Nephi 8:24–28. (Kadtong kinsa migunit sa gunitanan nga puthaw hangtud nga sila nakaabut sa kahoy ug mikaon sa bunga, ug unya naulaw ug mibiya.)

c. 1 Nephi 8:30. (Kadtong kinsa migunit sa gunitanan nga puthaw sila nakaabot sa kahoy ug mikaon sa bunga, ug kinsa nagpabilin nga matinud-anon.)
d. 1 Nephi 8:31–33. (Kadtong kinsa wala gayud mosugod sa paglakaw sa agianan apan hinoon milakaw og laktod paingon sa dako ug lapad nga gambalay.)

- Sa unsa nga paagi kining mga matang makita dinhi sa kalibutan karon? (Sama pananglit, mga tawo kinsa miingon nga sila gusto sa kinabuhing dayon apan nalinga sa uban nga mga butang, ingon sa kabuhong sa katigayunan o lawasnon nga mga kalingawan, maoy sama niadtong kinsa misugod paglakaw sa agianan apan unya nawala.)
- Diha sa panan-awon, unsa nga mga matang sa mga dalan ang giagian sa mga tawo sa diha nga sila mibuhi sa gunitanan nga puthaw o mibiya sa kahoy sa kinabuhi. (Tan-awa sa 1 Nephi 8:28, 32; 12:17.) Unsa ang mahitabo ngadto niadtong misunod sa sama nga mga dalan? Kon kita nagpaingon ngadto sa "gidili," o "katingalahan ," o "lapad" nga mga dalan, unsaon nato pagbalik ngadto sa higpit og pig-ot nga agianan?
- Unsa ang pipila ka mga butang nga kinahanglan nga atong buhaton aron magpabilin diha sa higpit ug pig-ot nga agianan? Unsaon nato pagtabang sa uban sa pagpabilin diha sa agianan?

Panapos

Isugyot nga ang mga sakop sa klase mobutang og timaan sa mosunod nga mga pulong diha sa ilang mga kasulatan: *misugod* (1 Nephi 8:22), *migunit* (1 Nephi 8:24), *nanggunit* (1 Nephi 8:24), ug *sa kanunay* (1 Nephi 8:30). Ipahayag nga kining mga pulong makatabang kanato nga makasabut kon unsa ang atong kinahanglan gayud nga buhaton aron makaabut sa kahoy sa kinabuhi: kita kinahanglan gayud magsugod diha sa higpit ug pig-ot nga agianan, mogunit sa gunitanan nga puthaw ug manggunit ngadto niini, ug kanunay nga mopaingon sa kahoy.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Kay siya nga sa makugihon nga paagi mangita makakaplag" (1 Nephi 10:19)

- Unsa ang gitinguha ni Nephi human siya makadungog mahitungod sa panan-awon sa iyang amahan? (Tan-awa sa 1 Nephi 10:17.) Unsa ang iyang gibuhat aroan pagtuman sa iyang tinguha? (Tan-awa sa 1 Nephi 10:17–19; 11:1–6.) Sa unsa nga paagi nga ang panig-ingnan ni Nephi makatabang kanato samtang kita magtinguha nga makasabut sa mga kamatuoran sa ebanghelyo? (Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og mga kasinatian diin ang Espiritu Santo mitabang kanila nga makasabut sa mga kamatuoran sa ebanghelyo.)
- Sa unsa nga mga paagi nga ang tubag ni Laman ug Lemuel sa panan-awon sa ilang amahan nanaglahi gikan sa tubag ni Nephi? (Tan-awa sa 1 Nephi 15:1–2. Ngano nga si Laman ug Lemuel wala makasabut sa mga kamatuoran nga gitudlo ni Lehi kanila? (Tan-awa sa 1 Nephi 15:3, 8–11.)

2. “Nasayud ka ba sa pagpakig-angay sa Dios?” (1 Nephi 11:16)

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabot sa hugpong sa pulong ug “pagpakig-angay sa Dios” (1 Nephi 11:16, 26), ipasabut nga dinhi niini nga hugpong sa pulong ang pulong *pagpakig-angay* nagpasabut nga boluntaryo nga mikanaug ngadto sa ubos nga kahimtang. Dayon ipakigbahin ang mosunod nga pamahayag ni Elder Bruce R. McConkie:

“Ang pagpakig-angay sa Dios (nagpasabut sa Amahan) nagagikan diha sa kamatuoran nga . . . siya nahimong personal ug tinuod nga Amahan sa usa ka mortal nga anak natawo sa mortal nga babaye. Ug ang pagpakig-angay sa Dios (nagpasabut sa Anak) nagagikan sa kamatuoran nga . . . siya [Jesukristo] midawat sa tanan nga mga pagsulay sa pagkamortal, nag-antus sa mga ‘tentasyon, ug kasakit sa luwas, kagutom, kauhaw, ug kakapoy, bisan pa gani labaw kay sa maantus sa tawo, gawas lamang sa kamatayon’ (Mosiah 3:5–8), sa katapusan gisilotan sa kamatayon diha sa labing makauulaw nga paagi” (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 155).

3. “Ug ang ilang mga kinaiya ingon og nagbiaybiay” (1 Nephi 8:27)

Samtang ang mga sakop sa klase naghisgot sa dako ug lapad nga gambalay, ipahayag nga ang mga katawhan diha sa gambalay adunay “kinaiya sa pagbiaybiay.” Kini nga pagbiaybiay nagdala sa pipila ka mga tawo kinsa nakakaon sa bunga ngadto sa pagkaulaw ug pagkawala (1 Nephi 8:27–28).

- Sa unsa nga paagi nga ang atong kinaiya ngadto sa uban mao ang makaingon nga sila mahimulag?

Hatagi og gibug-aton nga ang may kapangakohan nga mga tawo maoy adunay tulubagon sa ilang kaugalingon nga mga lihok; bisan pa niana, ang atong kinaiya ngadto sa uban sa bisan hain makalig-on kanila sa ilang matarung nga mga paninguha o makapaluya kanila. Awhaga ang mga sakop sa klase sa paglig-on sa usag usa ug dili gayud mobiay-biay o motamay sa uban.

“Ang mga Butang diin Ako Nakakita Samtang Ako Nadala sa Layo diha sa Espiritu”

Leksyon
4

1 Nephi 12–14

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa panan-awon ni Nephi sa umaabut ug sa unsa nga paagi ang mga pahimangno ug mga saad niini atong magamit karon.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

   a. 1 Nephi 12. Si Nephi nakakita diha sa panan-awon sa iyang mga kaliwatan ug sa mga kaliwatan sa iyang mga igsoon. Iyang nakita nga sila nakiggubat batok sa usag usa ug nakakita nga ang dautan malaglag sa dili pa mobalik ang Manluluwas. Iyang nakita nga sila nagpuyo sa matarung nga paagi sa mubo nga panahon pagkahuman sa pagduaw sa Manluluwas apan unya nawala ngadto sa pagkadautan.

   b. 1 Nephi 13. Si Nephi nakakita diha sa pananan-awon sa pagkatukod sa gamhanan ug salawayon nga simbahan ang pagkakolonya sa tibuok America, sa Hingpit nga Pagbiya sa Kamatuoran, ug sa Pagpahiuli sa ebanghelyo diha sa ulahing mga adlaw.

   c. 1 Nephi 14. Si Nephi nakakita diha sa panan-awon sa mga panalangin nga gisaad ngadto sa mga Hentil kinsa magpabilin nga matinud-anon, sa pagtunglo nga moabot ngadto sa mga Hentil dili magpabilin nga matinud-anon, ug sa katapusan nga kadaugan sa Simbahan sa Kordero sa Dios ibabaw sa gamhanan ug salawayon nga simbahan.

2. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, andama ang linya sa panahon diha sa usa ka dako nga papel o diha sa usa ka dako nga kartolina.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Dangup sa mosunod nga linya sa panahon.

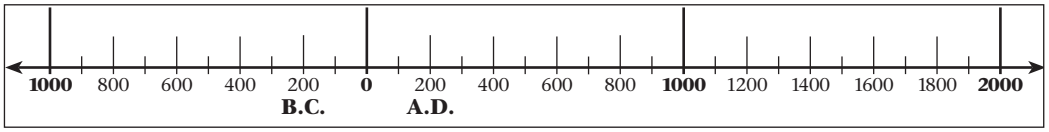

Tabangi ang mga sakop sa klase sa pagbutang sa mosunod nga mga panghitabo diha linya sa panahon. Mag-agad sa kahibalo sa mga sakop sa klase, ikaw

makasulat sa mga petsa diha sa linya sa panahon ug mangutana sa mga sakop sa klase sa pag-ila sa panghitabo nga nahitabo sa matag petsa. O ikaw molista sa mga panghitabo diha sa pisara ug pangutan-a ang matag sakop sa klase kon kanus-a ang matag hitabo nahitabo.

a. Ang Paglansang ni Jesukristo (A.D. 33)
b. Ang Dakong Hingpit nga Pagbiya sa Kamatuoran (kapin kon kulang A.D. 100 ngadto sa A.D. 1800)
c. Ang katapusan nga gubat tali sa mga Lamanite ug sa mga Nephi (mga A.D. 385)
d. Ang pagkakaplag sa mga America ni Christopher Columbus A.D. 1492)
e. Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo (A.D. 1820—hangtud karon)

Sa diha nga ang mga sakop sa klase mobutang sa mga panghitabo diha sa linya sa panahon, ipasabut nga si Nephi nakakita niini nga panghitabo ug uban diha sa iyang panan-awon sa umaabot.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw sa kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Nephi nakakita sa umaabut sa iyang mga kaliwatan ug sa mga kaliwatan sa iyang igsoon nga mga lalaki.

Hisguti ang 1 Nephi 12. Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga diha sa 1 Nephi 12, si Nephi mihulagway sa iyang panan-awon sa umaabot sa iyang binhi (iyang mga kaliwatan) ug sa binhi sa iyang igsoon nga mga lalaki. Samtang kamo naghisgot niini nga kapitulo, pagtimaan kon sa unsa nga paagi nga ang pipila ka mga simbolo dinhi sa panan-awon sa kahoy sa kinabuhi (ang gabon sa kangitngit, ang dako ug lapad nga gambalay, ug ang tubod sa hugaw nga tubig) nagpakita sa pagkapukan sa kaliwatan ni Nephi nga binhi.

- Sa unsa nga paagi gihulagway ni Nephi ang mga kahimtang sa kalibutan nga mag-una sa pagduaw sa Manluluwas sa America? (Tan-awa sa 1 Nephi 12:1–6.) Sa unsa nga paagi nga kining mga kahimtang sama sa mga kahimtang nga mag-una sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas? (Tan-awa sa Joseph Smith-—Mateo 1:27–37.) Giunsa ni Nephi paghulagway ang mga kahimtang nga mosunod sa pagduaw sa Manluluwas? (Tan-awa sa 1 Nephi 12:11–12; tan-awa usab ang katumanan sa iyang panagna, diin natala diha sa 4 Nephi 1:2–4.) Unsa ang hinungdan niini nga pagkamatarung ug kalinaw? (Tan-awa sa 4 Nephi 1:15.)
- Si Nephi nakakita nga pagkahuman sa dul-an sa upat ka mga kaliwatan sa pagkamatarung, ang iyang binhi ug ang binhi sa iyang igsoon nga mga lalaki nagsugod na usab sa pagpakig-away sa usag usa (1 Nephi 12:12–15). Unsa ang nakita ni Nephi nga nahitabo sa iyang mga kaliwat dinhi niini nga mga panag-away? (Tan-awa sa 1 Nephi 12:19–20.) Ngano nga ang mga kaliwatan ni Nephi nabuntog ug nalaglag? (Tan-awa sa 1 Nephi 12:19.) Sa unsa nga paagi ang garbo ug mga pagtintal sa yawa modala ngadto sa kalaglagan?

2. Si Nephi nakakita sa pagkatukod sa gamhanan ug salawayon nga simbahan, ang pagkakolonya sa tibuok America, ang Hingpit nga Pagbiya sa Kamatuoran, ug sa Pagpahiuli sa ebanghelyo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 13. Ipasabut nga ang 1 Nephi 13 talaan sa panan-awon ni Nephi sa mosunod:

1. Ang pagkatukod sa gamhanan ug salawayon nga simbahan.
2. Ang pagkakaplag ug pagkakolonya sa tibuok America.
3. Ang hingpit nga pagbiya sa kamatuoran ug ang pagkawala sa daghan nga labing yano ug bililhon nga mga bahin sa Biblia.
4. Ang pag-abot sa Basahon ni Mormon ug sa Pagpahiuli sa ebanghelyo.

Ang pagkatukod sa gamhahan ug salawayon nga simbahan

- Unsa ang nakita ni Nephi nga gitukod sa "taliwala sa mga kanasuran sa mga Hentil"? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:4–5.) Kinsa ang nagtukod sa gamhanan ug salawayon nga simbahan? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:6.)

  Si Elder Bruce R. McConkie miingon, "Ang mga ulohan *simbahan sa yawa* ug *ang gamhanan ug salawayon nga simbahan* gigamit aron sa pag-ila sa tanang simbahan o mga organisasyon sa bisan unsa ang ngalan o kinaiya—bisan politikanhon, pilosopiyanhon, pang edukasyon, ekonomikanhon, sosyal, kapunongan nga inigsoonay, sibiko, o relihiyon—diin maoy gihimo aron sa pagdala sa mga tawo diha sa usa ka agianan palayo gikan sa Dios ug sa iyang mga balaod ug sa ingon niini gikan sa kaluwasan diha sa gingharian sa Dios" (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 137–38).

  Hatagi og gibug-aton nga ang gamhanan ug salawayon nga simbahan mao ang usa ka simbolo sa hingpit nga pagbiya sa kamatuoran diha sa iyang tanan nga matang. Kini maoy usa ka pagpaila sa tanang bakak nga doktrina, bakak nga pagsimba, ug mapasagaron ug walay pagtahud nga relihiyoso nga mga kinaiya. Kini wala magpaila og bisan unsa nga simbahan dinhi sa kalibutan karon.

- Unsa ang pipila ka mga kinaiya sa "gamhanan ug salawayon nga simbahan"? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:5–9. Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga kini makapahuyang sa hugot nga pagtuo, nagtinguha og kalibutanon nga mga katigayunan ug mga kasakanan, ug nangita sa pagdayeg sa kalibutan.) Unsa nga simbolo gikan sa panan-awon sa kahoy sa kinabuhi ang nagpasabut sa gamhanan ug salawayon nga simbahan? (Itandi sa 1 Nephi 13:5–9 uban sa 1 Nephi 11:35–36.)

- Unsa nga kamatuoran ang inyong nakita nga gihimo sa gamhanan ug salawayon nga simbahan sa paglaglag sa mga Santos karon? Sa unsa nga paagi nga kita makasiguro nga kita wala malimbongi sa mga tawo o mga organisasyon nga modala sa mga tawo palayo gikan sa Dios ug sa Iyang mga balaod?

Ang pagkakaplag ug pagkakolonya sa tibuok America

- Ang mga Hentil kinsa "mitabok—sa daghan nga mga katubigan" gituohan nga mao si Christopher Columbus ug ang uban nga unang mga nagsuhid ug mga langyaw nga pumupuyo sa tibuok America (1 Nephi 13:12–13). Unsa ang nakahimo niini nga mga nagsuhid ug mga langyaw nga pumupuyo nga nagmalampuson sa ilang mga panlimbasog? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:14–19.)

- Unsay papel niini nga unang magsusuhid ug mga langyaw nga pumupuyo dinha sa Pagpahiuli sa Ebanghelyo? (Sila miandam sa agianan alang sa pagkaplag sa Tinipong Bansa sa America. Ang Batakang Balaod sa Tinipong Bansa nagtukod og mga kagawasan mahitungod sa relihiyon nga maoy gikinahanglan sa pagpagawas sa Basahon ni Mormon ug ang ebanghelyo ipahiuli. (Tan-awa sa D&P 101:77–80.)

Ang Hingpit nga Pagbiya sa Kamatuoran ug ang pagkawala sa daghang yano ug bililhon nga mga bahin sa Biblia

- Unsa nga basahon ang nakita ni Nephi nga gidala sa mga Hentil? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:20–23. Ang Biblia.) Unsa ang gihimo sa gamhanan ug salawayon nga simbahan niini nga basahon? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:24–26.) Ngano? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:27.)
- Unsa nga mga sangputanan ang midangat gikan sa pagkawala sa "daghang yano ug bililhon nga mga butang" gikan sa Biblia? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:29.)

Ang pag-abut sa Basahon ni Mormon ug sa Pagpahiuli sa ebanghelyo

- Ang Ginoo nasayud nga ang gamhanan ug salawayon nga simbahan mosulay sa paglaglag sa pulong sa Dios diha sa Biblia. Sa unsa nga paagi nga Iyang gisiguro nga ang Iyang mga pulong matipigan aron ipahayag diha sa ulahing mga adlaw? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:35–36.) Unsa kini nga talaan nga gitipigan sa binhi ni Nephi? (Ang Basahon ni Mormon.)
- Unsa ang mga katuyoan sa Basahon ni Mormon? (Tan-awa sa 1 Nephi 13:40–41; tan-awa usab sa Mormon 7:8–9; D&P 20:8–12. Ikaw mahimo nga molista sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara.) Sa unsa nga paagi nga inyong nakita kining mga katuyoan nga natuman?
- Unsa ang pipila ka mga doktrina nga malisud sabton diha sa Biblia apan yano ug bililhon diha sa Basahon ni Mormon? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa Pag-ula, pagkabanhaw, ug bunyag. Ikaw mahimo nga makigbahin sa mga panig-ingnan kon sa unsa nga paagi nga kining mga doktrina gitudlo sa tin-aw nga paagi dinha sa Basahon ni Mormon. Sama pananglit, ikaw mahimo nga mopabasa sa mga sakop sa klase sa Alma 11:42–45, diin nagtudlo sa yano ug bililhon nga mga kamatuoran mahitungod sa Pag-ula ug pagkabanhaw, o sa 3 Nephi 11:21–26 ug Moroni 8:11–12, diin nagtudlo sa yano ug bililhon nga mga kamatuoran mahitungod sa bunyag.) Sa unsa nga paagi nga ang Basahon ni Mormon nakatabang sa paghimo sa Biblia nga labawng masabtan nganha kaninyo o nakadugang sa inyong pagpamatuod sa Biblia?

3. Si Nephi nakakita sa mga panalangin nga gisaad ngadto sa matinud-anon; siya usab nakakita sa pagkalaglag sa gamhanan ug salawayon nga simbahan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 14.

Bahina ang klase ngadto sa duha ka mga pundok. Ipapangita sa usa ka pundok ang 1 Nephi 14:1–7 aron makit-an ang panalangin nga gisaad ngadto sa mga Hentil (dili mga taga-Israel) kon sila magpabilin nga matinud-anon ngadto sa Ginoo. Himoa ang lain nga pundok nga mobasa sa sama nga mga bersikulo aron

makit-an ang mga tunglo nga gisaad ngadto sa mga Hentil kon sila magpatig-a sa ilang kasingkasing ug mobiya gikan sa Ginoo. Ilista kini nga mga butang diha sa pisara. Dayon pangutana:

- Unsa ang kinahanglan gayud nga atong buhaton aron sa paglukmay sa atong mga kasingkasing aron kita makadawat niini nga mga panalangin?
- Sa unsa nga pagsabut nga adunay duha lamang ka pundok sa mga katawhan dinhi sa kalibutan karon? (Tan-awa sa 1 Nephi 14:10, 2 Nephi 10:16.)
- Unsa ang mahitabo sa katapusan sa gamhanan ug salawayon nga simbahan? (Tan-awa sa 1 Nephi 14:3–4, 15–17; 22:23.)
- Nakita ni Nephi nga bisan tuod ang mga sakop sa Simbahan sa Ginoo diha sa ulahing mga adlaw pipila lamang, sila makahimo sa pagbuntog sa mga panggukod sa gamhanan ug salawayon nga simbahan. Unsa ang nakita ni Nephi nga gisangkap sa mga Santos sa Dios? (Tan-awa sa 1 Nephi 14:14.) Sa unsa nga paagi kita masangkapan uban sa pagkamatarung ug uban sa gahum sa Dios"?

Panapos

Ipasabut nga ang panan-awon ni Nephi nagsangkap og kinatibuk-ang hulagway sa kadaghanan nga nanghitabo ug sa mahitabo pa diha sa kasaysayan sa yuta. Kini usab nagpakita kanato nga kita kinahanglan gayud nga mopili tali lamang sa duha ka mga kapilian: mosunod kang Jesukristo o magbuhat batok Kaniya ug sa ingon mosunod ni Satanas. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase sa mga panalangin nga gisaad diha sa 1 Nephi 14 nga alang kanatong tanan kon kita mopili sa pagsunod ni Jesukristo.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon 5

"Pagpatalinghug sa Kamatuoran ug Mosunod Ngadto Niini"

1 Nephi 16–22

Katuyoan

Aron sa pagdasig sa mga sakop sa klase nga mosunod sa panig-ingnan ni Nephi sa hugot nga pagtuo ug mauyunon nga pagsunod.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

   a. 1 Nephi 16; 17:1–3. Ang anak nga mga lalaki ni Lehi ug Zoram naminyo sa anak nga mga babaye ni Ismael. Ang Ginoo mihatag ngadto sa mga katawhan sa Liahona diin siya mogiya kanila diha sa kamingawan sumala sa ilang hugot nga pagtuo ug kakugi. Ang gapasan ni Nephi nabali, mihimo niini nga malisud sa pagpangayam alang sa pagkaon. Ang tanan nagbagulbol gawas kang Nephi, kinsa mihimo og bag-o nga gapasan, nangutana kang Lehi asa mangayam alang sa pagkaon, ug modala og pagkaon ngadto sa mga tawo.

   b. 1 Nephi 17:4–55; 18:1–4. Si Nephi mipakita og makanunayon nga hugot nga pagtuo pinaagi sa pagsunod sa sugo sa Ginoo sa paghimo og barko.

   c. 1 Nephi 18:5–25. Si Laman, Lemuel, ang mga anak nga lalaki ni Ismael, ug ang ilang mga asawa misalmot diha sa pagsukol diha sa barko. Si Laman ug Lemuel migapus ni Nephi, kinsa mipakita og kaisug ug pagpasalamat bisan pa niini nga pagsulay. Ang Ginoo mipadala og usa ka dako nga bagyo. Si Laman ug Lemuel mibuhi ni Nephi, kinsa migiya sa barko ngadto sa gisaad nga yuta.

2. Dugang basahonon: Alma 37:38–46.

3. Pagpakigsulti og sayo sa tulo ka mga sakop sa klase, mohangyo sa matag usa kanila sa pag-andam sa pagtingob sa usa sa mga asoy sa kasulatan nga gilista sa ubos. Hangyoa sila sa pagtaho diha sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa mga asoy kaysa taho o paghisgot sa doktrina o sa kinaugalingon nga paggamit, nga pagahisgutan diha sa klase human sila makahatag sa mga taho.

   a. 1 Nephi 16:9–33
   b. 1 Nephi 17:4–55; 18:1–4
   c. 1 Nephi 18:5–22

4. Kon ang mosunod nga mga materyal anaa, pangandam sa paggamit kanila sa panahon sa leksyon:

   a. Ang mga hulagway Ang Liahona (62041 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 302) ug Lehi ug ang Iyang mga Katawhan Miabut didto sa Gisaad nga Yuta (62045 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 304).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Isulat ang mosunod nga mga pamahayag diha sa pisara:

Ako dili buot sa.
Ako mohunahuna mahitungod niini.
Ako mosulay.

Hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa 1 Nephi 3:4.

- Unsa unta ang mahitabo kon si Nephi mitubag ngadto sa sugo sa Ginoo uban sa niini nga mga pamahayag diha sa pisara? Giunsa ni Nephi pagtubag? ("Ako moadto." Tan-awa sa 1 Nephi 3:7.)

Papasa ang mga pamahayag diha sa pisara, ug isulat ang pahayag *AKO MOADTO* sa dagko nga mga letra. Ipasabut nga si Nephi ug ang iyang banay napanalanginan samtang sila nagpanaw ngadto sa yuta sa saad tungod kay si Nephi mipadayon sa usa ka kinaiya nga "Ako moadto"—siya wala managana sa pagsunod sa mga sugo sa Ginoo. Kini nga leksyon magpakita kon sa unsa nga paagi kita makasunod sa panig-ingnan ni Nephi sa hugot nga pagtuo ug sa mauyunon nga pagsunod.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang Ginoo migiya sa mga banay ni Lehi ug Ismael sumala sa ilang hugot nga pagtuo ug kakugi.

Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Lehi nga nakakaplag sa Liahona, ipakita kini karon. Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa paglangkub sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa 1 Nephi 16:9–33. Dayon basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 16;17:1–3.

- Ang "bola, o tigtultol" nga gihatag sa Ginoo ngadto ni Lehi maoy gitawag og "Liahona" (Alma 37:38). Unsa ang mga katuyoan sa "Liahona"? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:10, 29.) Unsa ang kinahanglan nga buhaton sa mga katawhan aron ang Liahona molihok? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:28–29; Alma 37:40.) Unsa ang mga sangputanan kon ang mga katawhan dili matinud-anon ug dili mosunod? (Tan-awa sa Alma 37:41–42.)
- Unsa ang pipila ka mga giya dinha sa atong mga kinabuhi nga sama sa Liahona, maglihok sumala sa atong hugot nga pagtuo ug kakugi? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa mga kasulatan, ingon sa gipasabut diha sa

Alma 37:38–46; sa Espiritu Santo; patriyarkal nga mga panalangin; mga pagtulun-an sa buhing mga propeta; ug sa atong tanlag ingon sa gipasabut diha sa kinutlo sa ubos.) Sa unsa nga paagi kini nga mga giya nakatabang kanimo?

Si Presidente Spencer W. Kimball miingon:

"Ang Ginoo naghatag ngadto sa . . . matag tawo, usa ka tanlag diin mosulti kaniya sa matag higayon nga siya mosugod sa paglakaw sa sayop nga agianan. Siya sa kanunay pagasultihan kon siya naminaw; apan ang mga tawo, sa dayag, naanad na kaayo sa pagpaminaw sa mga mensahe nga gipadala sa tanlag nga sila mobaliwala kanila hangtud sa katapusan sila dili na makahunahuna pa.

"Kamo kinahanglan gayud nga makaamgo nga kamo adunay usa ka butang sama sa kompas nga sama sa Liahona, diha sa kaugalingon nga lawas ug espiritu. Ang matag bata gihatagan niini. . . . Kon iyang ibaliwala ang Liahona nga anaa kaniya diha sa iyang kaugalingon nga lawas ug espiritu, sa katapusan dili na kini mohunghong ngadto kaniya. . . . Ang atong kaugalingon dili makaadto sa sayop nga tumong . . . kon kita maminaw ngadto sa paggiya sa atong kaugalingon nga Liahona, nga atong gitawag nga tanlag" (sa Conference Report, Okt. 1976, 117; o *Ensign*, Nob. 1976, 79).

- Unsa ang reaksyon ni Laman ug Lemuel sa diha nga nabali ni Nephi ang iyang gapasan? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:18, 20.) Unsa ang reaksyon ni Lehi?) (Tan-awa sa 1 Nephi 16:20.) Usa ang reaksyon ni Nephi? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:22–23.) Unsa ang atong makat-unan gikan sa tubag ni Nephi ngadto niini nga hagit nga makatabang kanato kon kita mag-atubang og mga hagit? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga kita kinahanglan mosalig diha sa Ginoo, sa pagbuhat nga makugihon sa pagbuntog sa mga hagit, ug maglikay sa pagbagulbol batok sa Ginoo ug sa Iyang mga sulugoon.)
- Human si Nephi makahimo og bag-o nga gapasan, siya nangutana ni Lehi kon asa moadto aron makakuha og pagkaon (1 Nephi 16:23). Sa unsa nga paagi si Lehi mitubag sa hangyo sa iyang anak? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:24–25.) Unsa ang sangputanan sa pagpaubos ni Lehi sa iyang kaugalingon ug midangup sa Ginoo? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:26–32.) Unsa ang atong makat-unan gikan sa mga pamaagi sa Ginoo uban ni Lehi dinhi niini nga higayon? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga ang Ginoo mopasaylo ug mopanalangin kanato kon kita magmapainubsanon sa atong mga kaugalingon ug modangop ngadto kaniya.
- Sa paghisgot sa Liahona, si Nephi nakamatikud nga "pinaagi sa gagmay nga mga pagkabutang ang Ginoo makapahinabo sa mahinungdanon nga mga butang" (1 Nephi 16:29; tan-awa usab sa Alma 37:6–7; D&P 64:33). Diha sa inyong kinabuhi, sa unsa nga paagi nga inyong nakita nga kini tinuod? Sa unsa nga paagi ang pagkahibalo niini nga baruganan makatabang kanato?

2. Si Nephi mipakita og walay pagduhaduha nga hugot nga pagtuo pinaagi sa pagtuman sa sugo sa Ginoo sa paghimo og barko.

Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa pagtingob sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa 1 Nephi 17:4–55; 18:1–4. Unya basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan niadtong mga tudling.

- Unsa ang atong makat-unan gikan sa mga lihok ni Nephi agi og tubag sa sugo sa Ginoo sa paghimo og usa ka barko? (Tan-awa sa 1 Nephi 17:8–11, 16–19, 50–51; 18:1–3; tan-awa usab sa Santiago 2:17–18.)

  Si Elder L. Tom Perry miingon: "Kini maoy usa sa labaw nga makaikag nga mga sugilanon nga ania kanato diha sa mga kasulatan tungod kay kini nagsulti og usa ka higayon diin ang Ginoo misangkap og tabang apan unya mipadaplin aron sa pagtugot sa usa sa Iyang anak nga mga lalaki sa paggamit sa iyang kaugalingon nga paningkamot. Ako usahay maghuna-huna kon unsa unta ang mahitabo kon si Nephi nangayo sa Ginoo sa mga kahimanan kay sa usa ka dapit nga kapangitaan og oro aron makahimo og mga kahimanan. Ako nagduhaduha nga ang Ginoo motahud sa gihangyo ni Nephi. Ikaw nakahibalo, ang Ginoo nasayud nga si Nephi makahimo sa mga kahimanan, ug kini panagsa ra nga ang Ginoo mobuhat og usa ka butang alang kanato nga atong mabuhat sa atong mga kaugalingon" (sa Conference Report, Okt. 1991, 87–88; o *Ensign*, Nob. 1991, 64).

- Unsa ang reaksyon ni Laman ug Lemuel sa diha nga ilang nakita nga si Nephi hapit na maghimo og barko? (Tan-awa sa 1 Nephi 17:17–22.) Si Nephi mibadlong kanila pinaagi sa pagpahinumdom kanila sa tiningub nga pagbiya sa mga taga Israel gikan sa Ehipto. Sa unsa nga paagi nga ang tiningub nga pagbiya ni Lehi ug sa iyang banay sama sa tiningub nga pagbiya ni Moises ug sa mga taga Israel? (Tan-awa sa 1 Nephi 17:23–44.)

- Si Nephi misulti nila ni Laman ug Lemuel nga sila walay pagbati, nga [sila] dili makabati sa mga pulong [sa Ginoo] (1 Nephi 17–45). Unsa ang ipasabut niini nga mobati sa mga pulong sa Ginoo? (Tan-awa ang mga kinutlo sa ubos.) Unsa ang makaingon sa mga tawo nga mahimo nga "walay pagbati"? Sa unsa nga paagi kita makaandam sa atong mga kaugalingon sa pagbati sa mga pulong sa Ginoo?

Si Elder Boyd K. Packer mitudlo: "Ang Espiritu Santo makigsulti uban sa Espiritu pinaagi sa hunahuna labaw pa kay sa pinaagi sa pisikal nga mga panimuot (senses). Kini nga paggiya moabut ingon nga mga hunahuna, ingon nga mga pagbati, pinaagi sa mga impresyon, ug mga pag-aghat. Dili sa kanunay sayon ang paghulagway sa pagdasig. Ang mga kasulatan nagtudlo kanato nga mahimo nga kita mobati sa mga pulong sa espirituhanon nga pakigsulti labaw kay sa pagdungog kanila, ug makita uban sa espirituhanon kaysa mortal nga mga mata (tan-awa sa 1 Nephi 17:45)" (sa Conference Report, Okt. 1989, 16; o *Ensign*, Nob. 1989, 14).

- Unsa nga sangputanan ang mahimo atubangan sa mga katawhan kon sila, sama nila ni Laman ug Lemuel, magpatig-a sa ilang mga kasingkasing batok sa kamatuoran? (Tan-awa sa 1 Nephi 17:46–47.)

- Si Nephi misulay sa pagdani sa iyang igsoon nga mga lalaki nga dili magbagulbol batok sa ilang amahan (1 Nephi 17:49). Sa unsa nga paagi nga ang pagbagulbol makatandog sa atong mga banay? Sa unsa nga paagi kita makabuntog sa buhat nga panglibak ug pagsulti og dautan batok sa mga sakop sa banay.

- Si Nephi nagpadayon sa pag-ampo alang sa paggiya samtang siya naghimo sa barko (1 Nephi 18:1–3). Sa unsa nga paagi mitubag ang Ginoo sa iyang mga pag-ampo? (1 Nephi 18:1, 3–4.) Ngano nga mahinungdanon alang kanato sa pagpangita sa Ginoo kanunay diha sa pag-ampo?

3. Sila si Laman ug Lemuel migapos ni Nephi, kinsa mipakita og kaisug ug pagpasalamat bisan pa niini nga pagsulay. Human siya buhii nila, siya migiya sa barko ngadto sa gisaad nga yuta.

Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa pagtingob sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa 1 Nephi 18:5–22. Dayon basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 1 Nephi 18:5–25.

- Samtang sila naglawig paingon ngadto sa gisaad nga yuta, sila si Laman, Lemuel, ang anak nga mga lalaki ni Ismael, ug ang ilang mga asawa "misugod sa paghimo sa ilang mga kaugalingon nga paghudyaka" (1 Nephi 18:9). Unsa ang tubag ni Nephi niini nga mga lihok? (Tan-awa sa 1 Nephi 18:10.) Unsa ang nakasayop niini nga paghudyaka? (Tan-awa sa 1 Nephi 18:9. Sila nakalimot sa Ginoo ug naglihok uban sa pagkawalay tahud. Ikaw mahimo nga motandi niini nga bersikulo uban sa D&P 136:28.)
- Unsa nga butang lamang ang nakapatuo nila ni Laman ug Lemuel sa pagbuhi ni Nephi? (Tan-awa sa 1 Nephi 18:15–20.) Sila si Laman ug Lemuel nahimong labing dili mobati sa Espiritu sa diha nga sila misukol batok sa Ginoo, naghinulsol, ug unya nagpadayon sa pagsukol (itandi sa 1 Nephi 18:20 uban sa 1 Nephi 2:14; 7:19–21; 16:39; 18:4). Unsa ang kakuyaw sa pagbalik sa mao gihapon nga sala pag-usab-usab? (Tan-awa sa D&P 82:7.)
- Giunsa sa Ginoo pagpanalangin ang mga katawhan human si Laman ug Lemuel maghinulsol ug mibuhi kang Nephi? (Tan-awa sa 1 Nephi 18:21–25. Kon ikaw naggamit sa hulagway sa mga katawhan nga miabut didto sa yuta sa saad, ipakita kini karon.)
- Samtang ang mga katawhan mipanaw diha sa kamingawan ug tabok sa dagat, unsa nga mga kahimtang ang nagdala sa daghan kanila sa pagbagulbol? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:18–20, 34–36; 17:21.) Unsa ang kinaiya ni Nephi sa panahon niini nga malisud nga mga kahimtang? (Tan-awa sa 1 Nephi 18:16. Hatagi og gibug-aton nga bisan kon kadtong naglibut kaniya nagbagulbol batok sa Dios, si Nephi wala gayud magduhaduha sa iyang pagsunod ug paghigugma sa Ginoo.)

Panapos

Ipasabut nga ang katapusan nga mga pulong nga gisulat ni Nephi diha sa Basahon ni Mormon mao ang usa ka angay nga hulagway sa iyang tinuod nga kinaiya: "Ang Ginoo misugo kanako, ug ako kinahanglan gayud nga motuman" (2 Nephi 33:15). Dayon pagpakigbahin sa mosunod nga mga pamahayag ni Elder Heber J. Grant:

"Walay mga kakulian ang dili mahimo nga mabuntog kon ang Dios mosugo ug kita motuman" (sa Conference Report, Okt. 1899, 18).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Pagpangita sa kasulatan

Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 1 Nephi 16–18 mangita sa mga pulong nga naghulagway ni Nephi ug sa mga pulong nga naghulagway kang Laman ug Lemuel. Ilista ang mga pulong diha sa pisara, ug gamita kini sa pagtandi tali ni Nephi ug sa iyang masukulon nga igsoong mga lalaki.

2. Mga pagsabut gikan sa 1 Nephi 19–22

- Usa sa unang mga butang nga gisugo sa Ginoo kang Nephi sa pagbuhat human ang mga banay miabut diha sa gisaad nga yuta mao ang paghupot og talaan sa mga katawhan (1 Nephi 19:1–4). Si Nephi miingon nga siya misulat og "sagrado nga mga butang" alang sa iyang mga katawhan "nga tingali [siya] unta makadani kanila nga sila makahinumdom sa Ginoo nga ilang Manunubos" (1 Nephi 19:5, 18). Unsa nga mga panalangin ang moabut sa atong mga kaliwatan kon kita motala og sagrado nga panghitabo diha sa atong mga kinabuhi?
- Sumala ni Nephi, sa unsa nga paagi ang kalibutan modawat sa Manluluwas sa panahon sa Iyang mortal nga pangalagad? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:7–10.) Ngano ang kalibutan misalikway kang Jesus ingon sa "usa ka butang nga walay bili"? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:9.) Ngano nga si Jesus andam nga molahutay sa ingon nga panggukod? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:9.)
- Sumala kang Nephi, ngano ang mga Judeo "pagahampakon sa tanang mga katawhan"? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:13–14.) Unsa ang mahitabo kon ang mga Judeo "dili na mopatig-a sa ilang mga kasingkasing" batok kang Jesus? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:15–16.)
- Si Nephi nagtudlo sa iyang kaigsoonan mahitungod "sa mga propeta sa karaan" ug sa mga kahimoan sa Ginoo diha sa uban nga mga yuta, taliwala sa mga katawhan sa karaan" (1 Nephi 19:21–22). Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang kamo nagtuon sa mga kasulatan ug nakat-on sa mga propeta sa karaan?
- Ngano nga kini mahinungdanon "mipahisama sa tanan nga mga kasulatan ngari kanato" (1 Nephi 19:23). Sa unsa nga paagi kamo nakadawat og kaayohan gikan sa pagbuhat niini?

1 Nephi 21–22 naglakip og mahinungdanon nga mga panagna kabahin sa katapusang mga adlaw. Ikaw mahimo nga motuon pag-usab sa mosunod nga mga tudling:

a. 1 Nephi 21:22–23; 22:6–8. Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo makapapundok sa nagkatibulaag nga Israel pag-usab.

b. 1 Nephi 21:26; 22:10–12. Ang Ginoo modala sa Israel "gikan sa kangiub ug gikan sa kangitngit; ug sila masayud nga ang Ginoo mao ang ilang

Manluluwas ug Manunubos." (Pagtimaan nga ang Basahon ni Mormon mihimo og usa ka mahinungdanon nga tahas diha sa "pagdala sa iyang mga pakigsaad ug sa iyang ebanghelyo ngadto niadtong kinsa anaa sa balay sa Israel." Itandi sa 1 Nephi 22:11–12 uban sa ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon.)

c. 1 Nephi 22:13–15. Mga nasud nga nagsalikway sa Dios makiggubat batok sa usag usa ug malaglag.
d. 1 Nephi 22:16–19. Ang Ginoo mopanalipod sa matarung.
e. 1 Nephi 22:26. Si Satanas pagagapuson sa panahon sa pagmando ni Kristo sa kaliboan ka tuig.

“Gawasnon sa Pagpili sa Kalingkawasan ug sa Kinabuhing Dayon”

Leksyon
6

2 Nephi 1–2

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makaangkon og usa ka dako nga tinguha sa “sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhing dayon, pinaagi ni Jesukristo, “ang halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo” (2 Nephi 2:27).

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 2 Nephi 1. Si Lehi nagtudlo nga ang iyang mga katawhan “nakaangkon og yuta sa saad” pinaagi sa pagpakigsaad. Siya miawhag pag-ayo sa iyang anak nga mga lalaki sa paghinulsol, pagsunod sa mga sugo sa Ginoo, ug pagsul-ob sa taming sa pagkamatarung.
   b. 2 Nephi 2:1–10. Si Lehi nagtudlo nga ang katubsanan moabut pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.
   c. 2 Nephi 2:11–30. Si Lehi nagtudlo nga ang pagbatok gikinahanglan diha sa laraw sa Langitnong Amahan ug nga kita “gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhing dayon . . . o pagpili sa pagkabihag ug sa kamatayon.”
2. Kon ikaw mogamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala og usa ka orasan nga moalarma ngadto sa klase.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon sa pagsugod sa leksyon.

Pagdala og usa ka orasan nga moalarma ngadto sa klase, ug ipaigo kini aron mobagting sa pagsugod sa klase. Kon kini mobagting, ipahayag nga kita sa kasagaran nagkinahanglan og usa ka butang sama sa orasan nga moalarma aron pagtabang kanato nga makamata. Ipasabut nga kini nga mga leksyon magsugod uban sa tambag gikan ni Lehi aron pagtabang sa iyang anak nga mga lalaki nga magmata sa espirituhanon nga paagi.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Ang mga kapitulo nga gihisgutan dinhi niini nga leksyon naglakip sa pipila sa katapusan nga pulong ni Lehi ngadto sa iyang mga anak. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpangita og mga paagi sa paggamit sa tambag ni Lehi diha

sa ilang mga kinabuhi. Sa mainampoon nga paagi pagpili og mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase.

1. Si Lehi miawhag sa iyang anak nga mga lalaki sa paghinulsol, pagsunod sa mga sugo sa Ginoo, ug pagsul-ob sa taming sa pagkamatarung.

Hisguti ang 2 Nephi 1. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga kini nga kapitulo naglakip sa tambag nga gihatag ni Lehi ngadto sa iyang anak nga mga lalaki sa wala pa siya mamatay. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpangita alang sa tino nga mga butang nga gitambag ni Lehi ngadto sa iyang anak nga mga lalaki nga buhaton ug alang sa mga panalangin nga iyang gisaad nga ilang madawat kon sila mosunod sa iyang tambag.

- Si Lehi miingon nga bisan pa man sa ilang mga kasakit, ang iyang mga katawhan "nakabaton og usa ka yuta sa saad" pinaagi sa pagpakigsaad (2 Nephi 1:5). Unsa ang pagpakigsaad tali sa Ginoo ug sa mga katawhan ni Lehi? (Tan-awa sa 2 Nephi 1:6–7, 9–10.) Unsa ang giingon ni Lehi nga mahitabo ngadto sa mga lumulupyo sa yuta kon sila mosalikway sa Manluluwas? (Tan-awa sa 2 Nephi 1:10–12.)
- Si Lehi miaghat sa iyang anak nga mga lalaki sa paghinulsol pinaagi sa pagmando kanila . . . "nga kamo mahigmata . . . gikan sa usa ka lawom nga pagkatulog, ug iwakli ang makalilisang nga mga higot nga migapos [kanila]" (2 Nephi 1:13; tan-awa usab sa mga bersikulo 14, 21, ug 23). Sa unsa nga paagi ang pagpakasala sama sa usa ka lawom nga pagkatulog? Sa unsa nga paagi ang pagpakasala sama sa gigapos og mga higot?
- Si Lehi mitambag sa iyang anak nga mga lalaki sa "pagbangon gikan sa abug . . . ug magpakalalaki" (2 Nephi 1:21). Unsa ang mga kinaiya sa usa ka matarung nga tawo? (Tan-awa sa 2 Nephi 1:21–27. Ipapangita sa mga sakop sa klase kining mga bersikulo alang sa mga kinaiya nga gisugyot ni Lehi. Ikaw mahimo nga molista niini og uban nga mga kinaiya nga diha sa pisara.) Unsa ang hubad sa kalibutan sa pagkalalaki? Sa unsa nga paagi kita makatabang sa batan-on nga mga lalaki sa pagpili sa pagkamatarung ibabaw sa hubad sa kalibutan sa pagkalalaki?
- Unsa nga mga panalangin ang nadawat ni Lehi tungod sa iyang pagkamatinud-anon? (Himoa nga basahon og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 2 Nephi 1:15. Pagtimaan nga samtang pipila sa iyang anak nga mga lalaki ang gigapos sa "makalilisang nga higot" sa sala, si Lehi "giliyokan sa kahangturan sa mga bukton sa gugma [sa Manluluwas]." Hatagi og gibug-aton nga samtang kita moduol sa mapainubsanon nga paagi ngadto ni Kristo pinaagi sa paghinulsol ug pagkamasulundon, kita natubos ug "pagaliyokan sa kahangturan sa mga bukton sa iyang gugma.")

2. Si Lehi nagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo.

Basaha ug hisguti ang 2 Nephi 2:1–10.

- Si Lehi miingon nga "pinaagi sa balaod walay tawo nga hatagan og kaangayan; o pinaagi sa balaod ang mga tawo isalikway" (2 Nephi 2:5).

Nganha sa paghatag og kaangayan mao ang pagpahiuli sa kaangayan uban sa Dios, pagpasaylo gikan sa silot alang sa sala, ug ipahayag nga matarung ug walay sala. Sa unsa nga paagi nga ang balaod mosalikway kanato ug makapugong kanato gikan sa paghatag og kaangayan? (Tan-awa sa Santiago 2:10; 1 Nephi 10:21. Kon kita mosupak sa mga sugo, kita mahimo nga makasasala ug mahugaw, ug walay mahugaw nga mga butang nga makapuyo uban sa Dios.)

- Tungod kay kita dili mahatagan og kaangayan pinaagi sa balaod, sa unsa nga paagi kita mahatagan og kaangayan ug mahimo nga takus sa pagsulod atubang sa Dios? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:6–8. Hatagi og gibug-aton nga tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, kita makahinulsol ug mapasaylo sa atong mga sala.)
- Si Lehi miingon nga ang Manluluwas maoy "motuman sa katuyoan sa balaod" (2 Nephi 2:7). Ang hugpong sa pulong "pagtuman sa katuyoan sa balaod" nagtudlo ngadto sa mga sangputanan sa Pagkapukan ug ngadto sa "silot nga gipauban" alang sa pagkadili masulundon sa mga sugo sa Dios (2 Nephi 2:5, 10). Sa unsa nga paagi nga ang Manluluwas mitubag sa pagtuman sa katuyoan sa balaod? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:7; Alma 34:13–16; D&P 19:16–19; 45:3–5; tan-awa usab ang kinutlo sa ubos.)

  Si Presidente Joseph F. Smith miingon, "si Jesus miabut ug miantus, 'sa makiangayon ug sa dili makiangayon,' siya nga walay sala alang kaniya nga nakasala, ug ubos sa silot diin ang makasala nakalapas" (*Gospel Doctrine*, 5th ed. [1939], 204).
- Sa unsa nga paagi kita mopuyo aron kita mahatagan og kaangayan pinaagi sa kang Kristo nga pag-antus alang sa atong mga sala? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:7; tan-awa usab sa mga Taga-Roma 10:4; D&P 19:15–16; Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.)
- Hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa 2 Nephi 2:8. Unsa "kining mga butang" nga kinahanglan nga atong ipahibalo? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:6–8.) Sa unsa nga paagi nga kita "makahimo niini nga mga butang nga masayran"? Sa unsa nga paagi nga ang pagbuhat nato niini nga mga butang nga masayran makapakita og pasalamat ngadto sa Manluluwas alang sa Iyang Pag-ula?

3. Si Lehi nagtudlo sa kamahinungdanon sa pagsupak ug sa kagawasan sa pagpili sa maayo gikan sa dautan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 2:11–30.

Samtang si Lehi mitudlo sa iyang anak nga mga lalaki mahitungod sa panginahanglan alang sa katugbang, siya mituon pag-usab sa asoy ni Adan ug Eva nga mikaon sa gidili nga prutas. Papulipuliha og basa ang mga sakop sa klase sa pipila ka mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 2:15–25. Hangyoa sila sa pagpangita sa (1) mga kahimtang nga anaa diha kang Adan ug Eva sa wala pa sila makakaon sa gidili nga prutas ug (2) ang katugbang nga nasinati ni Adan ug Eva human sila mokaon sa prutas. Itingob ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa tsart sa pisara. Ang tsart kinahanglan sama sa usa ka tsart sa sunod nga pahina.

Pagtimaan nga diha sa 2 Nephi 2 si Lehi naghisgot sa pipila ka mga kahimtang nga maoy hinungdan sa pagkapukan. Bisan pa niana, ang doktrina sa Pagkapukan mas dako pa kay sa gipakita dinhi niini nga kapitulo. Ang mga sakop sa klase kinahanglan nga makasabut nga ang Pagkapukan nagdala og pisikal nga kamatayon ug espirituhanon nga kamatayon ngadto sa kalibutan, og sa ingon mipalihok sa laraw sa kaluwasan.

MGA KAHIMTANG SA WALA PA MOKAON SA PRUTAS	KATUGBANG NASINATI HUMAN SA PAGKAON SA PRUTAS
Sila makalihok alang sa ilang mga kaugalingon (2 Nephi 2:15–16), apan sila wala mobuhat og maayo, "kay sila wala makasinati og sala" (2 Nephi 2:23).	Sila makabuhat og maayo, ug sila usab makabuhat og sala (2 Nephi 2:23). Sila gimandoan sa paghinulsol sa ilang mga sala (2 Nephi 2:21).
Sila dili kinahanglan mougmad sa yuta aron dunay pagkaon nga mutubo diha sa tanaman (2 Nephi 2:19; tan-awa usab sa Moises 2:29).	Sila kinahanglan motrabaho aron makabaton og pagkaon (2 Nephi 2:19).
Sila wala makasinati og pagkauyamot o hingpit nga kalipay (2 Nephi 2:23).	Sila nakasinati og pagkauyamot ug hingpit nga kalipay (2 Nephi 2:23).
Sila unta magpabilin "diha sa mao nga kahimtang . . . sa kahangturan, ug walay katapusan" (2 Nephi 2:22).	Sila napukan ug mahimo nga mortal—ubos sa lawasnon nga kamatayon (2 Nephi 2:22; tan-awa usab sa Moises 6:48).

- Kon si Adan ug si Eva wala pa mokaon sa prutas, sila dili unta makasinati sa katugbang nga gihisgutan niini nga tsart (2 Nephi 2:22–23). Unsa nga mga panalangin ang atong madawat tungod kay ang pagkapukaw ni Adan ug Eva midala og katugbang nganha sa kalibutan? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:23–27; Moises 5:10–12.)
- Si Lehi misulti sa iyang mga anak nga "gikinahanglan gayud, nga adunay katugbang sa tanan nga mga butang" (2 Nephi 2:11; tan-awa usab sa bersikulo 15). Sa unsa nga paagi kamo nakakita nga mahinungdanon nga adunay katugbang sa atong mga kinabuhi matag adlaw? (Ikaw mahimo nga mopabasa sa mga sakop sa klase sa 2 Nephi 2:11–13 samtang sila maghisgot niini nga pangutana.) Sa unsa nga paagi ang katugbang makatabang kanato sa pag-uswag?
- Sumala sa 2 Nephi 2:24–28, unsa ang buot sa Langitnong Amahan alang kanato? (Hingpit nga kalipay, kalingkawasan, ug kinabuhing dayon.) Sa unsa nga paagi Siya misangkap kanato aron makadawat niini nga mga panalangin? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:26–27; tan-awa usab sa Juan 14:6.) Unsa ang buot ni Satanas alang kanato? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:18, 27, 29. Pagkauyamot, pagkabihag, ug espirituhanon nga kamatayon.) Sa unsa nga paagi nga ang atong matag usa nga mga aksyon nagsulti kon kita modawat ba sa hingpit nga kalipay, kalingkawasan, ug kinabuhing dayon, o pagkauyamot, pagkabihag ug espirituhanon nga kamatayon?

Si Elder Joseph B. Wirthlin mitudlo: "Ang Ginoo mihatag kaninyo og gasa sa kabubut-on (tan-awa sa Moises 7:32) ug mitudlo kaninyo pag-ayo aron makahibalo sa maayo gikan sa dautan (tan-awa sa 2 Nephi 2:5). Kamo gawasnon sa pagpili (2 Nephi 2:27) ug gitugotan sa pagbuhat (tan-awa sa 2 Nephi 10:23; Helaman 14:30), apan kamo dili gawasnon nga mopili sa mga sangputanan. Uban sa bug-os nga kasigurohan, mga pagpili sa maayo ug matarung modala ngadto sa kalipay ug kalinaw, samtang ang mga pagpili sa sala ug dautan sa katapusan modala ngadto sa walay kalipay, kagul-anan, ug pagkauyamot" (sa Conference Report, Okt. 1989, 94; o *Ensign*, Nob. 1989, 75).

- 2 Nephi 2 naglangkob sa mga doktrina sa Paglalang (2 Nephi 2:14–15), sa Pagkapukan (2 Nephi 2:4–5, 8, 18–25), ug sa Pag-ula (2 Nephi 2:3–4, 6–10, 26–27). Sa unsa nga paagi nga kining tulo ka doktrina mahinungdanon sa laraw sa katubsanan sa Langitnong Amahan.

Panapos

Hatagi og gibug-aton nga pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo, kita mahimo nga "maliyokan sa kahangturan sa mga bukton sa gugma [sa Manluluwas]" (2 Nephi 1:15). Ipasabut nga kini usa ka mahinungdanon nga panalangin nga mahimo nga "gawasnon sa pagpili," ug awhaga ang mga sakop sa klase sa "pagpili sa kalingkawasan ug kinabuhing dayon" pinaagi ni Jesukristo," ang dungganan nga Tigpatiwala sa tanan nga mga tawo (2 Nephi 2:27).

Kon gigiyahan sa Espiritu, pagpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan diha sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Paggamit sa mga pagtulun-an ni Lehi aron pagbatok sa mga pagtulun-an sa kalibutan

Isulat diha sa pisara ang mga pamahayag nga gilista sa sunod nga pahina sa ulohan "Bakak nga mga Pagtulun-an sa Kalibutan." Dapita ang mga sakop sa klase sa paghunahuna nga sila nakadungog sa usa ka higala, kauban sa trabaho, o magtutudlo sa tunghaan nga mopakita og madanihon nga mga pangatarungan alang sa usa ka bakak nga mga pamahayag. Unya ipasabut nga si Lehi nakigbahin sa mga kamatuoran nga makahatag kanato og kalinaw ug kasiguroan pag-usab kon kita giharong sa mga bakak nga pagtulun-an sa kalibutan. Isulat diha sa pisara ang pakisayran nga kasulatan nga gilista sa ubos tungod sa mga "Pagtulun-an ni Lehi." Ipabasa sa mga sakop sa klase ang matag tudling sa kasulatan ug pagtino kon sa unsa nga paagi kini makatabang nila nga mobati og kalinaw kon sila pagalibugon sa bakak nga mga pagtulun-an sa kalibutan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa paghisgot og mga paagi sa paggamit sa pakisayran nga mga kasulatan diha sa ilang mga kinabuhi.

BAKAK NGA MGA PAGTULUN-AN SA KALIBUTAN	MGA PAGTULUN-AN NI LEHI
Walay maayo ug dautan.	2 Nephi 2:5. (“Ang mga tawo gitudloan sa igo nga sila masayud sa maayo gikan sa dautan.”
Walay balaod.	2 Nephi 2:5. (“Ang balaod gihatag ngadto sa mga tawo.”)
Walay Kristo.	2 Nephi 2:6. (“Ang katubsanan moabut pinaagi sa atong Balaan nga Mesiyas.”)
Walay kinabuhi human niini nga kinabuhi.	2 Nephi 2:10. (“Ang tanan nga mga tawo [mobarug] atubangan sa [Dios], aron pagahukman kaniya.”)
Walay Dios.	2 Nephi 2:14. (“Adunay Dios.”)
Ang kinabuhi walay katuyoan.	2 Nephi 2:25. (“Ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay.”)
Ang atong mga lihok maoy gitino pinaagi sa *genetic* ug palibot.	2 Nephi 2:26–27. (Kita gawasnon “sa pagbuhat alang sa [atong] mga kaugalingon ug nga dili pagaaghaton. Kita maoy “gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon . . . o sa pagpili pagkabihag ug sa kamatayon.”)

“Ako Nasayud Kang Kinsa Ako Mosalig”

Leksyon
7

2 Nephi 3–5

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase sa paglig-on sa ilang mga pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith ug sa pag-awhag kanila sa pagpangita sa kalipay pinaagi sa pagsalig diha sa Ginoo ug paghupot sa Iyang mga sugo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 2 Nephi 3. Si Lehi nagtudlo sa iyang anak nga lalaki nga si Joseph mahitungod sa karaan nga propeta nga si Joseph, kinsa nanagna kang Joseph Smith. Si Lehi nagtudlo kang Joseph nga ang ilang mga kaliwat mapanalanginan pinaagi kang Joseph Smith ug sa Basahon ni Mormon.
   b. 2 Nephi 4. Si Lehi namatay human mihatag sa iyang katapusan nga tambag ngadto sa iyang mga anak ug mga apo. Si Nephi nagbasul sa iyang kaugalingon nga pagkamakasasala apan mihimaya diha sa kaayo sa Dios.
   c. 2 Nephi 5. Ang kasuko ni Laman ug Lemuel nagakadugang batok kang Nephi. Ang mga sumusunod ni Nephi misunod sa sugo sa Ginoo sa pagbulag gikan sa mga sumusunod ni Laman. Ang mga Nephite nagpuyo “subay sa matang sa pagkamalipayon,” ug ang mga Lamanite gitunglo tungod sa ilang pagkadautan.
2. Dugang basahonon: Hubad ni Joseph Smith, Genesis 50:24–38; Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Jose, Anak nga Lalaki ni Jacob,” 105.
3. Ikaw mahimo nga mohangyo sa mga sakop sa klase sa pagpangandam sa pagbasa og kusog sa 2 Nephi 4:15–35. Pahibaloa ang sakop sa klase nga kining tudling usahay gitawag og “ang Salmo ni Nephi” ug nga kini nagpahayag sa pipila ka lawon nga pagbati ni Nephi.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Sultihi ang mga sakop sa klase nga adunay upat ka mga tawo nga gihisgutan diha sa 2 Nephi 3 kinsa adunay susama og ngalan. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpangita niining upat ka mga tawo diha sa 2 Nephi 3:1–15. Human ang mga sakop sa klase makabasa niining mga bersikulo, pangutan-a sila kon kinsa ang ilang nakit-an. Ang husto nga mga tubag nalista sa ubos:

a. Joseph, katapusang natawo nga anak nga lalaki ni Lehi ug Sariah (2 Nephi 3:1–3)
b. Joseph sa Ehipto (2 Nephi 3:4–5)

c. Joseph Smith Jr. (2 Nephi 3:6–15)
d. Joseph Smith Sr. (2 Nephi 3:15)

Human niini nga mubo nga kalihokan, hisguti dayon ang 2 Nephi 3.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw sa kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Lehi nagtudlo nga ang iyang mga kaliwatan mapanalanginan pinaagi sa Propeta Joseph Smith ug sa Basahon ni Mormon.

Hisguti ang 2 Nephi 3. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Si Lehi mitudlo sa iyang anak nga lalaki nga si Joseph mahitungod sa panagna nga gihimo ni Joseph, ang anak nga lalaki ni Jacob ug Racquel kinsa "gidala nga bihag ngadto sa Ehipto" (2 Nephi 3:4; tan-awa usab sa Genesis 30:22–24; 37:1–3, 23–28). Ngano nga ang mga pagpakigsaad nga gihimo ni Joseph sa Ehipto nga gihimo sa Ginoo mahinungdanon sa banay ni Lehi? (Tan-awa sa 2 Nephi 3:4–5; Jacob 2:25; tan-awa usab sa Genesis 45:7.)
- Kinsa ang "pinili nga manalagna" kinsa nakita ni Joseph sa Ehipto diha sa panan-awon? (Tan-awa sa 2 Nephi 3:6–15. Ang Propeta Joseph Smith.) Sa unsa nga paagi nga si Joseph Smith "midala sa pulong [sa Ginoo]? (Tan-awa sa 2 Nephi 3:11 ug sa kinutlo sa ubos.) Sa unsa nga paagi kamo napanalangin tungod sa pulong sa Dios nga gidala ni Joseph Smith?

  Si Elder LeGrand Richards miingon: "Si Propeta Joseph Smith midala kanato sa Basahon ni Mormon, sa Doktrina ug mga Pakigsaad, sa Perlas nga Labing Bililhon, ug daghan nga ubang mga sinulat. Kutob sa makita sa atong mga talaan, siya nakahatag kanato og daghan nga napadayag nga kamatuoran kay ni bisan kinsa nga propeta nga nabuhi dinhi sa nawong sa yuta" (sa Conference Report, Abr. 1981, 43; o *Ensign*, Mayo 1981, 33).
- Ang Ginoo misulti kang Joseph sa Ehipto mahitungod sa Biblia, diin maglakip sa mga pulong nga gisulat sa mga kaliwatan ni Juda, ug sa Basahon ni Mormon, diin maglakip sa mga pulong nga gisulat sa mga kaliwatan ni Joseph (2 Nephi 3:12). Sa unsang paagi ang Biblia ug ang Basahon ni Mormon "nagkahiusa"? Unsa nga mga panalangin ang gisulti sa Ginoo nga moabut tungod kay ang Biblia ug ang Basahon ni Mormon "nagkahiusa"? (Tan-awa sa 2 Nephi 3:12.)
- Ang Ginoo misaad nga "usa ka matarung nga sanga" sa mga kaliwatan ni Joseph sa Ehipto "pagaputlon" apan "pagahinumduman diha sa mga pakigsaad sa Ginoo" (2 Nephi 3:5). Unsa ang mga papel ni Joseph Smith ug sa Basahon ni Mormon diha sa katumanan niini nga mga pagpakigsaad? (Tan-awa sa 2 Nephi 3:12–13, 18–21; 30:3–6.) Sa unsa nga paagi kini nga saad natuman karon? Sa unsa nga paagi nga ang Basahon ni Mormon nakatabang kaninyo nga mahinumdom ug mohupot sa inyong mga pakigsaad uban sa Ginoo?

- Unsa ang nagdugtong ni Joseph sa Ehipto, ang anak lalaki ni Lehi si Joseph, ug Joseph Smith, agi og dugang sa ilang mga ngalan? (Tan-awa sa 2 Nephi 3:4–7, 11–12, 18–21. Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa kaliwatan mga pagpakigsaad, ug sa Basahon ni Mormon.)

2. Si Nephi nagbasul sa iyang kaugalingon nga pagkamakasasala apan mihimaya diha sa kaayo sa Dios.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 4. Ipasabut nga sa wala pa si Lehi mamatay, siya mitambag ug mipanalangin sa iyang mga anak ug mga apo (2 Nephi 4:3–12).

Wala madugay human si Lehi mamatay, "si Laman ug si Lemuel ug ang anak nga mga lalaki ni Ismael nasuko ni [Nephi] tungod sa mga pahimangno sa Ginoo" (2 Nephi 4:13). Samtang si Nephi nagsulat niini nga nagpadayon nga mga kalisdanan, siya mitala, sa iyang mga pagbati diha sa usa ka tudling nga usahay gitawag og "ang Salmo ni Nephi." Ingon nga pasiuna ngadto sa panaghisgutan sa Salmo ni Nephi, ipasabut nga ang usa ka salmo maoy usa ka balak o himno, kadaghanan sama sa atong mga himno karon. Ikaw mahimo nga mohangyo sa mga sakop sa klase sa pagngalan og pipila sa ilang paborito nga mga himno ug sa makadiyot maghisgot ngano kadtong mga himno mahinungdanon ngadto kanila.

Kon ikaw nakahangyo sa usa ka sakop sa klase sa pag-andam pagbasa sa Salmo ni Nephi, dapita siya sa pagbuhat niini karon. Pagdapit sa uban nga sakop sa klase sa pagsunod sa hilom nga paagi.

- Si Nephi miingon, "Ang akong kalag nalipay sa mga butang sa Ginoo; ug ang akong kasingkasing nagpalandong [kanila] sa kanunay (2 Nephi 4:16). Unsa nga piho nga mga butang ang gikahimut-an ni Nephi? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:15–16.) Unsa ang buot ipasabut sa pagpalandong? Unsa ang atong buhaton aron paghatag og panahon sa pagpalandong sa mga butang sa Ginoo? Sa unsa nga paagi nga ang pagpalandong sa mga butang sa Ginoo makatabang kanato?

- Unsa nga mga pulong ang inyong gamiton aron sa paghulagway ni Nephi? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa *matarung*, *masulundon*, ug *mapainubsanon*.) Nganong si Nephi moingon nga siya usa ka "alaot nga tawo" kansang "kalag nagmagul-anon tungod sa [iyang] kadautan"? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:17, 27; tan-awa usab sa 1 Nephi 10:6.) Ngano nga mahinungdanon sa pag-ila sa atong pagkapukan nga kahimtang atubangan sa Dios?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Ingon nga ang tawo dili kaayo magtinguha sa pagkaon hangtud nga siya gutumon, busa siya dili usab magtinguha sa kaluwasan ni Kristo hangtud nga siya masayud ngano nga siya nagkinahanglan kang Kristo. Walay usa sa mapaigoon ug tukma nga paagi nasayud ngano nga siya nagkinahanglan kang Kristo hangtud nga siya makasabot ug modawat sa doktrina sa Pagkapukan ug sa iyang sangputanan nganha sa tanang katawhan" (sa Conference Report, Abr. 1987, 106; o *Ensign*, Mayo 1987, 85).

- Sa unsa nga paagi si Nephi nakakita og paglaum bisan pa sa pagbati nga "sayon nga hasulon" sa pagtintal ug sala? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:18–19.) Sa unsa nga paagi ang Ginoo mitabang kang Nephi sa miagi? Pabasaha ang mga

sakop sa klase sa 2 Nephi 4:20–25 aron sa pagpangita sa mga tubag diha sa pisara. Ilista ang ilang mga tubag diha sa pisara. Pipila sa malagmit nga mga tubag makita sa ubos.)

Ang Ginoo:

a. Nahimong kaabag ni Nephi (2 Nephi 4:20).
b. Nag-agak kang Nephi sa mga kasakit sa kamingawan (2 Nephi 4:20).
c. Mitagbaw kaniya sa Iyang gugma (2 Nephi 4:21).
d. Mipaubos sa iyang mga kaaway (2 Nephi 4:22).
e. Nakadungog sa iyang pangamuyo (2 Nephi 4:23).
f. Mihatag kaniya og kahibalo pinaagi sa mga panan-awon (2 Nephi 4:23).

- Kanus-a kamo nakadawat sa sama nga mga panalangin gikan sa Ginoo? Sa unsa nga paagi nga ang paghinumdom sa mga panalangin kaniadto makatabang kaninyo sa malisud nga mga panahon?

- Si Nephi nangutana sa iyang kaugalingon ngano nga siya magpadaug sa kagul-anan ug sala bisan pa sa mga butang nga iyang nakita ug sa mga butang nga iyang nahibaloan (2 Nephi 4:26–27). Ngano nga usahay kita makigbisog sa kagul-anan ug pagtintal bisan pa sa atong kahibalo sa ebanghelyo? Unsa ang ikatudlo kanato sa kang Nephi nga salmo mahitungod sa pagbuntog sa kagul-anan ug pagtintal? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:28–30.)

- Diha sa unang bahin sa iyang salmo, ang mga pulong ni Nephi gitumong nganha sa iyang kaugalingon (2 Nephi 4:15–30). Ang panapos sa salmo maoy usa ka pag-ampo (2 Nephi 4:30–35). Unsa ang gipangayo ni Nephi sa Langitnong Amahan dinhi niini nga pag-ampo? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:31–33. Dapita ang mga sakop sa klase sa paghisgot sa mga bahin sa pag-ampo ni Nephi nga makahuluganon ngadto kanila. Ikaw mahimo nga mogamit sa pipila sa mga pangutana sa ubos aron pag-awhag og panaghisgutan.)

  a. Sa unsa nga paagi ang Ginoo "moluwas [kanato] gikan sa mga kamot sa [atong] mga kaaway"? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:31, 33.)
  b. Unsa ang buot ipasabut niini nga "mokurog atubangan sa sala"? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:31; Mosiah 5:2; Alma 13:12.)
  c. Unsa sa inyong hunahuna ang ipasabot niini nga "maglakaw sa dalan sa ubos nga walog" ug "magmatngon sa patag nga agianan"? (2 Nephi 4:32).
  d. Unsa sa inyong hunahuna ang ipasabut niini alang sa Ginoo sa "pagkupo [kanato] sa kupo sa [Iyang] pagkamatarung"? (2 Nephi 4:33).

- Diha sa iyang pag-ampo, unsa ang gisaad ni Nephi nga iyang pagabuhaton? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:30, 34–35. Siya misaad sa pagsalig sa Dios ug modayeg Kaniya hangtud sa hangtud.) Unsa ang ipasabut ni Nephi sa diha nga siya miingon, "Ako dili mobutang sa akong pagsalig diha sa gahum sa tawo"? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:34; 28:31.) Unsa ang pipila ka mga paagi nga ang mga katawhan "misalig diha sa gahum sa tawo"? Unsa ang mga kakuyaw niini? Unsa ang atong mabuhat aron molambo ang atong pagsalig diha sa Ginoo?

3. Ang kasuko ni Laman ug Lemuel nagtubo batok kang Nephi, ug ang Ginoo misugo sa mga sumunod ni Nephi sa pagbulag gikan sa mga sumusunod ni Laman.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 5.

- Ngano nga sila si Laman ug Lemuel nasuko ngadto kang Nephi? (Tan-awa sa 2 Nephi 4:13; 5:3.) Unsa ang gitinguha nga buhaton ni Laman ug Lemuel ingon nga sangputanan sa ilang nagakadugang nga kasuko? (Tan-awa sa 2 Nephi 5:2, 4. Itandi ang ilang kasuko uban sa kang Nephi nga paninguha sa pagpugong sa iyang kasuko, ingon nga gitala diha sa 2 Nephi 4:27–29.) Unsa ang pipila ka mga kakuyaw sa nagkadugang nga kasuko? Unsa ang atong mabuhat aron mahimo nga mga tigpasiugda sa kalinaw diha sa panimalay, sa katilingban, ug sa Simbahan?

  Si Presidente Howard W. Hunter nagtudlo: "Kita nagkinahanglan og dugang kalinaw sa kalibutan, nga nagagikan sa malinawon nga mga banay ug mga kasilinganan ug mga katilingban. Sa pagsiguro ug pag-alima sa ingon nga kalinaw, kita 'kinahanglan gayud nga mahigugma sa uban, bisan sa atong mga kaaway ingon man usab sa atong mga higala.' . . . Kita kinahanglan motunol sa kamot sa pakighigala. Kita kinahanglan nga labaw nga magmaloloy-on, labaw nga maaghup ug labaw nga mapasayloon, ug dili dali masuko. Kita kinahanglan nga maghigugmaay sa usag usa uban sa putli nga gugma ni Kristo. Unta kini ang atong tumong ug tinguha" (sa Conference Report, Abr. 1992, 87; o *Ensign*, Mayo 1992, 63).

- Tungod sa kasuko sa iyang igsoon nga mga lalaki, si Nephi nag-ampo alang sa panabang (2 Nephi 5:1). Sa unsa nga paagi ang Ginoo mitubag sa iyang mga pag-ampo? (2 Nephi 5:5.)

- Sa diha nga si Nephi ug ang iyang mga katawhan mibiya, sila "mipuyo subay sa matang sa pagkamalipayon" (2 Nephi 5:27). Unsa ang ilang gibuhat nga nakaabag ngadto sa ilang mga kalipay? (Tan-awa sa 2 Nephi 5:10–17. Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga sila naghupot sa mga sugo, mitipig sa mga talaan nga diha sa tumbaga nga mga palid, mitukod og templo, ug nagtambayayong sa pagtrabaho.) Sa unsa nga paagi nga ang panig-ingnan ni Nephi makatabang kanato samtang kita naningkamot nga magpuyo" subay sa matang sa pagkamalipayon"?

Panapos

Kon gigiyahan sa Espiritu, pagpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

“Pagmata, akong kalag! . . . Pagmaya, O akong kasingkasing” (2 Nephi 4:28)

Ipasabut nga kita makasunod sa panig-ingnan ni Nephi kon kita bation og walay kadasig mga kapitulo 4 ug 5 sa 2 Nephi naghatag og pipila ka mga panig-ingnan sa mga butang nga atong mahimo sa pagbuntog sa mga pagbati sa walay kadasig. Hisguti ang mosunod nga mga panig-ingnan uban sa mga sakop sa klase:

a. Magbasa sa mga kasulatan (2 Nephi 4:15).
b. Maglipay diha ug magpalandong sa mga butang sa Ginoo (2 Nephi 4:16).
c. Salig diha sa Ginoo ug maghangad ngadto Kaniya alang sa abag (2 Nephi 4:20–21, 34).
d. Paghimo og usa ka mainiton nga pag-ampo (2 Nephi 4:24).
e. Pagmakugihon; trabaho (2 Nephi 5:15, 17).
f. Pag-alagad diha sa templo (2 Nephi 5:16).

“O Unsa ka Mahinungdanon ang Kaayo sa Atong Dios”

Leksyon
8

2 Nephi 6–10

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa ilang panginahanglan alang sa Pag-ula ni Jesukristo ug sa pagtudlo kanila kon unsaon pagdawat sa tanang mga panalangin sa Pag-ula.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 2 Nephi 9:1–26, 39–54. Si Jacob nagpamatuod nga pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas, kita mahimo nga matubos gikan sa temporal nga kamatayon ug espirituhanon nga kamatayon. Siya naghisgot sa mga baruganan nga makatabang kanato nga makadawat sa tanan nga mga panalangin sa Pag-ula.
   b. 2 Nephi 9:27–38. Si Jacob naghisgot sa mga kinaiya ug mga aksyon nga makapugong kanato gikan sa pagdawat sa tanang mga panalangin sa Pag-ula.
   c. 2 Nephi 10. Si Jacob nanagna nga ang Manunubos pagatawgon og Kristo. Si Jacob nanagna nga ang mga kaliwatan sa mga Nephite mamatay tungod sa pagkawalay pagtuo ug ang mga Judeo sa Jerusalem molansang sa Manluluwas ug magkatibulaag hangtud nga sila motuo Kaniya. Si Jacob nagpamatuod sa mga pagpakigsaad sa Ginoo uban sa Iyang mga katawhan ug moawhag sa mga katawhan sa pagpakig-uli sa ilang mga kaugalingon ngadto sa kabubut-on sa Dios.
2. Dugang basahonon: Isaias 49–52. Ikaw mahimo nga motandi sa Isaias 49:22–26 uban sa 2 Nephi 6:6–7, 16–18; Isaias 50 uban sa 2 Nephi 7; Isaias 51 uban sa 2 Nephi 8:1–23; ug Isaias 52:1–2 uban sa 2 Nephi 8:24–25.
3. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, dad-a ang mosunod nga mga hulagway diha sa klase: Wali sa Bukid (62166 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 212); Si Jesus Nag-ayo sa Buta (62145 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 213); Nagpahunong sa Unos (62139 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 214); Si Jesus Nanalangin sa Anak nga Babaye ni Jairo (62231 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 215); Si Kristo uban sa mga Bata (62467 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 216); Si Jesus Nag-ampo sa Gethsemane (62175 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 227); ug Ang Paglansang sa Krus (62505 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 230).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang mga hulagway nga nalista diha sa seksyon sa “Pagpangandam.” Dapita ang mga sakop sa klase sa pagtan-aw sa mga hulagway ug maghunahuna

mahitungod kon unsa ang nabuhat ni Jesukristo alang kanila. Dayon hangyoa sila sa pagpakigbahin sa pipila ka mga butang nga ilang nahunahunaan. Ilista ang ilang mga tubag diha sa pisara.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa mosunod nga mga bersikulo: 2 Nephi 6:17; 7:2; 8:3–6, 12. Hangyoa sila sa pagpangita sa mga pulong diha sa mga bersikulo nga nagtudlo sa mga butang nga nabuhat sa Manluluwas alang kanato. Ilista ang mga pulong sa pisara. Ang lista mahimo nga naglakip sa mosunod nga mga pulong: *maluwas* (2 Nephi 6:17; 7:2), *motubos* (2 Nephi 7:2), *molingaw, molipay,* (2 Nephi 8:3, 12), *kahayag* (2 Nephi 8:4), *paghukom*, *mohukom* (2 Nephi 8:4–5), ug *kaluwasan* (2 Nephi 8:5–6).

Ipasabut nga kining leksyon naghisgot sa Pag-ula, diin mao ang labing mahinungdanon nga buhat nga nahimo ni Jesukristo alang kanato.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Pinaagi sa Iyang Pag-ula, si Jesukristo mihalad sa katubsanan gikan sa temporal nga kamatayon ug espirituhanon nga kamatayon.

Ipasabut nga ang 2 Nephi 9 naglankob sa wali ni Jacob, usa sa manghod nga mga igsoon ni Nephi, mahitungod sa Pag-ula ni Jesukristo, diin mao ang labing mahinungdanon nga panghitabo diha sa laraw sa kaluwasan. Aron makasabut sa mga pagtulun-an dinhi niini nga kapitulo, makatabang nga makahibalo kon giunsa ni Jacob sa pagpasabut sa temporal nga kamatayon ug espirituhanon nga kamatayon.

Ang temporal nga kamatayon mao ang kamatayon sa pisikal nga lawas ug ang pagbulag sa espiritu gikan sa pisikal nga lawas. Ang sangputanan sa Pagkapukan ni Adan, ang tanan nga mga katawhan mamatay sa temporal nga paagi (2 Nephi 9:6). Diha sa 2 Nephi 9, si Jacob migamit sa mosunod nga mga pulong ug hugpong sa mga pulong aron sa pagpasabut sa temporal nga kamatayon: “kamatayon” (bersikulo 6), “ang kamatayon sa lawas” (bersikulo 10), ug “ang lubnganan” (bersikulo 11).

Ang espirituhanon nga kamatayon mao ang pagkahimulag gikan sa atubangan sa Dios. Kitang tanan nahimulag gikan sa Dios tungod sa pagkapukan ni Adan (2 Nephi 9:6). Kita dugang mahimulag sa atong mga kaugalingon gikan sa Dios kon kita makasala (Taga Roma 3:23; Alma 12:16; Helaman 14:18). Diha sa 2 Nephi 9, si Jacob migamit sa mosunod nga mga pulong ug hugpong sa mga pulong aron sa pagpasabut sa espirituhanon nga kamatayon, o pagkahimulag gikan sa Dios: “isalikway gikan sa atubangan sa atong Dios” (bersikulo 9), “ang kamatayon sa espiritu” (bersikulo 10),” espirituhanon nga kamatayon” (bersikulo 12), “impyerno” (bersikulo 12), ug “kamatayon” (bersikulo 39).

Hisguti ang 2 Nephi 9:1–26, 39–54. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa mga pinili nga bersikulo.

- Unsa ang gibuhat sa Manluluwas aron sa pagbuntog sa temporal nga kamatayon ug espirituhanon nga kamatayo? (Tan-awa sa 2 Nephi 9:5–7, 12, 21–22; tan-awa usab sa Lucas 22:44; Mosiah 3:7; D&P 19:16–19.)
- Pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo, ang tanan nga mga katawhan mabanhaw—maluwas gikan sa temporal nga kamatayon (2 Nephi 9:12–13, 22). Unsa ang mahitabo kanato kon wala ang gahum sa Pagkabanhaw ni Kristo? (Tan-awa sa 2 Nephi 9:6–9. Ang temporal ug espirituhanon nga kamatayon mahimo nga permanente. Kita isalikway gikan sa atubangan sa Dios sa kahangturan, ug ang atong espiritu mahimo nga ubos sa pagdumala ni Satanas. Kita "magpabilin uban sa amahan sa mga bakak, diha sa kaalaot.") Sa unsa nga paagi kini nagpakita nga ang temporal nga kamatayon ug espirituhanon nga kamatayon maoy usa ka "makalilisang nga mangtas"? (2 Nephi 9:10).
- Pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo, ang tanan nga mga katawhan mahibalik ngadto sa atubangan sa Dios aron pagahukman (2 Nephi 2:10; 9:15). Bisan pa niana, dili ang tanan nga mga katawhan ang "maluwas diha sa gingharian sa Dios," o tugutan nga makapuyo sa atubangan sa Dios sa kahangturan (2 Nephi 9:23; Mormon 7:7). Sumala ni Jacob, unsa ang pipila ka mga butang nga kinahanglan gayud atong buhaton aron "maluwas diha sa gingharian sa Dios"? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 2 Nephi 9:18, 21, 23–24, 39, 41, 50–52 aron sa pagpangita sa mga tubag niini nga pangutana. Itingob ang ilang mga tubag diha sa pisara. Hisguti ang mga tubag ingon nga gipakita sa ubos.)

  a. Tuo ni Jesukristo, ang Usa nga Balaan sa Israel, ug duol ngadto Kaniya (2 Nephi 9:18, 23–24, 41). Ngano nga ang hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo gikinahanglan aron sa pagdawat sa tanan nga mga panalangin sa Iyang Pag-ula?
  b. Pag-antus sa mga kasakit sa kalibutan ug ayaw panumbalinga ang kaulaw sa kalibutan (2 Nephi 9:18). Unsa ang gipasabut sa pag-antus sa mga krus sa kalibutan? (Tan-awa sa Mateo 16:24, sinulat sa ubos nga panid 24 d; 3 Nephi 12:29–30.) Unsa ang ipasabut niini sa dili pagpanumbaling sa kaulaw sa kalibutan? (Tan-awa sa 2 Nephi 9:49.)
  c. Pagpatalinghug sa tingog sa Ginoo (2 Nephi 9:21). Sa unsa nga paagi kita makadungog sa tingog sa Ginoo? (Tan-awa sa D&P 1:38; 18:33–36; 88:66.)
  d. Paghinulsol, pagpabunyag, ug paglahutay hangtud sa katapusan (2 Nephi 9:23–24).
  e. Pagpakaespirituhanon sa hunahuna (2 Nephi 9:39; tan-awa usab sa mga Taga Roma 8:5–8). Unsa ang buot ipasabut sa pagkaespirituhanon sa hunahuna? Sa unsa nga paagi nga ang pagkaespirituhanon sa hunahuna modala ngadto sa "kinabuhing dayon"? Unsa ang buot ipasabut sa pagkalawasnon sa hunahuna? Sa unsa nga paagi nga ang pagkakalibutanon sa hunahuna modala ngadto sa espirituhanon nga kamatayon? Unsa ang atong mabuhat aron mahimo nga labaw ka espirituhanon sa hunahuna?
  f. "Pagbusog kamo niana nga dili mahanaw, ni madunot" (2 Nephi 9:50–51). Unsa nga mga butang nga dili gayud mahanaw? Sa unsa nga paagi kita "magbusog" dinha niini nga mga butanga?
  g. Hinumdumi ang mga pulong sa Dios (2 Nephi 9:52). Sa unsa nga paagi ang paghinumdum sa mga pulong sa Dios makatabang kanato sa pagdawat sa tanang mga panalangin sa Pag-ula? (Tan-awa sa 3 Nephi 15:1.)

h. Pag-ampo sa kanunay ug hatag og pagpasalamat (2 Nephi 9:52). Sa unsa nga paagi ang pag-ampo ug pagpasalamat sa atong Langitnong Amahan makatabang kaninyo nga labawng maduol ngadto Kaniya ug sa Iyang Anak?

2. Pipila ka tinuyo nga mga kinaiya ug aksyon ang makapugong kanato gikan sa pagdawat sa tanan nga mga panalangin sa Pag-ula.

Basaha ug hisguti sa 2 Nephi 9:27–38. Ipasabut nga agi og dugang sa pagsulti og mga gikinahanglan alang sa pagdawat sa tanang mga panalangin sa Pag-ula, si Jacob nagsulti sa mga kinaiya ug mga aksyon nga nakapugong kanato sa pagdawat niadtong mga panalangin.

- Unsa ang pipila ka mga kinaiya ug mga aksyon nga makapugong kanato gikan sa pagdawat sa tanang mga panalangin sa Pag-ula? Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 2 Nephi 9:27–38 aron sa pagpangita sa mga tubag niini nga pangutana. Itingub ang ilang mga tubag diha sa pisara. Hisguti ang mga tubag ingon sa gipakita sa ubos.)

  a. Ang paglapas sa mga sugo ug paglangaylangay sa mga adlaw sa atong pagsulay (2 Nephi 9:27). Diha sa Basahon ni Mormon, ang mga propeta sa kasagaran nagpasabut sa atong kinabuhi dinhi sa yuta ingon nga usa ka "kahimtang sa pagsulay," o panahon aron masulayan (2 Nephi 2:21; tan-awa usab sa 2 Nephi 2:30; Mormon 9:28). Sa unsa nga paagi nga ang pipila ka mga tawo mahimo nga maglangaylangay sa adlaw sa ilang pagsulay? (Tan-awa sa 2 Nephi 9:38; Alma 34:31–33; Helaman 13:38.)
  b. Pagbutang sa kinaadman, salapi ug uban nga mga dios-dios ibabaw sa Dios (2 Nephi 9:28–30, 37). Sa unsa nga paagi ang pagpaningkamot sa edukasyon ug mga katigayunan makapugong kanato gikan sa pagdawat sa tanan nga mga panalangin sa Pag-ula? (Tan-awa sa 2 Nephi 9:28, 30, 42.) Sa unsa nga sitwasyon nga ang edukasyon ug bahandi maayo? (Tan-awa sa 2 Nephi 9:29; Jacob 2:18–19.)
  c. Ang pagkaespirituhanon nga amang ug buta (2 Nephi 9:31–32). Unsa ang ipasabut sa pagkaespirituhanon nga buta ug amang? Sa unsa nga paagi kita makaabli sa atong mga dunggan ug mga mata sa mga kamatuoran sa ebanghelyo?
  d. Ingon nga "nagpatig-a sa kasingkasing" (2 Nephi 9:33). Sa karaan nga Israel, ang usa ka tawo kinsa wala matuli (nagpatig-a) naglapas sa pagpakigsaad uban sa Dios (Genesis 17:11, 14). Uban niini nga pagsabot, unsa ang ipasabut niini sa "wala nagpatig-a sa kasingkasing"?
  e. Pagpamakak ug pagbuno ug mga malaw-ay nga buhat (2 Nephi 9:34–36).

3. Ang Ginoo nahinumdum sa Iyang mga pagpakigsaad uban sa Iyang mga katawhan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 10.

- Si Jacob nanagna nga ang mga kaliwatan sa mga Nephite "mamatay sa pagkatawhanon tungod sa pagkawalay pagtuo" ug nga ang mga Judeo sa Jerusalem molansang sa Manluluwas ug pagakatagon tungod sa ilang mga sala (2 Nephi 10:2–6). Unsa ang buhaton sa Ginoo alang niini nga mga katawhan sa diha nga sila motuo Kaniya ug maghinulsol sa ilang mga sala? (Tan-awa sa 2 Nephi 10:2, 7–8, 21–22; tan-awa usab sa 1 Nephi 21:15–16; 2 Nephi 9:1–3, 53; 30:2.) Sa unsa nga paagi kini atong magamit sa tagsa-tagsa? (Tan-awa sa Mosiah 26:22.)

Si Elder Boyd K. Packer mitudlo: "Ang makapawala sa kadasig nga ideya nga ang usa ka sayop (o bisan sa nagsunodsunod nga mga sayop makahimo niini nga sa mahangturon nga paagi ulahi na kaayo, dili gikan sa Ginoo. Siya nag-ingon nga *kon* kita maghinulsol, dili lamang Siya mopasaylo sa atong mga kalapasan, apan Siya malimot kanila ug dili na gayud mahinumdom sa atong mga sala. (Tan-awa sa Isaias 43:25; Mga Hebreohanon 8:12; 10:17; Alma 36:19; D&P 58:42)" (sa Conference Report, Abr. 1989, 72; o *Ensign*, Mayo 1989, 59).

- Si Jacob miingon nga ang iyang mga katawhan kinahanglang "maglipay sa [ilang] mga kasingkasing" tungod kay ang Ginoo nahinumdom sa Iyang gisaaran nga mga katawhan (2 Nephi 10:22–23). Sa unsa nga paagi kita makakita og kahupayan diha sa kahibalo nga ang Ginoo nahinumdom sa Iyang gisaaran nga mga katawhan.
- Sa diha nga si Jacob mitapos sa iyang pakigpulong ngadto sa iyang mga katawhan, unsa ang iyang giawhag kanila nga hinumduman? (Tan-awa sa 2 Nephi 10:23–24.) Sa unsa nga mga paagi kita mopili sa agianan sa walay katapusan nga kamatayon o sa agianan sa kinabuhing dayon? (Tan-awa sa 2 Nephi 26–27.) Unsa ang buot ipasabut sa pagpakig-uli sa kabubut-on sa Dios? Ngano nga mahinungdanon nga mahinumdum nga "diha pinaagi lamang sa grasya sa Dios nga [kita] maluwas"?

Panapos

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 2 Nephi 10:25, diin mao ang kang Jacob nga panapos nga mensahe diha sa iyang pakigpulong. Ipahayag ang imong pagpasalamat alang sa Pag-ula ni Jesukristo, ug awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpili . . . sa agianan sa kinabuhing dayon" (2 Nephi 10:23).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Ang pagpundok sa Israel

- Sa unsa nga paagi nga ang Israel magkapundok? (Tan-awa sa 2 Nephi 10:8–9.)

Si Presidente Ezra Taft Benson nagtudlo:

"Ang kapangakohan sa binhi ni Abraham, diin mao kita, nga mahimo nga mga misyonaryo sa 'pagdala niini nga pangalagad ug pagkapari ngadto sa tanang kanasuran' (Abraham 2:9). Si Moises mitugyan kang Joseph Smith didto sa Templo sa Kirtland sa mga yawe sa pagpundok sa Israel (tan-awa sa D&P 110:11).

"Karon, unsa ang instrumento nga gibuhat sa Dios alang niini nga pagpundok? Kini mao ang sama nga instrumento nga gihimo sa pagdani sa kalibutan nga si Jesus mao ang Kristo, nga si Joseph Smith mao ang Iyang propeta, ug nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw tinuod. Niini kana nga kasulatan mao ang tukurang bato sa atong relihiyon" (sa Conference Report, Abr. 1987, 107–8; o *Ensign*, Mayo 1987, 85).

Leksyon 9

"Ang Akong Kalag Nalipay diha sa mga Pulong ni Isaias"

2 Nephi 11–25

Katuyoan

Aron sa pagdasig sa mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga panagna ni Isaias ug sa pagtabang kanila nga makasabutr kon sa unsa nga paagi kini nga mga panagna magamit diha sa ilang mga kinabuhi.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 2 Nephi 11; 25:1–7. Si Nephi nagpamatuod sa kamahinungdanon sa mga sinulat ni Isaias ug nagtudlo sa mga yawe nga makatabang kanato nga makasabut niini.
   b. 2 Nephi 10:1–12. Si Isaias nakakita sa templo sa ulahing mga mga adlaw ug sa pagpundok sa Israel.
   c. 2 Nephi 15:26–29; 21:12. Si Isaias nanagna nga ang Ginoo mopataas og usa bandila ug mopundok sa Israel.
   d. 2 Nephi 16; 22; 25:19–30. Si Isaias ug Nephi mipamatuod sa matubsanon nga gahum sa Manluluwas.
2. Dugang basahonon: Giya ngadto sa mga Kasulatan, "Isaias," 707.
3. Kon ang mosunod nga mga hulagway anaa, pangandam sa paggamit kanila sa panahon sa leksyon: Si Isaias misulat sa kang Kristo nga pagkatawo (62339 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 113); Templo sa Salt Lake (62433 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 502); ug Jesukristo (62572 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 240).
4. Aron madungagan ang imong pagsabut sa mga sinulat ni Isaias, ikaw mahimo nga motuon pag-usab sa mga leksyon 36–40 diha sa *Manwal sa Magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo sa Daang Tugon* (35570 853).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon sa pagsugod sa leksyon.

Basaha ang Mosiah 8:17–18. Unya pangutan-a ang mga sakop sa klase sa mosunod nga mga pangutana:

- Unsa ang mahimo nga makita sa mga manalagna? (Kaniadto, karon, ug umaabut nga mga panghitabo.) Ngano nga ang mga manalagna mahinungdanon kaayo alang kanato?

Ipasabut nga tungod kay siya usa ka manalagna, si Isaias nakakita diha sa panan-awon sa ingon nga mga panghitabo sa Gubat didto sa Langit, sa

kalaglagan sa Jerusalem human sa kamatayon sa Manluluwas, ang gubat sa Armageddon, ug ang kaliboan ka tuig nga pagmando sa Manluluwas dinhi sa yuta.

Daghan sa mga sinulat ni Isaias ingon og lisud sabton tungod kay sila nagpasabut sa lapad nga han-ay sa nangagi ug umaabot nga mga panghitabo nga gihulagway diha sa simbolohanon nga pinulongan. Bisan pa niana, kita makasabut niana samtang kita mohimo og usa ka makanunayon, mainampoon nga paninguha sa pagbasa ug pagtuon niini. Kini nga leksyon naghisgot sa pipila sa kang Isaias nga labing mahinungdanon nga mga sinulat.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa mga kasulatan, mga pangutana ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Nephi nagpamatuod sa mga sinulat ni Isaias ug mihatag sa mga yawe alang sa pagsabot kanila.

Hisguti ang 2 Nephi 11; 25:1–7. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga bersikulo. Kon ikaw naggamit sa dugang ideya sa pagtudlo, dapita ang gitudlo nga sakop sa klase sa paghatag og usa ka mubo nga taho mahitungod kang Isaias ug sa iyang mga panahon.

- Ngano nga nakita ni Nephi nga ang mga pulong ni Isaias mahinungdanon alang sa iyang mga talaan? (Tan-awa sa 1 Nephi 19:23; 2 Nephi 11:2–6, 8; 25:3. Hangyoa ang lain nga sa mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa matag usa niini nga mga tudling. Samtang ang matag tudling gibasa, hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagsulat diha sa pisara sa kasayuran ug sa hinungdan sa pagkutlo ni Isaias. Usa ka sanglitanan gipakita sa ubos.)

NGANO NGA SI NEPHI MIKUTLO NI ISAIAS

1 Nephi 19:23	Aron "labaw sa hingpit modani kanila sa pagtuo diha sa Ginoo"
2 Nephi 11:2–4	Aron sa paghatag og lain nga saksi ni Jesukristo
2 Nephi 11:5–6, 8	Aron sa pagtabang kanato (iyang mga magbabasa) nga magmaya
2 Nephi 25:3	Aron sa pagpadayag sa mga paghukom sa Dios

- Ngano nga kining mga katarungan mahinungdanon alang kanato karon? Sa unsa nga paagi nga ang pagsabut sa mga pulong ni Isaias makahimo nato sa pagmaya?

Ipasabut nga si Nephi mihatag og pipila ka mga yawe nga makatabang kanato nga labaw nga makasabut sa mga sinulat ni Isaias. Kon itugot sa panahon, hisguti kini nga mga yawe uban sa mga sakop sa klase.

Yawe 1: "Mipahisama sa tanan nga mga kasulatan ngari kanato" (1 Nephi 19:23; tan-awa usab sa 2 Nephi 11:2, 8). Daghan sa mga panagna ni Isaias nagpasabut sa mga panghitabo diha sa ulahing mga adlaw. Samtang kita nagtan-aw niini nga mga panagna nga nahinabo ug samtang kita miapil diha sa ilang katumanan, kita mahimo nga labaw nga makasabut sa mga pagtulun-an ni Isaias ug mogamit niini sa atong mga kinabuhi. Alang sa panig-ingnan, 2 Nephi 15 naglakip sa panagna ni Isaias nga ang Ginoo "mopataas og usa ka bandila ngadto sa layo nga mga kanasuran" sa pagpundok sa Israel (2 Nephi 15:26). Kini nga panagna makatabang kanato nga labaw nga makasabut sa kamahinungdanon sa pagpakigbahin sa gipahiuli nga ebanghelyo—ang bandila, o sumbanan, aron sa paggiya sa tanan nga mga nasud ngadto sa Ginoo.

Yawe 2: Masayud . . . mahitungod sa matang sa pagpanagna taliwala sa mga Judeo" (2 Nephi 25:1). Ang mga panagna ni Isaias gisulat diha sa usa ka paagi nga naandan sa mga Judeo nga basahon ug napaminawan. Kita labaw nga makasabut sa mga sinulat ni Isaias kon kita mahinumdum nga siya nagamit og gihanduraw ug gisimbolo nga sinati sa mga katawhan nga Judeo diha sa iyang panahon. Sama pananglit, sa 2 Nephi 12:1–3, si Isaias migamit sa pulong "bukid" aron paghatag og simbolo sa usa ka taas nga espirituhanon nga dapit, usa ka dapit alang sa pagpadayag ug pagkaduol uban sa Dios ingon og sama sa templo.

Yawe 3: "Masayud sa mga panghukom sa Dios" (2 Nephi 25:3; tan-awa usab sa bersikulo 6). Si Isaias nakakita pag una sa unsa nga paagi ang mga gingharian sa Israel ug Judah mag-antus tungod sa ilang pagkadautan, apan siya usab nanagna nga ang ilang mga panalangin ipahiuli kon maghinulsol ug mosunod ni Jesukristo. Gikan sa mga asoy ni Isaias kon unsa ang nahitabo sa Israel ug Judah, ug gikan sa iyang mga panagna sa umaabut nga pagpahiuli sa balay sa Israel, kita labaw nga makasabut giunsa sa Dios pagbuhat diha sa atong mga kinabuhi ug giunsa sa Dios pagbuhat diha sa atong mga kinabuhi ug giunsa niya pagpanalangin ang mga nasud sumala sa ilang pagkamatarung.

Yawe 4: "Masayud mahitungod sa mga dapit nga nag-alirong sa [Jerusalem]" (2 Nephi 25:6). Pagkasayud sa hiyograpiya sa mga dakbayan diha sa Israel makatabang kanato nga labaw nga makasabut sa mga panagna ni Isaias mahitungod sa mga gingharian sa Israel ug Judah ug sa mga nasud nga minghulga kanila. Sama pananglit, diha sa 2 Nephi 20:28–34, si Isaias mingalan sa mga dakbayan diin ang mga sundalo nga Asiriyanhon moagi ug sa unsa nga paagi kini pagasantaon sa pag-abut sa Jerusalem. Ang mga panghitabo nahinabo sa tukma ingon nga kini gipanagna.

Yawe 5: Himoa nga "mapuno sa espiritu sa panagna" (2 Nephi 25:4).

- Unsa ang espiritu sa panagna? (Tan-awa sa Pagpadayag 19:10.) Sa unsa nga paagi kita makabaton niini? Sa unsa nga paagi ang espiritu sa panagna makatabang kanato nga makasabut sa mga pagtulun-an ni Isaias mahitungod sa Manluluwas?

2. Si Isaias nakakita sa templo sa ulahing mga adlaw ug sa pagpundok sa Israel.

Basaha ug hisguti ang 2 Nephi 12:1–12. Kon ikaw naggamit sa hulagway sa Templo sa Salt Lake, ipakita kini karon.

- Sa unsa nga paagi ang Templo sa Salt Lake nakatuman sa bahin sa panagna ni Isaias nga natala diha sa 2 Nephi 12:2–3? Ngano sa inyong hunahuna nga si Isaias mihulagway sa templo ingon nga "ang bukid sa Ginoo"? (Ang karaan nga mga propeta sa kasagaran motungas sa mga bukid aron makigsulti uban sa Ginoo sa tago nga paagi ug modawat sa pagpadayag gikan Kaniya.) Sa unsa nga paagi ang mga templo mahimo nga "mga bukid" alang sa atong pagsimba?

  Hatagi og gibug-aton nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw natukod diha sa mga ibabaw sa mga bukid ug nga ang mga templo gipangtukod diin ang mga katawhan makaadto aron makakat-on mahitungod sa Ginoo.

- Si Isaias mihulagway sa mga templo nga ingon sa usa ka "dapit nga kapasilongan, ug usa ka tagoanan" gikan sa kainit ug mga unos (2 Nephi 14:6). Unsa ang pipila ka panig-ingnan sa espirituhanon nga mga unos nga atong giatubang niini nga kinabuhi? Sa unsa nga paagi ang templo manalipod kanato gikan niini nga mga unos?

- Sa unsa nga paagi kitang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw makatabang sa pagtukod sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta, ingon sa gihulagway diha sa 2 Nephi 12:3–5. (Tan-awa sa D&P 133:7–14.)

- Si Isaias miawhag, sa balay ni Jacob nga "magsunod diha sa kahayag sa Ginoo" kaysa "tanan [maglakaw] nga nahisalaag, matag usa sa iyang mga dautan nga paagi" (2 Nephi 12:5). Unsa ang pipila ka piho nga mga sala nga gihisgutan diha 2 Nephi 12:7–12? Sa unsa nga paagi kining mga sala sa gihapon malukopon nga gibuhat karon? Sa unsa nga paagi kita makalikay niini nga mga sala ug maglakaw diha sa kahayag"?

3. Si Isaias nanagna nga ang Ginoo mopataas og usa ka bandila ug mopundok sa Israel.

Basaha ug hisguti ang 2 Nephi 15:26–29, 21:12.

- Si Isaias nanagna nga ang Ginoo "mopataas og usa ka bandila ngadto sa luyo nga mga kanasuran" (2 Nephi 15:26; tan-awa usab sa 2 Nephi 21:12). Unsa ang bandila? (Usa ka bandera o bandila; usa ka naghupot sa sumbanan.) Unsa ang gisulti ni Isaias ang mahitabo kon ang bandila mapataas? (Tan-awa sa 2 Nephi 15:26–29.)

- Sa diha nga si anghel Moroni mipakita ngadto ni Joseph Smith, siya miingon nga ang kapitulo 11 sa Isaias (gikutlo diha sa 2 Nephi 21) hapit na matuman (Joseph Smith—Kasaysayan 1:40). Sa unsa nga paagi ang gipahiuli nga ebanghelio ni Jesukristo usa ka bandila sa tanan nga mga nasud? (Tan-awa sa D&P 64:41–43; 105:39; 115:4–6.)

- Sa unsa nga paagi ang panagna nga ang tanang mga nasud "[paga] pundukon" natuman karon? (Tan-awa sa 2 Nephi 21:12. Mga misyonaryo nangadto sa

tibuok kalibutan aron pagtudlo sa ebanghelyo ug mopundok sa mga katawhan ngadto sa kamatuoran.) Unsa ang mabuhat sa matag usa kanato aron sa pagtabang nga matuman kini nga panagna?

4. Si Isaias ug Nephi nagpamatuod sa matubsanon nga gahum ni Jesukristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 16; 22; 25:19–30. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Isaias nga nagsulat sa kang Kristo nga pagkatawo ug ang hulagway ni Jesukristo ipakita kini karon.

- 2 Nephi 16 naglangkob sa asoy ni Isaias sa usa ka panan-awon diin iyang nakita ang Ginoo. Sa unsa nga paagi gihulagway ni Isaias ang palibot sa panan-awon? (Tan-awa sa 2 Nephi 16:1–4.) Unsa ang gibati ni Isaias diha sa atubangan sa Ginoo? (Tan-awa sa 2 Nephi 16:5.)
- Unsa ang gisimbolo sa anghel nga mihikap sa mga ngabil ni Isaias uban sa nagbaga nga karbon? (Tan-awa sa 2 Nephi 16:6–7. Ang mga sala ni Isaias gipasaylo.) Sa unsa nga paagi mitubag si Isaias, sa diha nga nakadungog siya sa tingog sa Ginoo? (Tan-awa sa 2 Nephi 16:8.) Unsa ang laing asoy sa kasulatan nga imong nakita nga adunay sama nga pulong ang gigamit? (Tan-awa sa Abraham 3:27.) Kanus-a kaha kita mohatag og sama nga tubag ngadto sa Ginoo?
- Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang 2 Nephi 22:1–6. Ipasabut nga kining mga bersikulo naglangkob sa paghulagway ni Isaias kon sa unsa nga paagi nga ang tanang mga katawhan modayeg sa Manluluwas sa panahon sa kaliboan. Unsa ang inyong namatngonan mahitungod niini nga mga bersikulo? Unsa nga "hamili nga mga butang" (2 Nephi 22:5) ang nahimo sa Manluluwas alang kanato?
- Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa 2 Nephi 25:19–30 ug paghisgot sa pagpamatuod ni Nephi sa Manluluwas. Unsa ang nakadani nakanimo mahitungod sa pagpamatuod ni Nephi? Sa unsa nga paagi nga kita, sama ni Nephi, "nagkugi . . . aron sa pagdasig sa atong mga anak . . . sa pagtuo kang Kristo"? (2 Nephi 25:23; tan-awa usab sa bersikulo 26).
- Si Nephi nagtudlo nga "pinaagi sa grasya kita maluwas, human sa tanan nga atong mabuhat" (2 Nephi 25:23). Unsa ang gitudlo niini nga pamahayag mahitungod sa kalambigitan tali sa grasya ni Jesukristo ug sa atong mga buhat? (Tan-awa sa 2 Nephi 10:24–25; D&P 20:29–31.) Sa unsa nga paagi kining pamahayag naghatag kaninyo og pagdasig sa pagbuhat sa labing maayo nga inyong mahimo.
- Ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang 2 Nephi 25:29. Unsa kaha ang inyong mahimo niini nga semanaha sa pagsunod sa hingpit sa pahimangno ni Nephi sa pagsimba sa Ginoo "sa tanan ninyo nga gahum, hunahuna, kusog, ug sa tibuok ninyo nga kalag"? (Ikaw mahimo nga modapit og mga sakop sa klase sa paghunahuna niini nga pangutana kaysa motubag niini og kusog.)

Panapos

Itudlo nga ang Manluluwas mihatag sa Iyang pagtugot sa mga pagtulun-an ni Isaias dinhi niini nga nag-inusara nga pamahayag: "Oo, usa ka sugo Ako mihatag nganha kaninyo nga kamo mosiksik niini nga mga butang; kay mahinungdanon ang mga pulong ni Isaias" (3 Nephi 23:1).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Si Isaias ug ang iyang mga panahon (taho sa sakop sa klase)

Usa ka semana sa dili pa itudlo kini nga leksyon, pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pag-andam og usa ka mubo nga taho mahitungo ni Isaias, ginamit ang kasayuran nga makita diha sa pahina 91 sa Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan. Ipataho sa sakop sa klase diha sa pagsugod sa seksyon 1 niini nga leksyon.

2. Himno

Isip kabahin sa panaghisgutan sa 2 Nephi 15:26, ipakanta o ipabasa ang mga pulong sa "Taas sa Kinatumyan sa Bukid" (*Mga Baruganan sa Ebanghelyo*, pahina 340). Ikaw mahimo nga mohisgot uban sa mga sakop sa klase sa unsa nga paagi nga kini nga himno nagsaulog sa katumanan sa panagna ni Isaias sa Pagpahiuli sa ebanghelyo.

3. Nagtawag sa "pagkadautan nga matarung ug ang pagkamatarung dautan" (2 Nephi 15:20)

- Sa unsa nga mga paagi unta kita, sama sa karaan nga Israel, nakahimo og sayop sa pagtawag sa "pagkadautan nga matarung, ug pagkamatarung dautan"? (2 Nephi 15:20). Sa unsa nga paagi kita makasiguro nga kita makaila sa matarung ingon nga matarung ug dautan ingon nga dautan. (Tan-awa sa Moroni 7:12–17.)

4. Sa unsa nga paagi ang Basahon ni Mormon mopalambo sa atong pagsabut ni Isaias

Ang Basahon ni Mormon mao ang labing mahinungdanon nga mga giya aron makasabot sa mga sinulat ni Isaias. Ipakigbahin uban sa mga sakop sa klase ang mosunod nga mga paagi nga ang Basahon ni Mormon makatabang kanato sa pagsabut ni Isaias.

a. Ang Basahon ni Mormon mikutlo sa tibuok o bahin, sa 22 diha sa 66 ka mga kapitulo diha sa basahon ni Isaias, ug kini naglakip og dugang mga komentaryo mahitungod niadtong mga kapitulo. Tungod kay ang mga propeta sa Basahon ni Mormon natawo duol sa panahon ni Isaias, ang ilang mga komentaryo makatabang kanato nga makasabot sa iyang mga pagtulun-an.
b. Ang mga sinulat ni Isaias nga gikutlo diha sa Basahon ni Mormon naglakip sa mga pulong, mga hugpong sa mga pulong, ug mga pagsabot nga wala makita sa bisan diin nga mga kopya sa basahon ni Isaias.
c. Ang labing daan nga nailhang kopya ni Isaias sa kalibutan napalgan taliwala sa mga Linukot nga Papel sa Patay nga Dagat [Dead Sea Scrolls]. Ang Linukot nga Papel ni Isaias [Isaiah Scroll] nga gipitsahan balik ngadto sa 200 B.C. (Bible Dictionary, "Dead Sea Scrolls," 654). Bisan pa niana, ang mga kapitulo ni Isaias

diha sa Basahon ni Mormon nagpetsa balik ngadto sa panahon ni Nephi, dul-an sa 600 B.C. Ang hubad ni Joseph Smith sa Basahon ni Mormon nagsangkap sa kalibutan uban sa kopya sa mga sinulat ni Isaias nga ulahi pa sa petsa sa Linukot nga Papel sa Patay nga Dagat [Dead Sea Scrolls] og 400 ka mga tuig.

d. Tungod kay ang paagi sa pagsulat sa unang 33 ka mga kapitulo sa Isaias nanaglahi gikan sa naulahi nga 33 ka mga kapitulo, daghan nga mga katawhan ang nagtuo nga kana nga basahon ni Isaias gisulat og duha ka managlain nga mga tawo. Ang Basahon ni Mormon mikutlo sa una ug katapusan nga tunga sa Isaias ug miila kang Isaias ingon nga maoy tagsulat, nagpamatuod ug nagpalig-on sa iyang mga sinulat.

“Siya Nagdapit sa Tanan sa Pagduol ngadto Kaniya”

Leksyon
10

2 Nephi 26–30

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut nga pinaagi sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ug sa mga pagtulun-an sa Basahon ni Mormon, ang Ginoo mopahimo sa kamatuoran nga modaug ibabaw sa dautan.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mga kasulatan:

a. 2 Nephi 26. Si Nephi nanagna na sa pagpangalagad sa Manluluwas taliwala sa mga Nephite. Si Nephi usab nakapanlantaw sa garbo ug panapi sa mga pari ug sa katapusan nga kalaglagan sa mga Nephite.
b. 2 Nephi 27. Si Nephi nagpamatuod sa pag-abot sa Basahon ni Mormon ingon nga kabahin sa Pagpahiuli sa ebanghelyo.
c. 2 Nephi 28. Si Nephi nanagna nga si Satanas mopakaylap og bakak nga doktrina diha sa ulahing mga adlaw.
d. 2 Nephi 29–30. Si Nephi nagtudlo mahitungod sa kamahinungdanon sa Basahon ni Mormon ug sa panalangin nga moabut ngadto niadtong kinsa modawat niini.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon sa pagsugod sa leksyon.

Basaha ang mosunod nga pamahayag ni Elder Gene R. Cook:

“Sa miaging ting-init samtang nagpadagan og sakyanan diha sa mamingaw nga kutay sa desierto nga karsada, among nakita sa unahan nga mao ra ug karsada nga natabunan og tubig. Ang akong mga anak makigpusta unta sa ilang tibuok nga tinigum dinha niana nga kamatuoran. Apan sulod sa pila ka gutlo kami diha sa dili layo nga dapit ug wala makakita og bisan usa ka tulo sa tubig. Unsa ka paglamat!

“Pila ka mga butang ang anaa dinhi niini nga kinabuhi nga makita nga ingon niana nga paagi ug sa wala damba mao ang baliktad . . . si Satanas nagpalihok niana nga paagi. Siya ang agalon sa pagpanglamat. Siya magmugna og mga panglamat aron pagliko, paglipat, ug mopaliko sa gahum ug sa atensyon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gikan sa lunsay nga kamatuoran sa Dios” (sa Conference Report, Abr. 1982, 35–36; o *Ensign*, Mayo 1982, 25).

- Unsa ang paglamat? (Usa ka butang nga molingla o mopahisalaag.) Unsa ang pipila ka mga paglamat nga gigamit ni Satanas nga mopahisalaag sa mga katawhan? Sa unsa nga paagi kita makaila tali niini nga mga paglamat ug sa kamatuoran?

Ipasabut nga ang mga kapitulo nga gihisgutan dinhi niini nga leksyon naglakip og gamhanan nga mga panagna mahitungod sa katapusang mga adlaw. Si Nephi

nanagna kalabut sa mga katawhan kinsa malingla ni Satanas nga mahilayo gikan sa kamatuoran. Bisan pa niana, siya usab nakakita sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ug sa mga panalangin nga ihatag ngadto sa mga matarung. Kini nga leksyon naghisgot niini nga mga panagna ug makatabang kanato sa pagsabut kon unsaon sa paglikay nga malingla sa mga bakak ni Satanas ug magpabilin nga matinud-anon sa kamatuoran.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw sa kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Nephi nanagna sa pangalagad sa Manluluwas taliwala sa mga Nephite.

- Hisguti ang 2 Nephi 26. Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga si Nephi nakakita nang daan nga sa dili pa moduaw ang Manluluwas sa mga Nephite, adunay "dagko nga mga gubat ug panagbingkil" sulod sa daghan nga mga kaliwatan (2 Nephi 26:1–2). Siya nanagna nga tali sa panahon sa pagkamatay ni Kristo ug sa Iyang pangalagad taliwala sa mga Nephite, ang mga dautan pagalaglagon (2 Nephi 26:3–7).

- Sa unsa nga paagi si Nephi mihulagway ngadto niadtong kinsa patunhayon sa pag-anhi sa Manluluwas? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:8.) Ngano nga kining sama nga mga hiyas mahinungdanon alang kanato karon? Sa unsa nga paagi nga ang mga matarung nga mga Nephite ug ang ilang kaliwatan napanalanginan? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:9.)

- Si Nephi nanagna nga human sa upat ka mga kaliwatan sa kalinaw ug pagkamatarung ang iyang mga katawhan makasugat og "dihadiha nga kalaglagan" (2 Nephi 26:10). Unsa ang makaingon niini nga kalaglagan? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:10–11.) Ngano nga ang garbo usa ka malisud nga kasal-anan? Unsa ang atong mabuhat sa atong kinabuhi aron sa pagpabilin sa Espiritu sa Ginoo uban kanato?

- Sa unsa nga paagi si Nephi mihulagway sa paagi ni Satanas sa pagdala sa mga katawhan ngadto sa kalaglagan? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:22. Ikaw mahimo nga mopasabut nga ang usa ka lino nga hilo gihimo og nipis, gaan nga mga lubid.) Unsa ang pipila ka paagi nga si Satanas naggamit og "lino nga hilo" sa dili pa gapuson ang mga katawhan uban sa "lig-on nga hilo"?

- Sa unsa nga paagi si Nephi mihulagway sa paagi sa Manluluwas sa pagdala sa mga katawhan ngadto sa kaluwasan? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:23–27, 33.) Sa unsa nga paagi kita makatabang sa uban nga "makaambit sa ilang kaluwasan"? (2 Nephi 26:24).

- Si Nephi mipasidaan batok sa panapi sa mga pari. Unsa ang panapi sa mga pari? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:29; Alma 1:16.) Unsa nga mga panig-ingnan sa panapi sa mga pari ang makita sa kalibutan karon? Sa unsa nga paagi kita makabatok niini nga mga kahimtang? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:30–31; 3 Nephi 18:24; Moroni 7:45–47.)

2. Si Nephi mipamatuod sa pagtungha sa Basahon ni Mormon.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 27.

- Ang kapitulo 27 naglangkob og labaw pa sa mga panagna sa katapusan nga mga adlaw. Unsa nga mga panghitabo ang gihulagway diha sa 2 Nephi 27 ang natuman dinhi niini nga kapaigoan? (Himoa nga ang mga sakop sa klase mogahin og pipila ka mga gutlo aron sa pagtuon pag-usab sa 2 Nephi 27:6–35. Ikaw mahimo nga mobahin sa klase ngadto sa duha ka pundok ug himoa ang matag pundok mohatag og bug-at nga pagtagad diha sa nagkalainlain nga mga bersikulo niana nga tudling. Itingob ang ilang mga tubag diha sa pisara. Pipila sa mga tubag gilista sa ubos, uban sa mga pangutana sa panaghisgutan aron sa pagdasig sa pagsalmot.)

  a. Usa ka karaan nga basahon ang pagadad-on ngadto sa usa ka tawo aron hubaron (2 Nephi 27:9). Unsa kining basahona? (Tan-awa sa 2 Nephi 27:6.) Sa unsa nga katarungan ang gihatag sa Ginoo sa pagpili sa usa ka dili maalamon nga tawo sa paghubad sa Basahon ni Mormon? (Tan-awa sa 2 Nephi 27:19–23.)
  b. Usa ka bahin sa mga pulong sa basahon ipakita ngadto sa usa ka maalamon nga tawo, kinsa mohangyo sa pagtan-aw sa basahon (2 Nephi 27:15). Unsa nga panghitabo ang gipanagna dinhi niini nga mga bersikulo? (Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:63–65.) Ngano nga ang maalamon nga tawo buot motan-aw sa basahon? (Tan-awa sa 2 Nephi 27:16.) Sa unsa nga paagi nga ang Basahon ni Mormon "masilyohan" ngadto niadtong kinsa mangita og himaya sa kalibutan?
  c. Mga saksi mopamatuod sa pagkatinuod sa Basahon ni Mormon (2 Nephi 27:12–14). Ngano nga mahinungdanon alang sa mga saksi nga makakita sa mga palid? (Tan-awa sa Ether 5:2–4; tan-awa usab sa 2 Mga Taga-Corinto 13:1.)
  d. Ang gahum sa Basahon ni Mormon makita diha sa mga kinabuhi sa mga katawhan (2 Nephi 27:26; 29–30, 35). Unsa nga mga kausaban ang inyong nakita sa inyong kinabuhi o mga kinabuhi sa uban tungod sa gahum sa Basahon ni Mormon?

3. Si Nephi nanagna nga si Satanas mosabwag og bakak nga mga doktrina sa ulahing mga adlaw.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 28.

- Si Nephi nanagna nga diha sa katapusang mga adlaw ang mga katawhan molimud sa gahum sa Dios ug magtudlo sa bakak, kawang, ug binuang nga mga doktrina (2 Nephi 28:3–9; tan-awa usab sa 2 Nephi 26:20–21). Sa unsa nga paagi kining kahimtang naglabi sa panahon ni Joseph Smith? (Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:5–6, 19, 21.) Sa unsa nga paagi kini naglabi karon?

- Giunsa ni Nephi paghulagway ang bakak nga pagtulun-an nga gamiton sa mga katawhan sa paghatag og katarungan sa pagpakasala? (Tan-awa sa 2 Nephi 28:7–9.) Unsa ang pipila ka mga katarungan nga gamiton sa mga katawhan karon aron sa pagpasaylo sa sala? Unsa ang mga kakuyaw sa dili pagkabalaka mahitungod sa "pagbuhat og gagmay nga sala"? (2 Nephi 28:8).

- Si Nephi usab nakapanan-aw nga ang mga katawhan diha sa ulahing mga adlaw mapuno sa garbo (2 Nephi 28:12–15). Unsa ang katapusang sangputanan sa mga garbo sa mga Nephite? (Tan-awa sa 2 Nephi 26:10–11.) Sa unsa nga paagi nga ang garbo usa ka babag sa atong espirituhanon nga pagtubo? Sa unsa nga paagi kita makabuntog sa garbo?
- Si Nephi mitudlo nga ang garbo moaghat sa daghan sa "pagtulis sa mga kabus" (2 Nephi 28:13). Sa unsa nga paagi ang pagtinguha alang sa "maanindot nga mga sapot" o uban nga kaharuhay makahimo kanato sa dili pagtagad sa mga kabus? Sa unsa nga mga paagi kita makatabang sa mga walay palad, sa lawasnon ug sa espirituhanon?
- Sumala kang Nephi, sa unsa nga paagi ang daghan nga mga tawo motubag sa pulong sa Ginoo sa katapusang mga adlaw? (Tan-awa sa 2 Nephi 28:20, 28.) Ngano ang mga pulong sa Dios sa kasagaran "mokutaw sa [daghan] ngadto sa kasuko batok niana nga maayo"?
- Si Nephi nanagna nga si Satanas mohupay sa mga katawhan ug "mopakatulog kanila ngadto sa kalibutanon nga kasigurohan" (2 Nephi 28:21). Unsa ang kalibutanon nga kasigurohan? (Ang pulong *kalibutanon* nagpaila ngadto sa unod. Sa pag-angkon sa kalibutanon nga kasigurohan mao ang pagpangita og kasigurohan nga nagsunod sa mga kahinam sa unod o misalig sa kalibutanon nga mga butang o mga ideya.) Sa unsa nga paagi ang pagkatagbaw sa kalibutanon nga kasigurohan makapugong kanato sa paghinulsol? Unsa ang gisugyot sa hugpong sa mga pulong nga "modala kanila nga mabinantayon" (2 Nephi 28:21) mahitungod sa mga paagi ni Satanas?

  Si Elder James E. Faust nakigbahin sa mosunod nga sambingay: "Si Thomas R. Rowan . . . miingon: 'Ang tigsulat ug tighubit Malcolm Muggeridge sa makausa miasoy og sugilanon mahitungod sa pipila ka mga baki kinsa gipamatay sa walay pagsukol pinaagi sa pagpabukal nga buhi diha sa [usa] ka kawa sa tubig. Ngano nga wala sila mosukol? Tungod kay sa diha nga sila gibutang sa kawa, ang tubig inadlaw, dili kaayo bugnaw ug dili kaayo init. Unya ang temperatura gipatas-an og gamay kaayo, . . . unya init og gamay sa gihapon, ug nagpadayon ug nagpadayon ug nagpadayon. Ang kausaban inanay kaayo, hapit dili mailhan bisan sa hunahuna, nga ang mga baki mipahiluna sa ilang mga kaugalingon ngadto sa ilang bag-o nga palibot—hangtud kini ulahi na kaayo. Ang pamahayag nga gihimo ni Ginoong Muggeridge dili mahitungod sa mga baki apan mahitungod kanato ug sa unsa nga paagi kita midawat sa dautan basta kini dili kalit nga ipugos kanato sa walay pahimangno. Kita mahilig sa pagdawat og usa ka butang nga sayop sa moral nga paagi kon kini gamay lamang labaw ka sakop kay sa usa ka butang nga ato nang gidawat" (*National Press Club Forum*).

  Human sa pagpakigbahin niini nga sambingay, si Elder Faust miingon, "Kining inanay nga pagkahimo gisulti nang daan sa karaang mga propeta" (sa Conference Report, Abr. 1989, 40; o *Ensign*, Mayo 1989, 32).
- Sa unsa nga paagi gihulagway ni Nephi ang mga paagi ni Satanas nga "moulog-ulog" sa pipila ka mga tawo? (Tan-awa sa 2 Nephi 28:22.) Ngano sa inyong hunahuna nga si Satanas buot nga kita motuo nga walay yawa ug walay impyerno? Sa unsa nga paagi nga ang pagtuon sa Basahon ni Mormon makatabang kanato nga mahimo nga mabinantayon sa

espirituhanon nga paagi ug makalikay nga mahimo nga "nagpakahamugaway sa Zion"? (2 Nephi 28:24).

Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Ang Basahon ni Mormon nagbutyag sa mga kaaway ni Kristo. Kini molibog sa bakak nga mga doktrina ug motapos sa panagbingkil. (Tan-awa sa 2 Nephi 3:12.) Kini mopalig-on sa mapainubsanon nga mga sumusunod ni Kristo batok sa dautan nga mga laraw, mga pamaagi, ug mga doktrina sa yawa sa atong panahon. Ang matang sa mga mibiya sa kamatuoran diha sa Basahon ni Mormon sama sa matang nga ania kanato karon. Ang Dios uban sa iyang nag-una nga kahibalo, miumol pag-ayo sa Basahon ni Mormon nga unta kita makita sa sayop ug masayud unsaon sa pagpakig-away sa bakak nga edukasyon, politikanhon, relihiyoso, ug pilosopiyanhon nga mga panghunahuna sa atong panahon" (sa Conference Report, Abr. 1975, 94–95; o *Ensign*, Mayo 1975, 64).

4. Si Nephi nagtudlo mahitungod sa kamahinungdanon sa Basahon ni Mormon.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 29–30.

- Ngano nga ang pipila ka mga tawo sa katapusan mga adlaw mosalikway sa Basahon ni Mormon? (Tan-awa sa 2 Nephi 29:3; tan-awa usab sa 2 Nephi 28:29.) Ngano nga kita kinahanglan magtuon sa Basahon ni Mormon agi og dugang sa Biblia? (Tan-awa sa 2 Nephi 29:4–14; tan-awa usab sa 2 Nephi 28:30.)
- Si Nephi nanagna nga ang Basahon ni Mormon magmadaugon sa pagdala sa mga Hentil (2 Nephi 30:3), sa kaliwatan ni Lehi (2 Nephi 30:3–6), ug sa mga Judeo (2 Nephi 30:7) ngadto sa pagtuo ni Jesukristo ingon nga Manluluwas. Sa unsa nga paagi kining mga pananagna nagsugod pagkatuman?

Panapos

Ipasabut nga pinaagi sa pagtuon sa Basahon ni Mormon ug magpuyo sa ebanghelyo kita makaangkon sa gahum sa paglikay sa malinglahon nga paglamat ni Satanas ug magiyahan samtang kita maningkamot sa pagpabilin diha sa higpit ug pig-ot nga agianan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagtuon sa Basahon ni Mormon sa tinagsa ug uban sa ilang mga banay aron nga sila makadawat sa mga panalangin nga gisaad sa Ginoo ngadto sa mga matarung.

Kon gigiyahan sa Espiritu, pagpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Usa ka dako nga pagkabahin taliwala sa mga katawhan" (2 Nephi 30:10)

- Si Nephi nanagna nga sa dili pa ang kaliboan ang Ginoo "mopahimo og usa ka dako nga pagkabahin taliwala sa mga katawhan" (2 Nephi 30:10). Giunsa ni Nephi paghulagway kana nga pagkabahin? (Tan-awa sa 2 Nephi 30:10.) Unsa ang pipila ka mga panalangin nga matagamtaman sa matarung diha sa kaliboan? (Tan-awa sa 2 Nephi 30:12–18.)

2. Kalihokan sa batan-on

Ipakita sa mga sakop sa klase ang malinglahon nga mga panagway dinhi niini sa ubos (kon mahimo, ikaw mahimo nga mobuhat ug moapud-apod sa kopya sa mga molingla nga mga panagway alang sa matag sakop sa klase). Hisguti uban sa mga sakop sa klase ang mga pangutana ubos sa mga hulagway. (Sa hulagway 1, ang mga linya A ug B adunay managsama nga gitas-on. Sa hulagway 2 ug 3 ang tunga nga naglabaw nga bahin wala masumpay ngadto sa lain nga duha ka mga naglabaw nga bahin.) Human kamo makagahin og pipila ka mga gutlo sa paghisgot mahitungod niini nga mga malinglahon nga panagway, ipangutana ang mosunod nga mga pangutana:

- Sa unsa nga paagi kining mga hulagway nga malinglahon? Unsa ang pipila ka mga malinglahon nga panagway nga gigamit ni Satanas aron sa paglimbong kanato? Unsa ang atong buhaton aron makakita, o makasabut, sa kamatuoran?

Hulagway 1

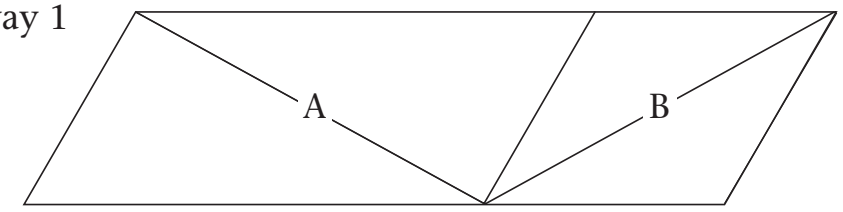

Hain ang mas taas, A o B?

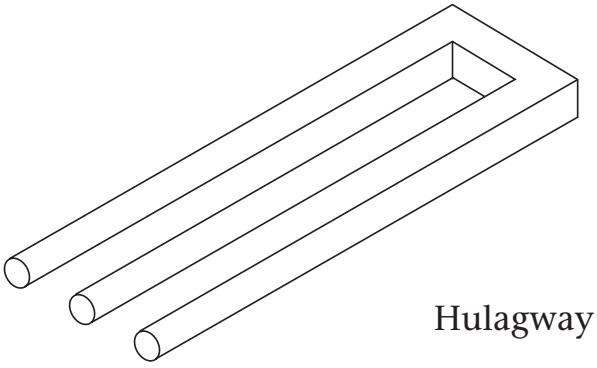

Hulagway 2

Hain ang tunga nga mga naglabaw masumpay?

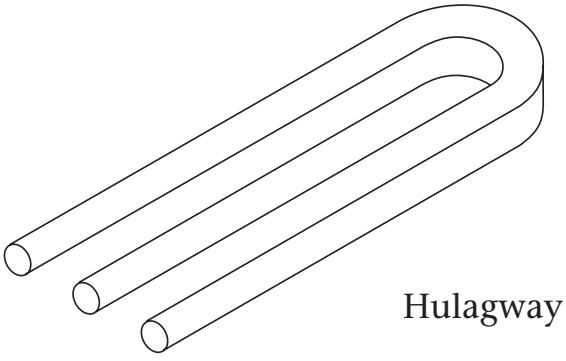

Hulagway 3

“Padayon sa Unahan uban sa Pagkamakanunayon kang Kristo”

Leksyon 11

2 Nephi 31–33

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa doktrina ni Kristo ug makaangkon og dugang tinguha sa pagpadayon sa unahan ug magbusog sa Iyang pulong.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 2 Nephi 31:1–18. Si Nephi nagtudlo sa doktrina ni Kristo. Siya nagtudlo nga si Kristo gibunyagan aron “matuman ang tanang mga pagkamatarung” ug nga kita kinahanglan gayud nga bunyagan aron sa pagsunod Kaniya. Siya usab nagtudlo mahitungod sa mga panalangin ug gahum sa Espiritu Santo.
   b. 2 Nephi 31:19–21. Si Nephi nagtudlo nga kita kinahanglan gayud nga mopadayon sa unahan ug molahutay hangtud sa katapusan.
   c. 2 Nephi 32. Si Nephi nagsulti sa kamahinungdanon sa pagbusog sa mga pulong ni Kristo ug pag-ampo sa kanunay.
   d. 2 Nephi 33. Si Nephi mipahayag nga ang mga katawhan motuo sa iyang mga pulong kon sila motuo ni Kristo. Siya mipasidaan nga kita pagahukman sumala sa atong pagdawat o pagsalikway sa iyang mga pulong.
2. Dugang basahonon: Moroni 7:13–17; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37; 71–74.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghulagway og usa ka kasaulogan. Unsa nga mga matang sa pagkaon ang anaa sa lamesa? Sa unsa nga paagi nga ang usa ka kasaulogan lahi gikan sa naandan nga pagkaon? Human kamo makagahin og gamay nga mga higayon sa paghisgot niini, hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa 2 Nephi 32:3, nagsugod sa “Busa ako moingon nganha kaninyo.” Sultihi ang klase nga ang Ginoo midapit kanato sa usa ka kasaulogan—usa nga makahatag kanato sa kinabuhing dayon. Kini nga leksyon naghisgot sa kang Nephi nga mga pagtulun-an kon unsaon sa pagsunod sa doktrina ni Kristo ug magpakabusog sa Iyang mga pulong.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Si Nephi mibarug ingon nga usa sa labing maisug sa tanan nga mga anak sa Dios. Bisan tuod siya nakasinati og panagbangi sa banay, panaggubat, ug uban nga mga pagsulay, siya nahigugma sa Ginoo uban sa tibuok niya nga kasingkasing. Siya puno sa hugot nga pagtuo, kainit, ug kaligdong, ug siya wala gayud magduhaduha diha sa iyang pagkamasulundon. Samtang kamo magtuon sa gitudlo nga mga kapitulo nga basahon, hinumdumi nga kini mao ang katapusan nga mga pulong sa Nephi.

1. Si Nephi nagtudlo sa doktrina ni Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 2 Nephi 31:1–8. Ipahayag nga si Nephi misugod sa iyang katapusan nga mga sulat pinaagi sa pag-ingon nga siya "mamulong mahitungod sa doktrina ni Kristo" (2 Nephi 31:2). Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpalandong niini nga mga hugpong sa pulong ug unsa ang gipasabut niini samtang sila maghisgot sa kapitulo 31. Ipasabut nga sa pagkataud-taud diha sa leksyon ikaw mangutana sa ilang mga hunahuna kon unsa ang "doktrina ni Kristo."

- Si Nephi misugod pinaagi sa pagpahinumdom sa mga katawhan nga siya sa kaniadto nakasulti mahitungod sa bunyag ni Jesus (2 Nephi 31:4). Ngano nga si Jesus gibunyagan? (Tan-awa sa 2 Nephi 31:5.) Sa unsa nga paagi Siya "makatuman sa tanan nga pagkamatarung" pinaagi sa pagpabunyag? (Tan-awa sa 2 Nephi 2 Nephi 31:6–7. Ikaw mahimo nga mopahayag nga si Presidente Joseph F. Smith miingon nga aron makatuman sa tanan nga pagkamatarung mao ang "pagtuman sa balaod" [sa Conference Report, Abr. 1912, 9].)
- Sumala sa 2 Nephi 31:9, alang sa unsang ubang hinungdan nga si Jesus gibunyagan? Ngano nga kita nagkinahanglan og bunyag? Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 2 Nephi 31:13, 17 ug Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37, 71–74 aron sa pagpangita sa mga tubag ngadto niini nga mga pangutana. Itingub ang ilang mga tubag diha sa pisara. Pipila sa mga tubag ang nalista sa ubos.)

  a. Aron sa pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo (2 Nephi 31:13).
  b. Aron sa pagdawat sa kapasayloan sa mga sala (2 Nephi 31:17).
  c. Aron sa pagsulod sa ganghaan alang sa dalan ngadto sa kinabuhing dayon (2 Nephi 3:17).
  d. Aron sa pagdawat sa pagkasakop sa Simbahan sa Ginoo (D&P 20:37, 71–74).
- Si Nephi miawhag sa iyang mga katawhan sa "pagsunod sa Anak, uban ang hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, sa walay pagpakaaron-ingnon ug walay pagpanglimbong sa atubangan sa Dios" (2 Nephi 31:13). Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut niini sa pagbuhat nga walay pagpakaaron-ingnon o pagpanglimbong atubangan sa Dios? Sa unsa nga paagi nga ang pagsunod sa Anak "uban ang hingpit nga katuyoan sa kasingkasing" makatabang kanato sa paglikay sa pagpakaaron-ingnon ug pagpanglimbong?
- Unsa nga gasa ang atong madawat kon kita magpakita sa atong pagkaandam as "pagsunod [sa] Manluluwas ngadto sa tubig" pinaagi sa bunyag? (2 Nephi 31:13). Sa unsa nga paagi si Nephi mihulagway sa paagi nga ang tawo makasulti human mabunyagi ug makadawat sa gasa sa Espiritu Santo? (Tan-awa sa 2 Nephi 31:13.) Unsa ang ipasabot niini "makapamulong sa pinulongan sa mga anghel"? (Tan-awa sa 2 Nephi 32:2–3.) Kini nagpasabut sa pagsulti sa mga pulong ni Kristo pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.) Sa unsa nga mga sitwasyon kita mapanalanginan sa pagsulti uban sa "pinulongan sa mga anghel"? (Ang mga tubag mahimong maglakip kon kita magtudlo o magpamatuod ngadto sa mga higala ug banay, sa panahon sa pakigpulong diha sa Simbahan, o kon kita mag-ampo.)
- Si Nephi usab mitudlo nga human sa bunyag kita makadawat sa kapasayloan sa mga sala "pinaagi sa kalayo ug sa Espiritu Santo" (2 Nephi 31:17). Ngano sa inyong hunahuna nga si Nephi migamit sa pulong "kalayo" diha sa

paghulagway niini nga paagi? (Sa ingon ang kalayo mohinlo ug molimpyo, ang Espiritu Santo mohinlo gikan sa sala niadtong kinsa matinud-anon nga maghinulsol ug nabunyagan.)

- Si Nephi nagtudlo nga ang Espiritu Santo "mosaksi sa Amahan ug sa Anak" (2 Nephi 31:18). Ngano nga mahinungdanon alang kanato sa pagdawat og usa ka pagpamatuod sa Amahan ug sa Anak pinaagi sa Espiritu Santo?
- Sa unsa nga mga paagi ang usa ka saksi gikan sa Espiritu Santo atong maangkon? (Tan-awa sa D&P 8:2 ug sa mosunod nga kinutlo.) Ngano nga mahinungdanon nga makasabut kon sa unsa nga paagi nga ang Espiritu Santo makigsulti kanato? (Tan-awa sa 2 Nephi 32:5.)

  Si Presidente Boyd K. Packer nagtudlo: "Ang Espiritu Santo mosulti sa usa ka tingog nga imong *mabati* labaw pa sa imong *madungog*. Kini gihulagway ingon 'ligdong hinay nga tingog' " (sa Conference Report, Okt. 1994, 77; o *Ensign*, Nob. 1994, 60).

Pagtimaan: Sa daghan nga higayon ang mga sakop sa Simbahan mobati sa impluwensya sa Espiritu Santo apan dili makamatikod nga ang mga pagbati nga ilang nasinati gikan sa Espiritu Santo. Usahay sa tibuok tuig, kon imong bation ang impluwensya sa Espiritu panahon sa leksyon, ikaw mahimo nga mohunong ug makigbahin sa imong mga pagbati uban sa mga sakop sa klase. Ipasabot nga sila mahimong dili mobati sa impluwensya sa Espiritu diha sa tukma og sama nga paagi sa imong nasinati apan kana nga impluwensya sa Espiritu magdala og kalinaw ug hingpit nga kalipay.

2. Si Nephi nagtudlo nga kita magpadayon sa unahan ug molahutay hangtud sa katapusan.

Basaha ug hisguti ang 2 Nephi 31:19–21. Ipasabut ngadto sa mga sakop sa klase nga si Nephi nagtudlo nga ang bunyag mao ang ganghaan aron makasulod sa higpit ug pig-ot nga agianan sa kinabuhing dayon. Siya usab nagtudlo kon unsa ang ipasabut sa paglakaw dinhi niini nga dalan.

- Unsa nga pangutana ang gipangutana ni Nephi diha sa 2 Nephi 31:19. Unsa ang tubag niini nga pangutana? (Tan-awa sa 2 Nephi 31:19–20.) Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut sa "pagpadayon ngadto sa unahan"? (Sa paglakaw ngadto sa unahan uban sa hugot nga tinguha, sa walay pagtagad sa kalisdanan o kabalaka.) Unsa ang pipila ka mga butang nga makapabalaka kanato sa paglakaw sa unahan? Ngano nga ang paglakaw sa unahan usa ka mahinungdanon nga bahin sa paglahutay ngadto sa katapusan?
- Unsa ang gipasabut "sa pagkamakanunayon kang Kristo"? (2 Nephi 31:20). Sa unsa nga paagi ang pagsunod kang Kristo makatabang kanato sa pag-angkon og usa ka "hingpit nga kahayag sa paglaum"? Unsa ang pipila ka mga paagi nga kita makatabang sa usag usa diha sa atong mga paninguha sa paglakaw sa unahan? Unsa ang atong mabuhat aron sa pagtabang sa bag-ong mga sakop sa Simbahan samtang sila nagsugod sa ilang mga panaw subay sa agianan?

  Si Presidente Gordon B. Hinckley mitudlo: "Uban sa nagakadugang nga gidaghanon sa mga kinabig, kita kinahanglan gayud mohimo og usa ka dugang ubay-ubay nga paningkamot sa pagtabang kanila samtang sila mangita sa ilang dalan. Matag usa kanila nagkinahanglan og tulo ka mga butang: usa ka higala, usa ka kapangakohan, ug pag-amuma uban sa 'maayo nga pulong sa

Dios' (Moroni 6:4). Kini mao ang atong katungdanan ug kahigayunan sa pagsangkap niini nga mga butang" (sa Conference Report, Abr. 1997, 66; o *Ensign*, Mayo 1997, 47).

- Pinasikad diha sa mga pagtulun-an ni Nephi sa 2 Nephi 31, sa unsa nga paagi kamo makahatag og katin-awan sa "doktrina ni Kristo"? (Tan-awa sa 2 Nephi 31:13, 15; tan-awa usab sa 3 Nephi 11:31–40. Ang mga tubag kinahanglan maglakip sa pagtuo kang Kristo, paghinulsol, pagpabunyag, pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug sa paglahutay hangtud sa katapusan.)

3. Si Nephi nagsulti sa kamahinungdanon sa pagpakabusog sa mga pulong ni Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa 2 Nephi 32.

- Diha sa 2 Nephi 32, si Nephi mihatag og dugang nga panudlo mahitungod kon unsa ang kinahanglan gayud atong buhaton human kita makasulod diha sa agianan ngadto sa kinabuhing dayon (2 Nephi 32:1–3). Unsa nga piho nga panudlo ang gihatag diha sa ikatulo nga bersikulo? Unsa nga mga kapanguhaan ang ania kanato alang sa pagdawat sa mga pulong ni Kristo?
- Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut sa pagbusog dinhi niini nga mga pulong? (Tan-awa ang kinutlo nga pulong sa ubos.) Sa unsa nga paagi ang "pagpakabusog" lahi gikan sa pagbasa o bisan sa pagtuon? Unsaon nato pagtabang sa uban nga magpakabusog?

  Si Elder Neal A. Maxwell miingon: "Kita nagkinahanglan nga magpakabusog diha sa mga pulong ni Kristo diha sa mga kasulatan ug samtang kining mga pulong moabut kanato gikan sa mga buhing propeta. Ang pag-ingkib og gamay usahay dili paigo. (Tan-awa sa 2 Nephi 31:20 ug 32:3.) Ang pagpakabusog nagpasabut sa pag-ambit uban sa dakong kahinam ug kahimuot ug pagtagamtam niini sa hingpit dili sa pagkaon og daghang pagkaon sa matag karon ug unyag diha sa walay paghunahuna sa kagutom, apan sa pagpakig-ambit nga mapasalamaton, mokaon uban sa kahimuot, diha sa usa ka lamian nga pagkaon nga giandam a mainampingon ug sa mahigugmaon nga paagi . . . sulod sa gatusan ka mga tuig" (*Wherefore Ye Must Press Forward* [1977], 28).
- Unsa nga saad ang gihatag ni Nephi mahitungod sa mga pulong ni Kristo? (Tan-awa sa 2 Nephi 32:3.) Sa unsa nga paagi nga inyo kining nakita nga tinuod?
- Si Nephi nagtudlo nga ang Espiritu nagtudlo, o nag-awhag, sa usa ka tawo sa pag-ampo (2 Nephi 32:8). Ngano nga mahinungdanon nga kita mag-ampo sa dili pa mobuhat og "bisan unsa nga butang ngadto sa Ginoo"? (2 Nephi 32:9). Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang kamo misunod niini nga tambag?

4. Si Nephi mipahayag nga ang mga katawhan motuo sa iyang mga pulong kon sila motuo kang Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa 2 Nephi 33. Ipasabut nga kining kapitulo naglangkob sa pagpamatuod ni Nephi sa kamatuoran sa iyang mga pulong ug sa ilang kamahinungdanon ngadto sa tanang mga katawhan.

- Ngano nga ang mga pulong ni Nephi "dako og bili"? (Tan-awa sa 2 Nephi 33:3–5.) Sa unsa nga paagi kita makat-on sa bili diha niini nga mga pulong? Sa unsa nga paagi kita makahibalo nga ang mga pulong ni Nephi tinuod? (Tan-awa sa 2 Nephi 33:10; tan-awa usab sa Moroni 7:13–17.)
- Si Nephi miingon nga kita makaatubangan kaniya "sa atubangan" sa hukmanan (2 Nephi 33:11). Sa unsa nga paagi ang mga pulong ni Nephi "mosilot [kanato] sa katapusang mga adlaw"?" (Tan-awa sa 2 Nephi 33:14. Kon kita mopili sa pagsalikway niini nga mga pulong o dili mosunod sa mga baruganan nga ilang gitudlo, kita ipahimulag gikan sa atubangan sa Ginoo.)
- Uban sa katapusang sinulat nga pulong ni Nephi mao ang pagpahayag "kay sa ingon ang Ginoo misugo kanako, ug ako kinahanglan gayud nga motuman" (2 Nephi 33:15). Ngano nga kini usa ka angay nga katapusan sa mga sinulat ni Nephi? Unsa ang inyong nakat-unan gikan sa panig-ingnan ni Nephi nga makatabang kaninyo samtang kamo maninguha nga magmasulundon?

Panapos

Itingob pag-usab ang doktrina ni Kristo, diin naglakip sa pagtuo diha kang Kristo, paghinulsol, pagpabunyag, pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug sa paglahutay ngadto sa katapusan.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nag-abag sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Pagbuntog sa mga babag sa pagsabut

- Basaha ug hisguti ang 2 Nephi 32:7. Ngano nga ang Espiritu mipahunong kang Nephi sa pagsulti? Sa unsa nga paagi ang mga suliran nga gihisgutan dinhi niini nga mga bersikulo sa gihapon naglabi karon? Sa unsa nga paagi kita makatabang sa usag usa aron makalikay niini nga mga lit-ag?

Leksyon
12

"Pangita Kamo sa Gingharian sa Dios"

Jacob 1–4

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga mobati og usa ka dako nga tinguha sa pagpalambo sa ilang balaang mga tawag, pagkaputli, ug pagdapit sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Jacob 1. Si Jacob mipalambo sa iyang balaan nga tawag gikan sa Ginoo sa pagsayaw og paghinulsol ngadto sa mga katawhan.
   b. Jacob 2–3. Si Jacob nagpahimangno batok sa paghigugma sa katigayunan, garbo, ug pagkadili putli. Siya misaad ngadto sa putli og kasingkasing nga ang Dios mohupay kanila dinha sa ilang mga kasakit samtang sila mosalig diha Kaniya, modawat sa Iyang pulong, ug mag-ampo diha sa hugot nga pagtuo.
   c. Jacob 4. Si Jacob nagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo. Siya mipahimangno sa mga katawhan batok sa pagtan-aw lapas sa tumong.
2. Kon kamo naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala og lente ngadto sa klase (o pagdibuho og usa diha sa pisara sa dili pa magsugod ang klase).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang lente (o pagdibuho og usa diha sa pisara).

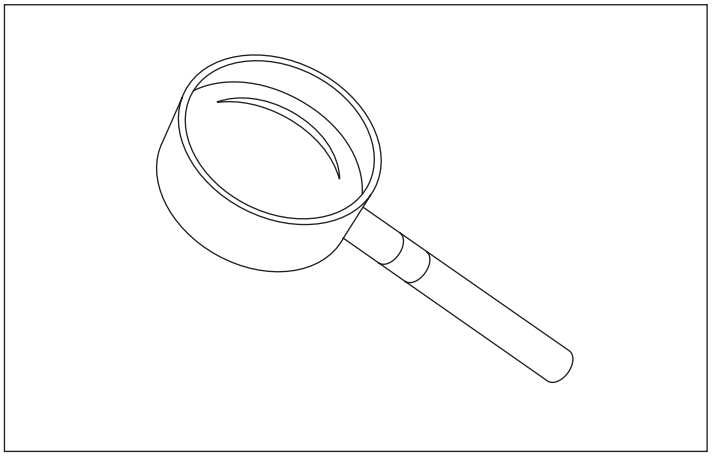

- Unsa ang mabuhat sa usa ka lente? Unsa ang gipasabut sa pulong "magpalambo"? (Sa pagpadako, sa pagpalambo diha sa kamahinungdanon, sa paghimo nga labaw nga itamud o tahuron.) Unsa ang gipasabut sa "pagpalambo" sa usa ka balaan nga tawag diha sa Simbahan?

Ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang Jacob 1:17–19. Dapita ang uban nga mga sakop sa klase sa pag-ila sa hugpong sa mga pulong nga naghulagway kon giunsa ni Jacob sa pagpalambo ang iyang balaan nga tawag gikan sa Ginoo. Ikaw mohimo nga molista sa ilang mga tubag diha sa pisara. Ang lista mahimo nga maglakip sa mosunod:

a. Nakadawat pag-una sa sugo gikan sa Ginoo (Jacob 1:17).
b. Gitudlo, o gigahin (Jacob 1:18).
c. Nag-angkon sa katungod (Jacob 1:19).
d. Mitudlo sa pulong sa Dios uban sa tanan nga kakugi (Jacob 1:19).
e. Naghago uban sa iyang kusog (Jacob 1:19).

Ipasabut nga sa diha nga si Nephi nagkaduol sa katapusan sa iyang mortal nga kinabuhi, iyang gihatagan ang iyang manghud nga mga igsoong lalaki si Jacob ug si Joseph og kapangakohan alang sa espirituhanon nga kaayohan sa mga Nephite. Si Jacob mibati sa dakong kamahinungdanon sa iyang balaan nga tawag ug nagsubo ibabaw sa nagtubo nga garbo nga nagdala sa iyang mga katawhan sa pagkahakog ug pagkadili putli. Siya makusganon nga miaghat kanila sa paghinulsol—sa pagpakig-uli ngadto sa Dios pinaagi sa Pag-ula. Dapita ang mga sakop sa klase sa paghunahuna mahitungod sa ilang kaugalingon nga balaang mga tawag diha sa Simbahan ug sa unsa nga paagi sila labaw nga makapalambo niini.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Jacob nagpalambo sa iyang balaan nga tawag gikan sa Ginoo.

Hisguti ang Jacob 1. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa mga pinili nga bersikulo. Ipasabot nga si Jacob mao ang anak nga lalaki ni Lehi ug Sariah ug natawo sa kamingawan. Siya nakakita sa Manluluwas diha sa iyang kabatan-on, ug siya naorden ngadto sa pagkapari (2 Nephi 2:4; 6:2; 11:3). Siya nahimo nga tigbantay sa gagmay nga mga palid ug misunod kang Nephi diha sa pangalagad.

- Sa diha nga si Nephi mihatag sa gagmay nga mga palid ngadto kang Jacob, siya usab mihatag kang Jacob og piho nga mga panudlo. Unsa ang gitudlo ni Nephi nga itala ni Jacob dinhi niini nga mga palid? (Tan-awa sa Jacob 1:1–4.) Ngano nga mahinungdanon sa pagtala ug pagtipig niini nga kasayuran? (Tan-awa sa Jacob 1:5–8.) Unsa ang gitudlo niini nga mga bersikulo kanato kabahin sa mga butang nga kinahanglan nga atong itala mahitungod sa atong mga kinabuhi?
- Si Jacob misulat nga ang iyang mga katawhan "nahigugma kang Nephi sa hilabihan" (Jacob 1:10). Ngano nga sila adunay dakong gugma alang kang Nephi? (Tan-awa sa Jacob 1:10.) Unsa ang inyong bation ngadto niadtong kinsa naghago aron sa pag-alagad kaninyo?

- Unsa ang gipasabut ni Jacob sa diha nga siya miingon nga siya "nakadawat pag-una sa [iyang] sugo gikan sa Ginoo" sa wala pa magtudlo sa iyang mga tawo? (Jacob 1:17–18). Sa unsa nga paagi kita makadawat sa atong sugo gikan sa Ginoo? (Pinaagi sa pagtawag ug paggahin.) Sa unsa nga paagi nga atong makita kon unsa ang buot sa Ginoo nga atong buhaton sa atong balaan nga mga tawag?
- Unsa ang gisulti ni Jacob nga mahitabo kon siya ug si Joseph dili motudlo sa ilang mga katawhan sa makugihon nga paagi? (Tan-awa sa Jacob 1:19.) Ngano nga mahinungdanon kaayo nga kita magpalambo sa atong balaan nga mga tawag? (Kon ikaw wala maggamit sa pang atensyon nga kalihokan, paggahin og usa ka higayon aron paghisgot kon unsay ipasabut sa pagpalambo sa usa ka balaan nga tawag.)
- Unsa ang pipila ka maayo nga panig-ingnan nga inyong nakita sa mga tawo nga mipalambo sa ilang mga balaan nga tawag? Sa unsa nga paagi kita labaw nga makapalambo sa atong mga balaan nga tawag? (Tan-awa sa D&P 58:26–28.) Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang kamo mibuhat kutob sa inyong mahimo aron sa pagtuman sa inyong balaan nga mga tawag.

2. Si Jacob nagpahimangno batok sa paghigugma sa katigayunan, garbo, ug pagkadili putli.

Hisguti ang Jacob 2–3. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga pinili nga mga bersikulo.

- Samtang siya misugod sa pagsangyaw sa mga katawhan ni Nephi, si Jacob miingon nga siya "gibug-atan uban sa dako nga tinguha ug kabalaka" kaysa kaniadto (Jacob 2:3). Ngano nga ang kalag ni Jacob "nabug-atan"? (Tan-awa sa Jacob 2:5–9; tan-awa usab sa Jacob 1:15–16.) Ngano sa inyong hunahuna nga si Jacob mihulagway sa sala ingon nga "paghago" (Jacob 2:5).
- Sa unsa nga paagi ang pagpangita alang sa materyal nga katigayunan nahimong usa ka babag ngadto sa mga Nephite sa panahon ni Jacob? (Tan-awa sa Jacob 2:12–16.) Sa unsa nga paagi ang pagbaton sa kahamugaway sa materyal nga katigayunan mosangput sa garbo? Unsa ang tukma nga mga paagi sa paggamit sa katigayunan? Unsa nga tambag ang gihatag ni Jacob aron pagtabang kanato nga makalikay sa sayop nga paggamit sa katigayunan? (Tan-awa sa Jacob 2:17–21.)

  Si Presidente Spencer W. Kimball mitudlo:

  "Ang pag-angkon sa mga katigayunan wala magpasabot nga ang usa ka tawo makasasala. Apan ang sala motunga diha sa pag-angkon ug paggamit sa katigayunan. . . . 'Kay ang gugma sa salapi mao ang gamot sa tanang kadautan; diin samtang pipila nasina, sila nasayop gikan sa hugot nga pagtuo, ug milagbas sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa uban nga daghan nga mga kagul-anan. Apan ikaw, o tawo sa Dios, pahilayo niini nga tanan; paningkamoti ang pagkamatarung, pagkadiosnon, pagtuo, paghigugma, pagkamainantuson, pagkaaghop.' (1 Tim. 6:10–11.)

  "Ang kasaysayan sa Basahon ni Mormon tataw kaayo nga mipadayag sa malaglagon nga sangputanan nga dakong tinguha alang sa katigayunan. . . . Kon ang mga katawhan mogamit sa ilang katigayunan sila unta makapahimulos sa mapadayunon nga kauswagan. Apan sila ingon nga dili makalahutay nga sa sama nga higayon adunahan ug matarung" (*The Miracle of Forgiveness* [1969], 47–48).

- Human sa pagpahimangno sa mga katawhan mahitungod sa garbo ug sa paghigugma sa katigayunan, si Jacob mitawag kanila ngadto sa paghinulsol tungod sa ilang imoral nga kinaiya. Sa unsa nga paagi ang mga Nephite nangatarungan sa ilang imoral nga kinaiya? (Tan-awa sa Jacob 2:23–24.) Sa unsa nga paagi ang daghan nga mga katawhan karon mosulay sa paghatag og katarungan sa pagka dili putli?
- Ngano nga mahinungdanon ang pagka limpyo sa kadungganan? (Tan-awa sa Jacob 2:27–29; tan-awa usab sa Exodo 20:14; 1 Mga Taga-Corinto 6:18–20.) Sa unsa nga paagi ang pagkadautan og kadungganan makaapekto sa banay sa makasasala ug mga kahigalaan ug sa tanan nga katawhan sa katilingban? (Tan-awa sa Jacob 2:31–35; 3:10.) Unsa nga tambag ug paghupay ang gihatag ni Jacob ngadto niadtong kinsa nasakitan pinaagi sa pagkadili limpyo sa kadungganan sa uban? (Tan-awa sa Jacob 3:1–2.)
- Unsa ang kinahanglan gayud mga buhaton sa usa ka tawo aron mapasaylo sa pagkadili limpyo sa kadungganan?

  Si Presidente Ezra Taft Benson misugyot sa lima ka mga ang-ang aron mapasaylo sa pagka dili putli ("The Law of Chastity," sa *Brigham Young University 1987–88 Devotional and Fireside Speeches* [1988], 53–54). Hisguti kini nga ang-ang uban sa mga sakop sa klase.

  "1. Palayo dayon gikan sa kahimtang nga kamo anaa nga makahimo kaninyo sa pagpakasala o nga makahimo kanimo sa pagpakasala."

  "2. Pagpakilooy sa Ginoo alang sa gahum aron sa pagbuntog."

  "3. Pangayo og tabang sa inyong mga pangulo sa pagkapari sa pagtabang kaninyo nga masulbad ang kalapasan ug mobalik ngadto sa hingpit nga pakigdait uban sa Ginoo."

  "4. Inom gikan sa balaanon nga tuburan [ang mga kasulatan ug mga pulong sa mga propeta] ug pun-a ang inyong mga kinabuhi uban sa dayag nga tinubdan sa gahum."

  "5. Hinumdumi nga pinaagi sa tukma nga paghinulsol kamo mahimong malimpyo pag-usab."
- Sumala ni Jacob, sa unsa nga paagi nga ang mga Lamanite napanalanginan pinaagi sa pagkaputli? (Tan-awa sa Jacob 3:5–7.) Unsa ang mga panalangin sa pagkalimpyo sa kadungganan?

3. Si Jacob nagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Jacob 4.

- Human mosulti sa iyang mga katawhan sa paghinulsol, si Jacob mitapos sa iyang wali pinaagi sa pagpamatuod sa paglaum as pagpasaylo pinaagi sa Pag-ula. Sa unsa nga paagi ang mga kasulatan ug mga propeta makatabang kanato nga makaangkon og usa ka pagpamatuod sa Pag-ula? (Tan-awa sa Jacob 4:4–6.) Sa unsa nga paagi kita makabaton sa paglaum diha ni Kristo nga gisulti ni Jacob? (Tan-awa sa Jacob 4:10–12.)
- Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut nga ang mga Judeo mitan-aw "lapas sa tumong"? (Tan-awa sa Jacob 4:14.) Ang mga Judeo nahimuot sa pagpasabot sa malisud nga mga teksto sa kasulatan, apan kon walay hugot nga pagtuo ug

pagtabang sa Espiritu Santo sila dili makasabut niini. Sila nagbiaybiay sa "kayano sa mga pulong" diha sa mga kasulatan ug mangita alang sa kaluwasan sa laing pipila ka mga paagi ug sa lain nga kapanguhaan kay sa diha kang Jesukristo.)

- Sa unsa nga paagi nga kita usahay "motan-aw lapas sa tumong "diha sa atong inadlaw nga panginabuhi? Sa unsa nga paagi kita labaw nga magmakugihon sa paghinumdom sa kamahinungdanon sa Manluluwas sa atong mga kinabuhi?

Sa pagtapos niini nga seksyon, ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang Mosiah 3:17.

Panapos

Ipasabut nga ang mga pagtulun-an ni Jacob nakatabang kanato sa pagsabut sa kamahinungdanon sa pagpalambo sa atong balaan nga mga tawag ug makalikay sa garbo ug pagka dili limpyo sa kadungganan. Pinaagi sa paghatag og gibug-aton sa Pag-ula diha sa pagtapos sa iyang wali, si Jacob mitudlo nga kita kinahanglan gayud mosalig diha sa Manluluwas.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit og usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Si Jacob mipanghimaraut sa walay pagtugot nga dinaghan nga kaminyoon

- Kinsa ang giangkon sa mga Nephite nga panig-ingnan aron sa paghatag og katarungan sa ilang malaw-ay nga mga buhat? (Tan-awa sa Jacob 2:23–24.) Ngano nga sila si David ug Solomon dili takus nga mga panig-ingnan? (Tan-awa sa D&P 132:38–39.) Ang Ginoo mihatag og mga asawa ug mga asawa-asawa ngadto nila ni David ug Solomon, apan sila nakasala pinaagi sa pagpakigminyo og dugang mga asawa gawas sa pagpakigsaad. Ikaw mahimo nga mopasabut nga sa karaan, ang usa ka asawa-asawa dili usa ka imoral nga asawa-asawa, apan usa ka legal nga asawa nga ubos sa sosyal nga kahimtang (tan-awa sa Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 154).
- Unsa nga balaod sa kaminyoon ang gitudlo ni Jacob ngadto sa mga Nephite? (Tan-awa sa Jacob 2:27–28.)

  Ang Propeta Joseph Smith nagtudlo, "Ako sa kanunay nag-ingon walay tawo nga magbaton og laing asawa matag higayon, gawas kon ang Ginoo magsugo niini" (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 324).

  Ipasabut nga ang Ginoo mihatag og ingon nga panudlo (tan-awa sa D&P 132), apan Siya sa wala madugay mibakwi sa iyang opisyal nga pagtugot sa dinaghan nga kaminyoon sa diha ang mga kahimtang na usab (tan-awa sa Opisyal nga Pamahayag—1). Hatagi og gibug-aton nga ang balaod sa Ginoo mahitungod sa kaminyoon karon sama sa panahon ni Jacob.

2. Pag-ila ug paglikay sa pag-abuso

Si Jacob misaway sa Nephite nga mga katawhan tungod sa ilang pagdagmal sa ilang mga asawa ug mga anak (tan-awa sa Jacob 2:9, 31–32, 35). Mga pangulo sa Simbahan sa Ulahing mga Adlaw mihatag usab og hugot nga mga pahimangno batok sa pagdagmal sa bisan unsa nga matang. Ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha mipahimangno nga "matag usa kinsa molapas sa mga pakigsaad sa kaputli, kinsa modagmal sa ilang asawa o anak, o kinsa napakyas sa pagtuman sa mga kapangakohan sa banay usa ka adlaw mobarug nga may tulubagon atubangan sa Dios" ("Ang Banay: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan," 35338 853).

Ang pag-abuso mahimo nga ihulagway ingon nga naghulga o nagsulti ngadto sa usa ka tawo diha sa paagi nga makapaubos o makaingon og kadaut o mabug-at nga kalapasan. Kon angay, hisguti ang mosunod nga tino nga mga paghulagway ug mga panudlo uban sa mga sakop sa klase:

Pag-abuso sa bata mahitabo kon ang usa ka tawo kinsa anaa sa usa ka katungdanan sa pagsalig o pagdumala mohulga o mopahamtang og pisikal o emosyonal nga kadaut ngadto sa usa ka bata. Kini maglakip sa pisikal nga pag-abuso o pagsalikway, emosyonal nga pag-abuso ug sekswal nga pag-abuso.

Ang pag-abuso sa asawa mahimo usab nga pisikal, emosyonal, o pakighilawas. Emosyonal nga pag-abuso mahimong nag-apil sa pagtawag sa usa og matamayon nga ngalan, pagpakaulaw nga mga pahayag, dili matarung nga pagdumala o pagpugos, mga panghulga, paghingilin, paghadlok, o paggamit. Pisikal nga pag-abuso naglakip sa pagpugong sa mga gikinahanglan aron mabuhi, ug pisikal nga kapintas ingon sa pagtukmod, pagtuok, pagkawras, pagkusi, pagpugong, o pagbunal. Ang sekswal nga pag-abuso mahimong emosyonal o pisikal ug naglakip sa sekswal nga pagsamok, paghatag og sakit pinaagi sa bunal, ug ang paggamit og kusog o paghadlok.

Matag paninguha kinahanglan himoon sa mga pangulo sa pagkapari, mga sakop sa banay, ug uban aron pagsanta sa pag-abuso ug sa pagtabang diha sa pag-ayo sa giabusohan nga tawo. Mga pangulo ug mga sakop sa banay kinahanglan usab mosulay sa pagtabang sa nag-abuso sa paghinulsol; ang disiplina sa Simbahan mahimo nga gikinahanglan aron sa pagpahinabo niini.

Kon ang mga sakop sa klase nagkinahanglan og dugang nga kasayuran bahin sa pag-abuso, sila mahimo nga mangutana sa obispo alang sa piho nga tambag sa pagsumpo ug pagtubag sa pag-abuso.

- Unsa ang atong mabuhat aron sa pagtabang nga makaila ug makasumpo sa pag-abuso? Sa unsa nga paagi kita makatabang ngadto niadtong kinsa nasakitan sa pag-abuso?

3. Si Jacob mipahimangno batok sa kaliwatan nga pagpihig

- Ngano nga kadaghanan sa mga Nephite motamay sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Jacob 3:5, 9.) Unsa ang gisulti ni Jacob mahitungod niini nga pagpihig? (Tan-awa sa Jacob 3:8–9.) Sa unsa nga paagi ang pagpihig makasumpo sa Simbahan gikan sa pagtuman sa balaan niini nga misyon?

Si Presidente Howard W. Hunter miingon:

"Ang gipahiuli nga ebanghelyo maoy usa ka mensahe sa balaan nga gugma alang sa tanan nga mga katawhan bisag usa, pinasikad diha sa pagtuo nga ang tanan nga mga tawo mga anak sa sama nga Dios. . . .

" . . . Ang pagkatinuod, ang gahum sa atong hugot nga pagtuo walay utlanan pinaagi sa kasaysayan, pagkanasudnon, o kultura. Kini dili piho nga kabtangan ni bisan kinsa nga mga tawo o sa bisan unsa nga panuigon" (sa Conference Report, Okt. 1991, 23–24; o *Ensign*, Nob. 1991, 19).

Ang Pasumbingay sa Kahoy nga Oliba

Leksyon
13

Jacob 5–7

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga labaw nga makasabot sa pasumbingay ni Zenos sa mga kahoy sa Oliba ug sa unsa nga paagi nga kini magamit sa atong panahon.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Jacob 5. Si Jacob mikutlo sa pasumbingay ni Zenos sa maayo ug ihalas nga mga kahoy nga Oliba, diin naghulagway sa kasaysayan ug sa dangatan sa balay ni Israel.
   b. Jacob 6. Si Jacob miawhag sa iyang mga tigpaminaw sa paghinulsol ug mosunod kang Kristo.
2. Dugang basahonon: 1 Nephi 10:12–14; 22:3–5; *Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, "Kahoy nga Oliba," 114.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pagdibuho og usa ka kahoy nga oliba diha sa pisara, ug hangyoa sa mga sakop sa klase sa pag-asoy sa daghang mga butang mahitungod sa usa ka kahoy nga oliba kutob sa ilang mahunahunaan sulod sa usa ka gutlo. Isulat ang ilang mga tubag diha sa pisara libot sa gihulagway. Kon ang mga sakop sa klase nagkinahanglan og tabang, isugyot ang pipila sa mga tubag nga gipakita sa ubos o nalista diha sa ikaduhang dugang ideya sa pagtudlo.

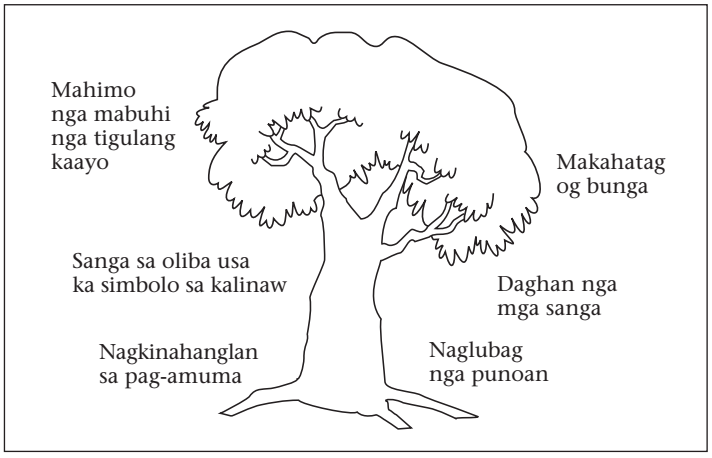

Ipasabut nga kining leksyon naghisgot kon sa unsa nga paagi kining kahoy nga oliba gigamit ingon nga simbolo aron sa paghulagway sa mga pamaagi sa Ginoo uban sa balay sa Israel.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Jacob mikutlo sa pasumbingay ni Zenos sa mga kahoy nga oliba.

Hisguti ang Jacob 5. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabot nga dinhi niini nga kapitulo si Jacob mikutlo sa usa ka pasumbingay ni Zenos, usa ka Hebreohanon nga propeta nga gihisgutan sa makadaghan nga higayon diha sa Basahon ni Mormon. Ang pasumbingay maoy usa ka paagi sa literatura diin ang usa ka butang o panghitabo gigamit sa paghulagway o pagpakita sa uban. Ang pasumbingay ni Zenos naggamit sa mga kahoy nga oliba aron sa pagtingob sa kasaysayan sa Israel ug nanagna sa iyang pagadangatan.

- Unsa nga mga simbolo ang gigamit ni Zenos dinhi niini nga pasumbingay? Unsa ang kahulugan niini nga mga simbolo?

  Magtugot sa mga sakop sa klase sa pag-apil kutob sa mahimo, ilha ang labing mahinungdanon nga mga simbolo gikan sa pasumbingay ug ang ilang mga kahulugan. Ilista kini diha sa usa ka tsart diha sa pisara. Ang nahuman nga tsart makita sama niini:

ANG PASUMBINGAY NI ZENOS

Simbolo	Kahulugan
Ubasan	Ang kalibutan
Ang agalon sa ubasan	Jesukristo
Ang maayo nga kahoy nga oliba	Ang balay ni Israel, gipakigsaaran nga mga katawhan sa Ginoo
Ang ihalas nga kahoy nga oliba	Mga Hentil (mga katawhan nga wala matawo ngadto sa balay ni Israel)
Mga sanga	Mga pundok sa katawhan
Mga sulugoon	Mga propeta ug uban nga wala matawag aron mangalagad
Bunga	Mga kinabuhi o mga buhat sa mga tawo

Ibilin ang tsart diha sa pisara sa tibuok leksyon.

- Ang pasumbingay nagsugod uban sa agalon sa ubasan nga nakakita nga ang iyang maayo nga kahoy nga oliba nagsugod sa pagkadunot (Jacob 5:3–4). Unsa ang buot ipasabut niini nga pagkadunot? (Hingpit nga pagbiya sa kamatuoran.) Unsa ang gibuhat sa agalon sa ubasan sa diha nga iyang nakita ang iyang maayo nga kahoy nga oliba nagkadunot? (Tan-awa sa Jacob 5:4–14. Ikaw mahimo nga mopasabut nga ang pagsumbak maoy usa ka paagi diin kabahin sa ikaduha nga tanom gisumpay ngadto sa una nga tanom diha sa ingon nga paagi nga kini mahimong usa ka magpabilin nga kabahin sa unang tanom.) Ngano nga ang agalon misugo sa sulugoon sa pagsumbak sa pipila ka ihalas nga mga sanga? (Tan-awa sa Jacob 5:11, 18.)
- Unsa ang gipasabut sa pagsumbak niini nga pasumbingay? (Pagdala sa mga Hentil ngadto sa balay ni Israel pinaagi sa bunyag.) Kanus-a ang ebanghelyo unang gidala ngadto sa mga Hentil? (Tan-awa sa Mga Buhat 10.)
- Unsa ang gipaila sa pagkuha ug unya gitanom pag-usab ang maayo nga mga sanga ngadto sa layo nga mga bahin sa ubasan? (Tan-awa sa 1 Nephi 10:12–13.) Unsa ang gipasabut niini nga mga pundok sa maayong mga sanga? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:19–20; 22:3–4.) Ngano nga ang Israel nagkatibulag? (Tan-awa sa Amos 9:8–9.)
- Ang agalon sa ubasan nagbalik-balik sa pagtrabaho uban sa iyang sulugoon aron sa pagpul-ong, pagkalot, ug pag-amuma sa iyang kahoy. Unsa ang gisugyot niini mahitungod kang Jesukristo nga may kalabutan diha sa mga kinabuhi sa Iyang mga katawhan?
- Sa diha nga ang agalon miduaw sa ubasan alang sa ikaduha nga higayon, unsa ang iyang namatikdan mahitungod sa ihalas nga mga sanga nga gisumbak ngadto sa maayo nga kahoy? (Tan-awa sa Jacob 5:15–18.) Unsa ang gipasabut sa pagpamunga og maayo nga bunga. Sa unsa nga paagi ang bag-o nga mga kinabig makadugang sa kinabuhi ug kalig-on sa Simbahan?
- Unsa ang namatikdan sa agalon sa diha nga siya miduaw sa natural (maayo) nga mga sanga nga iyang gitanom diha sa nagkalain-lain nga mga dapit libot sa ubasan? (Tan-awa sa Jacob 5:19–25. Ipahayag nga ang mga sanga nga gitanom diha sa dili maayo nga yuta namunga og maayo nga bunga, samtang ang mga sanga nga gitanom diha sa maayo nga yuta namunga og maayo ug ihalas nga bunga.) Unsa ang kagamitan niini nga mga sitwasyon alang kanato karon?
- Sa diha nga ang agalon miduaw sa ubasan sa ikatulo nga higayon, unsa ang hitabo sa tanang mga bunga? (Tan-awa sa Jacob 5:29–32, 37–42.) Unsa ang gisimbolo sa daghang mga matang sa dautan nga mga bunga? (Malukupon nga pagbiya sa hingpit nga kamatuoran.) Unsa ang hinungdan sa hingpit nga pagbiya sa kamatuoran? (Tan-awa sa Jacob 5:37, 40, 48.) Unsa ang gisimbolo sa "pagkamapahitas-on" diha sa ubasan? Sa unsa nga paagi nga ang atong kaugalingon nga pagkamapahitas-an, o garbo, makapugong kanato sa pagpamunga og maayo nga bunga?
- Unsa ang gisulti kanato sa gibuhat sa agalon ngadto sa iyang dunot nga ubasan mahitungod sa pagbati sa Ginoo alang sa Iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Jacob 5:41, 47.) Sa unsa nga paagi nga ang pagkahibalo nga ang Ginoo nahigugma kaninyo nakahimo og kalainan diha sa inyong kinabuhi?

Ikaw mahimo nga mopahayag og uban nga mga bersikulo nga naghulagway sa gugma sa Ginoo alang kanato. Pipila ka mga sugyot ang gihatag diha sa ubos.

a. "Ako mopul-ong niini, ug mokalot libot niini, ug moalima niini, ug . . . kini dili mamatay" (Jacob 5:4).
b. "Kini nakapaguol kanako nga Ako mawad-an niini nga kahoy" (Jacob 5:7).
c. "Unsa ang atong buhaton ngadto sa kahoy, nga ako makahimo sa pagtipig pag-usab og maayo nga bunga niana ngari sa akong ugalingon?" (Jacob 5:33).
d. "Ako makabaton og hingpit nga kalipay pag-usab diha sa bunga sa akong ubasan" (Jacob 5:60).

- Unsa ang gihimo nga desisyon sa agalon sa pagluwas sa iyang dunot nga ubasan? (Tan-awa sa Jacob 5:49–54, 58, 62–64. Siya mihukom sa pag-alima ug pagpul-ong sa ubasan sa makausa pa ug misumbak sa pipila sa gitanum pag-usab nga mga sanga balik ngadto sa gigikanan nga kahoy.) Unsa ang gipasabut niini nga katapusan nga pag-alima, pagpul-ong, ug pagsumbak? (Tan-awa sa 1 Nephi 10:14; 2 Nephi 29:14; D&P 33:3–6. Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo ug sa pagpundok sa nagkatibulaag nga Israel.)
- Kinsa kadtong "uban nga mga sulugoon" nga gihisgutan diha sa Jacob 5:61, 70? (Tan-awa sa D&P 133:8.) Bisan og kining mga sulugoon diyutay ra, unsa ang mga sangputanan sa ilang mga paninguha? (Tan-awa sa Jacob 5:71–75.) Sa unsa nga paagi kita makatabang niini nga katapusan nga pag-alima, pagpul-ong, ug pagsumbak diha sa ubasan sa Ginoo?

2. Si Jacob nag-awhag sa iyang mga tigpaminaw sa paghinulsol ug mosunod kang Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Jacob 6.

- Unsa ang gipanagna ni Jacob human moasoy sa mga pasumbingay ni Zenos? (Tan-awa sa Jacob 6:1.) Unsa nga tagal sa panahon ang gihisgutan ni Jacob diha sa Jacob 6:2? (Sa ulahing mga adlaw.) Unsa ang gisulti niini kanato mahitungod sa pagkamahinungdanon sa pasumbingay ni Zenos nganhi kanato?
- Ipabasa og kusog sa mga sakop sa klase ang Jacob 6:4–5. Unsa ang gitudlo niini nga mga bersikulo mahitungod kon giunsa sa Manluluwas pagpundok sa Israel sa katapusang mga adlaw?
- Unsa nga mga baruganan sa ebanghelyo ang gihatagan og gibug-aton ni Jacob human magpamatuod nga ang mga panghitabo diha sa pasumbingay ni Zenos mahinabo? (Tan-awa sa Jacob 6:3–13.) Unsa ang mga kapangakohan niadtong kinsa "maamumahan pinaagi sa maayo nga pulong sa Dios? (Tan-awa sa Jacob 6:11–12; Moroni 6:3–4.) Unsa ang pipila ka tino nga mga paagi kita makatuman niini nga mga kapangakohan? (Hatagi og gibug-aton nga ang matag sakop sa Simbahan makatuman niini nga mga kapangakohan. Sama pananglit, kita makadapit sa atong dili sakop nga mga higala sa pagpakigsulti sa mga misyonaryo, kita makaalagad sa makugihon nga paagi ingon nga mga magtutudlo sa banay ug tigduaw nga magtutudlo, ug ang mga magtiayon makaalagad ingon nga mga misyonaryo nga nagahin sa tibuok panahon.)

Panapos

Si Presidente Joseph Fielding Smith miingon, "Karon ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang nangadto sa tanan nga mga bahin sa kalibutan ingon nga mga sulugoon diha sa ubasan aron pagpundok niini nga bunga ug tipigan kini alang sa panahon sa pag-abot sa Agalon" (*Answers to Gospel Questions*, comp. Joseph Fielding Smith, Jr., 5 vols. [1957–66], 4:142). Hatagi og gibug-aton nga kita kinahanglan mosalmot dinhi niini nga mahinungdanon nga pagpundok. Tungod kay kita giamumahan sa Ginoo, kita kinahanglan gayud nga motabang sa uban nga makadawat niini nga pag-alima.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Ang bakak nga mga pagtulun-an ni Sherem

Hisguti ang asoy ni Sherem, nga makita sa Jacob 7:1–23.

- Sa unsa nga paagi nga si Sherem midala sa daghang mga katawhan sa pagpalayo gikan sa kamatuoran? (Tan-awa sa Jacob 7:1–7.) Unsa nga ebidensya ang inyong makita nga pipila sa mga katawhan karon ang naggamit sa sama nga mga paagi sa pagdala sa uban pagpalayo gikan kang Kristo?
- Sa unsa nga paagi nga si Jacob nakahimo sa paglibog ni Sherem? (Tan-awa sa Jacob 7:8–22.) Sa unsa nga paagi kita makapanalipod sa atong mga kaugalingon gikan sa mga paglingla sa mga anti-Kristo? (Tan-awa sa Jacob 7:23; Mga Taga-Roma 16:17–18; Mga Taga-Efeso 4:11–15.)

  Si Presidente Joseph Fielding Smith miingon: *Walay laing bisan unsa nga butang dinhi niini nga kalibutan nga mahinungdanon kaayo alang kanato ingon sa pagmasalundon sa ebanghelyo ni Jesukristo*. Mosiksik kita niini nga mga kasulatan. Kita masayud kon unsa ang napadayag sa Ginoo. Kita mobutang sa atong mga kinabuhi diha sa pakig-angay uban sa iyang kamatuoran. Dayon kita dili malimbongan" (*Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–56], 1:301).

2. Dugang kasayuran mahitungod sa mga kahoy nga oliba

Kon labaw kita nga masayud mahitungod sa mga kahoy nga oliba, labaw kita nga makasabut ngano nga si Zenos nadasig sa paggamit niini nga tinuyo nga kahoy sa pagsimbolo sa Israel. Ipakigbahin ang mosunod nga kasayuran kon angay sa panahon sa leksyon (kon gikinahanglan, gamita ang pipila niini nga kasayuran ingon nga kabahin sa pang-atensyon nga kalihokan):

a. Ang kahoy nga oliba usa ka buhi nga butang nga makapamunga og daghan. Kini nagkinahanglan og makanunayon nga pag-alima aron mabuhi.
b. Ang sanga sa oliba kaniadto simbolo sa kalinaw.
c. Ang kahoy kinahanglan gayud nga pul-ongan sa mainampingon nga paagi aron magmabungahon ug masanayon.

d. Alang sa usa ka ihalas nga kahoy nga oliba nga mahimong maayo ug masanayon, ang iyang kinadak-ang lindog kinahanglan gayud nga putlon sa hingpit, ug usa ka sanga gikan sa maayo nga kahoy nga oliba kinahanglan gayud nga isumbak ngadto sa lindog sa usa ka ihalas.
e. Ang usa ka kahoy nga oliba mahimo nga mamunga sulod sa gatusan ka mga tuig. Pipila ka mga kahoy karon nga nagtubo sa Israel nagmabungahon pag-ayo labaw na sa 400 ka mga tuig.
f. Samtang ang kahoy magkatigulang ug magsugod sa pagkamatay, ang iyang mga gamot mopagimaw og bag-o nga saha, diin, kon isumpak ug pul-ongan, mohingkod ngadto sa usa ka hingpit nga kahoy nga oliba. Sa ingon, ang gamot sa kahoy mahimo nga magpadayon sa pagsanay og bag-o nga mga kahoy ug bunga alang sa liboan ka mga tuig.

3. Mga kalihokan sa batan-on

Ang pasumbingay sa mga kahoy nga oliba mahimo nga lisud sabton alang sa mga batan-on. Ikaw mahimo nga mopahulagway sa mga sakop sa klase sa pasumbingay diha sa pisara samtang kamo maghisgot niini o ikaw makahimo sa pagpahimutang sa lawak klasehanan sama nga kini mao ang ubasan (ang kalibutan) ug himoa nga ang mga sakop sa klase nga molakaw agi sa pasumbingay samtang kamo naghisgot niini, sama sa gipakita sa ubos:

Pagdibuho og usa ka kahoy nga oliba diha sa usa ka karatula ug butangi og timaan nga *Jerusalem* (*ang Balay sa Israel*). Ibutang kining karatula diha sa salug diha sa taliwala sa lawak. Pagdibuho og usa ka sanga sa kahoy nga oliba diha sa matag usa sa mga karatula. Ibutang niini nga mga karatula ang mga dapit diin mga bahin sa balay sa Israel gitibulang (*sa tibuok America, Uropa, Africa, Asya, ug sa uban pa*). Ibutang kini nga mga karatula diha sa salog palibot sa mga ngilit sa lawak klasehanan. Himoa nga ang mga sakop sa klase moirog gikan sa usa ka karatula ngadto sa lain nga karatula sa tukma nga panahon diha sa panaghisgot sa pasumbingay. Sama pananglit, himoa nga pipila ka mga sakop sa klase mopaila nga balay sa Israel (maayo o tinuod mga sanga) ug himoa ang pipila magpaila nga mga hentil (ihalas nga mga sanga). Kon kamo maghigot sa agalon sa ubasan nga nagsumbak sa ihalas nga mga sanga himoa ang mga sakop sa klase nga nagpaila nga mga hentil moirog ngato sa tunga nga karatula. Kon kamo magsulti mahitungod sa agalon sa ubasan nga nagkuha sa tinuod nga mga sanga ug mitanom kanila sa tibuok nga ubasan, himoa ang mga sakop sa klase nga magpaila nga balay sa Israel nga moirog ngadto sa mga karatula diha sa ngilit sa lawak klasehanan.

“Alang sa usa ka Maalamon nga Katuyoan”

Leksyon
14

Enos, Jarom, Omni, Mga Pulong ni Mormon

Katuyoan

Sa paghatag og gibug-aton nga ang mga kasulatan giandam ug gitipigan aron sa paggiya ug pagtudlo kanato.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

   a. Enos. Naimpluwensya pinaagi sa pagtulun-an sa iyang amahan, si Enos nag-ampo alang sa kapasayloan. Human makadawat sa kapasayloan, si Enos nag-ampo alang sa iyang mga katawhan, ang mga Nephite, ug alang sa ilang mga kaaway, ang mga Lamanite. Siya nangamuyo sa Ginoo aron pagtipig sa mga talaan sa mga Nephite.

   b. Jarom. Si Jarom mitala nga ang mga Lamanite mosulong kanunay aron makiggubat batok sa mga Nephite. Ang mga Nephite malampuson nga nanalipod sa ilang mga kaugalingon batok sa mga Lamanite ug miuswag diha sa yuta tungod kay ang mga propeta ug mga magtutudlo midani kanila sa paghinulsol kanunay, paghupot sa mga sugo sa Dios, ug pagpaabut sa pag-anhi sa Manunubos.

   c. Omni. Omni, Amaron, Chemish, Abinadom, ug Amaleki naghupot sa mga talaan. Ang mga Nephite nakasinati og mga panahon sa kalinaw ug mga panahon sa gubat, ug ang “labing dautan nga bahin” diha kanila nalaglag. Si Mosiah ug ang iyang mga sumusunod nakasugat sa mga katawhan sa Zarahemla (ang mga Mulekites).

   d. Mga Pulong ni Mormon. Si Mormon midugang sa gagmay nga mga palid ni Nephi ngadto sa iyang minubo nga talaan sa dagko nga mga palid ni Nephi, nasayud nga siya mibuhat sa ingon “alang sa usa ka maalamon nga katuyoan.”

2. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga katuyoan, hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpangandam aron sa pagpakigbahin sa usa ka hitabo o pagbati nga nalimtan unta kon ang sakop sa klase wala makatala niini diha sa iyang inadlaw nga talaan. O pag-andam sa pagpakigbahin sa ingon nga panghitabo o pagbati gikan sa imong kaugalingon nga inadlaw nga talaan.

3. Kopyaha ang mosunod nga tsart ngadto sa pisara o usa ka dakong piraso sa papel:

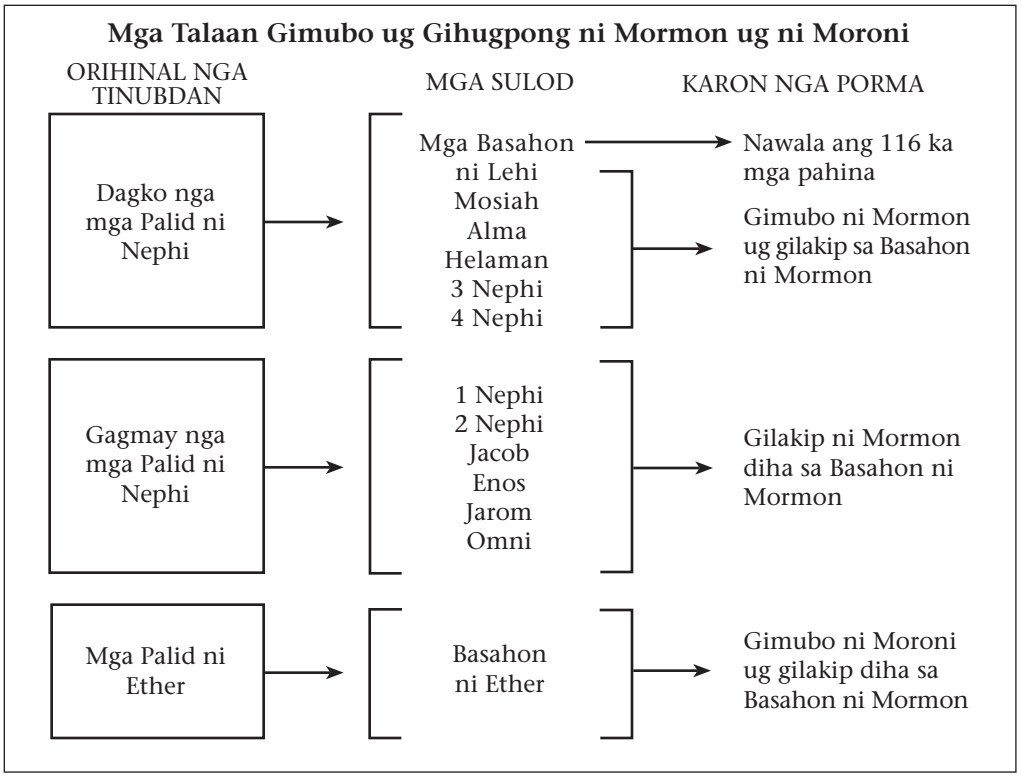

4. Kon ang hulagway ni Mormon Nagmubo sa mga Palid anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62520 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 306).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa pagsulti mahitungod sa usa ka hitabo o pagbati nga unta makalimtan kon siya wala makatala niini sa iyang inadlaw nga talaan (o pagsulti mahitungod sa usa sa imong kaugalingon). Patubaga ang mga sakop sa klase sa mosunod nga mga pangutana:

- Ngano nga ikaw misulat mahitungod niini nga panghitabo (o pagbati)? Sa unsa nga paagi kini nakahatag kanimo og kaayohan sa pag-angkon niini nga kasayuran nga gisulat diha sa imong inadlaw nga talaan?

Dayon pahisguti sa tanan nga mga sakop sa klase ang mosunod nga pangutana:

- Unsa ang pipila ka mga katarungan nga gihatag ni Nephi alang sa kamahinungdanon sa pagtipig sa iyang sinulat nga talaan? (Tan-awa sa 1 Nephi 6:4; 9:5; 19:3; 2 Nephi 25:26.)

Ipasabut nga ang mga naghupot sa mga talaan nga nahimong Basahon ni Mormon naghago pag-ayo aron sa pagtagana sa pulong sa Ginoo ug sa mga kasinatian sa ilang mga katawhan diha sa pagkat-on sa paghupot sa iyang mga

sugo. Sila nakahibalo sa kamahinungdanon sa pagtala niini nga kasayuran alang sa umaabut nga mga kaliwatan. Tungod sa ilang kakugi sa pagtipig sa mga talaan ug tungod sa kamot sa Dios diha sa pagpanalipod ug sa pagpatunhay sa mga talaan, kita nakahimo sa pagkat-on gikan sa espirituhanon nga mga kalampusan ug mga kapakyasan niadtong kinsa nag-una kanato.

Ipahayag nga ang upat ka mga basahon nga gihisgutan sa karon nga leksyon—Enos, Jarom, Omni, ug Mga Pulong ni Mormon—gisulat sa walo ka mga tawo kinsa sama kang Nephi, nakasabut sa kamahinungdanon sa paghupot sa sagrado nga mga talaan.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Enos nag-ampo alang sa iyang kaugalingon, sa mga Nephite, ug sa mga Lamanite.

Hisguti ang basahon ni Enos. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Kinsa ang gihatagan og dungog ni Enos sa pagtudlo kaniya sa ebanghelyo? (Tan-awa sa Enos 1:1.) Kinsa ang amahan ni Enos? (Tan-awa sa Jacob 7:27.) Unsa ang gipasabut niini sa pagtudlo sa mga bata "diha sa pag-amuma ug pagtambag sa Ginoo?" (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Sa unsa nga paagi nga ang pagtudlo ug panig-ingnan sa matarung nga mga ginikanan makatabang sa mga bata sa pagpalambo sa ilang hugot nga pagtuo diha sa Manluluwas?

  Si Presidente Gordon B. Hinckley mitambag sa mga ginikanan nga mahimong matarung nga panig-ingnan alang sa ilang mga anak, sama sa amahan ni Enos ngadto kaniya: "Atimana ang inyong mga anak ingon nga anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye sa Dios. Pagmangiloy-on. Higugmaa sila. Tahura sila. Pakigtambag uban kanila. Tudloi sila. Pag-ampo alang kanila. Giyahi sila ug ang Dios mopanalangin kanila ug kanimo" (sa *Church News*, 1 Nob. 1997, 2).

- Unsa nga mga pagtulun-an ni Jacob ang nakaimpluwensya ni Enos nga buhaton? (Tan-awa sa Enos 1:3–4.) Sa unsa nga paagi si Enos mihulagway sa iyang pag-ampo ngadto sa Ginoo? (Tan-awa sa Enos 1:2.) Ngano sa inyong hunahuna nga si Enos mitawag sa iyang kasinatian usa ka "pagpakigbisog"? Unsa ang gitudlo kanato sa iyang asoy sa pagpangayo og pasaylo mahitungod sa paghinulsol?

- Sa unsa nga paagi nga si Enos nakahibalo nga ang iyang mga sala napasaylo? (Tan-awa sa Enos 1:5–6.) Sa unsa nga paagi kita nakahibalo nga ang atong mga sala napasaylo? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Unsa ang nakahimo kang Enos sa pagdawat og pasaylo sa iyang mga sala? (Tan-awa sa Enos 1:7–8.) Ngano nga ang hugot nga pagtuo kang Kristo atong gikinahanglan sa paghinulsol ug pagdawat sa pasaylo?

  Si Presidente Harold B. Lee miingon: "Kon ang panahon moabut sa diha nga inyong nabuhat ang tanan nga inyong mahimo sa paghinulsol sa inyong mga

sala . . . ug mihimo sa mga pagbayad ug pagpahiuli kutob sa inyong mahimo . . . , unya kamo buot og lig-on nga tubag kon ang Ginoo midawat ba kaninyo o wala. Diha sa inyong panahon sa paghinulsol, kon kamo nangita niini ug kamo nakakaplag niana nga kalinaw sa tanlag, pinaagi niana nga timailhan kamo mahibalo nga ang Ginoo midawat sa inyong paghinulsol" (*Stand Ye in Holy Places* [1974], 185).

- Human si Enos nahibalo nga ang iyang sala napasaylo, unsa ang iyang giampo? (Tan-awa sa Enos 1:9, 11–13.) Ngano si Enos buot mosiguro nga ang mga talaan matipigan? (Tan-awa sa Enos 1:13–14.)
- Unsa ang atong makat-unan mahitungod sa pag-ampo ni Enos?
- Si Enos mihulagway sa mga Nephite sa iyang panahon ingon nga "mga tawo nga tikig og liog" kinsa mapalihok lamang pinaagi sa "hilabihan nga kapintas" ug ang "hilabihan nga kayano sa pinulongan" (Enos 1:22–23). Unsa nga mga panagsama ang inyong makita tali sa mga Nephite sa panahon ni Enos ug sa pipila sa mga katawhan karon?
- Unsa ang nakadani kaninyo mahitungod sa kang Enos nga hugot nga pagtuo ug pagpamatuod? (Tan-awa ilabi na sa Enos 1:15–18, 26–27.)

2. Ang mga Nephite miuswag pinaagi sa makanunayon nga paghinulsol.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa basahon ni Jarom.

- Unsa ang giingon ni Jarom nga iyang katuyoan sa pagdugang ngadto sa mga talaan? (Tan-awa sa Jarom 1:1–2.) Ngano nga si Jarom wala motala sa mga panagna ug mga pagpadayag nga iyang nadawat?
- Giunsa ni Jarom sa paghulagway ang iyang mga katawhan, ang mga Nephite? (Tan-awa sa Jarom 1:3–4; tan-awa usab sa dugang ideya sa pagtudlo.) Sa unsa nga paagi sila miuswag diha sa yuta ug pagbuntog sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Jarom 1:5, 7–12.)
- Unsa ang tahas nga gidala sa mga propeta, mga pari, ug mga magtutudlo diha sa kalampusan sa mga Nephite? (Tan-awa sa Jarom 1:11–12.) Unsa ang buot ipasabot niini "mipatuhop sa ilang mga kasingkasing uban sa pulong"? (Jarom 1:12). Kanus-a ang inyong kasingkasing gituhop pinaagi sa mga pulong sa usa ka propeta o uban nga pangulo sa Simbahan o magtutudlo?
- Ang mga pangulo sa mga Nephite midani sa mga katawhan sa "pagpaabut sa Mesiyas, ug motuo diha kaniya nga moanhi ingon og siya mianhi na" (Jarom 1:11; tan-awa usab sa Mosiah 3:13). Sa unsa nga paagi kita makasunod niini nga tambag samtang kita mangandam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas?

3. Omni, Amaron, Chemish, Abinadom, ug Amaleki nagtipig sa mga talaan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa basahon ni Omni. Ipahayag nga ang basahon ni Omni naglangkub sa gibanabana nga mga 200 ka tuig ug gisulat pinaagi sa lima ka mga nagtipig sa talaan, gani kining 30 ka mga bersikulo lamang ang gitas-on.

- Bisan tuod ang tagsulat sa basahon ni Omni misulat og dyutay, matag tagsulat misunod sa kasugoan sa paghupot ug pagpatunhay sa mga palid. Ngano nga ang pagpatunhay sa mga talaan mahinungdanon?

Ipasabut nga ang ikaduha nga katunga sa basahon ni Omni, nga gisulat ni Amaleki, naghulagway sa kamahinungdanon sa pagpatunhay sa mga talaan pinaagi sa pagpakita kon unsa ang nahitabo sa mga katawhan nga wala magtipig sa iyang mga talaan.

- Si Amaleki mitala sa sugilanon ni Mosiah ug sa iyang mga sumusunod, kinsa gisugo sa Ginoo sa pagbiya sa yuta sa Nephi. Diin si Mosiah ug ang iyang mga sumusunod nadala? (Tan-awa sa Omni 1:13.) Kinsa ang ilang napalgan sa yuta sa Zarahemla? (Tan-awa sa Omni 1:14.) Diin gikan kini nga mga katawhan? (Tan-awa sa Omni 1:15–16; tan-awa usab sa 1 Nephi 1:4, diin nagpasabut nga si Zedekiah mao ang hari sa Jerusalem diha sa panahon nga si Lehi ug ang iyang banay milakaw ngadto sa kamingawan.)
- Ngano nga ang mga katawhan sa Zarahemla (ang mga Mulekite) nalipay kaayo sa pagkakita kang Mosiah ug sa iyang mga sumusunod? (Tan-awa sa Omni 1:14.) Unsa ang mga sangputanan ang gisugyot ni Amaleki nga nahitabo sa mga Mulekite tungod kang sila wala magdala og bisan unsa nga mga talaan uban kanila sa diha nga sila mibiya sa Jerusalem? (Tan-awa sa Omni 1:17. Ang ilang pinulongan nagkawala ug sila nawad-an sa kahibalo ni Jesukristo ug sa Iyang pagtulun-an.) Sa unsa nga paagi unta kita maapektohan kon wala pa kanato ang mga kasulatan? (Tan-awa sa Mosiah 1:3–5.) Sa unsa nga paagi kita maapektohan kon kita adunay mga kasulatan apan wala magtuon kanila?

Ipasabut nga pinaagi sa paghubad sa usa ka gikulit nga bato nga gihuptan sa mga Mulekite, si Mosiah nasayud og lain nga sibilisasyon, ang mga Jaredite, nga nagpuyo diha sa yuta (Omni 1:20–22). Ang mga Jaredite miabut didto sa kasadpang katunga nga Bahin sa Kalibutan sa panahon sa Tore sa Babel. Si Coriantumr, ang katapusan nga nabuhi sa nasud sa mga Jaredite, nakapuyo uban sa mga Mulekite og dugay. Ipahayag nga ang mga talaan sa mga Jaredite gimubo diha sa basahon ni Ether, ug sila pagahisgutan sa ulahi nga mga leksyon.

- Unsa ang atong makat-unan mahitungod kang Amaleki gikan sa Omni 1:25–26? Sa unsa nga paagi kita "makahalad sa [atong] tibuok nga mga kalag ingon nga usa ka paghalad" ngadto sa Manluluwas, ingon sa gitambag ni Amaleki?

4. Si Mormon midugang sa gagmay nga mga palid ni Nephi ngadto sa iyang minubo sa dagko nga mga palid.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa mga Pulong ni Mormon. Ipahayag nga gikan sa 1 Nephi ngadto sa Omni, ang Basahon ni Mormon naglangkob og talaan o kasaysayan nga gihan-ay nga takdo sumala sa pagkasunod-sunod sa panahon. Ang mga Pulong ni Mormon, bisan pa, sinulat labaw sa 500 ka mga tuig human mahingpit ni Amaleki ang basahon ni Omni. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Mormon nga nagmubo sa mga palid, ipakita kini karon.

- Kanus-a gisulat ni Mormon ang mga Pulong ni Mormon, ug ngano? (Tan-awa ang mga Pulong ni Mormon 1:1–5.)

  Ipasabut nga human mapamubo ni Mormon ang dagko nga mga palid ni Nephi iyang nakaplagan ang gagmay nga mga palid ni Nephi ug milakip dinha sa iyang talaan (Mga Pulong ni Mormon 1:3–5). Ang unang unom ka mga basahon sa Basahon ni Mormon, gikan sa 1 Nephi ngadto sa Omni mao ang

usa ka hubad niini nga gagmay nga mga palid. Ang basahon nga giulohan og Mga Pulong ni Mormon mao ang pagpasabut ni Mormon kon ngano nga iyang gilakip ang gagmay nga mga palid. Kini giisip nga transisyon tali sa mga talaan gikan sa gagmay nga mga palid ug sa mga talaan sa dagko nga mga palid.

- Unsa ang mga panghunahuna ni Mormon sa gagmay nga mga palid? (Tan-awa sa mga Pulong ni Mormon 1:4, 6.) Ngano nga siya mihukom sa pag-apil sa gagmay nga mga palid diha sa iyang talaan? (Tan-awa sa mga Pulong ni Mormon 1:7.) Unsa nga "maalamon nga katuyoan" ang gipasabut ni Mormon?

  Ipakita ang tsart nga nagpakita sa mga talaan nga gimubo ug gihugpong ni Mormon ug Moroni (tan-awa sa "Pagpangandam" aytem 4). Timan-i nga ang mga basahon nga wala malista diha sa tsart (Mga Pulong ni Mormon, Mormon, ug Moroni) gisulat ni Mormon ug Moroni.

  Ipasabut nga ang gagmay nga mga palid ni Nephi gibanabana nga milangkub sa samang tagal sa panahon (600 to 200 B.C.) ingon sa unang mga talaan diha sa dagko nga mga palid. Walay dayag nga panginahanglan alang ni Mormon sa paglakip niini diha sa iyang pagminubo. Apan ang Ginoo nasayud nga ang paghubad sa unang mga talaan gikan sa dagko nga mga palid mawala, paglabay sa mga gatusan ka mga tuig, sa diha nga si Martin Harris mikuha sa 116 ka mga pahina nga manuskrito sa Basahon ni Mormon aron ipakita sa iyang mga sakop sa banay ug mga higala. Human kining 116 ka mga pahina sa hubad nawala, ang Ginoo mimando kang Joseph Smith sa dili paghubad pag-usab sa mao gihapon nga mga talaan (D&P 10:8–14). Kini nga mga talaan dili makita sa Basahon ni Mormon karon. Hinoon, ang mao gihapon nga tagal sa panahon gihulagway pinaagi sa asoy gikan sa gagmay nga mga palid.

- Unsa ang gisulti ni Mormon nga katuyoan sa tibuok sagrado nga talaan nga iyang giminubo? (Tan-awa sa mga Pulong ni Mormon 1:2, 8; tan-awa usab sa ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon.) Ngano nga mahinungdanon nga kita mobasa sa Basahon ni Mormon uban niini nga katuyoan diha sa hunahuna?

Panapos

Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga ang mga tagsulat sa Basahon ni Mormon mitipig ug mipatunhay sa mga talaan sa ilang mga katawhan aron nga ang umaabot nga mga kaliwatan masayud sa mga pamaagi sa Ginoo uban niini nga mga katawhan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagtuon sa Basahon ni Mormon aron siya mahatagan og direksyon ug magiyahan sa pulong sa Ginoo nga anaa niini.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Mobati sa mga pag-aghat sa Espiritu

Hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa Jarom 1:3.

- Unsa nga upat ka mga pagkabutang ang gihisgutan ni Jarom nga makapugong kanato nga mobati sa mga pag-aghat sa Espiritu? (Usa ka matig-a nga kasingkasing, bungol nga mga dunggan, usa ka buta nga hunahuna, ug usa ka tikig og liog.)

Hisguti uban sa mga sakop sa klase kon unsa ang gipaila niini nga nga upat ka makahuluganon nga mga kahimtang ug sa unsa nga paagi sila makapugong kanato nga mobati sa mga pag-aghat sa Espiritu.

- Unsa nga mga panalangin ang moabut niadtong kinsa nakabuntog niini nga mga kahimtang? (Tan-awa sa Jarom 1:4.)

Leksyon 15

"Utangan sa Kahangturan ngadto sa Imong Langitnong Amahan"

Mosiah 1–3

Katuyoan

Aron madugangan ang pagsabut sa mga sakop sa klase sa ilang pagkautangan ngadto sa Dios ug sa pag-awhag kanila sa "[pagsalikway] sa kinaiyanhon nga pagkatawo . . . pinaagi sa pag-ula ni Kristo ang Ginoo" (Mosiah 3:19).

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Mosiah 1. Si Hari Benjamin nagtudlo sa iyang anak nga mga lalaki sa kamahinungdanon sa mga kamatuoran nga gilangkub diha sa tumbaga nga mga palid. Siya mipili sa iyang anak nga lalaki nga si Mosiah sa pagpuli kaniya ingon nga hari ug misugo kang Mosiah sa pagpundok sa mga katawhan.
   b. Mosiah 2. Si Hari Benjamin nagtudlo sa mga katawhan nga kon sila anaa diha sa pag-alagad sa uban sila anaa sa pag-alagad sa Dios. Siya nagpahinumdon kanila nga sila "utangan sa kahangturan ngadto sa [ilang] Langitnong Amahan, sa pagtugyan ngadto kaniya sa tanan nga anaa [kanila] ug pagkatawo."
   c. Mosiah 3. Si Hari Benjamin misubli sa mga panagna sa anghel mahitungod ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula.
2. Kon ang mosunod nga mga materyal anaa, pag-andam sa paggamit kanila sa panahon sa leksyon:
   a. Ang hulagway ni Hari Benjamin (62298 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 307).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Dapita ang mga sakop sa klase sa pagtan-aw sa hulagway diha sa tabon niini nga manwal sa leksyon. Ipahayag nga ang giya sa pagtuon sa sakop sa klase adunay sama nga hulagway diha sa tabon. Dayon pakigbahin sa mosunod nga kasayuran:

a. Adunay 238 ka mga bersikulo diha sa Basahon ni Mormon.
b. 50 lamang (gibanabana nga 21 porsyento) niadtong mga kapitulo ang naglangkob sa mga asoy sa mga panghitabo nga nahinabo human sa pagkatawo ni Kristo.
c. 18 lamang (gibanabana nga 8 porsyento) niadtong mga kapitulo naglangkob sa mga asoy sa pagduaw ni Kristo taliwala sa Nephite nga mga katawhan.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna sa hilom nga paagi kon unsaon nila pagtubag ang mosunod nga pangutana:

- Ngano sa inyong hunahuna nga kining hulagway gipili sa pagpaila sa atong pagtuon sa Basahon ni Mormon?

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mosiah 3:13. Hatagi og gibug-aton nga si Jesukristo mao ang labing mahinungdanon nga tawo diha sa Basahon ni Mormon. Ang iyang Pag-ula magamit ngadto sa mga katawhan kinsa nagpuyo sa wala pa ang Iyang mortal nga pangalagad, ingon nga kini magamit ngadto niadtong kinsa nagpuyo sa panahon sa Iyang mortal nga pangalagad ug ingon man nga kini atong magamit karon. Ipasabut nga ang leksyon karong adlawa ug ang leksyon sa sunod semana mohatag og pagtagad sa mga pulong ni Hari Benjamin, usa ka propeta ug pangulo kinsa nakatabang sa iyang mga katawhan sa pagpalambo sa hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo gatusan ka mga tuig sa wala pa ang Iyang mortal nga pangalagad ug Pag-ula.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Samtang ikaw nag-andam ug nagtudlo sa leksyon, siguroha ang paghatag og igo nga panahon aron paghisgot sa Mosiah 3, nga naglangkob og gamhanan nga mga pagtulun-an mahitungod sa Pag-ula ni Jesukristo.

1. Si Hari Benjamin nagtudlo sa iyang anak nga mga lalaki ug nagsugo kang Mosiah sa pagpapundok sa mga katawhan.

Hisguti ang Mosiah 1. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Diha sa basahon ni Mosiah, ang unang asoy ni Benjamin dili mahitungod sa iyang panahon sa pagmando isip hari apan mahitungod sa iyang pagtulun-an ingon nga usa ka amahan (Mosiah 1:2–8). Unsa ang gitudlo niini mahitungod kang Hari Benjamin? Unsa ang makat-onan sa mga ginikanan gikan niini nga panig-ingnan?
- Unsa ang gitudlo ni Hari Benjamin sa iyang anak nga mga lalaki? (Tan-awa sa Mosiah 1:2–7. Timan-i nga ang pulong *mga misteryo* diha sa mga bersikulo 3 ug 5 nagtudlo sa espirituhanon nga mga kamatuoran nga mahibaloan lamang pinaagi sa pagpadayag.) Unsa ang kalainan tali sa mga Nephite, kinsa nagtuon sa mga kasulatan, ug sa mga Lamanite, kinsa wala? (Tan-awa sa Mosiah 1:5.) Sa unsa nga paagi nga inyong mahulagway kining kalainan diha sa moderno nga katilingban? Sa unsa nga paagi ang mga ginikanan makatabang sa ilang mga anak sa pagpalambo sa gugma alang sa mga kasulatan?
- Si Hari Benjamin "mihatag kang [Mosiah] og katungdanan mahitungod sa mga talaan . . . diha sa mga palid nga tumbaga" (Mosiah 1:16). Ang Ginoo misugo sa mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag karon sa pagtan-aw nga ang mga kasulatan "pagatipigan sa kasiguroan" (D&P 42:56). Ngano nga mahinungdanon nga ang mga kasulatan "pagatipigan sa kasiguroan"? (Tan-awa sa Mosiah 1:3–5.)
- Ngano nga si Hari Benjamin misugo sa iyang anak nga lalaki nga si Mosiah sa pagpapundok sa mga katawhan pagpundok? (Tan-awa sa Mosiah 1:10–12. Pagtimaan nga ang ngalan nga gipasabut ni Hari Benjamin mao ang ngalan ni

Kristo. Sa katapusan sa iyang pakigpulong, si Hari Benjamin mitudlo sa mga katawhan sa pagdala sa ngalan ni Kristo diha sa ilang mga kaugalingon. Ikaw mohisgot niini nga pagtulun-an ingon nga kabahin sa leksyon 16.)

2. Si Hari Benjamin nagtudlo sa mga katawhan sa ilang mahangturon nga pagkautangan ngadto sa Dios.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 2.

- Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan mi-organisar sa ilang mga kaugalingon sa diha nga sila miabot sa templo aron sa pagpaminaw ni Hari Benjamin? (Tan-awa sa Mosiah 2:5–6; tan-awa usab ang unang dugang ideya sa pagtudlo.) Unsa ang gibuhat ni Hari Benjamin sa diha nga iyang namatikdan nga dili makadungog ang tanan nga mga tawo sa iyang mga pulong? (Tan-awa sa Mosiah 2:7–8. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Hari Benjamin, ipakita kini karon.) Sa unsa nga paagi nga kining panagpundok sama sa kinatibuk-ang komperensya karon?
- Si Hari Benjamin misulti sa mga katawhan nga siya wala magsugo kanila sa pagpundok aron magbugalbugal sa iyang mga pulong (Mosiah 2:9; timan-i nga ang pagbugalbugal sa mga pulong sa usa ka tawo mao ang pagbaliwala niadtong mga pulong). Unsa ang iyang gitambag kanila nga buhaton samtang sila naminaw sa iyang mga pagtulun-an? (Tan-awa sa Mosiah 2:9.) Unsa ang ipasabut sa pag-abli sa atong mga dunggan, mga kasingkasing ug mga hunahuna sa mga pagtulun-an sa buhi nga propeta?
- Unsa ang nakadani kaninyo mahitungod sa pangalagad ni Benjamin isip hari? (Tan-awa sa Mosiah 2:10–16.) Unsa ang epekto sa pagpangulo ni Hari Benjamin sa iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Mosiah 1:1; 6:7.)
- Unsa ang gitudlo ni Hari Benjamin mahitungod sa pangalagad? (Tan-awa sa Mosiah 2:17–19.) Sa unsa nga paagi nga ang atong pag-alagad sa uban nagpakita sa atong pagpasalamat sa Dios? Unsa nga matang sa pangalagad ang nagdasig sa uban sa "pagpasalamat sa [ilang] Langitnong Amahan"? (Alang sa pipila ka mga panig-ingnan, tan-awa sa Mosiah 18:8–10; D&P 18:10–16.)
- Ipabasa sa usa ka sakop og kusog ang Mosiah 2:20–21. Unsa ang gipasabut nga mahimo nga usa ka dili mapuslanon nga sulugoon? Ngano nga kita dili mapuslanon nga mga sulugoon sa Dios bisan kon kita midayeg ug mialagad Kaniya uban sa tanan natong mga kalag? (Tan-awa sa Mosiah 2:22–25; tan-awa usab sa mga kinutlo sa ubos ug ang ikaduha nga dugang ideya sa pagtudlo.) Unsa ang gitudlo niini mahitungod sa gugma sa Langitnong Amahan alang kanato?

  Si Presidente Joseph Fielding Smith miingon: "Naghunahuna ba kamo nga mahimo ni bisan kinsa kanato, bisan giunsa pa nato pagtrabaho pag-ayo, . . . aron pagbayad sa atong Amahan ug Jesukristo alang sa mga panalangin nga atong nadawat gikan kanila? Ang dakong gugma, uban sa nagsunod nga mga panalangin, gihatag kanato pinaagi sa paglansang, pag-antus, ug pagkabanhaw ni Jesukristo lapas sa atong mortal nga pagpanabot. Kita dili gayud makabayad" (sa Conference Report, Abr. 1966, 102; o *Improvement Era*, Hunyo 1966, 538).
- Ingon nga dili mapuslanon nga sulugoon, kita mao ang "utangan sa kahangturan ngadto sa [atong] Langitnong Amahan, sa pagtugyan ngadto kaniya sa tanan nga ania [kanato]" (Mosiah 2:34). Sa unsa nga paagi kita

makahimo niini? (Tan-awa sa Mosiah 2:17, 22; 4:10.) Unsa ang ihatag sa Langitnong Amahan kanato kon kita mohatag Kaniya sa "tanan nga ania [kanato] ug mao"? (Tan-awa sa Mosiah 2:22, 41; tan-awa usa sa D&P 84:38.)

- Unsa ang mga sangputanan sa pagdumili sa pagsunod sa mga sugo human kita matudloi niini? (Tan-awa sa Mosiah 2:36–39.) Sumala ni Hari Benjamin, unsa ang hinungdan sa kasakit nga sa kasagaran gipakasama sa linaw sa kalayo? (Tan-awa sa Mosiah 2:38; tan-awa usab sa Mosiah 3:23–27.)

3. Si Hari Benjamin misubli sa mga panagna sa usa ka anghel mahitungod kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula.

Basaha ug hisguti ang mga pinili nga bersikulo gikan sa Mosiah 3. Ipasabut nga sa wala pa ang iyang pakigpulong ngadto sa mga katawhan, si Hari Benjamin giduaw sa usa ka anghel kinsa miabut "pagpadayag sa malipayon nga balita sa dako nga kalipay" (Mosiah 3:1–4). Ang Mosiah 3 naglangkob sa mensahe sa anghel.

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mosiah 3:5–10. Ngano si Jesus nag-antus sa mga pagtintal, kasakit, kagutom, kauhaw, ug kakapoy? (Tan-awa sa Alma 7:11–12.) Ngano nga siya nag-antus sa kaguol alang sa mga kadautan sa mga katawhan? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos alang sa mga tubag niini nga pangutana ug sa mosunod nga tulo ka mga pangutana.) Ngano nga mahinungdanon nga masayud nga Siya anak sa Dios ug kang Maria? Ngano nga Siya mihatag sa Iyang kinabuhi? Sa unsa nga mga paagi kini maoy usa ka mensahe sa "dako nga kalipay"? (Mosiah 3:3).

  Si Elder Robert D. Hales miingon: "Unsa ang kinahanglan gayud nga atong mahinumduman mahitungod sa Manluluwas mao nga Siya ug Siya lamang ang adunay gahum sa pagtugyan sa Iyang kinabuhi ug pagkuha niini pag-usab. Siya adunay katakus sa pagpakamatay gikan sa Iyang mortal nga inahan, si Maria, ug sa katakus sa pagbuntog sa kamatayon gikan sa Iyang imortal nga Amahan. Ang atong Manluluwas, si Jesukristo, midawat sa mauyonon nga paagi ug sa tinuyo nga paagi sa Iyang kamatayon, misulti sa Iyang mga sumusunod nga kini mahitabo. Ngano? ang usa tingali mangutana. Ang tubag: aron paghatag sa pagkaimortal ngadto sa tanang mga katawhan ug sa saad sa kinabuhing dayon ngadto niadtong kinsa mituo diha Kaniya (tan-awa sa Juan 3:15), sa paghatag sa Iyang kaugalingon nga kinabuhi aron sa paglukat sa uban (tan-awa sa Mateo 20:28) sa pagbuntog sa gahum ni Satanas, ug aron mapasaylo ang sala. Kon wala ang Pag-ula ni Jesus, adunay dili makuha nga babag tali sa Dios ug mortal nga mga lalaki ug babaye. Kon kita makasabut sa Pag-ula, kita nakahinumdom Kaniya uban sa kahibulong ug pagpasalamat" (sa Conference Report, Okt. 1997, 34; o *Ensign*, Nob. 1997, 26).

- Sumala sa anghel, kinsa ang makadawat og kaluwasan pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo? (Tan-awa ang lista sa ubos.) Sa unsa nga paagi kini nagpakita sa gahum sa Pag-ula aron masiguro "nga ang usa ka matarung nga paghukom moabot nganha sa mga katawhan"? (Mosiah 3:10).

  a. Mga katawhan "kinsa namatay nga walay kasayuran sa kabubut-on sa Dios alang kanila, o kinsa sa walay kasayuran nakasala" (Mosiah 3:11; timan-i nga gikan sa Doktrina ug mga Pakigsaad 137:7–9 kita nasayud nga ang mga katawhan kinsa namatay nga wala makahibalo sa ebanghelyo apan kinsa modawat sa ebanghelyo sa tibuok nilang mga kasingkasing mahimo nga mga manununod sa celestial nga gingharian).

b. Mga katawhan nga adunay kahibalo sa ebanghelyo kinsa naghinulsol ug naggamit sa hugot nga pagtuo ni Kristo (Mosiah 3:12–13).
c. Gagmay nga mga bata kinsa namatay diha sa ilang pagkamasuso (Mosiah 3:16, 18, 21, tan-awa usab sa D&P 137:10).

- Ngano ang gagmay nga mga bata "walay sala sa atubangan sa Dios"? (Tan-awa sa Mosiah 3:16, 21; Moroni 8:12; D&P 29:46. Bisan "pinaagi sa kinaiyahan sila napukan, sila walay sala sa atubangan sa Dios" tungod kay sila "buhi diha kang Kristo" pinaagi sa Pag-ula.)
- Ang anghel miingon nga "ang kinaiyanhon nga tawo mao usa ka kaaway sa Dios" (Mosiah 3:19). Unsa ang gipasabut sa hugpong sa pulong "kinaiyanhon nga tawo"? (Tan-awa sa Alma 42:6–10 ug sa kinutlo sa ubos.)

  Si Elder Bruce R. McConkie miingon: "Human sa pagkapukan ni Adan, ang tawo nahimong kalibutanon, mahilayon, ug yawan-on, pinaagi sa kinaiyahan; siya nahimong *napukan nga tawo*. . . . Ang tanan nga may tulubagon nga mga tawo dinhi sa yuta nakapanunod niini nga napukan nga kahimtang, kini nga pagsulay nga kahimtang, kini nga kahimtang diin ang mga kalibutanon nga mga butang sama og makahimuot ngadto sa kalibutanon nga kinaiyanhon. Ingon nga ania niini nga kahimtang, 'ang kinaiyanhon nga tawo mao ang usa ka kaaway sa Dios,' hangtud nga siya mahiangay sa mahinungdanon nga laraw sa kaluwasan ug kini matawo pag-usab ngadto sa katarung. (Mosiah 3:19.) Sa ingon niana ang tanan nga mga katawhan magpabilin nga mawala ug mapukan hangtud sa kahangturan kon dili pa kini tungod sa pag-ula sa atong Ginoo. (Alma 42:4–14.)" (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 267–68).

- Sa unsa nga paagi kita "[mosalikway] sa kinaiyanhon nga pagkatawo"? (Tan-awa sa Mosiah 3:19. Hisguti ang mga tubag ingon sa gipakita sa ubos.)

  a. Paminaw ug sunod sa "mga pagdani sa Espiritu Santo." Sa unsa nga paagi kini makatabang kanato nga "[mosalikway] sa kinaiyanhon nga pagkatawo"? (Tan-awa sa 2 Nephi 32:5; Mosiah 5:2; 3 Nephi 28:11.)
  b. Mahimo nga "usa ka santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo ang Ginoo." Unsa ang gipasabut nga mahimo nga tinuod nga santos? (Ikaw mahimo nga mopahayag nga ang pulong *santos* nagpasabut nga pagkabalaan, o balaanon. Diha sa Basahon ni Mormon, ang pulong gigamit sa pagsabut nga matinuoron nga mga sakop sa Simbahan sa Ginoo. Tan-awa, alang sa panig-ingnan, ang paggamit sa pulong *mga santos* diha sa 1 Nephi 14:12 ug 2 Nephi 9:18.) Sa unsa nga paagi ang Pag-ula makatabang kanato nga mahimo nga tinuod nga mga santos?
  c. Mahimo nga "ingon nga usa ka bata." Sa unsa nga paagi kita mahimo nga "buhi diha kang Kristo," isip gagmay nga mga bata? (Tan-awa sa Mosiah 3:17–19, 21; tan-awa usab sa 2 Nephi 25:23–26; Moroni 8:10.)

- Sumala sa anghel asa ang kahibalo sa Manluluwas masabwag? (Tan-awa sa Mosiah 3:20.) Sa unsa nga paagi kini nga panagna natuman? Sa unsa nga paagi kini magpadayon sa pagkatuman?

Panapos

Kon wala pa nimo mabuhat ingon nga kabahin sa leksyon, hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa Mosiah 3:19.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga I-deya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o sa duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Sila mitukod sa ilang mga tolda . . . nag-atubang sa templo" (Mosiah 2:6)

Sa diha nga ang mga katawhan miadto aron sa pagpaminaw ni Hari Benjamin nga magsulti, sila "mitukod sa ilang mga tolda palibot sa templo, matag tawo may tolda nga ang pultahan niini nag-atubang sa templo" (Mosiah 2:6). Itandi kining mga tawo uban ni Lot, "ug gibalhin niya ang iyang balongbalong hangtud sa Sodoma" (Genesis 13:12). Ipasabut nga sa sinugdan si Lot nagpuyo lamang duol sa dautan nga dakbayan sa Sodoma, apan sa katapusan siya ug ang iyang banay mipuyo diha gayud sa dakbayan sa Sodoma (Genesis 14:12).

- Unsa nga mga butang nga tingali atong buhaton nga sama sa pagtukod sa atong mga tolda nga mag-atubang sa Sodoma? Unsa nga mga butang nga tingali atong buhaton nga sama sa pagtukod sa atong mga tolda nga mag-atubang sa templo? Sa unsa nga paagi kita makatumong sa atong mga pinuy-anan nga mag-atubang sa templo kay sa kalibutanon nga mga dapit?

2. "Utangan sa kahangturan" (Mosiah 2:34)

Pagdibuho og timbangan diha sa pisara, ingon nga gipakita sa ubos:

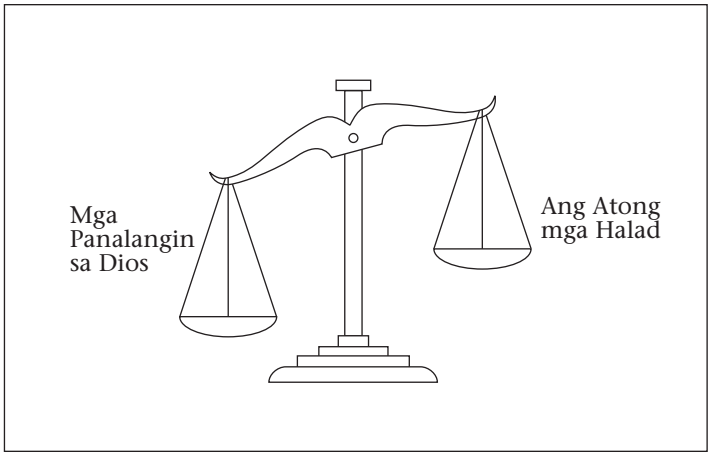

- Ngano nga kining timbangan dili timbang?

Ipabasa sa mga sakop sa klase og kusog ang Mosiah 2:20–25. Samtang sila magbasa, dapita sila sa pagpangita og mga halad nga atong ikahatag sa Ginoo ug sa mga panalangin nga Iyang ihatag kanato. Ilista ang atong mga halad diha sa kilid sa timbangan nga gibutangan og timaan Among mga Halad. Ilista ang mga panalangin sa Dios diha sa kilid sa timbangan nga gibutangan og timaan nga Mga Panalangin sa Dios. Tabangi ang mga sakop sa klase sa pagtan-aw nga kita sa kanunay utangan ngadto sa Dios.

Leksyon
16

"Kamo Pagatawagon nga mga Anak ni Kristo"

Mosiah 4–6

Katuyoan

Aron sa pag-awhag sa mga sakop sa klase sa pagpangita ug sa pagpadayon sa "dako nga kausaban" sa kasingkasing nga moabut pinaagi sa paggamit sa hugot nga pagtuo ni Jesukristo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Mosiah 4:1–12. Ang mga katawhan ni Hari Benjamin mitubag ngadto sa iyang mga pulong pinaagi sa mapainubsanon nga paagi nangita ug midawat sa kapasayloan sa ilang mga sala.
   b. Mosiah 4:13–30. Si Hari Benjamin miawhag sa iyang mga katawhan sa pagtudlo sa ebanghelyo ngadto sa ilang mga anak, mohatag sa ilang kabtangan ngadto sa mga kabus, ug mosunod sa mga sugo sa Dios.
   c. Mosiah 5–6. Ang tanan nga mga katawhan ni Hari Benjamin nakasinati og usa ka "dako nga kausaban" ug misulod ngadto sa usa ka pakigsaad nga maghupot sa mga sugo sa Dios ug mobuhat sa Iyang kabubut-on diha sa tanan nga mga butang. Si Hari Benjamin misulti sa iyang mga katawhan nga tungod sa pagpakigsaad nga ilang gihimo sila pagatawgon nga mga anak ni Kristo.
2. Kon ang hulagway ni Hari Benjamin anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62298 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 307).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron pagsugod sa leksyon.

Isulat ang mosunod nga mga ulohan diha sa pisara.

Walang kamot sa Dios

Tuong kamot sa Dios

- Unsa ang gipasabut sa paglingkod sa tuong kamot sa Dios? (Aron pagdawat sa kahimayaan ug magpuyo uban sa Dios pag-usab.) Unsa nga matang sa mga katawhan ang gitugotan sa paglingkod sa tuong kamot sa Dios? sa walang kamot sa Dios? (Tan-awa sa Mateo 25:33–34; D&P 29:27. Ilista ang mga tubag sa mga sakop sa klase ngadto niini nga duha ka mga pangutana ubos sa angay nga mga ulohan diha sa pisara.)

Ipasabut nga sa pagkahuman sa iyang wali, si Hari Benjamin misulti sa iyang mga katawhan kon unsa ang ilang kinahanglan nga buhaton aron matugotan sa paglingkod sa tuong kamot sa Dios. Kita makat-on gikan sa mga pulong ni Hari Benjamin tungod kay ang mga gikinahanglan managsama alang kanato.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang mga katawhan ni Hari Benjamin nangita ug nakadawat sa kapasayloan sa ilang mga sala.

Basaha ug hisguti ang Mosiah 4:1–12. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Hari Benjamin, ipakita kini sa tibuok leksyon.

- Human makatudlo si Hari Benjamin ngadto sa iyang mga katawhan mahitungod sa Manluluwas (tan-awa sa leksyon 15), iyang nakita nga "sila nangatumba sa yuta" (Mosiah 4:1). Ngano nga ang mga tawo nangatumba sa yuta? (Tan-awa sa Mosiah 4:1–2.) Sa unsa nga paagi kita "ubos nga kahimtang kay sa abug sa yuta"? (Tan-awa sa Helaman 12:4–8; Moises 1:9–10.) Ngano sa inyong hunahuna nga si Hari Benjamin mihatag og gibug-aton sa "pagkawalay kapuslanan ug pagkawalay bili" sa iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Mosiah 4:5–8, 11–12.) Ngano nga mahinungdanon alang kanato nga makaila nga kita nagsalig sa Ginoo?
- Unsa ang nahimo sa pagsabut sa ilang "kalibutanon nga kahimtang" nakaaghat sa mga katawhan ni Hari Benjamin sa paglihok? (Tan-awa ang Mosiah 4:2.) Unsa ang nakaingon kanila nga "napuno sa hingpit nga kalipay"? (Tan-awa sa Mosiah 4:3.) Unsa ang nakahimo kanila nga napasaylo sa ilang mga sala? Sa unsa nga paagi sila nasayud nga sila napasaylo? Sa unsa nga paagi kita makahibalo nga kita napasaylo human kita maghinulsol? (Alang sa tabang sa pagtubag niini nga mga pangutana, ikaw mahimo nga mopasabut sa pamahayag ni Presidente Harold B. Lee diha sa pahina 81–82.)
- Unsa ang gitudlo ni Hari Benjamin mahitungod kon giunsa nato pag-angkon sa kapasayloan sa atong mga sala? (Tan-awa sa Mosiah 4:9–10.) Unsa ang iyang gitudlo mahitungod kon giunsa nato sa pagbaton sa kapasayloan sa atong mga sala? (Tan-awa sa Mosiah 4:11–12, 26.) Unsa ang gipasabut sa pagbaton sa kapasayloan sa atong mga sala?
- Sa unsa nga paagi nga ang mga pulong ni Hari Benjamin ngadto sa iyang mga katawhan naghatag kanato og paglaum sa diha nga kita mawad-an sa kadasig tungod sa atong mga kahuyang?

2. Si Hari Benjamin nagtudlo sa iyang mga katawhan kon unsaon sa pagpuyo og Kristohanon nga mga kinabuhi.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 4:13–30. Ikaw mahimo nga mosugod niini nga panaghisgutan pinaagi sa pagbahin sa mga sakop sa klase ngadto sa tulo ka mga pundok. Ihatag sa matag pundok ang usa sa mga tudling sa kasulatan sa ubos, ug hangyoa sila sa pagbasa pagdungan sa tudling ug pagtingob niini diha sa usa ka han-ay sa mga pulong. (Usa ka posible nga natingob nga han-ay sa mga pulong ihatag human sa matag pakisayran; mga sakop sa klase dili kinahanglan nga mogamit niini nga tukma nga mga pamahayag.)

Pundok 1: Mosiah 4:13–15 (Pagtudlo sa mga bata.)
Pundok 2: Mosiah 4:16–26 (Pakigbahin uban sa mga kabus.)
Pundok 3: Mosiah 4:27–30 (Pagbantay nga ang inyong mga hunahuna, mga pulong, ug mga buhat.)

Kon ang tulo ka mga pundok mahuman na sa pagbasa ug pagtingod, isulat ang ulohan *Tambag ni Hari Benjamin* diha sa pisara. Himoa nga usa ka tawo gikan matag pundok mosulat sa tingob nga han-ay sa mga pulong sa pundok diha sa pisara ubos niini nga ulohan.

- Sumala kang Hari Benjamin, unsa nga mga katungdanan nga anaa sa mga ginikanan ngadto sa ilang mga anak? (Tan-awa sa Mosiah 4:14–15.) Unsa nga mga kahimtang sa kalibutan karon ang nakahimo sa tambag ni Hari Benjamin nga mahinungdanon kaayo ngadto sa mga ginikanan? Ngano nga mahinungdanon kaayo nga ang mga ginikanan motudlo sa ebanghelyo ngadto sa ilang mga anak?

  Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon, "Ang kahimsog sa bisan unsa nga katilingban, ang kalipay sa iyang mga katawhan, ang ilang kauswagan, ug ang ilang kalinaw ang tanan mahimo pinaagi sa pagtudlo sa mga anak sa mga amahan ug mga inahan" (sa Conference Report, Okt. 1993, 79; o *Ensign*, Nob. 1993, 60).

- Sa unsa nga paagi kita makatudlo sa mga anak sa paghigugma ug pag-alagad sa usag usa? (Mga magtutudlo sa mga batan-on mahimo nga maghisgot kon sa unsa nga paagi nga ang panig-ingnan sa mga sakop sa klase makaimpluwensya sa gagmay nga mga bata.)

- Si Hari Benjamin mitudlo usab sa iyang mga katawhan sa pag-atiman alang sa mga nagkinahanglan (Mosiah 4:16). Sumala kang Hari Benjamin, ngano nga ang pipila ka mga tawo magdumili sa pagtabang sa nagkinahanglan? (Tan-awa sa Mosiah 4:17, 22.) Ngano nga kita adunay "dako nga hinungdan sa paghinulsol" kon kita aduna niini nga kinaiya? (Tan-awa sa Mosiah 4:18–23.) Sa unsa nga paagi kitang tanan mga makililimos? (Tan-awa sa Mosiah 4:19–20.)

- Ngano nga ang pag-alagad sa kalooy usa ka mahinungdanon nga kinaiya sa mga sakop sa kang Kristo nga Simbahan?

- Sa unsa nga paagi kita makasunod sa panig-ingnan sa Langitnong Amahan samtang kita naghatag sa nagkinahanglan? (Tan-awa sa Mosiah 4:16, 20–21.) Sa unsa nga paagi kita makasiguro nga kon kita mohatag ngadto sa mga nagkinahanglan, kita mohatag sa matarung nga panabang sa matarung nga paagi?

  Ikaw mahimo nga mopasabut nga walay nag-inusara nga matarung nga paagi sa pagtabang sa nagkinahanglan. Kita kinahanglan nga mahinumdom sa mga baruganan nga gitudlo ni Hari Benjamin ug mangita sa giya sa Espiritu diha sa matag sitwasyon (tan-awa sa Moroni 7:18). Ikaw usab mahimo nga mopahayag nga ang Ginoo mihimo og mga paagi diin kita makatabang sa nagkinahanglan. Kon kita mohatag sa halad sa puasa o moamot og salapi, mga butang panahon, o uban nga pag-alagad ngadto sa Simbahan, kita makasalig nga ang atong mga amot gigamit sa maalamon nga paagi.

- Unsa nga tambag ang gihatag ni Hari Benjamin ngadto sa mga kabus kinsa dili makahatag sa mga kabtangan? (Tan-awa sa Mosiah 4:24–25.) Sa unsa nga paagi kita makapalambo og usa ka manggihatagon nga kasingkasing sa walay pagtagad sa atong kahimtang sa panalapi?
- Ngano sa inyong hunahuna nga ang pag-alagad sa uban nakatabang kanato sa pagbaton og kapasayloan sa atong mga sala? (Tan-awa sa Mosiah 4:26.)
- Ipabasa og kusog sa mga sakop sa klase ang Mosiah 4:27. Unsa ang gipasabut sa pagbuhat sa tanan nga mga butang "diha sa kaalam ug kahusay"? Sa unsa nga paagi kamo matabangan niini nga tambag"?
- Si Hari Benjamin mitudlo sa iyang mga katawhan nga aron sa paglikay sa sala ug sa pagpabilin sa ilang pasalig sa Dios, sila kinahanglan gayud magbantay sa ilang mga hunahuna, mga pulong, ug mga buhat (Mosiah 4:29–30). Sa unsa nga paagi ang atong mga hunahuna, mga pulong, ug mga buhat may kalabutan? Sa unsa nga paagi ang atong mga pulong ug mga buhat maapektohan kon kita magbantay sa atong mga hunahuna?

3. Ang mga katawhan ni Hari Benjamin nakasinati og "dako nga kausaban" ug nagpakigsaad sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios sa tanang mga butang.

Hisguti sa Mosiah 5–6. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Sa unsa nga paagi ang mga katawhan nasayud nga ang mga pulong ni Hari Benjamin tinuod? (Tan-awa sa Mosiah 5:2.) Unsa nga epekto ang nahimo sa Espiritu sa Ginoo diha sa mga katawhan? Tan-awa sa Mosiah 5:2–5.) Sa unsa nga paagi kaha nga ang atong mga kinabuhi ug mga kalambigitan maapektohan kon kita "wala nay hilig sa pagbuhat og dautan"?
- Ngano nga mahinungdanon alang kanato nga masayud nga ang mga katawhan kinsa nakadungog sa mga wali ni Hari Benjamin ug nakasinati og usa dako nga kausaban sa kasingkasing mga sakop na sa Simbahan?
- Sa higayon nga kita makasinati sa "dako nga kausaban . . . diha sa atong mga kasingkasing" (Mosiah 5:2), unsa nga mga hagit ang atong atubangon sa pagpabilin niini nga kausaban? Sa unsa nga paagi kita makasugakod niini nga mga hagit?
- Unsa ang gipasabut niini nga mahimo nga mga anak ni Kristo? (Tan-awa sa Mosiah 5:2, 5–7.) Unsa ang gipasabut sa "pagdala diha [kanato] sa ngalan ni Kristo"? (Tan-awa sa Mosiah 5:8–11; tan-awa usab ang kinutlo diha sa sunod nga pahina.) Unsa ang atong mabuhat matag adlaw aron pagtabang kanato nga magpabilin ang ngalan ni Kristo nga masulat diha sa atong mga kasingkasing? (Tan-awa sa Mosiah 5:11–15.)

  Si Elder Dallin H. Oaks mipasabut: "Ang atong pagkaandam sa pagdala diha kanato sa ngalan ni Jesukristo mopamatuod sa atong pagpasalig sa pagbuhat sa tanan nga atong mahimo aron maihap uban niadtong kinsa iyang pilion nga mobarug diha sa iyang tuo nga kamot ug gitawag pinaagi sa iyang ngalan diha sa katapusang mga adlaw. Diha niini nga balaan nga pagsabut, ang atong saksi nga kita andam sa pagdala diha kanato sa ngalan ni

Jesukristo nagtukod sa atong pagpahayag sa pagkakandidato alang sa kahimayaan didto sa celestial nga gingharian. Ang kahimayaan mao ang kinabuhing dayon, 'mao ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios' (D&P 14:7)" (sa Conference Report, Abr. 1985, 105; o *Ensign*, Mayo 1985, 83).

- Sa unsa nga paagi ang pakigsaad nga gihimo sa mga katawhan ni Hari Benjamin mao ang sama sa pakigsaad nga atong gihimo diha sa bunyag ug gibag-o sa matag panahon nga kita moambit sa sakramento? (Tan-awa sa Mosiah 5:5, 7–8; D&P 20:37, 77, 79.) Ngano nga mahinungdanon nga kita magbag-o niini nga pakigsaad kanunay?
- Si Hari Benjamin nakakita nga ang tanan niya nga mga katawhan (gawas ngadto niadtong kinsa mga bata pa kaayo) misulod ngadto sa pagpakigsaad aron mosunod sa mga sugo sa Dios (Mosiah 6:1–2). Ngano nga mahinungdanon ang pagtala sa ilang mga ngalan?
- Ngano nga mahinungdanon sa pagtudlo og mga magtutudlo, ug mga pari diha sa mga katawhan? (Tan-awa sa Mosiah 6:3.) Sa unsa nga paagi ang atong mga magtutudlo ug mga pangulo sa simbahan makatabang kanato sa paghinumdom sa mga pakigsaad ug mga saad nga atong gihimo?

Panapos

Basaha o ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang Mosiah 5:15, ang katapusan nga mga pulong ni Hari Benjamin sa iyang pakigpulong. Ipahayag nga kining mga panalangin anaa sa matag usa kanato. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpangita ug sa pagpabilin nianang "dako nga kausaban" sa kasingkasing nga makahimo kanila nga mga anak ni Kristo.

Kon nga gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Ubos niini nga ngalan kamo mahimo nga gawasnon" (Mosiah 5:8)

- Sa pagtawag sa iyang katawhan nga mga anak ni Kristo, si Hari Benjamin miingon, "ubos niini nga ngalan kamo mahimo nga gawasnon" (Mosiah 5:8). Sa unsa nga paagi nga ang pagkamasalundon ngadto sa Ginoo makahatag og kagawasan?

  Ang Propeta Joseph Smith nagtudlo nga "diha sa pagsunod adunay hingpit nga kalipay ug kalinaw nga walay lama, walay sagol; ug ingon nga ang Dios ang nagmugna sa atong kalipay, . . . Siya wala gayud—Siya dili gayud motukod og usa ka ordinansa o mohatag og sugo ngadto sa iyang mga katawhan nga kini wala masukod diha sa iyang kinaiya aron sa paghatag niana nga kalipay" (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 256–67).

- Sa unsa nga paagi kamo nakakita nga ang pagkamasulundon sa mga sugo sa Dios nagdala og kalipay sa inyong kinabuhi ug sa mga kinabuhi niadtong naglibot kanimo?

2. "Kay unsaon pagkasayud sa usa ka tawo sa agalon kinsa siya wala makaalagad?" (Mosiah 5:13)

- Si Hari Benjamin nangutana, "Kay unsaon pagkasayud sa usa ka tawo sa agalon kinsa siya wala makaalagad?" (Mosiah 5:13). Sa unsa nga paagi nga kamo labaw nga makaila kang Kristo pinaagi sa pag-alagad Kaniya?

Leksyon
17

"Usa ka Manalagna . . . Mahimo nga usa ka Mahinungdanon nga Kaayohan ngadto sa Iyang Isigkatawo"

Mosiah 7–11

Katuyoan

Aron sa pag-awhag sa mga sakop sa klase sa pagsunod sa tambag sa mga pangulo sa Simbahan, ilabi na niadtong kinsa gitawag sa Ginoo ingon nga mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Mosiah 7–8. Si Ammon nangulo og usa ka panaw aron sa pagpangita sa mga katawhan kinsa sa nauna nga mga katuigan mibiya sa Zarahemla aron mobalik sa yuta sa Nephi. Si Ammon ug ang iyang mga kaigsoonan nakakaplag kang Limhi ug sa iyang mga katawhan. Si Ammon nagtudlo sa mga katawhan ni Limhi, midawat sa usa ka talaan sa mga katawhan, ug nasayud sa 24 ka Jaredite nga mga palid nga nakaplagan sa mga katawhan. Siya mipasabut nga si Mosiah, kinsa usa ka manalagna, makahubad sa mga kinulit diha sa mga palid.
   b. Mosiah 9–10. Kabahin sa talaan ni Zeniff, apohan ni Limhi, miasoy pag-usab og usa ka mubo nga kasaysayan kon sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan ni Zeniff miabut diha sa yuta sa Nephi. Kini usab miasoy pag-usab kon sa unsa nga paagi ang Ginoo mipalig-on kanila sa mga gubat batok sa mga Lamanite.
   c. Mosiah 11. Ang anak nga lalaki ni Zeniff nga si Noah mimando diha sa kadautan. Bisan pa man sa mga pahimangno ni propeta Abinadi; ang mga katawhan nabutaan sa pagkadautan ni Noah ug sa iyang mga pari.
2. Dugang nga basahonon: *Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, "Manalagna" ug "Urim ug Thummin" 256–257.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong mga kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pagdibuho sa mosunod nga dayagram diha sa pisara:

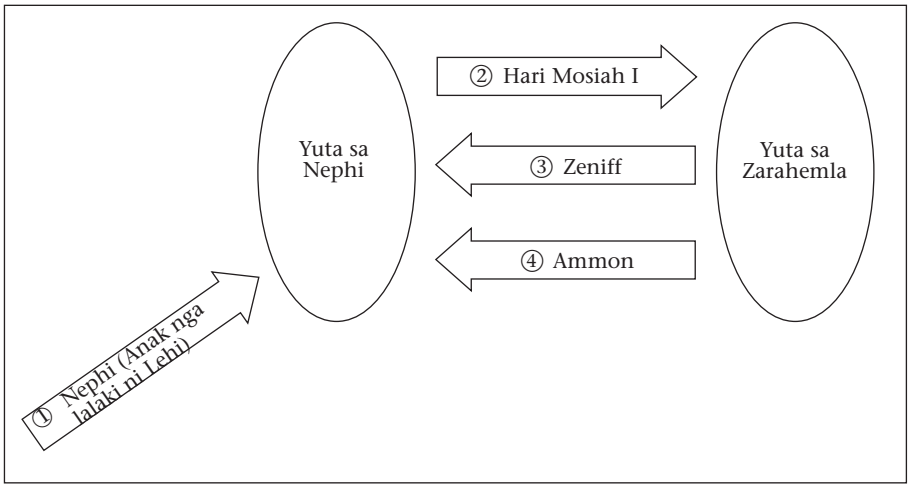

Ipasabut nga aron makasabut sa mga pamaagi sa Ginoo uban sa iyang mga katawhan diha sa basahon ni Mosiah, maayo nga makasabut sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa 2 Nephi 5 sa basahon ni Omni, ug Mosiah 7 ug 9. Sultihi ang mga sakop sa klase nga ikaw mogamit sa dayagram diha sa pisara aron sa mubo nga paagi moasoy pag-usab niadtong mga panghitabo. Basaha o pagpakigbahin sa imong kaugalingon nga mga pulong sa kasayuran sa ubos (ang mga numero motugbang sa mga numero sa dayagram):

1. Human sa kamatayon ni Lehi, ang Ginoo misugo sa mga sumusunod ni Nephi sa pagbulag gikan sa mga sumusunod ni Laman. Ang mga Nephite mipahiluna didto sa yuta nga ilang gitawag og yuta ni Nephi (2 Nephi 5:5–8). Ang yuta sa wala madugay nailhan usab ingon nga "ang yuta sa Lehi-Nephi" (Mosiah 7:1).

2. Paglabay sa mga 400 ka mga tuig ang mga Nephite gipangulohan sa usa hari nga ginganlan og Mosiah. Ang Ginoo misugo kang Mosiah sa paglayas gikan sa yuta sa Nephi uban sa "kutob sa maminaw ngadto sa tingog sa Ginoo." Si Mosiah ug ang iyang mga katawhan nakakaplag og pundok sa mga tawo nga gitawag og mga katawhan sa Zarahemla. Ang duha ka mga pundok sa mga katawhan nagkahiusa ug mitawag sa ilang mga kaugalingon nga mga Nephite. Si Mosiah gitudlo nga mao ang ilang hari (Omni 1:12–19).

3. Usa ka pundok sa mga Nephite mibiya sa yuta sa Zarahemla aron pagbawi sa kabahin sa yuta sa Nephi (Omni 1:27). Sila nakakuha sa yuta didto ubos sa pagpangulo sa usa ka tawo nga ginganlan og Zenif kinsa nahimo nga ilang hari (Mosiah 9:1–7).

4. Paglabay sa mga 79 ka mga tuig si Hari Mosiah II, ang apo sa unang Hari Mosiah, "nagtinguha kaayo nga masayud mahitungod sa mga katawhan kinsa milakaw aron mamuyo didto sa yuta sa Lehi-Nephi." Siya mitugot sa usa ka tawo nga ginganlan og Ammon nga mangulo sa usa ka panaw alang niini nga katuyoan (timan-i nga kining Ammon dili mao ang anak nga lalaki ni Mosiah kinsa sa wala madugay misangyaw sa ebanghelyo taliwala sa mga Lamanite). Si Ammon ug ang iyang mga kaigsoonan nakakaplag ni Hari Limhi ug sa iyang mga katawhan. Si Limhi mao ang apo ni Zeniff (Mosiah 7:1–11).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Ammon ug ang iyang mga kaigsoonan nakakaplag kang Limhi ug sa iyang mga katawhan. Si Ammon mitudlo kang Limhi sa kamahinungdanon sa usa ka manalagna.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 7–8. Alang sa usa ka pagpasabut sa Mosiah 7:1–11, tan-awa ang aytem 4 diha sa pang-atensyon nga kalihokan.

- Ngano nga si Limhi midakop ni Ammon ug sa iyang mga kauban? (Tan-awa sa Mosiah 7:8–11.) Ngano nga si Limhi nagmaya sa pagkasayud kon kinsa si Ammon? (Tan-awa sa Mosiah 7:12–15. Ipasabut nga sa dili madugay diha sa leksyon kamo maghisgot kon sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan ni Limhi naulipon.) Unsa nga mensahe ang gipakigbahin ni Limhi uban sa iyang mga katawhan human siya makigsulti kang Ammon? (Tan-awa sa Mosiah 7:17–20, 29–33.) Unsa ang gipadayag niini mahitungod sa mga hiyas ni Limhi isip usa ka pangulo?
- Si Limhi misulti ni Ammon nga sa makausa siya mipadala og 43 ka mga tawo aron sa pagpangita sa ilang mga kaigsoonan didto sa Zarahemla (Mosiah 8:7). Hinoon, unsa ang nakaplagan niini nga pundok? (Tan-awa sa Mosiah 8:8–11; tan-awa usab sa Ether 1:1–2. Sila nakakaplag sa mga salin sa sibilisasyon sa mga Jaredite. Ang mga Jaredite nakapuyo didto mga gatusan ka mga tuig sa wala pa ang mga Nephite moabut.)
- Unsa ang gihangyo ni Limhi ngadto ni Ammon kabahin sa 24 ka mga palid sa bulawan sa mga Jaredite? (Tan-awa sa Mosiah 8:11–12.) Ngano nga makatabang alang sa mga tawo ni Limhi—ug alang kanato—nga makahibalo sa hinungdan [sa] kalaglagan" sa mga Jaredite?
- Sa unsa nga paagi si Ammon mitubag sa hangyo ni Limhi? (Tan-awa sa Mosiah 8:13–14. Siya miingon nga si Mosiah, ang hari sa Zarahemla, usa ka manalagna kinsa makahubad sa mga talaan.) Unsa ang uban nga mga titulo ang gi-uban ni Ammon uban sa titulo sa usa ka manalagna? (Tan-awa sa Mosiah 8:16.) Kinsa ang atong giuyonan karon ingon nga mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag? (Mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.)
- Unsa ang katungdanan sa usa ka manalagna? (Tan-awa sa Mosiah 8:13, 17–18.) Sa unsa nga paagi nga ang mga propeta, manalagna, ug mga tigpadayag sa ulahing mga adlaw nakatuman niini nga mga katungdanan? (Tan-awa ang mga kinutlo sa ubos. Ikaw mahimo usab nga mopahisgot sa mga sakop sa klase sa uban nga mga pakigpulong sa komperensya, mga pamahayag, o mga panghitabo nga nagpakita kon giunsa sa mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha paglihok ingon nga mga tigpadayag.) Sa unsa nga paagi nga ang mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag sa ulahing adlaw "nakahatag og kaayohan" nganha kaninyo?

Si Elder Boyd K. Packer miingon:

"Ang mga kasulatan nagsulti sa mga propeta nga sama sa '[magbalantay] diha sa tore' kinsa makakita 'sa kaaway samtang siya layo pa' ug kinsa 'makakita usab sa mga butang diin dili makita sa kinaiyanhon nga mata . . . [kay] ang usa ka manalagna pasanayon sa Ginoo ngadto sa iyang mga katawhan.'

"[Daghan nga mga katuigan ang minglabay] ang mga Kaigsoonan mipasidaan kanato sa pagka-bungkag sa banay ug misulti kanato sa pagpangandam. . . . Ang senemana nga gabii sa banay nga gipasiugdahan sa Unang Kapangulohan. . . . Ang mga ginikanan gisangkapan sa maayo kaayo nga mga materyal alang sa pagtudlo sa ilang mga anak, uban sa saad nga ang matinud-anon mapanalanginan.

• Samtang ang mga doktrina ug ang gipadayag nga organisasyon nagpabilin nga wala mausab, ang tanan nga mga ahensya sa Simbahan gipahiangay diha sa ilang kalambigitan ngadto sa usag usa ug ngadto sa panimalay. . . . Ang tibuok nga kurikulum sa Simbahan gibag-o—pinasikad diha sa mga kasulatan. . . . Ug mga tuig ang gigahin sa pag-andam og mga bag-ong edisyon sa Biblia, sa Basahon ni Mormon, ang Doktrina ug mga Pakigsaad, ug sa Perlas nga Labing Bililhon. . . .

"Kita makahanduraw lamang kon asa kitang dapita kon kita karon pa lamang mohatag og reaksyon ngadto sa makahahadlok nga paghulagway pag-usab sa banay. Apan dili kana mao ang kapasikaran. Kita wala mangita sa mapugsanon nga paagi, naninguha sa paghukom kon unsa ang buhaton. Kita nakahibalo kon unsa ang buhaton ug unsa ang itudlo. . . .

"Ang dalan nga atong gisunod dili atong kaugalingon nga binuhatan. Ang laraw sa kaluwasan, ang mahinungdanon nga laraw sa kalipay ang gipadayag nganhi kanato, ug ang mga propeta ug mga Apostoles nagpadayon sa pagdawat og pagpadayag samtang ang Simbahan ug ang iyang mga sakop nagkinahanglan pa og dugang (sa Conference Report, Abr. 1994, 24–25; o *Ensign*, Mayo 1994, 20).

2. Ang talaan ni Zeniff nag-asoy pag-usab sa mubo nga kasaysayan sa mga katawhan ni Zeniff.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 9–10. Ipasabut nga ang mga kapitulo 9–22 diha sa basahon ni Mosiah naglangkob sa kasaysayan sa mga katawhan kinsa mibiya sa Zarahemla aron mobalik sa yuta sa Nephi. Ang kasaysayan nagsugod uban sa asoy ni Zeniff, ang apohan ni Limhi.

• Si Zeniff usa ka sakop sa pundok sa mga Nephite kinsa buot mobawi gikan sa mga Lamanite sa pipila sa mga yuta ni Nephi (Mosiah 9:1). Unsa ang kinaiya sa mga Lamanite ngadto sa mga Nephite? (Tan-awa sa Mosiah 10:11–17. Sila "nasuko" tungod kay sila mibati nga si Laman ug si Lemuel, ang ilang mga kaliwat, wala "hatagi og kaangayan sa ilang mga kaigsoonan." Tungod niini, sila mitudlo sa ilang mga anak sa pagdumot sa mga Nephite.) Sa unsa nga paagi ang nanglabay nga mga tradisyon usahay mokutaw sa mga katawhan ngadto sa pagdumot? (Ikaw mahimo nga modapit og mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og mga panig-ingnan sa sama nga mga kahimtang diha sa mga katilingban, mga nasud, o sa kalibutan.) Ngano nga ang sama nga mga tradisyon nagpadayon?

- Unsa ang atong makat-unan gikan kang Zeniff mahitungod sa pagbuntog sa mga pagbati sa pagdumot? (Tan-awa sa Mosiah 9:1. Si Zeniff gipadala ingon nga espiya aron sa pagbanabana kon unsaon paglaglag ang mga Lamanite. Bisan pa niana, sa diha nga iyang nakita "kana nga maayo" diha sa mga Lamanite," siya dili na buot molaglag kanila.) Unsa ang atong buhaton aron sa matinud-anon nga paagi makakita sa kamaayo sa uban?
- Unsa ang sayop nga nahimo ni Zeniff dinha sa iyang mga paninguha sa "pagpanunod sa yuta as [iyang] mga amahan"? (Tan-awa sa Mosiah 7:21–22; 9:3.) Unsa ang mga sangputanan sa kang Zeniff nga hilabihan ka madasigon? (Tan-awa sa Mosiah 9:3–12; 10:18.) Unsa ang pipila ka mga kakuyaw sa pagkahilabihan ka madasigon, bisan diha sa maayo nga hinungdan? Sa unsa nga paagi kita mahimo nga madasigon diha sa buhat sa Ginoo sa walay pagkahilabihan ka madasigon?
- Sa ilang hugot nga tinguha sa pag-angkon sa usa bahin sa yuta sa Nephi, si Zeniff ug ang iyang mga katawhan "dugay nga mahinumdom sa Ginoo nga [ilang] Dios" (Mosiah 9:3). Unsa sa katapusan ang nag-aghat kanila sa pagbalik ngadto sa Ginoo? (Tan-awa sa Mosiah 9:13–17.) Sa unsa nga paagi sila napanalanginan sa diha nga sila nahinumdom sa Ginoo ug nag-ampo alang sa kaluwasan? (Tan-awa sa Mosiah 9:18; 10:19–21.) Isip nga sakop sa Simbahan, kita mihimo og mga pakigsaad sa "kanunay mohinumdom" sa Ginoo (D&P 20:77. 79). Unsa ang pipila ka mga butang nga atong mabuhat nga makatabang kanato sa paghupot niini nga pagpakigsaad?

3. Si Abinadi mipasidaan sa mga katawhan, apan sila mga buta ngadto sa pagkadautan ni Noah.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 11.

- Kinsa ang nahimo nga hari sunod ni Zeniff? (Tan-awa sa Mosiah 11:1.) Unsa nga matang sa tigmando si Noah? (Tan-awa sa Mosiah 11:1–19. Ikaw mahimo nga molista diha sa pisara sa pipila ka mga pamaagi ni Noah "[naglakaw] sunod sa mga tinguha sa iyang kaugalingon nga kasingkasing" ug "siya miusab sa mga kalihokan sa gingharian.")
- Sa unsa nga paagi si Noah nakaimpluwensya sa mga kinabuhi sa iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Mosiah 11:2, 5–7.) Sa unsa nga paagi ang mga katawhan ug si Noah nakigbahin sa mga kapangakohan alang sa ilang pagkamakasasala?
- Ang Ginoo mipadala ni Propeta Abinadi aron sa pagtawag ni Noah ug sa iyang mga katawhan ngadto sa paghinulsol (Mosiah 11:20). Unsa nga mga pasidaan ang gihatag sa Ginoo pinaagi ni Abinadi? (Tan-awa sa Mosiah 11:20–25. Ikaw mahimo nga maghisgot kon giunsa ni Abinadi sa pagtuman ang tahas sa usa ka manalagna, ingon sa gihisgutan sa nahauna diha sa leksyon.)
- Sa unsa nga paagi si Noah ug ang iyang mga katawhan mitubag ngadto sa mga pasidaan ni Abinadi? (Tan-awa sa Mosiah 11:26–28; tan-awa usab sa Mosiah 12:13–15.) Ngano nga ang mga tawo nasuko ni Abinadi ug dili ni Noah, kinsa nangayo kanila og buhis ug mihimo kanila sa pagbulig kaniya sa iyang kadautan? (Tan-awa sa Mosiah 11:7, 29.)

- Ngano nga ang pipila sa mga katawhan karon mosalikway sa mga sulugoon sa Ginoo, sama ni Abinadi, dapig diha sa mga tawo sama kang Noah? Ngano nga mahinungdanon sa pag-ila ug pagsunod sa mga propeta sa Dios? (Tan-awa sa Mosiah 8:16–18; D&P 1:38; 84:36–38.)

Panapos

Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagsunod sa tambag sa matarung nga mga pangulo, ilabi na niadtong kinsa gitawag sa Ginoo ingon nga mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.

Kon gigiyahan sa Espiritu, pagpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
18

"Ang Dios sa Iyang Kaugalingon—Motubos sa Iyang mga Katawhan"

Mosiah 12–17

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga motamud sa kamahinungdanon sa Pag-ula ni Jesukristo ug magpabilin nga matinud-anon ngadto sa ilang mga pagpamatuod sa Pag-ula.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Mosiah 12–13. Si Abinadi mitawag kang Hari Noah ug sa iyang mga pari ngadto sa paghinulsol. Siya nag-awhag kanila sa paghupot sa mga sugo. Siya mitudlo kanila nga ang mga pagpahigayon ug mga pagtulun-an sa balaod ni Moises mao ang timailhan o mga simbolo, sa Pag-ula ni Jesukristo.
   b. Mosiah 14–16. Si Abinadi mikutlo ni Isaias. Siya mipamatuod sa Pag-ula ug miawhag sa mga pari ni Noah sa pagtudlo sa mga katawhan nga ang kaluwasan moabut pinaagi ni Kristo.
   c. Mosiah 17. Alma, usa sa mga pari ni Noah, naghinulsol ug mitala sa mga pulong ni Abinadi. Si Abinadi mibug-os sa iyang pagpamatuod sa Manluluwas uban sa iyang kinabuhi.
2. Kon ang hulagway ni Abinadi sa atubangan ni Hari Noah anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62042 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 308).
3. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala ngadto sa klase sa pipila o sa tanan nga mga hulagway nga gilista diha sa kalihokan.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipasabut nga adunay daghan nga mga asoy sa kasulatan nga ang Ginoo nagsugo sa mga katawhan sa pagtuman sa malisud nga mga misyon.

- Unsa ang pipila ka malisud nga mga misyon o balaan nga mga tawag nga natala diha sa mga kasulatan? (Pipila ka malagmit nga mga tubag gilista sa ubos, uban sa mga numero sa aytem sa mga hulagway nga naglarawan sa pipila ka mga panghitabo.)
  a. Si Noah nagsangyaw ngadto sa mga katawhan (62053 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 102)
  b. Si Moises nangulo sa mga Taga-Israel gikan sa Ehipto (62100 853)

c. Si Lehi mipasidaan sa mga katawhan sa Jerusalem (62517 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 300)
d. Si Esther sa atubangan ni Hari Ahasuerus (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 125)
e. Si Abinadi nagsangyaw ngadto ni Hari Noah (62042 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 308)
f. Si Samuel nagsangyaw sa Zarahemla (62370 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 314)
g. Si Joseph Smith nagtuman sa iyang misyon ingon nga Propeta sa Pagpahiuli (62470 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 403)

- Ngano nga kining mga misyon malisud? Ngano sa inyong hunahuna nga kini nga mga katawhan andam sa pagtuman sa ilang mga misyon bisan pa man sa malisud nga mga kahimtang?

Ipakita ang hulagway ni Abinadi sa atubangan ni Hari Noah, ug ipasabut nga kining leksyon naghisgot sa mga pagtulun-an ni Abinadi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpangita og mga katarungan ngano nga si Abinadi andam sa paghatag sa iyang kinabuhi aron sa pagsangyaw ngadto sa mga katawhan.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Abinadi mitawag kang Noah ug sa iyang mga pari ngadto sa paghinulsol, miawhag kanila sa paghupot sa mga sugo, ug nagtudlo sa Pag-ula.

Hisguti ang Mosiah 12–13. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa mga pinili nga mga bersikulo. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Abinadi sa atubangan ni Noah, ipakita kini sa panahon sa tibuok lekyson.

- Duha ka mga tuig human nga si Abinadi unang misangyaw ngadto sa mga katawhan ni Noah, siya mibalik aron sa pagsulti kanila nga tungod kay sila wala maghinulsol, sila mag-antus ug madala ngadto sa pagkaulipon (Mosiah 12:1–7). Siya usab miingon nga sila pagalaglagon kon sila dili maghinulsol (Mosiah 12:8). Sa unsa nga paagi ang mga katawhan mitubag niini nga mensahe? (Tan-awa sa Mosiah 12:9–16.) Ngano sa inyong hunahuna nga sila nanalipod kang Noah?
- Human si Abinadi makabarug sa mga paninguha sa mga pari sa "pagpangutana kaniya," usa sa mga pari nangutana kaniya sa usa ka pangutana mahitungod sa usa ka tudling sa kasulatan (Mosiah 12:20–24; ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase kini nga mga bersikulo). Ngano nga ang mga pari wala makasabut niini nga tudling sa kasulatan? (Tan-awa sa Mosiah 12:25–27. Timan-i nga ang ipasabut niini nga tudling mao ang pagahisgutan diha sa leksyon.) Unsa ang gipasabut sa paggamit sa atong mga kasingkasing ngadto sa pagsabut? Ngano nga mahinungdanon sa paggamit sa atong mga kasingkasing samtang kita magtuon ug magtudlo sa ebanghelyo? (Tan-awa sa D&P 8:2–3.)

- Unsa ang gipadayag ni Abinadi nga suliran uban sa pag-angkon sa mga pari nga sila nagtudlo sa balaod ni Moises? (Tan-awa sa Mosiah 12:28–37.) Ngano nga mahinungdanon nga kita maninguha sa pagpuyo sumala sa mga kamatuoran nga atong gitudlo?
- Unsa ang nahitabo aron mahimo ni Abinadi ang pagpadangat sa iyang mensahe? (Tan-awa sa Mosiah 13:1–9. Ipahayag nga ang Ginoo mihimo niini aron si Abinadi makahimo sa pagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo. Kini naghulagway sa kamahinungdanon sa mensahe sa Pag-ula.)
- Ngano nga si Abinadi mibasa sa Napulo ka mga Sugo ngadto ni Noah ug sa iyang mga pari? (Tan-awa sa Mosiah 13:11.) Unsa ang gipasabut sa paghimo nga ang mga sugo nga "misulat diha sa [atong] mga kasingkasing"? Sa unsa nga paagi nga ang pagsulat sa mga sugo diha sa atong mga kasingkasing makaapekto sa atong mga paninguha sa pagsunod sa mga sugo?
- Human sa pagtawag ni Noah ug sa iyang mga pari sa paghinulsol tungod sa wala pagsunod sa balaod ni Moises, si Abinadi miingon, "ang kaluwasan dili moabut pinaagi sa balaod lamang" (Mosiah 13:28). Sa unsa nga paagi nga ang kaluwasan moabut? (Tan-awa sa Mosiah 13:14, 28, 32–35; Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.)
- Unsa ang katuyoan sa balaod ni Moises? (Tan-awa sa Mosiah 13:29–33. Ipasabut nga ang mga pagpahigayon ug mga ordinansa sa balaod ni Moises mao ang mga matang, o mga simbolo, sa mga butang nga moabut. Kini gihatag aron makatabang sa mga katawhan sa pagtan-aw ngadto ni Kristo.)

2. Si Abinadi mikutlo ni Isaias, nagpamatuod sa Pag-ula, ug miawhag sa mga pari ni Noah sa pagtudlo sa mga katawhan nga ang katubsanon moabut pinaagi kang Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 14–16.

- Isip kabahin sa iyang pagpamatuod ni Jesukristo, si Abinadi mikutlo ni propeta Isaias. Unsa ang pipila ka mga butang nga atong makat-unan mahitungod sa Manluluwas gikan sa panagna nga gikutlo diha sa Mosiah 14? (Papuli-puliha ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo dinhi niini nga kapitulo aron sa pagpangita sa mga tubag ngadto niini nga pangutana. Itingob ang ilang mga tubag diha sa pisara. Pipila ka malagmit nga mga tubag ang nalista sa ubos.)

  a. Ang Manluluwas nagpuyo sa maaghup ug mapainubsanon nga paagi (Mosiah 14:2).
  b. Daghan nga mga katawhan ang misalikway Kaniya (Mosiah 14:3).
  c. Siya ang midala sa atong kasub-anan ug kagul-anan (Mosiah 14:4).
  d. Siya mipas-an diha sa Iyang Kaugalingon sa mga sala sa tanan nga mga katawhan (Mosiah 14:5–6, 8, 10–12).
  e. Siya sa mauyonan nga midawat sa Iyang Kaugalingon sa panggukod ug kamatayon (Mosiah 14:7–9).
  f. Siya walay sala (Mosiah 14:9).

- Si Abinadi miingon nga ang Manluluwas "nakatagbaw sa mga gipangayo nga kaangayan" (Mosiah 15:9). Unsa ang gipangayo sa kaangayan? (Tan-awa sa Alma 42:11, 14.) Unsa ang gibuhat sa Manluluwas aron sa pagtagbaw sa gipangayo sa kaangayan? (Tan-awa sa Mosiah 15:9; Alma 42:12–13, 15.)

- Si Abinadi nagsulti sa binhi, o anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye ni Jesukristo (Mosiah 15:10; tan-awa usab sa Mosiah 14:10). Unsa ang buot ipasabut nga mahimo nga anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye sa Manluluwas? (Tan-awa sa Mosiah 15:11–14; tan-awa usab sa Mosiah 5:5–7. Ipasabut nga si Jesukristo mao ang tuburan sa kaluwasan. Adunay Amahan ug anak nga relasyon tali Kaniya ug niadtong kinsa modawat sa Iyang ebanghelyo. Kita mahimo nga Iyang binhi, O Iyang anak nga mga lalaki o anak nga mga babaye, kon kita motuo kaniya, maghinulsol sa atong mga sala, ug mopakigsaad sa pagbuhat sa Iyang kabubut-on ug pagsunod sa Iyang mga sugo.)
- Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga usa sa mga pari ni Noah mihangyo kang Abinadi sa paghubad sa pahayag ni Isaias "Unsa kaanindot diha sa mga kabukiran ang mga tiil kaniya nga nagdala ug maayo nga mga balita" (Mosiah 12:20–24). Unsa kini nga maayong balita? (Tan-awa sa Mosiah 15:19–25; D&P 76:40–42.) Kinsa ang mga mensahero kinsa mipakigbahin niini nga maayong balita? (Tan-awa sa Mosiah 15:13–18. Ang Manluluwas sa Iyang kaugalingon, ang mga propeta, ug uban kinsa mipakigbahin sa ebanghelyo.) Sa unsa nga paagi kita makatabang sa pagdala niini nga maayo nga mga balita ngadto sa uban?
- Sa unsa nga paagi kita mapanalanginan human kita mamatay kon kita mituo diha ni Kristo, misunod Kaniya, ug midawat sa Iyang Pag-ula? (Tan-awa sa Mosiah 15:21–23; 16:8–11.) Unsa ang mahitabo kanato kon kita misalikway ni Kristo ug sa Iyang Pag-ula? (Tan-awa sa Mosiah 15:26–27; 16:2–3, 5, 10–12.)
- Sa katapusan sa iyang wali, unsa ang giawhag ni Abinadi ngadto kang Noah ug sa mga pari nga pagabuhaton? (Tan-awa sa Mosiah 16:13–15.) Unsaon nato paggamit niini nga tambag diha sa atong mga kinabuhi?

3. Si Abinadi misilyo sa iyang pagpamatuod sa Manluluwas uban sa iyang kinabuhi.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 17.

- Malampuson ba si Abinadi diha sa iyang misyon ngadto kang Hari Noah ug sa iyang mga katawhan? Ngano o ngano ug dili? Kinsa ang nakabig tungod sa kang Abinadi nga mga pagtulun-an? (Tan-awa sa Mosiah 17:2–4; Alma 5:11–12; tan-awa usab sa ikaupat nga dugang ideya sa pagtudlo.)
- Human si Abinadi makahatag sa iyang mensahe, unsa ang hukom ni Hari Noah ug sa mga maghuhukom nga pagabuhaton ngadto kaniya? (Tan-awa sa Mosiah 17:1, 7.) Unsa unta ang mahimo nga buhaton ni Abinadi aron sa paglikay nga ipapatay? (Tan-awa sa Mosiah 17:8.) Ngano nga siya nagdumili sa pagbakwi sa mga pulong nga iyang nasulti? (Tan-awa sa Mosiah 17:9–10, 20.) Bisan og kita dili sama nga magpakamatay alang sa atong relihiyon, sa unsa nga mga paagi kita makasunod sa panig-ingnan ni Abinadi?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Si Kristo miusab sa mga tawo, ug ang nausab nga mga tawo makausab sa kalibutan. Mga tawo nga nag-usab tungod kang Kristo mitugot nga si Kristo ang mahimo nila nga pangulo. . . . Mga tawo nga gipangulohan ni Kristo mahingpit diha kang Kristo. . . . Ang ilang kabubut-on pagatuhopon diha sa Iyang kabubut-on. (Tan-awa sa Juan 5:30.) Sila mobuhat kanunay niadtong mga butang nga makapahimuot sa Ginoo.

(Tan-awa sa Juan 8:29.) Dili lamang kay sila magpakamatay alang sa Ginoo, apan ang labaw ka mahinungdanon sila buot magpakabuhi alang Kaniya" (sa Conference Report, Okt. 1985, 5–6; o *Ensign*, Nob. 1985, 6).

Panapos

Ipahayag nga mga buhat ni Abinadi ug Alma makatabang kanato nga makakita sa kamahinungdanon sa Pag-ula. Ang kinabuhi ni Abinadi gitipigan sa Ginoo aron siya makapagpamatuod sa Pag-ula (Mosiah 13:1–9). Human si Abinadi makigbahin niini nga mensahe, "nasilyohan ang kamatuoran sa iyang mga pulong pinaagi sa iyang kamatayon" (Mosiah 17:20). Si Alma misulat sa "tanan nga mga pulong diin si Abinadi namulong" (Mosiah 17:4). Dayon siya misunod sa sugo ni Abinadi sa "pagtudlo . . . nga ang katubsanan moabut pinaagi kang Kristo ang Ginoo" (Mosiah 16:15). Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpabilin nga matinud-anon sa ilang mga pagpamatuod ug makigbahin sa mensahe sa Pag-ula.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Himno

Uban sa mga sakop sa klase, awita o basaha ang mga pulong sa usa ka himno mahitungod sa Pag-ula ni Kristo, sama sa "Ako Nagbarug nga Nahibulong" (*Mga Baruganan sa Ebanghelyo*, p. 334 o "Unsa ka Dako sa Kaalam ug sa Gugma" (*Mga Baruganan sa Ebanghelyo*, p. 329).

2. "Ang Amahan ug ang Anak" (Mosiah 15:2)

Gamita ang mosunod nga kasayuran aron sa pagpasabut sa mga pagtulun-an ni Abinadi diha sa Mosiah 15:1–9:

Sa diha nga si Abinadi nagsulti ka bahin kang Jesus ingon nga "ang Amahan ug ang Anak," siya wala magtudlo nga ang Langitnong Amahan ug Jesukristo sama nga pagkatawo. Ang Langitnong Amahan, Jesukristo, ug ang Espiritu Santo mao ang tulo ka managlahi ug lain nga mga personahe (D&P 130:22).

Kon ang karaan nga mga propeta nagsulti kabahin sa Dios o sa Ginoo, sila sa kanunay magpasabut ni Jehovah ang wala pa matawo nga Mesiyas (Mosiah 13:33–34; 14:6). Sa ingon, si Abinadi nagtudlo kabahin kang Jesukristo sa diha nga siya miingon, "Ang Dios sa iyang kaugalingon manaog taliwala sa mga katawhan, ug motubos sa iyang mga katawhan" (Mosiah 15:1; tan-awa usab sa Mosiah 7:27–28). Ang mga pagtulun-an ni Abinadi diha sa Mosiah 15:1–9 nagpasabut kang Jesus nga Amahanon nga mga katungdanan ug sa Iyang katungdanan ingon nga Anak sa Dios.

Ang kang Jesus nga katungdanan ingon nga Amahan naglakip sa (*a*) Iyang buhat ingon nga "ang Amahan sa Langit ug sa yuta, ang Tiglalang sa tanan nga mga butang gikan sa sinugdanan" (Mosiah 3:8); (*b*) Ang Iyang misyon ingon nga Amahan ngadto niadtong kinsa modawat sa Iyang ebanghelyo ug mosunod Kaniya (Mosiah 5:7; 15:10–13; Ether 3:14); ug sa Iyang pagtugot sa pagsulti ug

pagbuhat sa katungod sa Langitnong Amahan, diin ginganlan og "balaanon nga pagkumpirma sa pagtugot." Ang kang Jesus nga katungdanan ingon nga Anak sa Dios naglakip sa (*a*) Iyang Pag-ula alang sa mga sala sa kalibutan (Mosiah 5:6–9) ug (*b*) Ang Iyang pangalagad ingon nga Tigpataliwala ug Manlalaban uban sa Langitnong Amahan (Jacob 4:10–11; D&P 45:3–5).

Si Abinadi miingon nga si Jesus mao nga gitawag og Anak "tungod kay siya nagpuyo diha sa unod" ug ang Amahan "tungod kay gipanamkon pinaagi sa gahum sa Dios" (Mosiah 15:2–3; tan-awa usab sa D&P 93:3–4). Sa diha nga si Abinadi misulti nga "ang kabubut-on sa Anak ingon nga gituhop sa kabubut-on sa Amahan" (Mosiah 15:7), siya nagpasabut ngadto ni Jesus nga nagpaubos sa Iyang unod ngadto sa Iyang espiritu (Mosiah 15:2–5; tan-awa usab sa 3 Nephi 1:14). Sa diha nga si Jesus mipaubos sa Iyang unod ngadto sa Iyang espiritu, Siya usab mipaubos sa Iyang kabubut-on ngadto sa kabubut-on sa Langitnong Amahan (Mateo 26:39; D&P 19:16–19).

4. Ang dili makita nga mga sangputanan sa misyonaryo nga buhat

Ipasabut nga si Abinadi mahimo nga namatay nga wala makahibalo kon aduna bay usa nga mituo sa iyang mga pagtulun-an. Apan si Alma nakabig tungod sa mga paninguha ni Abinadi, ug siya ug ang iyang mga kaliwat adunay usa ka mahinungdanon nga impluwensya diha sa mga Nephite sulod sa daghan nga mga kaliwatan. Pakigbahin sa mosunod nga sugilanon nga giasoy ni Presidente Gordon B. Hinckley:

"Kamo wala masayud kon unsa ka daghan nga kaayo ang inyong mabuhat; kamo dili makakita sa mga sangputanan sa paninguha nga inyong nahimo. Daghan nga mga tuig ang milabay, si Presidente Charles A. Callis, kanhi usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha, apan kinsa sa milabay mao ang presidente sa Misyon sa Habagatang Bansa sulod sa kawhaan og lima ka mga tuig, miasoy kanako niini nga sugilanon. Siya misulti nga siya adunay usa ka misyonaryo diha sa habagatang [Tinipong Bansa] kinsa misulod aron sa pagpangayo sa iyang pagluwat sa pagkatapos sa iyang misyon. Ang iyang presidente sa misyon miingon ngadto kaniya, 'Nakaangkon ba ikaw og usa ka maayo nga misyon?'

"Siya miingon, 'Wala.'

" 'Ngano man kana?'

" 'Ambot lang, wala gayud akoy resulta gikan sa akong trabaho. Akong giusik-usikan ang akong panahon ug salapi sa akong amahan. Kini usa ka pag-usik-usik sa panahon.'

"Si Brother Callis miingon, 'Wala ba ikaw makabunyag bisag usa?'

"Siya miingon, 'Ako nakabunyag og usa lamang ka tawo sulod sa duha ka mga tuig nga ako ania dinhi. Kadtong usa ka bata nga nag-edad og napulog duha ka tuig sa usa ka tago nga walog sa Tennessee.'

"Siya mipauli uban sa kahibalo sa kapakyasan. Si Brother Callis miingon, 'Ako mihukom sa pagsunod niadto nga batang lalaki kinsa nabunyagan. Ako buot nga masayud unsa ang nahitabo kaniya. . . .

" . . . 'Ako misunod kaniya sulod sa mga katuigan. Siya nahimo nga Superintendente sa Pang-Domingo nga Tulunghaan, ug sa katapusan nahimo nga presidente sa sanga. Siya naminyo. Siya mibalhin gikan sa gamay nga saop

nga umahan diin siya ug ang iyang mga ginikanan nagpuyo sa una ug nakakuha og usa ka luna sa yuta sa iyang kaugalingon ug gihimo kini nga mabungahon. Siya nahimo nga presidente sa distrito. Iyang gibaligya kadtong usa ka luna nga yuta sa Tennessee ug mibalhin sa Idaho ug mipalit og umahan buyon sa Snake River ug milambo didto. Ang iyang mga anak midagko. Sila nagmisyon. Sila namauli. Sila adunay mga anak sa ilang kaugalingon kinsa nagmisyon.'

"Si Brother Callis mipadayon, 'Ako migugol og usa ka semana didto sa Idaho sa pagpangita sa matag sakop niana nga banay nga akong makit-an ug nakigsulti kanila mahitungod sa ilang misyonaryo nga pangalagad. Ako nakakaplag nga ingon nga, sangputanan sa bunyag niana nga usa ka gamay nga batang lalaki didto sa usa ka tago nga walog sa Tennesee sa usa ka misyonaryo kinsa naghunahuna nga siya napakyas, labaw sa 1,100 ka mga tawo ang miabot ngadto sa Simbahan.'

"Kamo dili makatagna sa mga sangputanan sa inyong buhat, akong mga hinigugma nga kaigsoonan nga lalaki ug babaye, kon kamo mag-alagad isip mga misyonaryo" (*Teachings of Gordon B. Hinckley* [1997], 360–61).

“Walay Usa nga Makaluwas Kanila apan ang Ginoo”

Leksyon
19

Mosiah 18–24

Katuyoan

Aron pag-awhag sa mga sakop sa klase sa pagbag-o sa ilang hukom sa pagtahud sa ilang mga pagpakigsaad sa bunyag ug pagsalig diha sa Ginoo.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

a. Mosiah 18. Si Alma nagtudlo sa pakigsaad sa bunyag, nagbunyag sa usa ka pundok sa mga katawhan, ug nagtukod sa Simbahan taliwala sa mga katawhan.
b. Mosiah 19. Si Hari Noah nagluib sa iyang mga katawhan ug nag-antus sa kamatayon pinaagi sa kalayo. Ang anak nga lalaki ni Noah si Limhi nahimo nga hari.
c. Mosiah 20–22. Ang mga katawhan ni Limhi nadala ngadto sa pagkaulipon sa mga Lamanite. Human sa pagsulay sa pagluwas sa ilang mga kaugalingon gikan sa pagkaulipon, sila naghinulsol ug miduol ngadto sa Ginoo. Ang Ginoo sa katapusan miluwas kanila gikan sa pagka-ulipon.
d. Mosiah 23–24. Ang mga katawhan ni Alma nabihag sa mga Lamanite. Si Amulon, kinsa usa sa mga pari ni Noah, mimando ibabaw kanila. Ang mga katawhan ni Alma miduol sa Ginoo, ug Siya mipagaan sa ilang mga palas-anon ug miluwas kanila gikan sa pagkaulipon.

2. Dugang basahonon: *‘Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, “Bunyag, Gibunyagan,”’ 32–34.

3. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, dad-a ang hulagway ni Alma diha sa klase nga nagbunyag diha sa mga Tubig sa Mormon (62332 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 309). Ikaw mahimo usab nga mogamit niini nga hulagway sa panahon sa leksyon.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pangutan-a ang mga sakop sa klase:

- Unsa ang labing maanindot nga mga dapit nga sukad inyong nakit-an? Unsa ang nakahimo niadtong mga dapit mga maanindot kaayo alang kaninyo?

Ipakita ang hulagway ni Alma nga nagbunyag diha sa mga katubigan sa Mormon.

- Unsa ang nakahimo niini nga dapit nga maanindot alang sa mga katawhan ni Alma? (Ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang Mosiah 18:30.

Pagdapit og usa o duha ka mga sakop sa klase aron makigbahin sa ilang mga gibati mahitungod sa usa ka dapit nga adunay espirituhanon nga kahulugan alang kanila.)

Ipasabut nga dinhi niini nga leksyon kamo maghisgot sa usa ka pakigsaad nga gihimo sa mga katawhan ni Alma diha "sa dapit ni Mormon."

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma nagtudlo sa pagkigsaad sa bunyag ug nagbunyag sa daghan nga mga tawo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 18. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga si Alma, usa sa mga pari ni Hari Noah, mituo sa mga pagtulun-an ni Abinadi. Siya milayas gikan sa mga sulugoon ni Noah ug mitago didto sa kamingawan, diin siya misulat sa "tanan nga mga pulong diin si Abinadi namulong" (Mosiah 17:2–4). Dayon siya "naghinulsol sa iyang mga sala . . . ug nagsugod pagtudlo sa mga pulong ni Abinadi" (Mosiah 18:1–3). Ang mga tawo kinsa mituo kang Alma aron maminaw kaniya nga magtudlo diha sa usa ka dapit nga gitawag og Mormon (Mosiah 18:4–6).

- Unsa ang gitudlo ni Alma didto "sa dapit sa Mormon"? (Tan-awa sa Mosiah 18:7.) Unsa ang gitinguha sa mga katawhan human makatudlo si Alma kanila? (Tan-awa sa Mosiah 18:8.) Unsa ang gipasabut sa "pag-ipon ngadto sa panon sa Dios, ug . . . pagatawgon nga iyang mga katawhan"? (Tan-awa sa Mosiah 18:16–17; tan-awa usab sa Mga Hebreohanon 8:10; Alma 5:60.)
- Unsa ang giuyonan nga buhaton sa mga katawhan ingon nga mga sakop sa "panon sa Dios"? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Mosiah 18:8–9 aron sa pagpangita sa mga tubag niini nga pangutana. Itingob ang ilang mga tubag diha sa pisara. Dayon hisguti ang mga tubag ingon sa gipakita sa ubos.)

  a. "Pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson" (Mosiah 18:8). Sa unsa nga paagi kita "motambayayong sa usag usa nga mga alantuson"? Sa unsa nga paagi nga ang pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson makapagaanm niadtong mga alantuson? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang ang uban mitabang sa pagtambayayong sa inyong mga alantuson?
  b. "Pagbangutan uban niadto nga nagbangutan" (Mosiah 18:9). Ngano nga makatabang sa "pagbangutan niadtong nagbangutan"?
  c. "Paghupay niadto nga nagkinahanglan sa paghupay" (Mosiah 18:9) Sa unsa nga paagi kita sa tukma nga paagi makahatag og kahupayan sa uban?
  d. "Mobarug ingon nga mga saksi sa Dios" (Mosiah 18:9). Unsa ang buot ipasabut niini "mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit"? (Mosiah 18:9).

- Human si Alma makasangyaw sa mga katawhan, unsa ang iyang gidapit kanila nga buhaton? (Tan-awa sa Mosiah 18:10. Siya midapit kanila nga mabunyagan ug mosulod ngadto sa usa ka pagpakigsaad uban sa Ginoo.) Unsa ang usa ka pagpakigsaad?

  Si Presidente Joseph Fielding Smith nagtudlo: "Ang pagpakigsaad mao ang usa ka kontrata o kasabutan tali sa dili mokubos sa duha ka tawo. Diha sa pagkabutang sa pakigsaad sa ebanghelyo, ang mga hingtungdan mao ang Ginoo sa langit ug mga tawo sa yuta. Ang mga tawo miuyon sa paghupot sa mga sugo ug ang Ginoo misaad sa paghatag og ganti kanila tungod niana" (sa Conference Report, Okt. 1970, 91; o *Improvement Era*, Dis. 1970, 26).

- Nagpasabut ngadto sa Mosiah 18:8–13, si Presidente Marion G. Romney miingon, "Ako walay laing nasayran nga pagpasabut sa pagpakigsaad sa bunyag" (sa Conference Report, Okt. 1975, 109; o *Ensign*, Nob. 1975, 73). Sumala sa Mosiah 18:8–13, unsa ang atong gipakigsaad nga buhaton sa diha nga kita nabunyagan? (Tan-awa usab sa Moroni 6:2–3; D&P 20:37.) Unsa ang gisaad sa Ginoo nga buhaton kon kita mabunyagan ug mohupot sa atong pagkakigsaad sa bunyag? (Tan-awa sa Mosiah 18:10, 12–13; tan-awa usab sa 2 Nephi 31:17.)

- Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan mitubag ngadto sa pagdapit ni Alma nga magpabunyag? (Tan-awa sa Mosiah 18:11. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Alma nga nagbunyag, ipakita kini karon.) Unsa ang atong mabuhat aron pagtabang sa uban nga makadawat niini nga mahinungdanon nga hingpit nga kalipay? (Ikaw mahimo nga moawhag sa mga sakop sa klase sa paghunahuna og mga tawo kang kinsa ilang ipakigbahin ang ebanghelyo.)

- Human ang mga katawhan mabunyagi, si Alma misugo kanila sa "pagbugkos sa ilang mga kasingkasing diha sa pagkahiusa ug diha sa gugma" (Mosiah 18:21). Unsa ang atong mabuhat diha sa panimalay ug diha sa atong purok o sanga aron pagsunod niini nga sugo? (Tan-awa sa Mosiah 18:19–21.)

2. Si Hari Noah naglu-ib sa iyang mga katawhan ug nag-antus sa kamatayon pinaagi sa kalayo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa Mosiah 19. Ipasabut nga pipila sa mga katawhan ni Hari Noah mibatok kaniya (Mosiah 19:2–3). Usa niadtong mga katawhan mao si Gideon, hapit na unta mopatay ni Noah, sa diha nga si Noah nakakita sa kasundalohan sa mga Lamanite nga nagpaingon ngadto kanila (Mosiah 19:4–6).

- Unsa ang gibuhat ni Hari Noah sa diha nga siya nakakita sa nagsingabot nga mga Lamanite? (Tan-awa sa Mosiah 9:7.) Kinsa ang gikabalak-an pag-ayo ni Noah? (Tan-awa sa Mosiah 19:8.) Sa unsa nga paagi kini matandi ngadto sa mga tawo karon kinsa, sama ni Noah, mosulay sa pagdala kanato palayo gikan sa Ginoo ug sa Iyang mga propeta?

- Unsa ang napanagna ni Abinadi mahitungod kamatayon ni Hari Noah? (Tan-awa sa Mosiah 12:3.) Sa unsa nga paagi kini nga panagna natuman? (Tan-awa sa Mosiah 19:18–20. Ipahayag nga ang mga katawhan kinsa sa katapusan mihatag og bili sa kinabuhi ni Noah "ingon sa usa ka saput diha sa mainit nga hudno" nga nahimo sa usa ka higayon nga nabutaan sa iyang kadautan, ingon sa gipakita diha sa Mosiah 11:29.)

3. Ang mga katawhan ni Limhi gipanton ug sa katapusan giluwas pinaagi sa Ginoo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 20–22 (timan-i nga kini nga mga bersikulo naglangkob sa asoy ni Ammon ug sa iyang mga kaigsoonan nga nakakaplag sa mga katawhan ni Limhi ingon nga gihisgutan sa leksyon 17). Ipasabut nga human si Noah mapatay, ang iyang anak nga lalaki nga si Limhi nahimong hari. Si Limhi mihimo og usa ka panumpa nga siya ug ang iyang mga katawhan mobayad og katunga sa tanan nga ilang gikuptan ngadto sa hari sa mga Lamanite agi og baylo sa usa ka panaad nga ang mga Lamanite dili mopatay kanila (Mosiah 19:25–26).

- Human sa duha ka mga tuig nga kalinaw, ang mga Lamanite nakiggubat batok sa mga katawhan ni Limhi (Mosiah 20:7–10). Ngano nga ang mga Lamanite nagtinguha sa paglaglag sa mga katawhan ni Limhi? (Tan-awa sa Mosiah 20:1–6.)
- Sa diha nga ang mga Lamanite nasayud nga sila nasayop sa paghukom sa mga katawhan ni Limhi, sila mipauli sa ilang kaugalingon nga yuta diha sa kalinaw (Mosiah 20:17–26). Bisan pa niana, "human sa daghan nga mga adlaw ang mga Lamanite misugod na usab sa pagkakutaw diha sa kasubo batok sa mga Nephite" (Mosiah 21:2). Unsa ang gibuhat sa mga Lamanite ngadto sa mga Nephite kaysa molapas sa panumpa sa ilang hari nga sila dili mopatay kanila? (Tan-awa sa Mosiah 21:3.)
- Sa unsa nga paagi nga ang pagkaulipon sa mga tawo ni Limhi nakatuman sa mga panagna nga gihimo ni Abinadi? (Ipatandi sa mga sakop sa klase ang Mosiah 21:3–5, 14–15 uban sa Mosiah 11:20–25 ug 12:2, 4–5.) Ngano nga ang mga katawhan ni Limhi nadala ngadto sa pagkaulipon? (Tan-awa sa Mosiah 7:25–32; 20:21. Sila misalikway sa mga pagtulun-an ni Abinadi ug sa iyang mga pasidaan mahitungod sa mga sangputanan sa ilang pagkamakasasala.) Ngano nga mahinungdanon sa paghinumdom nga ang sala magdala og mga sangputanan?
- Human mapakyas sa tulo ka mga higayon sa pagbuntog sa mga Lamanite diha sa gubat sa katapusan, unsa ang gibuhat sa mga katawhan ni Limhi? (Tan-awa sa Mosiah 21:13–14.) Ngano nga ang Ginoo hinay nga motubag sa ilang pag-ampo? (Tan-awa sa Mosiah 21:15; tan-awa usab sa D&P 101:1–9.) Bisan pa og ang Ginoo wala moluwas dayon nila unsa ang Iyang gibuhat alang kanila? (Tan-awa sa Mosiah 21:15–16.) Sa unsa nga paagi ang Ginoo usahay motugot kanato nga "mag-anam-anam sa pag-uswag"?
- Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan ni Limhi nakaikyas gikan sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Mosiah 22:3–12.) Sa unsa nga paagi nga sila gidawat sa mga katawhan sa Zarahemla? (Tan-awa sa Mosiah 22:13–14.)

4. Ang Ginoo miluwas sa mga katawhan ni Alma gikan sa pagkaulipon.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 23–24. Tabangi ang mga sakop sa klase sa pagtan-aw sa kalainan tali sa paagi nga ang Ginoo mipanalangin sa mga katawhan ni Limhi, kinsa misulay og tulo ka higayon sa pagluwas sa ilang mga kaugalingon sa wala pa sila modangop ngadto Kaniya, ug sa paagi Siya mipanalangin sa mga katawhan ni Alma kinsa midangop ngadto Kaniya sa hingpit.

- Sa diha nga si Alma ug ang iyang mga katawhan didto sa dapit sa Mormon, si Hari Noah "mipadala sa iyang kasundalohan aron paglaglag kanila" (Mosiah 18:33). Ang Ginoo mipahimangno sa mga katawhan ni Alma ug milig-on kanila aron sila makaikyas (Mosiah 18:34–35; 23:1–5). Sa unsa nga paagi nga kini lahi gikan sa kasinatian sa mga katawhan ni Limhi? (Tan-awa sa Mosiah 19:6. Timan-i nga sa unang higayon ang mga Lamanite misulong niini nga mga katawhan, sa diha nga si Noah mao pa ang hari, ang mga katawhan wala makadawat og pasidaan.)
- Sa unsa nga paagi si Alma mitubag sa diha nga ang mga katawhan mihangyo kaniya nga mahimo nga hari? (Tan-awa sa Mosiah 23:6–7.) Sa unsa nga paagi si Alma nasayud sa kakuyaw sa "usa ka tawo dili mohunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw sa uban"? (Tan-awa sa Mosiah 23:8–14.) Unsa ang atong makat-unan gikan ni Alma ug sa iyang mga katawhan aron pagtabang kanato nga makalikay niini nga kasaypanan? (Tan-awa sa Mosiah 23:15.)
- Ubos sa pagpangulo ni Alma, ang iyang mga katawhan nagpuyo sa matarung nga paagi ug miuswag (Mosiah 23:15–20). Bisan pa niana, ang Ginoo mitugot kanila nga madala ngadto sa pagkaulipon ubos ni Amulon, kinsa usa kanhi sa mga pari ni Hari Noah (Mosiah 23:23–39). Sa unsa nga paagi nga ang pagkaulipon sa mga katawhan ni Alma nakatuman sa mga panagna nga gihimo ni Abinadi? (Tan-awa sa Mosiah 12:2, 4–5.) Sa unsa nga mga paagi nga ang atong dili maayo nga mga pagpili makapabilin sa mga sangputanan bisan og human na kita mapasaylo sa atong mga kasal-anan?

  Si Elder Marvin J. Ashton miingon: "Ang atong kagawasan sa pagpili sa atong tumong sa kinaiya wala magsangkap og kinaugalingon nga kagawasan gikan sa mga sangputanan sa atong mga kahimoan. Ang gugma sa Dios alang kanato makanunayon ug dili makuhaan, apan siya dili makaluwas kanato gikan sa masakit nga sangputanan nga mao ang hinungdan sa sayop nga mga pagpili" (sa Conference Report, Okt. 1990, 24; o *Ensign*, Nob. 1990, 20).

Ipahayag nga bisan og ang Ginoo dili makapugong sa mga katawhan ni Alma gikan sa pag-antus sa mga sangputanan sa ilang miaging mga kasal-anan. Siya mihupay ug milig-on kanila sa ilang mga kasakitan. Ang nahibilin niini nga leksyon naghisgot kon giunsa niya sila sa pagluwas gikan sa pagkaulipon.

- Sa pagpasabut ngadto sa pagkaulipon sa mga katawhan ni Alma, si Mormon miingon, "Ang Ginoo nakakita nga angay ang pagpanton sa iyang mga katawhan" (Mosiah 23:21). Ngano nga ang Ginoo mipanton sa Iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Mosiah 23:21; D&P 95:1–2.) Sa unsa nga paagi kita motubag kon ang Ginoo mopanton kanato? (Tan-awa sa Mosiah 23:22.)
- Unsa ang gibuhat sa mga katawhan ni Alma sa diha nga si Amulon mihulga sa pagpatay kanila kon sila mag-ampo? (Tan-awa sa Mosiah 24:10–12.) Sa unsa nga paagi ang Ginoo mitubag sa ilang nga mga pag-ampo? (Tan-awa sa Mosiah 24:13–16.) Sa unsa nga paagi kini nakatabang kanila sa "pagbarug ingon nga mga saksi" alang sa Ginoo, sumala sa gipakigsaad diha sa katubigan sa Mormon? (Tan-awa sa Mosiah 24:14.)
- Ngano nga ang atong mga alantuson sayon nga pas-anon kon kita "motugyan sa maayo nga buot ug uban sa pailub ngadto sa tanan nga kabubut-on sa Ginoo"? (Mosiah 24:15). Sa unsa nga mga paagi ang Ginoo mopalig-on

kanimo sa pagtabang kaninyo o sa "pagpas-an sa [inyong] mga alantuson uban sa kasayon"? Sa unsa nga paagi kini makatabang kaninyo sa pagbarug ingon nga saksi sa Dios?

- Ngano nga ang Ginoo dali ug buhong nga mipanalangin sa mga katawhan ni Alma samtang sila diha sa pagkaulipon kaysa Iyang pagpanalangin sa mga katawhan ni Limhi? (Itandi ang Mosiah 21:5–15 uban sa Mosiah 23:26–27; 24:10–16.) Sa unsa nga paagi kini magamit sa atong mga kinabuhi?
- Sa wala pa ang Ginoo moluwas kanila ang mga katawhan ni Alma ug ang mga katawhan ni Limhi diha sa pagkaulipon ngadto sa dautan nga mga tigmando. Si Alma nakamatikod nga sa panahon ni Hari Noah, ang mga katawhan diha usab "nagapos sa mga gapos sa kadautan (Mosiah 23:12). Sa unsa nga paagi nga ang pagkadautan, o sala, usa ka matang sa pagkaulipon? Unsa ang atong makat-onan gikan sa mga katawhan ni Limhi ug sa mga katawhan ni Alma mahitungod sa pagdawat og kaluwasan gikan sa pagkaulipon sa sala? (Tan-awa sa Mosiah 7:33; 21–14; 23:23; 29:18–20; tan-awa usab sa D&P 84:49–51. Ang Ginoo lamang ang makaluwas kanato gikan sa pagkaulipon sa sala. Kita kinahanglan gayud nga modangup ngadto Kaniya pinaagi sa paghinulsol, hugot nga pagtuo, pagka-mapinaubsanon, ug malahutayon nga pagsunod.)

Panapos

Sa mubo nga paagi tun-i pag-usab ang mga saad sa Ginoo diha sa pagpakigsaad sa bunyag (Mosiah 18:10, 13). Ipahayag nga diha sa kahayag sa mga panalangin ang Ginoo misaad kanato, dili malisud ang paghupot sa atong mga pakigsaad nga "mag-alagad kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo" (Mosiah 18:10). Hatagi og gibug-aton nga kon kita modawat sa ordinansa sa bunyag ug magpadayon diha sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha kang Jesukristo, pagkamapainubsanon, ug pagkamasulundon, kita maluwas gikan sa pagkaulipon sa sala ug anaa sa dalan sa kinabuhing dayon (2 Nephi 31:17–20).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit og usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Si Alma ug Helam mipaunlod diha sa tubig" (Mosiah 18:14)

Gamita ang pamahayag sa ubos aron sa pagpasabut sa unsa nga paagi si Alma nakaangkon og pagtugot sa pagbunyag ug sa pagpakita nga si Alma wala magbunyag sa iyang kaugalingon sa diha nga siya mibunyag kang Helam:

Si Presidente Joseph Fielding Smith nagtudlo, "si Alma nabunyagan ug naghupot sa pagkapari sa wala pa moabut si Abinadi, apan siya nalakip sa uban nga mga pari ubos sa pagmando sa dautan nga Hari Noah, ug sa diha nga siya mibunyag ni Helam, siya mibati nga siya nagkinahanglan og paglimpyo sa iyang kaugalingon busa siya miunlod sa inyang kaugalingon diha sa tubig ingon nga timaan sa hingpit nga paghinulsol" (*Doctrine of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–56], 2:336–37).

2. Mapainubsanong pag-alagad sa Ginoo

- Sa wala pa si Alma magsugod pagbunyag sa mga katawhan, siya nag-ampo, "O Ginoo, ibu-bu ang imong Espiritu diha sa imong sulugoon, nga siya makahimo niini nga buhat uban ang kabalaan sa kasingkasing" (Mosiah 18:12). Sa unsa nga paagi kita mapanalanginan samtang mohimo sa atong pag-alagad ngadto sa Ginoo pinaagi niini nga Espiritu?

3. "Magpasidungog sa adlaw nga igpapahulay, ug maghupot niini nga balaan" (Mosiah 18:23)

- Ngano nga mahinungdanon nga kita magpasidungog sa adlaw nga Igpapahulay? (Tan-awa sa Mosiah 18:23, 25.) Sa unsa nga paagi kamo mibati nga napanalanginan sa diha nga kamo nagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay? Unsa ang pipila ka mga butang nga inyong pagabuhaton aron pagtabang sa paghimo niini nga usa ka balaan nga adlaw?

4. Pagtabang ngadto niadtong kinsa nanginahanglan

- Unsa nga mga baruganan ang gitudlo ni Alma mahitungod sa paghatag ngadto sa timawa? (Tan-awa sa Mosiah 18:27–29.) Ngano nga mahinungdanon nga kita mohatag sa espirituhanon nga paagi ingon man usab sa temporal nga paagi? Unsa nga mga panalangin ang moabut gikan sa paghatag diha sa kaaghup ug pagdawat sa mabination nga paagi?

Leksyon
20

"Ang Akong Kalag Wala na Mag-antus"

Mosiah 25–28; Alma 36

Katuyoan

Aron sa pagdasig sa mga sakop sa klase sa pagpadayon sa paggamit sa baruganan sa paghinulsol, makabig, ug sa pakigbahin sa ebanghelyo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod ng mga kasulatan:
   a. Mosiah 25. Ang mga katawhan ni Limhi ug ang mga katawhan ni Alma nagpundok diha sa yuta sa Zarahemla uban sa mga katawhan ni Mosiah. Si Limhi ug ang iyang mga katawhan gibunyagan. Si Hari Mosiah mitugot kang Alma sa pagtukod og Simbahan sa Dios sa tibuok yuta sa Zarahemla.
   b. Mosiah 26; 27:1–7. Daghan nga mga sakop gidala ngadto sa kasal-anan pinaagi sa mga walay pagtuo. Ang Ginoo misulti ngadto kang Alma nga kinsa kadto nga maghinulsol pasayloon, apan kadto nga dili maghinulsol dili paga-iphon diha sa mga katawhan sa simbahan. Si Mosiah mihatag og usa ka opisyal nga pamahayag nga nagdili sa mga tumutuo ug sa dili mga tumutuo sa pagpanggukod sa usag usa.
   c. Mosiah 27:8–31; Alma 36:6–23. Si Alma ang Batan-on ug ang upat ka anak nga mga lalaki ni Mosiah nagtinguha sa paglaglag sa Simbahan sa Dios. Agi og tubag sa mga pag-ampo sa ilang mga amahan ug sa uban nga mga sakop sa Simbahan, usa ka anghel nagpakita ngadto kanila. Si Alma ang Batan-on ug ang anak nga mga lalaki ni Mosiah nakabig. Si Alma ang Batan-on nagpamatuod sa iyang pagkakabig.
   d. Mosiah 27:32; 28:20; Alma 36:24. Si Alma ang Batan-on ug ang anak nga mga lalaki ni Mosiah mihalad sa ilang mga kaugalingon sa pagsangyaw sa ebanghelyo.
2. Hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pag-andam og usa ka mubo nga pagtingob sa mga panghitabo nga nagdala ngadto sa pagkakabig ni Alma ang Batan-on ug ang anak nga mga lalaki ni Mosiah (Mosiah 27:8–24).
3. Kon ang hulagway sa Ang Pagkakabig ni Alma ang Batan-on anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (Hulagway sa Ebanghelyo 321).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pangutana sa mga sakop sa klase:

- Pila kaninyo ang mga kinabig?

Ipahayag nga kita sa kasagaran naggamit sa pulong *kinabig* sa pagsabut ngadto sa usa ka tawo kinsa nabunyagan ngadto sa Simbahan inig-abot sa pangidaron nga walo. Sa lain nga pagsabut, bisan pa niana, matag usa kanato kinahanglan usa ka kinabig. Matag usa kanato, bisan kanus-a pa kita nabunyagan, kinahanglan gayud makaangkon sa iyang kaugalingon nga pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo. Alang sa pipila ka mga tawo kini nga pagkakabig kalit ug mahinuklugon, apan alang sa kadaghanan kini usa ka hilom, inanay nga paagi. Pipila ka mga tawo sayon nga makabig, samtang ang uban kinahanglan gayud makigbisog aron sa pagpalambo niini nga pagpamatuod ug pasalig. (Timan-i nga ang leksyon 22 dugang naghisgot sa mga paagi nga mahimo nga kinabig.)

Kini nga leksyon naghisgot sa lima ka batan-on nga mga lalaki nga bisan pa man sa ilang pagka-anak sa lig-on ug matinud-anon nga mga pangulo sa Simbahan, kinahanglan makasinati sa ilang kaugalingon nga mga pagkakabig sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti ang pagkamahinungdanon nga makabig ngadto sa ebanghelyo ni Jesukristo, ug moawhag sa mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan nga gihisgutan.

1. Ang mga katawhan ni Limhi ug Alma mitipon sa mga katawhan ni Mosiah didto sa yuta sa Zarahemla.

Hisguti ang Mosiah 25. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa mga pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga ang mga katawhan ni Limhi ug mga katawhan ni Alma mitipon sa mga katawhan ni Hari Mosiah didto sa Zarahemla (Mosiah 22:11–14; 24:20, 23–25). Tabangi ang mga sakop sa klase sa pagsabot nga adunay upat ka mga pundok karon nga naghiusa sa Zarahemla ubos kang Hari Mosiah:

a. Mga katawhan ni Limhi, kinsa mga kaliwat gikan ni Zeniff ug uban kinsa mibalik gikan sa Zarahemla ngadto sa yuta ni Nephi.
b. Ang mga katawhan ni Alma kinsa mibulag gikan sa pundok nga kaliwat gikan ni Zeniff sa panahon sa pagmando ni Noah.
c. Ang mga Nephite kinsa nagpabilin sa Zarahemla.
d. Ang mga Mulekite, ang lumad nga mga pumupuyo sa Zarahemla.

Ipasabut nga ang tanan niini nga mga katawhan karon nagtawag sa ilang mga kaugalingon nga mga Nephite (Mosiah 25:12–13).

- Si Mosiah mipundok sa mga katawhan sa Zarahemla ug mibasa sa mga talaan sa mga katawhan ni Limhi ug mga katawhan ni Alma ngadto kanila (Mosiah 25:5–6). Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan sa Zarahemla mitubag niini nga mga talaan? (Tan-awa sa Mosiah 25:7–11.) Sa unsa nga paagi ang ilang mga tubag mipakita sa ilang putli nga gugma?
- Sa unsa nga paagi kamo nahatagan og kaayohan gikan sa pagtuon niini nga mga asoy sa mga katawhan ni Limhi ug Alma?

- Human mabasa ni Mosiah ang mga talaan, siya midapit ni Alma sa pagsulti (Mosiah 25:14). Mahitungod sa unsa ang gisulti ni Alma? (Tan-awa sa Mosiah 25:15–16.) Ngano nga mahinungdanon nga ang mga katawhan mahinumdom kon kinsa ang nagluwas kanila gikan sa pagkaulipon? Unsa ang epekto sa mga pagtulun-an ni Alma diha sa mga katawhan ni Limhi? (Tan-awa sa Mosiah 25:17–18.)
- Si Mosiah mitugot ni Alma nga "motukod og mga simbahan sa tibuok yuta sa Zarahemla" (Mosiah 25:19–20). Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan nakahimo sa pagpabilin nga "usa ka simbahan" human sila gipundok ngadto sa nagkalainlain nga mga katiguman? (Tan-awa sa Mosiah 25:21–24.) Sa unsa nga paagi nga ang ilang panig-ingnan makatabang kanato karon samtang kita nag-atubang og mga hagit sa "panaghiusa" diha sa Simbahan sa tibuok kalibutan?

2. Daghan nga mga sakop sa Simbahan ang nadala ngadto sa kasal-anan pinaagi sa mga dili tumutuo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 26; 27:1–7.

- Ngano nga daghan sa "bag-o nga kaliwatan" nga nagdumili sa pagpasakop sa Simbahan? (Tan-awa sa Mosiah 26:1–4.) Sa unsa nga paagi nga ang karaan nga mga kaliwatan makatabang sa mga batan-on nga makaangkon og mga pagpamatuod ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo? Sa unsa nga paagi nga ang karaan nga kaliwatan makatabang sa mga batan-on nga mobati sa gugma sa Dios ug makasabut sa ilang relasyon ngadto Kaniya?
- Ang dili mga tumutuo midala sa daghan nga mga sakop sa Simbahan ngadto sa pagpakasala. Unsa ang kapangakohan ni Alma alang sa mga sakop sa Simbahan kinsa nakasala? (Tan-awa sa Mosiah 26:6–8.) Unsa nga kapangakohan ang gibutang sa Ginoo diha sa mga pangulo sa Simbahan karon aron sa pagtabang sa mga sakop kinsa nakahimo og mabug-at nga mga sala?
- Kinsa ang gipangutana ni Alma sa diha nga si Mosiah nagdumili sa paghukom sa mga katawhan kinsa nakasala? (Tan-awa sa Mosiah 26:10–14.) Sa unsa nga paagi nga kamo nakadawat og giya diha sa inyong mga kapangakohan sa diha nga kamo midangop sa Dios diha sa pag-ampo?
- Unsa ang gisulti sa Ginoo ngadto ni Alma nga buhaton ngadto sa mga tawo nga nakasala? (Tan-awa sa Mosiah 26:29–30, 32.) Ngano nga ang pagkumpisal usa ka mahinungdanon nga lakang diha sa paagi sa paghinulsol? Ngano nga mahinungdanon sa "pagpasaylo sa usag usa"? (Mosiah 26:31). Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan pinaagi sa pagpasaylo sa usa ka tawo o pinaagi sa usa ka tawo nga mipasaylo kaninyo?
- Bisan ang Simbahan "misugod pag-usab sa pag-angkon sa kalinaw ug pag-uswag," ang mga sakop sa Simbahan sa kasagaran gipanggukod sa dili mga tumutuo (Mosiah 26:37–38; 27:1). Unsa ang gibuhat ni Hari Mosiah sa diha nga ang mga sakop sa Simbahan misumbong mahitungod niini nga panggukod? (Tan-awa sa Mosiah 27:1–5.) Sa unsa nga mga paagi ang mga sakop sa Simbahan pagagukuron karon? Unsa nga mabungahon nga mga paagi sa pag-atubang sa panggukod?

3. Si Alma ang Batan-on ug ang anak nga mga lalaki ni Mosiah giduaw sa usa ka anghel.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 27:8–31; Alma 36:6–23. Ipasabut nga bisan og human si Mosiah makahatag og pamahayag sa pagdili sa panggukod, pipila sa dili mga tumutuo mipadayon sa pagsulay sa paglaglag sa Simbahan. Kini nga dili mga tumutuo naglakip sa upat ka anak nga mga lalaki ni Mosiah ug usa ka anak nga mga lalaki ni Alma (Mosiah 27:8–9).

Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa pagtingob sa mga panghitabo nga nagdala ngadto sa pagkakabig ni Alma ang Batan-on ug sa anak nga mga lalaki ni Mosiah (Mosiah 28:8–24). Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Alma ang Batan-on, ipakita kini karon.

- Ngano nga ang Ginoo nagpadala og usa ka anghel aron makigsulti ngadto ni Alma ang Batan-on ug sa iyang mga kauban? (Tan-awa sa Mosiah 27:14.) Sa unsa nga paagi nga ang pag-ampo makatabang kanato sa diha nga ang usa ka minahal mahisalaag gikan sa ebanghelyo?

  - Sa diha nga siya ang Komisyoner sa Edukasyon sa Simbahan, si Jeffrey R. Holland miingon: "Tingali walay kasakit sa tawhanon nga espiritu nga makatugbang sa kasakit sa usa ka inahan o amahan kinsa nahadlok alang sa kalag sa usa ka bata. . . . [Apan] ang mga ginikanan dili gayud mawad-an og paglaum o pag-amuma o pagtuo. Sa tinuod sila dili gayud mohunong sa pag-ampo. Sa mga panahon nga ang pag-ampo mao lamang ang paagi nga nahibilin nga buhaton—apan kini mao ang labing gamhanan sa tanan" ("Alma, Son of Alma," *Ensign*, Mar. 1977, 80–81).

- Unsa ang pipila ka mga paagi ang gipadala sa Ginoo nga tabang sa pagtubag sa mga pag-ampo sa mga matarung alang sa mga minahal kinsa nahisalaag? (Tabangi ang mga sakop sa klase sa pagsabut nga ang Ginoo dili sa kanunay mopadala og usa ka anghel, sama sa Iyang gibuhat ngadto kang Alma, apan siya mopadala og tabang diha sa dili maihap nga laing mga paagi. Siya mahimo nga mopadala og usa ka sensitibo nga pangulo o higala, usa ka matinud-anon nga mga magtutudlo sa banay o magtutudlo sa pagduaw, o usa ka dinasig nga wali aron pagtandog sa mga kinabuhi alang niadtong kinsa kita nag-ampo.) Sa unsa nga paagi kamo nakakita sa gahum sa pag-ampo nga nakatabang sa usa ka kahimtang nga ingon og wala nay kahimoan?

- Unsa ang gisulti sa anghel ni Alma ang Batan-on? (Tan-awa sa Mosiah 27:13–17.) Unsa ang nahitabo kang Alma ang Batan-on human ang anghel mobiya? (Tan-awa sa Mosiah 27:18–19.) Sa unsa nga paagi mitubag si Alma sa diha nga siya nakadungog mahitungod sa kasinatian sa iyang anak nga lalaki uban sa anghel? (Tan-awa sa Mosiah 27:20.) Ngano nga siya nagmaya?

Ipasabut nga paglabay sa mga tuig human sa iyang pagkakabig, si Alma misulti sa iyang anak nga lalaki si Helaman mahitungod sa kasinatian (Alma 36:6–24). Ginamit ang mga asoy sa Mosiah 27 ug Alma 36, tabangi ang mga sakop sa klase nga motandi sa kang Alma nga mga pagbati sa wala pa ug sa human na siya mapasaylo (paghunahuna og paghangyo sa pipila ka mga sakop sa klase sa pagtan-

aw diha sa asoy sa Mosiah 27 samtang ang uban motan-aw sa asoy sa Alma 36). Ikaw mahimo nga motingob sa panaghisgutan diha sa tsart sama sa usa sa ubos:

SA WALA PA	HUMAN
Kalibutanon ug napukan, kinahanglan nga isalikway (Mosiah 27:25–27; Alma 36:11)	Gitubos sa Dios, natawo diha sa Espiritu (Mosiah 27:24–25; Alma 36:23)
Naglunang sa daghan nga mga kalisdanan (Mosiah 27:28)	Gisakmit gikan sa walay katapusan nga pagsunog (Mosiah 27:28)
Sa apdo sa kapaitan ug sa mga higot sa kadautan (Mosiah 27:29)	Gitubos gikan sa apdo sa kapaitan ug sa mga higot sa kadautan (Mosiah 27:29)
Kinangitngitan nga bahin sa kinahiladman (Mosiah 27:29)	Makakita sa kahibulongan nga kahayag sa Dios (Mosiah 27:29)
Giuyog uban sa walay katapusan nga pagbasol (Mosiah 27:29)	Ang akong kalag wala na mag-antus (Mosiah 27:29)
Gisamok sa panumduman sa akong daghan nga mga sala (Alma 36:17)	Wala na gisamok sa panumduman sa akong daghan nga mga sala (Alma 36:19)
Mibati og labaw ug naghingapin nga kapait (Alma 36:20–21)	Mibati og labaw ug naghingapin nga hingpit nga kalipay (Alma 36:20–21)
Ang kalag nasakit uban ang dili matukib nga kahadlok diha sa paghunahuna nga anaa diha sa atubangan sa Dios (Alma 36:14–15)	Kalag naghandum nga makaadto sa atubangan sa Dios (Alma 36:22)

- Unsa ang nagdala ni Alma nga makagawas gikan sa iyang pag-antus? (Tan-awa sa Alma 36:17–18.)
- Sa unsa nga paagi ang kang Alma nga kasinatian ikatandi sa atong kaugalingong kasinatian diha sa pagkakabig? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos alang sa usa ka malagmit nga tubag.)

  Si Elder Bruce R. McConkie miingon: "Ang kang Alma nga sugilanon sa pagkakabig nagsilbi nga usa ka sumbanan. Ang kahadlok sa sala nga sa hingpit mibuntog kaniya kinahanglan nga mabati sa matag nahisalaag nga sakop sa gingharian; unya ang paghinulsol hapit na moabut maingon sa atong Nephite nga higala" (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], 229).

4. Si Alma ug ang anak nga mga lalaki ni Mosiah mihalad sa ilang mga kaugalingon sa pagsangyaw sa ebanghelyo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mosiah 27:32–28:20; Alma 36:24.

- Unsa ang gibuhat ni Alma ang Batan-on ug sa anak nga mga lalaki ni Mosiah human sa ilang pagkakabig? (Tan-awa sa Mosiah 27:32–37.) Sa unsa nga paagi kini nagpakita nga sila tinuod nga nakabig? Sa unsa nga paagi ang atong mga lihok nagpakita sa kamatinud-anon ug kalawom sa atong pagkakabig?
- Ngano nga ang anak nga mga lalaki ni Mosiah ug ang ilang mga kauban buot mosangyaw sa ebanghelyo taliwala sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Mosiah

28:1–3 ug ang kinutlo sa ubos.) Unsa nga mga saad sa Ginoo ang gihatag ngadto ni Hari Mosiah mahitungod misyonaryong mga paninguha sa iyang anak nga mga lalaki? (Tan-awa sa Mosiah 28:6–7.)

Si Elder L. Tom Perry miingon: "Human sa pagkakabig moabut ang tinguha sa pagpakigbahin—dili kaayo sa daghan nga pag-ila sa katungdanan, bisan tuod kana nga kapangakohan alang sa pagkapari, apan tungod sa matinud-anon nga gugma ug pagpasalamat alang niana nga nadawat. Sa diha nga ingon og usa ka "perlas nga labing bililhon" moabut sa atong mga kinabuhi, kita dili matagbaw lamang sa pagdayeg niini sa atong mga kaugalingon. Kini kinahanglan gayud ipakigbahin!" (sa Conference Report, Abr. 1984, 106; o *Ensign*, Mayo 1984, 79).

- Sa panahon kita makabig, sa unsa nga paagi kita makapalambo sa atong pasalig sa pagpakigbahin sa ebanghelyo?

Panapos

Ipasabut nga ang matag usa kanato kinahanglan gayud makasinati sa iyang kaugalingong pagkakabig. Bisan og kini ingon og dili mailhan ug inanay kaysa pagkakabig nga nasinati ni Alma ug sa anak nga mga lalaki ni Mosiah, kini sa gihapon adunay sama nga mga sangputanan.

Basaha ang Mosiah 27:29. Hatagi og gibug-aton nga pinaagi sa paghinulsol ug sa Pag-ula ni Jesukristo, kita makadawat sa pasaylo aron ang atong mga kalag "dili na mag-antus." Unya kita mahimo nga mga instrumento diha sa mga kamot sa Ginoo aron sa pagpanalangin sa mga kinabuhi sa uban.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

"Sila milingla og daghan uban sa ilang maulog-ulogon nga mga pulong" (Mosiah 26:6)

- Sa unsa nga paagi nga si Alma ang Batan-on ug ang anak nga mga lalaki ni Mosiah, uban sa lain nga dili mga tumutuo, nakahimo sa pagdala sa daghan mga sakop sa Simbahan ngadto sa pagpakasala? (Tan-awa sa Mosiah 26:6; 27:8–9.) Sa unsa nga paagi nga ang pag-ulog-ulog makalingla kanato ug makadala kanato sa pagkasalaag? Ngano nga mahinungdanon nga kita mag-amping mahitungod kon kinsa ang atong tugotan sa pag-impluwensya kanato? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Sa unsa nga paagi nga ang usa ka tukuran sa hugot nga pagtuo diha kang Jesukristo makatabang kanato sa paglikay nga maimpluwensya pinaagi sa pag-ulog-ulog sa dili mga tumutuo?

  Si Elder Ezra Taft Benson miingon: "Ang pagpangita sa pagdayeg sa kalibutan, kita buot nga pasidunggan sa mga tawo nga gipasidunggan sa kalibutan. Apan dinha niana nagpahipi ang tinuod nga kakuyaw, kay sa kasagaran aron sa pagdawat niana nga mga pasidungog, kita kinahanglan gayud magpasakop sa gahum sa uban ug mosunod niadtong sama nga yawan-on nga mga impluwensya ug mga lagda diin nakahatag sa pipila niadtong mga tawo ngadto sa mga katungdanan sa pagpangulo. . . . Karon kita gisamok sa pag-ulog-ulog sa inila nga mga tawo dinha sa kalibutan" (sa Conference Report, Okt. 1964, 57; o *Improvement Era*, Dis. 1964, 1067).

Leksyon
21

"Si Alma . . . Naghukom sa Matarung nga mga Paghukom"

Mosiah 29; Alma 1–4

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa matarung nga mga baruganan sa pagdumala ug sa paglikay sa mga pagpanapi sa pari ug garbo.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

a. Mosiah 29. Si Mosiah nagtudlo sa mga baruganan sa maayo nga pangagamhanan ug mipahimangno sa iyang mga katawhan sa mga kakuyaw sa pagbaton og usa ka hari. Ang mga katawhan misunod sa iyang tambag ug mitudlo og mga maghuhukom aron mahimo nga ilang politiko nga mga pangulo, uban kang Alma ang Batan-on ingon nga labaw nga maghuhukom.
b. Alma 1. Si Alma ang Batan-on nag-alagad isip labaw nga mga maghuhukom ug halangdon nga pari. Siya nakigbisog sa pagpanapi sa pari taliwala sa mga katawhan.
c. Alma 2–3. Si Amlici nagtinguha nga mahimo nga hari apan gisalikway sa tingog sa mga katawhan. Siya ug ang iyang mga sumusunod nagpasakop uban sa mga Lamanite, mibutang og timaan sa ilang mga agtang og pula, ug nakiggubat batok sa tumutuo nga mga Nephite.
d. Alma 4. Ang Simbahan miuswag apan nahimo nga mapagarbohon. Si Alma miluwat sa hukmanan aron sa paghalad sa iyang kaugalingon ngadto sa pangalagad.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ilista ang mosunod nga mga pulong diha sa pisara: *Monarkiya, Republika, Demokrasya, Teokrasya*.

- Unsa ang gipasabut niini nga mga pulong? (Gamita ang mosunod nga mga pagpasabut ingon nga gikinahanglan aron pagtabang sa mga sakop sa klase.)

  Monarkiya: hingpit nga pagmando sa usa ka tawo sama sa hari

  Republika: gidumala sa usa ka pundok sa pinili nga mga representante

  Demokrasya: pangagamhanan sa mga katawhan, pinaagi sa kadaghanan nga pagmando

  Teokrasya: pangagamhanan nga gigiyahan sa Dios pinaagi sa pagpadayag sa usa ka propeta

- Unsa nga matang sa pangagamhanan nga anaa sa mga Nephite ubos kang Mosiah?

Ipasabut nga sulod sa daghan nga mga tuig si Mosiah mialagad isip usa ka hari ug usa ka propeta kinsa nagdawat og pagpadayag gikan sa Dios aron sa pagpangulo sa mga katawhan. Human sa pagmando ni Hari Mosiah, si Alma ang Batan-on mao ang gitudlo nga labaw nga maghuhukom ibabaw sa mga katawhan ni Nephi, sa ingon nagsugod sa bag-o nga matang sa pangagamhanan usa ka tagal sa panahon nga nailhan nga "ang pagmando sa mga maghuhukom." Sumala sa mga kasulatan, "si Alma naglakaw diha sa pamaagi sa Ginoo, ug siya naghupot sa iyang mga sugo, ug siya naghukom sa mga matarung nga mga paghukom" (Mosiah 29:43). Kini nga leksyon nagpasabut kon sa unsa nga paagi ang sistema sa mga maghuhukom gitukod aron sa pagsangkap og matarung nga pamunoan ug ihulagway ang pipila ka mga hagit nga giatubang ni Alma ingon nga labaw nga maghuhukom ug ingon nga tigdumala nga halangdon nga pari ibabaw sa mga katawhan.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Mosiah nagtudlo sa mga baruganan sa maayo nga pangagamhanan.

Hisguti ang Mosiah 29. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa mga pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga sa diha nga ang tanan nga anak nga mga lalaki ni Mosiah midumili sa pagpuli kaniya ingon nga hari, si Mosiah mipadala og sinulat nga pamahayag diha sa mga katawhan, miduso sa usa ka sistema sa pangagamhanan aron pag-ilis sa mga pagmando sa mga hari human sa iyang kamatayon.

- Unsa nga tambag ang gihatag ni Mosiah ngadto sa iyang mga katawhan mahitungod sa pag-angkon og usa ka hari? (Tan-awa sa Mosiah 29:13, 16.) Kinsa ang duha ka mga tawo nga gihulagway ni Mosiah ingon nga nagkalahi nga mga panig-ingnan sa mga hari? (Tan-awa sa Mosiah 29:13, 18. Ikaw mahimo nga magtuon pag-usab sa dali nga paagi sa impluwensya niini nga duha ka mga hari diha sa mga katawhan.) Sa unsa nga paagi si Mosiah mihulagway sa mga sangputanan sa pag-angkon og dautan nga pangulo? (Tan-awa sa Mosiah 29:16–18, 21–23.)
- Si Mosiah misugyot nga ang mga katawhan motukod og usa ka sistema sa mga maghuhukom aron pag-ilis sa pagmando sa mga hari. Unsa nga mga hiyas ang giingon ni Mosiah nga huptan sa mga Maghuhukom? (Tan-awa sa Mosiah 29:11; tan-awa usab sa D&P 98:10.) Ngano nga kini nga mga hiyas mahinungdanon sa mga pangulo karon?
- Unsa ang tukuran sa mga balaod nga ang mga katawhan pagahukman? (Tan-awa sa Mosiah 29:11; tan-awa usab sa Mosiah 29:12–14.) Unsa nga mga panalangin ang matagamtaman sa mga katawhan kon sila magpuyo pinaagi sa mga balaod nga gipasikad diha sa matarung nga mga baruganan?
- Unsa ang gisugyot ni Mosiah aron sa pagpugong sa gahum nga mahuptan sa dautan nga mga tawo o mga pundok? (Tan-awa sa Mosiah 29:24–26, 28–29. Siya misugyot nga sila mobuhat sa tanan nga mga butang pinaagi sa tingog sa

mga katawhan, motudlo og mga maghuhukom ug mohimo sa mga maghuhukom nga may tulubagon ngadto sa mga katawhan, ug magbuhat og usa ka sistema sa mga pagdangup batok sa mga maghuhukom kinsa dili mohukom pinaagi sa balaod.)

- Unsa ang giingon ni Mosiah ang mahitabo kon ang kadaghanan sa mga katawhan mopili sa kadautan? (Tan-awa sa Mosiah 29:27.) Unsa ang pipila ka mga paagi nga kita makatabang sa uban nga makasabut ug mopili sa pagkamatarung?

2. Si Alma ang Batan-on nag-alagad ingon nga labaw nga maghuhukom ug nakigbisog sa panapi sa mga pari.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 1. Ipasabut nga ang mga katawhan misunod sa tambag ni Mosiah ug mitudlo og mga maghuhukom sa tibuok yuta, uban ni Alma ang Batan-on isip labaw nga maghuhukom.

- Sa unang tuig sa pagmando sa mga maghuhukom, usa ka tawo nga ginganlan og Nehor ang gidala sa atubangan ni Alma aron pagahukman (Alma 1:1–2, 15). Unsa ang gitudlo ni Nehor sa mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 1:3–4.) Unsa ang epekto sa iyang pagtudlo? (Tan-awa sa Alma 1:5–6.) Ngano sa inyong hunahuna ang mga pagtulun-an ni Nehor makadani sa daghan kaayo nga mga katawhan? Hain niini ang sama nga pagtulun-an ang inyong nadungog dinhi sa atong panahon?
- Samtang si Nehor nagtudlo sa mga katawhan, siya gisugyot ni Gideon, usa ka sakop sa Simbahan kinsa nag-alagad isip usa ka magtutudlo (Alma 1:70–8; ikaw mahimo nga mopahinumdom sa mga sakop sa klase nga si Gideon, nag-alagad sa matinud-anon nga paagi isip usa ka kapitan ni Hari Limhi). Sa unsa nga paagi si Gideon mitubag sa bakak nga pagtulun-an ni Nehor? (Tan-awa sa Alma 1:7.) Sa unsa nga paagi nga ang pagkahibalo ug pagpamatuod sa pulong sa Dios makatabang kanato nga makasugakod sa bakak nga mga pagtulun-an?
- Si Nehor nasuko kang Gideon og mipatay kaniya uban sa espada (Alma 1:9). Sa diha nga ang mga katawhan midala kang Nehor sa atubangan ni Alma, unsa ang duha ka mga salaod ang nakita ni Alma nga iyang nasad-an? (Tan-awa sa Alma 1:10–13. Panapi sa mga pari ug pagbuno.) Unsa ang panapi sa mga pari? (Tan-awa sa Alma 1:12.) Unsa nga ebidensya ang inyong nakita sa panapi sa mga pari dinhi sa atong panahon?
- Bisan og si Nehor gipapatay tungod sa iyang mga salaod, ang panapi sa mga pari ug uban nga mga kadautan nagpadayon sa pagsabwag sa tibuok yuta (Alma 1:15–16). Unsa ang nagsugod sa panghitabo tali niadtong kinsa sakop sa Simbahan ug niadtong kinsa dili? (Tan-awa sa Alma 1:19–22.) Sa unsa nga paagi kita motagad sa mga katawhan kinsa mosupak sa atong mga pagtuo?
- Sa unsa nga paagi kini nga panagbangi nakaapekto sa pipila ka mga sakop sa Simbahan? (Tan-awa sa Alma 1:23–24.) Unsa ang atong makat-unan gikan niadtong kinsa nagpabilin sa Simbahan sa Dios? (Tan-awa sa Alma 1:25.) Sa unsa nga paagi kita magpabilin nga "makanunayon ug dili matarug" sa paghupot sa mga sugo sa Dios?

Alma 1:26–30 naghulagway sa panahon sa kalinaw ug kauswagan diha sa mga sakop sa Simbahan. Ikaw mahimo nga mobasa og kusog niini nga mga bersikulo ug unya maghisgot sa pipila sa mosunod nga mga pangutana.

- Sa unsa nga paagi ang mga pari magtan-aw ngadto niadtong ilang gitudloan? (Tan-awa sa Alma 1:26.) Ngano nga kining kinaiya mahinungdanon kon kita magtudlo sa uban? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan sa magtutudlo kinsa mitudlo kaninyo uban sa pagkamapainubsanon?
- Sa unsa nga paagi si Alma mihulagway sa paagi nga ang mga sakop sa Simbahan motagad niadtong nagkinahanglan? (Tan-awa sa Alma 1:27.) Sa unsa nga paagi nga ang pagsunod sa ilang panig-ingnan magdala og kalinaw sa atong mga kinabuhi?

3. Si Amlici nagtinguha nga mahimo nga hari apan gisalikway sa tingog sa mga katawhan.

Basaha ug hisguti ang pinili mga mga bersikulo gikan sa Alma 2–3.

- Sa ikalima ka tuig nga pagmando sa mga maghuhukom, usa ka maliputon nga tawo nga ginganlan og Amlici giapilan sa daghan nga mga sumusunod kinsa buot nga mohimo kaniya nga hari sa tibuok yuta (Alma 2:1–2). Ngano nga si Amlici buot nga mahimo nga hari? (Tan-awa sa Alma 2:4.) Unsa ang iyang gibuhat sa diha nga ang kadaghanan sa mga katawhan wala mobotar kaniya? (Tan-awa sa Alma 2:7–10.)
- Unsa ang gisangputan sa unang gubat tali sa mga Nephite ug mga Amlicite? (Tan-awa sa Alma 2:16–19.) Sa diha nga si Alma mipadala og mga tigpaniid aron sa pagsunod sa mga nahibilin sa mga Amlicite, unsa ang namatikdan sa mga tigpaniid? (Tan-awa sa Alma 2:23–25.) Bisan og sila dyutay sa gidaghanon, sa unsa nga paagi ang mga Nephite nakahimo sa pagbuntog sa gihiusa nga mga kasundalohan sa mga Amlicite ug mga Lamanite? (Tan-awa sa Alma 2:27–28.)
- Unsa ang gibuhat sa mga Amlicite aron sa pag-ila sa ilang mga kaugalingon gikan sa mga Nephite? (Tan-awa sa Alma 3:4, 13.) Sa unsa nga paagi kining mga timaan mao ang katumanan sa panagna? (Tan-awa sa Alma 3:14–19.) Ngano nga mahinungdanon alang kanato nga "makakita nga sila midala diha sa ilang mga kaugalingon sa tunglo"?

4. Ang Simbahan miuswag apan nahimo nga mapagarbohon. Si Alma miluwat sa hukmanan aron mohalad sa iyang kaugalingon ngadto sa pangalagad.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa Alma 4.

- Bisan tuod og ang mga Nephite madaugon diha sa gubat ibabaw sa mga Amlicite ug mga Lamanite, daghan nga mga Nephite ang nangamatay, ug kadto kinsa nga nagpabilin nag-antus sa dako nga pagkawala sa ilang mga hayopan ug sa ilang mga lugas (Alma 4:1–2). Unsa ang pipila ka mga sangputanan niini nga mga kasakit? (Tan-awa sa Alma 4:3–5.) Sa unsa nga paagi nga ang atong mga kasakit makapukaw kanato sa paghinumdom sa atong katungdanan?
- Unsa ka dali ang mga sakop sa Simbahan mobalik gikan sa hilabihan nga pagkamatarung ngadto sa garbo ug sa pagkakalibutanon? (Tan-awa sa Alma 4:5–6. Usa ka tuig.) Ngano sa inyong hunahuna nga sa kasagaran malisud alang sa mauswagon nga mga katawhan sa paglikay sa garbo ug pagkamateryalismo? Sa unsa nga paagi kita makalikay niini nga mga sala?

- Sa unsa nga paagi ang garbo makatandog sa paagi sa pagtagad sa mga tawo sa Simbahan ngadto sa uban, diha sa sulod ug gawas sa Simbahan? (Tan-awa sa Alma 4:8–12.) Sa unsa nga paagi kini makaimpluwensya sa pagtan-aw sa dili mga sakop sa Simbahan? (Tan-awa sa Alma 4:10.) Ngano nga ang panig-ingnan sa mga sakop sa Simbahan mahinungdanon ngadto sa misyonaryo nga buhat sa Simbahan? Kanus-a kamo nakakita og mga tawo nga naimpluwensya sa matarung pinaagi sa panig-ingnan sa mga sakop sa Simbahan?
- Unsa ang gibuhat ni Alma sa pagtubag sa nagkadugang nga garbo ug pagkadautan sa mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 4:15–18.) Ngano nga iya kining gibuhat? (Tan-awa sa Alma 4:19.) Sa unsa nga paagi nga ang pagsangyaw sa pulong sa Dios "mokutaw sa mga [katawhan] diha sa pagkahinumdom sa ilang katungdanan"? Sa unsa nga paagi nga ang pagsangyaw sa pulong sa Dios "mopakunhod" sa garbo, pagkamalimbungon, ug panaghingkil?
- Unsa ang gisugyot sa hugpong sa mga pulong "paghatag sa lunsay nga pagpamatuod" mahitungod sa gahum diin si Alma magtudlo? (Alma 4:19). Sa unsa nga paagi nga ang inyong kinabuhi nausab pinaagi sa pagpaminaw sa uban nga naghatag sa lunsay nga pagpamatuod sa ebanghelyo? Unsa nga mga suliran sa kalibutan karon nga mahimo nga masulbad pinaagi sa pagsangyaw ug pagpuyo sa ebanghelyo?

Panapos

Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpalandong kon sa unsa nga paagi ang mga hagit nga giatubang ni Alma sama sa mga suliran nga atong giatubang karon ug pipila sa mga kasulbaran niini nga mga suliran managsama.

Ipasabut nga sa umaabot nga mga semana, ang mga sakop sa klase magtuon sa tubag ni Alma ngadto sa uban nga mga hagit nga iyang giatubang ingon nga halangdon nga pari ibabaw sa mga katawhan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpaniid kon giunsa ni Alma pagsangyaw ang pulong sa Dios sa pag-atubang uban sa matag kahimtang nga iyang giatubang.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

"Kamo Nakadawat ba sa Iyang Hitsura diha sa Inyong Panagway?"

Leksyon 22

Alma 5–7

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut kon unsa ang ipasabut sa pagsinati sa pagkausab sa kasingkasing ug magpadayon diha sa paagi sa pagkabig.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 5. Si Alma nag-awhag sa mga sakop sa Simbahan diha sa Zarahemla sa pagpuyo sa ingon nga paagi nga sila andam sa pagsinati sa usa ka "dako nga kausaban" sa kasingkasing.
   b. Alma 6. Daghan nga mga katawhan sa Zarahemla ang nagpaubos sa ilang mga kaugalingon ug naghinulsol sa ilang mga sala. Si Alma ug ang mga katawhan mitukod sa kapunungan sa Simbahan didto sa Zarahemla.
   c. Alma 7. Didto sa walog sa Gideon, si Alma nagpamatuod kang Jesukristo. Siya miawhag sa mga katawhan sa pagpadayon sa pagsunod sa Manluluwas.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pagdibuho og duha ka dagko nga kasingkasing diha sa pisara. Ipasabut nga ang kasingkasing mao ang kasagaran nga gigamit ingon nga simbolo sa atong mga tinguha ug mga pagbati. Isulat ang pulong *Mapagarbuhon* ibabaw sa usa sa mga kasingkasing.

- Unsa ang gitinguha sa mapagarbuhon nga mga tawo diha sa ilang mga kasingkasing? (Ipabasa sa duha ka mga sakop sa klase og kusog ang Alma 4:8 ug Alma 5:53.) Unsa ang pipila ka mga panig-ingnan sa "kawang nga mga butang sa kalibutan"? (Isulat ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa kasingkasing uban sa pulong *Mapagarbuhon* nga gisulat sa ibabaw niini.)

Isulat ang pulong *Mapainubsanon* ibabaw sa ikaduha nga kasingkasing.

- Unsa ang gitinguha sa mapainubsanon nga mga tawo? (Isulat ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa kasingkasing uban sa pulong *Mapainubsanon* nga gisulat sa ibabaw niini.)

Ipasabut nga kon kita magmapainubsanon sa atong kaugalingon sa atubang sa Dios, kita andam nga "matawo diha sa Dios" ug makasinati og usa ka "dako nga kausaban diha sa [atong] mga kasingkasing" (Alma 5:14). Kini nga leksyon naghisgot sa mga kinahanglanon diin ang Ginoo makausab sa atong mga kasingkasing.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma nagtudlo sa mga katawhan kon unsaon nila sa pagsinati sa usa ka "dako nga kausaban" sa kasingkasing.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 5. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga si Alma mao ang labaw nga maghuhukom diha sa mga pangagamhanan sa katawhan. Ingon nga labaw nga maghuhukom, siya adunay pagtugot sa pagpatuman sa mga balaod sa yuta. Siya usab ang tigdumala nga halangdon nga pari diha sa Simbahan. Ingon nga halangdon nga pari, siya adunay kapangakohan sa pagsangyaw sa pulong sa Dios. Sa diha nga siya nakakita sa kadautan sa mga sakop sa Simbahan, siya miluwat ingon nga labaw nga maghuhukom ug "mihalad sa iyang kaugalingon ngadto sa kinatibuk-an ngadto sa halangdon nga pagkapari . . . , sa pagpamatuod sa pulong" (Alma 4:11–20). Si Presidente Ezra Taft Benson nagtudlo ngano nga mahinungdanon alang kang Alma sa pagsangyaw sa ebanghelyo ni Jesukristo kaysa mag-alagad isip labaw nga maghuhukom:

"Ang Ginoo naglihok gikan sa sulod paingon sa gawas. Ang kalibutan naglihok gikan sa gawas paingon sa sulod. . . . Ang kalibutan moumol sa mga tawo pinaagi sa pag-usab sa ilang palibut. Si Kristo mousab sa mga tawo, mohulma sa tawhanon nga kinaiya, apan si Kristo makausab sa tawhanon nga kinaiyahan" (sa Conference Report, Okt. 1985, 5; o *Ensign*, Nob. 1985, 6).

- Sa sinugdanan sa iyang pakigpulong, si Alma nagsulti sa nanglabay nga mga kaliwatan, kinsa naluwas gikan sa lawasnon ug espirituhanon nga pagkaulipon (Alma 5:3–9). Ngano sa inyong hunahuna nga mahinungdanon alang sa mga katawhan sa paghinumdom sa pagkabihag ug pagkaulipon sa ilang mga amahan? (Samtang ang mga sakop sa klase naghisgot niini nga pangutana, ikaw mahimo nga mopabasa kanila sa Alma 5:5–7.) Sa unsa nga paagi si Alma mihulagway sa ilang mga amahan human ang Ginoo "miusab sa ilang mga kasingkasing"? (Tan-awa sa Alma 5:7–9.)
- Ipabasa sa mga sakop sa klase ang tulo ka mga pangutana sa Alma 5:10. Unsa ang mga tubag niini nga mga pangutana? (Tan-awa sa Alma 5:11–13.) Unsa ang mensahe nga nagdala sa "usa ka dako nga kausaban [nga] nahimo diha sa kasingkasing sa amahan ni Alma? (Tan-awa sa Mosiah 16:13–15.) Unsa ang nahitabo sa mga katawhan kinsa mituo kang Alma ang Tigulang sa diha nga siya nagtudlo kanila sa ebanghelyo? (Tan-awa sa Alma 5:13; tan-awa usab sa Mosiah 18:1–11.) Sa unsa nga paagi nga ang mga pagpamatuod sa uban diha sa Manluluwas makatabang kanato sa pagsinati og usa ka kausaban sa kasingkasing?
- Sa tibuok niya nga pakigpulong ngadto sa mga katawhan sa Zarahemla, si Alma nagsulti sa pagkasinati og usa ka "dako nga kausaban" sa kasingkasing ug ingon nga "natawo sa Dios" (Alma 5:14). Kita sa kasagaran mogamit sa pulong

pagkakabig kon kita magsulti niini nga kasinatian. Unsa ang ipasabut sa pagkakabig? (Tan-awa sa Mosiah 5:2; 27:24–26.) Ang pagkakabig ba usa ka nag-inusara nga panghitabo o usa ka paagi?

Si Elder Bruce R. McConkie nagtudlo: "Gawas diha . . . sa usa ka dili kasagaran nga mga kahigayunan, ingon sa kang Alma (Mosiah 27), nga espirituhanon nga pagkatawo pag-usab maoy usa ka paagi. Kini dili motunga sa dihadiha dayon. Kini mahitabo sa hinay-hinay. Ang mahinulsulon nga mga tawo mahimo nga mabinantayon ngadto sa usa ka espirituhanon nga panghitabo human sa uban, hangtud nga sila hingpit nga nabuhi diha kang Kristo ug takus ug mopuyo diha sa iyang atubangan hangtud sa hangtud" (*Doctrinal New Testament Commentary,* 3 vols. [1966–73], 3:401).

Ingon nga kabahin niini nga panaghisgot, ikaw mahimo nga mobasa sa Alma 5:45–46 uban sa mga sakop sa klase. Pagtimaan nga bisan si Alma kinsa nakasinati og usa ka milagroso nga pagkakabig, mihimo og "puasa ug nag-ampo sa daghan nga mga adlaw nga [siya] mahimo nga masayud niini nga mga butang."

Ipasabut nga samtang si Alma nagsangyaw ngadto sa mga katawhan sa Zarahemlaaa, siya nangutana kanila sa nagsunod-sunod nga mga pangutana. Kita makagamit niini nga mga pangutana aron sa pagsusi sa atong mga kaugalingon samtang kita magpadayon diha sa paagi sa pagkakabig. Papuli-puliha ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo gikan sa Alma 5:14–21, 26–31. Dapita sila sa paghisgot sa mga pangutana gikan niini nga mga bersikulo nga makahuluganon kaayo ngadto kanila. Ikaw mahimo nga mogamit sa mosunod nga mga pangutana sa panaghisgutan aron sa pag-awhag sa pagsalmot ug sa pagtabang sa mga sakop sa klase pagpalandong kon unsaon nila sa pagpadayon diha sa paagi sa pagkakabig:

- Si Alma nagsulti sa paghimo "sa hitsura sa Dios nga makulit diha sa [atong] mga panagway" (Alma 5:19). Ang pulong *panagway* nagpasabut sa kinaiya sa tawo o sa paagi ang nawong sa usa ka tawo nagpahayag sa iyang kinaiya. Dapita ang mga sakop sa klase sa paghunahuna sa mahilum nga paagi kon unsaon nila pagtubag ang mosunod nga pangutana gikan ni Alma: "Inyo ba nga nadawat ang iyang hitsura nganha sa inyong mga panagway?"
- Sa unsa nga paagi nga makatabang ang paghuna-huna nga pagahukman sa Ginoo? (Tan-awa sa Alma 5:15–19.)
- Si Alma nangutana, "Kon kamo nakasinati og usa ka kausaban sa kasingkasing, ug kon kamo mibati sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma, . . . kamo mibati ba karon sa mao?" (Alma 5:26). Dapita ang mga sakop sa klase sa paghunahuna sa hilum nga paagi kon unsaon nila sa pagtubag niini nga pangutana. Sa higayon nga ang usa ka tawo "mobati sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma," unsa kana ang hinungdan nga kana nga pagbati mokunhod? Unsa ang atong nabuhat aron magpadayon diha sa paagi sa pagkakabig?
- Sa unsa nga paagi kita makapabilin sa atong mga kaugalingon nga "dili mabasol sa atubangan sa Dios"? (Tan-awa sa Alma 5:27, 50–51.)

- Sa unsa nga paagi nga ang garbo ug kasina makahimo kanato nga dili andam sa pagsugat sa Dios? (Tan-awa sa Alma 5:28–29.) Ngano nga kita dili andam sa pagsugat sa Dios kon kita magbugalbugal o manggukod sa uban, ingon sa natala diha sa bersikulo 30 ug 31?
- Human si Alma mangutana niini nga mga pangutana, siya miawhag sa mga katawhan sa paghinulsol sa ilang mga sala (Alma 5:31–32). Dayon siya mipasalig pag-usab kanila nga sila mahimo nga mapasaylo pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo (Alma 5:33–35). Unsa nga pagdapit ang gitunol sa Manluluwas nganhi kanato? (Tan-awa sa Alma 5:33–35.) Sa unsa nga paagi kini nga pagdapit makahatag kanato og paglaum?
- Ngadto sa dili matarung nga mga katawhan sa Zarahemla, si Alma miingon, "usa ka magbalantay nagtawag kaninyo, ug sa gihapon magtawag kaninyo, apan kamo wala wala mopatalinghog ngadto sa iyang tingog!" (Alma 5:37). Kinsa ang magbalantay nga gipasabut ni Alma? (Tan-awa sa Alma 5:38.) Sa unsa nga paagi kita gitawag sa Manluluwas? Unsa ang atong buhaton aron sa pagpaminaw sa Iyang tingog?
- Unsa ang atong makat-unan sa Alma 5:43–49 mahitungod sa tawag sa usa ka propeta?
- Si Alma mipasidaan sa mga katawhan nga sila dili gayud magpabilin o magpadayon, sa ilang pagkadautan (Alma 5:53–56; pagtimaan nga si Alma nangutana niini nga pangutana "Kamo ba magpabilin" sa upat ka higayon). Ngano nga ang paghikalimot sa sala usa ka gikinahanglan nga bahin sa paghinulsol? (Tan-awa sa Alma 5:56; tan-awa usab sa Mosiah 16:5; D&P 58:42–43.)
- Si Alma mimando sa iyang mga katawhan "Biya kamo gikan sa mga dautan, ug kamo palayo" (Alma 5:57). Sa unsa nga paagi kita makapalayo sa atong mga kaugalingon gikan sa pagkadautan samtang kita nagpuyo dinhi sa kalibutan?

2. Si Alma ug ang mga katawhan nagtukod og kapunongan sa Simbahan sa Zarahemla.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa Alma 6.

- Human sa pamahayag ni Alma, daghan nga mga tawo ang naghinulsol sa ilang mga sala ug nagpaubos sa ilang mga kaugalingon sa atubangan sa Dios (Alma 6:1–2). Ngano nga ang uban nga mga katawhan dili buot maghinulsol sa ilang mga sala? (Tan-awa sa Alma 6:3. Sila "gibayaw sa garbo sa ilang mga kasingkasing.") Sa unsa nga paagi ang garbo makapugong sa mga katawhan gikan sa paghinulsol? Sa unsa nga paagi kita makabuntog sa garbo sa atong mga kasingkasing?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Ang tambal alang sa garbo mao ang pagkamapainubsanon—pagkaaghup, pagkamasinugtanon (tan-awa sa Alma 7:23). . . . Atong pilion ang pagkamapainubsanon. Kita makapili sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pagbuntog sa kayugot ngadto sa atong kaigsoonan nga mga lalaki ug kaigsoonan nga mga babaye, magtahud kanila sama sa atong mga kaugalingon, ug mobayaw kanila ingon ka taas o labaw pa ka taas kay kanato. . . . Kita makapili sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pagdawat og tambag ug pagpanton. . . . Kita makapili sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pagpasaylo niadtong kinsa nakapasakit

kanato. . . . Kita makapili sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pag-alagad og usa ka walay tagad sa kaugalingon nga pangalagad. . . . Kita makapili sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pag-adto sa mga misyon ug mosangyaw sa pulong nga makapaubos sa uban. . . . Kita makapili sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pag-adto sa templo kanunay. . . . Kita makapaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa pagkumpisal ug paghikalimot sa atong mga sala ug magpakatawo sa Dios. . . . Kita makapili sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon pinaagi sa paghigugma sa Dios, paghatag sa atong kabubut-on ngadto sa Iyang kabubut-on ug mobutang Kaniya nga una diha sa atong mga kinabuhi" (sa Conference Report, Abr. 1989, 6; o *Ensign*, Mayo 1989, 6–7).

- Si Alma ug ang mga katawhan sa Zarahemla "misugod pagtukod sa kapunongan sa Simbahan" pinaagi sa pag-orden og mga pari ug mga anciano, pagbunyag og bag-o nga mga kinabig, ug pagpundok sa kanunay diha sa pagpuasa ug pag-ampo (Alma 6:1–6). Sa unsa nga paagi ang ingon nga kapunongan sa Simbahan makapadayon diha sa paagi sa pagkabig nga paagi?

3. Si Alma nagpamatuod kang Jesukristo. Siya miawhag sa mga katawhan sa Gideon sa pagsunod sa Manluluwas.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 7. Ipasabut nga human si Alma magtudlo sa Zarahemla, siya milakaw aron magsangyaw sa mga katawhan didto sa walog sa Gideon (Alma 6:8).

- Si Alma misulti sa mga katawhan sa Gideon nga adunay "daghan nga mga butang nga moabut" apan ang pag-abut ni Jesukristo mao ang labing mahinungdanon (Alma 7:7). Unsa ang gitudlo ni Alma mahitungod sa misyon sa Manluluwas dinhi sa yuta? (Tan-awa sa Alma 7:10–13.) Ngano nga ang Manluluwas midala dinha sa Iyang Kaugalingon sa atong mga pag-antus, mga kasakit, ug mga balatian, ug mga sala? (Tan-awa sa Alma 7:11–14. Kon angay, dapita ang mga sakop sa klase aron sa pagpakigbahin sa ilang mga pagbati mahitungod sa gahum sa Manluluwas sa pagsabut sa ilang mga gikinahanglan, mga pagsulay, ug mga kagul-anan ug sa pagkuha sa ilang mga sala.)
- Sa unsang mga paagi nga ang mensahe ni Alma ngadto sa mga katawhan ni Gideon managlahi gikan sa iyang mensahe didto sa Zarahemla? Sa unsa nga ang mga mensahe managsama? Ngano nga si Alma nagsangyaw og paghinulsol ngadto sa mga katawhan sa Gideon bisan og sila naninguha sa pagpuyo sa matarung nga paagi? (Tan-awa sa Alma 7:9, 14–16, 22, 26.)

Panapos

Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang Alma 7:23–25. Ipasabut nga kini nga mga bersikulo naghulagway sa usa ka tawo kinsa adunay kasinatian sa pag-usab sa iyang kasingkasing nga gisulti ni Alma ug kinsa nagpadayon sa "pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma" (Alma 5:26). Samtang kita magpadayon diha sa paagi sa pagkabig nga paagi, kita makahimo sa pagtan-aw sa unahan ngadto sa adlaw sa diha nga kita pagadawaton "diha sa gingharian sa langit nga dili na gayud mobiya" (Alma 7:25).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
23

"Labaw sa Usa ka Saksi"

Alma 8–12

Katuyoan

Aron sa pagpalambo sa pagsabut sa mga sakop sa klase sa laraw sa pagtubos ug sa gahum sa pagbaton og labaw sa usa ka saksi sa pagpamatuod sa mga kamatuoran sa ebanghelyo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 8–9. Human makasangyaw didto sa Melek, si Alma mitawag sa mga katawhan sa Ammonihah sa paghinulsol, apan sila misalikway kaniya. Siya mibiya apan gisugo sa usa ka anghel sa pagbalik. Si Alma gidawat ni Amulek, ug silang duha gisugo sa pagsangyaw diha sa Ammonihah.
   b. Alma 10. Si Amulek nagsangyaw ngadto sa mga katawhan sa Ammonihah ug mihulagway sa iyang pagkakabig. Ang mga katawhan nahibulong nga adunay lain nga saksi ngadto sa mga pagtulun-an ni Alma. Si Amulek nakiglantugi uban sa dili matarung nga mga manlalaban ug mga maghuhukom.
   c. Alma 11. Si Amulek nakiglantugi uban kang Zeezrom ug nagpamatuod sa pag-anhi ni Kristo, sa paghukom sa mga dautan, ug sa laraw sa katubsanan.
   d. Alma 12. Si Alma dugang pa nga mipasabut sa mga pulong ni Amulek, nagpasidaan batok sa pagkatig-a og kasingkasing ug pagkadautan ug sa nagpamatuod sa Pagkapukan ug sa laraw sa katubsanan.
2. Hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagtingub sa asoy kon sa unsa nga paagi si Alma ug Amulek nagkita (Alma 8:19–32).
3. Hangyoa ang duha ka mga sakop sa klase sa pag-andam sa pagbasa sa pagsinultihay diha sa Alma 11:21–40, uban sa usa ka tawo nga mobasa sa mga pulong ug ang lain nga tawo mobasa sa kang Zeezrom.
4. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala ngadto sa klase og usa ka butang diha sa usa ka kahon o bag. Pagdala og dili kasagaran nga butang, ang usa nga wala paabuta sa mga sakop sa klase o dili makatuo nga anaa kanimo. Siguroha nga ang kahon o bag makatago sa butang gikan sa mga sakop sa klase.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang kahon (o bag) uban sa butang sa sulod niini (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 2). Sultihi ang mga sakop sa klase kon unsa ang sulod sa kahon, apan ayaw ipakita nila ang butang. Pangutana kon sila motuo ba nga ang ingon nga butang anaa sa kahon.

Human ang mga sakop sa klase makahigayon sa pagtubag, pagdapit og usa kanila sa pagduol ug pagtan-aw sa sulod sa kahon. Hangyoa kini nga tawo sa pagsulti sa uban nga mga sakop sa klase unsa ang sulod sa kahon. Unya pangutan-a pag-usab ang mga sakop sa klase kon sila mituo ba nga ang butang anaa sulod sa kahon.

- Ngano nga sayon ang pagtuo nga ang butang anaa sa kahon human ang usa ka lain nga tawo moduol ug motan-aw niini?

Ipasabut nga samtang si Alma nagsangyaw og paghinulsol ngadto sa mga katawhan sa Ammonihah, siya gikuyugan ni Amulek. Kini nga leksyon naghisgot kon sa unsa nga paagi ang pagtulun-an ni Alma nalig-on pinaagi sa pagsaksi ni Amulek.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma mitawag sa mga katawhan sa Ammonihah sa paghinulsol, apan sila misalikway kaniya.

Hisguti ang Alma 8–9. Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga si Alma mitugyan sa hukmanan ngadto ni Nephihah ug misugod sa iyang misyonaryo nga mga panaw. Kini naglakip sa usa ka panaw ngadto sa dautan nga dakbayan sa Ammonihah.

- Human siya motukod sa kapunongan sa Simbahan taliwala sa mga katawhan sa Gideon ug Mulek, si Alma milakaw aron pagsangyaw didto sa yuta sa Ammonihah. Unsa nga hagit ang iyang giatubang didto? (Tan-awa sa Alma 8:8–9.) Unsa nga mga pulong diha sa Alma 8:10 nga naghulagway sa hilabihan nga mga paninguha ni Alma didto sa Ammonihah? Sa unsa nga paagi mitubag ang mga katawhan sa Ammonihah sa pagsangyaw ni Alma? (Tan-awa sa Alma 8:11–13.)
- Unsa ang nahitabo sa diha nga si Alma mibiya sa Ammonihah ug mipanaw ngadto sa dakbayan sa Aaron? (Tan-awa sa Alma 8:14–17.) Sumala sa anghel, unsa nga katarungan nga si Alma nagmaya? (Tan-awa sa Alma 8:15.) Sa unsa nga paagi si Alma mitubag sa mga panudlo sa anghel? (Tan-awa sa Alma 8:18.) Unsa ang atong makat-unan gikan sa iyang tubag?

Ipasaysay sa gitudlo nga sakop sa klase sa laktud mahitungod sa unsa nga paagi si Alma ug Amulek nagkatagbo (Alma 8:19–32). Kon ikaw wala makasugo og usa sakop sa klase sa pagbuhat niini, isaysay kini nga asoy sa imong kaugalingon.

- Sa unsa nga paagi ang Ginoo miandam ni Amulek sa pagsangyaw uban ni Alma? (Tan-awa sa Alma 8:20, 27; 10:7–11.) Unsa ang pipila ka mga paagi diin ang matag usa ka mga tawo giandam aron sa pagbuhat sa buluhaton sa Ginoo?
- Ngano nga ang mga katawhan sa Ammonihah nagpadayon sa pagsalikway sa mga pasidaan ni Alma? (Tan-awa sa Alma 9:5.) Unsa nga pangatarungan ang ilang gigamit sa pagsalikway sa iyang mensahe? (Tan-awa sa Alma 9:2, 6.)

- Si Alma miingon nga ang dautan nga mga katawhan sa Ammonihah nakalimot sa matarung nga tradisyon sa ilang mga amahan, mga sugo sa Dios, ug ang pagluwas sa Ginoo sa ilang mga amahan (Alma 9:8–11). Sa unsa nga paagi nga ang ilang pagkamalimtanon misangpot ngadto sa pagkadautan? Unsa ang pipila ka mga katarungan nga nalimtan sa mga katawhan kon unsa ang nabuhat sa Ginoo alang kanila ug sa uban? Unsa ang epektibo nga mga paagi ang inyong nakita sa paghinumdom sa mga panalangin sa Ginoo nganha kaninyo?
- Si Alma mipasidaan nga kon ang mga dautan nga mga Nephite sa Ammonihah dili maghinulsol, ang adlaw sa paghukom mahimo nga "labaw nga masagubang" alang sa mga Lamanite kay sa alang kanila (Alma 9:15). Ngano nga kini mao? (Tan-awa sa Alma 9:14–24; tan-awa usab sa Lucas 12:47–48; D&P 82:3.) Unsa ang gikinahanglan sa Ginoo ngadto niadtong kinsa nakadawat og labaw nga kahibalo?
- Unsa ang gitudlo ni Alma mahitungod sa "mga saad nga gitanyag ngadto sa mga Lamanite"? (Alma 9:16–17). Sa unsa nga paagi kini nga mga saad natuman karon?

2. Si Amulek nagsangyaw ngadto sa mga katawhan sa Ammonihah.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 10. Ipasabut nga human si Alma makasulti ngadto sa mga katawhan, si Amulek mitindog og misugod sa pagsangyaw ngadto kanila. Si Amulek usa sa kaliwatan ni Lehi ug usa ka adunahan nga tawo "nga dili yano og dungog" diha sa katilingban (Alma 10:2–4).

- Si Amulek miingon nga siya dugay na nga "gitawag sa makadaghan" apan "wala mopatalinghug" ug nga siya "nasayud niini nga mga butang" apan "wala magpakasayud" (Alma 10:6). Unsa ang pipila ka mga paagi nga ang Ginoo mitawag ngari kanato? Ngano nga kita usahay hinay motubag kaniya? Sa unsa nga paagi kita madawaton Kaniya?
- Kanus-a si Amulek nakabig sa katapusan? (Tan-awa sa Alma 10:7–11; ikaw mahimo nga mohangyo sa usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa tanan nga lima niini nga bersikulo.)
- Unsa ang katuyoan sa mga manlalaban kinsa nangutana kang Amulek? (Tan-awa sa Alma 10:13–16, 31–32.) Ngano nga sila wala makalingla kaniya? (Tan-awa sa Alma 10:17.)
- Si Amulek mibadlong sa mga manlalaban ug mipasidaan kanila nga sila nagpahimutang og tukuran sa kalaglagan sa mga katawhan (Alma 10:17–21, 27). Sa unsa nga paagi sila mipahimutang niini nga tukuran? Unsa ang nakapugong sa mga katawhan gikan sa pagkalaglag unta? (Tan-awa sa Alma 10:22–23.) Unsa sa inyong hunahuna nga ang mga pag-ampo sa matarung makatabang sa pagwagtang sa mga epekto sa kadautan karon?
- Ngano nga ang mga katawhan nahibulong sa mga pulong ni Amulek? (Tan-awa sa Alma 10:12.) Unsa ang mga kaayohan ang makuha sa labaw sa usa ka saksi kon mapakigbahin sa ebanghelyo? Sa unsa nga paagi kita mabulig sa usag usa dinhi niini nga mga paninguha? (Ikaw mahimo nga mohisgot og mga tawo dinha sa Simbahan kinsa nagtudlo sa tinagurha, sama sa mga *full-time* nga misyonaryo, magtutudlo sa panimalay, tigduaw nga magtudlo, ug mga ginikanan.)

Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpaniid sa nahibilin nga bahin sa leksyon kon giunsa ni Alma ug Amulek sa pagpadayon sa pag-abag sa mga paningkamot sa usag usa pinaagi sa pagsangyaw og sama nga mga doktrina. Samtang ang mga doktrina gihisgutan, ikaw mahimo nga molangkub kanila diha sa pisara. Ang mosunod nga tsart nagsangkap og usa ka panig-ingnan kon unsaon ninyo pagbuhat niini.

DOKTRINA	ANG SAKSI NI AMULEK	ANG SAKSI NI ALMA
Ang Pag-ula	Alma 11:40	Alma 12:33–34
Paghinulsol	Alma 11:40	Alma 12:24
Paghukom	Alma 11:41	Alma 12:24
Pagkabanhaw	Alma 11:41–42	Alma 12:24–25

3. Si Amulek nagkiglantugi kang Zeezrom ug mipamatuod kang Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 11. Ipasabut nga ang kapitulo 11 nagsugod uban sa paghulagway sa sistema sa mga Nephite sa panalapi. Sugod sa Alma 11:20 mao ang asoy ni Amulek gipangutana ni Zeezrom, usa sa labing maliputon nga mga manlalaban diha sa yuta sa Ammonihah.

- Sa unsa nga paagi ang mga maghuhukom sa Ammonihah mokita og salapi? (Tan-awa sa Alma 11:1, 20.) Ngano nga sila buot makiglantugi nila ni Alma ug Amulek? (Tan-awa sa Alma 11:20.)

- Ipabasa sa duha ka gitudlo nga mga sakop sa klase sa panagsulti tali ni Amulek ug Zeezrom (makita sa Alma 11:21–40). O gamita ang dugang ideya sa pagtudlo diha sa katapusan sa leksyon aron sa pagpaila niini nga mga bersikulo. Dayon hisguti ang nahibilin nga mga pangutana dinhi niini nga seksyon.

- Sa unsa nga paagi si Amulek mitubag sa kang Zeezrom nga unang pangutana? (Tan-awa sa Alma 11:21–22.) Sa unsa nga paagi kita makapahiangay sa atong mga pulong ug mga pagtulun-an uban sa Espiritu sa Ginoo?

- Si Zeezrom nangutana ni Amulek kon si Jesus makaluwas ba sa mga katawhan diha sa ilang mga sala (Alma 11:34). Unsa nga mga katarungan ang gihatag ni Amulek sa pag-ingon nga kita dili maluwas diha sa atong mga sala? (Tan-awa sa Alma 11:34, 37.) Unsa ang kalainan tali sa bakak nga ideya nga maluwas *diha* sa atong mga sala ug sa kamatuoran nga kita maluwas *gikan* sa atong mga sala? (Kon kita dili mahinulsulon ug magpabilin diha sa usa ka kahimtang sa sala, kita dili maluwas. Kon kita maghinulsol, si Jesukristo makaluwas kanato gikan sa atong mga sala.)

- Unsa nga mga panalangin sa Pag-ula ni Kristo ang moabut ngadto sa tanan nga mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 11:42–43.) Unsa nga mga panalangin ang moabut lamang ngadto niadtong kinsa adunay hugot nga pagtuo diha Kaniya ug maghupot sa Iyang mga sugo? (Tan-awa sa Alma 11:40–41.)

- Unsa ang gitudlo ni Amulek mahitungod sa pagkabanhaw? (Tan-awa sa Alma 11:43–45.) Ngano nga kining mga kamatuoran mahinungdanon nga atong masayran?

4. Si Alma mipadayon sa pagpasabut sa mga pulong ni Amulek ug mipasidaan batok sa pagkatig-a sa kasingkasing.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 12. Ipahayag nga human si Amulek makatubag sa mga paglantugi ni Zeezrom, si Zeezrom "misugod pagpangurog" (Alma 11:46). Pagkakita niini, si Alma misugod sa pagsulti aron sa "pagpahiluna sa mga pulong ni Amulek, . . . sa pagpadayag sa mga kasulatan nga labaw niana diin si Amulek nakabuhat" (Alma 12:1).

- Gikan sa mga pulong ni Alma ngadto ni Zeezrom diha sa Alma 12:3–6, unsa ang atong makat-unan mahitungod kon unsa ang mga tinguha ni Satanas ug sa unsa nga paagi siya naglihok? (Ipasabut nga si Satanas sa kasagaran mosulay sa paglingla sa usa ka tawo aron sa pagdala sa daghan nga mga katawhan ngadto sa kalaglagan.) Sa unsa nga paagi kita makapanalipod sa atong mga kaugaligon batok sa maigmat nga mga pamaagi ni Satanas?
- Unsa ang gitudlo ni Alma mahitungod sa unsa nga paagi ang kahimtang sa atong mga kasingkasing makaapekto sa atong pagsabut sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Alma 12:9–11.) Unsa nga mga panalangin ang moabut ngadto niadtong kinsa wala magpatig-a sa ilang mga kasingkasing? (Tan-awa sa Alma 12:10.) Sa unsa nga paagi kita makapalambo og mga kasingkasing nga makaila, makasabut, ug modawat sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa 1 Nephi 2:16; 15:11.)
- Si Alma nagtudlo nga ang mga katawhan kinsa mopatig-a sa ilang mga kasingkasing batok sa pulong sa Dios pagahukman pinaagi sa ilang mga pulong, mga buhat, ug mga hunahuna (Alma 12:13–14). Ngano sa inyong hunahuna nga ang Ginoo maghukom sumala sa atong mga hunahuna ingon man usab sa atong mga pulong ug mga lihok.
- Sa unsa nga paagi si Alma mihulagway sa kahimtang ngadto niadtong kinsa wala maghinulsol ug sa ingon mamatay diha sa ilang mga sala? (Tan-awa sa Alma 12:14–18.) Ngano nga kining mga katawhan "mahisama og walay katubsanan nga mahimo"? (Tan-awa sa D&P 19:16–18.)
- Ang Alma 12:22–34 naglangkob sa paghulagway ni Alma sa Pagkapukan ni Adan ug sa laraw sa katubsanan. Unsa ang gitudlo ni Alma mahitungod sa katuyoan sa pagkamortal? (Tan-awa sa Alma 12:24.) Sa unsa nga paagi nga ang pagsabut niini nga baruganan makatabang kanato sa pagpuyo nga labaw nga matarung?
- Ngano nga mahinungdanon nga ang "Dios mihatag kang [Adan ug Eva] ug mga sugo, *human* ipahibalo ngadto kanila ang laraw sa katubsanan? (Alma 12:32; mga *italic* gidugang). Sa unsa nga paagi nga ang pagsabut sa laraw sa katubsanan makatang kanato nga makahupot sa mga sugo? Sa unsa nga paagi nga ang mga ginikanan ug mga magtutudlo makagamit niini nga baruganan samtang sila nagtudlo sa kamahinungdanon sa mga sugo?
- Ngano nga kinahanglan kaayo alang kanato nga mahibalo nga ang Dios nag-andam og usa ka laraw alang sa atong katubsanan? Unsa ang gitudlo kanato sa laraw sa katubsanan mahitungod sa kaangayan ug kalooy sa Dios?

Panapos

Ipahayag nga samtang si Alma ug Amulek nagtambayayong ingon nga mga saksi sa ebanghelyo ni Jesukristo, sila milig-on sa usag usa ug mihatag og gamhanan nga mga pagtulun-an mahitungod sa laraw sa katubsanan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpangita og mga kahigayunan aron paglig-on sa usag usa diha sa paghatag og pamatuod sa ebanghelyo.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang masunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Pagtubag sa mga pangutana ni Zeezrom

Uban sa ilang mga kasulatan nga gisirhan ug walay unang panaghisgot, himoa nga ang mga sakop sa klase mosulay sa pagtubag sa husto nga paagi sa mga pangutana nga gipangutana ni Zeezrom ngadto ni Amulek, nga natala diha sa Alma 11:26–39. Itandi ang mga tubag nga ilang gihatag ngadto niadtong gihatag ni Amulek. Dayon hisguti kon sa unsa nga paagi si Zeezrom misulay sa paglaang ni Amulek ngadto sa paghatag og dili managsama nga mga tubag. Ipahayag nga mahinungdanon ang pagsabut sa mga baruganan sa ebanghelyo ug magitnguha sa paggiya sa Espiritu Santo aron kita makapangandam alang sa ingon nga mga pangutana.

Leksyon
24

"Hatagi Kami og Kalig-on Sumala sa Among Hugot nga Pagtuo . . . kang Kristo"

Alma 13–16

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makaila sa kamahinungdanon sa pagtahud sa ilang gi-orden nang daan nga tahas, balaan nga mga tawag, ug mga kapangakohan sa pagkapari ug sa pagtabang kanila nga makasabut nga ang pagsunod sa tambag sa mga propeta makatabang kanato nga makasulod ngadto sa kapahulayan sa Ginoo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 13. Si Alma mihatag og usa ka gamhanan nga pamahayag diha sa pagkapari ug sa dokrina sa pagka-orden nang daan.
   b. Alma 14. Si Alma, Amulek, ug uban nga matinud-anon nga mga tumutuo gigukod tungod sa ilang pagkamatarung. Ang Ginoo miluwas kang Alma ug Amulek gikan sa bilanggoan tungod sa ilang hugot nga pagtuo diha kang Kristo.
   c. Alma 15. Si Zeezrom naayo ug gibunyagan. Daghan nga mga katawhan sa Sidom ang gibunyagan.
   d. Alma 16. Ang mga pulong ni Alma natuman samtang ang mga Lamanite milaglag sa Ammonihah. Ang Ginoo miandam sa kasingkasing sa mga katawhan sa pagdawat sa pulong nga gisangyaw ni Alma, Amulek, ug uban.
2. Dugang basahonon: Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:25–40; Ether 12:12–13.
3. Kon ikaw mogamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala ngadto sa klase og usa ka hulagway nga nagpakita og usa tawo nga nagdawat sa pagkapari, ingon Si Kristo Nag-orden sa mga Apostoles (62557 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 211) o Ang Pagpahiuli sa Melchizedek nga Pagkapari (62371 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 408).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Sultihi ang mga sakop sa klase nga ikaw magsulat sa pisara usa sa labing mahinungdanon nga mga pangutana nga atong mapangutana. Dayon isulat diha sa pisara ang *Unsaon*?

Ipasabut nga kining pangutana mahinungdanon kon kini may kalabutan sa atong kaugalingon nga pamatasan. Aron sa paghulagway niini, hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghanduraw sa mosunod:

a. Usa ka batan-on nga tawo nasayud nga siya kinahanglan anaa sa usa ka piho nga dapit sa usa ka piho nga oras, apan siya wala masayud kon unsaon sa pag-adto didto.
b. Usa ka babaye nasayud nga siya kinahanglan nga mabunyagan, apan siya wala masayud unsaon sa paghimo niini.
c. Usa ka tawo nasayud nga si Jesus ang Manluluwas, apan siya wala masayud unsaon pagduol ngadto Kaniya. (Samtang ikaw nakigbahin niini nga pakig-ingnan, ikaw mahimo nga mohangyo sa mga sakop sa klase sa pagbasa sa 1 Nephi 15:14.)

Ipasabut nga sa diha nga si Alma nagtudlo sa mga katawhan sa Ammonihah, siya nagsulti mahitungod sa ua ka paagi nga kita masayud kon unsaon nato sa pagduol ngadto ni Kristo. Kay sa mogamit sa pulong *unsaon*, siya migamit sa hugpong sa mga pulong "sa unsa nga paagi." Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang Alma 13:1–2.

Pagpakita og usa ka hulagway sa usa ka pag-orden sa pagkapari (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 3). Ipasabut nga usa ka bahin niini nga leksyon maghisgot kon sa unsa nga paagi ang kapunongan sa pagkapari makatabang kanato "nga makahibalo sa unsa nga paagi magpaabut ngadto [sa] Anak alang sa katubsanan" (Alma 13:2).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma mihatag og usa ka gamhanan nga wali sa pagkapari ug sa pagka-orden nang daan.

Hisguti ang Alma 13. Pagdapit og mga sakop sa klase nga mobasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga human si Alma magtudlo ni Zeezrom ug sa uban didto sa Ammonihah mahitungod sa laraw sa katubsanan, siya nagpamatuod sa pagkapari ug sa doktrina sa pagka-orden nang daan. Ipahayag nga ang mga pari nga gihisgutan ni Alma diha sa iyang wali mao ang mga halangdon nga pari diha sa Melchizedek nga Pagkapari (Alma 13:10).

- Kanus-a ang mga tawo una nga "gitawag ug giandam" nga ma-orden sa pagkapari? (Tan-awa sa Alma 13:3.)

  Ang propeta Joseph Smith miingon, "matag tawo kinsa adunay balaan nga tawag aron mangalagad sa mga lumulupyo sa kalibutan gi-orden nianang mao nga katuyoan didto sa Dakong Konseho sa langit sa wala pa kini nga kalibutan" (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 365).

- Sa unsa nga paagi nga ang mga tawo nagpakita diha sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta nga sila takus nga ma-orden aron sa pagdawat sa Melchizedek nga Pagkapari? (Tan-awa sa Alma 13:3–5.) Unsa ang kinahanglan buhaton gayud sa mga lalaki dinhi niini nga kinabuhi aron magpabilin nga takus sa ilang pagka-orden nang daan? (Tan-awa sa Alma 13:8–10.)

- Sa unsa nga paagi nga ang pagtulun-an ni Alma mahitungod sa pagka-orden nang daan makaapekto sa paagi sa atong pag-uyon ngadto niadtong kinsa

gitawag sa pagdumala ibabaw kanato? Sa unsa nga paagi kining mga pagtulun-an makaapekto sa atong pagtubag kon ang mga pangulo sa pagkapari mohatag og balaan nga mga tawag o uban nga mga ipabuhat nganhi kanato?

Si Presidente Spencer W. Kimball nagtudlo: "Sa wala pa kita moabut dinhi, mga matinud-anon nga mga babaye gihatagan og piho nga mga buluhaton samtang ang matinud-anon nga mga tawo gi-orden nang daan ngadto sa piho nga mga buluhaton sa pagkapari. Samtang kita wala na karon mahinumdom sa mga katuyoan, kini wala makausab sa mahimayaon nga pagkatinuod kon unsay atong gikauyonan kaniadto. Ikaw adunay tulubagon alang niadtong mga butang diin dugay na kaniadto nga gipaabut gikan kanimo sama niadtong atong giuyonan ingon nga mga propeta ug mga apostoles!" ("The Role of Righteous Women," *Ensign*, Nob. 1979, 102).

- Si Alma miingon nga ang mga lalaki nagdawat sa Melchizedek nga Pagkapari aron sila "makatudlo sa iyang mga sugo ngadto sa mga katawhan nga usab sila unta makasulod ngadto sa iyang kapahulayan" (Alma 13:6; tan-awa usab bersikulo 1). Unsa nga mga kahigayunan ang anaa sa naghupot sa Melchizedek nga Pagkapari nga ikatudlo? Unsa ang gipasabut sa pagsulod ngadto sa kapahulayan sa Ginoo? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Ngano sa inyong huna-huna nga kita kinahanglan magtudlo og magkat-on sa ebanghelyo aron makasulod ngadto sa kapahulayan sa Ginoo?

  Si Elder Bruce R. McConkie nagtudlo: "Ang kapahulayan sa Ginoo, diin mga mortal ang hitungdan, mao ang pag-angkon og usa ka hingpit nga kahibalo sa pagkabalaan diha sa mahinungdanon nga buhat sa ulahing mga adlaw. [Si Presidente Joseph Fielding Smith miingon,] 'Kini nagpasabut nga mosulod ngadto sa kahibalo ug gugma sa Dios, adunay hugot nga pagtuo sa iyang katuyoan ug sa iyang laraw, ngadto sa ingon nga kita nasayud nga kita husto, ug nga kita wala mangayam og usa ka butang nga lain; kita dili matandog sa tanang hangin sa tuloohan, pinaagi sa lipatlipat sa mga tawo nga batid sa pagpamugong sa kasaypanan. Kini mao ang 'kapahulayan gikan sa relihiyoso nga pagkalibog sa kalibutan; gikan sa pagsinggit nga nagpaingon sa unahan, nganhi ug ngadto—tan-awa, ania ra ang Kristo; o tan-awa atuara ang Kristo.' (*Gospel Doctrine*, 5th ed. pp. 58, 125–126.) Ang kapahulayan sa Ginoo, sa kahangturan, mao ang pagpanunod sa kinabuhing dayon, sa pag-angkon sa kahingpitan sa himaya sa Ginoo (D&P 84:24.)" (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 633).

- Sa unsa nga paagi kita mahimo nga putli aron kita tugotan nga makasulod sa kapahulayan sa Ginoo? (Tan-awa sa Alma 13:11–12.) Sa unsa nga paagi kita magpuyo aron kita mahimaya pinaagi sa dugo sa Kordero ug sa Espiritu Santo? (Tan-awa sa Alma 13:12–13, 16, 27–29; 3 Nephi 27:19–20.)

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Alma 13:2, 16. Dayon tun-i pag-usab ang mga bersikulo nga gilista sa ubos. Tabangi ang mga sakop sa klase nga makakita og pipila ka mga paagi diin ang kapunongan sa pagkapari makatabang kanato nga masayud kon unsaon pagtan-aw ngadto sa Manluluwas alang sa katubsanan. Hatagi og linain nga gibug-aton ang mga pulong ug hugpong sa mga pulong nga pinahandog.

a. Alma 13:3–4. (Kadtong gi-orden nang daan modawat sa Melchizedek nga Pagkapari mao ang "gitawag ug giandam . . . sa sangputanan sa ilang naghingapin nga *hugot nga pagtuo* ug *maayo nga mga buhat*.")

b. Alma 13:6. (Sila mao ang "gi-orden [gi-orden nang daan] . . . sa pagtudlo sa *mga sugo* sa [Dios] ngadto sa mga katawhan, nga sila usab mahimo nga mosulod sa iyang kapahulayan.")
c. Alma 13:8. (Dinhi niini nga kinabuhi, sila ang giorden uban sa *balaan nga ordinansa*.")
d. Alma 13:10. (Sila nagpakita nga sila takus sa ilang pagka-orden nang daan pinaagi sa nagpadayon nga *hugot nga pagtuo* ug *maayo nga mga buhat* ug pinaagi sa *paghinulsol*.)

- Sa unsa nga paagi nga ang hugot nga pagtuo ug paghinulsol makatabang kanato sa pagtan-aw ngadto ni Jesukristo alang sa katubsanan? Sa unsa nga paagi ang maayo nga mga buhat ug pagkamasulundon sa mga sugo makatabang kanato sa pagtan-aw ngadto Kaniya? Sa unsa nga paagi nga ang mga ordinansa nga pagkapari makatabang kanato sa pagtan-aw ngadto Kaniya?

- Si Alma nagsulti kabahin ni Melchizedek isip usa ka panig-ingnan sa usa ka bantugan nga halangdon nga pari (Alma 13:14–15). Unsa ang atong makat-unan gikan sa panig-ingnan ni Melchizedek? (Tan-awa sa Alma 13:17–18; tan-awa usab sa Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:25–40, *Giya ngadto sa mga Kasulatan*, p. 265.)

- Unsa ang atong makat-unan gikan sa Alma 13:27 mahitungod sa gugma ni Alma alang sa katawhan sa Ammonihah?

- Ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang pangamuyo ni Alma ngadto sa mga katawhan ingon sa natala diha sa Alma 13:27–29. Ngano nga mahinungdanon nga dili maglangay sa paghinulsol? (Tan-awa sa Alma 34:32–36.) Unsa nga mga panalangin ang atong madawat samtang kita "magbantay ug mag-ampo sa kanunay"? (Tan-awa sa Alma 13:28.) Sa unsa nga paagi kita makaangkon "og paglaum nga [kita] makadawat og kinabuhi nga dayon"? (Tan-awa sa Alma 13:29; Moroni 7:41.)

2. Si Alma, Amulek, ug uban nga mga tumutuo gipanggukod tungod sa ilang pagkamatarung.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga berdikulo gikan sa Alma 14.

- Daghan nga mga tawo sa Ammonihah ang mituo sa mga pagtulun-an ni Alma ug Amulek ug misugod sa paghinulsol ug nagsiksik sa mga kasulatan (Alma 14:1). Ang kadaghanan sa mga katawhan, hinoon, nasuko ug migukod ni Alma ug Amulek (Alma 14:2–5). Ngano nga ang pipila ka tawo masuko sa diha nga sila tawagon sa paghinulsol? (Tan-awa sa 1 Nephi 16:1–3.)

- Unsa ang gibuhat ni Zeezrom sa diha nga iyang nakita kon unsa ang "iyang nahimo taliwala sa mga katawhan"? (Tan-awa sa Alma 14:6–7.) Sa unsa nga paagi ang mga katawhan mitubag sa diha nga si Zeezrom mikumpisal sa iyang sala ug nanalipod kang Alma ug Amulek? (Tan-awa sa Alma 14:7.)

- Unsa ang gibuhat sa dautan nga mga katawhan sa Ammonihah ngadto sa mga katawhan kinsa mituo sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Alma 14:7–9.) Ngano ang Ginoo mitugot nga mahinabo kini? (Tan-awa sa Alma 14:10–11; 60:13.) Ngano nga kini pagbuot sa Ginoo nga ang mga kinabuhi ni Alma ug Amulek magpadayon? (Tan-awa sa Alma 14:12–13.)

- Human sa pagdagmal diha sa bilanggoan sulod sa daghan nga mga adlaw, sa unsa nga paagi si Alma ug Amulek sa katapusan maluwas? (Tan-awa sa Alma 14:26–29; Ether 12:12–13. Sila gihatagan og kusog o gahum "sumala sa ilang hugot nga pagtuo diin diha kang Kristo.") Unsa ang pipila ka mga butang diin atong gikinahanglan aron maluwas? Ngano nga kinahanglan gayud ang atong hugot nga pagtuo matumong ngadto kang Kristo aron kita maluwas? (Tan-awa sa Mosiah 3:17; Moroni 7:33.)

3. Si Zeezrom naayo ug gibunyagan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa Alma 15. Ipasabut nga human ang Ginoo miluwas kanila sa bilanggoan, si Alma ug si Amulek nangadto sa yuta sa Sidom. Didto sila nakasugat sa mga tawo kinsa gipapugos pagbiya sa Ammonihah ug gibato tungod sa ilang pagtuo sa pulong sa Dios (Alma 15:1; tan-awa usab sa Alma 14:7). Si Zeezrom usa niining mga tawhana (Alma 15:3).

- Si Zeezrom nag-antus sa espirituhanon ug sa pisikal nga paagi tungod sa iyang pagkadautan, apan "ang iyang kasingkasing nagsugod sa pagkalig-on" sa diha nga siya nakadungog nga si Alma ug Amulek diha sa Sidon (Alma 15:3–4). Unsa ang iyang gihangyo kang Alma ug Amulek? (Tan-awa sa Alma 15:5.) Unsa ang gipadayag niini mahitungod sa ilang pagsalig kanila? Ngadto kang kinsa niya ibutang ang iyang pagsalig aron mamaayo? (Tan-awa sa Alma 15:6–10.)
- Unsa ang atong makat-unan gikan sa mga aksyon ni Zeezrom human siya naayo? (Tan-awa sa Alma 15:11–12.)
- Dili sama sa mga katawhan kinsa nagpabilin didto sa Ammonihah, ang mga katawhan sa Sidom mituo sa mensahe nga gitudlo ni Alma ug Amulek ug gibunyagan (Alma 15:12–15). Si Alma nakakita nga sila "mihunong kalabut ngadto sa garbo sa ilang mga kasingkasing" (Alma 15:17; timan-i nga ang pulong *mihunong* nagpasabut ngadto sa paghinay o hunong). Unsa ang gibuhat sa mga katawhan samtang sila nahimo nga labaw ka mapainubsanon? (Tan-awa sa Alma 15:17.) Ngano nga mahinungdanon ang pagpaubos sa atong mga kaugalingon sa atubangan sa Dios aron sa matinud-anon nga paagi mosimba Kaniya?
- Unsa ang gibiyaan ni Amulek pinaagi sa pagpili sa pagpuyo sa ebanghelyo ug moalagad ingon nga usa ka misyonaryo? (Tan-awa sa Alma 15:16.) Unsa ang iyang naangkon? (Tan-awa sa Alma 8:30; 34:1, 8; Ether 12:12–13.) Unsa nga mga sakripisyo ang inyong gihimo diha sa pagpili og pagpuyo ug magtudlo sa ebanghelyo? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan tungod niini?
- Unsa ang gibuhat ni Alma alang kang Amulek sa diha nga ang Simbahan natukod sa Sidom? (Tan-awa sa Alma 15:18.) Sa unsa kini nga buhat nagpadayag mahitungod kang Alma? Sa unsa nga mga paagi kita makapangalagad sa uban ug makalig-on kanila diha sa Ginoo?

4. Ang mga pulong ni Alma natuman samtang ang mga Lamanite milaglag sa Ammonihah.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 16.

Mga usa ka tuig human si Alma ug Amulek mosangyaw sa ebanghelyo sa Ammonihah, ang mga Lamanite misulong sa mga yuta sa Nephite (Alma 16:1–2). Unsa ang nahitabo sa mga Nephite didto sa Ammonihah? (Tan-awa sa Alma

16:2–3, 9–11.) Sa unsa nga paagi kini ang katumanan sa panagna ni Alma? (Tan-awa sa Alma 9:4–5, 12, 18.)

- Ngano si Zoram ug ang iyang mga sumusunod nakahimo sa pagpatibulaag sa mga Lamanite ug miluwas sa ilang mga kaigsoonan kinsa nahimo nga bihag? (Tan-awa sa Alma 16:4–8.) Unsa ang atong makat-unan pinaagi sa pagtandi sa pagkalaglag sa Ammonihah ngadto sa kalampusan sa mga sundalo ni Zoram? (Itandi ang Alma 9:1–8 ug 15:15 uban sa Alma 16:4–6; tan-awa usab sa 2 Nephi 4:34. Hatagi og gibug-aton nga kita kinahanglan mosalig sa Dios ug sa Iyang mga propeta kaysa kahibalo, gahum, o mga kabtangan sa kalibutan.)
- Human sa pagkalaglag sa Ammonihah, ang Ginoo miandam sa mga kasingkasing sa mga katawhan aron sa pagdawat sa pulong nga gisangyaw ni Alma, Amulek, ug uban kinsa gipili alang sa buhat (Alma 16:13–21). Sa unsa nga paagi ang Ginoo miandam sa mga kasingkasing sa mga katawhan aron pagdawat sa Iyang pulong? (Tan-awa sa Alma 16:16.) Sa unsa nga paagi kita makasiguro nga kita nagsangyaw sa pulong sa Dios "diha sa iyang kaputli"? (Tan-awa sa Alma 16:21; tan-awa usab sa Mosiah 18:18–20; D&P 52:9.)

Panapos

Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa mga panan-aw ug mga panghunahuna nga ilang nadawat samtang sila naghisgot sa Alma 13–16.

Basaha ang Mateo 11:28–30 ug ang Alma 13:27–29. Hatagi og gibug-aton nga diha sa kalibutan nga puno sa pagduhaduha ug kalibog, makahupay nga mahibalo nga pinaagi sa pagkapari kita "masayud sa unsa nga paagi magpaabut ngadto sa iyang anak alang sa katubsanan" (Alma 13:2). Samtang kita magtan-aw ngadto sa Ginoo, mosalig diha Kaniya, ug mosunod sa tambag sa Iyang mga propeta, kita makasulod ngadto sa Iyang kapahulayan.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

"Sumala sa daan nga kasayuran sa Dios" (Alma 13:3)

Basaha ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Ezra Taft Benson aron sa paglig-on sa pagsabut sa mga sakop sa klase sa ilang pagka-orden nang daan:

"Ang Dios nagtagana kaninyo aron motungha sa katapusan nga mga adlaw sa dili pa moabut ang ikaduhang pag-anhi sa Ginoo. . . . Ang Dios mitipig alang sa [katapusan nga mga adlaw] sa pipila sa Iyang labing lig-on nga mga anak, kinsa motabang sa pagdala sa gingharian nga madaugon. Kana ang hinungdan nga ania kamo, kay kamo ang kaliwatan nga kinahanglan gayud nga andamon aron sa pagsugat sa inyong Dios. . . .

"Sa tanan nga mga katuigan ang mga propeta naglantaw sa umaabut. Binilyon sa nangamatay ug kadtong wala pa matawo nagtutok sa ilang mga mata nganhi kanato. Ayaw gayud pagkasayop mahitungod niini—kamo mao ang nailhan nga kaliwatan. Sukad walay labaw nga gipaabut gikan sa mga matinud-anon sa ingon ka mubo nga tagal sa panahon kay sa ania kanato" (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 104–5).

Leksyon
25

"Sila Nagtudlo uban sa Gahum ug Pagtugot sa Dios"

Alma 17–22

Katuyoan

Aron sa pagdasig sa mga sakop sa klase sa pagsunod sa panig-ingnan sa anak nga mga lalaki ni Mosiah pinaagi sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ug mangalagad sa uban.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 17:1–18. Ang anak nga mga lalaki ni Mosiah nagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga Lamanite.
   b. Alma 17:19–39; 18; 19. Si Ammon nangalagad ug nagtudlo kang Hari Lamoni. Ang hari ug rayna ug daghan sa mga Lamanite ang nakabig.
   c. Alma 20–22. Si Ammon gigiyahan sa Espiritu aron pagluwas sa iyang mga kaigsoonan gikan sa bilanggoan. Ang amahan ni Lamoni nakabig.
2. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pag-andam sa pagtingob sa Alma 17:19–39. Hangyoa sila sa pagtaho sa mga panghitabo diha sa asoy kay sa doktrina o kinaugalingon nga paggamit, diin pagahisgutan diha sa klase human sa taho.
3. Kon ang hulagway si Ammon nga Nanalipod sa mga Panon ni Hari Lamoni anaa, pag-andam sa paggamit niini sa leksyon (62535 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 310).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Isulat ang mosunod nga hugpong sa mga pulong diha sa pisara: *Nga Mahibalo, Nga Mobati, Nga Mobuhat.*

- Sa unsa nga paagi kini nga hugpong sa mga pulong may kalabutan sa misyonaryo nga buhat?

  Si Elder Carlos E. Asay misaysay sa mosunod nga kasinatian:

  "Sa dili pa lang dugay ako nakadungog sa pagpamatuod sa usa ka bag-o nga nakabig—usa ka batan-on nga lalaki sa walay pagduhaduha natandog sa Espiritu. Taliwala sa daghan nga mga butang, siya nagpasabut nga maoy iyang dako nga tinguha sa pagpakigbahin sa napahiuli nga ebanghelyo uban sa iyang banay ug mga kahigalaan. Uban sa mga luha diha sa iyang mga mata ug ang pagkurog sa iyang tingog, siya miingon:

  " 'Ako buot nga sila *mahibalo* kon unsa ang akong nahibaloan.

" 'Ako buot nga sila *mobati* kon unsa ang akong gibati.

" 'Ako buot nga sila *mobuhat* kon unsa ang akong gibuhat.'

"Adunay usa ka misyonaryo nga espiritu—usa ka espiritu diin nag-awhag kanato sa pagkasensitibo sa naglibot kanato ug sa pagpakabana alang sa kaayohan sa uban. Ug si bisan kinsa nga sukad nakaalagad og usa ka madungganon nga misyon, nakatabang sa pagkabig sa usa ka higala, miabag sa anak nga lalaki o anak nga babaye diha sa natarad sa misyon, o nakatagamtam og hugot nga pakig-uban sa mga misyonaryo makapamatuod sa pagkatinuod niini" (sa Conference Report, Okt. 1976, 58; o *Ensign*, Nob. 1976, 42).

Ipasabut nga human ang anak nga mga lalaki ni Mosiah makabig, sila mibati og usa ka dako nga tinguha sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa uban. Ang ilang mga kasinatian nagsangkap sa pipila sa labing mahinungdanon nga mga panig-ingnan sa misyonaryo nga pangalagad diha sa mga kasulatan. Kini nga leksyon naghisgot kon sa unsa nga paagi sila nahimong mga himan sa mga kamot sa Dios sa pagdala sa mga Lamanite ngadto sa pagkahibalo sa kamatuoran.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimo nga labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang anak nga mga lalaki ni Mosiah nagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga Lamanite.

Ipasabut nga samtang si Alma mipanaw ngadto sa Manti, iyang gikasugat ang anak nga mga lalaki ni Hari Mosiah, kinsa nahuman na sa ilang 14 ka-tuig nga misyon ngadto sa mga Lamanite. Ang Alma 17–26 nagtala sa mga kasinatian ug pagsangyaw sa anak nga mga lalaki ni Mosiah sa panahon sa ilang misyon. Basahan ug hisguti ang Alma 17:1–18.

- Ngano nga ang anak nga mga lalaki ni Mosiah ingon ka gamhanan ug epektibo nga mga magtutudlo? (Tan-awa sa Alma 17:2–4. Isulat diha sa pisara ang ulohan *Mga Yawe Ngadto sa Malampuson nga Misyonaryo nga Buhat*. Ubos sa ulohan isulat ang *Pagtuon*, *pagpuasa*, ug *pag-ampo*.) Sa unsa nga paagi nga ang atong kinaugalingon nga katakus ug pagpangandam makaapekto sa atong kahanas nga mahimo nga epektibo nga mga himan alang sa Ginoo? Sa unsa nga paagi kamo nakakita og usa ka misyonaryo o lain nga tawo nga napanalanginan tungod sa kinaugalingon nga pagpangandam.
- Unsa nga mga sakripisyo ang gihimo sa anak nga mga lalaki ni Mosiah sa pagpahigayon sa ilang misyonaryo nga buhat? (Tan-awa sa Alma 17:5–6.) Ngano nga sila andam sa pagbuhat niini? (Tan-awa sa Alma 17:9, 6; tan-awa usab sa Mosiah 28:1–3. Diha sa pisara isulat ang *Higugmaa ang Dios ug ang uban*.) Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa gugma ug pagpakabana sa uban, sama sa gipakita sa anak nga mga lalaki ni Mosiah?
- Ang anak nga mga lalaki ni Mosiah misangyaw ngadto sa "magahi ug usa ka mabangis nga mga katawhan" (Alma 17:14). Unsa nga kahupayan ug tambag ang gihatag sa Ginoo ngadto kanila aron makatabang sa pagpangandam alang

sa ilang misyon? (Tan-awa sa Alma 17:10–11.) Unsa ang gibati sa anak nga mga lalaki ni Mosiah human makadawat sa kahupayan ug direksyon gikan sa Ginoo? (Tan-awa sa Alma 17:12.) Sa unsa nga paagi kini nga mga bersikulo makatabang kanato samtang kita mag-atubang og mga hagit sa atong balaan nga mga tawag?

2. Si Ammon nangalagad ug nagtudlo kang Hari Lamoni, ug daghan sa mga tawo ang nakabig.

Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa pagtingob sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa Alma 17:19–39. Dayon basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 17:19–39; 18:19. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Ammon nga nanalipod sa mga panon sa hari, ipakita kini karon.

- Ngano nga ang kasingkasing ni Ammon "napuno . . . sa hingpit nga kalipay" sa diha nga ang mga panon sa hari nagkatibulaag? (Tan-awa sa Alma 17:29.) Sa unsa nga paagi si Ammon mihimo niini ngadto sa usa ka positibo nga kasinatian? (Tan-awa sa Alma 17:30–39.)
- Sa unsa nga paagi ang hari mitubag sa diha nga ang iyang mga sulugoon misulti kaniya kon giunsa ni Ammon sa pagpanalipod sa iyang mga panon? (Tan-awa sa Alma 18:2–5.) Unsa ang gibuhat ni Ammon sa diha nga ang hari nangutana kon hain siya? (Tan-awa sa Alma 18:8–9. Diha sa pisara isulat ang *Hatag sa pag-alagad ug pagpalambo og pagsalig*.) Sa unsa nga paagi kini nakatabang sa pag-andam kang Hari Lamoni nga matudloan? (Tan-awa sa Alma 18:10–11.)
- Sa unsa nga paagi nga ang mga sulugoon ni Hari Lamoni nakigsulti ni Ammon sa diha nga siya miduol aron makigkita sa hari? (Tan-awa sa Alma 18:13.) Sa unsa nga paagi nga ang mga pulong ni Ammon ngadto kang Hari Lamoni nagpakita nga si Ammon sa gihapon usa ka mapainubsanon nga sulugoon? (Tan-awa sa Alma 18:14–17.)
- Ngano sa inyong huna-huna nga mahinungdanon alang kang Ammon sa pag-alagad sa hari sa dili pa mosulay sa pagtudlo kaniya? Sa unsa nga paagi nga ang pag-alagad ug pagpalambo sa kalambigatan ug pagsalig sa uban makatabang kanato sa pagpahayag sa mensahe sa ebanghelyo ngadto kanila? Sa unsa nga mga paagi kita makaalagad niadtong atong gitudloan?
- Samtang si Ammon nagsugod sa pagtudlo kang Hari Lamoni, sa unsa nga paagi siya mitabang ngadto kaniya nga makaangkon og pagsabut mahitungod sa Dios ug sa langit? (Tan-awa sa Alma 18:24–33. Siya mitudlo diha sa paagi nga ang hari makasabut.) Sa unsa nga paagi kita makasunod niini nga panig-ingnan kon magtudlo sa ebanghelyo?
- Human makahimo og kahimtang sa panabut uban ni Hari Lamoni, unsang mahinungdanon nga mga doktrina ang gitudlo ni Ammon ngadto Kaniya? (Tan-awa sa Alma 18:34–39. Diha sa pisara isulat ang *Itudlo ang laraw sa katubsanan gikan sa mga kasulatan*.) Ngano nga ang Basahon ni Mormon usa ka mahinungdanon nga himan sa pagtudlo niini nga mga kamatuoran karon?
- Unsa ang gibuhat ni Hari Lamoni human makadungog ug motuo sa kang Ammon nga mga pulong? (Tan-awa sa Alma 18:40–41.) Ngano nga mahinungdanon alang sa mga katawhan sa pagpangita sa kapasayloan sa diha nga sila gitudloan sa mga baruganan sa ebanghelyo? Ngano nga ang pag-ampo gikinahanglan diha sa paagi sa pagkakabig?

- Human sa pag-ampo, si Hari Lamoni natumba sa yuta. Sa unsa nga paagi ang rayna mipakita sa iyang hugot nga pagtuo sa diha nga si Lamoni ingon og patay? (Tan-awa sa Alma 19:1–5, 8–9.)
- Unsa ang gihatagan og gibug-aton ni Lamoni sa diha nga siya misulti ngadto sa rayna human sa iyang pagkakabig? (Tan-awa sa Alma 19:12–13.)
- Human sa pagsulti ngadto sa reyna, si Lamoni natumba na usab sa yuta, ingon usab ang rayna ug ang tanan nga mga sulugoon gawas ni Abish (Alma 19:13, 15–16). Kinsa si Abish? (Tan-awa sa Alma 19:16–17. Samtang ang mga sakop sa klase maghisgot kang Abish, ikaw mahimo nga mopahayag kon sa unsa nga paagi siya usa ka panig-ingnan nga nagpabilin nga nakabig ngadto sa Ginoo bisan kadtong naglibot kanato wala.) Unsa ang gibuhat ni Abish sa diha nga siya nakasabut kon unsa ang nahitabo? (Tan-awa sa Alma 19:17.) Sa unsa nga paagi kita labaw nga makaila ug makagamit sa mga kahigayunan aron sa pagpakigbahin sa ebanghelyo?
- Unsa ang pipila ka naglainlain nga mga tubag sa mga katawhan sa diha nga sila miabut sa balay sa hari? (Tan-awa sa Alma 19:18–28.) Sa unsa nga paagi si Abish misulbad sa panaglantugi taliwala sa mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 19:28–29.) Sa unsa nga paagi ang hari ug ang rayna mipakita sa ilang pagkakabig human sila mobangon? (Tan-awa sa Alma 19:29–31, 33.)
- Unsa sa inyong hunahuna ang buot ni Mormon nga atong makat-unan gikan sa mga kasinatian ni Ammon ug Hari Lamoni ug sa iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 19:36. Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga ang bukton sa Ginoo "gitunol ngadto sa tanan nga mga katawhan kinsa maghinulsol ug motuo sa iyang ngalan.")

3. Si Ammon gigiyahan sa Espiritu aron pagluwas sa iyang mga kaigsoonan. Ang amahan ni Lamoni nakabig.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 20–22.

- Unsa ang buot nga buhaton ni Lamoni human ang Simbahan matukod sa iyang gingharian? (Tan-awa sa Alma 20:1.) Ngano nga mahinungdanon alang sa bag-o nga mga nakabig sa pagpakigbahin sa ilang mga pagpamatuod ngadto sa uban? Sa unsa nga paagi kita makapadayon sa pagbaton sa ingon nga kadasig?
- Sa unsa nga paagi ang pagkakabig ni Lamoni ug sa iyang amahan nagpakita sa kalawom sa pagkakabig ni Lamoni? (Tan-awa sa Alma 20:13–15.)
- Unsa ang nakapatinguha sa amahan ni Hari Lamoni mahitungod ni Ammon? (Tan-awa sa Alma 20:26–27.) Ngano nga ang gugma ug pagpamatuod gamhanan kaayo sa pagpahumok sa kasingkasing sa usa ka tawo? (Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og mga kasinatian kon sa unsa nga paagi ang gugma ug pagpamatuod sa uban makapahumok sa ilang mga kasingkasing o sa mga kasingkasing sa ilang mga sakop sa banay o mga kahigalaan.)

Ipasabut nga ang Alma 21 nagsugod sa asoy sa igsoon ni Ammon nga si Aaron ug iyang mga kaigsoonan. Sila misangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga Amulekite ug Amulonite sa Jerusalem, apan kining mibiya sa hingpit sa kamatuoran nga mga Nephite mao ang hilabihan ka tig-a og kasingkasing ug nagdumili sa pagpaminaw. Si Aaron ug ang iyang kaigsoonan mibiya ug misugod pagsangyaw didto sa yuta sa Middoni, diin sila gibilanggo ug gidagmalan.

- Unsa ang gibuhat ni Aaron ug sa iyang mga kaigsoonan sa diha nga sila gibuhian gikan sa bilanggoan ug gipakaon ug gisininaan? (Tan-awa sa Alma 21:14–15. Diha sa pisara, isulat ang *Lakaw sa unahan bisan pa sa mga kalisdanan*.) Ngano nga mahinungdanon alang kanato sa pagpadayon sa atong mga pagbudlay diha sa gingharian sa Dios bisan kon kita mag-atubang sa pag-antus ug kasakitan?
- Sa unsa nga paagi si Aaron ug ang iyang mga kaigsoonan nasayud kon asa sila paingon aron pagtudlo sa ebanghelyo? (Tan-awa sa Alma 21:16.) Sa unsa nga paagi sila napanalanginan samtang sila gigiyahan sa Espiritu? (Tan-awa sa Alma 21:17.) Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan pinaagi sa pagsunod sa mga pag-aghat sa Espiritu?
- Si Aaron gidala sa Espiritu ngadto sa balay sa amahan ni Hari Lamoni (Alma 22:1). Sa unsa nga paagi nga ang panig-ingnan ni Ammon nakatabang sa pag-andam sa amahan ni Lamoni aron matudloan? (Tan-awa sa Alma 22:2–3. Diha sa pisara isulat ang *Pagpakita og maayo nga panig-ingnan*.) Sa unsa nga paagi kamo nakakita sa mga panig-ingnan sa mga sakop sa Simbahan nga nakaimpluwensya sa uban alang sa kaayo?
- Sa unsa nga paagi nga ang pagtudlo ni Aaron sa amahan ni Lamoni sama sa pagtudlo ni Ammon ngadto ni Lamoni? (Itandi ang Alma 18:24–39 ug Alma 22:7–14.) Unsa ang gisulti ni Aaron sa diha nga ang amahan ni Lamoni nangutana kon unsa ang iyang kinahanglan nga buhaton aron pag-angkon sa paglaum sa katubsanan? (Tan-awa sa Alma 22:16. Ilista ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Sila mahimo nga maglakip niadtong nalista sa ubos.)

  a. "Yukbo atubangan sa Dios."
  b. "Paghinulsol sa tanan ninyong mga sala."
  c. "Tawag sa ngalan sa [Dios] diha sa hugot nga pagtuo."
- Unsa nga mga sakripisyo nga andam nga himoon sa hari aron makaila sa Dios? (Tan-awa sa Alma 22:15, 17–18.) Unsa ang atong makat-unan gikan sa panig-ingnan sa hari?

  Nagpasabut ngadto sa Alma 22:15, 18, si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Matag usa kanato kinahanglan gayud nga motugyan sa atong mga sala kon kita buot nga makaila ni Kristo. Kay kita dili makaila Kaniya hangtud nga kita mahimo nga sama Kaniya. Adunay pipila, sama niini nga hari, kinsa kinahanglan gayud mag-ampo hangtud nga sila, usab, makuhaan sa 'usa ka dautan nga espiritu gikan kanila aron sila makakita sa sama nga hingpit nga kalipay" (sa Conference Report, Okt. 1983, 63; o *Ensign*, Nob. 1983, 43).
- Sama sa iyang anak nga lalaki si Lamoni, ang hari sa lawasnon nga paagi gibuntog sa Espiritu. Human ang hari mibangon, siya mipahayag sa iyang pagpamatuod, ug daghan ang nakabig pinaagi niini nga kasinatian (Alma 22:18–26). Unsa ang gibuhat sa hari human sa iyang pagkakabig nga nakatabang sa mga misyonaryo sa pagdala og kaliboan ngadto sa pagkahibalo sa Ginoo? (Tan-awa sa Alma 22:26; 23:1–6.) Unsa nga mga kasinatian nga inyong naangkon o nahibaloan diin ang pagkakabig sa usa ka tawo adunay usa ka positibo nga epekto diha sa kadaghanan?

Panapos

Ipasabut nga ang atong paghimo sa misyonaryo nga buhat sama ngadto sa kang Ammon ug Aaron: ang mga misyonaryo giaghat sa pagtukod og mga kalambigitan sa pagsalig, mosunod sa Espiritu, ug magtudlo sa laraw sa katubsanan gikan sa mga kasulatan.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
26

"Nakabig ngadto sa Ginoo"

Alma 23–29

Katuyoan

Aron sa pag-awhag sa mga sakop sa klase sa paglig-on sa ilang pagkakabig ug pagpalambo sa ilang tinguha sa pagtabang sa uban nga makabig.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 23–24. Liboan ka mga Lamanite nakabig human matudloi sa anak nga mga lalaki ni Mosiah. Ang nakabig nga mga Lamanite nagtawag sa ilang mga kaugalingon nga mga Anti-Nephi-Lehi. Isip usa ka pagpamatuod ngadto sa Dios nga sila dili na gayud mousab sa pagpakasala pinaagi sa pagpaagas sa dugo, ang mga Anti-Nephi-Lehi milubong sa ilang mga espada ug midumili sa pagkuha niini pag-usab sa diha nga ang kasundalohan sa mga Lamanite misulong.
   b. Alma 27–28. Si Ammon nangulo sa mga Anti-Nephi-Lehi sa pagpangita og kaluwasan taliwala sa mga Nephite. Ang mga Nephite mihatag sa mga Anti-Nephi-Lehi sa yuta sa Jershon ug misaad sa pagpanalipod kanila batok sa ilang mga kaaway. Ang mga Lamanite miabut pag-usab aron sa pagpakig-away batok sa mga Nephite ug nabuntog.
   c. Alma 26, 29. Si Ammon mihimaya diha sa Ginoo samtang siya nagtuon pag-usab sa kalampusan nga iyang naangkon ug sa iyang mga kaigsoonan sa pagsangyaw ngadto sa mga Lamanite. Si Alma nangandoy nga ang hingpit nga kalipay unta moabut sa tanan pinaagi sa paghinulsol ug sa laraw sa katubsanan.
2. Kon ang hulagway sa mga Anti-Nephi-Lehi nga Naglubong sa Ilang mga Espada anaa, pangandam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62565; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 311).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pangutana sa mga sakop sa klase:

- Unsa nga mga kinaiya o pamatasan ang nagpaila sa mga katawhan kinsa sa matinud-anon nga paagi nakabig?

Ipasabut nga kini nga leksyon naghisgot sa usa ka pundok sa mga katawhan kinsa nakabig pag-ayo ngadto sa Ginoo nga natala sa mga kasulatan nga sila "wala gayud mobiya" (Alma 23:6).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang mga Anti-Nephi-Lehi nakabig ngadto sa Ginoo.

Hisguti ang Alma 23–24. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga ang amahan ni Lamoni, kinsa mao ang hari sa tanan nga mga Lamanite, nakabig pinaagi sa mga pagtulun-an ni Aaron (Alma 22).

- Unsa ang gibuhat sa hari sa mga Lamanite human siya nakabig? (Tan-awa sa Alma 23:1–2.) Nganong gibuhat niya kini? (Tan-awa sa Alma 23:3.) Unsa ang gisangputan gikan niini nga pamahayag ug sa misunod nga mga lihok ni Aaron ug sa iyang mga kaigsoonan? (Tan-awa sa Alma 23:4–7.)
- Unsa ang gipakita sa mga aksyon sa nakabig nga mga Lamanite nga ang ilang pagkakabig tinuod ug kinasingkasing? (Itingob ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Pipila sa mga tubag nga gilista sa ubos, uban sa mga pangutana aron sa pagdasig sa panaghisgot.)

  a. Sila "nakabig ngadto sa Ginoo" (Alma 23:6). Ngano nga mahinungdanon nga si Jesukristo kinahanglan anaa sa taliwala sa atong pagkakabig? Sa unsang ubang mga hinungdan nga ang mga tawo madani ngadto sa Simbahan? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa mga kinaiya sa mga misyonaryo, sa impluwensya sa mga kahigalaan, o hangyo sa katilingbanon nga mga programa.) Ngano nga kining maong mga butang lamang pakyas sa pagpahinabo sa tinuod nga pagkakabig?
  b. Sila "mga matinguhaon . . . nga sila unta mailhan gikan sa ilang mga kaigsoonan" (Alma 23:16). Sa unsa nga mga paagi nga ang nakabig nga mga Lamanite mipili aron mailhan ang ilang mga kaugalingon gikan sa ilang mga kaigsoonan kinsa nagpabilin nga dautan? (Tan-awa sa Alma 23:16–18; 27:27–30.) Sa unsa nga mga paagi nga kita mailhan gikan sa kalibutan sa diha nga kita nakabig? Ngano nga mahinungdanon sa pagpaila sa atong mga kaugalingon sa ingon nga mga paagi?
  c. Sila mipahayag og pagpasalamat ngadto sa Dios bisan sa mga panahon sa pagsulay ug kasakit (Alma 24:6–10, 23). Unsa nga mga kasakit ang giatubang sa mga Anti-Nephi-Lehi ingon nga sangputanan sa ilang pagkakabig? (Tan-awa sa Alma 24:1–2, 20–22; 27:1–3.) Bisan pa niini nga mga kasakit, unsa ang ilang gipasalamatan? (Tan-awa sa Alma 24:7–10.) Sa unsa nga paagi ang pagpasalamat sa Dios makatabang kanato sa pagsagubang sa mga pagsulay ug mga kasakit?
  d. "Sila mikuha sa ilang mga espada . . . ug sila milubong niini sa ilawom sa yuta" (Alma 24:15–17). Kon ikaw naggamit sa hulagway sa mga Anti-Nephi-Lehi, ipakita kini karon. Ngano nga ang mga Anti-Nephi-Lehi milubong sa ilang mga espada ug uban nga mga hinagiban? (Tan-awa sa Alma 23:7; 24:11–13, 18–19.) Ngano nga mahinungdanon nga sila milubong sa ilang mga hinagiban kaysa pagsaad lamang sa dili paggamit

niini? Sa unsa nga paagi nga kita usahay "mosupak batok sa Dios"? Unsa ang atong mabuhat aron paglubong sa atong "mga hinagiban sa pagbatok"?

e. Sila mipakita og "dakong gugma" alang sa ilang mga kaigsoonan (Alma 26:31). Sa unsa nga paagi nga ang paghukom sa mga Anti-Nephi-Lehi sa paglubong sa ilang mga hinagiban nagpakita sa ilang gugma alang sa ilang isigkatawo og ingon man alang sa Dios? (Tan-awa sa Alma 24:18; 26:32–34.) Sa unsa nga paagi nga ang pagkakabig makapalambo sa gugma sa usa ka tawo alang sa uban?

- Unsa ang reaksyon sa wala makabig nga mga Lamanite sa diha nga ilang nakita nga ang mga Anti-Nephi-Lehi dili mogamit sa ilang mga hinagiban batok kanila? (Tan-awa sa Alma 24:20–27.) Sumala ni Mormon, unsa ang atong makat-unan gikan niini nga asoy? (Tan-awa sa Alma 24:27; timan-i ang namatikdan ni Mormon nga nagsugod sa hugpong sa mga pulong "sa ingon kita makaamgo.")

2. Ang mga Anti-Nephi-Lehi nangita og kaluwasan taliwala sa mga Nephite.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 27–28.

- Ngano nga si Ammon ug ang iyang mga kaigsoonan miawhag sa mga Anti-Nephi-Lehi sa pag-adto sa yuta sa Zarahemla, diin ang mga Nephite nagpuyo? (Tan-awa sa Alma 27:1–5.) Ngano ang hari nagduhaduha sa pagdala sa iyang mga katawhan ngadto sa Zarahemla? (Tan-awa sa Alma 27:6.) Unsa ang nakaaghat sa hari sa pag-adto sa Zarahemla? (Tan-awa sa Alma 27:7–14.) Sa unsa nga paagi nga ang atong hugot nga pagtuo sa Ginoo makatabang kanato sa diha nga kita mag-atubang sa makahahadlok nga mga kahimtang?
- Unsa ang gibuhat sa mga Nephite sa diha nga si Ammon mihangyo kanila sa pagdawat sa mga Anti-Nephi-Lehi ngadto sa ilang yuta? (Tan-awa sa Alma 27:20–26.) Sa unsa nga paagi nga ang mga Nephite mitabang sa mga Anti-Nephi-Lehi paghupot sa ilang pagpakigsaad uban sa Ginoo? Sa unsa nga paagi kita makatabang sa uban nga magpabilin nga makabig ngadto sa Ginoo?

Ipahayag nga gikan sa panahon nga ang mga Anti-Nephi-Lehi namuyo sa Jershon, sila nailhan sa ingon nga mga katawhan ni Ammon (Alma 27:26). Sa tibuok nahibilin sa Basahon ni Mormon—ug sa tibuok nahibilin diha niini nga tun-anan sa Doktrina sa Ebanghelyo—sila ang gipasabut nga ingon sa mga katawhan ni Ammon o ang mga Ammonite.

- Unsa ang dakong makalilisang nga hitabo ang nahinabo human ang mga katawhan ni Ammon naminyo didto sa yuta sa Jershon? (Tan-awa sa Alma 28:1–3.) Human niini nga dakong gubat, daghang mga katawhan ang nagbangutan tungod niadtong nangamatay sa gubat (Alma 28:4–6). Ngano nga ang pipila ka mga nagbangutan nangahadlok samtang ang uban nagmaya? (Tan-awa sa Alma 28:11–12.) Unsa ang atong makat-unan niini nga mga tubag? (Tan-awa sa Alma 28:13–14.)

3. Si Ammon ug si Alma nagmaya sa katumanan sa buluhaton sa Ginoo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 26 ug 29. Ipahayag nga ang Alma 26 nagtala sa mga gibati ni Ammon mahitungod sa kalampusan nga iyang nasinati ug sa iyang igsoon nga mga lalaki sa pagdala sa ebanghelyo

ngadto sa mga Lamanite. Ang Alma 29 nagtala sa mga pagbati ni Alma mahitungod sa kalampusan ni Ammon ug sa iyang igsoon nga mga lalaki ug nagpahayag sa tinguha ni Alma nga ang tanan nga mga katawhan unta makaangkon og kahigayunan sa pagpaminaw ug pagdawat sa ebanghelyo.

- Unsa ang "dako nga panalangin" nga gihatag sa Ginoo ngadto kang Ammon ug sa iyang mga kaigsoonan? (Tan-awa sa Alma 26:1–9.) Sa unsa nga paagi kita mahimo nga epektibo nga "mga instrumento diha sa mga kamot sa Dios aron sa pagpahinabo sa [iyang] dako nga buluhaton"? (Tan-awa sa Alma 26:15.)
- Sa unsa nga paagi si Ammon mitubag sa diha nga si Aaron mibadlong kaniya tungod sa panghambog? (Tan-awa sa Alma 26:10–16, 35–37.) Sa unsa nga paagi kita "manghambog sa [atong] Dios" ug "maghimaya diha sa Ginoo"? Sa unsa nga mga paagi ang Ginoo mipanalangin kaninyo og kalig-on nga labaw sa inyong kaugalingon nga kusog aron pagtabang sa pagtuman sa Iyang buhat?
- Sa unsa nga paagi ang mga katawhan sa Zarahemla mitubag sa diha nga si Aaron ug ang iyang igsoon nga mga lalaki unang mipahibalo sa ilang misyon ngadto sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Alma 26:23–25.) Unsa ang atong makat-unan gikan niini nga sitwasyon mahitungod sa nag-una nga paghukom sa mga tubag sa mga katawhan ngadto sa ebanghelyo kaysa motugot kanila sa pagdawat o pagsalikway niini diha sa ilang kaugalingon? Sa unsa nga paagi kita makabuntog niini nga pagkahilig?
- Unsa ang atong makat-unan gikan kang Ammon ug sa iyang mga igsoon mahitungod sa unsa nga paagi kita motubag sa atong mga kasakit? (Tan-awa sa Alma 26:27–30.) Sa unsa nga paagi nga ang pailub ug pagsalig diha sa Ginoo makatabang kaninyo nga makasinati og usa ka maayo nga sangputanan gikan sa usa ka malisud nga pagkabutang?
- Ngano nga si Alma nangandoy nga mahimo nga usa ka anghel? (Tan-awa sa Alma 29:1.) Unsa ang giingon ni Alma nga dangatan kon ang "matag kalag" maghinulsol ug moduol ngadto sa Dios? (Tan-awa sa Alma 29:2; tan-awa usab sa Alma 28:14.) Unsa nga mga kasinatian ang nagtudlo kaninyo nga ang pagpuyo sa ebanghelyo magdala og hingpit nga kalipay sa atong mga kinabuhi?
- Ngano nga si Alma mibati nga siya nakasala diha sa iyang tinguha nga mahimo nga usa ka anghel? (Tan-awa sa Alma 29:3, 6–7.) Sa unsa nga paagi kita mahimo nga matagbaw uban sa unsa ang gihatag sa Ginoo kanato samtang naninguha sa atong mga kaugalingon?
- Si Alma miingon nga ang Dios "mohatag ngadto sa mga tawo sumala sa ilang gitinguha, kon kini ngadto ba sa kamatayon o ngadto ba sa kinabuhi" (Alma 29:4). Unsa ang buot ipasabut niini? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:27.)
- Si Alma nagmaya diha sa unsay nabuhat sa Ginoo alang kaniya ug sa iyang mga amahan (Alma 29:10–13). Unsa ang nabuhat sa Ginoo alang kaninyo ug sa imong banay nga nakahimo kaninyo nga magmaya? (Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpalandong niini nga pangutana sa hilom nga paagi kon sila dili buot makigbahin sa ilang mga hunahuna uban sa klase.)

Panapos

Tun-i pag-usab ang mga paagi nga gipakita sa mga Anti-Nephi-Lehi nga sila matinud-anon nga nakabig. Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang nga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Ang misyonaryo nga buhat nagpasiugda og gugma ug hingpit nga kalipay

Si Ammon naghatag og gibug-aton sa gugma ug hingpit nga kalipay nga gipakigbahin tali sa mga misyonaryo ug niadtong kinsa ilang gitudloan (Alma 26:1–4, 9, 11, 13, 30–31, 35). Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpahayag sa gugma nga ilang gibati alang sa mga katawhan kinsa nagtudlo kanila sa ebanghelyo sa hingpit nga kalipay nga ilang nasinati sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa uban.

“Ang Tanan nga mga Butang Nagpakita nga Adunay usa ka Dios”

Leksyon
27

Alma 30–31

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase sa pagkat-on ug unsaon pag-ila ug pagsupak sa bakak nga mga pagtulun-an ug magpabilin nga matinud-anon sa ilang mga pagpamatuod kang Jesukristo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 30:1–18. Si Korihor, usa ka anti-Kristo, naglingla sa mga kasingkasing sa daghan diha sa Zarahemla pinaagi sa pagsangyaw nga “walay Kristo” ug nga “bisan unsa ang buhaton sa tawo dili kalapasan.”
   b. Alma 30:19–60. Si Korihor misulay sa pagsangyaw didto sa mga yuta sa Jershon ug Gideon. Ang mga katawhan nagdumili sa pagpaminaw, ug sila midala kaniya sa atubangan sa ilang mga pangulo. Dayon si Korihor gidala sa atubangan ni Alma, kinsa mihatag sa pagpamatuod sa pag-abut ni Kristo ug ang pagkaanaa sa Dios. Si Korihor nangita og usa ka timailhan ug naamang.
   c. Alma 31. Si Alma nangulo sa usa ka misyon aron pagbawi sa mibiya sa kamatuoran nga mga Zoramite, kinsa misagop sa bakak nga mga pagtuo ug mapagarbuhon nga matang sa pag-ampo.
2. Hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pag-andam sa pagbasa og kusog sa Alma 31:15–18 ug laing nga sakop sa klase sa pag-andam sa pagbasa og kusog sa Alma 31:26–35.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna og usa ka dapit nga anaa apan wala pa nila maduaw.

- Ngano nga kamo mituo nga kini nga dapit anaa?

Ipasabut nga kining leksyon naghisgot sa usa ka tawo kinsa miangkon nga kita dili mahibalo sa mga butang nga wala nato makita. Si Korihor milantugi nga ang usa ka tawo kinsa wala makakita sa Dios dili masayud sa Iyang pagkaanaa. Apan sa ingon nga kita adunay mga asoy sa uban aron pagtabang kanato nga masayud sa mga dapit nga wala nato makita, kita adunay pagpamatuod sa mga propeta, sa mga kasulatan, ug sa gasa sa Espiritu Santo sa pagtabang kanato nga masayud nga ang Dios anaa ug nga ang Iyang ebanghelyo tinuod.

Ipahayag nga ang mga pagtulun-an ni Korihor kasagaran ania sa kalibutan karon. Ang pagsabut kon sa unsa nga paagi ang mga katawhan mitubag sa iyang mga bakak makatabang kanato kon kita mag-atubang sa sama nga bakak nga mga pilosopiya ug mga ideya.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Korihor milingla sa mga kasingkasing sa daghan diha sa Zarahemla.

Hisguti ang Alma 30:1–18. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga human matukod ang mga katawhan ni Ammon didto sa yuta sa Jershon ug miabug sa naggubat nga mga Lamanite pagawas diha sa yuta, ang mga Nephite nagpuyo sa kalinaw sa panahon sa ika-16 ka tuig sa pagmando sa mga maghuhukom ug naglabi sa ika-17 ka tuig.

- Unsa ang nahitabo sa hapit na matapos ang ika-17 ka tuig aron sa pagbungkag sa kalinaw sa mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 30:6, 12.) Unsa ang usa ka anti-Kristo? (Tan-awa sa *Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, "Anti-Kristo," 13, diin nag-ingon nga ang usa ka anti-Kristo mao ang bisag kinsa nga tawo o bisan unsa nga butang nga nagtumotumo sa tinuod nga ebanghelyo o laraw sa kaluwasan ug nga sa dayag nga paagi o tago nga paagi gitukod diha sa pagbatok ni Kristo.")
- Unsa ang pipila ka bakak nga mga pagtulun-an nga gisabwag ni Korihor taliwala sa mga katawhan sa Zarahemla? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Alma 30:12–18 aron sa pagpangita sa mga tubag niini nga pangutana. Pipila sa mga tubag ang gipakita sa ubos.)
  a. "Walay Kristo. . . . Kamo dili masayud sa mga butang nga kamo dili makakita; busa kamo dili masayud nga adunay usa ka Kristo" (Alma 30:12–15). Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, gamita kini ug sa mubo nga paagi paghisgot sa pipila ka mga butang nga atong nahibaloan nga anaa nga mahimong dili nato makita.
  b. "Kay walay tawo nga nasayud sa bisan unsa nga moabut" (Alma 30:13). Ipahayag nga kini nagkasukwahi alang kang Korihor sa pag-ingon nga walay usa nga nasayud sa mga butang nga moabut apan usab sa pagpahayag nga walay Kristo.
  c. Ang pagtuo sa Pag-ula "kini mao ang sangputanan sa usa ka nagsalimoang nga hunahuna" (Alma 30:16).
  d. "Matag tawo mouswag sumala sa iyang kinaadman, ug . . . matag tawo makadaug sumala sa iyang kusog" (Alma 30:17).
  e. "Ug bisag unsa ang [buhaton] sa tawo dili kalapasan" (Alma 30:17).
  f. "Kon ang usa ka tawo mamatay mao [na] kana ang katapusan niana" (Alma 30:18).
- Sa unsa nga paagi nga ang mga pagtulun-an ni Korihor nakaapekto sa mga katawhan kinsa naminaw kaniya? (Tan-awa sa Alma 30:18.) Ngano nga kining pagtulun-an modala sa mga katawhan ngadto sa pagpakasala? Sa unsa nga

mga paagi nga ang atong matag adlaw nga mga pagpili makaimpluwensya sa atong pagkahibalo ni Jesukristo, sa Pag-ula, ug sa kinabuhi human sa kamatayon?

2. Si Korihor gidala sa atubangan ni Alma, kinsa mipamatuod sa pag-anhi ni Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa Alma 30:19–60. Ipasabut nga human sa pagsabwag sa iyang bakak nga pagtulun-an sa Zarahemla, si Korihor misulay sa pagsangyaw sa sama nga mga butang taliwala sa mga katawhan sa Jershon ug Gideon. Dili sama sa mga katawhan sa Zarahemla, bisan pa niana, kini nga mga katawhan mihatag og maayo nga mga panig-ingnan kon unsaon nato pagtubag kon kita pagaatubangon sa mga tawo nga sama ni Korihor. Isulat diha sa pisara ang ulohan *Ang Pagpakig-atubang uban sa mga Korihor sa Bag-ong mga Adlaw.* Ilista sa ubos niini ang mga ideya nga gisangkap dinhi niini nga seksyon samtang kamo maghisgot niini.

- Unsa ang gibuhat sa mga katawhan ni Ammon sa diha nga si Korihor misulay sa pagsabwag sa iyang bakak nga mga pagtulun-an diha kanila? (Tan-awa sa Alma 30:19–21.) Sa unsa nga paagi nga ang ilang mga lihok nagpakita nga sila "labaw nga maalamon" kaysa mga Nephite sa Zarahemla? (Ang mga katawhan sa Zarahemla naminaw sa bakak nga mga pagtulun-an ni Korihor; ang mga katawhan sa Ammon ug mga katawhan sa Gideon wala.) Sa unsa nga paagi kita mahimo nga maalamon ug mogamit sa pag-ila diha sa sama nga mga sitwasyon? (Ubos sa ulohan diha sa pisara, isulat ang *Pagmaalamon*.)
- Unsa nga bakak nga mga pasangil ang gihimo ni Korihor batok sa mga pangulo sa Simbahan? (Tan-awa sa Alma 30:23–24, 27–28, 31.) Ngano sa inyong hunahuna nga iyang gibuhat kini? Sa unsa nga paagi nga ang pagsunod sa mga pangulo sa Simbahan sa tinuod makatabang kanato nga mahimo nga gawasnon kaysa magdala kanato sa pagkaulipon sama sa giangkon ni Korihor?
- Sa unsa nga paagi si Alma mitubag sa mga pasangil ni Korihor batok sa mga pangulo sa Simbahan? (Tan-awa sa Alma 30:32–35. Isulat diha sa pisara *Pakisayud sa kamatuoran*.) Sa unsa nga paagi nga ang pagkasayud sa kamatuoran makatabang kanato kon kita mag-atubang uban sa bakak nga mga pagtulun-an?
- Sa unsa nga paagi si Alma mitubag ngadto sa pag-angkon ni Korihor nga walay Dios? (Tan-awa sa Alma 30:39. Isulat diha sa pisara ang *Paghatag og kinaugalingon nga pagpamatuod*.) Sa unsa nga paagi kita mapanalanginan kon kita mohatag sa atong pagpamatuod kang Jesukristo?
- Unsa ang nailhan ni Alma mahitungod kang Korihor? (Tan-awa sa Alma 30:42.) Sa unsa nga paagi kita makaila tali sa tinuod ug bakak nga mga pagtulun-an? (Tan-awa sa Moroni 10:5. Isulat diha sa pisara ang *Pangitaa ang giya sa Espiritu Santo*.)
- Sa diha nga si Korihor nangayo alang sa usa ka timailhan sa pagka-anaa sa Dios, unsa nga mga timailhan ang gihatag pag-una ni Alma ingon nga ebidensya nga ang Dios buhi? (Tan-awa sa Alma 30:44. Si Alma mikutlo sa pagpamatuod sa "tanan niini nga mga kaigsoonan," sa mga propeta, sa mga kasulatan, ug "sa tanan nga mga butang." Isulat diha sa pisara ang *Pagtudlo sa kamatuoran gikan sa mga propeta ug sa mga kasulatan*.) Sa unsa nga paagi kining mga ebidensya makatabang sa paglig-on sa inyong hugot nga pagtuo?

- Bisan human sa pagpamatuod ni Alma, si Korihor mipadayon sa pagpangayo nga pakit-on og usa ka timailhan (Alma 30:45). Unsa nga timailhan ang nadawat ni Korihor? (Tan-awa sa Alma 30:49–50.) Ngano nga kining timailhan gihatag? (Tan-awa sa Alma 30:47.) Human si Korihor moangkon nga siya gilingla, unsa ang iyang gisulti nga katarungan nga siya misunod sa yawa? (Tan-awa sa Alma 30:53.)
- Unsa sa katapusan ang nahitabo ni Korihor? (Tan-awa sa Alma 30:54–56, 58–59.) Ngano sa inyong hunahuna nga si Mormon milakip niini nga asoy ni Korihor diha sa iyang pagmubo sa mga palid? Unsa ang gitudlo niini nga asoy mahitungod sa kapalaran niadtong kinsa motuis sa mga paagi sa Ginoo? (Tan-awa sa Alma 30:60.)

3. Si Alma nangulo sa usa ka misyon sa pag-angkon og balik sa mibiya sa kamatuoran nga mga Zoramite.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 31.

- Ngano nga si Alma mihukom nga magmisyon aron pag-angkon og balik sa mga Zoramite? (Tan-awa sa Alma 31:1–6. Siya nagsubo tungod sa ilang pagsimba sa mga dios-dios. Sa pagdugang, ang mga Nephite nabalaka nga ang mga Zoramite magpasakop uban sa mga Lamanite.) Ngano nga si Alma mituo nga siya ug ang iyang mga kaigsoonan kinahanglan mosangyaw sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Alma 31:5.) Sa unsa nga paagi nga inyong nakita nga ang pulong sa Dios nagdala og kausaban diha sa mga kinabuhi sa mga katawhan?
- Ang mga Zoramite nga sakop sa Simbahan, apan sila "nahulog ngadto sa dako nga mga kasaypanan" (Alma 31:8–9). Ngano nga sila nahulog ngadto sa hingpit nga pagbiya sa kamatuoran? (Tan-awa sa Alma 31:9–11.) Unsa ang atong mahimo aron makabantay batok sa tinagsa hingpit nga pagbiya sa kamatuoran?
- Unsa ang nahibaloan ni Alma ug sa iyang mga kaigsoonan mahitungod sa kinaiya sa pagsimba sa mga Zoramite? (Tan-awa sa Alma 31:12–23. Ikaw mahimo nga mopasabut nga sa pagdugang sa pag-angkon og usa ka pagtuis nga matang sa pag-ampo, ang mga Zoramite "mamauli ngadto sa ilang mga pinuy-anan, dili maghisgot sa ilang Dios pag-usab hangtud nga sila magtigum sa ilang mga kaugalingon pag-usab.") Sa unsa nga paagi si Alma ug ang iyang mga kaigsoonan mitubag sa diha nga sila nakasaksi niini nga sayop nga pagsimba? (Tan-awa sa Alma 31:19, 24.)

Ipasabut nga ang kapitulo 31 naglangkob og duha ka mga pag-ampo—usa sa mga Zoramite ug usa kang Alma. Ipabasa sa gipabuhat nga mga sakop sa klase kini nga pag-ampo (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 2). Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna mahitungod sa mga kalainan tali sa duha ka mga pag-ampo samtang sila nagbasa. Pipila sa mga nag-una nga mga punto sa matag pag-ampo ang nalista diha sa ubos at sa sunod nga pahina.

Ang Pag-ampo sa mga Zoramite

Ang Dios kanhi, mao, ug nga ikaw magpabilin nga usa ka espiritu sa kahangturan (Alma 31:15).
"Kami dili motuo sa tradisyon sa among mga kaigsoonan" (Alma 31:16).
"Walay Kristo" (Alma 31:16).
"Kami maluwas," samtang ang tanan "isalikway" . . . ngadto sa impyerno" Alma 31:17).

Ang uban gibugkos pinaagi sa "binuang nga mga tradisyon" (Alma 31:17).
"Kami usa ka pinili ug usa ka balaan nga mga katawhan" (Alma 31:18).

Ang Pag-ampo ni Alma

"Ikaw mohatag ba kanako og kusog, nga ako unta makaantus uban sa akong mga kahuyang" (Alma 31:30).
"Ikaw mohupay ba sa akong kalag diha kang Kristo" (Alma 31:31).
"Mohatag ngari kanako og kalampusan, ug usab sa akong mga kauban sa buhat" (Alma 31:32).
"Ikaw mohupay ba sa [akong mga kauban sa buhat]] sa ilang mga kalag diha kang Kristo" (Alma 31:32).
Tabangi kami sa pagdala sa mga Zoramite "nganha kanimo" (Alma 31:34–35).
"Ang mga kalag [sa mga Zoramite] bililhon" (Alma 31:35).
"Ihatag ngari kanamo . . . ang gahum ug kaalam" (Alma 31:35).

- Sa unsa nga paagi nga ang pag-ampo ni Alma lahi sa pag-ampo sa mga Zoramite? (Ikaw mahimo nga motandi sa garbo, pagkahakog, ug pagkawalay pagtuo sa mga Zoramite uban sa pagkamapainubsanon ni Alma, gugma alang sa uban ug hugot nga pagtuo.)
- Unsa nga mga kinaiya sa mga Zoramite ang labing dako nga mga babag sa ilang pag-angkon og hugot nga pagtuo diha ni Kristo? (Tan-awa sa Alma 31:24–29.) Sa unsa nga paagi nga ang garbo makaapekto sa atong pagsimba? (Tan-awa sa Alma 15:17; 34:38; D&P 59:21.) Ngano nga ang garbo usa ka babag sa kaluwasan?
- Ang "kasingkasing ni Alma nagsubo" tungod sa pagkadautan sa mga Zoramite. Siya nag-ampo sa kinasingkasing nga siya ug ang iyang mga kaigsoonan unta makadala kanila "pagbalik ngadto . . . kang Kristo (Alma 31:24, 34). Unsa ang atong kapangakohan karon aron sa pagtabang niadtong kinsa nahisalaag gikan sa mga pagtulun-an ni Jesukristo? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:32.) Sa unsa nga paagi nga ang pag-ampo makatabang kanato kon kita moalagad sa misyon o samtang kita magpahigayon sa atong nagkalainlain nga balaang mga tawag?
- Sa unsa nga paagi si Alma ug ang iyang mga kaigsoonan napalananginan? (Tan-awa sa Alma 31:38.) Sa unsa nga paagi ang Ginoo motabang kanato kon kita mag-ampo diha sa hugot nga pagtuo alang niana nga tinuod? (Pagdapit og mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa mga kasinatian diin ang Ginoo mipanalangin kanila sa diha nga sila nag-ampo sa hugot nga pagtuo.)

Panapos

Ipahayag nga ang mga pilosopiya ni Korihor ug sa mga Zoramite mao ang naglabi karon. Gikan sa lawak klasehanan ngadto sa dapit nga trabahoanan, diha sa medya, sa mga basahon, ug usahay diha sa panimalay, adunay mga tawo kinsa nagsangyaw sa bakak nga mga doktrina ni Korihor aron "pagsumpa sa "[atong] mga kalipay" (Alma 30:22). Usab, sama sa mga Zoramite, daghan karon ug nagpahimutang sa ilang mga kasingkasing diha "sa kawang nga mga butang sa kalibutan" (Alma 31:27). Awhaga ang mga sakop sa klase sa paglig-on sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa makugihon nga pagtuon sa Basahon n Mormon, matag adlaw nga pag-ampo, ug nagpadayon nga pagsunod sa mga sugo sa Dios.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
28

"Ang Pulong Anaa kang Kristo ngadto sa Kaluwasan"

Alma 32–35

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut nga ang pulong sa Dios modala kanila ngadto ni Jesukristo ug sa pag-awhag kanila sa "pag-amuma sa pulong" diha sa ilang mga kasingkasing (Alma 36:28).

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 32:1–27. Si Alma miawhag sa mapainubsanon nga mga Zoramite sa paggamit sa hugot nga pagtuo ug paghatag og luna diha sa ilang mga kasingkasing alang sa pulong sa Dios.
   b. Alma 32:28–43. Si Alma mitandi sa pulong sa Dios ngadto sa usa ka liso nga gitanom diha sa mga kasingkasing sa mga katawhan. Siya nagtudlo sa mga katawhan nga sila kinahanglan gayud nga moamuma sa mga pulong uban sa dako nga pag-amping aron sila usa ka adlaw niana mahimo nga makadawat sa kinabuhing dayon.
   c. Alma 33. Si Alma mikutlo sa mga pagpamatuod sa mga propeta kang Jesukristo ug miawhag sa mga katawhan sa pagtanom sa pulong sa Dios diha sa ilang mga kasingkasing.
   d. Alma 34. Si Amulek nagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo. Siya misugo sa mga katawhan sa pag-ampo ug paggamit sa hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol.
2. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala og usa ka liso ngadto sa klase.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang liso nga imong gidala sa klase. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghanduraw nga usa ka tawo naghatag kanila sa liso ug misulti kanila nga kini motubo ngadto sa usa ka kahoy nga mamunga og lamian nga prutas.

- Unsa ang inyong buhaton aron makita kon ang liso tinuod ba nga mohatag og lamian nga prutas.
- Ipasabut nga kini nga leksyon magsugod uban sa paghisgot sa Alma 32. Kini nga kapitulo naglangkob og pakigpulong diin si Alma mitandi sa pulong sa Dios ngadto sa usa ka liso. Siya miawhag sa usa ka pundok sa mapainubsanon nga mga Zoramite sa "paghatag og luna, nga [kini] nga binhi mahimo nga matanom" diha sa ilang mga kasingkasing (Alma 32:28). Siya nagsaad nga kon sila moalima niini nga liso, kini motubo hangtud mahimo nga kahoy sa

kinabuhi, kansang bunga “bililhon kaayo ug “tam-is labaw sa tanan nga tam-is” (Alma 32:40–42).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan mogamit ngadto sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma nagtudlo sa mapainubsanon nga mga Zoramite sa paggamit sa hugot nga pagtuo ug maghatag og luna diha sa ilang mga kasingkasing alang sa pulong sa Dios.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 32:1–27. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga si Alma, Amulek, ug ilang mga kaigsoonan nakasulod sa usa sa mga sinagoga sa mga Zoramite. Didto ilang nadungog ang mga Zoramite nga mipahayag nga “walay Kristo” (Alma 31:16–17). Human makadungog niini nga bakak nga pagtulun-an, si Alma, Amulek, ug ilang mga kaigsoonan nagbulag aron sa pagsangyaw sa pulong sa Dios ug mipamatuod ni Kristo (Alma 31:36–37; 32:1).

- Samtang si Alma nagsangyaw, usa ka dakong panon sa mga Zoramite miduol kaniya. Ngano nga si Alma adunay hingpit nga kalipay sa diha nga kining mga Zoramite miduol kaniya? (Tan-awa sa Alma 32:6–8.) Unsa ang nahitabo nga nakapaandam niini nga mga katawhan sa pagpaminaw sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Alma 32:2–5.)
- Ngano nga kini usa ka panalangin sa mga Zoramite nga sila napugos sa pagmapainubsanon? (Tan-awa sa Alma 32:12–13.) Ngano nga labing maayo ang pagpaubos sa atong mga kaugalingon kaysa pugson sa pagpaubos? (Tan-awa sa 32:14–16.) Sa unsa nga paagi nga ang pulong sa Dios mogiya kanato sa pagpaubos sa atong mga kaugalingon?
- Unsa ang gitudlo ni Alma sa mga Zoramite mahitungod kon unsa ang buot ipasabut sa pagbaton og hugot nga pagtuo? (Tan-awa sa Alma 32:17–18, 21.) Unsa ang gisulti ni Alma nga unang butang nga kinahanglan nga atong buhaton aron sa pagpalambo sa hugot nga pagtuo diha sa Dios? (Tan-awa sa Alma 32:22.) Sa unsa nga mga paagi kita mahimo nga makadawat sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Alma 17:2; 32:23; D&P 1:38; 18:33–36.)
- Unsa ang giawhag ni Alma sa iyang mga tigpaminaw nga buhaton aron sila masayud nga ang iyang mga pulong tinuod? (Tan-awa sa Alma 32:26–27.) Unsa ang buot ipasabut sa “pagpukaw ug pagdasig sa [atong] mga galamhan”? Sa unsa nga paagi kita “mosulay” sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Juan 7:17.) Unsa nga mga kasinatian ang inyong nasinati samtang kamo nagsulay sa pulong.

2. Si Alma nagtudlo sa mga katawhan sa pag-amuma sa pulong sa Dios diha sa ilang mga kasingkasing.

Basaha ug hisguti ang Alma 32:28–43.

- Nagtandi sa pulong sa Dios ngadto sa usa ka binhi, si Alma mitambag sa mga Zoramite sa "paghatag og luna nga ang usa ka binhi mahimo nga matanom" diha sa ilang mga kasingkasing (Alma 32:28). Unsa ang kinahanglan gayud nga atong buhaton sa "paghatag og luna" diha sa atong mga kasingkasing alang sa pulong sa Dios?
- Sumala kang Alma, unsa ang masinati sa mga katawhan kon ang pulong sa Dios natanom diha sa ilang mga kasingkasing? (Tan-awa sa Alma 32:28–31, 33–35. Ikaw mahimo nga molista sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara.) Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut niini nga mobati sa pulong "pagtubo diha sulod sa [atong] mga dughan"? Sa unsa nga paagi ang mga kasulatan mopadako sa atong mga kalag, molamdag sa atong panabut, ug mopatubo sa atong panumduman? (Tan-awa sa Alma 37:8–9.) Sa unsa nga mga paagi nga ang pulong sa Dios nahimong lamian alang kaninyo?
- Unsa ang kinahanglan gayud nga atong padayonon sa pagbuhat samtang ang pulong sa Dios nagsugod sa pagtubo sa atong mga kasingkasing? (Tan-awa sa Alma 32:37.) Sa unsa nga paagi kita "moalima [sa pulong] uban sa dako nga pag-amping? (Tan-awa sa Alma 32:41.) Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut sa pulong nga "mogamot" sa atong mga kasingkasing ug motubo? (Alma 32:37).
- Unsa ang mahitabo kon atong pasagdan ang pulong ug dili moalima niini human kini mosugod pagtubo diha sa atong mga kasingkasing? (Tan-awa sa Alma 32:38–40.) Unsa unta ang atong buhaton nga maoy makaingon sa atong yuta, o sa atong mga kasingkasing, nga mahimong pansil?
- Ngadto sa katapusan sa iyang pakigpulong, si Alma mitandi sa pulong ngadto sa usa ka kahoy nga mitubo gikan sa usa ka binhi (Alma 32:37). Unsa nga kahoy ang iyang gipasabut? (Tan-awa sa Alma 32:40–42.)

  Ipasabut sa dali nga paagi ang panan-awon sa kahoy sa kinabuhi nga nakita ni Lehi ug Nephi. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga ang kahoy sa kinabuhi usa ka simbolo ni Jesukristo (tan-awa sa pahina 15 dinhi niini nga manwal). Ipasabut nga ang pulong sa Dios, gipaila pinaagi sa gunitanan nga puthaw niana nga panan-awon ug pinaagi sa binhi diha sa pakigpulong ni Alma, nga mogiya ngadto sa Manluluwas, nga gipaila sa kahoy sa kinabuhi.

  Nagpasabut sa Alma 32, si Elder Jeffrey R. Holland mitudlo, "Dinhi niini nga salabtunon nga pakigpulong, si Alma nagdasig sa magbabasa gikan sa kinatibuk-an nga komentaryo sa hugot nga pagtuo sa ingon og binhi nga pulong sa Dios ngadto sa usa ka gitumong nga pakigpulong sa hugot nga pagtuo kang Kristo ingon nga Pulong sa Dios" (*Christ and the New Covenant* [1997], 169).
- Unsa ang bunga sa kahoy sa kinabuhi? (Walay katapusan nga kinabuhi. Tan-awa sa Alma 32:41; 33:23; tan-awa usab sa 1 Nephi 15:36; D&P 14:7.)

3. Si Alma mikutlo sa mga pagpamatuod sa mga propeta bahin kang Jesukristo ug miawhag sa mga katawhan sa pagtanom sa pulong sa Dios diha sa ilang mga kasingkasing.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 33. Ipasabut nga human makadungog sa pakigpulong ni Alma, ang mga katawhan nagtinguha nga masayud "sa unsa nga paagi sila kinahanglan mosugod sa pagbansay sa ilang

hugot nga pagtuo" (Alma 33:1). Si Alma mitubag pinaagi sa pagkutlo sa mga pagtulun-an sa mga propeta nga sila si Zenos, Zenock, ug Moises mahitungod kang Jesukristo.

- Unsa nga pagtulun-an ni Zenos ang gisaysay ni Alma ngadto sa mga Zoramite? (Ikaw mahimo nga mopapulipuli sa mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo gikan sa Alma 33:3–11.) Unsa ang katuyoan ni Alma diha sa pagkutlo sa mga pagtulun-an ni Zenos mahitungod sa pag-ampo? (Tan-awa sa Alma 33:11–14. Siya buot nga motudlo sa mga Zoramite nga magbansay sa ilang hugot nga pagtuo diha sa Anak sa Dios. Timan-i nga "tungod sa [Iyang] Anak" nga ang Langitnong Amahan makadungog sa atong mga pag-ampo ug mopalayo sa Iyang mga paghukom gikan kanato.)
- Si Alma misulti sa mga Zoramite nga si propeta Zenock mipamatuod usab kang Kristo (Alma 35:15). Unsa ang gitudlo ni Zenock? (Tan-awa sa Alma 33:16.) Ngano nga kini usa ka mahinungdanon nga pagtulun-an nga iasoy ngadto sa mga Zoramite? (Tan-awa sa Alma 31:12, 16–17.)
- Si Alma nagsulti og usa ka tumbaga nga bitin nga gihimo ni Moises ug gipataas ngadto sa kamingawan (Alma 33:19; tan-awa usab sa mga numero 21:9). Sa unsa nga paagi nga ang bitin usa ka matang, o simbolo, ni Jesukristo? (Tan-awa sa Alma 33:19; tan-awa usab sa Juan 3:14–16; Helaman 8:13–15.) Unsa ang gitudlo sa asoy ni Alma sa tumbaga nga bitin mahitungod sa paggamit sa hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo? (Tan-awa sa Alma 33:20–23; tan-awa usab sa Alma 37:46.)

4. Si Amulek nagpamatuod sa Pag-ula ni Jesukristo. Siya misugo sa mga katawhan sa pag-ampo ug paggamit sa hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 34. Ipasabut nga human si Alma makasulti, si Amulek mitindog ug misugod pagtudlo sa mga katawhan.

- Si Alma ug Amulek nakamatikod nga ang mga katawhan sa gihapon mangutana kon sila ba kinahanglan nga motuo ni Kristo (Alma 34:2-5). Sa unsa nga paagi si Amulek mitubag niini nga pangutana? (Tan-awa sa 34:6–8.) Sa unsa nga paagi kita makadawat sa ingon ka lig-on nga pagpamatuod kang Kristo? Sa unsa nga paagi nga ang mga kasulatan, mga propeta, ug uban nga mga saksi ni Kristo makapalig-on sa inyong pagpamatuod Kaniya?
- Ngano nga "ang tanang mga katawhan . . . mamatay" kon wala ang Pag-ula ni Jesukristo? (Tan-awa sa Alma 34:8–9; tan-awa usab sa Alma 22:14.) Ngano nga si Jesus mao lamang ang makaula sa mga sala sa kalibutan ug makaluwas kanato gikan sa mga sangputanan sa pagkapukan? (Tan-awa sa Alma 34:10–12.) Unsa ang ipasabot sa pagtulun-an ni Amulek nga ang pag-ula usa ka "walay kinutuban ug walay katapusan nga sakripisyo"? (Tan-awa sa Alma 34:14–16.)

  Si Elder Bruce R. McConkie mitudlo: "Ang tawo dili makabanhaw sa iyang kaugalingon; ang tawo dili makaluwas sa iyang kaugalingon; tawhanon nga gahum dili makaluwas sa lain; tawhanon nga gahum dili makawala alang sa mga sala sa uban. Ang buhat sa katubsanan kinahanglan gayud nga walay kinutuban ug mahangturon; kini kinahanglan gayud nga buhaton pinaagi sa

usa ka walay kinutuban nga binuhat; ang Dios sa iyang kaugalingon kinahanglan gayud nga moula alang sa mga sala sa kalibutan" (*A New Witness for the Articles of Faith* [1985], 111–12).

- Unsa sa inyong hunahuna nga ang tambag ni Amulek diha sa Alma 34:17–29 nakatabang sa mga Zoramite, kinsa nagtuo nga sila makasimba lamang diha sa mga sinagoga ug makausa lamang sa sa usa ka semana? Unsa ang atong makatunan niini nga tambag?
- Unsa ang gisugo ni Amulek sa mga katawhan nga buhaton human sila makadawat og daghan kaayo nga mga saksi sa Manluluwas? (Tan-awa sa Alma 34:30–31; tan-awa usab sa bersikulo 15–17, diin sa hugpong sa mga pulong "hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol" makita sa upat ka mga higayon.) Ngano nga ang hugot nga pagtuo diha ni Kristo usa ka mahinungdanon nga bahin sa paghinulsol?
- Si Amulek mipahimangno batok sa paglangaylangay, o sa pagdugay, sa adlaw sa atong paghinulsol (Alma 34:31–36). Ngano ang mga katawhan usahay maglangaylangay sa paghinulsol? Sa unsa nga paagi ang tambag diha sa Alma 34:32 makaapekto sa paagi sa atong pagpuyo sa matag adlaw?

Panapos

Ipasabut nga ang katuyoan sa pagtanom og usa ka bungang kahoy aron makakaon sa bunga niini. Kon kita "mohatag og luna, nga [ang pulong] mahimo nga matanom" diha sa atong mga kasingkasing, kita "makalantaw sa bunga niini" (Alma 32:28, 41). Basaha ang paghulagway ni Alma niini nga bunga diha sa Alma 32:41–42. Pahinumdumi sila nga ang bunga mao ang kinabuhing dayon ug nga pinaagi lamang sa Pag-ula ni Jesukristo nga kita makakaon niini nga bunga (Alma 34:14–16).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Ako nagtinguha nga kamo kinahanglan mahinumdom niini nga mga butang" (Alma 34:37)

Ingon nga panapos sa leksyon, pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa panapos nga mga pulong ni Amulek ngadto sa mga Zoramite, diha sa Alma 34:37–41.

2. Paglig-on sa bag-o nga mga sakop sa Simbahan

- Ang "labaw ka inila nga bahin sa mga Zoramite" misalikway sa mga katawhan kinsa mituo sa mga pulong ni Alma ug sa iyang mga kaigsoonan (Alma 35:1–6). Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan ni Ammon midawat niini nga mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 35:7–9.) Unsa ang gitudlo niini nga panig-ingnan mahitungod sa paglig-on sa bag-ong mga nakabig?

“Paminawa ang Akong mga Pulong”

Leksyon
29

Alma 36–39

Katuyoan

Aron sa pagtudlo sa mga sakop sa klase sa tambag ni Alma sa pagpabilin nga matinud-anon diha sa ebanghelyo ug sa pagtabang sa mga ginikanan nga makasabut kon unsaon sa pagtudlo ug pagtambag sa mga matarung ug dili matarung nga mga anak.

Pagpangandam

1. Magbasa, ug magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 36–37. Si Alma miasoy pag-usab sa iyang pagkakabig ug mihatag sa iyang pagpamatuod ngadto sa iyang anak nga lalaki nga si Helaman. Siya misugo kang Helaman sa pagtipig sa sagrado nga mga talaan.
   b. Alma 38. Si Alma midayeg sa iyang anak nga lalaki nga si Shiblon alang sa iyang pagkamatinud-anon ug miawhag kaniya sa pagpadayon diha sa pagkamatarung, sa paglahutay ngadto sa katapusan.
   c. Alma 39. Si Alma mipahimangno sa iyang anak nga lalaki si Corianton alang sa imoral nga mga lihok ug mitambag ni Corianton mahitungod sa mga sangputanan sa ingon nga kasal-anan.
2. Kon ang hulagway sa Bulawan nga mga Palid anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 325).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron pagsugod sa leksyon.

Pangutan-a ang mga sakop sa klase:

- Unsa ang labing maayo nga maymay o tambag nga gihatag sa inyong mga ginikanan? Ngano nga kining maymay o tambag mapuslanon kaayo?

Hatagi og panahon ang mga sakop sa klase sa paghunahuna, ug unya dapita sila sa pagpakigbahin sa ilang mga tubag.

Ipasabut nga ang mga kapitulo nga gihisgutan niini nga leksyon naglangkob sa mga pulong ni Alma ngadto sa iyang anak nga mga lalaki si Helaman, Shiblon, ug Corianton. Kini nga mga pulong sa tambag ato usab nga magamit.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang ginili nga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma mipakigbahin sa iyang pagpamatuod ug mihatag sa mga talaan ngadto sa iyang anak nga lalaki si Helaman.

Hisguti ang Alma 36–37. Dapita ang mga sakop sa klase pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Ang Alma 36 naglangkob sa pagpamatuod ni Alma ingon sa gipahayag ngadto sa iyang anak nga lalaki nga si Helaman (tan-awa ilabi na sa mga bersikulo 3–5 ug 26–28). Ngano nga mahinungdanon alang sa mga anak nga makadungog sa ilang mga ginikanan nga mohatag sa ilang mga pagpamatuod? Sa unsa nga paagi nga ang mga pagpamatuod sa inyong mga ginikanan makaimpluwensya sa inyong kinabuhi?
- Ingon nga kabahin sa iyang pagpamatuod, si Alma misulti ngadto ni Helaman sa iyang pagkakabig (Alma 36:6–24; tan-awa usab sa Alma 38:7–9, diin si Alma misulti sa iyang anak nga lalaki nga si Shiblon sa iyang pagkakabig ug sa leksyon 20, diin naghisgot sa pagkakabig ni Alma sa daghan nga detalya). Ngano sa inyong hunahuna nga si Alma nakipagbahin sa iyang sugilanon sa pagkakabig uban sa iyang anak nga mga lalaki? Sa unsa nga paagi kamo nakadawat og kaayohan gikan sa pagpaminaw kon sa unsa nga paagi ang uban nga mga tawo nakabig?
- Sa daghan nga mga higayon si Alma miawhag kang Helaman sa pagsunod sa iyang mga panig-ingnan. (Ikaw mahimo nga motuon pag-usab uban sa mga sakop sa klase sa pipila ka mga hugpong sa mga pulong diha sa lista sa ubos, nagpakita sa tambag ni Alma ngadto kang Helaman.) Ngano nga mahinungdanon alang sa mga ginikanan sa paghatag og matarung nga panig-ingnan alang sa ilang mga anak?

  a. ”Ikaw mobuhat ingon nga ako mibuhat” (Alma 36:2).
  b. ”Ako mangamuyo diha kanimo nga ikaw mamati sa akong mga pulong ug pagkat-on kanako” (Alma 36:3).
  c. ”Ikaw usab angay magbaton og panumduman, ingon nga ako mihimo (Alma 36:29).
  d. ”Ikaw angay masayud ingon sa akong nasayran” (Alma 36:30).

- Kon ikaw naggamit sa hulagway sa palid nga mga bulawan, ipakita kini karon. Sa unsa nga paagi si Alma mihatag og gibug-aton ngadto ni Helaman sa kamahinungdanon sa pagtipig sa mga talaan? (Tan-awa sa Alma 37:1–2, 6–12.) Sa unsa nga mga paagi nga ang pagtipig sa mga talaan usa ka “gamay ug yano nga mga butang” nga modala sa “mahinungdanon nga mga butang” (Alma 37:6–7). Unsa nga “mahinungdanon nga mga butang” ang mabuhat sa mga kasulatan kanato kon kita magtuon niini sa makugihon nga paagi? (Tan-awa sa Alma 37:8–10.)
- Unsa ang gisulti ni Alma kang Helaman nga itudlo sa mga katawhan? (Tan-awa sa Alma 37:32–34.) Sa unsa nga paagi nga ang mga ginikanan, mga magtutudlo, ug uban nga mga hamtong makatabang sa mga batan-on karon sa “pagkat-on og kaalam diha sa [ilang] pagkabatan-on”? (Alma 37:35).
- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Alma 37:36–37. Sa unsa nga paagi nga ang inyong kinabuhi naapektohan sa diha nga kamo misulay sa pagsunod niini nga tambag? Sa unsa nga paagi kita labaw nga mopatalinghug niini nga tambag?

- Unsa nga mga panagsama ang gihimo ni Alma tali sa pulong sa Dios ug sa Liahona? (Tan-awa sa Alma 37:38–45.) Unsa ang kinahanglan gayud nga atong buhaton aron ang pulong sa Dios mahimo nga usa ka Liahona alang sa matag usa kanato?
- Si Alma mitambag kang Helaman, "Ayaw itugot kanato nga magtinapulan tungod sa kasayon sa agianan" (Alma 37:46; tan-awa usab sa Mga Numero 21:5–9; 1 Nephi 17:41). Sa unsaon nga pagsabut nga ang dalan sa kinabuhing dayon masayon? Ngano nga ang kasayon sa agianan usa ka babag sa pipila ka mga tawo? Sa unsa nga paagi kita makapabilin sa atong tunong diha sa yano, makaluwas nga hugot nga pagtuo diha ni Kristo? Sa unsa nga paagi kita "mohangad ngadto sa Dios ug magpakabuhi"? (Alma 37:47).

2. Si Alma midayeg ug miawhag sa iyang anak nga lalaki nga si Shiblon.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 38. Ipahayag nga si Alma usab mihatag sa iyang pagpamatuod ngadto sa iyang anak nga lalaki si Shiblon ug misulti ni Shiblon sa iyang pagkakabig (Alma 38:6–9).

- Unsa nga mga hiyas nga anaa ni Shiblon ang nakahatag og hingpit nga kalipay ngadto sa iyang amahan? (Tan-awa sa Alma 38:2–4.) Ngano nga mahinungdanon alang sa mga ginikanan sa pag-ila ug pagdayeg sa ilang mga anak alang sa ilang maayo nga mga hiyas ug matarung nga pagpuyo?
- Ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang Alma 38:5. Sa unsa nga paagi nga ang pagbutang sa inyong pagsalig diha sa Dios makatabang kaninyo sa panahon sa pagsulay o kasakit?
- Bisan og si Shiblon matinud-anon si Alma mitapos sa iyang mga pulong ngadto sa iyang anak nga lalaki uban sa unsa ka pahimangno (Alma 38:10–15). Ngano nga mahinungdanon bisan sa matarung sa pagdawat og tambag ug pahimangno? Sa unsa nga paagi kita makakat-on sa pagdawat sa ingon nga tambag ug pahimangno diha sa pagkamapainubsanon?
- Si Alma mitambag ni Shiblon sa pagpadayon sa pagtudlo sa pulong sa Dios, ang "pagkamakugihon ug pagkamapugnganon," sa paggamit "sa kaisug, apan dili ang pagpalabilabi" (Alma 38:10, 12.) Sa unsa nga paagi kita makasunod niini nga tambag samtang kita makigbahin sa atong mga pagtuo sa uban?
- Si Alma mipahimangno kang Shiblon nga dili manghambog sa iyang kaugalingon nga kaalam o kusog (Alma 38:11). Sa unsa nga paagi nga ang garbo sa atong kaugalingon nga kaalam o kusog maoy makaingon sa labaw pa nga mga kasal-anan? Sa unsa nga paagi kita makabuntog sa ingon nga garbo? (Tan-awa sa Alma 38:13–14. Kita mahimo nga "makaangkon sa [atong] pagkadili takus sa atubangan sa Dios sa tanan nga higayon.")
- Si Alma mitambag kang Shiblon sa "pagpugong sa tanan [niya] nga mga mainit nga pagbati" (Alma 38:12). Unsa ang gipasabut sa pagpugong sa atong mainit nga mga pagbati? (Ikaw mahimo nga mopasabut nga ang katuyoan sa pugong sa kabayo mao ang pagkontrol ug paggiya sa kabayo.) Ngano nga kita kinahanglan gayud nga mopugong sa atong mainit nga mga pagbati aron nga "mapuno uban sa paghigugma"?

3. Si Alma mipahimangno sa iyang anak nga lalaki si Corianton sa paghinulsol.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 39. Ipasabut nga ang tambag ni Alma ngadto sa iyang anak nga lalaki nga si Corianton ingon og adunay kalainan gikan sa iyang tambag ngadto sa ubang mga anak nga lalaki. Si Helaman ug Shiblon nagpuyo sa matarung nga paagi, apan si Corianton nakabuhat og bug-at nga mga kasal-anan.

- Unsa nga mga sala ang nabuhat ni Corianton? (Tan-awa sa Alma 39:2–3.) Ngano nga ang dautan og kadungganan nga panghilawas usa ka bug-at nga sala?

  Si Elder Boyd K. Packer mitudlo:

  "Adunay gisangkap sa atong mga lawas—ug kini sagrado—usa ka gahum sa paglalang, usa ka suga, sa lain nga pagkasulti nga adunay gahum sa pagpasiga sa uban nga mga suga. Kini nga gasa gamiton lamang sa sulod sa sagrado nga mga talikala sa kaminyoon. Pinaagi sa paggamit niini nga gahum sa paglalang, usa ka mortal nga lawas ang mahimo nga ipanamkon, usa ka espiritu mosulod ngadto niini ug usa ka bag-o nga kalag matawo dinhi niini nga kinabuhi.

  "Kini nga gahum maayo. Kini makamugna ug makabuhi og kinabuhi sa banay, ug dinhi niini sa kinabuhi sa banay nga kita makakita og tuburan sa kalipay. . . .

  "Ang gahum sa paglalang—o mahimo nga kita moingon sa pagpasanay—dili lamang usa ka sulagma nga bahin sa laraw: kini mahinungdanon ngadto niini. Kon wala kini, ang laraw dili makapadayon. Ang dili husto nga paggamit niini mahimo nga makabungkag sa laraw.

  "Daghan sa mga kalipay nga moabut kaninyo dinhi niini nga kinabuhi mag-agad kon giunsa ninyo sa paggamit kini nga sagrado nga gahum sa paglalang. . . . Kon [si Satanas] makadani kanimo sa paggamit niini nga gahum sa dili pa panahon, sa paggamit sa sayo pa kaayo, o sa paggamit niini sa dili maayo diha sa bisan unsa nga paagi, kamo mawad-an pag-ayo sa inyong mga kahigayunan alang sa walay katapusan nga pag-uswag. . . .

  "Panalipdi ug bantayi ang inyong gasa. Ang inyong tinuod nga kalipay mao ang gitaya. Walay katapusan nga kinabuhi sa banay . . . mahimo nga makab-ot tungod kay ang atong Langitnong Amahan mitugyan niini nga labing pinili nga gasa sa tanan diha kaninyo—kini nga gahum sa paglalang. Kini mao gayud ang yawe sa kalipay" (sa Conference Report, Abr. 1972, 136–39; o *Ensign*, Hulyo 1972, 111–13).

- Ngano nga si Alma mibati nga kinahanglan mohisgot sa mga kasal-anan ni Corianton uban kaniya? (Tan-awa sa Alma 39:7–8; 12–13.) Unsa ang makat-unan sa mga ginikanan gikan ni Alma mahitungod kon unsaon pagtambag sa mga anak kinsa nakahimo og mga sayop o nakabuhat og sala? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip niadtong gilista sa ubos.)

  a. Si Alma nagpahinumdom ni Corianton kon unsa ang hinungdan sa sala ni Corianton (Alma 39:2–4).
  b. Siya mipasabut sa mga sangputanan sa sala ni Corianton (Alma 39:7–9, 11).
  c. Siya mitudlo kang Corianton kon unsaon sa paghinulsol ug paglikay sa sala diha sa umaabut (Alma 39:9–14).
  d. Siya mitudlo ni Corianton mahitungod sa gugma sa Dios ug sa pagpasaylo (Alma 39:15–19).

- Unsa nga mga buhat o mga kinaiya diha ni Corianton ang hinungdan sa iyang kasal-anan? (Tan-awa sa Alma 39:2–3.) Unsa ang atong mabuhat aron sa paglig-

on sa atong mga kaugalingon batok sa mga pagdani ni Satanas nga mahimo nga may dautan og kadungganan? (Tan-awa sa Alma 39:4, 13; D&P 121:45.)

- Sa unsa nga paagi nga ang pagkamakasasala ni Corianton nakaimpluwensya sa uban? (Tan-awa sa Alma 39:11, 13.) Ngano sa inyong hunahuna nga ang mga lihok ni Corianton labaw nga nakaimpluwensya sa mga Zoramite kaysa nabuhat sa mga pulong ni Alma. Ngano nga mahinungdanon alang sa mga sakop sa Simbahan sa paghatag og maayo nga mga panig-ingnan? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan sa mga katawhan kinsa mihatag og maayo nga mga panig-ingnan? (Dapita ang mga sakop sa klase sa paghunahuna sa hilom kon sa unsa nga paagi ang ilang mga lihok mahimo nga makaimpluwensya sa mga hunahuna sa uban nganha sa Simbahan.)
- Unsa nga tambag ang gihatag ni Alma ngadto ni Corianton kon unsaon sa paghinulsol sa iyang sala ug sa paglikay sa ingon nga mga kasal-anan sa umaabut? (Tan-awa sa Alma 39:9–14. Ilista ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Pipila sa mga tubag ang gilista sa ubos, uban sa mga pangutana sa panaghisgutan aron pagdasig sa pagsalmot.)

  a. "Ayaw na pagsunod sa mga tinguha nga dautan sa imong mga mata" (Alma 39:9). Sa unsa nga paagi nga ang mga butang nga atong gipili nga tan-awon o gihatagan og pagtagad makaimpluwensya sa atong determinasyon nga magpabilin nga limpyo sa kadungganan?
  b. "Modala diha kanimo sa pagpakigtambag uban sa imong mga magulang nga igsoon nga mga lalaki" (Alma 39:10). Sa unsa nga paagi nga ang pagtambag uban sa matarung nga mga sakop sa banay o mga higala makatabang paglig-on sa atong pagpakigbatok sa pagtintal?
  c. "Ayaw itugot ang imong kaugalingon nga malingla sa bisan unsa nga kawang ug binuang nga butang" (Alma 39:11). Unsa ang pipila ka kawang o binuang nga mga butang nga gipaningkamutan ni Satanas nga makapalayo kanato?
  d. "Mobalik sa Ginoo uban sa tibuok nimo nga hunahuna, gahum, ug kusog" (Alma 39:13). Sa unsa nga paagi kita mobalik ngadto sa Ginoo alang sa panabang sa panahon nga kita mag-atubang og pagtintal?
  e. "Moangkon sa imong mga sayop ug kana nga kalapasan nga ikaw nakabuhat" (Alma 39:13). Ngano nga ang pag-angkon nga kita nakabuhat og sayop usa ka mahinungdanon nga kabahin sa paghinulsol?
  f."Ayaw pangitaa ang mga katigayunan ni ang mga kawang nga mga butang niini nga kalibutan" (Alma 39:14). Sa unsa nga paagi nga ang pagpangita sa mga katigayunan o "sa mga kawang nga mga butang niini nga kalibutan" makatintal kanato sa pagpakasala?

- Unsa ang gitudlo ni Alma mahitungod kang Kristo? (Tan-awa sa Alma 39:15–19. Ilista ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara.) Sa unsa nga paagi ang pagsabut niini nga mga butang makatabang kanato kon kita pagatintalon sa pagpakasala?

Panapos

Ipasabut nga si Alma mitudlo kang Corianton kon unsaon sa paghinulsol ug mobalik sa pagkamatinud-anon, ug siya mihatag og tambag ngadto ni Helaman ug Shiblon kon unsaon sa pagpabilin nga matinud-anon. Awhaga ang mga sakop sa klase sa paggamit sa tambag ni Alma diha sa ilang mga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase kinsa mga ginikanan sa pagsunod sa panig-ingnan ni Alma sa pagtudlo ug pagtambag sa ilang mga anak.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Pagtambag sa mga bata sa tinagsa-tagsa nga paagi

Ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang Alma 35:16.

- Unsa ang atong makat-unan niini nga bersikulo mahitungod sa pagtudlo sa mga bata kinsa adunay nagkalahi nga mga pagkatawo, mga hagit, ug mga panginahanglan? (Ipahayag nga si Alma nakigsulti sa matag anak nga lalaki "sa tinagsatagsa nga paagi." Siya wala mosulti sa iyang anak nga mga lalaki nga nagpundok o mihatag sa matag usa kanila sa sama nga mensahe; siya nakigsulti sa matag anak nga lalaki nga nagbinugtong ug misulti kaniya kon unsa ang iyang piho nga gikinahanglan nga madungog.) Sa unsa nga paagi nga kini makatabang sa kanunay nga motudlo sa mga bata sa tinagsatagsa?

2. Ang kapangakohan sa mga ginikanan ngadto sa ilang mga anak

- Unsa ang mga kapangakohan ang anaa sa mga ginikanan diha sa pagpadako sa ilang mga anak? (Tan-awa sa Mosiah 4:14–15; D&P 68:25–28.)

Dapita ang mga sakop sa klase sa pag-ila sa matarung nga mga ginikanan diha sa mga kasulatan kinsa adunay matarung ug dili matarung nga mga anak. Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa mosunod:

Adan ug Eva (Abel ug Cain)
Isaac ug Rebekah (Jacob ug Esau)
Lehi ug Sariah (Nephi, Sam, Jacob, Joseph, Laman, ug Lemuel)
Alma ang Batan-on (Helaman, Shiblon, ug Corianton)

Ipasabut nga bisan ang matarung nga mga ginikanan makaatubang sa mga hagit sa pag-atiman uban sa dili matarung nga mga anak. Hatagi og gibug-aton nga ang mga ginikanan ang may katungdanan nga motudlo sa ilang mga anak sa ebanghelyo ug moawhag kanila sa pagpuyo pinaagi sa mga baruganan sa ebanghelyo, apan sila kinahanglan gayud motahud sa kabubut-on sa ilang mga anak. Ang mga ginikanan dili makapugos sa ilang mga anak sa pagpuyo sa matarung nga paagi.

3. "Hilabihan ka dako nga sala" (Alma 39:7)

Ikaw mahimo nga maghunahuna sa paghatag og gibug-aton sa mga pagtulun-an ni Alma sa balaod sa kaputli. Siguroha nga ang mga sakop sa klase makasabut kon unsa ang balaod sa kaputli, ngano nga kini mahinungdanon, ug unsaon nga magpabilin nga dili matarug sa paghupot niini.

Ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Gordon B. Hinckley mahimo usab nga magamit:

"Kamo nagpuyo sa usa ka kalibutan sa makahahadlok nga mga pagtintal, law-ay nga talan-awon, uban sa mahugaw nga uso, nagpuno sa yuta sama sa usa ka makalilisang, malunuron nga taub. Kini usa ka hilo. Ayaw pagtan-aw niini o pagbasa niini. Kini molaglag kaninyo kon inyong buhaton . . . pagpalayo gikan niini. Likayi kini sama sa inyong buhaton sa usa ka baho nga sakit, kay kini ingon ka sama kakuyaw. Pagmahiyason diha sa hunahuna ug sa buhat. Ang Dios mitanom diha kanimo, alang sa usa ka katuyoan, usa ka balaan nga pag-agni nga tingali sayon dad-on ngadto sa dautan ug malaglagon nga mga katapusan. Kon kamo batan-on, ayaw pag-apil sa kanunay nga pagpakig-uban (steady dating). Sa panahon nga kamo moabut sa panuigon diin kamo naghunahuna sa kaminyoon, kini mao ang panahon nga moapil sa kanunay nga pagpakig-uban. Apan kamo nga mga batang lalaki kinsa anaa sa sekondarya nga tunghaan wala kamo magkinahanglan niini, ni sa gihapon ang mga babaye" (sa Conference Report, Okt. 1977, 71–72; o *Ensign*, Nob. 1977, 51).

Leksyon
30

"Ang Mahinungdanon nga Laraw sa Kalipay"

Alma 40–42

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makaangkon og labaw nga pagsabut sa kinabuhi human sa kamatayon ug sa kalooy nga giandam ngadto kanila pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 40:1–23. Si Alma nagtudlo ni Corianton mahitungod sa kamatayon ug pagkabanhaw.
   b. Alma 40:24–26; 41. Si Alma nagtudlo kang Corianton nga human kita mabanhaw, ang matarung ipahiuli sa kalipay, ug ang dautan ipahiuli sa kaalaotan.
   c. Alma 42: Si Alma nagtudlo ni Corianton mahitungod sa kaangayan ug kalooy diha sa mahinungdanon nga laraw sa kalipay.
2. Dugang basahonon: Doktrina ug mga Pakigsaad 138.
3. Pag-andam sa pagbasa o pagsaysay sa "Ang Tigpataliwala nga makita diha sa *Mga Baruganan sa Ebanghelyo* (31110 853), kapitulo 12; Conference Report, Abr. 1977, mga pahina 79–80; o *Ensign*, Mayo 1977, mga pahina 54–55.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pagdibuho sa mosunod nga dayagrama sa diha sa pisara:

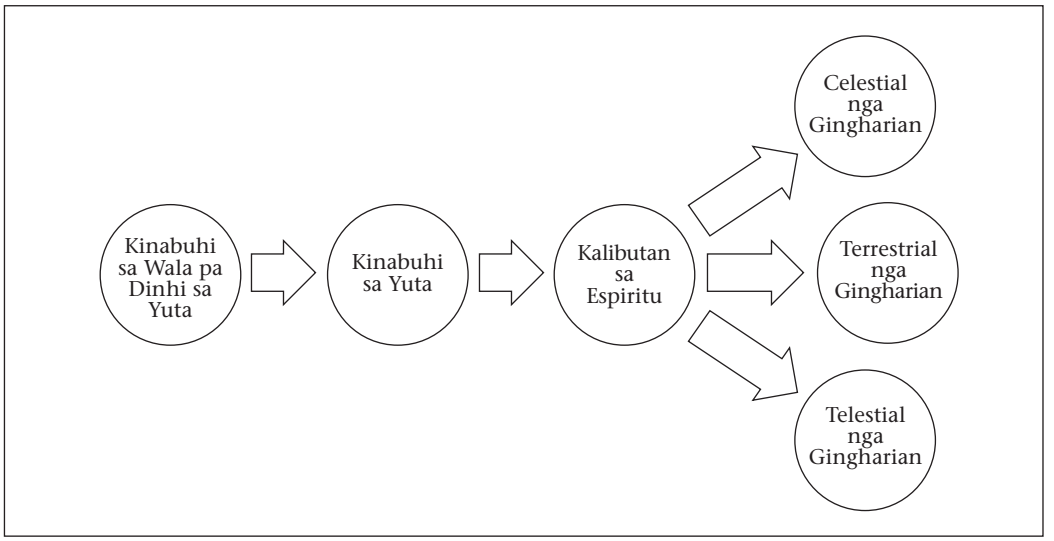

Ipasabut nga kita sa kasagaran magdibuho og mga dayagrama nga sama niini aron pagtudlo mahitungod sa laraw sa kaluwasan. Bisan pa niana, kon kini ra ang tanan nga atong buhaton aron pagpasabut sa laraw, kita napakyas sa paghisgot ni Jesukristo, kinsa nagdala sa labing mahinungdanon nga papel diha sa laraw. Kita usab napakyas sa paghisgot sa mga doktrina nga mao ang labing mahinungdanon sa laraw, sama sa Pagkapukan, sa Pag-ula, ug kabubut-on.

Basaha ang mosunod nga pamahayag ni Elder Neal A. Maxwell:

"Ang Ginoo mihulagway sa iyang laraw sa katubsanan ingon nga Laraw sa Kalipay. . . . Sa atong panaghisgot atong gisabut kining mahinungdanon nga laraw ingon og dili kaayo mahinungdanon; kita gani modibuho og iyang dili maayo nga mga latid diha sa mga pisara ug papel ingon og kini ang plano sa salog alang sa pagdugang sa balay sa usa ka tawo. Bisan pa niana, kon kita sa tinud-anay mohatag og panahon sa pagpalandong sa laraw, kini makapahinganha ug makapabuntog!" ("Thanks Be to God," *Ensign*, Hulyo 1982, 51).

Ipasabut nga karon kamo maghisgot sa pipila ka tambag ni Alma ngadto sa iyang anak nga lalaki si Corianton. Diha sa pagtudlo ni Corianton, si Alma nagpasabut sa laraw sa Langitnong Amahan ingon nga "laraw sa pagpahiuli" (Alma 41:2), "ang mahinungdanon nga laraw sa kaluwasan" (Alma 42:5), "ang mahinungdanon nga laraw sa kalipay" (Alma 42:8, "ang laraw sa katubsanan" (Alma 42:11), ug "mahinungdanon nga laraw sa kalooy" (Alma 42:31). Samtang si Alma nagtudlo sa laraw, siya mihatag og gibug-aton sa pagkamahinungdanon sa Pagkapukan, sa Pag-ula ni Jesukristo, ug kabubut-on sa tagsa-tagsa ka tawo.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Alma nagtudlo ni Corianton mahitungod sa kamatayon ug pagkabanhaw.

Ipasabut nga ang mga kapitulo 40–42 sa basahon ni Alma nagpadayon sa tambag ni Alma ngadto sa nahisalaag niya anak nga lalaki, nga si Corianton. Nakita ni Alma nga ang hinungdan sa dautang pamatasan ni Corianton mao ang pagkakulang sa pagpamatuod ug sa pagkawala makasabut sa pipila ka sukaranan nga mga doktrina sa ebanghelyo. Si Alma mitabang ni Corianton nga makasabut kon unsa ang mahitabo human sa kamatayon.

Hisguti ang Alma 40:1–23. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Sa unsa nga paagi si Alma mihukom kon unsa nga hilisgutan ang iyang kinahanglan isulti ngadto ni Corianton? (Tan-awa sa Alma 40:1; tan-awa usab sa 41:1; 42:1.) Ngano sa inyong huna-huna nga si Alma "nakamatikod" sa mga kabalaka ni Corianton? Sa unsa nga paagi kita labaw nga makamatikod sa mga panginahanglan niadtong atong gitudloan?

- Unsa ang mahitabo sa atong mga espiritu tali sa kamatayon ug pagkabanhaw? (Tan-awa sa Alma 40:11–13. Sila moadto sa paraiso o sa bilanggoan sa espiritu. Ipasabut nga ang "kawanangan nga kangitngit" diha sa bersikulo 13 nagpasabut sa usa ka dapit nga kasagaran atong tawgon og bilanggoan sa espiritu.) Sa unsa nga paagi si Alma mihulagway sa paraiso ug bilanggoan sa espiritu? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Alma 40:11–15, 21 aron sa pagpangita og mga tubag sa pangutana. Ikaw mahimo nga motingob sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara diha sa usa ka tsart sama mosunod nga pahina 176.)

PARAISO	BILANGGOAN SA ESPIRITU
Kahimtang sa kalipay	Kahimtang sa kaalaot
Kahimtang sa pahulay ug kalinaw	Kahimtang sa kangitngit, uban sa paghilok, pagdangongoy, ug pagpangagot sa mga ngipon
Walay mga kagubot ug kagul-anan	Makalilisang, makahahadlok naghulat alang sa kaligutgot sa Dios

Ipasabut nga sa 1918 si Presidente Joseph F. Smith nakadawat ug pagpadayag nga nakatabang kanato nga makasabut og labaw mahitungod sa kahimtang sa atong mga espiritu tali sa kamatayon ug pagkabanhaw (D&P 138) Dinhi niini nga pagpadayag, si Presidente Smith nakakita sa pangalagad sa Manluluwas didto sa paraiso ug sa pagtudlo sa ebanghelyo ngadto niadtong didto sa bilanggoan sa Espiritu. Si Presidente Smith nakakat-on nga ang mga espiritu sa bilanggoan sa espiritu pagatudloan sa ebanghelyo ug nga sila adunay kahigayunan sa paghinulsol sa dili pa ang katapusan nga paghukom (D&P 138:29–34, 57–59).

- Si Alma miingon nga sa gitakda nga panahon, kita mabanhaw (Alma 40:21). Unsa ang gipasabut nga pagabanhawon? (Tan-awa sa Alma 40:21, 23. Ang espiritu ug ang lawas pagahiusahon, ug ang lawas mahiuli ngadto sa "hingpit nga bayanan.") Kinsa ang mabanhaw? (Tan-awa sa Alma 40:5; tan-awa usab sa 11:42–44.)
- Si Alma naghisgot sa pipila ka mga butang nga *wala* niya mahibaloi mahitungod sa kamatayon ug pagkabanhaw (Alma 40:2–5, 8, 19–21). Unsa ang atong makat-unan gikan sa kamatuoran nga si Alma nagpamatuod sa doktrina sa pagkabanhaw bisan tuod siya wala makahibalo sa mga detalye mahitungod niini? (Tabangi ang mga sakop sa klase nga makasabut nga dili na kinahanglan nga makasabut sa matag detalye sa usa ka doktrina o panghitabo sa dili pa makadawat og usa ka pagpamatuod sa iyang pagkatinuod.)

2. Si Alma nagtudlo nga human kita mabanhaw, ang matarung ipahiuli ngadto sa kalipay ug ang dautan ipahiuli ngadto sa kaalautan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa Alma 40:24–26; 41.

- Si Alma nagpasabut sa pagkabanhaw ingon nga pagpahiuli tungod kay ang espiritu ug ang lawas pagahiusahon pag-usab ug ang lawas ipahiuli ngadto sa

iyang "hingpit nga bayanan" (Alma 40:23; 41:2). Unsa nga dugang pagpahiuli ang mahitabo kon kita mabanhaw ug "pagahukman, sumala sa [atong] mga buhat"? (Tan-awa sa Alma 41:3–6. Ang mga matarung ipahiuli ngadto sa kalipay, ug ang mga dautan ipahiuli ngadto sa kalautan.) Unsa ang ipasabut nga ipahiuli ngadto sa maayo o dautan?

Si Elder Bruce R. McConkie mipahayag, "Ang pagkabanhaw mao ang usa ka pagpahiuli, ang pagpahiuli sa lawas ug espiritu ug sa pagpahiuli sa matag tawo diha sa sama nga panghunahuna ug espirituhanon nga mga pag-angkon ug mga kinaiya nga diha kaniya niini nga kinabuhi" (*Mormon Doctrine,* 2nd ed. [1966], 641).

- Sa unsa nga paagi nga kita mao ang ["atong] kaugalingong maghuhukom"? (Tan-awa sa Alma 41:7–8. Kita mopili sa pagbuhat og maayo o dautan ug niana mipili kon asa kita ipahiuli human sa kamatayon.)
- Si Alma mipasabut nga si Corianton dili mapahiuli gikan sa sala ngadto sa kalipay tungod kay ang "pagkadautan dili mahitabo nga mahimo nga kalipay" (Alma 41:10). Ngano nga ang pagkadautan dili magdala og kalipay? (Tan-awa sa Alma 41:10–13; Helaman 13:38.) Sa unsa nga paagi kamo motubag niini nga pagkiglantugi nga pipila sa mga tawo ingon og nakakita og kalipay diha sa mga kalihokan nga supak sa mga sugo?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Samtang [ang mga katawhan] mahimo nga makaangkon og pipila ka lumalabay nga kalipay diha sa sala, ang katapusan nga sangputanan mao ang pagkadili malipayon. . . . Ang sala makaingon nga dili mahiuyon uban sa Dios ug kini makaguol sa espiritu" (sa Conference Report, Okt. 1974, 91; o *Ensign*, Nob. 1974, 65–66).
- Unsa ang giingon ni Alma nga buhaton ni Corianton aron makaangkon sa maayo nga ipahiuli ngadto kaniya? (Tan-awa sa Alma 41:14–15.) Unsa nga mga kasinatian ang nagpakita kaninyo sa kamatuoran sa pamahayag "nga kanang buhat nga inyong gihimo mobalik nganha kaninyo pag-usab"?

2. Si Alma nagtudlo kang Corianton mahitungod sa kaangayan ug kalooy.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 42. Ipasabut nga si Corianton nahasul sa mga pagtulun-an sa iyang amahan. Siya wala makasabut ngano nga "ang makasasala kinahanglan itugyan ngadto sa usa ka kahimtang sa pagkauyamot" (Alma 42:1). Diha sa pagtubag niini nga kabalaka, si Alma mitudlo mahitungod sa kaangayan sa Dios. Siya usab mitudlo nga si Jesukristo miula alang sa mga sala sa kalibutan "aron pagpadangat sa laraw sa kalooy, pagtagbaw sa mga gipangayo sa kaangayan" (Alma 42:15).

Ang pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa mga pagtulun-an ni Alma mahitungod sa kaangayan, ipabasa nila og kusog ang Alma 42:6–7, 10, 18. Samtang sila nagbasa, tabangi sila nga makasabut sa mga kamatuoran nga gilista sa ubos ug sa sunod nga pahina:

a. Tungod sa Pagkapukan ni Adan ug Eva, kita anaa sa pagkapukan nga kahimtang. Kita nga mortal—ubos sa kamatayon—ug dili hingpit. Dinhi niini nga pagkapukan nga kahimtang, kita dili makapuyo sa atubangan sa Dios, kinsa imortal ug hingpit. Ang kaangayan nangayo nga kita "mahimulag gikan sa atubangan sa Dios sa temporal ug espirituhanon nga paagi.

b. Kon kita makasala, labi pang mibulag kita sa atong mga kaugalingon gikan sa Dios tungod kay "walay mahugaw nga mga butang nga makapuyo uban sa Dios" (1 Nephi 10:21). Ang kaangayan nangayo nga kita pagasilotan alang sa atong mga kasal-anan.

- Unsa ang mahitabo kanato kon kita ubos lamang sa kaangayan? (Tan-awa sa Alma 42:14.) Unsa ang gikinahanglan aron pagtagbaw sa mga gipangayo sa kaangayan aron kita makabalik sa pagpuyo diha sa atubangan sa Langitnong Amahan?) (Tan-awa sa Alma 42:15.)

Kon ikaw nagbasa o nagsaysay, buhata kini karon. Itudlo nga ang mangungutang nagpaila sa matag usa kanato, ang tigpautang nagpaila sa kaangayan, ug ang higala sa mangungutang nagpaila sa Manluluwas.

- Sa unsa nga paagi ang Pag-ula ni Jesukristo "nakatagbaw sa mga gipangayo sa kaangayan? (Tan-awa sa Mosiah 15:7–9. Siya mitugyan sa Iyang kaugalingon ngadto sa kamatayon ug miangkon sa Iyang kaugalingon sa mga sala sa tanang mga katawhan.)
- Si Alma mipamatuod nga "ang kalooy modangat tungod sa pag-ula" (Alma 42:23). Unsa ang kinahanglan gayud nato nga buhaton aron makadawat sa kahingpitan sa kalooy sa Dios? (Tan-awa sa Alma 42:13, 23, 27, 29–30; tan-awa usab sa Alma 41:14; D&P 19:15–18.)

Panapos

Ipasabut nga human makadawat niini nga tambag gikan sa iyang amahan, si Corianton naghinulsol ug mibalik sa misyonaryo nga pangalagad (Alma 43:1; 49:30). Hatagi og gibug-aton nga samtang kita mosunod sa mga sugo sa Dios ug maghinulsol sa atong mga sala, kita makahimo sa pag-ambit sa kalooy nga giandam pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan panahon sa leksyon.

“Dili Matarug Diha sa Hugot nga Pagtuo ni Kristo”

Leksyon
31

Alma 43–52

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makakita kon sa unsa nga paagi nga ang mga kinaiya ug mga lihok sa mga Nephite sa mga panahon sa gubat makapakita ingon nga sumbanan alang sa pakig-atubang uban sa atong yutan-on nga mga kasamok ug sa gubat batok ni Satanas.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 43–44. Gipangulohan ni Zerahemnah, ang mga Lamanite miabut aron makiggubat batok sa mga Nephite, nagtinguha sa pagdala kanila ngadto sa pagkaulipon. Ang mga Nephite, gipangulohan ni Moroni, nakig-away aron sa pagpanalipod sa ilang mga banay ug sa ilang kalingkawasan. Ang mga Nephite nagmadaugon tungod kay sila “nadasig pinaagi sa usa ka maayo nga katuyoan” ug tungod kay sila migamit sa ilang hugot nga pagtuo ni Jesukristo.
   b. Alma 45:20–24; 46. Si Amalickiah nagtinguha nga mahimo nga hari ug nakaingon sa panagbingkil taliwala sa mga Nephite. Si Kapitan Moroni miisa sa “bandila sa kalingkawasan” aron sa pagdasig sa mga katawhan, ug sila mipakigsaad sa pagsunod sa Dios. Si Amalickiah ug ang pipila sa iyang mga sumusunod miapil sa mga Lamanite.
   c. Alma 47:48. Pinaagi sa panglipot, si Amalickiah nahimong hari sa mga Lamanite. Siya mihulhog sa mga Lamanite sa pagpakig-away batok sa mga Nephite. Si Kapitan Moroni miandam sa mga Nephite aron sa pagpanalipod sa ilang mga kaugalingon sa matarung nga paagi.
   d. Alma 49–52. Ang gubat nagpadayon tali sa mga Nephite ug mga Lamanite. Ang mga tawo nga makihari nagtinguha sa pagbutang og sa usa ka hari ibabaw sa mga Nephite, apan sila gibuntog. Si Teancum mipatay ni Amalickiah kinsa gipulihan ingon nga hari sa mga Lamanite sa iyang igsoon ingon nga hari sa mga Lamanite sa iyang igsoon nga lalaki si Ammoron.
2. Kon ang hulagway ni Kapitan Moroni nga nag-isa sa Bandila sa Kalingkawasan anaa, pangandam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62051; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 312).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita sa mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pangutan-a ang mga sakop sa klase:

- Ngano sa inyong hunahuna nga si Mormon milakip og daghan kaayo nga mga kasayuran mahitungod sa gubat diha sa Basahon ni Mormon?

Dugang sa mga tubag sa mga sakop sa klase, ikaw mahimo nga mosugyot sa mosunod:

1. Si Mormon nasayud nga ang Basahon ni Mormon pagabasahon ug pagatunan diha sa usa ka panahon nga ang gubat makita sa tibuok kalibutan. Kini nga mga sinulat nagtudlo kanato kon unsaon sa pagpabilin nga Kristohanon sa mga panahon sa kagubot.

2. Si Mormon mitala sa mga kasaysayan sa mga Nephite sa wala pa mopakita ang Manluluwas diha sa mahinungdanon nga pagkadetalye. Kita makabasa sa mga kasinatian sa mga Nephite ug makaandam alang sa sama nga mga panghitabo nga mahinabo dinhi sa atong mga adlaw sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo.

Ipasabut nga kining leksyon maghisgot kon unsa ang ikatudlo sa gubat tali sa mga Nephite ug sa ilang mga kaaway mahitungod kon unsaon sa pagdala sa yutan-on nga mga panagbangi ug unsaon sa pagpanalipod sa atong mga kaugalingon ug sa atong mga banay diha sa pakiggubat batok ni Satanas.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga mga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang mga Nephite makig-away aron sa pagpanalipod sa ilang mga banay ug sa ilang kalingkawasan.

Hisguti ang Alma 43–44. Pagdapit sa mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Ngano nga ang mga Nephite nakig-away batok sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Alma 43:3–4, 9–11, 45–47; 48:14.) Ubos sa unsa nga mga pagkabutang nga ang Ginoo motugot sa mga katawhan nga makiggubat?

  Si Presidente Charles W. Penrose, kinsa usa ka sakop sa Unang Kapangulohan, miingon: "Dili matarung alang kanato sa pag-apil sa pagpaagas og dugo sa tawo, tungod sa panimalos o pagbalos. Apan kon ang Ginoo momando o modasig sa iyang mga sulugoon aron pagtambag sa anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye sa Israel aron paghatag sa ilang panabang sa buhat sa matarung nga pakiggubat, nga adunay kalainan. . . . Kita mobarug uban sa atong gahum ug uban sa atong kusog ug magmadaugon; dili uban sa usa ka tinguha sa pagpaagas sa dugo, dili uban sa tinguha sa paglaglag sa atong isigka mga nilalang, apan sa pagpanalipod sa atong kaugalingon ug tungod kay kita buot mopabilin ug motunol ngadto sa atong kaliwatan niadtong mga sagrado nga mga baruganan sa kalingkawasan nga gipadayag gikan sa kahitas-an" (sa Conference Report, Okt. 1917, 21).

  Si Elder David O. McKay miingon: "Adunay . . . duha ka mga kondisyon diin makahatag og kaangayan sa usa ka tinuod nga Kristiyano nga tawo nga moapil—sabta ninyo, ako miingon *moapil dili mosugod*—sa gubat: (1) Ang pagsulay sa pagdominar ug sa pag-agaw sa uban sa iyang kagawasan sa pagpili, ug (2) matinud-anon ngadto sa iyang nasud. Malagmit adunay ikatulo, [mao

kini], Pagpanalipod sa usa ka huyang nga nasud nga sa dili makiangayon nga paagi gibuntog sa usa ka kusgan, mabangis nga nasud" (sa Conference Report, Abr. 1942, 72).

- Sa diha nga si Moroni misukna ni Zerahemnah, ngadto sa unsa niya gipahinungod ang mga kadaugan sa mga Nephite diha sa gubat? (Tan-awa sa Alma 44:3–4.) Sa unsa nga paagi ang mga Nephite mipakita sa ilang hugot nga pagtuo diha ni Kristo? (Tan-awa sa Alma 43:23, 49–50.)
- Unsa ang atong mabuhat diha sa atong mga banay ug mga katilingban aron pagtabang nga magpabilin ang kagawasan nga gimahal sa mga Nephite?
- Hisguti ang mosunod nga mga baruganan nga nagdumala sa mga kinaiya ug mga lihok sa matarung nga mga Nephite sa panahon sa gubat. Sa unsa nga paagi nga ang pagsabut ug paggamit niini nga mga baruganan karon makatabang sa pagdala sa labaw nga kalinaw dinhi sa kalibutan? Sa unsa nga paagi atong magamit kining mga baruganan sa pag-atubang sa panagbangi sa atong kaugalingon nga mga kinabuhi?

  a. Pakig-away lamang alang sa matarung nga mga katarungan, ingon sa pagpanalipod sa kaugalingon (Alma 43:8–10, 29–30, 45–47; 48:14; ikaw mahimo nga mopasabut nga ang unang talaan sa mga Nephite nga nagpasiugda sa gubat anaa sa Mormon 4:1–4).
  b. Ayaw pagdumot sa inyong mga kaaway; pangitaa ang ilang labing maayo nga tinguha ingon man sa inyong kaugalingon (Alma 43:53–54; 44:1–2, 6).
  c. Pagpuyo sa matarung nga paagi ug salig sa Dios (Alma 44:3–4; 48:15, 19–20).
  d. Sunod sa matarung ug maalamon nga mga pangulo (Alma 43:16–19; 48:11–13, 17–19; tan-awa usab sa D&P 98:10).

2. Si Kapitan Moroni mipakayab sa "bandila sa kalingkawasan" aron pagdasig sa mga katawhan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 45:20–24; 46. Ipasabut nga human sa mga gubat uban sa mga Lamanite, si Helaman ug ang iyang mga kaigsoonan misuroy sa tibuok yuta, nagsangyaw ug nagtukod pag-usab sa kapunongan sa Simbahan (Alma 45:20–22). Bisan pa, pipila ka mga Nephite midako sa garbo ug misukol batok sa Simbahan. Ang pangulo niini nga pundok sa mga masupilon mao si Amalickiah, kinsa buot nga mahimo nga hari ibabaw sa mga Nephite (Alma 45:23–24; 46:1–4).

- Sa unsa nga paagi nga si Amalickiah nakahimo sa pagdani sa uban aron pagsunod kaniya? (Tan-awa sa Alma 46:1–7, 10.) Unsa ang katuyoan sa mga katawhan kinsa mipaluyo kaniya? (Tan-awa sa Alma 46:4–5.) Unsa ang atong makat-unan gikan sa asoy ni Amalickiah ug sa iyang mga sumusunod? (Tan-awa sa Alma 46:8–9.)
- Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Kapitan Moroni nga nagpakayab sa bandila sa kalingkawasan, ipakita kini karon. Ngano si Moroni naghimo sa bandila sa kalingkawasan? (Tan-awa sa Alma 46:11–13, 18–20.) Sa unsa nga paagi ang mga katawhan mitubag ngadto sa bandila sa kalingkawasan? (Tan-awa sa Alma 46:21–22.) Sa unsa nga paagi nga ang paghimo ug paghupot sa mga pakigsaad makaapekto sa atong mga kinabuhi?

3. Si Amalickiah nahimo nga hari sa mga Lamanite ug mihulhog kanila sa pakiggubat.

Basaha ug hisguti ang mga pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 47–48.

- Unsa ang gibuhat ni Amalickiah sa diha nga siya napakyas nga mahimo nga hari ibabaw sa mga Nephite? (Tan-awa sa Alma 46:33; 47:1, 4. Himoa nga ang mga sakop sa klase motingob sa asoy kon giunsa ni Amalickiah pagkahimo nga hari ibabaw sa mga Lamanite [Alma 47:1–35], o itingob kini nga asoy sa imong kaugalingon.)
- Pipila sa labing lig-on nga mga kaatbang sa mga Nephite sa makausa mga Nephite sa ilang mga kaugalingon, lakip ang mga Amulekite (Alma 24:29–30; 43:6–7), ang mga Zoramite (Alma 30:59, 31:8–11; 43:4), Amalickiah (Alma 46:1–7), Morianton (Alma 50:26, 35), ug ang igsoon nga lalaki ni Amalickiah si Ammoron (Alma 52:3). Ngano nga kadtong kinsa mibiya sa Simbahan sa kasagaran kusganon kaayo nga makig-away batok niini?

  Ang Propeta Joseph Smith mihimo sa mosunod nga pamahayag ngadto sa usa ka tawo kinsa natingala ngano nga kadtong kinsa mibiya sa Simbahan sa kasagaran bangis kaayo nga makig-away batok niini: "Sa wala pa kamo magpasakop niini nga Simbahan kamo nagbarug diha sa walay gidapigan nga luna. Sa diha nga ang ebanghelyo gisangyaw ang maayo ug dautan gipahiluna sa inyong atubangan. Kamo makapili sa bisan usa o walay usa. Adunay duha ka nagkaatubang nga mga agalon nagdapit kanimo sa pag-alagad kanila. Sa diha nga kamo nagpasakop niini nga Simbahan kamo nagpalista aron sa pag-alagad sa Dios. Sa diha nga inyo kanang gibuhat kamo mibiya sa walay gidapigan nga luna, ug kamo dili na gayud makabalik ngadto niini. Kon kinahanglan inyong kalimtan ang inyong Agalon nga inyong gipalistahan aron sa pag-alagad niini mao ang pagdasig sa usa ka dautan, ug kamo mosunod sa iyang pagmando ug mahimo nga iyang sulugoon" (sa "Recollections of the Prophet Joseph Smith," *Juvenile Instructor*, 15 Aug. 1892, 492).
- Itandi si Amalickiah ug Moroni (Alma 48:1–17). Hatagi og gibug-aton nga tungod lamang sa usa ka dautan nga tawo ang makaingon og daghan nga kadautan taliwala sa mga katawhan (Alma 46:9), usa ka matarung nga tawo sama kang Moroni, ang makadasig og daghan nga pagkamatarung. Sa unsa nga paagi kita makaawhag ug makapaluyo sa matarung nga mga pangulo? Sa unsa nga paagi ang matag usa kanato makadasig sa pagkamatarung taliwala sa uban?

4. Ang gubat nagpadayon tali sa mga Nephite ug mga Lamanite.

Basaha ug hisguti ang mga pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 49–52. Ipasabut nga kining mga bersikulo nagpadayon sa asoy sa nagpadayon nga mga gubat tali sa mga Nephite ug sa mga Lamanite. Kini nga asoy makatabang kanato diha sa atong nagpadayon nga gubat batok ni Satanas ug sa iyang mga panon, kinsa nagpasiugda og gubat batok sa kamatuoran ug pagkamatarung, nakig-away aron sa paglaglag sa atong mga kahigayunan alang sa kinabuhing dayon.

- Sa unsa nga paagi nga ang mga asoy sa gubat diha sa Basahon ni Mormon magamit sa atong pakig-away sa impluwensya ni Satanas? (Pipila ka mga panig-ingnan ang gihatag aron pagdasig sa panaghisgutan. Ang mga sakop sa klase mahimo nga mosugyot sa ingon og ubang mga panig-ingnan.)

a. Ang mga Nephite nagtukod og mga paril aron sa pagpanalipod sa ilang mga dakbayan gikan sa mga pagsulong sa mga Lamanite (Alma 48:7–9; 49:2–4, 13, 18). Unsa nga mga panagang ang makapanalipod kanato gikan sa impluwensya ni Satanas?
b. Ang mga Nephite nagpadayon sa paglig-on sa ilang mga panalipod (Alma 50:1–6). Ngano nga kinahanglan gayud nga kita magpadayon sa paglig-on sa atong mga panalipod batok ni Satanas?
c. Ang mga Nephite naghupot sa mga sugo sa Dios ug misunod sa ilang mga pangulo sa Simbahan (Alma 44:3–4; 49:30; 50:20–22). Sa unsa nga paagi nga ang mga sugo sa Dios ug ang tambag sa atong mga pangulo sa Simbahan makatabang kanato sa pagpakig-away sa pagkadautan?
d. Ang mga Nephite nagpasalamat sa Dios alang sa pagpanalipod kanila diha sa gubat (Alma 45:1; 49:28). Sa unsa nga paagi nga ang pagpasalamat sa Ginoo makapanalipod kanato batok ni Satanas?
e. Ang panagbingkil mao ang hinungdan sa mga Nephite nga magkaaway sa ilang mga kaugalingon ug nagtugot sa mga Lamanite sa pag-angkon og gahum ibabaw kanila (Alma 51:2–7, 12–23; 53:8–9). Sa unsa nga paagi ang panagbangi makatugot kang Satanas sa pag-angkon ug gahum ibabaw kanato? Sa unsa nga paagi nga ang paghiusa ug pagbulig gikan sa ubang mga tawo makatabang kanato samtang kita nakig-away batok sa pagkadautan?
f. Ang matarung nga mga Nephite mauswagon ug malipayon bisan sa panahon sa gubat (Alma 49:30; 50:23). Sa unsa nga paagi kita makakita og kalinaw ug kalipay bisan pa sa mga panahon sa makalilisang nga pagkadautan?

Panapos

Ipahayag nga ang mga baruganan nga gitudlo dinhi niini nga mga kapitulo sa Basahon ni Mormon makatabang sa pagpanalipod kanato ug sa atong mga banay gikan sa pagsulong sa dautan. Sila usab makatabang kanato sa pag-angkon og kalinaw diha sa atong mga kalag sa panahon sa gubat ug kalisdanan.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
32

"Sila Mituman . . . sa Matag Pulong sa Walay Pagkasayop"

Alma 53–63

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase sa pagtan-aw nga ang Ginoo maglig-on kanila samtang sila mosunod sa panig-ingnan sa maisug nga batan-ong mga sundalo ni Helaman.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Alma 53:10–19; 56:1–8. Ang duha ka libo ka maisug nga batan-ong mga Ammonite mipakigsaad nga makig-away alang sa kalingkawasan sa mga Nephite. Sila mihangyo kang Helaman nga mahimo nga ilang pangulo.
   b. Alma 56:9–58:41. Matinud-anon ngadto sa mga pagtulun-an sa ilang inahan, ang batan-on nga mga sundalo migamit sa hugot nga pagtuo sa Dios ug nakig-away nga maisugon. Sila giapilan sa 60 ka laing batan-on nga mga Ammonite. Ang tanan nga mga 2,060 ka batan-on nga mga sundalo nasamdan, apan walay usa kanila nga namatay.
2. Kon ang hulagway sa Duha ka Libo ka Batan-on nga mga Magugubat anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62050 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 313).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang hulagway sa batan-on nga mga manggugubat. Basaha og kusog ang Alma 57:25–26, mohunong human sa pulong *nangamatay* diha sa bersikulo 26.

Ipahayag nga sa mga gubat tali sa mga Nephite ug mga Lamanite, sigurado nga adunay uban nga mga Nephite nga mga manggugubat kansang mga kinabuhi sa milagroso nga paagi napanalipdan. Bisan pa niana, adunay daghan usab nga matarung nga mga Nephite kinsa namatay (Alma 56:10–11; 57:36). Ang kang Helaman nga sundalo sa batan-on nga mga manggugubat mao lamang ang kasundalohang militar nga gihisgutan diha sa Basahon ni Mormon diin walay bisag usa ka sundalo nga namatay sa gubat.

Sultihi ang mga sakop sa klase nga kita, sama sa kang Helaman nga batan-on nga mga manggugubat, kabahin sa usa ka bantugan nga kasundalohan. Dayon basaha ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Ezra Taft Benson. Ipasabut nga bisan og ang pamahayag gitumong ngadto sa mga naghupot sa Aaronic nga Pagkapari, kini alang sa tanang mga sakop sa Simbahan.

"Kamo natawo dinhi niini nga panahon alang sa sagrado ug mahimayaon nga katuyoan. Dili lamang sulagma nga kamo giandam aron moanhi sa yuta dinhi

niini nga katapusan sa kapaigoan sa kahingpitan niini nga mga panahon. Ang inyong pagkatawo dinhi niini nga piho nga panahon gi-orden nang daan didto sa mga kahangturan.

"Kamo mao ang hamili ug halangdon nga mga sundalo sa Ginoo sa katapusang mga adlaw. . . .

"Diha sa espirituhanon nga mga pakiggubat nga inyong gisagubang, ako nakakita kaninyo karon nga ingon og anak nga mga lalaki ni Helaman. Hinumdumi pag-ayo ang asoy sa Basahon ni Mormon sa duha ka libo ka batan-ong mga manggugubat" (sa Conference Report, Abr. 1986, 55; o *Ensign*, Mayo 1986, 43).

- Unsa ang buot ipasabut nga mahimo nga "hamili ug halangdon nga mga sundalo sa Ginoo"? (Tan-awa sa Mga Taga-Efeso 6:11–18; 1 Pedro 2:9; D&P 138:55–56.) Unsa ang mga "espirituhanon nga mga pakiggubat ang [atong] giapilan" ingon nga kabahin sa kasundalohan sa Ginoo?

Ipasabut nga kining leksyon naghisgot sa mga baruganan ug mga kinaiya nga nakatabang sa 2,060 ka mga Ammonite nga mga manggugubat sa pagdawat og dako kaayo nga kusog gikan sa Ginoo. Samtang kita magsunod sumala niini nga mga baruganan ug mopalambo niini nga mga kinaiya, ang atong espirituhanon nga kusog molambo. Kita labaw nga mahimo nga epektibo ingon nga mga sulugoon diha sa "hamili ug halangdon nga mga sundalo sa Ginoo."

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga mga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay alang sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Duha ka libo ka maisug nga batan-ong mga Ammonite mipakigsaad sa pagpakig-away alang sa kalingkawasan sa mga Nephite.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Alma 53:10–19; 56:1–8. Sa dili pa maghisgot niini nga asoy, dapita ang mga sakop sa klase sa laktud nga paagi sa pagtuon pag-usab sa pagpakigsaad sa kalinaw nga gihimo sa mga Ammonite (ang mga Anti-Nephi-Lehi) sa panahon sa ilang pagkakabig (Alma 24:15–18; 53:10–11).

- Ang mga Nephite misaad sa pagpanalipod sa mga Ammonite gikan sa mga Lamanite (Alma 27:22–24; 53:12). Unsa ang buot buhaton sa mga Ammonite sa diha nga ilang makita ang mga kalisdanan sa mga Nephite? (Tan-awa sa Alma 53:13.) Ngano nga si Helaman midani sa mga katawhan sa dili paglapas sa ilang pagpakigsaad? (Tan-awa sa Alma 53:14–15; 56:8.) Unsa ang gitudlo niini mahitungod sa paghupot sa mga pagpakigsaad?
- Unsa ang gibuhat sa mga Nephite? (Tan-awa sa Alma 53:16.) Sa unsa nga paagi nga ang batan-on nga mga Ammonite mipakita sa kalig-on sa ilang pasalig aron pagtabang sa mga Nephite? (Tan-awa sa Alma 53:17. Sila misulod ngadto sa pagpakigsaad ug hugot sa paghupot sa ilang pagpakigsaad "sa tanan nga higayon." Isulat diha sa pisara og *Paghimo ug paghupot sa sagrado nga mga pakigsaad*.)

- Sa unsa nga paagi ang Ginoo mopalig-on kanato samtang kita maghimo og mga pakigsaad uban Kaniya ug mohupot niini nga mga pakigsaad "sa tanan nga higayon"?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Ang mga lalaki ug mga babaye kinsa mitugyan sa ilang mga kinabuhi ngadto sa Dios makakaplag nga Siya makahimo og labaw pa ka daghan diha sa ilang mga kinabuhi kay sa ilang mahimo. Siya mopalungtad sa ilang hingpit nga mga kalipay, mopalapad sa ilang panan-awon, mopalagsik sa ilang mga hunahuna, mopalig-on sa ilang mga kusog, mopabayaw sa ilang mga espiritu, mopilopilo sa ilang mga panalangin, mopalambo sa ilang mga kahigayunan, mohupay sa ilang mga kalag, mobayaw sa mga kahigayunan, ug mobu-bu sa kalinaw. Bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi diha sa pag-alagad sa Dios makakaplag og kinabuhing dayon" (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 361).

- Ang batan-on nga mga Ammonite mihangyo ni Helaman nga mahimo nga ilang pangulo (Alma 53:19; 56:1–5). Si Helaman usa ka propeta ug usa ka halangdon nga pari ibabaw sa Simbahan (Alma 37:1–2, 14; 46:6). Ngano nga ang paghukom sa pagsunod sa usa ka propeta nakapalambo sa pagkaepektibo sa batan-on nga mga Ammonite diha sa mga pakiggubat nga ilang pagaawayon? Unsa nga mga matang sa mga pangulo nga makapahuyang sa mga katawhan diha sa ilang espirituhanon nga mga pakiggubat?

- Sa unsa nga paagi nga ang batan-on nga mga Ammonite mitubag sa mga sugo nga ilang nadawat? (Tan-awa sa Alma 57:21. Isulat diha sa pisara ang *Sunod sa propeta sa "walay pagkasayop*.) Ngano nga mahinungdanon ang pagsunod nga walay pagkasayop sa mga pagtulun-an sa propeta sa Ginoo? (Tan-awa ang kinutlo diha sa ubos.) Unsa ang pipila ka mga piho nga mga butang nga kinahanglan gayud nga atong buhaton karon aron mosunod sa propeta sa "walay pagkasayop"?

  Si Presidente Harold B. Lee nagtudlo:

  "Ang gahum ni Satanas molambo; atong makita ang ebidensya niini sa matag dapit. . . .

  Karon ang bugtong kahilwasan nga ania kanato ingon nga mga sakop niini nga Simbahan mao ang pagbuhat sa walay pagkasayop kon unsa ang gisulti sa Ginoo sa Simbahan dinha niana nga adlaw sa diha nga ang Simbahan natukod. Kita kinahanglan gayud nga makat-on sa pagpatalinghug sa mga pulong ug mga sugo nga ihatag sa Ginoo pinaagi sa iyang propeta, 'ingon nga siya nakadawat kanila, maglakaw sa tanan nga pagkabalaan diha sa akong atubangan; . . . ingon og gikan sa akong kaugalingon nga ba-ba, sa tanan nga pagpailub ug hugot nga pagtuo.' (D&P 21:4–5.) Adunay pipila ka mga butang nga nagkinahanglan sa pagpailub ug hugot nga pagtuo. Kamo mahimo nga dili makagusto kon unsay magagikan sa kadagkoan sa Simbahan. Kini mahimo nga mosukwahi sa inyong politikanhon nga mga panan-aw. Kini mahimo nga mosukwahi sa inyong katilingbanon nga mga panan-aw. Kini mahimo nga makababag sa pipila sa inyong katilingbanon nga kinabuhi. Apan kon kamo maminaw ngadto niini nga mga butang, ingon og gikan sa ba-ba sa Ginoo mismo, uban sa pailub ug hugot nga pagtuo, ang saad mao nga 'ang mga ganghaan sa impyerno dili makabuntog batok kaninyo; oo, ug ang Ginoong

Dios mopatibulaag sa mga gahum sa kangitngit diha sa inyong atubangan, ug mohimo sa mga langit sa pagkurog alang sa inyong kaayohan, ug himaya sa iyang ngalan.' (D&P 21:6.)" (sa Conference Report, Okt. 1970, 152; o *Improvement Era*, Dis. 1970, 126).

2. Ang batan-on nga mga sundalo migamit sa ilang hugot nga pagtuo diha sa Dios ug nakig-away sa maisugon nga paagi.

Hisguti ang Alma 56:9–58:41. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Kon ikaw nagamit sa hulagway sa batan-on nga manggugubat, ipakita kini karon.

- Ang unang kasundalohan nga giatubang sa batan-on nga mga Ammonite mao ang labing kusgan ug labing daghan nga mga sundalo sa mga Lamanite (Alma 56:34–43). Unsa ang tubag sa batan-on nga mga sundalo sa diha nga si Helaman nangutana kanila kon buot ba sila nga moadto batok niini nga mga sundalo? (Tan-awa sa Alma 56:44–47.) Gikan kang kinsa nga kining mga mangggubat nakakat-on sa pagbaton og ingon ka dakong hugot nga pagtuo ug kaisug? (Tan-awa sa Alma 56:47–48; tan-awa usab sa Alma 53:21; 57:21. Kon ikaw nagtudlo sa mga hingkod, isulat diha sa pisara ang *Tudloi ang atong mga anak sa pagtuo diha sa Dios*. Kon ikaw nagtudlo sa mga batan-on isulat ang *Sunod sa matarung nga mga pagtulun-an sa mga ginikanan.*

  Aron paghatag og gibug-aton sa impluwensya sa mga inahan nga maangkon sa ilang mga anak, ikaw mahimo nga mobasa sa mosunod nga pamahayag ni Presidente Spencer W. Kimball:

  "Aron mahimo nga matarung nga babaye sa panahon sa naghinapos nga mga talan-awon dinhi sa yuta, sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi sa atong Manluluwas, usa ka linain nga dungganan nga balaang tawag. Ang kalig-on ug impluwensya sa matarung nga babaye karon mahimo nga pil-on sa makapulo kon unsa unta kini diha sa labaw ka malinawon nga mga panahon. Siya gibutang dinhi aron sa pagtabang sa pagpalambo sa pagpanalipod, ug sa pagbantay sa panimalay—diin mao ang sukaranan sa katilingban ug labing dungganan nga institusyon. Ang uban nga institusyon sa katilingban mahimo nga magduhaduha ug gani mapaksyas, apan ang matarung nga babaye makatabang sa pagluwas sa panimalay, diin tingali mao ang katapusan mao ang bugtong santuwaryo nga nahibaloan sa pipila ka mga mortal diha sa taliwala sa unos ug kaguliyang" (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball [1982],326–27).

- Ang batan-on nga mga sundalo wala magduhaduha sa mga pagpamatuod sa ilang mga inahan (Alma 56:48). Ngano nga mahinungdanon alang sa mga anak nga masayud sa kalig-on ug katinuod sa mga pagpamatuod sa ilang mga ginikanan? Sa unsa nga mga paagi ang mga ginikanan makahimo sa pakigbahin sa ilang mga pagpamatuod uban sa ilang mga anak?

- Sa panahon sa malisud nga gubat, daghan nga mga Nephite "hapit na mosibug" (Alma 57:20; tan-awa usab sa mga bersikulo 12–19). Unsa ang mga tubag sa batan-on nga mga Ammonite sa panahon niini nga gubat? (Tan-awa sa Alma 57:19–20. Isulat diha sa pisara "*Pagkadili matarung ug walay pagkahadlok," bisan kon ang uban "mosibug.*")

- Unsa ang mga sangputanan sa hugot nga pagtuo ug kaisug sa batan-ong mga Ammonite? (Tan-awa sa Alma 57:22–25; 58:31–33, 39.) Sa unsa nga paagi kita magpabilin nga "dili matarug" ug "walay kahadlok," bisan kon ang mga higala, ug mga kauban, ug ang uban maoy "hapit na mosibug"? Sa unsa nga paagi kita makapalig-on niadtong kinsa "hapit na mosibug"?

- Sa unsa nga mga paagi ang batan-on nga mga Ammonite "dili matarug ug walay kahadlok"? (Alang sa pipila ka mga panig-ingnan, tan-awa sa Alma 53:20–21; 57:26–27; 58:40.)

  a. "Hilabihan ka walay kahadlok tungod sa pagkaisug" (Alma 53:20).
  b. "Sila . . . matinud-anon sa tanan nga panahon sa bisan unsa nga butang nga gisalig kanila" (Alma 53:20).
  c. "Sila mga tawo sa kamatuoran ug kaligdong" (Alma 53:21).
  d. Sila adunay "hilabihan ka hugot nga pagtuo diha niana diin sila gitudloan sa pagtuo" (Alma 57:26).
  e. Sila "mibutang sa ilang pagsalig diha sa Dios sa kanunay" (Alma 57:27).
  f. Sila "[makanunayon] diha niana nga kalingkawasan diin ang Dios [mihimo] kanila nga gawasnon" (Alma 58:40).
  g. Sila "higpit sa paghinumdom sa Ginoo nga ilang Dios adlaw-adlaw" (Alma 58:40).
  h. Sila naghupot "sa mga balaod sa Dios, ug sa iyang mga paghukom ug sa iyang mga sugo sa kanunay" (Alma 58:40).
  1. "Ang ilang hugot nga pagtuo lig-on diha sa panagna" (Alma 58:40).

  Hatagi og gibug-aton nga ang batan-on nga mga Ammonite nakapalambo niini nga mga kinaiya diha sa ilang kabatan-on, sa wala pa sila mahimo nga mga sundalo. Kon ikaw nagtudlo sa mga batan-on, isulat diha sa pisara ang *Pagpalambo sa matarug nga mga hiyas dinha sa atong pagkabatan-on*.

- Diha sa usa ka gubat, ang mga kasundalohan nga Nephite nga gipangulohan ni Helaman, Gid, ug Teomner nag-atubang sa "usa ka kaaway diin hilabihan ka daghan," apan sila nakadawat og gamay kaayo nga hinabang gikan sa yuta sa Zarahemla (Alma 58:1–9). Ngadto sa unsa nga kapanguhaan ang gidangpan sa mga Nephite alang kusog? (Tan-awa sa Alma 58:10. Isulat diha sa pisara ang *Pag-ampo sa kusog ug kaluwasan*.)

- Sa unsa nga paagi ang Ginoo mitubag sa mga pag-ampo sa mga Nephite? (Tan-awa sa Alma 58:11–12.) Sa unsa nga mga paagi ang ingon nga mga tubag sa mga pag-ampo makatabang kanato sa "pagbaton og kaisug"?

Panapos

Basaha ug hisguti ang pamahayag ni Presidente Ezra Taft Benson diha sa pahina 177. Kalabut uban niini nga pamahayag, iribyu ang mga baruganan nga imong gisulat diha sa pisara.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Mga pasabut gikan sa Alma 60–61

Hisguti ang Alma 60 ug 61, diin naglangkob sa sulat ni Moroni ngadto ni Pahoran, ang gobernador sa yuta, ug ang tubag ni Pahoran. Gilakip dinhi niini nga mga kapitulo ang mga leksyon diha sa:

a. Paggamit sa tanan nga mga kapanguhaan nga gisangkap sa Ginoo (Alma 60:21).
b. Paglimpyo "ang sulod sa sudlanan" (Alma 60:23).
c. Kay "napugos sumala sa pakigsaad nga [kita] mihimo sa paghupot sa mga sugo" (Alma 60:34).
d. Nangita sa himaya sa Dios, dili ang "pagtahud sa kalibutan" (Alma, 60:36).
e. Wala masuko (Alma 61:9).

Leksyon
33

"Usa ka Lig-on nga Tukuranan"

Helaman 1–5

Katuyoan

Aron sa pag-awhag sa mga sakop sa klase sa pagtukod sa ilang mga pagpamatuod diha sa tukuranan ni Jesukristo.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Helaman 1–2. Ang panagbangi sa sulod milambo taliwala sa mga Nephite samtang ang tinago nga mga buhat ug pagkadautan mitubo. Si Gadianton nahimong nga pangulo sa kang Kishkumen nga tinago nga pundok sa mga tulisan.
   b. Helaman 3. Kaliboan mipasakop sa Simbahan ug misugod sa pag-uswag. Pipila sa mga sakop sa Simbahan gibayaw sa garbo.
   c. Helaman 4. Ang mga Lamanite ug Nephite nga mga masupilon mibuntog sa mga Nephite tungod sa pagkadautan ug garbo sa mga Nephite.
   d. Helaman 5. Si Nephi ug Lehi nahinumdom sa tambag sa ilang amahan sa pagtukod sa ilang katukuran diha sa dakong bato ni Kristo. Ang mga milagro nahitabo diha sa ilang pagpangalagad samtang sila nagsangyaw og paghinulsol.
2. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagpili og usa sa mosunod nga mga kapilian:
   a. Hangyoa ang gamay nga pundok sa mga sakop sa klase sa pag-andam sa pag-awit sa mga bersikulo 1, 2, 3, ug 7 diha sa himno "Pagkalig-on sa Tukuranan" (*Mga Baruganan sa Ebanghelyo*, p. 320).
   b. Pag-andam sa pag-awit o pagbasa sa mga pulong sa bersikulo 1, 2, 3, ug 7 sa "Pagkalig-on sa Tukuranan" uban sa mga sakop sa klase.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipaila ang pasundayag nga imong giamdan (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 2). Human sa himno o awit, ipasabut nga ang leksyon karon nagpakita sa kalainan tali sa mga katawhan kinsa mitukod diha sa huyang nga tukuranan, sama sa mga tawo kinsa mibutang sa ilang pagsalig dinha sa katigayunan o lawasnon nga kusog, ug sa mga katawhan kinsa mitukod sa ilang tukuranan diha sa "lig-on nga sukaranan sa [ilang] Manunubos, . . . diin mao ang usa ka lig-on nga tukuran" (Helaman 5:12).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay alang sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Panagbangi milambo taliwala sa mga Nephite.

Hisguti ang Helaman 1–2. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga si Pahoran, ang labaw nga maghuhukom, namatay, ug tulo sa iyang mga anak nga lalaki—si Pahoran, Paanchi, ug Pacumeni—nag-ilogay sa hukmanan (Helaman 1:1–4).

- Sa unsa nga paagi mitubag si Paanchi ug Pacumeni sa diha nga si Pahoran maoy napili nga labaw nga maghuhukom? (Tan-awa sa Helaman 1:5–7.) Unsa ang nahitabo tungod sa pagsukol ni Paanchi? (Tan-awa sa Helaman 1:8–13.)
- Human si Pacumeni nahimong labaw nga maghuhukom, ang mga Lamanite miabut aron makiggubat batok sa mga Nephite (Helaman 1:13–17). Ngano nga ang mga Nephite wala makaandam sa pagpanalipod sa ilang mga kaugalingon batok sa pagsulong sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Helaman 1:18.) Sa unsa nga paagi nga ang panagbingkil makahuyang sa mga nasud ug mga katilingban? mga purok ug istaka? mga banay ug sa tagsa-tagsa? Unsa ang atong mabuhat aron sa paglikay o pagbuntog sa panagbingkil?
- Si Gadianton kinsa "hilabihan ka hanas sa daghan nga mga pulong, ug usab sa iyang pagpangilad," nahimo nga pangulo sa pundok ni Kishkumen (Helaman 2:4). Unsa ang gisaad ni Gadianton sa mga sumusunod ni Kishkumen aron sa pagdani kanila nga mosunod kaniya? (Tan-awa sa Helaman 2:5; tan-awa usab sa Helaman 5:8.) Sa unsa nga mga paagi nga ang mga katawhan usahay maimpluwensya pinaagi sa pag-ulog-ulog ug sa saad sa gahum? Sa unsa nga paagi kita makalikay niini nga impluwensya?

2. Liboan ka mga tawo mipasakop sa Simbahan; pipila ka mga sakop sa Simbahan gibayaw diha sa garbo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 3.

- Helaman 3 mikabat og mga 11 ka mga tuig sa kasaysayan sa mga Nephite. Sa panahon niadtong 11 ka mga tuig, ang mga Nephite nakasinati og mga yugto sa kalinaw ug mga yugto sa panagbingkil. Unsa ang nakatandog sa kalinaw sa mga Nephite niadtong nga mga tuiga? (Tan-awa sa Helaman 3:1, 33–34.) Unsa ang nakaingon sa garbo sa mga Nephite? (Tan-awa sa Helaman 3:36.) Sa unsa nga paagi nga ang garbo makatandog sa kalinaw sa atong mga kinabuhi? Unsa ang atong mabuhat aron sa pagbantay batok sa garbo? (Tan-awa sa Helaman 3:27–30; tan-awa sa usab sa Deuteronomio 8:11, 17–18; Alma 62:48–51.)
- Ipabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog ang Helaman 3:29. Unsa ang ipasabut niini "mosagop diha sa pulong sa Dios"? Sa unsa nga paagi kita mapanalanginan samtang kita "mosagop diha sa pulong sa Dios"? (Tan-awa sa Helaman 3:27–30; tan-awa usab sa 1 Nephi 11:25; 15:24.)

- Diha sa ika 51 ka tuig, pipila ka mga sakop sa Simbahan misugod sa pagpanggukod sa uban (Helaman 3:33–34). Sa unsa nga paagi ang mapainubsanon nga mga sakop ni Kristo mitubag ngadto sa pagpanggukod gikan sa mapagarbuhon nga mga sakop sa Simbahan? (Tan-awa sa Helaman 3:25.) Sa unsa nga paagi nga ang ilang paning-ingnan makatabang kanato sa panahon nga kita nag-atubang og pagpanggukod, pagsaway, o kalisdanan?
- Mapainubsanon nga mga sakop sa Simbahan nabalaan tungod sa ilang "pagtugyan sa ilang mga kasingkasing ngadto sa Dios" (Helaman 3:35). Unsa ang pagkabalaan? (Ang paagi nga mahimo nga limpyo, putli, ug gawasnon gikan sa sala pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo. Tan-awa sa D&P 76:41; 88:74–75.) Unsa ang gipasabut sa pagtugyan sa atong mga kasingkasing ngadto sa Dios?

3. Mga Lamanite ug mga Nephite nga mga masupilon mibuntog sa mga Nephite.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 4.

- Ang mga masupilon nga Nephite midani sa mga Lamanite sa pag-adto sa gubat batok mga Nephite. Ang mga Lamanite mibuntog sa mga Nephite ug miangkon og daghan sa ilang mga kayutaan (Helaman 4:5). Unsa ang napanid-an ni Mormon, kinsa mipamubo sa basahon ni Helaman, nga hinungdan sa kahuyang sa mga Nephite? (Tan-awa sa Helaman 4:11–13.) Unsa ang susama nga mga butang ang anaa tali sa mga lihok sa mga Nephite ug sa mga lihok sa pipila ka mga tawo karon? Sa unsa nga paagi nga ang pag-angkon sa atong pagsalig diha sa Ginoo makapalig-on kanato?
- Si Moronihah, Lehi, ug Nephi nanagna sa "daghan nga mga butang ngadto sa mga katawhan . . . mahitungod sa ilang kadautan ug unsa ang mahitabo ngadto kanila kon sila dili maghinulsol sa ilang mga sala" (Helaman 4:14). Unsa ang nahitabo sa diha nga ang mga katawhan misugod sa paghinulsol? (Tan-awa sa Helaman 4:15–16; tan-awa usab sa mga bersikulo 21–26.)

4. Si Nephi ug Lehi nahinumdom sa tambag sa ilang amahan. Mga milagro nag-uban sa ilang pagpangalagad.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 5.

- Ngano nga si Nephi mihunong sa pagkamaghuhukom aron sa pagsangyaw sa pulong sa Dios? (Tan-awa sa Helaman 5:1–4.) Unsa ang nahinumduman ni Nephi ug Lehi nga gisulti sa ilang amahan mahitungod sa ilang mga ngalan? (Tan-awa sa Helaman 5:5–7.) Sa unsa nga paagi nga ang mga panig-ingnan sa mga propeta, ubang mga pangulo sa Simbahan ug uban nga matarung mga katawhan nakatabang kaninyo?
- Unsa ang gitudlo ni Helaman ngadto sa iyang anak nga mga lalaki mahitungod sa Pag-ula ni Jesukristo? (Tan-awa sa Helaman 5:9–11.)
- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Helaman 5:12. Unsa ang ipasabut sa pagtukod diha bato ni Kristo? (Tan-awa usab sa 3 Nephi 14:24–27.) Unsa ang pipila ka kusog nga mga hangin ug mga unos nga gipadala ni Satanas nganhi kanato? Sa unsa nga paagi si Kristo makatabang kanato sa pagsugakod niini nga mga hangin ug mga unos?

- Ngano nga kita modangop kang Kristo ingon nga atong bato? Unsa ang mga tukuranan nga ang mga tawo usahay motukod diha sa ilang mga kinabuhi kay ni Kristo. Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang inyong gitukod ang inyong kinabuhi diha sa bato ni Kristo?
- Unsa nga mahinungdanon nga mga milagro ang nahitabo sa Zarahemla samtang si Nephi ug Lehi nagsangyaw sa ebanghelyo? (Tan-awa sa Helaman 5:17–19.) Ngano nga mahinungdanon nga ang mga Lamanite mosalikway sa "pagkadautan sa mga tradisyon sa ilang mga amahan"? (Tan-awa sa Helaman 5:19, 51; tan-awa usab sa Mosiah 1:5.)

  Si Elder Richard G. Scott miingon: "Ako magpamatuod nga kamo makatangtang sa mga babag sa kalipay ug makakaplag og labaw ka dako nga kalinaw samtang kamo mohimo sa inyong unang panumpa sa inyong pagkasakop diha sa Simbahan ni Jesukristo, ug sa Iyang mga pagtulun-an nga tukuranan sa inyonng kinabuhi. Kon ang mga tradisyon o mga pamatasan sa banay o nasud nahisupak sa mga pagtulun-an sa Dios, kalimti kini. Kon ang mga tradisyon ug mga pamatasan nahiangay diha sa Iyang mga pagtulun-an, sila kinahanglan nga amumahon ug pagasundon aron sa pagpatunhay sa inyong kultura ug kabilin. Adunay usa ka kabilin nga kinahanglan dili gayud ninyo usbon. Kini mao kana nga kabilin nga miabut gikan sa inyong pagka usa ka anak nga babaye ug anak nga lalaki sa Amahan sa Langit" (sa Conference Report, Abr. 1998, 114; o *Ensign*, Mayo 1998, 87).
- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Helaman 5:21–32. Unsa ang nahitabo human ang mga katawhan misugod sa paghinulsol? (Tan-awa sa Helaman 5:43–45.) Sa unsa nga paagi nga ang Espiritu Santo mipamatuod sa mga katawhan? (Tan-awa sa Helaman 5:45–47.) Sa unsa nga paagi nga ang Espiritu Santo nagpamatuod sa kamatuoran diha sa inyong kinabuhi?
- Unsa ang gibuhat sa mga katawhan sa diha nga sila nakadawat og usa ka saksi sa Manluluwas? (Tan-awa sa Helaman 5:49–52.) Unsa ang atong kapangakohan sa panahon nga kita makadawat og usa ka saksi sa balaanon ug makaluwas nga gahum ni Jesukristo? (Tan-awa sa D&P 38:9; 88:81.)

Panapos

Ipabasa og kusog pag-usab sa sakop sa klase ang Helaman 5:12. Hatagi og gibug-aton nga kita makapanalipod sa atong mga kaugalingon batok sa garbo, panagbangi, ug kang Satanas nga "gamhanang unos" pinaagi sa pagtukod sa atong tukuranan diha sa bato ni Jesukristo.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Hinumdumi, hinumdumi, akong anak nga mga lalaki" (Helaman 5:4–14)

- Diha sa Basahon ni Mormon adunay labaw sa 240 ka mga higayon sa pulong *hinumdumi* o mga matang sa pulong (sama sa *nahinumduman, handumanan,* o

ayaw hikalimti). Napulog lima niini nga mga higayon anaa sa Helaman 5. Unsa ang kinahanglan gayud nga atong hinumduman? (Tan-awa sa Helaman 5:9; tan-awa usab sa Mosiah 3:17.) Ngano nga mahinungdanon ang paghinumdom?

Si Elder Spencer W. Kimball miingon:

"Kon kamo mangita diha sa diksyonaryo alang sa labing mahinungdanon nga pulong, nasayud ba kamo kon unsa kini? Kini mao ang 'hinumdumi.' Tungod kay [kitang] tanan mihimo og pagpakigsaad . . . ang atong labing gikinahanglan mao ang paghinumdom. Mao ang hinungdan nga ang matag usa moadto sa tigum sa sakramento matag adlaw nga Igpapahulay—aron sa pag-ambit sa sakramento ug maminaw ngadto sa mga pari nga mag-ampo nga [kita] ' . . . sa kanunay mahinumdom kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo diin siya mihatag [kanato].' . . . 'Hinumdumi' mao ang pulong" ("Circles of Exaltation" [pakigpulong ngadto sa relihiyoso nga mga tigtudlo, Brigham Young University, 28 June 1968], 8).

2. "Pagtugyan sa [atong] mga kasingkasing ngadto sa Dios" (Helaman 3:35)

Samtang kamo naghisgot sa Helaman 3:35, pagpakigbahin sa mosunod nga pamahayag ni Elder Neal A. Maxwell:

"Ang pagtugyan lamang ngadto sa Dios nga kita makasugod sa pagkaamgo sa Iyang kabubut-on alang kanato. Ug kon kita sa tinud-anay mosalig sa Dios, ngano nga dili motugyan ngadto sa Iyang mahigugmaon og walay kinutuban nga pagpakabana. Human sa tanan, Siya nasayud kanato ug sa atong mga kalagmitan labaw kaayo kay sa atong nabuhat" (sa Conference Report, Abr. 1985, 91; o *Ensign*, Mayo 1985, 72).

“Sa Unsa nga Paagi nga Kamo Nahikalimot sa Inyong Dios?”

Leksyon
34

Helaman 6–12

Katuyoan Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makaila sa pagbalik-balik gikan sa pagkamatarung ngadto sa pagkadautan ug balik ngadto sa pagkamatarung.

Pagpangandam Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo sa mosunod nga mga kasulatan:

a. Helaman 6:1–14. Ang mga Lamanite nahimong labaw ka matarung kay sa mga Nephite. Ang mga katawhan gipanalanginan uban sa kalinaw ug kauswagan.
b. Helaman 6:15–10:1. Ang mga Nephite nahimo nga mapagarbuhon ug dautan. Si Nephi mitawag sa mga katawhan sa paghinulsol. Human makasaksi sa mga panghitabo nga naglibut sa pagbuno sa labaw nga maghuhukom, pipila ka tawo midawat kang Nephi ingon nga usa ka propeta, apan ang kadaghanan nagpabilin nga dili mahinulsolon.
c. Helaman 10:2–11:6. Ang Ginoo mihatag ni Nephi og gahum sa pagbugkos. Si Nephi naghangyo sa Ginoo sa pagpanton sa mga Nephite pinaagi sa pagpadala og kagutom.
d. Helaman 11:7–38; 12. Ang mga Nephite nagpaubos sa ilang mga kaugalingon ug naghinulsol. Ang Ginoo mipadala og ulan sa hangyo ni Nephi ug mipanalangin pag-usab sa mga Nephite uban sa kalinaw ug kauswagan. Si Mormon miila sa pagbalik-balik sa pagkamatarung ug pagkadautan ug misulti kon unsaon sa pag-usab sa pagbalik-balik sa panahon.

2. Andama ang mosunod nga gilis sa mga pulong:

Pagkamatarung ug Kauswagan
Garbo ug Pagkadautan
Kalaglagan ug Pag-antus
Pagkamapainubsanon ug Paghinulsol

Kon ikaw dili buot mogamit sa gilis sa mga pulong, isulat ang mga pulong diha sa pisara kon ang leksyon nagkinahanglan sa mga gilis sa pulong.

3. Ipasabut sa usa ka sakop sa klase nga mangandam sa pagpasabut sa mubo nga paagi sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa Helaman 7:13–29; 8:9.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Isulat ang mosunod nga mga numero diha sa pisara: 2, 3, 5, 8, 12.

Ipasabut nga kining mga numero nagsunod sa usa ka tinuyo nag pagkasunod-sunod. Pangutan-a ang mga sakop sa klase kon unsa ang sunod nga tulo ka mga numero. (Ang sunod nga tulo ka mga numero mao ang 17, 23, ug 30. Ikaw mahimo nga mopasabut nga ang sumbanan giporma pinaagi sa pagdugang og 1 ngadto sa unang numero, 2 ngadto sa ikaduhang numero, 3 ngadto sa ikatulong numero, ug ngadto sa sunod pa gyud.)

Ipasabut nga diha sa Basahon ni Mormon adunay usa ka sumbanan nga ingon og matag-anan sama niini nga pagkasunod. Ang sumbanan gibalik-balik sa daghang mga higayon. Pinaagi sa pag-ila niini nga sumbanan, kita makalikay sa pagbuhat sa hinungdan sa kalaglagan sa mga Nephite.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimo nga labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon unsa sa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

Kini nga leksyon gibahin ngadto sa upat ka mga seksyon. Matag seksyon naghisgot uban sa usa ka hugna sa pagbalik-balik sa garbo. Diha sa mga panahon nga gipasabut, ibutang diha sa pisara ang gilis sa mga pulong nga nahiangay uban sa matag seksyon. Pagdibuho og mga pana aron pagsumpay sa gilis sa mga pulong ingon sa gipakita sa ubos:

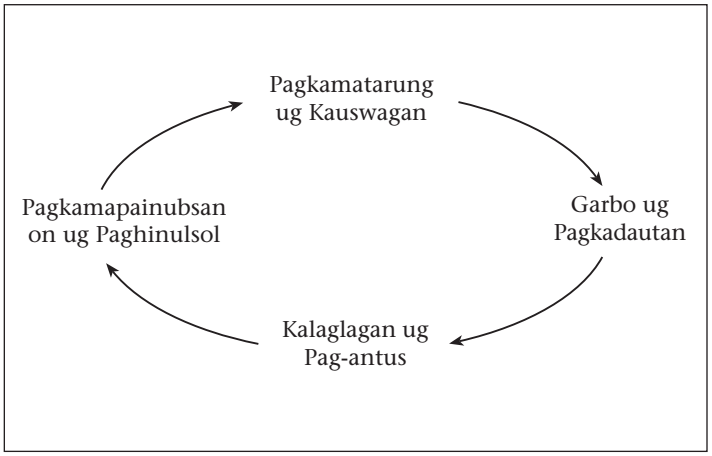

1. Ang mga katawhan matarung ug gipanalanginan uban sa kalinaw ug kauswagan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 6:1–14. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga si Nephi ug Lehi nahimong mga

misyonaryo ngadto sa mga Lamanite ug nakatabang og daghan nga maghinulsol ug magpabunyag. Ang mga Lamanite sa wala madugay nahimong labaw ka matarung kay sa mga Nephite.

- Unsa nga mga kinaiya ang anaa sa mga Lamanite nga nakatabang kanila nga nahimong labaw nga matarung kay sa kadaghanan sa mga Nephite. (Tan-awa sa Helaman 6:1.) Sa unsa nga paagi nga ang nakabig nga mga Lamanite misulay sa pagtabang sa mga Nephite? (Tan-awa sa Helaman 6:4–6.) Unsa ang sangputanan? (Tan-awa sa Helaman 6:7–14.)

Ibutang ang gilis sa pulong *Pagkamatarung ug Kauswagan* diha sa pisara.

2. Ang mga Nephite nahimong mapagarbuhon ug dautan. Si Nephi mitawag kanila sa paghinulsol.

Hisguti ang Helaman 6:15–10:1. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga human ang mga Nephite nahimong mauswagon, daghan kanila ang nagsugod sa paghikalimot sa Dios ug nangita sa mga katigayunan ug ubang kalibutanon nga mga butang.

Ibutang ang gilis sa pulong *Garbo ug Pagkadautan* diha sa pisara.

- Ngano nga ang kauswagan sa kasagaran mosangpot sa pagkadautan? (Tan-awa sa Helaman 6:17; 7:20–21.)
- Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Helaman 6:21–24 ug 7:4–5 ug moila sa mga kinaiya sa mga tulisan ni Gadianton. Hain niini nga mga elemento ang anaa karon? Sa unsa nga paagi kita angay nga makig-away sa dautan nga mga impluwensya diha sa atong mga katilingban?
- Kinsa ang tinubdan sa tinago nga mga kalihokan? (Tan-awa sa Helaman 6:25–30.) Unsa ang gibuhat sa mga Nephite samtang si Satanas "adunay gahum diha sa [ilang] mga kasingkasing"? (Tan-awa sa Helaman 6:31.)

Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Helaman 6:34–38, mangita alang sa mga kalainan tali sa mga Nephite ug sa mga Lamanite. Ikaw mahimo nga motingob sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara sa usa ka tsart sama sa usa diha sa ubos:

MGA NEPHITE	MGA LAMANITE
Nagkakunhod tungod sa pagkawalay pagtuo (bersikulo 34).	Mitubo sa kasayuran sa Dios (bersikulo 34).
Mitubo diha sa pagkadautan ug pagkasalawayon (bersikulo 34).	Naglakaw diha sa kamatuoran ug pagkamatarung sa atubangan sa Dios (bersikulo 34).
Nawad-an sa giya sa Espiritu sa Ginoo (bersikulo 35).	Midawat sa Espiritu (bersikulo 36).
Milig-on ug mibulig sa mga tulisan ni Gadianton (bersikulo 38).	Mosangyaw sa pulong sa Dios ngadto sa mga tulisan ni Gadianton (bersikulo 37).

- Ngano nga ang Espiritu “mibiya gikan sa mga Nephite? (Tan-awa sa Helaman 6:35.) Ngano ang Ginoo “mibu-bu sa iyang Espiritu diha sa mga Lamanite? (Tan-awa sa Helaman 6:36.) Unsa ang ikatudlo niini kanato mahitungod sa unsa nga paagi kita makadawat sa impluwensya sa Espiritu Santo?

Ipasabut nga sa diha nga ang mga Nephite nagpadayon sa ilang pagkadautan, ang Ginoo mipadala sa anak nga lalaki ni Helaman nga si Nephi aron sa pagtawag kanila sa paghinulsol. Sa diha nga sa Nephi nakakita sa pagkadautan sa mga katawhan, “ang iyang kasingkasing napuno uban sa kasubo” (Helaman 7:6). Siya miluhod diha sa iyang tore sa tanaman aron mag-ampo. Samtang siya mibu-bu sa iyang kasingkasing ngadto sa Dios, usa ka pundok sa mga katawhan nagkatapok, nagpakisayud ngano nga siya nagbangutan alang sa pagkadautan sa mga katawhan (Helaman 7:11).

Hangyoa ang gitudlo nga sakop sa klase sa paghatag og usa ka mubo nga taho sa mga panghitabo nga gihulagway diha sa Helaman 7:13–29; 8:9.

- Unsa ang reaksyon sa mga katawhan sa diha nga si Nephi mibadlong kanila tungod sa ilang pagkadautan? (Tan-awa sa Helaman 8:1–10.) Ngano nga daghan kaayo ang nagpabilin nga dili mahinulsulon?

- Unsa ang reaksyon sa mga katawhan human si Seantum mitug-an sa pagbuno sa iyang igsoon nga lalaki, ang labaw nga maghuhukom? (Tan-awa sa Helaman 9:39–10:1.) Human ang mga katawhan maglantugi kon si Nephi usa ba propeta o usa ka dios, sila mibiya kaniya nga nagbarug nga nag-inusara. Unsa ang nakapugong kanato gikan sa pagpaminaw sa mga propeta sa ulahing mga adlaw?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: “Ang duha ka mga pundok kinsa maglisud sa pagsunod sa Propeta mao ang mapagarbuhon kinsa makinaadmanon ug ang mapagarbuhon kinsa adunahan. Ang mga makinaadmanon mahimo nga mobati nga ang propeta nadasig lamang kon siya mouyon kanila; kon dili, ang propeta mihatag lamang sa iyang hunahuna—nagsulti lamang ingon nga usa ka tawo. Ang adunahan mahimo nga mobati nga sila wala magkinahanglan sa pagdawat og tambag sa usa ka ubos nga propeta.” (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 138).

3. Ang Ginoo mihatag kang Nephi og gahum sa pagbugkos. Ang dili mahinulsulon nga mga Nephite nag-atubang og gubat ug kagutom.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 10:2–11:6. Ipasabut nga ang mga Nephite nakalimot sa Ginoo ug nagpadayon diha sa pagkadautan. Tungod sa ilang pagkadautan, ang mga katawhan nakasinati og malukupon nga kalaglagan ug pag-antus.

- Ang Ginoo mihatag ni Nephi og gahum sa pagbugkos nag-ingon nga “tanan nga mga butang [mahimo] sumala sa pulong ni [Nephi]” (Helaman 10:5–10). Ngano ang Ginoo mitugyan kang Nephi sa dakong gahum? (Tan-awa sa Helaman 10:4–5.)

- Unsa ang nahitabo sa mga katawhan human sila mosalikway ni Nephi ug misupak sa Dios? (Tan-awa sa Helaman 10:18–11:2.) Unsa ang giampo ni Nephi aron pagtabang sa mga katawhan nga mahinumdom sa Ginoo ug maghinulsol? (Tan-awa sa Helaman 11:4.) Ngano nga si Nephi nag-ampo alang sa kagutom kaysa gubat? (Tan-awa sa Helaman 11:4.) Sa unsa nga paagi ang pag-ampo ni Nephi gitubag? (Tan-awa sa Helaman 11:5–8.)

Ibutang ang gilis sa pulong *Pagkalaglag ug Pag-antus* diha sa pisara.

4. Ang mga Nephite nagmapainubsanon sa ilang mga kaugalingon ug naghinulsol.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 11:17–38:12. Ipasabut nga ang kalaglagan ug pag-antus sa kagutom nakaimpluwensya sa mga Nephite balik sa Ginoo alang sa kahupayan. Sila nagmapainubsanon sa ilang mga kaugalingon ug naghinulsol.

Ibutang ang gilis sa pulong *Mapainubsanon ug Paghinulsol* diha sa pisara.

- Unsa ang atong makat-unan gikan sa tubag sa Ginoo ngadto sa pag-ampo ni Nephi aron paghunong sa kagutom? (Tan-awa sa Helaman 11:10–17.) Unsa ang gikinahanglan sa Ginoo diha sa mga katawhan sa dili pa siya mopahunong sa kagutom? (Tan-awa sa Helaman 11:14–15.)
- Sa unsa nga paagi nga ang mga katawhan sa makausaa pa napanalanginan alang sa ilang pagkamatinud-anon? (Tan-awa sa Helaman 11:20–21.)
- Unsa ang unang timailhan nga ang mubo nga tagal sa panahon nga pagkamapainubsanon ug pagkamatarung nagkahinapos? (Tan-awa sa Helaman 11:22.) Sa unsa nga paagi ni Nephi, Lehi, ug ang ilang mga kaigsoonan mipahunong sa panagbingkil? (Tan-awa sa Helaman 11:23.) Sa unsa nga paagi nga ang pagtudlo sa "tinuod nga mga punto sa doktrina" makatabang sa pagpahunong sa panagbingkil?

Sunod sa laing tagal sa panahon sa pagkadautan ug kalaglagan pinaagi sa gubat, unsa ang nakatabang sa mga katawhan sa paghinulsol ug pagbalik ngadto sa Ginoo? (Tan-awa sa Helaman 11:28–34.) Samtang kita gilibutan sa sama nga mga kahimtang ug pagkadautan, unsa ang atong mabuhat aron sa kanunay mahinumdom sa Ginoo?

- Paglabay sa duha ka mga tuig, ang mga Nephite "misugod na usab sa paghikalimot sa Ginoo nga ilang Dios" (Helaman 11:36). Ngano sa inyong hunahuna nga ang mga katawhan dali kaayo nga mahikalimot sa Ginoo? Sa unsa nga mga paagi kita malimot sa Ginoo karon?
- Si Mormon nag-ingon "ang mga anak sa mga tawo . . . anaa sa ubos nga kahimtang kay sa abug sa yuta" (Helaman 12:7). Sa unsa nga kapasikaran siya mihimo niini nga pamahayag? (Papuli-puliha ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo gikan sa Helaman 12:1–6, 8.)
- Kita adunay kagawasan sa pagsunod o sa dili pagsunod sa mga sugo sa Dios apan dili makapili sa mga sangputanan sa atong mga lihok. Unsa ang giingon ni Mormon nga mahimo nga kapalaran niadtong kinsa dili mosunod? (Tan-awa sa Helaman 12:25–26.) Unsa ang mahimo nga kapalaran niadtong kinsa naghinulsol ug mosunod sa Ginoo? (Tan-awa sa Helaman 12:23–24, 26.)
- Ipunting ang atensyon sa mga sakop sa klase ngadto sa liyok sa panahon diha sa pisara. Sa unsa nga paagi ang mga katawhan makaikyas gikan niini nga liyok sa panahon? (Tan-awa sa Alma 62:48–51; Helaman 12:23–24.)

Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: "Pangitaa ang tinuod nga mga butang, dili ang artipisyal. Pangitaa ang walay katapusan nga mga kamatuoran,

dili ang lumalabay nga kapritso. Pangitaa ang mahangturon nga mga butang sa Dios, dili ang alang niana nga diin ania dinhi karon ug mawala ugma. Tan-aw sa Dios ug mabuhi" (*Teachings of Gordon B. Hinckley* [1997], 494).

Panapos

Basaha ang mosunod nga pamahayag ni Gordon B. Hinckley, diin siya nagsulti kabahin sa Basahon ni Mormon:

Walay laing nasulat nga testamento nga tin-aw kaayo nga naghulagway sa kamatuoran nga kon ang mga tawo ug mga nasud maglakaw diha sa kahadlok sa Dios ug sa pagtahud ngadto sa iyang mga sugo, sila mouswag ug milambo, apan sa diha nga sila dili manumbaling kaniya ug sa iyang pulong, diha moabut ang pagkadunot nga kon dili masumpo pinaagi sa pagkamatarung, modala ngadto sa kahuyang ug kamatayon" (sa Conference Report, Okt. 1979, 10; o *Ensign*, Nob. 1979, 8).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Ang paglikay sa pagbalik-balik sa garbo

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna mahitungod sa usa ka makauulaw o binuang nga sayop o pagpili nga ilang nahimo. Unya hangyoa sila sa paghunahuna mahitungod sa unsa ang ilang nahimo aron sa paglikay nga mausab kana nga sayop. Hatagi ang mga sakop sa kahigayunan sa pagpakigbahin niini nga mga kasinatian.

Paghisgot ngano nga ang mga Nephite nagpadayon sa paghimo og mga paghukom nga nagdala kanila gikan sa pagkamatarung ngadto sa pagkadautan, nga misangput sa kalaglagan ug pag-antus.

- Unsa ang atong makat-unan gikan sa mga Nephite aron pagtabang kanato nga makalikay sa paghimo sa sama nga mga kasaysayan nga ilang nahimo?

2. "Sila mipamatuod sa pag-anhi ni Kristo" (Helaman 8:22)

Ipasabut nga ang mga propeta nagpamatuod kang Jesukristo ingon sa gibuhat sa tanang mga butang didto sa langit ug dinhi sa yuta. Unya himoa nga ang mga sakop sa klase nga magpulipuli pagbasa sa mga bersikulo gikan sa Helaman 8:11–24, mangita sa daghan nga mga saksi sa Manluluwas niadtong mga bersikulo. Ingon nga kabahin niini nga panaghisgot, ikaw mahimo nga mohatag og tinuyo nga pagtagad ngadto sa asoy sa tumbaga nga bitin ni Moises:

- Unsa ang gipaila sa tumbaga nga bitin? (Tan-awa sa Helaman 8:13–15; tan-awa usab sa Mga Numero 21:6–9; Juan 3:14–16.) Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa atong hugot nga pagtuo kang Kristo? Sa unsa nga paagi ang inyong hugot nga pagtuo kang Kristo ug sa Iyang Pag-ula makaapekto sa inyong kinabuhi?

Isip usa ka pagtapos niini nga paghisgot, ikaw mahimo nga mobasa sa pagpamatuod sa bag-o nga presidente sa Simbahan gikan sa Mensahe sa Unang Kapangulohan.

“Maghinulsol ug Mobalik ngadto sa Ginoo”

Leksyon
35

Helaman 13–16

Katuyoan

Aron sa pagpahinumdom sa mga sakop sa klase sa kamahinungdanon sa paghinulsol, pagbalik ngadto sa Ginoo, ug pagsunod sa mga propeta.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Helaman 13. Usa ka propeta nga Lamanite nga ginganlan og Samuel nanagna nga ang mga Nephite pagalaglagon gawas kon sila maghinulsol.
   b. Helaman 14. Si Samuel nanagna sa mga timailhan nga mag-una sa pagkatawo ug pagkamatay sa Manluluwas. Siya mipadayon sa pagtawag sa mga katawhan sa paghinulsol.
   c. Helaman 15–16. Si Samuel misulti sa mga Nephite sa pagkakabig sa mga Lamanite. Pipila sa mga Nephite mituo ni Samuel ug nagpabunyag. Ang uban mipatig-a sa ilang mga kasingkasing ug misulay sa pagpatay ni Samuel, apan siya gipanalipdan pinaagi sa gahum sa Dios.
2. Kon ang hulagway ni Samuel ang Lamanite diha sa Paril anaa, pangandam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62370 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 314).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghanduraw og usa ka ahente kinsa adunay usa lamang ka produkto nga ibaligya: kaalaot.

Unsa ang buhaton niini nga ahente aron sa pagbaligya sa iyang produkto? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga siya mohimo nga ang pagkaalaot nindot tan-awon o nga siya makalingla sa mga katawhan ngadto sa paghunahuna nga ang iyang produkto makahatag og kalipay kay sa kaalaot.)

- Si Satanas walay ikahalad gawas sa kaalaot (2 Nephi 2:17–18, 27). Sa unsa nga paagi nga si Satanas mohimo sa pagkaalaot ug sala nga nindot tan-awon? Sa unsa nga paagi siya mosulay sa paghaylo sa mga katawhan nga ang kalipay ug pagkamatarung wala tinguhaa?

Ipasabut nga dinhi niini nga leksyon kamo naghisgot sa mga panagna ni Samuel, usa ka Lamanite nga propeta. Si Samuel nagsangyaw sa usa ka pundok sa mga Nephite kinsa mitugot sa ilang mga kaugalingon nga mabuntog sa mga pagtintal ni Satanas. Ilang “gipangita ang kalipay sa pagbuhat og dautan” diin supak sa kinaiya sa Dios (Helaman 13:38).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay alang sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Samuel mipahimangno sa mga Nephite nga sila pagalaglagon gawas kon sila maghinulsol.

Hisguti ang Helaman 13. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga usa ka propeta nga Lamanite nga ginganlan og Samuel miabut aron pagsangyaw sa Zarahemla, apan ang mga Nephite mipapahawa kaniya sa yuta. Ang Ginoo misugo kang Samuel sa pagbalik ngadto sa Zarahemla ug managna. Sa diha nga ang mga Nephite wala motugot ni Samuel nga mosulod sa dakbayan, siya mibarug sa paril sa dakbayan ug nanagna ngadto kanila (Helaman 13:1–4). Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Samuel, ipakita kini sa tibuok leksyon.

- Si Samuel mipahimangno sa mga katawhan nga tungod sa pagkatig-a sa ilang mga kasingkasing, ang Ginoo mokuha sa Iyang mga pulong gikan kanila ug mobakwi sa Iyang Espiritu gikan kanila (Helaman 13:8). Ngano nga kining mga sangputanan moabut sa mga tawo kinsa mopatig-a sa ilang mga kasingkasing? (Tan-awa sa Mosiah 2:36–37.) Unsa ang atong buhaton aron sa pagpahumok sa atong mga kasingkasing?
- Pinaagi ni propeta Samuel, ang Ginoo miingon, "Bulahan sila nga maghinulsol ug mobalik ngari kanako" (Helaman 13:11). Sa unsa nga paagi unta ang mga katawhan mosulay sa paghinulsol nga dili mobalik sa Ginoo? Ngano nga ang pagbalik sa Ginoo usa ka mahinungdanon nga bahin sa paghinulsol?

  Si Presidente Ezra Taft Benson mitudlo:

  "Ang paghinulsol nagpasabut og labaw kay sa yano nga usa ka pag-usab sa pamatasan. Daghan nga mga lalaki ug mga babaye sa kalibutan mipakita og mahinungdanon nga gahum sa kabubut-on ug disiplina sa kaugalingon diha sa pagbuntog sa dautan nga mga kinaiya ug sa mga kahuyang sa unod. Gani sa sama nga higayon sila wala maghunahuna sa Ginoo, usahay bisan sa dayag misalikway Kaniya. Sa ingon nga pagkausab sa kinaiya, bisan kon positibo nga direksyon, wala makahimo og tinuod nga paghinulsol. . . .

  " . . . Ang tinuod nga paghinulsol gibase ug magagikan sa hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo. Walay lain nga paagi. Tinuod nga paghinulsol naglakip sa usa ka pagkausab sa kasingkasing ug dili lamang usa ka pag-usab sa kasingkasing ug dili lamang usa ka pag-usab sa kinaiya (tan-awa sa Alma 5:13)" (*The Teachings of Ezra Taft Benson* [1988], 71).
- Ang mga Nephite "mipahiluna sa ilang mga kasingkasing diha sa bahandi" (Helaman 13:20–21). Dugang pa, sila wala mopatalinghug sa mga pulong sa Ginoo, kinsa mihatag kanila sa ilang mga bahandi (Helaman 13:21). Tungod niini, ang mga Nephite ug ang ilang bahandi gitunglo (Helaman 13:17–22). Sa unsa nga mga paagi nga ang mga katawhan mihatag og labaw nga panahon ug

pagtagad ngadto sa kalibutanon nga mga kabalaka kay sa espirituhanon nga mga kabalaka? Sa unsa nga paagi kita makatino kon kita naghatag og igo nga pagtagad sa atong espirituhanon nga kaayohan.

- Si Samuel miingon nga ang mga Nephite sa kanunay nahinumdom sa ilang mga bahandi apan wala mahinumdom sa pagpasalamat sa Ginoo alang kanila (Helaman 13:22). Ngano nga malisud sa pipila ka mga tawo sa pagpabilin nga mapasalamaton sa diha nga sila napanalanginan sa kabuhong? Sa unsa nga paagi ang pagpasalamat makapugong sa garbo? Sa unsa nga mga paagi kita makapakita og pagpasalamat sa Ginoo?
- Ang mga Nephite migukod ug mipatay sa mga propeta sa ilang panahon, apan sila miingon, "Kon ang among adlaw diha pa sa mga adlaw sa among amahan sa kanhiay, kami dili unta mopatay sa mga propeta" (Helaman 13:24–25; itandi uban sa Mateo 23:29–39). Ngano nga ang mga katawhan usahay modayeg sa nanglabay nga mga propeta ug mosalikway sa buhi nga mga propeta? (Tan-awa sa Helaman 13:26.) Sa unsa nga paagi ang pipila ka mga tawo mitugot sa ilang mga kaugalingon nga "dad-on sa walay kaalam ug buta nga pangulo"? (Tan-awa sa Helaman 13:27–29.)
- Sumala ni Samuel, ang mga Nephite "nangita sa kalipay sa pagbuhat sa kadautan" (Helaman 13:38). Ngano nga malisud sa pagpangita og tinuod nga kalipay diha sa sala? (Tan-awa sa Helaman 13:38; tan-awa usab sa Alma 41:10–11.) Sa unsa nga paagi kita makakita og tinuod nga kalipay? (Sa pagdugang og hangyo alang sa mga tubag sa mga sakop sa klase, ikaw mahimo nga mobasa sa pamahayag sa sunod nga pahina.) Sa unsa nga paagi kita makatabang sa uban nga makakita og tinuod nga kalipay?

  Ang Propeta Joseph Smith miingon, "Ang kalipay mao ang butang ug laraw sa atong pagkaanaa; ug mao ang katapusan niana, kon kita mopadayon sa agianan nga nagdala ngadto niini; ug kini nga agianan mao ang hiyas, pagkamatarung, pagkamatinud-anon, pagkabalaan, ug paghupot tanang mga sugo sa Dios" (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 255–56).

2. Si Samuel nanagna sa mga timailhan nga nag-una sa pagkatawo ug pagkamatay sa Manluluwas. Siya mipadayon sa pagtawag sa mga katawhan sa paghinulsol.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 14.

- Si Samuel nanagna sa pagkatawo ug pagkamatay sa Manluluwas (Helaman 14:2, 15). Unsa nga mga timailhan ang giingon ni Samuel nga moabut sa pagkatawo ug pagkamatay sa Manluluwas? (Tan-awa sa Helaman 14:3–7, 20–28. Kini nga mga panagna gihisgutan diha sa dugang ideya sa pagtudlo. Ang katumanan sa mga panagna pagahisgutan diha sa leksyon 36.)
- Si Samuel miingon nga kon ang mga katawhan maghinulsol, sila makadawat og kapasayloan sa ilang mga sala pinaagi sa mga kaayo ni Kristo (Helaman 14:13). Ang mga kaayo mao ang hiyas o mga buhat nga naghatag og katungod sa usa ka tawo sa pag-angkon og mga ganti. Ngano nga pinaagi lamang sa mga kaayo sa Manluluwas nga kita mapasaylo sa atong mga sala? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:7–9; Alma 22:14.)

Si Presidente Ezra Taft Benson mitudlo, “Bisan ang labing makiangayon ug matarung nga tawo dili makaluwas sa iyang kaugalingon tungod lamang sa iyang kaugalingon nga mga kaayo” (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, 71).

- Sumala ni Samuel, ngano nga si Jesus kinahanglan mamatay? (Tan-awa sa Helaman 14:15–18.) Sa unsa nga paagi nga ang pagkasayud sa sakripisyo sa Manluluwas makaapekto kaniyo?
- Si Samuel miingon, “Kon ang [mga tawo] mahukman sila modala diha sa ilang mga kaugalingon nga panghimaraut” (Helaman 14:29). Ngano nga kini mao? (Tan-awa sa Helaman 14:30–31.) Ngano nga mahinungdanon nga kita “matugotan sa pagbuhat alang sa [atong] mga kaugalingon”?

3. Pipila ang mituo ni Samuel ug gibunyagan. Ang uban mipatig-a sa ilang mga kasingkasing ug misulay sa pagpatay ni Samuel.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Helaman 15–16.

- Ngano nga ang Ginoo mipanton sa mga Nephite? (Tan-awa sa Helaman 15:3; tan-awa usab sa Mga Hebreohanon 12:6.) Sa unsa nga paagi nga ang pagbadlong sa Ginoo nagpakita sa Iyang gugma alang kanato? Unsa ang atong makat-unan gikan sa pagpanton sa Ginoo?

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Helaman 15:7–8. Samtang siya magbasa, pagdibuho sa mosunod nga diyagrama diha sa pisara:

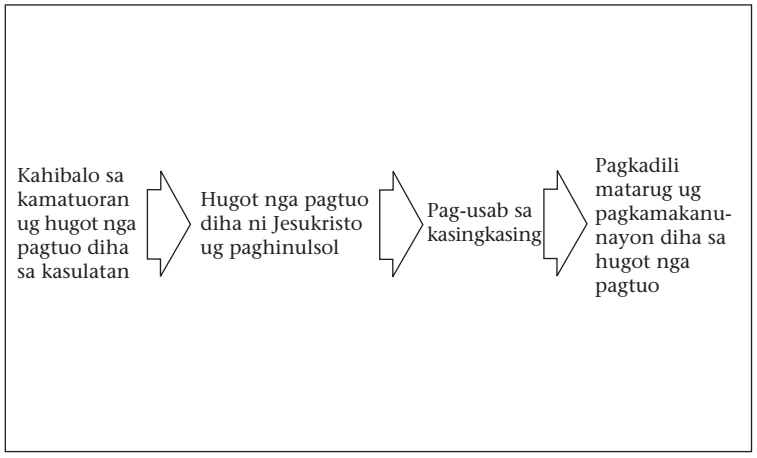

- Sa unsa nga mga paagi nga ang kahibalo sa kamatuoran ug hugot nga pagtuo diha sa mga kasulatan magdala ngadto sa hugot nga pagtuo ug paghinulsol? Sa unsa nga mga paagi ang hugot nga pagtuo ug paghinulsol magdala ngadto sa pagkausab sa kasingkasing?
- Ang mga Lamanite kinsa nakasinati sa pagkausab sa kasingkasing nagpabilin nga “lig-on ug makanunayon sa hugot nga pagtuo” (Helaman 15:8). Kon kita makasinati og pagkausab sa kasingkasing, unsa ang kinahaglan gayud nga atong buhaton aron sa pagsiguro nga ang pagkausab molungtad? (Tan-awa sa 2 Nephi 31:19–20.)
- Sa unsa nga paagi nga ang mga Nephite mitubag sa kang Samuel nga mga panagna ug pahimangno? (Tan-awa sa Helaman 16:1–7.) Ngano sa inyong hunahuna nga daghan sa mga katawhan wala motuo ni Samuel bisan kon ilang nakita nga siya sa milagroso nga paagi gipanalipdan?

- Bisan og sila nakakita nga ang mga pulong sa mga propeta natuman, ang kadaghanan sa mga Nephite misugod sa pagpatig-a sa ilang mga kasingkasing ug nagsalig sa ilang kaugalingon nga kusog ug kaalam (Helaman 16:13–15). Sa unsa nga paagi kining dili matuohon nga mga Nephite mibaliwala sa mga timailhan nga ilang nakita? (Tan-awa sa Helaman 16:16–23.) Unsa ang mga kakuyaw sa pagpaningkamot sa pagsabut sa ebanghelyo uban lamang sa atong salabutan?

Panapos

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Ikaw mahimo nga mogamit sa dugang ideya sa pagtudlo aron sa pagtuon pag-usab sa mga panagna ni Samuel ug sa pagpakita kon unsaon sa pagtuon niini nga mga panagna nga makatabang kanato sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Pagpangandam alang sa Ikaduha nga Pag-anhi

Basaha ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Ezra Taft Benson:

"Ang talaan sa kasaysayan sa mga Nephite sa wala pa ang pagduaw sa Manluluwas nagpadayag og daghan nga mga panagsama sa atong kaugalingon nga adlaw samtang kita nanagana sa ikaduhang pag-anhi sa Manluluwas" (sa Conference Report, Abr. 1987, 3; o *Ensign*, Mayo 1987, 4).

Dinhi niini nga pamahayag, ang "talaan sa kasaysayan sa mga Nephite" nga gipasabut ni Presidente Benson mao ang basahon sa 3 Nephi—ang asoy sa mga Nephite sa wala pa sila giduaw sa nabanhaw nga Ginoo. Ang tsart sa mosunod nga pahina magamit sa pamahayag ni Presidente Benson ngadto sa basahon ni Helaman—ang asoy sa mga Nephite sa wala pa sila makakita sa mga timailhan sa pagkatawo sa Manluluwas.

Gamita ang tsart aron sa pagpakita nga ang Helaman 13–16 naglangkob sa mga asoy sa mga pananagna ug mga panghitabo nga managsama sa mga timailhan ug mga panghitabo nga mag-una sa Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo.

Mga Panagna ug mga Panghitabo nga Natala diha Helaman 13–16	Panagna o Panghitabo	Mga Timailhan ug mga Panghitabo nga Mag-una sa Ikaduhang Pag-anhi
Helaman 16:1, 3, 6, 10	Lig-on ug matarung nga gamay'nga pundok	1 Nephi 14:12; Jacob 5:70
Helaman 16:13–14	Espirituhanon nga pagbu-bu ug mga milagro	Joel 2:28–30; D&P 45:39–42
Helaman 13:22; 16:12, 22–23	Hilabihan nga pagkadautan	2 Timoteo 3:1–5; D&P 45:27
Helaman 13:2, 6, 8, 10–11; 14:9, 11; 15:1–3, 17; 16:2	Pagsalikway sa mga propeta sa Ginoo ug ang ilang tawag sa paghinulsol	D&P 1:14–16
Helaman 15:4–11	Pagkakabig sa mga Lamanite	D&P 49:24
Helaman 14:3–4	Panagna sa usa ka gabii nga walay kangitngit	Zacarias 14:7
Helaman 14:5–6, 20	Mga panagna sa mga timailhan ug mga kahibulongan sa mga langit	Joel 2:30–31; D&P 45:40
Helaman 16:13–18	Paglimod sa mga timailhan ug mga kahibulongan, ug pag-anhi ni Kristo.	2 Pedro 3:3–4; D&P 4:26
Helaman 14:21, 23, 26	Mga panagna sa dagkong mga unos ug uban nga kinaiyahan nga kalaglagan	Pagpadayag 16:18, 21; D&P 88:88–90
Helaman 14:24; 15:1	Panagna sa kalaglagan sa dautan	Isaias 26:21; Malaquias 4:1; D&P 1:9; 133:41

- Unsa nga mga panagsama ang anaa tali sa mga katawhan karon ug sa mga Nephite kinsa nagpuyo sa wala pa matawo si Jesukristo?

Basaha ug hisguti ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Ezra Taft Benson:

"Diha sa Basahon ni Mormon atong makaplagan ang usa ka sundanan alang sa pagpangandam sa Ikaduhang Pag-anhi. Usa ka dakong bahin sa basahon nagpunting diha sa pipila ka mga dekada sa wala pa ang pag-abot ni Kristo sa America. Pinaagi sa maampingon nga pagtuon niana nga tagal sa panahon, kita makapiho og ngano nga ang pipila nalaglag diha sa makalilisang nga mga paghukom nga nag-una sa Iyang Pag-anhi ug unsa ang nagdala sa uban nga mobarug diha sa templo didto sa yuta sa Bountiful ug mihikap pinaagi sa ilang nga kamot sa mga samad sa Iyang mga kamot ug tiil. . . . Magduhaduha ba si bisan kinsa nga kining basahon alang kanato ug nga dinhi niini kita makakaplag og mahinungdanon nga gahum, mahinungdanon nga kahupayan, ug mahinungdanon nga panalipod?" (sa Conference Report, Okt. 1986, 5–6; o *Ensign*, Nob. 1986, 6–7).

Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og mga panan-aw ug mga hunahuna nga ilang nadawat samtang naghisgot sa Helaman 13–16. Pangutan-a sila kon sa unsa nga paagi kining mga butang makatabang kanila sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas.

“Sa Pagkaugma Moabut Ako diha sa Kalibutan”

Leksyon
36

3 Nephi 1–7

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa panginahanglan sa paglahutay sa matinud-anon nga paagi diha sa mga panahon sa pagsulay ug pagtintal.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

a. 3 Nephi 1–22. Bisan pa sa mga timailhan ug mga milagro diha sa yuta, ang mga dili tumutuo miangkon nga ang panahon sa pag-anhi sa Manluluwas milabay na. Ang mga dautan naglaraw sa pagpatay sa mga tumutuo. Ang mga timailhan sa pagkatawo sa Manluluwas mitunga ug miabut og kaangayan niadtong kinsa milahutay diha sa hugot nga pagtuo.
b. 3 Nephi 2–4. Kadautan miuswag diha sa yuta. Ang tulisan ni Gadianton nahimong labaw ka gamhanan ug miabut aron makiggubat batok sa mga Nephite. Ang mga Nephite naghinulsol sa ilang pagkadautan, ug ang Ginoo mitabang kanila sa pagbuntog sa mga tulisan ni Gadianton.
c. 3 Nephi 5–7. Ang mga Nephite misalikway sa ilang mga sala ug nagpuyo sa matarung nga paagi. Samtang sila milambo, garbo ug mga panagbingkil mitunga diha sa Simbahan. Ang mga katawhan sa wala madugay nagpuyo “sa usa ka kahimtang nga makahahadlok nga pagkadautan.” Si Nephi nagsangyaw og paghinulsol ug hugot nga pagtuo diha ni Kristo, ug pipila sa mga tawo ang nakabig.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipaambit sa mga sakop sa klase ang mosunod nga sugilanon nga gihulagway ni Elder George A. Smith, kinsa usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

“Usa ka tawo naglakaw diha sa usa ka dapit, miabut sa usa ka dako nga dakbayan, adunahan kaayo ug maanindot; siya mitan-aw diha niini ug miingon ngadto sa iyang giya, ‘Usa gayud ka matarung kaayo nga mga katawhan ang nagpuyo dinhi tungod kay ako nakakita lamang og usa ka yawa dinhi niini nga dakong dakbayan.’

Ang giya mitubag, ‘Ikaw wala makasabut, *sir*; kini nga dakbayan hingpit kaayo nga nagsunod sa pagkadautan, pagkamalimbongon, pagkamakauulaw, ug pagkasalawayon sa tanang matang nga kini nagkinahanglan lamang og usa ka yawa aron sa pagdumala kanilang tanan.’

"Nagpadayon paglakaw sa unahan siya miabut sa usa ka gansangon nga agianan ug nakakita og tigulang nga tawo kina naninguha sa pagsaka sa kilid sa bungtod, nga gilibutan sa pito ka batid, dagko, sagalsalon nga tan-awon nga mga yawa.

" 'Ngano,' miingon ang magpapanaw, 'tingali kini usa ka dautan kaayo nga tigulang nga tawo, tan-awa lamang kon unsa ka daghan nga mga yawa ang naglibot kaniya!'

" 'Kini,' tubag sa giya, 'mao lamang ang matarung nga tawo sa dapit ug adunay pito sa labing dako nga mga yawa ang misulay pagpatipas kaniya gikan sa iyang agianan ug silang tanan dili makahimo niini' " (sa *Deseret News*, 11 Nob. 1857, 7:287).

Ipasabut nga samtang kita naninguha sa matinud-anon nga paagi sa paghupot sa mga sugo, kita mag-atubang sa pagbatok. Ang leksyon karon naghisgot sa pagbatok nga giatubang sa mga tumutuo taliwala sa mga Nephite. Pipila sa mga katawhan milahutay bisan pa sa tanan nga pagbatok, samtang ang uban nakadawat og dakong mga panalangin gani dali nga "mibiya gikan sa ilang pagkamatarung" (3 Nephi 7:8). Gikan niini nga mga kapitulo kita makakat-on sa kamahinungdanon sa pagpabilin nga matinud-anon bisan pa sa mga pagsulay ug pagtintal.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang mga timailhan sa pagkatawo sa Manluluwas molaban niadtong kinsa nakalahutay diha sa hugot nga pagtuo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa 3 Nephi 1:1–22. Ipasabut nga ang mga panghitabo dinhi niini nga mga kapitulo nahinabo lima ka mga tuig human si Samuel nanagna sa pagkatawo ni Jesus. Si Samuel nag-ingon, "Kay lima pa ka tuig ang moabut, ug tan-awa, unya moabut ang anak sa Dios" (Helaman 14:2). Ikaw mahimo nga motuon pag-usab sa mubo nga paagi sa kang Samuel nga mga panagna sa mga timailhan nga nag-uban sa pagkatawo ni Jesus (Helaman 14:2–7).

- Samtang naghulat sa mga panagna nga matuman, "ug ang mga katawhan nga mituo misugod sa hilabihan ka masulub-on" (3 Nephi 1:7). Unsa ang pipila ka mga hinungdan sa ilang kasub-anan? (Tan-awa sa 3 Nephi 1:5–9.)

  a. Pipila sa mga dili tumutuo miingon nga ang panahon milabay na alang sa mga panagna nga matuman ug nga ang hugot nga pagtuo sa mga nagtuo kawang lamang (3 Nephi 1:5–6).
  b. Ang mga dili tumutuo mihimo og "dako nga kasamok sa tibuok yuta" (3 Nephi 1:7).
  c. Usa ka adlaw ang gipili aron ipapatay ang tanan nga mga tumutuo (3 Nephi 1:9).

- Bisan pa niini nga mga hagit sa ilang hugot nga pagtuo. Unsa ang gibuhat sa mga tumutuo? (Tan-awa sa 3 Nephi 1:8.) Unsa ang atong mabuhat aron sa pagpabilin nga dili matarug kon ang atong hugot nga pagtuo pagahagiton?

- Sa diha nga si Nephi nakakita sa kadautan sa mga dili tumutuo siya nag-ampo sa Ginoo alang sa iyang mga katawhan (3 Nephi 1:10–11). Unsa nga mensahe ang gipadayag ngadto ni Nephi human siya mag-ampo sa tibuok adlaw alang sa iyang mga katawhan? (Tan-awa sa 3 Nephi 1:12–14, ikaw mahimo nga mopabasa sa usa ka sakop sa klase og kusog niini nga bersikulo.) Sa unsa nga paagi nga ang mga panagna ni Samuel natuman? (Tan-awa sa 3 Nephi 1:15–12.) Sa unsa nga paagi kini nga asoy nakatabang paglig-on sa inyong hugot nga pagtuo kang Jesukristo?

2. Ang mga tulisan ni Gadianton miabut aron sa pagpakiggubat batok sa mga Nephite.

Hisguti ang 3 Nephi 2–4. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Sa unsa nga paagi si Satanas mosulay sa pagpalayo sa mga katawhan gikan sa ilang pagtuo diha sa Manluluwas ug sa Iyang pagkatawo? (Tan-awa sa 3 Nephi 1:22; 2:1–3. Ipasabut nga si Satanas sa hinayhinay nakaangkon sa pagdumala sa mga kasingkasing sa mga katawhan, ug sa wala madugay ang mga katawhan "misugod sa pagkalimot niadtong mga timailhan ug mga katingalahan.") Hain niini nga mga paagi ang inyong nakita nga gigamit sa kaaway karon? Unsa ang atong mabuhat aron mahinumdom ug mapatunhay ang atong espirituhanon nga mga kasinatian?
- Samtang ang mga katawhan misugod sa paglambo sa kadautan, unsa nga mga kakuyaw ang ilang giatubang? (Tan-awa sa 3 Nephi 2:11–13, 17–19.) Unsa nga mga matang sa pamatasan ug mga kinaiya nga naghulga sa atong kaluwasan karon?
- Diha sa ika 16 ka tuig human sa pagkatawo ni Kristo, si Lachoneus, ang gobernador ug labaw nga maghuhukom sa mga Nephite, nakadawat og sulat gikan ni Giddianhi, ang pangulo sa mga tulisan ni Gadianton (3 Nephi 3:1). Unsa ang tinguha ni Giddianhi kang Lachoneus? (Tan-awa sa 3 Nephi 3:6–8.)
- Sa diha nga ang mga tulisan ni Gadianton mipahibalo sa ilang katuyoan sa paglaglag sa mga Nephite, ang mga katawhan misugod dayon sa pagpangandam aron sa pagpanalipod sa ilang mga kaugalingon, ubos sa direksyon ni Lachoneus ug Gidgiddoni. Unsa ang atong makat-unan gikan sa ilang mga lihok nga makatabang pagpanalipod kanato sa mga panahon sa pagtintal ug kahadlok? Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 3 Nephi 3:12–26 aron pagpangita sa mga tubag niini nga pangutana. Itingob ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Pipila sa mga tubag ang gilista sa ubos, uban sa mga pangutana aron sa pagdasig sa panaghisgot.)

  a. "Si Lachoneus, usa ka gobernador, usa ka makiangayon nga tawo, ug dili mahadlok" (3 Nephi 3:12). Sa unsa nga paagi nga ang kahadlok makaingon sa usa ka tawo nga motugyan ngadto sa pagtintal? Sa unsa nga paagi nga ang kinaugalingopn nga pagkamatarung makatabang sa pagtintal o kasakit?
  b. Si Lachoneus misulti sa mga katawhan nga "mangamuyo sa Ginoo alang sa kalig-on" (3 Nephi 3:12). Ngano nga mahinungdanon nga mag-ampo alang sa kalig-on aron pagtabang sa mga pagtintal o mga hagit?
  c. Si Lachoneus "mipapundok sa mga katawhan sa ilang mga kaugalingon" (3 Nephi 3:13, 22). Ngano nga mahinungdanon alang sa mga Nephite sa pagpundok ngadto sa usa ka dapit aron sa pagpanalipod sa ilang mga

kaugalingon? (Tan-awa sa 3 Nephi 4:3–4.) Sa unsa nga paagi nga ang atong pagpakig-uban sa lain nga mga sakop sa Simbahan makapalambo sa atong kahanas sa pagbarug sa gahum sa kadautan? (Tan-awa sa Moroni 6:4–6.)

d. ”Siya misugo nga mga kuta pagatukuron” ug magbutang og “mga magbalantay libut kanila” (3 Nephi 3:14). Sa unsa nga paagi kita molig-on sa atong mga kaugalingon ug magbantay batok sa pagtintal?

e. Ang mga Nephite “nanlimbasug sa ilang mga kaugalingon . . . sa pagbuhat sumala sa mga pulong ni Lachoneus” (3 Nephi 3:16). Sa unsa nga paagi kita mapanalanginan sa diha nga kita mosunod sa gidasig nga mga pangulo?

f. ”Sila mihinulsol sa tanan nila nga mga sala” (3 Nephi 3:25). Sa unsa nga paagi nga ang paghinulsol makatabang kanato nga makadawat og labaw nga kalig-on gikan sa Ginoo?

g. Sila lig-on uban sa kalasag” (3 Nephi 3:26). Unsa nga kalasag ang gitambag kanato nga isul-ob? (Tan-awa sa D&P 27:15–18.) Ngano nga kita gitudloan sa pagsul-ob sa tibuok kalasag sa Dios? Sa unsa nga paagi kita makasul-ob niini nga kalasag sa matag adlaw?

- Unsa ang sangputanan niini nga mga pagpangandam sa diha nga ang mga tulisan ni Gadianton miabut batok sa mga Nephite? (Tan-awa sa 3 Nephi 4:11–13, 16–29.) Sa unsa nga paagi nga ang mga Nephite nagmaya human sa ilang kadaugan? (Tan-awa sa 3 Nephi 4:30–33.) Sa unsa nga mga paagi kita makapakita sa atong pasalamat sa Ginoo alang sa pagpanalipod ug pagpanalangin kanato?

3. Ang mga Nephi nagpuyo sa matarung nga paagi ug milambo, apan ang garbo ug pagsupil miabut.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa 3 Nephi 5–7. Ipasabut nga ang mga Nephite mibuntog sa mga tulisan ni Gadianton diha sa ika 21 nga tuig human sa pagkatawo ni Kristo. Sa 13 ka dugang nga mga tuig, ang Manluluwas moduaw sa mga Nephite ug mangalagad ngadto kanila.

- Sulod sa pipila ka mga tuig human sa pagkabuntog sa mga tulisan ni Gadianton, ang mga Nephite nakatagamtam og dakong kalinaw ug pag-uswag (3 Nephi 5:1–26; 6:1–9). Unsa ang nahitabo nga nakapasamok sa ilang kalinaw? (Tan-awa sa 3 Nephi 6:10–15. Ikaw mahimo usab nga motuon pag-usab sa mubo nga paagi sa pagbalik-balik sa gihisgutan sa leksyon 34.)

- Samtang ang mga katawhan nagpadayon sa ilang pagkadautan, mga propeta miabut aron sa pagtawag kanila sa paghinulsol, apan ang mga katawhan misalikway ug mipatay kanila (3 Nephi 6:17–23). Ang tinago nga mga kalihokan milambo, ug ang mga katawhan sa wala madugay nabahin ngadto sa mga tribo (3 Nephi 6:27–30; 7:1–5). Unsa ang gibuhat ni Nephi sa pagtubag ngadto niini nga pagkadautan? (Tan-awa sa 3 Nephi 7:15–19.) Unsa ang sangputanan sa iyang gibuhat? (Tan-awa sa 3 Nephi 7:21–26.)

Isulat diha sa pisara ang mga petsa nga gilista sa ubos. Ipabasa og kusog sa nagkalain-lain nga mga sakop sa klase ang naihangay nga mga tudling. Samtang ang matag tudling basahon, hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghulagway sa espirituhanon nga kahimtang sa mga katawhan.

A.D. 21–26	3 Nephi 5:1–3 (Ang mga katawhan mialagad sa Dios "uban sa tumang nga kakugi.")
A.D. 26–27	3 Nephi 6:4–5 (Dihay dako nga kahusay ug kauswagan.)
A.D. 28	3 Nephi 6:9 (Dihay nagpadayon nga kalinaw.)
A.D. 29	3 Nephi 6:10–16 (Dihay mga panaglalis, garbo, ug pagpanghambog.)
A.D. 30	3 Nephi 6:17–18 ("Sila diha sa usa ka kahimtang nga makalilisang nga pagkadautan.")
A.D. 31	3 Nephi 7:21 (Pipila ka mga tawo ang nakabig ngadto sa Ginoo.)
A.D. 32–33	3 Nephi 7:23 (Si Nephi nagpadayon sa pagpangamuyo sa paghinulsol.)

- Unsa nga mga panalangin ang matagamtaman sa mga katawhan kon sila nagpabilin pa nga matinud-anon? (Tan-awa sa 3 Nephi 10:18–19. Ang labawng matarung nga bahin sa mga katawhan ang naluwas sa panahon sa kalaglagan nga nag-uban sa Paglansang sa Manluluwas. Sila nakadawat og mahinungdanon nga mga panalangin sa diha nga ang Manluluwas miduaw kanila human sa Iyang Pagkabanhaw. Ang labaw ka dautan nga bahin sa mga katawhan nalaglag. Kini nga mga panghitabo pagahisgutan diha sa sunod nga leksyon.)

Panapos

Ipasabut nga kita usab naghulat alang sa pag-anhi sa Manluluwas. Samtang kita maghulat, si Satanas mosulay sa pagdani kanato ngadto sa pagkadautan sama sa iyang gibuhat sa mga Nephite. Kon kita mangandam sa atong mga kaugalingon sama sa gibuhat sa mga katawhan sa panahon ni Lachoneus, ug kon kita molahutay diha sa pagkamatarung, kita mahimo nga takus nga modawat sa tanan nga gitinguha sa Ginoo nga ihatag nganhi kanato.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

"Ako usa ka tinun-an ni Jesukristo" (3 Nephi 5:13)

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 3 Nephi 5:13. Ipasabut nga kining bersikulo naglangkob sa mga pulong ni Mormon.

- Unsa ang buot ipasabut nga mahimong usa ka tinun-an ni Jesukristo karon?

Leksyon
37

"Kinsa Kadto nga Moduol Ako Modawat Kaniya"

3 Nephi 8–11

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa katumanan sa mga panagna ni Samuel ug sa mga panalangin alang niadtong kinsa moduol ngadto sa Manluluwas.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 3 Nephi 8. Dako nga kalaglagan nahitabo didto sa mga America sa panahon sa kamatayon ni Kristo. Daghan nga mga dakbayan nalaglag.
   b. 3 Nephi 9–10. Ang mga nabuhi nakadungog sa tingog sa Ginoo nga nagdapit kanila sa pagbalik ngadto Kaniya, sa paghinulsol ug magpakabig.
   c. 3 Nephi 11. Ang nabanhaw nga Manluluwas nanaug gikan sa langit ug nagtudlo sa mga katawhan.
2. Kon ang mosunod nga mga hulagway anaa, pangandam sa paggamit kanila sa panahon sa leksyon: Si Kristo Mipakita ngadto sa mga Nephite (62047; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 315) ug si Jesus Nagtudlo ngadto sa Kasadpang Bahin sa Katunga sa Kalibutan (62380; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 316).
3. Sa dili pa magsugod ang klase, isulat diha sa pisara ang tsart diha sa sunod nga pahina.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipasabut nga ang 3 Nephi 11 mao ang kasagaran nga unang kapitulo nga idapit sa mga katawhan nga basahon sa panahon nga sila makadawat sa kopya sa Basahon ni Mormon gikan sa mga misyonaryo. Kini nga kapitulo naglangkob sa asoy sa nabanhaw nga Manluluwas nga miduaw sa mga Nephite.

- Ngano sa inyong hunahuna nga ang 3 Nephi 11 usa ka epektibo nga paagi sa pagpaila sa Basahon ni Mormon ngadto sa usa ka tawo. Unsa nga mga pagbati o mga kasinatian nga inyong nasinati samtang kamo nagbasa niini nga kapitulo?

Ipasabut nga ang mga kapitulo nga naghulagway sa pagduaw sa Manluluwas ngadto sa mga Nephite mao ang pipila ka labing gamhanan nga mga tudling diha sa Basahon ni Mormon. Kini nga leksyon naghisgot sa mga katalagman nga nahitabo didto sa mga America sa diha nga si Jesus gilansang. Kini naglakip sa asoy sa pagsugod sa Iyang pangalagad taliwala sa mga Nephite.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Dako nga kalaglagan ang nahitabo didto sa mga America sa panahon sa kamatayon ni Jesus.

Hisguti ang 3 Nephi 8. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga si Samuel ang Lamanite nanagna sa makalilisang nga mga kalaglagan nga mahitabo sa diha nga si Jesus gilansang (Helaman 14:20–27). Diha sa ika 33 ka mga tuig human sa timailhan sa pagkatawo ni Jesus, ang mga katawhan "misugod sa pagpaabut uban sa dako nga tinguha" alang sa katumanan sa mga pulong ni Samuel (3 Nephi 8:3).

Itunong ang atensyon sa mga sakop sa klase ngadto sa tsart nga imong gisulat sa pisara:

ANG MGA PANAGNA NI SAMUEL	KATUMANAN
Helaman 14:21, 23	3 Nephi 8:5–7, 17–18; 9:8
Helaman 14:24	3 Nephi 8:8–10, 14
Helaman 14:20, 27	3 Nephi 8:20–21

Ipabasa sa mga sakop sa klase ang matag tudling nga nalista ubos sa "Mga Panagna ni Samuel" ug dayon basahon ang nahiangay nga tudling nga nalista ubos sa "Katumanan."

- Sa diha nga ang kalaglagan mihunong, ang yuta natabonan uban sa baga nga kangitngit (3 Nephi 8:19–23). Ngano nga ang tibuok kangitngit usa ka angay nga timailhan alang sa kamatayon sa Manluluwas? (Tan-awa sa 3 Nephi 9:18; tan-awa usab sa Juan 8:12; D&P 11:28.) Sa unsa nga mga paagi nga ang Manluluwas mihatag og kahayag sa inyong kinabuhi?
- Unsa ang reaksyon niadtong naluwas sa kalaglagan? (Tan-awa sa 3 Nephi 8:23–25.) Sa unsa nga paagi nga ang pagbasa sa ilang mga kasinatian makatabang kanato sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi?

2. Ang mga naluwas nakadungog sa tingog sa Ginoo nagdapit kanila sa pagbalik ngadto Kaniya.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa 3 Nephi 9–10.

- Human sa kalaglagan, ang naluwas nga mga Nephite nakadungog sa tingog ni Kristo naghulagway sa unsa nga paagi ang nagkalainlain nga mga dakbayan

nalaglag (3 Nephi 9:1–12). Unsa nga katarungan ang gihatag sa Ginoo tungod sa kalaglagan? (Tan-awa sa 3 Nephi 9:12. Ikaw mahimo nga mopasabut kon makapila Niya balik-balika kini nga katarungan sa bersikulo 2–12.) Unsa nga pagdapit ang Iyang gihatag ngadto niadtong naluwas? (Tan-awa sa 3 Nephi 9:13–14. Ikaw mahimo nga mopasabut nga ang pulong *duol* makita sa tulo ka mga higayon diha sa bersikulo 14. Tan-awa usab ang kinutlo sa ubos.) Unsa ang atong gikinahanglan nga buhaton karon aron pagdawat niini nga pagdapit?

Si Elder Jeffrey R. Holland miingon: " 'Duol,' [si Kristo] miingon sa mapinanggaon nga paagi. 'Duol, sunod kanako.' Bisan asa ikaw mopaingon, una duol ug tan-awa unsa ang akong gibuhat, tan-awa diin ug giunsa nako paggugol ang akong panahon. Pagkat-on kanako, lakaw uban kanako, pakigsulti uban kanako, tuo. Paminaw kanako nga mag-ampo. Sa ingon kamo makakita og tubag sa inyong kaugalingon nga mga pag-ampo. Ang Dios mohatag og pahulay sa inyong mga kalag. Duol, sunod kanako" (sa Conferene Report, Okt. 1997, 88; o *Ensign*, Nob. 1997, 65).

- Si Jesus mipahayag nga ang balaod ni Moises natuman diha kaniya ug nga siya dili na gayud modawat og sinunog nga mga halad ug mga sakripisyo (3 Nephi 9:17, 19). Unsa nga mga sakripisyo ang iyang giingon nga kinahanglan gayud nga atong ihalad? (Tan-awa sa 3 Nephi 9:20.) Unsa ang buot ipasabut sa paghalad og usa ka "masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga kalag"? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Unsa ang gisaad sa Manluluwas ngadto niadtong kinsa mihimo niini nga halad? (Tan-awa sa 3 Nephi 9:20.)

  Si Presidente J. Reuben Clark Jr., kinsa usa ka sakop sa Unang Kapangulohan, miingon: "Ubos sa bag-ong pagpakigsaad nga miabut uban kang Kristo, ang makasasala kinahanglan gayud nga mohalad og sakripisyo diha sa iyang kaugalingon nga kinabuhi, dili pinaagi sa paghalad og dugo sa lain nga binuhat; siya kinahanglan gayud mobiya sa iyang mga sala, siya kinahanglan gayud nga maghinulsol, siya sa iyang kaugalingon kinahanglan gayud nga mohimo sa sakripisyo" (*Behold the Lamb of God* 1962], 107).

- Alang kang kinsa ang giingon ni Jesus nga Siya mihatag sa Iyang kinabuhi? (Tan-awa sa 3 Nephi 9:22.) Unsang mga hiyas nga sama sa bata ang atong gikinahanglan aron makaduol ngadto sa Manluluwas? (Tan-awa sa Mosiah 3:19.)

- Human si Jesus mipahibalo sa gidak-on sa kalaglagan ug sa gisaad nga pagtubos niadtong kinsa motuo, daghang mga oras sa kahilum ang milabay. Sa diha nga si Jesus misulti pag-usab, unsa nga pagpaamgid ang Iyang gigamit aron sa paghulagway sa iyang tinguha sa pagpundok sa Iyang mga katawhan? (Tan-awa sa 3 Nephi 10:4–6. Ipasabut nga si Jesus migamit niini nga pagpaamgid sa tulo ka higayon apan giilisdan kini og gamay sa matag bersikulo.) Ngano nga siya buot mopundok kanato? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Sa unsa nga paagi kita makatabang dinhi niini nga pagpundok? (Tan-awa sa D&P 4:1–7.)

  Ang Propeta Joseph Smith nagtudlo: "Unsa ang katuyoan sa pagpundok . . . sa mga katawhan sa Dios sa bisan unsa nga panahon sa kalibutan? . . . Ang labing mahinungdanon nga katuyoan mao ang pagtukod ngadto sa Ginoo og usa ka balay aron siya makahimo sa pagpadayag ngadto sa Iyang mga katawhan sa mga ordinansa sa Iyang balay ug sa mga himaya sa Iyang

gingharian, ug sa pagtudlo sa mga katawhan sa paagi sa kaluwasan. . . . Kini alang sa sama nga katuyoan nga ang Dios mopundok sa Iyang mga katawhan sa ulahing mga adlaw" (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 307–8).

- Human magtawag sa mga katawhan sa paghinulsol miduol ngadto Kaniya, si Kristo mihunong sa pagsulti ngadto sa mga katawhan. Tulo ka mga adlaw sa pagbangutan ang milabay. Unya ang kangitngit nawala, ang kasaba ug kalaglagan mihunong, ug ang kasubo nahimong kalipay (3 Nephi 10:9–10). Ngano ang mga katawhan naluwas? (Tan-awa sa 3 Nephi 10:12–13.) Unsa nga mga panalangin ang ilang nadawat? (Tan-awa sa 3 Nephi 10:18–19.)
- Unsa ang tambag ni Mormon alang kanato, sa mga magbabasa niini nga asoy? (Tan-awa sa 3 Nephi 10:14.)

3. Si Jesukristo nanaog gikan sa langit ug nagtudlo sa mga tawo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 11. Ipasabut nga ang mga katawhan nagpundok libot sa templo didto sa yuta sa Bountiful, nahibulong sa mga kausaban nga nahitabo ug "naghisgot mahitungod niini nga Jesukristo, kansang mga timailhan gihatag mahitungod sa iyang kamatayon" (3 Nephi 11:1–2).

- Samtang ang mga katawhan naghisgot mahitungod kon unsa ang nahitabo, sila nakadungog sa tingog sa Dios nga Amahan. Sa unsa ang tingog nahisama? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:3.) Pila ka mga higayon ang mga katawhan nakadungog sa tingog sa wala pa sila makasabut niini? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:4–6.)
- Sa unsa nga paagi ang mga katawhan sa katapusan nakahimo sa pagsabut sa tingog? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:5.) Unsa sa inyong hunahuna ang ipasabut nga ilang "gipaminaw aron makadungog kini"? (3 Nephi 11:5). Unsa ang atong mabuhat aron labaw nga makadungog ug makasabut sa mga pulong sa Dios ngari kanato?
- Sa mga paagi ang Dios nga Amahan mipaila sa Manluluwas? (Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 3 Nephi 11:7.) Sa unsa nga paagi ang Manluluwas mipaila sa Iyang kaugalingon? (Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 3 Nephi 11:8–11. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Jesus nga nagpakita ngadto sa mga Nephite, ipakita kini karon.)
- Unsa ang pagdapit ang gihatag ni Jesus ngadto sa tanang mga katawhan diha sa pundok sa mga tawo? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:13–15; tan-awa usab sa 3 Nephi 17:25, diin nag-ingon nga adunay 2,500 ka mga katawhan diha sa pundok. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Jesus nga nagtudlo, ipakita kini karon). Unsa ang atong makat-unan gikan niini nga panig-ingnan sa gugma sa Manluluwas?
- Human ang Manluluwas mihatag ni Nephi ug sa uban sa pagtugot sa pagbunyag, unsa ang iyang gitudlo kanila mahitungod sa bunyag? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:22–27.) Ngano nga mahinungdanon sa pagpabunyag diha sa tukma nga paagi ug pinaagi sa usa ka tawo kinsa adunay pagtugot nga mobunyag?
- Si Jesus mitudlo nga kinahanglan "walay panagbangi" taliwala sa mga katawhan mahitungod sa bunyag o bisan sa unsa nga mga punto sa Iyang

doktrina (3 Nephi 11:22–28). Ngano nga ang panagbingkil mahitungod sa mga doktrina sa ebanghelyo makuyaw? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:29; D&P 10:62–63.) Sa unsa nga paagi kita magkahiusa diha sa tinuod nga doktrina?

- Unsa ang gitudlo sa Manluluwas ingon nga Iyang doktrina? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:30–38. Ang mga tubag maglakip sa pagtuo diha sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, paghinulsol ug mahimo nga usa ka bata, pagpabunyag, ug pagdawat sa Espiritu Santo.) Unsa nga saad ang Iyang gihatag ngadto niadtong kinsa mitukod sa ilang mga kinabuhi diha sa Iyang doktrina? (Tan-awa sa 3 Nephi 11:39.)
- Sa unsa nga paagi kita sa labaw ka hingpit mosunod sa mga panudlo sa Manluluwas aron pagpahayag niini nga mga pulong "ngadto sa mga lumulupyo sa yuta" (3 Nephi 11:41).

Panapos

Basaha ang 3 Nephi 10:14, ug pahinumdumi ang mga sakop sa klase sa kamahinungdanon sa pagsabut ug pagsiksik sa mga kasulatan. Bisan og ang panggukod molambo samtang ang panagbulag tali sa matarung ug dautan magtubo, kita malig-on samtang kita magtuon sa mga kasulatan ug mosunod sa mga propeta.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Kalihokan sa pagtuon pag-usab

Ingon nga usa ka kalihokan sa pagtuon pag-usab, ipakita ang hulagway ni Jesus nga Magtudlo didto sa Kasadpang Katunga nga Bahin sa Kalibutan (62380; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 316). Basaha ang mosunod nga mga pamahayag, ug ipaila sa mga sakop sa klase ang matag pamahayag ingon nga tinuod o bakak. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga tudling sa kasulatan nga gilista sa matag pamahayag.

1. Ang mga hitabo niini nga hulagway nahitabo didto sa dakbayan sa Zarahemla. (Bakak; tan-awa sa 3 Nephi 11:1.)
2. Ang mga katawhan nakadungog nang daan sa tingog sa Ginoo. (Tinuod, tan-awa sa 3 Nephi 9:1–2.)
3. Ang Ginoo mihangyo kanila sa dili paghikap Kaniya. (Bakak; tan-awa sa 3 Nephi 11:14.)
4. Si Jesukristo adunay nabanhaw nga lawas sa diha nga siya miduaw sa mga Nephite. (Tinuod; tan-awa sa 3 Nephi 11:15.)
5. Kadtong kinsa naluwas sa kalaglagan gawasnon gikan sa sala. (Bakak; tan-awa sa 3 Nephi 9:13.)
6. Si Jesus nagtudlo sa mga katawhan mahitungod sa tukma nga paagi sa bunyag. (Tinuod; tan-awa sa 3 Nephi 11:21–26.)

“Mga Karaan nga mga Butang Milabay na, ug ang Tanan nga mga Butang Nahimo nga Bag-o”

Leksyon
38

3 Nephi 12–15

Katuyoan

Aron sa pag-awhag sa mga sakop sa klase nga mahimo nga tinuod nga mga tinun-an ni Jesukristo pinaagi sa pagsunod sa Iyang panig-ingnan ug sa pagpuyo sa labaw pa nga balaod nga Iyang gitudlo ngadto sa mga Nephite.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 3 Nephi 12:1–12. Si Jesus nagtudlo sa mga Kabulahanan ngadto sa mga Nephite.
   b. 3 Nephi 12:13–16. Si Jesus mipahayag nga ang Iyang mga sumusunod mao ang asin sa yuta ug usa ka kahayag sa uban nga mga katawhan.
   c. 3 Nephi 12:17–48; 15: 1–10. Si Jesus mipahayag nga Siya mituman sa balaod ni Moises. Siya nagtudlo sa mga katawhan og labaw nga balaod.
   d. 3 Nephi 13–14. Si Jesus nagtudlo sa mga Nephite kon sa unsa paagi sila kinahanglan gayud magpuyo aron mahimo nga Iyang tinuod nga mga tinun-an. Siya misulti ngadto kanila nga kadtong kinsa makadungog ug mobuhat sa Iyang gipanulti sama sa usa ka maalamon nga tawo kinsa mitukod sa usa ka balay diha sa dakong bato.
2. Dugang basahonon: Mateo 5–7; Doktrina ug mga Pakigsaad 101:39–40; 103:9–10.
3. Kon ikaw mogamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pagdala og mga hulagway ni Jesukristo ngadto sa klase (gikan sa librarya sa balay tigumanan o Mga Hulagway sa Ebanghelyo).
4. Kon ikaw mogamit sa kalihokan diha sa pahina 219 pagdala og duha ka mga sihag nga mga sudlanan nganha sa klase—ang usa puno sa limpyo nga asin ug ang usa puno uban sa nagsagol nga asin ug hugaw.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pagpakita og pipila ka mga hulagway ni Jesukristo. Ipasabut nga sa paghatag og pagpaila sa kinaiya ni Jesus, nagkalain-lain nga mga tigdibuho mihulagway ni Jesus diha sa daghang nagkalain-alin nga mga paagi. Unya hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna mahitungod sa mosunod nga pangutana nga dili motubag og kusog.

- Kon usa ka tawo mohangyo kaninyo sa paghulagway sa kinaiya ni Jesus, unsa ang inyong isulti?

Ipasabut nga si Presidente Harold B. Lee misulti sa usa ka tukma nga paghulagway sa kinaiya ni Jesus. Dayon basaha ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Lee:

"Sa Iyang wali didto sa Bukid ang Ginoo mihatag kanato sa maingon og usa ka pagpadayag sa Iyang kaugalingon nga kinaiya, diin hingpit, o nga tingali ang kasaysayan sa kaugalingon, matag litok nga diin Iyang nasulat diha sa mga buhat, ug diha sa pagbuhat naghatag kanato og plano alang sa atong mga kinabuhi" (*Stand Ye in Holy Places* 1974], 342).

Ipasabut nga sa diha nga si Jesus mibisita sa mga Nephite Siya mihatag og pamahayag nga sama sa Wali sa Bukid. Samtang kita magtuon ug mogamit sa mga pagtulun-an dinhi niini nga pamahayag, kita makat-on og labaw mahitungod sa kinaiya sa Manluluwas. Kita makahimo sa pagpalambo og usa ka mapa, o plano, aron paghimo sa atong mga kinabuhi sama sa kinabuhi sa Ginoo.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Jesus nagtudlo sa mga Kabulahanan ngadto sa mga Nephite.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 12:1–12, ingon nga gilatid sa ubos. Ikaw mahimo nga mopatandi sa mga sakop sa klase sa 3 Nephi 13:3–12 uban sa susama nga mga pagtulun-an diha Wali sa Bukid, nga makita sa Mateo 5:3–12.

- *3 Nephi 12:3*. Unsa ang ipasabut sa pagduol ngadto kang Kristo? (Samtang ang mga sakop sa klase maghisgot niini nga pangutana, ikaw mahimo nga mobasa sa 3 Nephi 9:13–14, 20–22 ug Ether 12:27.) Sa unsa nga paagi nga ang pagka "kabus diha sa espiritu," o mapainubsanon makatabang kanato sa pagduol ngadto kang Kristo?
- *3 Nephi 12:4*. Unsa ang pipila ka mga paagi nga gihatag sa Ginoo kanato aron pagahupayon? (Alang sa pipila ka mga panig-ingnan, tan-awa sa Juan 14:26–27; Mosiah 18:8–9.)
- *3 Nephi 12:5*. Unsa ang ipasabut sa pagkamanghup?

  Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon, "Ang pagkamanghup nagpasabut nga usa ka espiritu sa pagpasalamat ingon nga supak ngadto sa usa ka kinaiya sa kinaugalingon nga pagpaningkamot, usa ka pag-angkon sa labaw pa nga gahum lapas sa kaugalingon, usa ka pag-ila sa Dios, ug sa pagdawat sa iyang sugo" ("With All Thy Getting Get Understanding," *Ensign*, Ago. 1988, 3–4).
- *3 Nephi 12:6*. Unsa sa inyong hunahuna ang ipasabut sa "gigutom ug giuhaw sa pagkamatarung"? Unsa ang mapuno kanato samtang kita "gigutom ug giuhaw sa pagkamatarung"?
- *3 Nephi 12:7*. Ngano nga mahinungdanon nga kita magmaloloy-on? Ngano nga kita nagkinahanglan sa kalooy sa Dios? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:8–9.)

- *3 Nephi 12:8.* Ngano nga kinahanglan gayud kita putli og kasingkasing aron sa makahimo sa pagtan-aw sa Dios? (Tan-awa sa 1 Nephi 10:21.) Sa unsa nga mga paagi kita makalimpyo sa atong mga kasingkasing? (Tan-awa sa D&P 93:1 alang sa pipila ka mga tubag niini nga pangutana.)
- *3 Nephi 12:9.* Sa unsa nga paagi kita mahimo nga mga tigpasiugda og kalinaw diha sa atong mga panimalay ug sa mga katilingban?
- *3 Nephi 12:10–12.* Ngano nga ang mga matarung usahay pagagukuron? Sa unsa nga paagi kita motubag sa pagpanggukod? (Tan-awa sa 3 Nephi 12:44; Lucas 6:35.)

2. Si Jesus mipahayag nga ang Iyang mga sumusunod mao ang mga asin dinhi sa yuta ug ang kahayag sa uban nga mga katawhan.

Basaha ug hisguti ang 3 Nephi 12:13–16.

Si Jesus miingon, "Ako mohatag nganha kaninyo nga kamo mahimo nga asin sa yuta" (3 Nephi 12:13). Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut kon unsa ang ipasabut niini aron mahimo "nga asin sa yuta," basaha o ipabasa sa usa ka sakop sa klase ang mosunod nga pamahayag ni Elder Bruce R. McConkie:

"Taliwala sa karaan nga mga Hebreo ang *asin* . . . gigamit ingon nga tigpatunhay, diha sa pagpalami sa pagkaon, ug sa tanan nga mga sakripisyo sa mananap. (Lev. 2:13; Ezek. 43:24; Marcos 9:49–50.) Mahinungdanon kaayo kini ngadto sa ordinansa sa sakripisyo nga kini mao ang simbolo sa pagpakigsaad nga gihimo tali sa Dios ug sa Iyang mga katawhan kalabut uban nianang sagrado nga kahimoan. (Lev. 2:13; Num. 18:19; 2 Cron. 13:5.)

"Tungod niini ang pamahayag sa atong Ginoo, nga unang gihimo ngadto sa mga Judeo ug unya ngadto niana nga laing mahinungdanon nga pundok sa mga Hebreo ang mga Nephite, nga sila adunay gahum nga 'mahimo nga *asin sa yuta*,' nakaangkon sa mahinungdanon nga kahulugan. . . . Sila adunay gahum, sa laing pagkasulti, ang magpalami, magpaalimyon, pagpatunhay sa impluwensya sa kalibutan, ang impluwensya diin magdala og kalinaw ug mga panalangin ngadto sa tanan" (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 667–68).

- Sa unsa nga paagi nga ang atong impluwensya makatabang sa uban nga makadawat og kalinaw ug uban nga mga panalangin?

Ipakita ang mga sudlanan sa asin (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 4). Pangutan-a ang mga sakop sa klase kon unsa nga asin ang ilang gusto nga gamiton. Unya basaha ang mosunod nga pamahayag ni Elder Carlos E. Asay: "Usa ka inila sa kalibutan nga kimiko (chemist) nagsulti kanako nga ang asin dili gayud mawad-an sa iyang lami bisan pa sa kadugayon. Ang lami mawala pinaagi sa pagsugol ug paghugaw-hugaw niini" (sa Conference Report, Abr. 1980, 60; o *Ensign*, Mayo 1980, 42).

- Sa unsa nga paagi kita makalikay nga "mahugawan" sa mga butang sa kalibutan?
- Ipabasa og kusog sa mga sakop sa klase ang Doktrina ug mga Pakigsaad 101:39–40 ug 103:9–10. Unsa ang gitudlo niini nga mga tudling mahitungod sa pagkahimo "nga asin sa yuta" ug "kahayag sa [mga] katawhan"? Sa unsa nga paagi ang Mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mahimo nga mga manluluwas sa mga katawhan"? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ug paghimo sa buluhaton sa templo.)

- Sa unsa nga paagi kita makahimo sa atong kahayag nga mohayag sa atubangan sa [mga] katawhan"? (Tan-awa sa 3 Nephi 12:16; 18:24.) Unsa ang kinahanglan nga sangputanan sa paghimo sa atong kahuyag nga mohayag? (Tan-awa sa 3 Nephi 12:16.)

3. Si Jesus mipahayag nga Iyang natuman ang balaod ni Moises. Siya mitudlo sa mga katawhan sa labaw pa nga balaod.

Basaha ug hisguti ang gipili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 12:17–48; 15:1–10. Ipasabut nga ang balaod nga gihisgutan dinhi niini nga mga bersikulo mao ang balaod ni Moises. Ang balaod ni Moises usa ka higpit nga sistema sa mga kahimoan ug mga ordinansa, lakip ang sakripisyo sa mananap (Mosiah 13:29–30). Kini gihatag aron sa pagtabang sa mga Israelite nga magpaabut sa Pag-ula ni Jesukristo (2 Nephi 25:24; Mosiah 13:31–33; Alma 34:13–14).

- Kinsa ang naghatag sa Balaod ni Moises ngadto sa mga Israelite? (Tan-awa sa 3 Nephi 15:4–5.)
- Si Jesus mipahayag ngadto sa mga Nephite nga Iyang natuman ang balaod ni Moises (3 Nephi 12:17–19; 15:2–5). Sa unsa nga paagi nga natuman ni Jesus ang balaod?

  Ang Manluluwas mituman sa Balaod ni Moises sa diha nga Siya miula sa atong mga sala (Alma 34:13–16.) Human sa Iyang Pag-ula, ang mga katawhan wala na sugoa sa paghimo og mga sakripisyo nga mananap, diin gikinahanglan ingon nga kabahon sa balaod ni Moises nga nagtudlo ngadto sa pag-ula nga sakripisyo ni Jesukristo. Hinoon, ang mga katawhan gisugo sa "paghalad alang sa sakripisyo . . . usa ka masulub-on nga kasingkasing ug usa ma mahinulsulon nga espiritu" (3 Nephi 9:20; tan-awa usab sa bersikulo 19).

Ipasabut nga human si Jesus mopahayag nga Iyang natuman ang balaod ni Moises, Siya mihatag sa mga Nephite og usa ka labaw pa nga balaod. Isulat ang mosunod nga tsart diha sa pisara, maglista sa mga tudling sa kasulatan nga imong gibati nga labing makatabang alang sa mga sakop sa klase. Ipabasa sa mga sakop sa klase ang matag tudling nga gilista ubos sa "Ang Balaod ni Moises" ug dayon basaha ang nahiangay nga tudling nga gilista ubos sa "Ang Labaw pa nga Balaod." Hangyoa sila sa paghisgot sa mga kalainan tali niini nga mga balaod. Dapita sila sa pagpakigbahin sa mga paagi nga ang labaw pa nga balaod makatabang kanato nga labawng maduol ngadto sa Ginoo.

ANG BALAOD NI MOISES	ANG LABAW PA NGA BALAOD
3 Nephi 12:21	3 Nephi 12:22–24
3 Nephi 12:27	3 Nephi 12:28–30
3 Nephi 12:31	3 Nephi 13:32; tan-awa usab sa unang dugang nga ideya sa pagtudlo
3 Nephi 12:33	3 Nephi 12:34–37
3 Nephi 12:38	3 Nephi 12:39–42
3 Nephi 12:43	3 Nephi 12:44–45

- Human magtudlo sa mga Nephite nga sila kinahanglan nga mahigugma sa ilang mga kaaway, si Jesus miingon, "Busa ako manghinaut nga kamo mahimo nga hingpit sama nga ako ingon, o ang inyong Amahan kinsa anaa sa langit hingpit" (3 Nephi 12:48). Ngano nga kita nagkinahanglan sa Pag-ula ni Jesukristo aron mahimo nga hingpit? (Tan-awa sa 2 Nephi 2:7–9; 3 Nephi 19:28–29; Morono 10:32–33.)

4. Si Jesus nagtudlo sa mga Nephite kon sa unsa nga paagi sila kinahanglan gayud mga magpuyo aron mahimo nga Iyang nga mga tinun-an.

Basaha ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 13–14. ipasabut nga kining mga bersikulo naglangkob sa mga pagtulun-an kon sa unsa nga paagi kita mahimo nga mga tinun-an ni Jesukristo. Hisguti ang pipila o ang tanan niini nga mga pagtulun-an, ingon nga gilatid sa ubos.

- *3 Nephi 13:1–8, 16–18*. Ngano nga si Jesus misaway sa pipila ka mga tawo kinsa nagbuhat og maayo nga mga butang sama sa paghatag og limos (paghatag ngadto sa mga kabus), pag-ampo, ug pagpuasa? Unsa ang atong mga tumong kon kita mohatag og pangalagad ug mohimo og uban nga maayong mga buhat?
- *3 Nephi 13:9–13; 14:7–11*. Unsa ang gitudlo sa mga pulong ni Jesus niini nga mga bersikulo mahitungod sa unsa nga paagi kita mag-ampo?
- *3 Nephi 13:14–15*. Ngano nga mahinungdanon nga kita mopasaylo sa uban? Sa unsa nga paagi kita mahimo nga labaw nga mapasayloan?
- *3 Nephi 13:19–24*. Unsa ang ipasabut sa paghimo og katuyoan nga "usab"? (Tan-awa sa D&P 88:67–69.) Ngano nga dili mahimo alang kanato sa pag-alagad sa Dios ug sa bahandi (kalibutanon)?
- *3 Nephi 13:25–34*. Ngadto kang kinsa gitumong sa Manluluwas ang iyang mga pulong nga natala dinhi niini nga bersikulo? (Tan-awa sa 3 Nephi 13:25.) Sa unsa nga paagi atong magamit kining mga pulong sa atong mga kinabuhi, bisan kon kita wala makadawat sa sugo nga "dili mabalaka" alang sa pagkaon, sa imnon, o sa sinina" (Tan-awa sa 3 Nephi 13:33.) Unsa nga mga panalangin nag moabut sa mga katawhan kinsa mibutang og una sa mga butang sa Dios diha sa ilang mga kinabuhi?
- *3 Nephi 14:1–5*. Sa unsa nga paagi kita makalikay sa dili angay nga paghukom o pagsaway sa uban?
- *3 Nephi 14:6*. Kini nga samang pagtudlo makita diha sa Mateo 7:6. Sa Hubad ni Joseph Smith niana nga bersikulo, si Jesus misugo sa iyang mga tinun-an sa pagsangyaw og paghinulsol kaysa magtudlo sa misteryo sa gingharian (Hubad ni Joseph Smith, Mateo 7:9–11). Ngano nga mahinungdanon ang paghatag og bug-at nga pagtagad sa atong pagtudlo sa ebanghelyo diha sa sukaranan nga mga doktrina?
- *3 Nephi 14:12*. Sa unsa nga paagi nga ang pagsunod niini nga baruganan makahimo kanato nga labaw ka maayo nga mga tinun-an ni Jesukristo?
- *3 Nephi 14:13–14*. Ngano nga mahinungdanon nga ang agianan ngadto sa kinabuhing dayon mahigpit, samtang ang dalan ngadto sa kalaglagan lapad?

- *3 Nephi 14:15–20*. Ngano nga kining pagtulun-an sa tinuyo nga paagi mahinungdanon karon? (Tan-awa sa Joseph Smith—Mateo 1:22, diin naghulagway sa katapusang mga adlaw.)
- *3 Nephi 14:21–23*. Ngano nga kinahanglan nga atong buhaton ang kabubut-on sa Langitnong Amahan aron makahimo sa pagsulod sa gingharian sa langit? (Tan-awa sa D&P 130:20–21.)
- *3 Nephi 14:24–27*. Sa unsa nga mga paagi nga ang sambingay ni Jesus mahitungod sa pagtukod og usa ka balay diha sa dakong bato o balas magamit diha sa atong mga kinabuhi? (Tan-awa sa Helaman 5:12.)

Panapos

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 3 Nephi 15:1. Ipasabut nga samtang kita magpuyo sumala sa mga pagtulun-an sa Manluluwas, kita makaangkon og usa ka sigurado nga tukuranan ug malig-on sa pagbarug sa bisag usa nga mga pagsulay o mga pagtintal nga mahimo nga atong masinati. Kita mahimo nga "asin sa yuta" ug "kahayag sa [mga] katawhan," ug kita makahimo sa pagtabang sa uban nga labaw nga maduol sa Manluluwas (3 Nephi 12:13–16).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Si Jesus nagtudlo mahitungod sa panagbulag

Samtang kamo maghisgot sa pagtulun-an sa Manluluwas nga natala diha sa 3 Nephi 12:32, ikaw mahimo nga makigbahin sa mosunod nga kasayuran:

Didto sa karaan nga Israel ang usa ka tawo mahimo nga mosalikway, o mobulag, sa iyang asawa alang sa dili mahinungdanon nga mga katarungan. Bisan pa niana, diha sa usa ka hingpit nga kalibutan, sama sa celestial nga gingharian, ang panagbulag wala itugot. Tungod kay ang yuta dili pa hingpit, ang panagbulag gitugot apan kinahanglan dili mahitabo gawas sa labing bug-at nga mga katarungan. Diha sa Mateo 19:9 si Jesus mipasabut nga ang usa ka tawo kinsa makigbulag sa iyang asawa alang sa usa ka dili mahinungdanon nga katarungan minyo lang gihapon ngadto kaniya diha sa mata sa Dios, ug ang tawo sa ingon nakabuhat og panapaw kon siya makigminyo sa lain nga babaye. (Tan-awa sa James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. [1916], 473–75, 484; tan-awa usab sa Bruce R. McConkie, *The Mortal Mosiah*, 4 vols. [1979–81], 2:138–39.)

2. "Kamo mao sila kinsa Ako miingon: Ako adunay lain nga karnero" (3 Nephi 15:21)

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Juan 10:16. Kinsa kining "lain nga karnero"? (Tan-awa sa 3 Nephi 15:21; 16:1–6.) Ngano nga ang mga tinun-an didto sa Jerusalem wala makahimo sa pagsabut sa pagtulun-an ni Jesus mahitungod sa "laing karnero"? (Tan-awa sa 3 Nephi 15:14–19.) Sa unsa nga paagi nga ang pagkawalay pagtuo makapugong sa mga katawhan gikan sa pagsabut sa pulong sa Dios diha sa iyang kahingpitan?

“Tan-awa, ang Akong Hingpit nga Kalipay Nabug-os”

Leksyon 39

3 Nephi 17–19

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga mobati sa gugma sa Ginoong Jesukristo ug mopalambo sa labaw pa nga tinguha sa paggamit sa hugot nga pagtuo diha Kaniya ug magpamatuod bahin Kaniya.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 3 Nephi 17. Human sa pagtudlo sa mga Nephite, si Jesus misugo kanila sa pagbalik ngadto sa ilang mga pinuy-anan aron sa pagpamalandong, pag-ampo ug pag-andam sa iyang pagbalik sa sunod nga adlaw. Nakasabut sa tinguha sa mga katawhan alang kaniya sa pagpabilin, Siya nagpabilin sa mubo nga panahon ug miayo sa mga masakiton, mipanalangin sa mga bata, ug nag-ampo alang sa mga katawhan.
   b. 3 Nephi 18. Si Jesus mipasiugda sa sakramento taliwala sa mga Nephite ug mihatag kanila og dugang nga tambag sa wala pa mokayab ngadto sa langit.
   c. 3 Nephi 19. Ang mga Nephtie misabwag sa mga balita sa pagduaw ni Jesus, ug usa ka dakong panon nagpundok sa pagpaabut sa Iyang pagbalik. Ang mga tinun-an nagtudlo ug nangalagad ngadto sa panon. Ang mga tinun-an gibunyagan ug midawat sa Espiritu Santo ug sa pagpangalagad sa mga anghel. Ang Manluluwas mibalik aron pagtudlo sa mga katawhan ug nag-ampo alang kanila.
2. Kon ikaw maggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, pangandam sa pagpakita sa mga hulagway ni Jesus Nag-ayo sa mga Nephite (62541 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 317) ug si Jesus Manalangin sa mga Nephite nga mga Bata (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 322) ug himoa nga usa ka sakop sa klase mangandam sa pagbasa og kusog sa 3 Nephi 17:5–13, 17–24.
3. Aron pagpahimutang sa balaan nga pagtahud, ikaw mahimo nga mopatugtog og mga himno mahitungod sa Manluluwas samtang ang mga sakop sa klase mosulod sa lawak.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa ka imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang mga hulagway ni Jesus nga nag-ayo sa mga Nephite ug nanalangin sa mga bata ug ipabasa og kusog sa gitudlo nga sakop sa klase ang 3 Nephi 17:5–13, 17–24.

Pagdapit sa mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa ilang mga hunahuna kon unsa unta ang bation nga maapil niana nga panon nga nakasinati niini nga

mga panghitabo. Ipasabut nga kining leksyon naghisgot niini nga mga panghitabo ug labaw pa kon unsa ang gihimo ug gitudlo sa nabanhaw nga Manluluwas sa diha nga siya miduaw sa mga Nephite human sa Iyang kamatayon ug Pagkabanhaw.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Jesus misugo sa mga Nephite sa pagpalandong ug pag-ampo mahitungod kon unsa ang Iyang gitudlo. Iyang gipang-ayo ang masakiton, gipanalanginan nga mga bata, ug nag-ampo alang sa mga katawhan.

Hisguti ang 3 Nephi 17. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo.

- Samtang si Jesus nangandam sa pagbiya sa mga Nephite, Siya nakaamgo nga ang mga katawhan wala makasabut sa tanan nga Iyang gitudlo kanila (3 Nepho 17:1–2). Unsa ang iyang gitudlo sa mga katawhan nga buhaton? (Tan-awa sa 3 Nephi 17:3.) Unsa ang ipasabut sa pagpalandong? Sa unsa nga paagi nga ang pagpalandong makatabang kanato nga labaw nga makasabut sa mga baruganan sa ebanghelyo?

  Si Elder Joseph B. Wirthlin nagtudlo: "Pagpalandong, nagpasabut sa pagtimbangtimbang diha sa hunahuna, sa kabubut-on, sa paghinuktok, makakab-ut sa pag-abli sa espirituhanon nga mga mata sa pagsabut. Usab, ang Espiritu sa Ginoo mahimo nga mosulod diha sa nagpalandong" (sa Conference Report, Abr. 1982, 33; o *Ensign*, Mayo 1982, 23).

- Si Jesus usab misulti sa mga katawhan sa pag-ampo mahitungod sa Iyang gitudlo kanila. Sa unsa nga paagi ang pag-ampo makatabang kanato nga labaw pa nga makasabut sa mga baruganan sa ebanghelyo? Unsa ang pipila ka laing mga paagi nga kita "makaandam sa [atong] mga hunahuna" aron makadawat sa mga kamatuoran sa Ginoo?

- Ngano nga si Jesus "nagpabilin og dyutay nga panahon uban sa mga katawhan? (Tan-awa sa 3 Nephi 17:5–6.) Sa unsa nga paagi kini nagpakita sa Iyang mga pagbati alang sa mga katawhan? Sa unsa nga paagi nga inyong gibati ang kang Jesus nga gugma ug pagpakabana alang kaninyo?

Kon ikaw wala maggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, himoa nga ang mga sakop sa klase motingob sa pagsulti sa mga lihok sa Manluluwas samtang Siya nagpabilin uban sa mga Nephite (3 Nephi 17:7–25).

- Unsa ang nakahimo sa masakiton ug bakol diha sa mga Nephite nga maayo sa Manluluwas? (Tan-awa sa 3 Nephi 17:7–9, 20.) Unsa ang gibuhat sa mga katawhan human ang masakiton ug bakol naayo? (Tan-awa sa 3 Nephi 17:10.) Sa unsa nga paagi kita makapakita sa atong pagpasalamat sa Manluluwas alang sa mga panalangin nga Iyang gihatag kanato?

- Sa unsa nga paagi ang mga bata nga mga Nephite napanalanginan? (Tan-awa sa 3 Nephi 17:21. Hatagi og gibug-aton nga ang Manluluwas mipanalangin kanila sa tinagsatagsa, nagpakita sa kalawom sa Iyang gugma alang sa gagmay nga mga bata. Ikaw mahimo usab nga mobasa sa Mateo 19:13–15.
- Ang Manluluwas misugo sa mga Nephite nga mahimong sama sa gagmay nga mga bata (3 Nephi 11:37–38). Unsa nga sama sa bata nga mga hiyas nga buot ni Jesus nga atong batonan? (Tan-awa sa Mosiah 3:19.) Unsa ang atong mabuhat aron sa pagpalambo niini nga mga hiyas?

2. Si Jesus mipasiugda sa sakramento taliwala sa mga Nephite.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 18.

- Human si Jesus manalangin sa mga bata, Siya mipasiugda sa sakramento diha sa mga Nephite (3 Nephi 18:1–4). Unsa ang atong makat-unan mahitungod sa ordinansa sa sakramento gikan sa 3 Nephi 18:1–11? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip niadtong nalista sa ubos.)
  a. Ang sakramento kinahanglan gayud nga panalanginan ug ipaambit pinaagi niadtong kinsa na-orden sa pagbuhat sa ingon (3 Nephi 18:5).
  b. Ang sakramento ipangalagad sa tanan nga takus nga mga sakop sa Simbahan (3 Nephi 18:5, 11).
  c. Ang pan ug bino nagpaila sa lawas ug dugo sa Manluluwas (3 Nephi 18:7, 11; tan-awa usab sa D&P 27:2, nagtimaan nga karon kita naggamit og tubig kaysa bino).
- Bahin sa unsa ang atong gipamatuod pinaagi sa pag-ambit sa sakramento? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:7, 10–11.) Unsa nga panalangin ang gisaad ngadto niadtong kinsa mahinungdanon ug mosunod ni Kristo? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:7, 11.) Unsa ang atong mahimo aron sa pagpangandam sa atong mga kaugalingon sa pag-ambit sa sakramento matag semana? Sa unsa nga paagi nga ang pag-ambit sa sakramento usa ka panalangin kaninyo?
- Unsa ang gitudlo sa Manluluwas sa mga tinun-an mahitungod sa kamahinungdanon sa pag-ambit sa sakramento sa takus nga paagi? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:26–29; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 11:28–29.) Ngano nga ang pag-ambit sa sakramento nga dili takus makapanghimaraut ngari kanato?
- Unsa ang gisulti sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga tinun-an nga buhaton alang niadtong kinsa mga dili takus nga moambit sa sakramento? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:29–32.) Ngano nga Siya mitudlo kanila sa dili pagsalikway niadtong kinsa dili takus nga moambit sa sakramento? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:32.) Ngano nga mahinungdanon sa pagpadayon sa pagpangalagad ngadto niadtong kinsa mipalayo sa ebanghelyo? Sa unsa nga paagi kita makabuhat niini?
- Alang sa unsa nga katarungan nga ang Ginoo misugo sa mga katawhan sa pagduol ngadto Kaniya? (Tan-awa sa 3 Nephi 18:25.) Ngano nga mahinungdanon alang kanato ang paghatag og pagpamatuod bahin ni Jesukristo?

3. Ang mga tinun-an nagtudlo ug nag-alagad sa mga katawhan. Ang Manluluwas mibalik aron pagtudlo sa mga katawhan ug nag-ampo alang kanila.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 19.

- Unsa ang gibuhat sa mga Nephite kinsa nakakita sa Manluluwas human Siya mikayab ngadto sa langit? (Tan-awa sa 3 Nephi 19:1–3.) Sa unsa nga paagi kadtong kinsa nakadungog sa mga pagpamatuod sa mga Nephite ngadto sa Manluluwas mitubag ngadto niadtong mga pagpamatuod? (Tan-awa sa 3 Nephi 19:3.) Unsa nga mga kahigayunan ang anaa kanato sa paghatag og pagpamatuod sa Manluluwas?
- Samtang ang panon naghulat alang sa pag-abut sa Manluluwas sa sunod adlaw, ang napulog duha ka mga tinun-an nagtudlo sa mga katawhan, nag-ampo alang kanila, ug nangalagad ngadto kanila (3 Nephi 19:4–8; timan-i nga kini ang katumanan sa panudlo sa Manluluwas ngadto kanila sa milabay nga adlaw, ingon sa natala diha sa 3 Nephi 18:16). Alang sa unsa ang giampo sa mga tinun-an? (Tan-awa sa 3 Nephi 19:9; tan-awa usab sa bersikulo 10–15 ug ang ikaduhang dugang ideya sa pagtudlo.) Ngano sa inyong hunahuna nga ang mga tinun-an madasigon kaayo sa pagtinguha "nga ang Espiritu Santo kinahanglan ihatag ngadto kanila"? (3 Nephi 19:9). Ngano nga kinahanglan kaayo nga kita makadawat sa Espiritu Santo?
- Human magtudlo sa mga tinun-an sa pag-ampo, si Jesus "mipahilayo og diyutay gikan kanila" aron mag-ampo nga mag-inusara (3 Nephi 19:17, 19). Alang sa unsa ang pag-ampo ni Jesus? (Tan-awa sa 3 Nephi 19:21, 23. Ikaw mahimo nga motandi niini nga pag-ampo ngadto sa kabahin sa kang Jesus nga mahinungdanon nga pag-ampo sa pangamuyo sa wala pa ang Iyang Paglansang, ingon sa natala diha sa Juan 17:20–23.) Ngano nga mahinungdanon nga ang mga sumusunod ni Jesukristo "mahiusa" uban Kaniya ug sa Amahan? Sa unsa nga paagi kita mahiusa uban kanila?
- Ngano nga ang mga pag-ampo sa mga Nephite nga mga tinun-an nakapahimuot ngadto sa Ginoo? (Tan-awa sa 3 Nephi 19:24–25. Ikaw mahimo nga mosulat sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara.) Sa unsa nga paagi kita makasunod sa mga panig-ingnan sa mga tinun-an diha sa atong kaugalingon nga mga pag-ampo?
- Ngano nga ang mga panon nakadungog ug nakasabot sa mga pulong ni Jesus sa ikatulo ka higayon sa Iyang pag-ampo? (Tan-awa sa 3 Nephi 19:31–33.) Unsa ang ipasabut sa pag-angkon og bukas nga kasingkasing? Unsa ang kinahanglan gayud nga atong buhaton aron mabuksan ang atong mga kasingkasing aron ang Espiritu makatudlo kanato?

Panapos

Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga ang mga Nephite napanalanginan pag-ayo nga makakita ug makadungog og kahibulongan nga mga butang tungod sa ilang hilabihan nga hugot nga pagtuo (3 Nephi 17:20; 19:35) ug sa ilang madasigon nga mga pag-ampo (3 Nephi 19:6–9). Ipasabut nga samtang atong gamiton ang hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo ug mag-ampo nga madasigon diha sa atong kaugalingon ug banay nga mga pag-ampo, ang Espiritu sa Ginoo mag-uban kanato sa pagpanalangin ug motabang kanato diha sa tanan nga atong pagabuhaton.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit og usa o labaw pa niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. "Magbantay ug mag-ampo sa kanunay" (3 Nephi 18:15)

Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 3 Nephi 18:15, 18–19, 21.

- Sa unsa nga paagi ang pag-ampo makatabang kanato gikan sa mga pagtintal ni Satanas? Sa unsa nga paagi ang pag-ampo sa banay makaimpluwensya sa inyong banay? Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa atong pasalig sa matag adlaw nga pag-ampo sa banay?

2. "Ug sila nag-ampo niana diin sila labing nagtinguha" (3 Nephi 19:9)

Sa dili pa kamo maghisgot sa 3 Nephi 19:9, hatagi ang mga sakop sa klase og papel, mga pluma o mga lapis, ug hangyoa sila sa paghimo og lista sa unom ka mga butang nga ilang labing gitinguha. (Kon walay papel ug mga pluma o mga lapis, paghunahuna og mga unom ka mga butang nga ilang labing gitinguha.) Unya hangyoa sila sa pag-ikis sa mga aytem diha sa listahan nga dili hayahay ang ilang paminaw sa pag-ampo alang niana. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa 3 Nephi 19:9.

- Unsa ang labing gitinguha sa mga Nephite nga tinun-an? Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa atong tinguha alang sa pagkamatarung ug pagkaespirituhanon?

3. "Ug sila nag-ampo ngadto kang Jesus" (3 Nephi 19:18)

Aron sa pagpatin-aw ngano nga ang mga Nephite nga mga tinun-an nag-ampo ngadto ni Jesus (3 Nephi 19:18, 24–25, 30), ipabasa sa mga sakop sa klase ang 3 Nephi 19:22. Kamo mahimo nga mobasa sa mosunod nga pamahayag ni Elder Bruce R. McConkie:

"Ang bugtong higayon sa kasulatan diin ang mga pag-ampo gitumong ngadto sa Anak mao ang kanus-a—ug tungod!—kanang Balaan nga Binuhat, ingon nga nabanhaw nga personahe, ang nagbarug atubangan sa nangamuyo" (*Doctrinal New Testament Commentary* 3 vols. [1966–73], 2:79).

Ipasabut nga si Jesus sa Iyang kaugalingon nag-ampo ngadto sa Amahan niini nga panahon (3 Nephi 19:19–24, 27–29, 31). Ang tanan natong mga pag-ampo kinahanglan itumong ngadto sa atong Langitnong Amahan ug tapuson diha sa ngalan ni Jesukristo.

Leksyon
40

"Ug Unya Ako Mopundok Kanila"

3 Nephi 16:20–21

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa ulahing mga adlaw nga buhat sa pagpundok sa Israel ug pagtukod sa Zion.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa 3 Nephi 16, 20, ug 21. Kini nga mga bersikulo naglakip kabahin sa mga pagtulun-an sa nabanhaw nga Manluluwas ngadto sa mga Nephite. Dinhi niini nga mga bersikulo, ang Ginoo nagtudlo ug nanagna sa Pagpahiuli sa ebanghelyo ug sa pagpundok sa balay sa Israel diha sa katapusang mga adlaw.
2. Dugang basahonon: 3 Nephi 29–30; Mormon 5:9–24; Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:10; *'Ang Giya Ngadto sa mga Kasulatan*, "Mga Hentil" 79–80 ug "Israel"', 92–94.
3. Sa dili pa ang klase, isulat ang mosunod nga mga pangutana diha sa pisara:

> Unsa ang balay sa Israel?
>
> Ngano nga ang Israel gitibulang?
>
> Kinsa ang mga Hentil?
>
> Unsa ang buhaton sa mga Hentil sa pagkatibulag ug pagpundok sa Israel?
>
> Unsa ang pagpundok sa Israel?
>
> Unsa nga timailhan ang gihatag aron pagpakita nga ang ulahing adlaw nga pagpundok sa Israel nagsugod na?
>
> Isip mga sakop sa Simbahan, unsa ang atong mga kapangakohan sa pagpundok sa Israel?

4. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, dad-a ngadto sa klase ang pipila o tanan sa mosunod nga mga aytem:
   a. Mga hulagway ni Jacob Nanalangin sa Iyang Anak nga mga Lalaki (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 122); Joseph Smith (62449 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 400); ug Bata nga Lalaki nga Gibunyagan (62018 853) o Bunyag (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 601).
   b. Usa ka kopya sa Ang Basahon ni Mormon.
   c. Usa ka tag sa ngalan sa misyonaryo o lain nga butang nga nagpaila sa misyonaryo nga buhat.
   d. Usa ka hulagway sa inyong kaugalingon ug sa inyong banay.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakita ang mga butang nga imong gidala sa klase (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 4). Ipasabut nga matag usa niini nga mga butang nagpaila sa usa ka mahinungdanon nga bahin sa leksyon karon. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghinumdom niini nga mga butang sa panahon sa leksyon ug mangita og mga paagi diin ang mga butang may kalabutan sa 3 Nephi 16, 20, ug 21.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang Manluluwas nanagna sa pagkatibulaag sa balay sa Israel.

Dad-a ang pagtagad sa mga sakop sa klase sa una nga pangutana diha sa pisara (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 3):

- Unsa ang balay sa Israel?

  Ipasabut nga ang mga ulohan *balay sa Israel* ug *Israel* nagpasabut ngadto sa mga kaliwatan ni Jacob, kansang ngalan giusab ngadto sa Israel (kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, ikaw mahimo nga mopakita sa hulagway ni Jacob nga nanalangin sa iyang anak nga mga lalaki ingon nga kabahin niini nga pagpasabut). Ang mga sakop sa balay sa Israel gipasabut diha sa kasulatan ingon nga "ang mga katawhan sa pakigsaad sa Ginoo" (1 Nephi 15:14) ug "anak sa pakigsaad" (3 Nephi 20:25–26). Ang mga Nephite gikan sa balay sa Israel, ingon nga mga kaliwatan sa anak ni Jacob nga si Joseph (1 Nephi 5:14).

Ipasabut nga ang Manluluwas nagtudlo sa pagkatibulang sa Israel. Dayon dad-a ang pagtagad sa mga sakop sa klase sa ikaduha nga pangutana diha sa pisara:

- Ngano nga ang Israel gitibulaag?

  Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa 3 Nephi 16:4. Awhaga ang uban nga mga sakop sa klase sa pagkuyog og basa, mangita sa tubag sa pangutana. Samtang ang mga sakop sa klase naghisgot sa pangutana, siguroha nga sila nakasabut nga ang mga sakop sa balay sa Israel "pagatibulaagon diha sa ibabaw sa yuta tungod sa ilang pagkawalay pagtuo."

2. Ang Manluluwas nanagna sa espirituhanon nga pagpundok sa balay sa Israel.

Dad-a ang pagtagad sa mga sakop sa klase ngadto sa ikatulo nga pangutana diha sa pisara:

- Kinsa ang mga Hentil?

Ipasabut nga diha sa mga kasulatan, ang pulong *mga Hentil* mao ang gigamit aron sa pagpaila bisan kinsa nga mga katawhan kinsa wala matawo ngadto sa balay sa Israel o mga nasud nga kinsa walay ebanghelyo. Diha sa mga bersikulo nga gihisgutan dinhi niini nga leksyon, ang pulong *mga Hentil* nagpasabut ngadto sa mga nasud nga walay ebanghelyo; bisan og pipila ka mga tawo niadtong mga nasud tingali mga kaliwat ni Jacob (*'Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, "Mga Hentil,"' 79–80).

- Dad-a ang pagtagad sa mga sakop sa klase ngadto sa ikaupat nga pangutana diha sa pisara:
- Unsa ang pagabuhaton sa mga Hentil uban sa pagkatibulaag ug pagpundok sa Israel?

  Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa 3 Nephi 16:7–9 ug 21:1–5. Awhaga ang uban nga mga sakop sa klase sa pagdungan og basa, mangita og mga tubag sa mga pangutana.

  Hatagi og gibug-aton ang panagna sa Manluluwas nga ang mga Hentil adunay buluhaton sa pagkatibulaag sa Israel. Hatagi usab o g gibug-aton nga ang panagna nga pinaagi sa mga Hentil nga ang Israel sa katapusan makadawat sa gipahiuli nga ebanghelyo ug pagapundokon.

Dad-a ang pagtagad sa mga sakop sa klase ngadto sa ikalima nga pangutana diha sa pisara.

- Unsa ang pagpundok sa Israel?

  Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa 3 Nephi 16:4, 12; 20:10–13. Awhaga ang uban nga mga sakop sa klase sa pagdungan og basa, mangita sa mga tubag sa pangutana. Samtang ang mga sakop sa klase maghisgot sa pangutana, siguroha nga sila nakasabut sa mosunod:

  Ang Israel napundok kon ang mga katawhan nakaangkon og usa ka pagpamatuod sa Manunubos ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo ug magpasakop sa Iyang Simbahan (kon ikaw nagamit sa pang-atensyong nga kalihokan, ikaw mahimo nga mopakita og hulagway sa usa ka bunyag ingon nga kabahin niini nga panaghisgutan).

  Diha sa unang mga adlaw sa gipahiuli nga Simbahan, kabahin sa pagpundok sa Israel mao ang sugo sa Ginoo nga ang mga sakop sa Iyang Simbahan moipon sa hugpong sa mga Santos sa Amihanang America, bisan sa Missouri, Illinois, o sa Walog sa Salt Lake. Diha sa umaabut, lain nga pisikal nga pagpundok ang mahitabo, samtang ang mga sakop sa balay sa Israel gipundok ngadto sa mga yuta sa ilang kabilin (tan-awa sa seksyon 3 niini nga leksyon). Bisan pa niana ang pagpundok karon maoy usa ka espirituhanon nga pagpundok.

  Si Presidente Spencer W. Kimball mipasabut: "Ang pagpundok sa Israel matuman kon ang mga katawhan sa layo nga mga nasud modawat sa ebanghelyo ug magpabilin sa ilang mga yutang natawhan. Ang pagpundok sa Israel alang sa mga Mexicano anha sa Mexico sa Scandinavia, alang niadto sa amihanang mga nasud; ang pundokanan nga dapit sa mga Aleman mao ang Alemanya; ug sa mga taga Polynesia, diha sa mga isla; alang sa mga Brazilian, diha sa Brazil, alang sa mga Argentines, diha sa Argentina" (sa Conference Report, Abr. 1975, 4; o *Ensign*, Mayo 1975, 4).

Dad-a ang pagtagad sa mga klase ngadto sa ikaunom nga pangutana diha sa pisara:

- Unsa nga mga timailhan ang gihatag nga nagpakita nga ang pagpundok sa Israel sa ulaking mga adlaw nagsugod na?

  Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa 3 Nephi 21:2–7 ug 29:1–2. Awhaga ang ubang mga sakop sa klase sa pagdungan og basa, mangita alang sa tubag sa pangutana.

- Sa unsa nga paagi nga ang "mga panultihon" ug "mga buluhaton" sa mga Nephite moabut ngadto sa mga Hentil? (Pinaagi sa paghubad sa Basahon ni Mormon. Kon kamo naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, ikaw mahimo nga mogamit sa kopya sa Basahon ni Mormon ingon nga kabahin niini nga panaghisgutan.) Unsa ang pipila ka mga tahas nga gidala sa Basahon ni Mormon diha sa pagpundok sa Israel? (Alang sa pipila ka mga panig-ingnan, itandi ang 3 Nephi 16:4; 12 ug 20:10–13 uban sa 1 Nephi 6:3–4 ug sa ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon. Hatagi og gibug-aton nga ang Basahon ni Mormon gisulat aron sa pagtudlo sa mga pakigsaad sa Ginoo ug sa pagdani sa tanang mga tawo nga si Jesus mao ang Kristo.)

- Ang Ginoo nagsulti og usa ka sulugoon kinsa motabang diha sa mahinungdanon ug . . . kahibulongan nga buhat" mopatungha sa Basahon ni Mormon (3 Nephi 21:9–10. Kinsa kini nga sulugoon? (Si Joseph Smith. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, ikaw mohimo nga mopakita og hulagway ni Joseph Smith ingon nga kabahin niini nga panaghisgutan.)

  Ikaw mohimo nga mopasabut nga si Joseph Smith mao ang usa ka "tinuod" nga kaliwat ni Jacob (2 Nephi 3:3–8, 11–12), apan siya nagpuyo sa Hentil nga nasud. Ang iyang buhat sa pagpahiuli sa ebanghelyo ug pagpatungha sa Basahon ni Mormon sa ingon kabahin sa katumanan sa saad sa Ginoo nga "ang kamatuoran moabut ngadto sa mga Hentil" (3 Nephi 16:7).

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 3 Nephi 16:11–12. Unsa ang gisaad sa Ginoo nga buhaton human ang kahingpitan sa ebanghelyo mapahiuli pinaagi sa mga Hentil? (Siya misaad sa paghinumdom sa Iyang pagpakigsaad uban sa balay sa Israel.)

- Ang pagpakigsaad nga gisaad sa Ginoo nga hinumduman mao ang pakigsaad ni Abraham (3 Nephi 20:25, 27, 29; 21:4; Mormon 5:20). Unsa ang mga panalangin ug mga kapangakohan sa pakigsaad ni Abraham? (Tan-awa sa Genesis 17:1–8; Abraham 2:6, 9–11.)

- Unsa ang mahitabo ngadto sa mga Hentil kinsa maghinulsol ug mobalik ngadto sa Dios? (Tan-awa sa 2 Nephi 30:2; 3 Nephi 16:13; 21:6, 22. Ang tanan nga mga katawhan kinsa maghinulsol ug moduol ngadto sa Ginoo pinaagi sa bunyag pagaiphon taliwala sa Iyang gipakigsaaran nga mga katawhan.)

  Si Presidente Joseph Fielding Smith miingon: *"Matag tawo kinsa modawat sa ebanghelyo mahimo nga kabahin sa balay sa Israel.* Sa lain nga mga pinulongan, sila nahimo nga mga sakop sa *pinili nga kaliwat*, o mga anak ni Abraham pinaagi ni Isaac ug Jacob ngadto kinsa ang mga saad gihimo. Ang ubay-ubay nga *gidaghanon* niadtong kinsa nahimong mga sakop sa Simbahan mao ang *tinuod [literal] nga mga kaliwat* ni Abraham pinaagi ni Ephraim, anak nga lalaki ni Joseph. Kadtong kinsa dili tinuod nga mga kaliwat ni Abraham ug Israel

kinahanglan gayud *mahimo* nga ingon, ug *sa panahon nga sila mabunyagan ug makumpirmahan sila isumbak ngadto sa kahoy ug maggahum sa tanan nga mga katungod ug mga kahigayunan ingon nga mga manununod"* (*Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. [1954–56], 3:246).

Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa ikapito nga pangutana diha sa pisara:

- Ingon nga mga sakop sa Simbahan, unsa ang atong mga kapangakohan diha sa pagpundok sa Israel?

  Hatagi ang mga sakop sa klase og kahigayunan sa pagtubag sa pangutana. Ikaw mahimo usab nga mangutana sa pangutana sa ubos aron pagdasig og daghan nga panaghisgutan. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, ikaw mahimo nga mopakita sa hulagway ug sa tag sa ngalan sa misyonaryo (o uban nga butang) sa panahon niini nga panaghisgutan.

- Ang misyon sa Simbahan mao ang pagdapit sa tanan nga mga katawhan sa pagduol ngadto kang Kristo. Kita makatuman niini nga misyon pinaagi sa pagpahayag sa ebanghelyo, pagtubos sa patay, ug paghingpit sa mga Santos. Sa unsa nga paagi ang misyon sa Simbahan motabang sa pagpundok sa Israel?

3. Ang Manluluwas nanagna sa temporal nga pagpundok sa balay sa Israel.

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang 3 Nephi 16:16 ug 20:14. Sumala niini nga mga bersikulo, unsa ang tino nga mga saad ang gihatag sa Ginoo ngadto sa mga Nephite? (Sila pagahatagan sa mga yuta didto sa mga America ingon nga usa ka kabilin. Tan-awa usab sa 2 Nephi 1:5–7.) Unsa nga mga kapangakohan ang nag-uban niini nga saad? (Tan-awa sa Enos 1:10; Ether 2:8–9.)

- Papulipuliha ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 21:22–29. Sumala niini nga mga bersikulo, unsa ang mahitabo dinhi niini nga yuta sa kabilin sa ulahing mga adlaw? (Usa ka dakbayan nga pagatawgon og Jerusalem pagatukuron.)

Ipahayag nga ang una nga dakbayan sa Jerusalem ipahiuli usab (3 Nephi 20:29–34). Ang mga Judeo pagahatagan niini nga yuta ingon nga kabilin.

- Ang Manluluwas miingon nga Siya mopundok sa Iyang mga katawhan ug motukod pag-usab sa Zion diha kanila (3 Nepho 21:1). Samtang ang pulong Zion sa kasagaran nagpasabut sa kasingkasing og hunahuna. Sa unsa nga paagi ang Zion gihulagway diha sa mga kasulatan? (Tan-awa sa D&P 97:21 ug Moises 7:18–19 alang sa pipila ka mga panig-ingnan.) Sa unsa nga paagi kita makasugod sa pagtukod og Zion diha sa atong mga pinuy-anan, mga purok, ug mga istaka karon?

Panapos

Pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga diha sa katapusang mga adlaw, ang ulohan nga *balay sa Israel* milukop sa tanan niadtong kinsa maghinulsol, mosunod ni Jesukristo, ug nabunyagan ngadto sa Iyang Simbahan. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpuyo sa ingon aron mahimo nga takus nga kabahin sa gipakigsaaran nga mga katawhan sa Ginoo. Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

“Siya Mipatin-aw sa Tanan nga mga Butang ngadto Kanila”

Leksyon
41

3 Nephi 22–26

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga sa matinud-anon nga paagi nagtinguha sa pagsiksik sa mga pulong sa mga propeta.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 3 Nephi 22; 23:1–5. Ang Manluluwas mikutlo sa pipila ka mga panagna ni Isaias mahitungod sa balay sa Israel sa panahon sa katapusang mga adlaw. Siya misugo sa mga katawhan sa pagsiksik sa mga pulong ni Isaias ug ubang mga propeta.
   b. 3 Nephi 23:6–14; 24; 25. Ang Manluluwas misugo sa mga katawhan sa pagdugang ngadto sa ilang mga talaan sa pipila ka mga pulong ni Samuel ang Lamanite ug Malaquias.
   c. 3 Nephi 26. Ang Manluluwas mipasabut sa tanang mga butang gikan sa sinugdanan hangtud sa panahon nga Siya maobut diha sa Iyang himaya.
2. Dugang basahonon: Isaias 54; Malaquias 3–4.
3. Kon ang hulagway ni Kristo Naghangyo alang sa mga Talaan anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 323).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Isulat ang mosunod nga pulong diha sa pisara: *Pagsiksik, Pagpalandong, Pag-ampo*.

Pangutan-a ang mga sakop sa klase kon sa unsa nga paagi kining mga pulong may kalabutan sa atong pagtuon sa mga kasulatan.

Ipasabut nga kining leksyon naghulagway kon sa unsa nga paagi ang Manluluwas migamit sa mga kasulatan aron pagtudlo sa bililhon nga mga kamatuoran. Samtang kita magsiksik, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mga kasulatan, kita makaangkon og labaw pa nga pagsabut niini nga mga kamatuoran.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang Manluluwas mikutlo sa pipila ka mga panagna ni Isaias mahitungod sa balay sa Israel.

Hisguti ang 3 Nephi 22; 23:1–5. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga ang kapitulo 22 nagtala sa Manluluwas nga mikutlo sa tibuok kapitulo sa mga pagtulun-an ni Isaias (Isaias 54) mahitungod sa himaya sa Zion sa ulahing mga adlaw.

- Si Isaias miawhag sa balay sa Israel, "Padak-i ang dapit sa inyong tolda . . . [ug] ilugway ang inyong mga higot ug lig-una ang iyong mga istaka" (3 Nephi 22:2). Unsang gipaila sa mga tolda ug mga istaka? (Tan-awa ang kinutlo sa ubos.) Unsa sa inyong hunahuna ang gipasabut sa "padak-i ang dapit sa inyong tolda" ug lig-una ang inyong mga istaka?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon:

  "Ang mga propeta mipahisama sa Zion sa ulahing adlaw ngadto sa usa ka dakong tolda nga milukop sa yuta. Ang tolda gipatindog pinaagi sa mga higot og gigaid ngadto sa mga istaka. Kadtong mga istaka, sa pagkatinuod, mao ang nagkalain-lain nga hiyograpikanhon nga mga kapunongan nga gikatag sa tibuok yuta. Sa pagkakaron, ang Israel gipundok ngadto sa nagkalainlain nga mga istaka sa Zion. . . .

  " . . . Ang istaka mao ang panalipod alang sa mga Santos gikan sa mga kaaway nga makita ug dili makita. Ang panalipod mao ang direksyon nga gisangkap pinaagi sa mga pagkapari nga naglig-on sa pagpamatuod ug nagpasiugda sa panaghiusa sa banay ug sa tinagsatagsa nga pagkamatarung" ("Strengthen Thy Stakes," *Ensign*, Ene. 1991, 2, 4).

- Unsa ang atong mabuhat sa tinagsatagsa nga paagi ug ingon nga mga banay aron sa pagsiguro nga ang atong mga istaka mao usa ka dangpanan ug usa ka panalipod batok sa dautan?

- Sa unsa nga paagi si Isaias mihulagway sa kalambigitan tali sa Ginoo ug sa balay sa Israel? (Tan-awa sa 3 Nephi 22:4–10. Siya mihulagway sa Ginoo ingon nga bana ug sa Israel ingon nga asawa.) Unsa ang gitudlo kanato niini nga paghulagway mahitungod sa pagkamabination sa Ginoo ngadto sa Iyang mga katawhan?

  Si Elder Jeffrey R. Holland nagtudlo: "Ang paglarawan ni Jehovah ingon nga pamanhonon ug Israel ingon nga pangasaw-onon uban sa labing naandan nga mga pasumbingay diha sa kasulatan, nga gigamit sa Ginoo ug sa iyang mga propeta aron sa paghulagway sa kalambigitan tali sa Dios ug sa mga anak sa pakigsaad. . . . Si Kristo usahay, sa matarung nga paagi masuko sa nagkadautan nga Israel, apan kana sa kanunay mubo ug temporaryo—usa ka gamay nga higayon. Ang kapuangod ug kalooy sa kanunay mobalik ug mopatigbabaw diha sa labing mapasaligon nga paagi. Ang mga bukid ug mga bungtod mahimo nga mawala. Ang tubig sa dagkong mga dagat mahimo nga mohubas. . . . Apan ang kalooy ug kalinaw sa Ginoo dili gayud makuha gikan sa iyang gipakigsaaran nga mga katawhan. Siya misaad uban sa usa ka langitnong panumpa ug siya dili masuko uban kanila hangtud sa hangtud" (*Christ and the New Covenant* [1997], 290).

- Sa unsa nga paagi ang Ginoo mihulagway sa dapit diin ang balay sa Israel pagapundokon sa katapusang mga adlaw? (Tan-awa sa 3 Nephi 22:11–12; tan-

awa usab sa Pagpadayag sa 21:18–21.) Unsa ang mga saad nga gihimo ngadto niadtong kinsa mopuyo dinhi niini nga dapit? (Tan-awa sa 3 Nephi 22:13–17.) Sa unsa nga paagi kining mga saad makahatag og kusog ngadto niadtong kinsa gisakit?

- Human si Jesus mikutlo niini nga mga panagna Siya miingon ngadto sa mga katawhan, "Kamo mosiksik niini nga mga butang" (3 Nephi 23:1). Unsa ang ipasabut sa pagsiksik sa mga kasulatan kaysa magbasa lamang kanila?

  Si Elder Henry B. Eyring miingon: "Kita mohatag og bili sa pulong sa Dios dili lamang pinaagi sa pagbasa sa mga pulong sa mga kasulatan apan pinaagi sa pagtuo kanila. Kita mahimo nga tataw pa nga maamuma pinaagi sa pagpalandong sa pipila ka mga pulong, magtugot sa Espiritu Santo sa paghimo kanila nga mga bililhon alang kanato, kaysa pagbasa pagdali ug sa taphaw nga paagi sa tibuok mga kapitulo sa kasulatan" (sa Conference Report, Okt. 1997, 115; o *Ensign*, Nob. 1997, 84).

- Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang kamo nagtuon sa mga kasulatan? (Ikaw mahimo nga modapit og mga sakop sa klase sa pagpakigbahin og mga kasinatian diin ang tinuyo nga mga tudling sa kasulatan nagsangkap og pagdasig o panan-aw o mahimo nga makahuluganon nga mga tubag sa kinaugalingon nga mga suliran.)

- Ngano nga mahinungdanon nga ang mga katawhan motala sa mga pulong sa Ginoo? (Tan-awa sa 3 Nephi 23:3–5.)

- Ang Manluluwas misugo sa mga katawhan, "Siksika ang propeta, kay adunay daghan nga magpamatuod niini nga mga butang" (3 Nephi 23:5). Sa unsa ang gipamatud-an sa mga propeta? Sa unsa nga paagi kamo gilig-on sa mga pagpamatuod sa mga propeta sa karaan ug kabag-ohan?

2. Ang Manluluwas misugo sa mga katawhan sa pagdugang sa ilang mga talaan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 23:6–14; 24; 25. Ipasabut nga human mosugo sa mga katawhan sa pagsulat sa mga butang nga Iyang gitudlo kanila, si Jesus mipadayon sa pagtudlo sa mga katawhan mahitungod sa ubang mga kasulatan. Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Jesus nga nangayo sa mga talaan, ipakita kini karon.

Si Jesus misugo sa mga Nephite sa pagdugang ngadto sa ilang mga talaan sa panagna nga gihimo ni Samuel ang Lamanite. Dinhi niini nga panagna, si Samuel miingon nga "daghang mga santos [nga] nabanhaw gikan sa mga patay, ug [nag]pakita ngadto sa kadaghanan ug [mang]alagad ngadto kanila (3 Nephi 23:6–13). Ngano sa inyong hunahuna kining tinuyo nga talaan mahinungdanon? (Ang mga tubag maglakip nga ang katumanan sa panagna ni Samuel naghatag og saksi sa pagkatinuod sa Pagkabanhaw.)

- Human si Jesus makasulti sa mga katawhan sa pagsulat sa panagna ni Samuel, unsa ang gisugo Niya nga ilang buhaton? (Tan-awa sa 3 Nephi 23:14.) Unsa ang tino nga mga paagi kita labaw nga masangputon nga motudlo sa mga pulong sa Manluluwas?

- Si Jesus usab misugo sa mga katawhan sa pagsulat pipila sa mga pulong ni Propeta Malaquias (3 Nephi 24:1). Ngano nga ang mga pulong ni Malaquias

wala diha sa mga talaan sa mga Nephite? (Si Malaquias usa ka propeta sa Daang Tugon kansang mga pulong wala malakip diha sa mga palid nga tumbaga tungod kay siya wala pa matawo hangtud sa mga 200 ka mga tuig human si Lehi mobiya sa Jerusalem. Tan-awa sa *Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, "Malaquias," 154–155.)

- Unsa nga mga pagtulun-an ni Malaquias nga mahinungdanon alang kanato? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 3 Nephi 24:1, 8–18 ug 25:1–6 aron sa pagpangita ug mga tubag ngadto niini nga pangutana. Ikaw mahimo nga mobahin sa klase ngadto sa upat ka mga pundok. Dapita ang matag pundok sa pagtan-aw sa usa sa mosunod nga mga tudling ug ihulagway unsa ang gitudlo ni Malaquias. Unya hisguti ang mga tudling ingon sa gipakita.)

  a. 3 Nephi 24:1; itandi sa Malaquias 3:1. Unsa nga sugo ang gipadala aron pag-andam sa agianan alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Ginoo? (Tan-awa sa D&P 45:9. Ang gipahiuli nga ebanghelyo, naglakip sa mga yawe ug mga gahum nga gipahiuli pinaagi sa langitnon nga mga sinugo.) Sa unsa nag paagi nga si Joseph Smith mahunahuna nga usa ka sulugoon alang sa katapusang kapaigoan?
  b. 3 Nephi 24:8–12; itandi sa Malaquias 3:8–12. Unsa nga mga panalangin ang gisaad dinhi niini nga mga bersikulo ngadto niadtong kinsa mobayad sa mga ikapulo ug mga halad? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan samtang kamo magbayad sa mga ikapulo ug mga halad?
  c. 3 Nephi 24:13–18; itandi sa Malaquias 3:13–18. Ngano nga pipila sa mga tawo mituo nga "kawang ang pag-alagad sa Dios"? (Tan-awa sa 3 Nephi 24:14–15.) Sa unsa nga paagi kita magpabilin nga dili matarug diha sa atong hugot nga pagtuo bisan kon ang dautan ingon og nagmauswagon?
  d. 3 Nephi 25:1–6; itandi sa Malaquias 4:1–6. Unsa ang ipasabut nga mabiyaan nga walay gamot o sanga? (Hunahuna ang inyong mga *gamot*, mao ang inyong mga ginikanan ug mga katigulangan ug ang inyong mga *sanga* mao ang inyong mga anak ug kaliwatan. Aron mahiusa uban sa atong mga gamot ug mga sanga, kita kinahanglan gayud makadawat og mga ordinansa sa templo.) Kinsa ang giingon sa Ginoo nga Iyang ipadala sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi? Kanus-a ug diin si Elijah mibalik? (Tan-awa sa D&P 110:13–16.) Unsa nga mga yawe ang iyang gipahiuli? (Ang mga yawe sa gahum sa pagbugkos, diin nagsangkap sa paagi alang kanato nga maghiusa uban sa atong mga katigulang ug sa atong mga kaliwat.)

3. Ang Manluluwas mipatin-aw sa tanan nga mga butang gikan sa sinugdanan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 26.

- Unsa nga katarungan ang gihatag sa Manluluwas alang sa pagtudlo sa mga panagna ni Malaquias ngadto sa mga Nephite? (Tan-awa sa 3 Nephi 26:2.) Unsa nga pagtulun-an ni Malaquias ang adunay talagsaon nga kamahinungdanon alang kaninyo?

- Unsa ang gitudlo sa Manluluwas sa mga katawhan human maghisgot sa mga panagna ni Malaquias? (Tan-awa sa 3 Nephi 26:1, 3–5. Kon gikinahanglan, ipasabut nga ang *pagpatin-aw* nagpasabut nga sa pagpahayag sa maampingon nga paagi ug diha sa detalye.) Ngano nga kita magtudlo sa ebanghelyo "gikan sa sinugdanan," sama sa gibuhat ni Jesus?

- Sa iyang talaan, si Mormon milakip lamang sa "gamay nga bahin" unsa ang gitudlo ni Jesus ngadto sa mga katawhan (3 Nephi 26:8). Sa unsa nga paagi nga ang pag-angkon niini nga gamay lamang nga bahin nagsulay sa atong hugot nga pagtuo? Sa unsa nga paagi kita makadawat sa "dagko nga mga butang"? (Tan-awa sa 3 Nephi 26:9.)

  Si Presidente Spencer W. Kimball miingon: "Ako adunay daghan nga mga tawo nga nangutana kanako sa miaging mga katuigan. Kanus-a sa imong hunahuna kita makakuha sa nahibilin sa mga talaan sa Basahon ni Mormon? Ug ako nakaingon, Pila kabuok diha sa pundok sa katiguman ang buot mobasa sa gisilyohan nga bahin nga mga palid? Ug halos sa kanunay adunay usa ka 100 porsyento nga tubag. Ung unya ako mangutana sa mao gihapon nga pundok sa katiguman, 'Pila kaninyo ang nakabasa sa bahin nga naabli nganhi kanato?' Ug dihay daghan nga kinsa wala makabasa sa Basahon ni Mormon, ang wala masilyohi nga bahin. Kita sa kasagaran mangita alang sa mapasundayagon, ang dili makab-ot. Akong nahibaloan nga daghan nga mga tawo kinsa buot mosunod sa taas nga mga balaod bisan og sila wala mosunod sa ubos nga mga balaod" (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball [1982], 531–32).

- Dapita ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa 3 Nephi 26:14, 16. Unsa ang gipahayag niini nga mga bersikulo mahitungod sa unsa nga paagi ang Manluluwas nagtamud sa mga bata?

- Sa unsa nga paagi ang mga Nephite kinsa nakasaksi niini nga mga panghitabo mitagad sa usag usa? (Tan-awa sa 3 Nephi 26:19–21.) Sa unsa nga paagi kita makasunod sa ilang panig-ingnan diha sa atong mga kaminyoon, mga banay, mga purok, ug mga istaka?

Panapos

Ipasabut nga ang Manluluwas mipakita kanato sa kamahinungdanon sa mga kasulatan pinaagi sa pagkutlo kanila, pagsugo sa mga katawhan sa pagsiksik kanila, ug pagdugang ngadto kanila. Samtang sila magsiksik, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mga kasulatan, kita makasabut kanila og labaw pa ug makahimo sa pagtudlo kanila ngadto sa epektibo kaayo nga paagi.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
42

"Kini Mao ang Akong Ebanghelyo"

3 Nephi 27–30; 4 Nephi

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa sukaranan sa mga doktrina sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa pagtudlo kanila nga ang pagpuyo sa ebanghelyo mao lamang ang agianan ngadto sa tinuod ug mahangturon nga kalipay.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. 3 Nephi 27. Ang Manluluwas misugo sa Iyang napulog duha ka mga tinun-an nga Nephite sa pagtawag sa Simbahan sunod sa Iyang ngalan. Siya mipatin-aw sa Iyang ebanghelyo.
   b. 3 Nephi 28. Sa tinagsa tagsa, ang Manluluwas mihatag sa Iyang napulog duha ka tinun-an nga Nephite sa mga tinguha sa ilang mga kasingkasing. Ang tulo ka mga tinun-an nagtinguha nga sila hatagan og gahum sa pagpabilin dinhi sa yuta aron pagsangyaw sa ebanghelyo hangtud nga ang Manluluwas mobalik sa Iyang himaya.
   c. 4 Nephi 1. Ang tanang mga katawhan nakabig, ug sila mitukod og katilingban sa hingpit nga kalinaw. Paglabay sa daghan nga mga katuigan, ang kadaghanan sa mga katawhan mikunhod tungod sa pagkawalay pagtuo ug misalikway sa ebanghelyo.
2. Dugang basahonon: Doktrina ug mga Pakigsaad 39:1–6.
3. Kon ang hulagway ni Kristo uban sa Tulo ka mga Nephite anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (Mga Hulagway sa Ebanghelyo 324).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa iyong kaugalingon aron sa pagsunod sa leksyon.

Isulat sa pisara ang *Simbahan sa Mormon*. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuha sa hilum nga paagi sa ilang mga gibati mahitungod niini nga angga. Dayon basaha ang mosunod nga pamahayag ni Presidente Boyd K. Packer:

"Ang uban nag-ila kanato nga mga Mormon. Ako dili magtagad kon sila mogamit niana nga ulohan. Bisan pa, usahay kita hilig sa atong mga kaugalingon nga mosulti og 'Simbahan sa Mormon.' Ako wala maghunahuna nga maayo alang kanato sa pagbuhat sa ingon." ("The Peaceable Followers of Christ," *Ensign,* Abr. 1998, 64).

- Ngano nga maayo sa dili pagtawag sa atong mga kaugalingon ingon nga "Simbahan sa Mormon"?

Ang Unang Kapangulohan mipahayag: "Ibutang kini sa hunahuna nga kini mao ang Simbahan ni Jesukristo; palihug hatagi og gibug-aton kana nga kamatuoran sa pagpakigsulti sa uban. . . . Kita mibati nga ang pipila mahimo nga malibog pinaagi sa kasagaran kaayo nga paggamit sa pulong "Simbahan sa Mormon" ("Policies and Announcements," *Ensign*, Mar. 1983, 79).

Papasa ang *Simbahan sa Mormon* diha sa pisara. Isulti sa mga sakop sa klase nga ang 3 Nephi 27 naglakip sa mga panudlo ni Jesus ngadto sa Iyang mga tinun-an nga Nephite mahitungod sa ngalan sa Iyang Simbahan.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang Manluluwas misugo sa Iyang mga tinun-an nga mga Nephite sa pagtawag sa Simbahan sunod sa Iyang ngalan. Siya mipatin-aw sa Iyang ebanghelyo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 3 Nephi 27.

- Ang mga tinun-an nga Nephite ni Jesus "nagkahiusa sa mainiton nga pag-ampo ug pagpuasa" sa diha nga si Jesus miduol kanila ug nangutana, "Unsa ang buot ninyo nga ako mohatag nganha kaninyo"? (3 Nephi 27:1–2). Unsa ang gipangayo sa mga tinun-an gikan Kaniya? (Tan-awa sa 3 Nephi 27:3.) Unsa ang Iyang tubag sa ilang pangutana? (Tan-awa sa 3 Nephi 27:4–9.)
- Ang Ginoo misugo nga ang Iyang gipahiuli nga Simbahan, sama sa Iyang Simbahan taliwala sa mga Nephite, pagatawagon sunod sa Iyang ngalan (D&P 115:4). Ngano nga mahinungdanon alang kanato sa paghinumdom nga ang Simbahan gitawag sunod sa ngalan ni Jesukristo?
- Si Jesus miingon, "Bisan unsa ang inyong buhaton, kamo mobuhat niini pinaagi sa akong ngalan" (3 Nephi 27:7). Unsa ang pipila ka mga butang nga atong gibuhat diha sa ngalan ni Kristo? (Dugang sa pagpangutana alang sa mga tubag sa mga sakop sa klase, ikaw mahimo nga mobasa sa gikutlo sa ubos.)

  Si Presidente Boyd K. Packer miingon:

  "Matag pag-ampo nga atong ihalad pinaagi sa Iyang ngalan. Matag ordinansa nga gihimo pinaagi sa Iyang ngalan. Matag bunyag, kumpirma, panalangin, pag-orden, matag wali, matag pagpamatuod gitapos uban sa pagpangamuyo sa Iyang sagrado nga ngalan. Pinaagi sa Iyang ngalan nga kita moayo sa masakiton ug mopahigayon og ubang mga milagro diin kita wala ug dili makahimo, sa pagsulti.

  "Diha sa sakramento kita midala sa atong mga kaugalingon sa ngalan ni Kristo. Kita mipakigsaad sa paghinumdom Kaniya ug sa paghupot sa Iyang mga sugo. Siya anaa sa tanan nga atong gituohan" ("The Peaceable Followers of Christ," *Ensign*, Abr. 1998, 64).
- Si Jesus nagtudlo nga dugang nga pagatawagon sunod sa Iyang ngalan, ang Iyang Simbahan kinahanglan gayud nga "matukod pinaagi sa [Iyang]

ebanghelyo." Siya miingon, "Ug kon kini mao nga ang Simbahan natukod diha sa akong ebanghelyo niana ang Amahan mopakita sa Iyang kaugalingon nga mga buhat diha niini" (3 Nephi 27:10). Unsa ang mga buhat sa Amahan? (Alang sa pipila ka mga tubag, tan-awa sa 3 Nephi 21:1–9, 24–29; Moises 1:39.) Sa unsa nga paagi nga inyong nakita kini diha sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw?

Ipahayag nga sa diha ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mohatag sa ilang mga pagpamatuod, sa kasagaran moingon nga sila nasayud nga ang ebanghelyo tinuod. Hangyoa ang mga sakop sa klase sa hilom nga paagi maghunahuna kon sa unsa nga paagi sila motubag kon, human moingon "Ako nasayud nga ang ebanghelyo tinuod," sila pangutan-on, "Unsa ang ebanghelyo?"

Isulat "*Kini ang akong ebanghelyo*" diha sa pisara. Ipasabut nga human si Jesus mosulti nga ang Iyang Simbahan kinahanglan gayud nga pagatukuron sa Iyang ebanghelyo, Siya mihatag sa Iyang mga tinun-an og usa ka mubo, hingpit nga hubit sa Iyang ebanghelyo. Himoa nga ang mga sakop sa klase magpulipuli og basa sa mga bersikulo sa 3 Nephi 27:13–22, nagtan-aw alang sa nakalainlain nga mga panagway sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ikaw mahimo nga modapit og usa ka sakop sa klase sa paglista sa mga tubag diha sa pisara. Pipila ka malagmit nga mga tubag mosunod:

a. Si Jesus misunod sa kabubut-on sa Amahan (3 Nephi 27:13)
b. Ang Pag-ula (3 Nephi 27:14)
c. Pagkabanhaw (3 Nephi 27:14–15)
d. Paghukom (3 Nephi 27:14–15)
e. Paghinulsol (3 Nephi 27:16, 19–20)
f. Bunyag (3 Nephi 27:16, 20)
g. Hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo (3 Nephi 27:19)
h. Ang gasa sa Espiritu Santo (3 Nephi 27:20)
i. Paglahutay hangtud sa katapusan (3 Nephi 27:16–17, 19)

- Unsa ang gisaad sa Manluluwas ngadto niadtong kinsa nagpuyo sumala sa Iyang ebanghelyo? (Tan-awa sa 3 Nephi 27:21–22.)
- Si Jesus nangutana sa Iyang mga tinun-an, "Unsa nga matang sa tawo kamo mahisama?" Unsa ang tubag ngadto niini nga pangutana? (Tan-awa sa 3 Nephi 27:27. Dapita ang mga sakop sa klase sa hilom nga paagi nga maghunahuna kon unsa ang ilang mabuhat aron mahimo nga labaw nga mahisama sa Manluluwas.)

2. Ang Manluluwas mihatag sa mga tinguha sa Iyang napulog duha ka mga tinun-an. Tulo sa mga tinun-an mipili sa pagpabilin dinhi sa yuta hangtud sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa 3 Nephi 28. Ipasabut nga sa wala pa ang Manluluwas mobalik ngadto sa Iyang Amahan, Siya nakigsulti ngadto sa Iyang mga tinun-an sa tinagsatagsa ug nangutana kon unsa ang gitinguha sa matag usa gikan Kaniya. Ang siyam mihangyo nga ang ilang mga pangalagad tingali matapos kon sila moabut sa piho nga panuigon ug nga sila unya dali nga makaadto Kaniya sa Iyang gingharian. Ang lain nga tulo nagduhaduha sa pagpahayag sa ilang mga tinguha, apan ang Manluluwas nasayud sa ilang mga hunahuna (3 Nephi 28:1–5). Kon ikaw naggamit sa hulagway ni Jesus uban sa tulo ka mga Nephite, ipakita kini karon.

- Unsa ang tinguha sa katapusang tulo ka mga tinun-an nga Nephite? (Tan-awa sa 3 Nephi 28:7–9. Sila buot magpabilin dinhi sa yuta ug magdala og mga kalag ngadto ni Kristo hangtud sa pagkatapos sa kalibutan.) Si Jesus miingon nga kining mga tinun-an "labaw pa nga mga bulahan" tungod sa ilang tinguha (3 Nephi 28:7). Unsa ang atong makat-unan niini nga pamahayag? (Tan-awa sa D&P 15:6; 16:6; 18:10–16.)

- Agi og tubag sa ilang hangyo nahimaya ang panagway sa tulo ka mga tinun-an, ipasabut nga ang ilang mga lawas nausab aron sila "makakita sa mga butang sa Dios" (3 Nephi 28:13–15). Unya sila nabalhin sa pagkahimaya. Unsa ang gitudlo niini nga asoy sa 3 Nephi 28 mahitungod sa nabalhin sa pagkahimaya nga mga binuhat? (Tan-awa sa 3 Nephi 28:7–40 ug ang lista sa ubos. Ikaw mahimo nga mobahin sa klase ngadto sa tulo ka mga pundok, mopabuhat sa usa ka pundok sa pagbasa sa mga bersikulo 7–17, ang ikaduha nga pundok mobasa sa mga bersikulo 18–28, ug ang ikatulo ka pundok mobasa sa mga bersikulo 29–40. Himoa nga ang matag pundok motaho sa mga butang nga gitudlo sa mga bersikulo mahitungod sa nabalhin sa pagkahimaya nga mga binuhat.)

  a. Nabalhin sa pagkahimaya nga mga binuhat dili gayud makasinati og kamatayon makalahutay sa mga kasakit sa kamatayon (3 Nephi 28:7–8, 38).
  b. Sa diha nga ang Manluluwas moabut diha sa Iyang himaya, sila "pagausbon diha sa usa ka pamilok sa mata gikan sa pagkamortal ngadto sa pagka-imortal" (3 Nephi 28:8).
  c. Gawas sa mga kagul-anan sila mobati alang sa mga sala sa kalibutan, sila dili makasinati sa sakit o kagul-anan (3 Nephi 28:9, 38).
  d. Sila motabang sa mga katawhan nga makabig ngadto sa Ginoo (3 Nephi 28:9, 18, 23, 29–30).
  e. Sila dili mopatay o masakitan sa bisan unsa nga paagi (3 Nephi 28:19–22).
  f. Si Satanas dili makatintal kanila o adunay bisan unsa nga gahum ibabaw kanila (3 Nephi 28:39).
  g. Sila magpabilin diha sa kahimtang nga nabalhin sa pagkahimaya hangtud sa Adlaw sa Paghukom, sa diha sila mabanhaw ug dawaton ngadto sa gingharian sa Dios (3 Nephi 28:40).

Pagtimaan: Ang mga sugilanon sa kasagaran isulti mahitungod sa tulo ka mga Nephite kinsa nabalhin sa pagkahimaya. Mga sakop sa Simbahan kinahanglan magbantay mahitungod sa pagdawat o moasoy pag-usab niini nga mga sugilanon. Kamo dili maghisgot kanila sa klase.

3. Human sa daghang mga tuig sa kalinaw, ang kadaghanan sa mga katawhan mikunhod sa walay pagtuo ug misalikway sa ebanghelyo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa 4 Nephi. Ipasabut nga ang mubo nga basahon sa 4 Nephi naglangkob sa minubo ni Mormon mga 300 ka mga tuig nga kasaysayan. Ang kasaysayan sa nahauna ang gisulat og upat ka mga tawo: Nephi, kinsa usa sa napulog duha ka mga tinun-an nga Nephite ni sa Manluluwas; kang Nephi nga anak nga lalaki si Amos; ug kang Amos nga anak nga mga lalaki sa Amos ug Ammaron. Ang unang bahin sa basahon naghulagway sa usa ka tagal sa panahon sa hilabihan nga pagkamatarung ug kalipay, ug ang ikaduhang bahin sa basahon nag-asoy sa mga katawhan nga nagkakunhod ngadto sa pagkadautan.

Aron pagsugod sa inyong panaghisgutan sa 4 Nephi, ikaw mahimo nga mopulipuli sa mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo gikan sa 4 Nephi 1:1–18. Hangyoa sila sa pagpangita alang sa mga kinaiya sa mga katawhan nga gihulagway niini nga mga bersikulo. Ilista ang mga kinaiya diha sa pisara samtang ang mga sakop sa klase naghisgot kanila.

- Sulod sa daghang mga tuig human si Jesus moduaw, didto walay panagbingkil taliwala sa mga katawhan (4 Nephi 1:2, 4, 13, 15–18). Ngano nga walay panagbingkil? (Tan-awa sa 4 Nephi 1:15.) Sa unsa nga paagi kita mahimo nga sama sa matarung nga mga katawhan nga gihulagway diha sa 4 Nephi? Unsa ang atong mabuhat aron ang gugma sa Dios mopuyo diha sa atong mga kasingkasing.

  Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: "Kon ang kalibutan palamboon, ang paagi sa gugma kinahanglan gayud mohimo og pag-usab diha sa [atong] mga kasingkasing. . . . Kini mahimo kon kita dili manumbaling sa atong kaugalingon sa atong gugma ngadto sa Dios ug ngadto sa uban, ug mobuhat sa ingon sa atong tibuok kasingkasing, sa atong tibuok kalag, ug uban sa atong tibuok nga hunahuna" ("And the Greatest of These Is Love," *Ensign*, Mar. 1984, 5).

- Sa panahon niini nga tagal sa panahon sa kalinaw, walay "bisan unsa nga matang sa -ites" (4 Nephi 1:17). Unsa ang buot ipasabut niini? (Tan-awa sa 4 Nephi 1:2–3, 15–17.) Unsa nga mga suliran ang anaa karon tungod sa panaglahi tali sa duha ka pundok sa mga katawhan? Sa unsa nga mga paagi nga ang ebanghelyo makatabang kanato nga mahimo nga maghiusa, bisan pa sa atong mga panaglahi?

- Unsa ang nakatampo sa pagkatapos niini nga taas nga panahon sa kalinaw? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang 4 Nephi 1:20–46 aron sa pagpangita og mga tubag ngadto niini nga pangutana. Itingob ang ilang mga tubag diha sa pisara. Pipila ka malagmit nga mga tubag ang gipakita sa ubos.)

  a. Pagkabahin ug pagtukod og mga katilingbanon nga hut-ong (4 Nephi 1:20, 26, 35)
  b. Garbo ug kahangol tungod sa mga katigayunan (4 Nephi 1:23–25, 41, 43; tan-awa usab sa 3 Nephi 27:32)
  c. Mga Simbahan nga nagpaila nga nasayud kang Kristo apan milimud sa kadaghanan sa Iyang ebanghelyo (4 Nephi 1:26–29, 34)
  d. Simbahan nga gitukod aron sa pagtabang sa mga katawhan nga makaganansya (4 Nephi 1:26–29, 41)
  e. Pagkatig-a sa kasingkasing (4 Nephi 1:31)
  f. Pagpanggukod sa mga sumusunod ni Kristo (4 Nephi 1:29–34)
  g. Mga ginikanan nagtudlo sa mga anak sa dili pagtuo ni Kristo (4 Nephi 1:38)
  h. Mga ginikanan nagtudlo sa mga anak sa pagdumot (4 Nephi 1:39)
  i. Tinago nga mga kalihokan (4 Nephi 1:42, 46)

- Ang mga kinaiya ug mga lihok nga gihulagway diha sa 4 Nephi 1:40–46 nagdala sa mga Nephite sa kalaglagan. Ngano nga mahinungdanon alang kanato sa pagsusi niini nga asoy?

Panapos

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang mga saad sa Ginoo diha sa 3 Nephi 27:10, 22, 28–29. Ipasabut nga sa diha nga ang mga katawhan

nagpabilin nga matinuoron ngadto sa ebanghelyo, “wala nay mga katawhan nga labaw ka malipayon” (4 Nephi 1:16).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o duha niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Pagtubag sa pagpanggukod

- Sa unsa nga paagi “ang mga katawhan ni Jesus” mitubag sa diha nga sila gipanggukod? (Tan-awa sa 4 Nephi 1:34.) Sa unsa nga paagi kini nga pagtubag nagpakita nga sila sa pagkatinuod nga katawhan ni Jesus? (Tan-awa sa 3 Nephi 12:10–12, 38–39.) Sa unsa nga paagi kita motubag kon kita pagagukuron?

  Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: “Hinoon nato nga mokab-ot uban sa gugma ug kalooy ngadto niadtong kinsa nagbiaybiay batok kanato. . . . Diha sa espiritu ni Kristo kinsa nagtambag kanato sa pagtaon sa pikas nga aping, sulayan nato ang pagbuntog sa dautan uban sa kaayo” (sa Conference Report, Okt. 1982, 112; o *Ensign*, Nob. 1982, 77).

2. Mga pagpasabut gikan sa 3 Nephi 29–30

Hisguti ang 3 Nephi 29–30. Ang kapitulo 29 nagtudlo sa kalambigitan tali sa pag-abut sa Basahon ni Mormon ug sa katumanan sa pagpakigsaad sa Ginoo uban sa Israel (3 Nephi 29:1–4, 8–9). Ang kapitulo 30 naglangkob sa mga pulong nga gisugo sa Ginoo ni Mormon sa pagsabut ngadto sa mga hentil sa ulahing mga adlaw.

Leksyon 43

"Sa Unsa nga Paagi Kamo Mibiya gikan sa mga Pamaagi sa Ginoo?"

Mormon 1–6; Moroni 9

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makakita sa kamahinungdanon sa pagpuyo sumala sa mga baruganan sa ebanghelyo bisan pa sa nagtubo nga pagkadautan sa kalibutan.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Mormon 1. Isip usa ka bata, si Mormon gihatagan og kapangakohan alang sa sagrado nga mga talaan. Ang pagkadautan mipatigbabaw sa tibuok yuta, apan si Mormon matarung. Siya giduaw sa Manluluwas apan gidid-an sa pagsangyaw sa mga katawhan.
   b. Mormon 2; 3:1–16. Si Mormon nahimo nga pangulo sa mga kasundalohan nga Nephite ug nangulo sa mga Nephite sa daghang mga gubat batok sa mga Lamanite. Ang mga Nephite nag-antus diha sa gubat tungod sa ilang pagkadautan. Si Mormon nakadawat sa mga palid ni Nephi ug mipadayon sa pagtala. Sa katapusan, tungod sa pagkadautan sa mga Nephite, si Mormon nagdumili sa pagpangulo kanila.
   c. Mormon 3:17–22; 5:8–24. Si Mormon nagsulti sa mga katawhan diha sa ulahing mga adlaw, nagpasabut sa mga katuyoan alang sa mga talaan nga iyang gimubo ug gisulat.
   d. Mormon 4; 5:1–7; 6; Moroni 9. Ang mga Nephite nagpadayon sa pagpakiggubat sa mga Lamanite. Si Mormon miuyon sa pagpangulo sa mga sundalo sa makausa pa. Siya mikuha sa mga talaan gikan sa bungtod sa Shim ug gitagoan kini sa Bungtod Cumorah. Diha sa katapusang dakong gubat, tanan gawas sa 24 sa mga Nephite ang namatay.
2. Ipakita ang hulagway ni Mormon Nanamilit ngadto sa Makausa Usa ka Bantugan Nasud (62043 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 319) ug ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 6:16–22.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Pangutana sa mga sakop sa klase:

- Kon kamo naglawig sa usa ka barko, unsa nga mga kagamitan ang buot ninyo nga maanaa niini?

Dawata ang tanan nga mga tubag, ug unya ipasabut nga si Mormon mitandi sa iyang mga katawhan, ang mga Nephite, ngadto sa usa ka barko nga kulang sa pipila ka mahinungdanon nga mga kagamitan. Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 5:17–18.

- Sa unsa nga mga paagi nga ang mga katawhan kinsa wala mosunod sa Manluluwas "sama sa usa ka sakayan nga walay layag o angkla"?

Ipasabut nga dili sama sa uban nga mga Nephite, si Mormon migamit sa ebanghelyo nga ingon nga usa ka layag ug usa ka angkla diha sa iyang kinabuhi. Siya nagpuyo sa matarung nga paagi bisan og ingon ang matag usa nga naglibut kaniya mga dautan. Kini nga leksyon maghisgot kon unsa ang nahitabo ni Mormon ug sa iyang mga katawhan ug sa unsa nga paagi kita makagamit sa ebanghelyo ingon nga usa ka layag ug usa ka angkla sa atong mga kinabuhi.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Mormon gihatagan og kapangakohan alang sa sagrado nga mga talaan.

Hisguti ang Mormon 1. Dapita ang mga sakop sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga si Mormon ang may kapangakohan alang sa pagmubo sa tanan nga mga palid ngadto sa talaan nga atong nahibaloan ingon nga Basahon ni Mormon. Ang Mormon 1–6 naglangkob sa talaan ni Mormon sa iyang kaugalingon nga panahon ug mga katawhan.

- Pila ang edad ni Mormon sa diha nga siya gihatagan og kapangakohan alang sa sagrado nga mga talaan? (Tan-awa sa Mormon 1:2–3; tan-awa usab sa dugang mga ideya sa pagtudlo. Unsa ang gitudlo ni Ammaron ngadto ni Mormon nga buhaton uban sa mga palid? (Tan-awa sa Mormon 1:3–4.) Unsa nga mga kinaiya ang giangkon sa batan-on nga Mormon nga nag-andam kaniya alang sa iyang tahas sa pagtipig ug sa pagmubo sa sagrado nga mga talaan?
- Sa diha nga si Mormon nag-edad og 15 ka mga tuig, siya "giduaw sa Ginoo, ug nakatagamtam ug nasayud sa kaayo ni Jesus" (Mormon 1:15). Sa unsa nga paagi kita makahibalo sa kaayo ni Jesus?
- Ngano nga ang Ginoo midili ni Mormon sa pagsangyaw ngadto sa mga Nephite? (Tan-awa sa Mormon 1:16–17.) Unsa nga ubang pagkawala ang nasinati sa mga Nephite tungod sa pagkatig-a sa ilang mga kasingkasing? (Tan-awa sa Mormon 1:13–18. Pagtimaan nga ang "hinigugma nga mga tinun-an" kinsa gikuha mao ang tulo ka mga tinun-an nga Nephite kinsa nagtinguha sa pagpabilin sa yuta hangtud sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas; tan-awa sa 3 Nephi 28:1–9.) Unsa nga mga pagkawala tingali ang atong masinati kon kita mopatig-a sa atong mga kasingkasing batok sa Ginoo ug sa Iyang mga sulugoon?

2. Si Mormon nahimo nga pangulo sa mga kasundalohan nga Nephite. Ang mga Nephite nag-antus diha sa gubat tungod sa ilang pagkadautan.

Basaha ug hisguti ang mga pinili nga bersikulo gikan sa Mormon 2; 3:1–16.

- Unsa nga mga kahimtang sa katilingban nga Nephite sa panahon sa kinabuhi ni Mormon? (Tan-awa sa Mormon 1:19; 2:1, 8, 10, 18.) Sa unsa nga paagi

kining mga kahimtang nakatuman sa mga pulong sa unang mga propeta? (Tan-awa sa Mormon 1:19; Mosiah 12:4–8; Helaman 13:5–10.) Bisan tuod kita, sama ni Mormon, nagpuyo sa panahon sa daghan nga pagkadautan, unsa ang atong mabuhat aron sa pagpabilin sa atong hugot nga pagtuo ug kinaugalingon nga pagkamatarung? (Alang sa malagmit nga mga tubag, tan-awa sa Alma 17:2–3; Helaman 3:35; D&P 121:45–46.)

- Ngano nga si Mormon nagmaya sa diha nga siya nakakita sa mga katawhan nga nagbangutan? (Tan-awa sa Mormon 2:10–12.) Ngano nga ang iyang pagmaya kawang? (Tan-awa sa Mormon 2:13–14.) Unsa ang kalainan tali sa "kasubo . . . ngadto sa paghinulsol" ug "ang kasubo sa gipanghimaraut?" (Tan-awa usab sa 2 Mga Taga-Corinto 7:9–10.)
- Unsa ang gipasabut sa "pagduol ngadto ni Jesus uban sa masulub-on nga mga kasingkasisng ug mahinulsulon nga mga espiritu"? (Mormon 2:14; tan-awa usab sa 3 Nephi 9:20; D&P 59:8).
- Unsa ang naghatag ni Mormon og paglaum ug kalinaw bisan kon siya nagtan-aw sa kadautan sa iyang mga katawhan? (Tan-awa sa Mormon 2:19.) Sa unsa nga paagi kita makapadayon og paglaum ug kalinaw taliwala sa kadautan sa kalibutan karon?
- Si Mormon miingon nga sa diha nga ang iyang mga katawhan mibuntog sa mga Lamanite diha sa gubat, "sila wala makaamgo nga ang Ginoo mao ang miluwas kanila" (Mormon 3:3). Ngano nga mahinungdanon nga kita moila nga ang mga panalangin nga atong nadawat gikan sa Ginoo? (Tan-awa sa Mormon 3:9.)
- Human sa labaw sa 30 ka mga tuig sa pagpangulo sa mga kasundalohan sa Nephite, si Mormon mibalibad sa pagpangulo kanila tungod sa ilang pagkadautan ug sa ilang tinguha sa pagpanimalos (Mormon 3:9–13). Ang Ginoo misugo kanila sa dili pagtinguha sa pagpanimalos, ug Siya mipahayag "Ang panimalos ako" (Mormon 3:14–15). Unsa ang mga sangputanan kon ang mga katawhan magtinguha sa panimalos? Sa unsa nga paagi kita makabuntog sa mga pagbati sa panimalos kon sila mosulod sa atong mga kasingkasing?
- Unsa ang atong makat-unan gikan ni Mormon mahitungod sa pagtubag ngadto sa mga katawhan kinsa mga tig-a og kasingkasing? (Tan-awa sa Mormon 3:12.) Sa unsa nga paagi kita makapalambo og labaw pa nga gugma alang sa ingon nga mga katawhan? Ngano nga mahinungdanon sa pagpadayon sa pag-ampo alang sa tig-a og kasingkasing?

3. Si Mormon mipasabut sa mga katuyoan alang sa mga talaan nga iyang gimubo ug gisulat.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mormon 3:17–22; 5:8–24. Ipasabut nga human sa pagbalibad sa pagpangulo sa mga kasundalohan sa Nephite, si Mormon miingon nga siya "mobarug ingon nga [usa] ka saksi," magtala sa mga panghitabo nga nahinabo taliwala sa mga Nephite (Mormon 3:16). Dinhi niini nga mga bersikulo, si Mormon laktud nga namulong niadtong alang kang kinsa ang iyang talaan gipahinungod.

- Alang kang kinsa ang talaan ni Mormon gipahinungod? (Tan-awa sa Mormon 3:17–19; 5:9–10, 14. Ilista ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara.)

- Alang sa unsa nga mga katuyoan ang talaan gihuptan ug gitipigan? (Tan-awa sa Mormon 3:20–22; 5:14–15. Ang mga tubag mahimo nga maglakip niadtong gilista sa ubos.) Sa unsa nga paagi ang mga sinulat ni Mormon nakatabang sa pagtuman niini nga mga katuyoan sa inyong kinabuhi?

  a. "Nga kamo mahimo nga masayud nga kamong tanan kinahanglan mobarug sa atubangan sa hukmanan ni Kristo . . . pagahukman sa inyong mga buhat" (Mormon 3:20).
  b. "Nga kamo mahimo nga motuo sa ebanghelyo ni Jesukristo" (Mormon 3:21; tan-awa usab sa Mormon 5:15).
  c. Aron pagsangkap og usa ka saksi "nga si Jesus [mao] ang Kristo ug mao ang Dios" (Mormon 3:21; tan-awa usab sa Mormon 5:14).
  d. Aron "madani kamong tanan nga mga lumulupyo sa yuta sa paghinulsol" (Mormon 3:22).

4. Diha sa katapusan, ug dakong gubat, tanan gawas sa 24 sa mga Nephite ang namatay.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mormon 4; 5:1–7; 6; Moroni 9.

- Sa paghatag og komentaryo kabahin sa pagkabuntog sa mga Nephite batok sa mga Lamanite, si Mormon mipasabut nga "pinaagi sa mga dautan nga ang mga dautan silutan" (Mormon 4:5). Unsa sa inyong hunahuna ang ipasabut niini? Sa unsa nga paagi nga inyong nakita nga nahitabo diha sa kalibutan karon?
- Unsa ang gibati ni Mormon sa diha nga siya miuyon sa pagpangulo sa mga kasundalohan pag-usab? (Tan-awa sa Mormon 5:2.) Unsa ang nasabtan ni Mormon mahitungod kon kinsa ang makahatag sa kadaugan sa mga Nephite diha sa gubat? Sa unsa nga paagi kini misukwahi gikan sa pagtuo sa mga Nephite mahitungod sa unsa nga paagi sila mahimo nga madaugon? (Tan-awa sa Mormon 5:1.)
- Ngano si Mormon mikuha sa mga palid gikan sa bungtod sa Shim? (Tan-awa sa Mormon 4:23; tan-awa usab sa Mormon 1:3–4.) Ngano nga siya mitago kanila sa Bungtod Cumorah? (Tan-awa sa Mormon 6:6.) Ngano nga mahinungdanon ang pagpanalipod sa mga palid?
- Unsa ang sangputanan sa katapusang panag-away diha sa Cumorah? (Tan-awa sa Mormon 6:7–15.)

Ipakita ang hulagway ni Mormon nga nanamilit ngadto sa Nephite nga nasud ug ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 6:16–22.

- Human sa gubat sa Cumorah, ang mga Lamanite nangita sa nahibilin nga 24 ka mga Nephite ug mipatay sa tanan gawas kang Moroni (Mormon 8:2–3). Ang nasud nga Nephi sa ingon hingpit nga nalaglag. Ngano nga ingon sa usa ka "dako nga katalagman" miabut diha sa mga Nephite? (Tan-awa sa Mormon 1:13, 16; 2:26–27; 3:2–3; 4:12; 5:2, 16–19; Moroni 9:3–5, 18–20.)
- Kita usab nagpuyo taliwala diha sa hilabihang kadautan. Sa unsa nga paagi nga ang tinagsa nga pagkamatarung makahimo og usa ka kalainan sa dili matarung nga katilingban?

  Si Elder Neal A. Maxwell nagpahimangno: "Ang pag-usab ug pagpugong sa kaugalingon lamang sa gobyerno ug sa tagsa-tagsa, ang makaluwas lamang sa

katilingban! Ang igo nga gidaghanon lamang sa mga tawo nga mobatok sa sala makausab sa kalibutan. Isip mga sakop sa Simbahan kita kinahanglan nga kabahin niadtong mga tawo nga mobatok sa sala ug kinsa adunay labaw pa nga hiyas kay sa natukod nga katilingban" (sa Conference Report, Abr. 1993, 96; o *Ensign*, Mayo 1993, 77).

Panapos

Hatagi og gibug-aton nga ang katilingban nga Nephite gilaglag tungod sa dakong pagkadautan. Bisan tuod kita usab nagpuyo diha sa panahon sa dakong pagkadautan, kita kinahanglan gayud nga dili kabahin niini. Pinaagi sa mosunod nga panig-ingnan ni Mormon sa pagkamakanunayon ug hugot nga pagtuo, ug pinaagi sa pagtuon sa mga talaan nga iyang gitipigan pag-ayo sa mainampingon nga paagi, kita makabarug sa dautan nga mga impluwensya sa atong panahon ug mosangkap og panig-ingnan sa kaisug ug paglaum alang sa uban.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Matarung nga batan-on

- Pila ang edad ni Mormon sa diha nga si Ammaron mitugyan kaniya sa mga talaan? (Tan-awa sa Mormon 1:2–4.) Pila ang edad ni Mormon sa diha nga iyang nakita si Jesukristo? (Tan-awa sa Mormon 1:15.) Ipasabut nga si Joseph Smith nag-edad og 14 ka mga tuig sa diha nga siya nakadawat sa Unang Panan-awon sa Amahan ug sa Anak, ug siya nag-edad og 21 sa diha nga siya nakadawat sa bulawan nga mga palid gikan ni Anghel Moroni.

Hatagi og gibug-aton nga ang pagkamatarung ug kaalam dili limitado sa edad o uban nga mga kahimtang. Ang Ginoo mopanalangin niadtong kinsa mialagad kaniya sa bisan unsa nga edad.

2. Panaghisgutan nga batan-on

Pahinumdumi ang mga sakop nga si Mormon nagpabilin nga matarung ug matinud-anon bisan kon ang mga katawhan palibut kaniya mga dautan.

- Sa unsa nga paagi kita magpabilin nga matinuoron bisan pa sa pagpamugos gikan sa dili matarung nga katilingban? Unsa ang mga kaayohan sa pagbuhat sa ingon?
- Sa unsa nga paagi kita makatabang niadtong naglibut kanato kinsa wala magpuyo sumala sa ebanghelyo? Sa unsa nga paagi si Mormon mitubag ngadto niadtong naglibut kaniya kinsa dili matarung? (Tan-awa alang sa panig-ingnan, Mormon 3:12.) Sa unsa nga paagi kita makatunol sa gugma ug panaghigala nga dili madala ngadto sa mga kahimtang nga maghulga sa atong mga sumbanan.

"Ako Namulong nganha Kaninyo Ingon og Kamo Ania"

Leksyon
44

Mormon 7–9

Katuyoan

Aron pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa mga pahimangno ug tambag nga gihatag ni Mormon ug Moroni sa mga katawhan nga nagpuyo sa ulahing mga adlaw.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

a. Mormon 7. Si Mormon mipahimangno sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw sa paghinulsol, motuo diha ni Kristo, ug magpabunyag.
b. Mormon 8. Si Moroni nanagna nga ang Basahon ni Mormon moabut diha sa usa ka adlaw sa dakong kadautan.
c. Mormon 9. Si Moroni mitawag sa mga katawhan sa ulahing mga adlaw sa pagtuo ni Kristo. Siya mipahayag nga ang Ginoo usa ka Dios sa mga milagro.

2. Dugang basahonon: *'Ang Giya Ngadto sa mga Kasulatan*, "Milagro,"' 166; ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon.

3. Ikaw mahimo nga makigsulti sa upat ka mga sakop sa klase sa pag-una, maghangyo sa matag usa kanila sa pag-andam sa pagbasa og kusog sa usa sa mosunod nga mga tudling: 2 Nephi 28:2–6; Mormon 9:7; Joseph Smith—Kasaysayan 1:17–19, 21–22; ug mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:7.

4. Kon ikaw naggamit sa pang-atensyon nga kalihokan, isulat ang mosunod nga mga pamahayag diha sa pisara sa dili pa ang klase magsugod:

   "Ako namulong nganha kaninyo ingon og kamo ania, ug gani kamo wala."

   "Si Jesukristo mipakita kaninyo ngari kanako, ug ako nasayud sa inyong binuhatan."

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipasabut nga ang mga magtutudlo sa kasagaran mogamit og mga sugilanon, butang nga mga leksyon o makaikag nga mga pangutana diha sa pagsugod sa leksyon aron pagkuha sa pagtagad sa mga tawo. Dayon itudlo ang mga pamahayag nga imong gisulat diha sa pisara (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 4).

- Ngano nga kinahanglan kining mga pamahayag makakuha sa atong pagtagad? (Mga A.D. 400, sa dihang si Moroni mihimo niini nga mga pamahayag, siya nakigsulti kanato. Tan-awa sa Mormon 8:35.)

Ipahayag nga ang tanang mga pagtulun-an sa Mormon 7–9 gitumong sa mga katawhan nga nagpuyo sa ulahing mga adlaw. Ang Mormon 7 naglakip sa tambag nga gitumong alang sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw, ug ang Mormon 8–9 naglakip sa tambag alang sa tanang mga katawhan sa ulahing mga adlaw.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Mormon miawhag sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw sa paghinulsol, sa pagtuo ni Kristo, ug pagpabunyag.

Basaha ug hisguti ang Mormon 7, diin naglangkob sa mga pulong ni Mormon ngadto sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw. Ikaw mahimo nga mopasabut nga ang mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw makita taliwala sa mga katawhan sa Amihanan, tunga-tunga, ug Kasadpang America ug mga isla sa Pacifico.

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 7:2. Ipahayag nga dinhi niini nga katapusang mensahe, kini mao ang unang mga pulong ngadto sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw. Ngano nga mahinungdanon alang sa mga kaliwat ni Lehi nga masayud nga sila sakop "sa balay sa Israel." Unsa nga mga panalangin ang gisaad sa Ginoo sa matarung nga mga sakop sa balay sa Israel? (Tan-awa sa Abraham 2:8–11.)
- Unsa nga mga panudlo ang gihatag ni Mormon sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw? (Tan-awa sa Mormon 7:3–10 ug sa lista sa ubos. Pipila sa mga aytem diha sa lista naglakip sa mga pangutana aron sa pag-awhag og panaghisgutan.)
  a. Paghinulsol, pagpabunyag, ug pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo (Mormon 7:3, 5, 8, 10).
  b. Ibutang ang mga hinagiban sa gubat gawas kon ang Dios mosugo sa lain nga paagi (Mormon 7:4).
  c. Makaangkon og kasayuran sa ilang mga katigulangan (Mormon 7:5). Ngano nga mahinungdanon alang sa mga kaliwat ni Lehi sa ulahing mga adlaw nga makaangkon og kasayuran sa ilang mga katigulangan? (Tan-awa sa Mormon 7:9 ug sa ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon.) Sa unsa nga paagi kitang tanan makaangkon og kaayohan gikan sa pagkasayud sa mga buhat sa Dios taliwala sa atong mga katigulangan?
  d. Motuo diha ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula (Mormon 7:5–7, 10).
  e. Pagtuon sa ebanghelyo diha sa Biblia ug sa Basahon ni Mormon (Mormon 7:8–9). Sa unsa nga paagi nga ang Basahon ni Mormon makatabang sa mga katawhan nga motuo sa Biblia? (Tan-awa sa Mormon 7:9; tan-awa usab sa 1 Nephi 13:38–40; 2 Nephi 3:11–12.)
- Dinhi niini nga kapaigoan ang Ginoo miingon nga "ang mga Lamanite mamulak sama sa rosas" (D&P 49:24). Sa unsa nga paagi kining panagna matuman karon?

2. Si Moroni nanagna nga ang Basahon ni Mormon moabut diha sa usa ka adlaw sa hilabihang pagkadautan.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa Mormon 8. Ipasabut nga kini nga kapitulo naglakip sa unang mga sinulat ni Moroni human sa kamatayon sa iyang amahan, nga si Mormon.

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 8:1–5. Unsa nga mga pagbati ang inyong mamatngonan gikan ni Moroni samtang kamo nagbasa niini nga mga pulong? Unsa ang atong makat-unan gikan sa kakugi ni Moroni bisan pa sa pag-inusara?
- Si Mormon nanagna kang Joseph Smith, nag-ingon, "Bulahan siya nga nagdala niini nga butang [ang Basahon ni Mormon] ngadto sa kahayag" (Mormon 8:16; tan-awa usab sa bersikulo 14–15). Unsa nga tahas ang gidala ni Moroni sa pagdala kang Joseph Smith sa Basahon ni Mormon "gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag"? (Tan-awa sa Mormon 8:14; Joseph Smith—Kasaysayan 1:30–35, 46, 59.) Unsa ang atong mabuhat aron ang Basahon ni Mormon magpadayon nga "dad-on gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag"?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Ako midayeg kaninyo matinud-anon nga mga Santos kinsa naninguha sa pagpabaha sa yuta ug sa inyong mga kinabuhi uban sa Basahon ni Mormon. Dili lamang kinahanglan gayud nga kita mopadayon sa dinaghan nga paagi mosabwag og mga kopya sa Basahon ni Mormon, apan kita kinahanglan gayud molihok sa maisugon nga paagi sa pagpadayon sa unahan diha sa atong kaugalingon nga mga kinabuhi ug sa tibuok kalibutan og labaw pa iyang katingalahan nga mga mensahe" (sa Conference Report, Abr. 1989, 3; o *Ensign*, Mayo 1989, 4).
- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 8:21–22. Sa unsa nga paagi ang mga pulong ni Moroni diha sa Mormon 8:22 makalig-on kanato samtang kita maghago diha sa katuyoan sa Ginoo?
- Unsa ang gipanagna ni Mormon mahitungod sa mga kahimtang sa kalibutan sa diha nga ang Basahon ni Mormon moabut? (Papuli-puliha ang mga sakop sa klase sa pagbasa sa mga bersikulo gikan sa Mormon 8:26–33. Samtang sila magbasa, hangyoa sila sa paghisgot sa mga paagi diin ang mga kahimtang nga gihulagway niini nga mga bersikulo makita karon.) Ngano nga si Moroni nakahimo sa pagpanagna sa tin-aw kaayo nga paagi mahitungod sa katapusang mga adlaw? (Tan-awa sa Moroni 8:34–35.)
- Si Moroni miingon nga siya makigsulti kanato diha sa katapusang mga adlaw "ingon og [kita] ania" (Mormon 8:35). Dayon siya miingon "Ako nasayud nga kamo naglakaw sa garbo sa inyong mga kasingkasing" (Mormon 8:36). Unsa ang giingon ni Moroni mahitungod sa garbo sa ulahing mga adlaw? (Tan-awa sa Mormon 8:36–41.)
- Sa unsa nga paagi nga ang garbo makaapekto sa mga kinaiya sa mga katawhan ngadto sa mga timawa? (Tan-awa sa Mormon 8:37, 39.)
- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Mormon 8:38. Ngano kaha nga ang uban nga katawhan "maulaw modawat sa [ilang kaugalingon] sa ngalan ni Kristo"? Ngano man kaha nga kini makatabang kanato sa paghinumdom nga "walay kinutoban nga kalipay" adunay daghan nga kahulugan kaysa "pagdayeg sa kalibutan"?

- Unsa ang atong tubag sa mga panagna ni Moroni mahitungod sa garbo?

  Si Presidente Ezra Taft Benson miingon:

  "Ang tambal alang sa garbo mao ang pagpaubos—pagkaaghup, pagkamanununuton (tan-awa sa Alma 7:23). Kini mao ang masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu (tan-awa sa 3 Nephi 9:20; 12:19; D&P 20:37; 59:8; Salmo 34:18; Isaias 57:15; 66:2). . . .

  "Ang Dios adunay mapainubsanon nga mga katawhan. Kon kita makapili sa pagkamapainubsanon o kita mapugos aron magmapainubsanon. . . .

  "Magpili kita sa pagkamapainubsanon" (sa Conference Report, Abr. 1989, 6; o *Ensign*, Mayo 1989, 6).

3. Si Moroni miawhag sa mga katawhan sa katapusang mga adlaw nga motuo kang Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Mormon 9.

- Ang Mormon 9 nagsugod uban sa mga pulong ni Moroni ngadto sa mga katawhan diha sa ulahing mga adlaw kinsa wala motuo kang Kristo (Mormon 9:1). Ngano nga ang ingon nga mga katawhan "labaw pa nga mauyamot nga mopuyo uban . . . sa Dios [kaysa] mopuyo uban sa mga sinilutan nga mga kalag sa impyerno"? (Tan-awa sa Mormon 9:3–5.) Unsa ang gitudlo sa Mormon 9:6 mahitungod sa unsa ang kinahanglan gayud nga atong buhaton aron kita makapuyo sa atubangan sa Dios? (Tan-awa usab sa D&P 121:45.)
- Pagdapit og upat ka sakop sa klase nga mobasa sa mosunod nga mga tudling sa kasulatan: 2 Nephi 28:2–6; Mormon 9:7; Joseph Smith—Kasaysayan 1:17–19, 21–22; ug Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:7 (tan-awa sa "Pagpangandam," aytem 3). Sa unsa nga paagi kining upat ka mga tudling may kalabutan ngadto sa usag usa? Unsa ang gisulti ni Moroni ngadto sa mga katawhan kinsa dili motuo sa mga gasa sa Espiritu? (Tan-awa Mormon 9:8–10.)
- Ngadto niadtong kinsa nagtuo nga ang Dios wala na magpahigayon og mga milagro, si Moroni miingon, "Ako mopakita nganha kaninyo sa usa ka Dios sa mga milagro" (Mormon 9:11). Unsa ang iyang gitudlo aron sa pagpakita nga ang Ginoo mao ang Dios sa mga milagro? (Tan-awa sa Mormon 9:11–17, diin gilatid diha sa ubos. Ipahayag nga kining mga doktrina naglangkob sa laraw sa katubsanan.)

  a. Ang paglalang sa mga langit, sa yuta, ug mga katawhan (Mormon 9:11–12, 17).
  b. Ang Pagkapukan (Mormon 9:12).
  c. Katubsanan pinaagi ni Jesukristo (Mormon 9:12–13).
  d. Ang pagkabanhaw sa tanang mga katawhan (Mormon 9:13).
  e. Ang pagbalik sa tanang mga katawhan sa atubangan sa Ginoo aron pagahukman (Mormon 9:13–14).
- Si Moroni nagpasabut ngadto sa "daghang mahinungdanon nga mga milagro" nga gipahigayon ni Jesus ug sa Iyang mga Apostoles (Mormon 9:18). Unsa nga mga milagro ang gipahigayon ni Jesus ug sa Iyang mga Apostoles nga nakadasig kaninyo?

- Unsa ang hinungdan nga ang mga milagro mihunong alang sa ubang mga katawhan? (Tan-awa sa Mormon 9:20.) Unsa nga mga timailhan ang nagpadayon sa pagsunod ngadto niadtong kinsa mituo ni Kristo? (Tan-awa sa Mormon 9:21–25.)
- Kon usa ka tawo mosulti kaninyo nga ang Ginoo dili usa ka Dios sa mga milagro, unsaon ninyo sa pagtubag? Unsa nga mga kasinatian nga mahimo nga angay ninyo nga ipakigbahin aron paghatag og kamatuoran nga ang Ginoo mao ang Dios sa mga milagro?
- Si Moroni miawhag kanato nga "dili magduhaduha apan magmatuohon" (Mormon 9:27). Dinhi niini nga kapaigoan, ang Propeta Joseph Smith mipahayag, "Diin adunay pagduha-duha, ang hugot nga pagtuo walay gahum" (*Lectures of Faith* [1985], 46). Unsa ang atong mabuhat aron sa pagbuntog sa atong mga pagduhaduha?

  Si Joseph Smith nagtudlo: "Kadtong kinsa nasayud sa ilang kahuyang ug kahilig sa pagpakasala mahimo nga sa kanunay magduhaduha sa kaluwasan kon dili pa alang sa ideya diin anaa kanila ang kahalangdon sa Dios, nga siya dili dali masuko ug mainantuson, ug sa usa ka mapasayloan nga gawi, ug mopasaylo sa kadautan, kalapasan, ug sala. Usa ka ideya niini nga mga kamatuoran mopawala sa pagduha-duha, ug mohimo sa hugot nga pagtuo nga hilabihan ka lig-on" (*Lectures on Faith*, 42).

Panapos

Kon wala pa ninyo mahimo, hangyoa ang usa ka sakop sa klase sa pagbasa sa Mormon 9:27. Ipahayag nga bisan og si Moroni mipahimangno sa mga paghukom sa Dios, siya usab mipamatuod sa Ginoo ingon nga usa ka "Dios sa mga milagro," kansang Pag-ula mopahinabo sa "katubsanan sa tawo" (Mormon 9:11–12).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Leksyon
45

"Kay Wala Gayuy Tawo nga Mituo Kanako Ingon Kanimo"

Ether 1–6

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut gikan sa panig-ingnan sa igsoon nga lalaki ni Jared kon sa unsa nga paagi ang hugot nga pagtuo makahimo kanato sa pagsulod sa atubangan sa Ginoo sa kahangturan.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Ether 1. Ang Ginoo mihatag sa gihangyo sa igsoon nga lalaki ni Jared ug misaad sa pagdala sa mga Jaredite ngadto sa gisaad nga yuta.
   b. Ether 2. Ang mga Jaredite misugod sa ilang panaw ngadto sa gisaad nga yuta.
   c. Ether 3. Ang igsoon nga lalaki ni Jared nakakita ni Jesukristo.
   d. Ether 4. Si Moroni misilyo sa mga sinulat sa igsoon nga lalaki ni Jared hangtud nga ang mga Hentil maghinulsol ug mogamit sa hugot nga pagtuo.
   e. Ether 6:1–12. Ang mga Jaredite mipanaw ngadto sa gisaad nga yuta, ug sa diha nga sila miabut sila midayeg sa Ginoo alang sa Iyang malumo nga kalooy diha kanila.
2. Dugang basahonon: Genesis 11:1–9; Mosiah 8:7–11.
3. Kon ang hulagway sa Ang Igsoon nga Lalaki ni Jared Nakakita sa Tudlo sa Ginoo anaa, pag-andam sa paggamit niini sa panahon sa leksyon (62478 853; Mga Hulagway sa Ebanghelyo 318).

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipakigbahin ang mosunod nga asoy uban sa mga sakop sa klase:

"Samtang nagpuyo sa Kirtland si Elder Reynold Cahoon adunay usa ka anak nga lalaki nga natawo diha kaniya. Usa ka adlaw sa diha nga si Presidente Joseph Smith milabay sa iyang pultahan, siya mitawag sa Propeta pagpasulod ug mihangyo kaniya sa pagpanalangin ug paghatag og ngalan sa bata. Si Joseph mibuhat sa ingon ug mihatag sa batang lalaki og ngalan nga Mahonri Moriancumer. Sa diha nga siya nahuman og pagpanalangin iyang gipahigda ang bata sa katre, ug miatubang ngadto kang Elder Cahoon siya miingon, 'Ang ngalan nga akong gihatag sa imong anak mao ang ngalan sa igsoon nga lalaki ni Jared; bag-o pa lang gipakita [o gipadayag] sa Ginoo ngari kanako. 'Si Elder William F. Cahoon . . . nakadungog sa Propeta nga mihimo niini nga pamahayag ngadto sa iyang amahan; ug kini mao ang unang higayon nga ang ngalan sa igsoon nga lalaki ni Jared nahibaloan diha sa Simbahan dinhi niini nga kapaigoan" (George Reynolds, "The Jaredites," *Juvenile Instructor*, 1 Mayo, 1892, 282).

Ipasabut nga kining leksyon naghisgot sa igsoon nga lalaki ni Jared, si Mahonri Moriancumer, kinsa ang Ginoo miingon, "Kay wala gayuy tawo nga mituo kanako ingon kanimo" (Ether 3:15). Tungod sa iyang hugot nga pagtuo, ang mga Jaredite napanalanginan nga mapatunhay ang ilang mga pinulongan human sa tore sa Babel, ug sila gigiyahan sa luwas nga paagi ngadto sa gisaad nga yuta. Ang iyang panig-ingnan makapalambo sa atong salabutan sa kamahinungdanon ug gahum sa hugot nga pagtuo.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Ang Ginoo mihatag sa gihangyo sa igsoon nga lalaki ni Jared.

Hisguti ang Ether 1. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga si propeta Ether ang misulat sa talaan sa mga Jaredite, kinsa mibiya sa Babelon sa diha nga ang Ginoo milibog sa pinulongan sa mga katawhan nga misulay sa pagtukod og tore sa Babel (Ether 1:33–43; tan-awa usab sa Genesis 11:1–9). Si Ether misulat niini nga talaan sa 24 ka bulawan nga mga palid, diin sa wala madugay nakit-an sa mga katawhan ni Limhi (Mosiah 8:7–11). Ang basahon ni Ether naglangkob sa minubo ni Moroni sa talaan ni Ether.

- Sa diha nga ang mga katawhan gitibulaag ug ang ilang pinulongan gilibog, si Jared mihangyo sa iyang igsoon sa pagduol sa Ginoo. Unsa nga matang sa pagkatawo ang igsoon nga lalaki ni Jared? (Tan-awa sa Ether 1:34.)
- Ingon og tubag sa mga hangyo gikan ni Jared ang igsoon nga lalaki ni Jared "nangamuyo ngadto sa Ginoo" (Ether 1:34–39). Unsa ang kalainan tali sa "mangamuyo ngadto sa Ginoo" ug nagsulti lamang og mga pag-ampo? Unsa ang atong buhaton aron paghimo sa atong mga pag-ampo nga labaw pa nga epektibo? (Tan-awa sa Alma 34:17–28.)
- Matag higayon ang igsoon nga lalaki ni Jared mag-ampo ang Ginoo "nagpakita og kalooy" diha kaniya ug sa iyang mga katawhan (Ether 1:35, 37, 40). Sa unsa nga paagi kamo mibati sa kalooy sa Ginoo sa tubag sa inyong mga pag-ampo?
- Unsa nga mga pangandam ang gitudlo sa Ginoo nga pagahimoon sa mga katawhan? (Tan-awa sa Ether 1:41–42.) Unsa nga hinungdan ang gisaad sa Ginoo sa paggiya sa mga Jaredite ngadto sa gisaad nga yuta? (Tan-awa sa Ether 1:43. Pagtimaan sa mga pulong sa Ginoo: "Niini nga taas nga panahon nga ikaw nangamuyo kanako.") Unsa ang atong makat-unan gikan niini nga panig-ingnan mahitungod sa gahum sa pag-ampo?

2. Ang mga Jaredite nagsugod sa ilang panaw ngadto sa gisaad nga yuta.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa Ether 2.

- Ang Ginoo misaad sa pagdala sa mga Jaredite ngadto sa "yuta sa saad, diin mao ang pinili labaw sa tanan nga mga yuta" (Ether 2:7). Alang kang kinsa ang

Ginoo mitipig nianang pinili nga yuta? (Tan-awa sa Ether 2:7.) Unsa nga pahimangno ang gihatag sa Ginoo sa igsoon nga lalaki ni Jared mahitungod sa gisaad nga yuta? (Tan-awa sa Ether 2:8.)

- Unsa ang gisulti ni Moroni mahitungod sa mga balaod sa Dios mahitungod sa yuta sa saad? (Tan-awa sa Ether 2:9–12. Ipahayag nga ang pahimangno ug saad mao ang alang sa tanan nga mga katawhan kinsa mopuyo sa mga America, dili lamang sa mga Jaredite.)
- Sa diha nga sila miabut sa baybayon, ang mga Jaredite mitukod sa ilang mga tolda ug mipuyo didto sulod sa upat ka mga tuig (Ether 2:13). Sa katapusan sa upat ka mga tuig, ang Ginoo nakigsulti uban sa igsoon nga lalaki ni Jared. Ngano nga ang Ginoo mipanton kaniya? (Tan-awa sa Ether 2:14.) Ngano nga kita usahay dili motawag sa Ginoo?
- Ang igsoon nga lalaki ni Jared naghinulsol ug misugod sa pagtukod og mga kasko aron paglabang sa dagat (Ether 2:15–17). Unsa nga mga suliran ang nasugatan sa igsoon nga lalaki ni Jared human ang mga kasko mahimo? (Tan-awa sa Ether 2:19.) Unsa ang gitudlo sa Ginoo ngadto sa igsoon nga lalaki ni Jared nga buhaton aron adunay hangin nga maginhawa diha sa mga kasko? (Tan-awa sa Ether 2:20.)
- Unsa ang tubag sa Ginoo sa diha nga ang igsoon nga lalaki ni Jared nangutana kon unsaon sa pagpahayag sa mga kasko? (Tan-awa sa Ether 2:23–25.) Unsa ang atong makat-unan gikan sa tubag sa Ginoo? (Tan-awa sa kinutlo sa ubos.) Ngano nga mahinungdanon ang pagbuhat sa tanan natong mahimo dugang sa pagpangayo sa Ginoo og tabang?

  Si Elder Russell M. Nelson miingon nga siya sa kasagaran makadungog ni Presidente Gordon B. Hinckley nga moingon, "Ako wala masayud kon unsaon sa paghuman sa bisan unsa nga buluhaton gawas sa pagluhod ug pagpangamuyo alang sa panabang ug unya motindog ug motrabaho" (sa Conference Report, Okt. 1997, 18; o *Ensign*, Nob. 1997, 16).
- Unsa sa inyong hunahuna ang hagit sa pagbutang og kahayag sa mga kasko nakatabang sa igsoon nga lalaki ni Jared nga motubo? Sa unsa nga paagi ang hagit sa atong mga kinabuhi makatabang kanato?

3. Ang igsoon nga lalaki ni Jared nakakita ni Jesukristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa Ether 3.

- Sa unsa nag paagi ang igsoon nga lalaki ni Jared mitanyag sa pagsulbad sa suliran sa pagpahayag sa mga kasko? (Tan-awa sa Ether 3:1–5.) Sa unsa nga paagi kini nagpakita sa iyang pagkamapainubsanon ug hugot nga pagtuo? (Ikaw mahimo nga mopahimo sa mga sakop sa klase sa pag-ila sa mga pulong o hugpong sa mga pulong nga gisulti sa igsoon nga lalaki ni Jared nga nagpakita sa iyang pagkamapainubsanon ug hugot nga pagtuo.)
- Sa diha nga ang igsoon nga lalaki ni Jared nahuman sa pagsulti, ang Ginoo mihikap sa mga bato tagsa-tagsa uban sa iyang tudlo (Ether 3:6). Ngano nga ang igsoon nga lalaki ni Jared nahadlok kaayo sa diha nga siya nakakita sa tudlo sa Ginoo? (Tan-awa sa Ether 3:6–8. Kon ikaw naggamit sa hulagway sa igsoon nga lalaki ni Jared nga nakakita sa tudlo sa Ginoo, ipakita kini karon.) Unsa ang gisulti sa Ginoo mahitungod sa hugot nga pagtuo sa igsoon nga lalaki ni Jared? (Tan-awa sa Ether 3:9.)

- Unsa nga pangutana ang gipangutana sa Ginoo sa wala pa magpakita sa Iyang kaugalingon ngadto sa igsoon nga lalaki ni Jared? (Tan-awa sa Ether 3:11.) Sa unsa nga paagi nga ang tubag sa igsoon nga lalaki ni Jared nagpakita sa kalawom sa iyang hugot nga pagtuo? (Tan-awa sa Ether 3:12. Siya midawat sa mga pulong sa Ginoo bisan sa wala pa siya makadungog kanila.) Unsa ang atong buhaton aron pagsunod sa iyang panig-ingnan?
- Sa unsa nga paagi ang Ginoo mihulagway sa Iyang Kaugalingon ngadto sa igsoon nga lalaki ni Jared? (Tan-awa sa Ether 3:13–14. Ikaw mahimo nga mopabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase niini nga mga bersikulo.) Unsa ang gikinahanglan alang sa igsoon nga lalaki ni Jared nga maanaa sa atubangan sa Ginoo? Unsa ang gikinahanglan alang kanato aron mahimo nga makaatubang sa Ginoo sa kahangturan?
- Unsa ang gipakita sa Ginoo sa igsoon nga lalaki ni Jared? (Tan-awa sa Ether 3:15–18, 25–26.) Unsa ang gitudlo sa Ginoo sa igsoon nga lalaki ni Jared nga buhaton human siya makakita niini nga mga butang? (Tan-awa sa Ether 3:21–24, 27–28; 4:1.)

4. Si Moroni misilyo sa mga sinulat sa igsoon nga lalaki ni Jared.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Ether 4.

- Sa unsa nga paagi gihulagway ni Moroni ang panan-awon sa igsoon nga lalaki ni Jared? (Tan-awa sa Ether 4:4.) Unsa ang gisugo sa Ginoo kang Moroni nga buhaton sa talaan sa igsoon nga lalaki ni Jared ug mga maghuhubad? (Tan-awa sa Ether 4:3, 5.) Kanus-a kita makahimo sa pagdawat niini nga mga talaan? (Tan-awa sa Ether 4:6–7. Kita mahimo nga makadawat kanila kon kita adunay hugot nga pagtuo nga hilabihan ka dako sama sa igsoon nga lalaki ni Jared ug mamahimo nga balaan.)
- Unsay gitudlo sa Ginoo kabahin niadtong kinsa milimud sa Iyang mga pulong sa ulahing adlaw? (Tan-awa sa Ether 4:8, 10, 12.) Unsa nga mga panalangin ang moabot ngadto kanila kinsa motuo sa mga pulong sa Ginoo? (Tan-awa sa Ether 4:11.) Sa unsa nga mga paagi nga ang Espiritu Santo motabang kanimo nga masayud nga ang pulong sa Ginoo tinuod?
- Ang Ginoo miawhag sa mga Hentil ug sa balay sa Israel sa pagduol ngadto kaniya ug modawat sa mahinungdanon nga mga panalangin ug kahibalo (Ether 4:13–14). Unsa ang iyang giingon nga kinahanglan gayud nga atong buhaton nga moduol ngadto Kaniya? (Tan-awa sa Ether 4:15, 18.) Unsa nga mga panalangin ang Iyang gisaad ngadto niadtong kinsa mibuhat niini nga mga butang? (Tan-awa sa Ether 4:15–19.)

5. Ang mga Jaredite mipanaw ngadto sa gisaad nga yuta.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Ether 6:1–12. Ipasabut nga kining mga bersikulo nagpadayon sa talaan sa mga Jaredite samtang sila nagpanaw ngadto sa gisaad nga yuta. Hisguti kon sa unsa nga paagi ang panaw sa mga Jaredite ngadto sa yuta sa saad mahimo nga ipakisama sa atong panaw sa tibuok kinabuhi?

- Ang Ginoo mipahimo sa mga bato diha sa mga kasko “nga mohatag og kahayag diha sa kangitngit, aron sa paghatag og kahayag ngadto sa mga lalaki, mga babaye, ug mga bata” (Ether 6:3). Unsa nga “kahayag” ang gisangkap sa Ginoo alang kanato samtang kita mopanaw dinhi sa kinabuhi?

- Unsa ang gibuhat sa mga Jaredite human sila makapangandam sa tanan nilang mahimo alang sa ilang panaw? (Tan-awa sa Ether 6:4. Sila mitugyan sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Ginoo.) Sa unsa nga paagi kita makapakita og sama nga pagsalig diha sa Ginoo?
- Samtang ang hangin mohuyop ug ang mga Jaredite ipadpad unsa ang gibuhat sa mga Jaredite sa tibuok adlaw ug gabii? (Tan-awa sa Ether 6:8–9.) Unsa ang mga paagi kita makahatag og pagdayeg ngadto sa Ginoo?
- Unsa ang gibuhat sa mga Jaredite sa diha nga sila miabut sa gisaad nga yuta? (Tan-awa sa Ether 6:12.) Sa unsa nga mga paagi tingali kini mohimo nga sama sa atong pagbalik ngadto sa atong Amahan sa Langit?

Panapos

Basaha ang mosunod nga pamahayag ni Elder Jeffrey R. Holland:

Ang igsoon nga lalaki ni Jared mahimo nga walay dako nga pagtuo sa iyang kaugalingon, apan ang iyang pagtuo sa Dios maoy wala sukad mahinabo. Diha niana adunay paglaum alang kanatong tanan. Ang iyong hugot nga pagtuo mao ang walay pagduhaduha o kinutuban. . . . Sa makausa og alang sa tanan kini gipahayag nga ang kasagaran nga tawo uban sa kasagaran nga mga hagit makagisi sa tabil sa pagkawalay pagtuo ug mosulod sa gingharian nga walay katapusan" (*Christ and the New Covenant* [1997], 29).

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Mga pagtulun-an gikan sa Ether 5

- Ngadto kang kinsa ang Ether 5 gipahayag? (Joseph Smith.) Kinsa ang tulo ka mga saksi nga gisulti ni Moroni sa Ether 5:3? (Oliver Cowdery, David Whitmer, ug Martin Harris. Tan-awa sa Pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi diha sa pasiuna nga materyal sa Basahon ni Mormon.) Sa unsa nga paagi ang pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi makatabang paglig-on sa inyong pagpamatuod sa Basahon ni Mormon?

“Pinaagi sa Hugot nga Pagtuo ang Tanan nga mga Butang Matuman”

Leksyon 46

Ether 7–15

Katuyoan

Aron sa pagtabang sa mga sakop sa klase nga makasabut sa kamahinungdanon sa paggamit sa hugot nga pagtuo, sa pagkamapainubsanon, ug mosunod sa tambag sa mga propeta.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

a. Ether 12:1–22. Si Moroni mipasabut sa kamahinungdanon sa hugot nga pagtuo ug mohatag sa mga panig-ingnan sa gahum sa hugot nga pagtuo.
b. Ether 12:23–41. Ang Ginoo nagtudlo ni Moroni nga Siya mihatag kanato og kahuyang aron kita mahimo nga mapainubsanon. Si Moroni miawhag kanato sa “pagpangita niini nga Jesus diin ang mga propeta ug mga apostoles misulat.”
c. Ether 13:1–12. Si Moroni mitala sa mga panagna ni Ether mahitungod sa gisaad nga yuta.
d. Ether 13:13–15:34. Si Moroni mitala sa asoy ni Ether sa pagkalaglag sa Jaredite nga buhiluman.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Mosiah 8:8–9, 12, 19; 28:17–19.

- Unsa nga talaan ang gipasabut dinha niini? (Ang mga talaan sa mga Jaredite, diin giminubo ni Moroni diha sa basahon ni Ether.) Unsa nga sangputanan sa pagkadungog niining talaan diha sa mga katawhan ni Mosiah? Ngano sa inyong hunahuna nga mahinungdanon alang kanato ang pagbasa niini nga asoy?

Ipasabut nga kini nga leksyon naghisgot sa asoy sa mga Jaredite gikan sa ilang pag-abut sa gisaad nga yuta ngadto sa ilang hingpit nga pagkalaglag paglabay sa daghan nga mga kaliwatan. Bisan og ang asoy sa ilang kalaglagan makalilisang, kita sama sa mga katawhan ni Mosiah, mahimo nga magmaya sa kahibalo nga gihatag sa talaan kanato.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Moroni nagpasabut sa kamahinungdanon sa hugot nga pagtuo.

Ipasabut nga human moabut diha sa yuta sa saad, ang mga Jaredite misugod sa "pagsanay" . . . ug nag-anam og kalig-on diha sa yuta" (Ether 6:18). Sa diha nga si Jared ug ang iyang igsoon nga lalaki namatay, usa ka hari ang gitudlo aron mangulo sa mga katawhan (Ether 6:21–30). Ang Ether 7–11 nagtala sa nagsunod nga matarung ug dautan nga mga hari, ang pagtunga sa tinago nga mga kalihokan taliwala sa mga katawhan, ug ang mga pagtulun-an sa mga propeta kinsa gitawag aron pagsangyaw og paghinulsol ngadto sa mga Jaredite (tan-awa ang una ug ikaduha nga dugang mga ideya sa pagtudlo alang sa dugang nga paghisgot sa Ether 7–11). Ang Ether 12 nagsugod sa asoy sa mga pagtulun-an ni Ether, kinsa usa niadtong mga propeta.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Ether 12:1–22.

- Si Ether miawhag sa mga katawhan sa pagtuo sa Dios nga nag-ingon nga "pinaagi sa hugot nga pagtuo ang tanan nga mga butang matuman" (Ether 12:3). Sa unsa nga paagi si Ether mihulagway niadtong kinsa mituo sa Dios? (Tan-awa sa Ether 12:4.) Sa unsa nga paagi ang hugot nga pagtuo ug paglaum mahimo nga usa ka angkla alang kanato? Unsa ang pipila ka mga panig-ingnan kon sa unsa nga paagi nga ang hugot nga pagtuo magdala og maayo nga buhat nga maghimaya sa Dios?
- Si Ether nanagna og "mahinungdanon ug kahibulongan nga mga butang" ngadto sa mga katawhan, apan sila wala motuo kaniya. Ngano? (Tan-awa sa Ether 12:5.)

  Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna sa mga panahon sa diha nga sila o uban nga mga katawhan napanalanginan tungod sa pagsunod sa panagna nga mga tambag bisan kon sila wala "makakita" o makasabut sa mga hinungdan sa tambag. Dapita sila sa pagpakigbahin sa ilang mga panig-ingnan kon angay.
- Si Moroni mitala nga ang mga katawhan wala motuo sa mga panagna ni Ether tungod kay sila wala makakita kanila. Unya si Moroni mipatin-aw sa hugot nga pagtuo ug mihatag og mga panig-ingnan niini. Sa unsa nga paagi siya mipatin-aw as hugot nga pagtuo? (Tan-awa sa Ether 12:6; tan-awa usab sa Mga Hebreohanon 11:1; Alma 32:21.) Unsa sa inyong hunahuna ang ipasabut niini nga kita "dili makadawat og saksi hangtud human sa pagsulay sa [atong] hugot nga pagtuo"? (Ether 12:6; tan-awa usab sa Ether 12:29–31; D&P 58:2–4). Sa unsa nga mga paagi ang mga pagsulay makapalig-on ug mokumpirma sa atong hugot nga pagtuo?
- Si Moroni naglista og pipila ka mga panghitabo nga nahinabo ingon nga sangputanan sa hugot nga pagtuo. Unsa nga mga panghitabo ang iyang gilista? (Tan-awa sa Ether 12:7–22. Ilista ang mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara. Usab, isugyot nga ang mga sakop sa klase magbutang og timaan sa pulong *hugot nga pagtuo* sa matag higayon kini makita dinhi niini nga mga bersikulo.) Unsa nga ubang mga panig-ingnan gikan sa mga kasulatan nga nagpakita diha kaninyo sa gahum sa hugot nga pagtuo?
- Ang Propeta Joseph Smith nagtudlo, "Kita midawat pinaagi sa hugot nga pagtuo sa tanan nga temporal nga mga panalangin nga atong nadawat, [ug] kita sa sama nga paagi makadawat pinaagi sa hugot nga pagtuo sa tanang

espirituhanon nga mga panalangin nga atong nadawat" (*Lectures of Faith*, [1985], 3). Unsa ang pipila ka mga panalangin ang inyong nadawat tungod sa inyong hugot nga pagtuo? (Ikaw mahimo nga modapit sa mga sakop sa klase aron maghunahuna niini nga pangutana kaysa motubag niini og kusog.)

2. Ang Ginoo nagtudlo ni Moroni nga Siya mihatag kanato og kahuyang nga kita mahimo nga mapainubsanon.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Ether 12:23–41.

- Unsa ang kabalaka ni Moroni mahitungod kon sa unsa nga paagi ang mga Hentil modawat sa iyang mga talaan? (Tan-awa sa Ether 12:23–25.) Unsa ang tubag sa Ginoo? (Tan-awa sa Ether 12:26.) Ngano nga mahinungdanon ang pagbasa sa mga pulong ni Moroni—ug sa tanan nga mga kasulatan—uban sa kaaghup?

Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Ether 12:27. Itunong ang pagtagad sa mga sakop sa klase ngadto sa saad sa Ginoo ngadto niadtong kinsa mapainubsanon sa ilang mga kaugalingon ug adunay hugot nga pagtuo diha Kaniya ("Niana ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila"). Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna og mga panig-ingnan niining saad nga natuman diha sa mga kasulatan, sa ilang mga kinabuhi, o sa mga kinabuhi sa uban. Dapita sila sa pagpakigbahin sa pipila niining mga panig-ingnan.

- Si Moroni misulat sa kamahinungdanon sa hugot nga pagtuo, paglaum, ug putli nga gugma (Ether 12:28–34). Sa unsa nga paagi kining mga hiyas magdala kanato ngadto kang Kristo?
- Si Moroni mipahimangno kanato sa "pagpangita niini nga Jesus diin ang mga propeta ug mga apostoles misulat" (Ether 12:41). Sa unsa nga mga paagi kita "mangita kang Jesus" karon? Unsa ang gisaad sa Ginoo niadtong kinsa mibuhat niini? (Tan-awa sa Ether 12:41.) Ngano nga kita nagkinahanglan sa grasya sa Dios ug sa Iyang Anak?

3. Si Moroni nagtala sa mga panagna ni Ether mahitungod sa gisaad nga yuta.

Basaha ug hisguti ang Ether 13:1–12.

- Unsa ang gipanagna ni Ether mahitungod sa Bag-ong Jerusalem ug sa Daan nga Jerusalem? (Ipabasa sa mga sakop sa klase ang Ether 13:2–12 aron sa pagpangita og mga tubag niini nga pangutana; tan-awa usab ang lista sa ubos.)
  a. Ang Daang Jerusalem ("diin si Lehi [gikan]"), "pagatukuron pag-usab, usa ka balaan nga dakbayan ngadto sa Ginoo" (Ether 13:5). Kini pagabuhaton pinaagi sa mga kaliwatan ni Judah sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi.
  b. Sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi, "usa ka bag-ong Jerusalem kinahanglan matukod niini nga yuta [ang America]" (Ether 13:6). Ang Bag-o nga Jerusalem mao ang usa ka balaan nga dakbayan gitukod pinaagi sa salin sa balay ni Jose (Ether 13:8).
  c. Ang Dakbayan ni Enoch manaog gikan sa langit ug mahimo nga kabahin sa Bag-ong Jerusalem (Ether 13:3, 10; tan-awa usab sa Pagpadayag 21:2, 10). Kini mahitabo human sa Ikaduhang Pag-anhi.

- Giunsa ni Moroni paghulagway kadtong kinsa takus nga mopuyo niini nga dakbayan? (Tan-awa sa Ether 13:10–11.) Unsa ang buot ipasabut niini nga "nahugasan sa dugo sa Kordero"? (Pagahinloan gikan sa sala pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.)

4. Ang gubat milukop sa tibuok yuta. Ang Jaredite nga buhilaman nalaglag.

Basaha ug hisguti ang pinili nga bersikulo gikan sa Ether 13:13–15:34. Ipasabut nga ang mga katawhan misalikway ni Ether, ug siya mihimo sa nahibilin sa iyang talaan samtang nagtago sa lungag sa bato (Ether 13:13–14). Ang mga katawhan sa wala madugay nalubog diha sa mga gubat ug tinago nga mga laraw.

- Sa panahon sa ikaduha nga tuig nga pagpuyo ni Ether sa lungag sa bato, ang pulong sa Ginoo miabut ngadto kaniya. Unsa ang gitudlo sa Ginoo ngadto kaniya nga pagabuhaton? (Tan-awa sa Ether 13:20–21.) Sa unsa nga paagi si Coriantumr mitubag sa kang Ether nga mga panagna? (Tan-awa sa Ether 13:22.)

Ipasabut nga ang Ether 13:23–15:28 naghulagway sa nagpadayon nga pagpamatay samtang nagkalainlain nga mga pundok naninguha sa pagbaton og gahum. Minilyon sa mga Jaredite ang nangamatay diha sa mga gubat. Bisan tuod si Coriantumr nabuntog sa daghan nga mga gubat ug nasamaran sa makadaghan nga mga higayon, siya wala mamatay. Sa hapit na mahuman ang talaan, si Coriantumr ug Shiz mipundok sa tanan nga mga katawhan alang sa katapusan nga gubat. Human sa pipila ka mga adlaw nga panag-away, si Coriantumr ug Shiz lamang ang nahibilin nga buhi.

- Sa unsa nga paagi ang gubat sa kaulahian natapos? (Tan-awa sa Ether 15:29–32.) Sa unsa nga paagi kini usa ka katuman sa panagna ni Ether? (Tan-awa sa Ether 13:20–21.)
- Unsa ang atong makat-unan gikan sa mga talaan sa mga Jaredite mahitungod sa kamahinungdanon sa paghinulsol sa dili pa kita sa lawom nga paagi mahimo nga maglunang sa sala? (Tan-awa sa Ether 15:1–5, 18–19; tan-awa usab sa Helaman 13:32–33, 38.) Sa unsa nga paagi nga ang pagpakasala mopugong sa atong kabubut-on?
- Unsa ang pipila ka managsama nga butang tali sa kasaysayan sa mga Nephite ug sa kasaysayan sa mga Jaredite? Unsa ang atong makat-unan sa mga asoy niini nga mga buhilaman?

Panapos

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang mga Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit sa usa o labaw pa niining mga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

1. Ang kamahinungdanon sa pagsunod sa mga propeta.

Ipahayag nga ang kasaysayan sa mga Jaredite naghatag og daghan nga mga panig-ingnan sa mosunod nga sumbanan:

a. Ang mga katawhan nahimong dautan.
b. Ang mga propeta nagtawag sa mga katawhan sa paghinulsol.
c. Ang mga katawhan midawat sa mga propeta ug napanalanginan, o sila misalikway sa mga propeta ug nagsugod sa pag-antus sa mga sangputanan sa ilang kadautan.
d. Agi og tubag sa mga sangputanan, ang mga katawhan naghinulsol ug mosunod sa mga propeta, o sila nagpadayon diha sa kadautan ngadto sa ilang kalaglagan.

Ikaw mahimo nga mobasa ug maghisgot sa mga panig-ingnan niini nga sumbanan diha sa Ether 7:23–27; 9:23–35; 11:1–8, 11–14, 19–23.

2. Si Moroni mipahimangno batok sa tinago nga kalihokan

Human sa pagkamatay ni Jared ug sa iyang igsoon nga lalaki ang mga katawhan gimandoan pinaagi sa nagsunod nga mga hari. Uban sa paglabay sa matag kaliwatan, panag-indigay alang sa trono nahimong labaw pa ka mainiton. Samtang kining panag-indigay mitubo, ang anak nga babaye ni Jared nagmugna og usa ka laraw aron paghimo sa iyang amahan nga hari (Ether 8:8; pahinumdumi ang mga sakop sa klase nga ang tawo nga ginganlan og Jared niini nga asoy usa ka kaliwat ni Jared nga gipasabut ngadto sa Ether 1–6).

- Unsa nga laraw ang gimugna sa anak nga babaye ni Jared aron paghimo sa iyang amahan nga hari? (Tan-awa sa Ether 8:9–12.) Sa unsa nga paagi kini nga laraw nagtukod sa tinago nga mga kalihokan diha sa yuta? (Tan-awa sa Ether 8:13–18.)

- Unsa ang gitudlo ni Moroni mahitungod sa kakuyaw sa tinago nga mga kalihokan? (Tan-awa sa Ether 8:21–22.) Ngano nga iyang gilakip kini nga mga butang sa iyang talaan? (Tan-awa sa Ether 8:23, 26.) Sa unsa nga paagi kita makaila sa tinago nga mga kalihokan ug makapanalipod sa atong kaugalingon gikan kanila? (Tan-awa sa Ether 8:23–25.)

3. "Ug tungod kay ikaw nakakita sa imong kahuyang ikaw himoon og malig-on" (Ether 12:37).

- Samtang si Hyrum Smith nangandam sa pag-adto sa Bilanggoan sa Carthage, diin siya ug ang Propeta Joseph Smith gibuno, siya nagbasa sa Ether 12:36–38 ug gipilo ang pahina (D&P 135:4–5). Unsa nga kahupayan ang gihatag niini nga mga bersikulo? Unsa nga mga tudling sa kasulatan ang nakapalig-on o nakahupay kaninyo?

Leksyon
47

"Aron Pag-agak Kanila sa Matarung nga Agianan"

Moroni 1–6

Katuyoan

Aron sa pagdugang sa pagsabut sa mga sakop sa klase sa mga ordinansa sa ebanghelyo ug ang panginahanglan sa paglig-on sa usag usa.

Pagpangandam

Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:

a. Moroni 1. Naluwas gikan sa pagkalaglag sa mga Nephite, si Moroni mipadayon sa iyang mga pagsulat. Siya kinahanglan gayud nga magpabilin sa pagtagotago tungod kay siya "dili molimud kang Kristo."
b. Moroni 2–5. Si Moroni nagtudlo mahitungod sa mahinungdanon nga mga ordinansa sa ebanghelyo.
c. Moroni 6. Si Moroni nagpasabut sa mga gikinahanglan alang sa pagkasakop sa Simbahan ug sa panginahanglan sa paghupot sa talaan ug sa pagpakigdait.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsugod sa leksyon.

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna sa katapusan nga higayon sila mitambong og tigum sa sakramento sa usa ka purok o sanga nga dili ilang kaugalingon nga purok o sanga.

- Unsa nga mga bahin sa tigum sa sakramento ang pareha bisan asa ikaw motambong sa Simbahan? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip sa pag-ampo, pag-awit og mga himno, pagpanalangin ug pag-ambit sa sakramento, pagtugyan sa gasa sa Espiritu Santo diha sa bag-o nga mga kabig, ug panapos nga mga pagpamatuod o mga pagpamahayag diha sa ngalan ni Jesukristo.) Ngano sa inyong hunahuna nga mahinungdanon nga kita magkahiusa dinhi niini nga mga butang?

Ipasabut nga kini nga leksyon naghisgot sa mga pagtulun-an ni Moroni mahitungod sa pipila ka mga ordinansa sa ebanghelyo—pagtugyan sa gasa sa Espiritu Santo, pag-orden og mga pari ug mga magtutudlo, pagpangalagad sa sakramento, ug pagbunyag—kana mao ang kabahin sa gipahiuli nga Simbahan karon. Ang Iyang mga pagtulun-an makatabang kanato nga makakita sa nagpadayon karon nga samang mga ordinansa nga anaa sa Simbahan nga gitukod sa Manluluwas sa karaan. Sila usab makatabang kanato sa pagtuman sa atong kapangakohan ingon nga mga sakop sa Simbahan aron paglig-on sa usag usa aron sa "pag-agak [kanato] sa matarung nga agianan" (Moroni 6:4; tan-awa usab sa 2 Nephi 25:28–29).

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Naluwas gikan sa pagkalaglag sa mga Nephite, si Moroni nagpadayon sa iyang mga pagsulat.

Basaha ug hisguti ang Moroni 1. Ipasabut nga si Moroni nagtuo nga ang iyang pagmubo sa talaan ni Ether mao ang iyang katapusan nga mga pagsulat. Bisan pa niana, tungod kay wala pa siya mamatay siya mipadayon sa pagsulat.

- Ipabasa og kusog sa usa ka sakop sa klase ang Moroni 1:1–4. Unsa ang kahimtang ni Moroni sa diha nga iyang gisulat kini nga kapitulo? (Tan-awa sa Moroni 1:1. Siya nag-inusara ug nagtago gikan sa mga Lamanite.) Ngano nga ang mga Lamanite mopatay unta kaniya? (Tan-awa sa Moroni 1:2–3.) Unsa ang gipakita niini kanato mahitungod sa hugot nga pagtuo ni Moroni? Sa unsa nga paagi kita makapalambo og ingon ka dili matarug nga pagpamatuod kang Jesukristo?
- Ngano nga si Moroni nagpadayon sa pagsulat? (Tan-awa sa Moroni 1:4. Ipahayag nga bisan tuod ang mga Lamanite sa iyang panahon makapatay kaniya, si Moroni nagpadayon nga nabalaka sa ilang mga kaliwat.)

2. Si Moroni nagtudlo mahitungod sa mahinungdanon nga mga ordinansa sa ebanghelyo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo sa Moroni 2–5. Ipasabut nga ang Basahon ni Mormon nagtudlo kanato mahitungod sa kamahinungdanon sa mga ordinansa sa ebanghelyo. Bisan pa niana, hangtud nga ang basahon ni Moroni, kon itandi gamay ra ang natala mahitungod kon sa unsa nga paagi ang mga ordinansa ipahigayon. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ni Moroni mipalambo sa atong mga panabut kon sa unsa nga paagi ang mga ordinansa gipahigayon sa karaan nga Simbahan.

Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa Moroni 2, diin naghulagway sa mga pulong nga gisulti sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga tinun-an nga Nephite samtang siya nagpandong sa Iyang mga kamot nganha kanila. Isulat sa ulohan *Pagtugyan sa Gasa sa Espiritu Santo* diha sa pisara.

- Sa unsa nga paagi ang Manluluwas nagtudlo sa iyang mga tinun-an sa pagtugyan sa gasa sa Espiritu Santo? (Tan-awa sa Moroni 2:2. Ubos sa ulohan diha sa pisara, isulat og *Pinaagi sa pagpandong sa mga kamot diha sa ngalan ni Jesukristo*.)

Pagdapit og usa ka sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa Moroni 3, diin naghulagway kon giunsa sa mga tinun-an pag-orden ang mga pari ug mga magtutudlo. Isulat sa ulohan *Pag-orden sa mga pari ug mga magtutudlo* diha sa pisara.

- Unsa ang gi-orden nga buhaton sa mga pari ug mga magtutudlo? (Tan-awa sa Moroni 3:3. Ubos sa ikaduha nga ulohan, isulat og *Aron sa pagsangyaw og*

paghinulsol ug sa kapasayloan sa mga sala.) Sa unsa nga paagi kining mga kapangakohan sama sa mga katungdanan sa mga naghupot sa pagkapari karon? (Tan-awa sa D&P 20:46–59.) Sa unsa nga paagi kita makatabang sa mga naghupot sa Aaronic nga Pagkapari nga makasabut ug makatuman sa ilang gipabuhat nga mga katungdanan?

Pagdapit duha ka mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa Moroni 4 ug 5, diin naghulagway sa pamaagi sa pagpangalagad sa sakramento. Isulat ang ulohan *Pagpangalagad sa Sakramento* diha sa pisara.

- Unsa nga mga pakigsaad ang atong gihimo pinaagi sa sakramento? (Tan-awa sa Moroni 4:3; 5:2. Ubos sa ikatulo nga ulohan, isulat aron sa paghinumdom, pagsunod, ug pagtuman sa Manluluwas.) Unsa ang atong gisaad? Unsa ang inyong gibati sa diha nga kamo miambit sa sakramento sa balaanon nga pagtahud ug takus nga paagi?
- Ngano nga ang mga kapitulo 2–5 mahinungdanon alang sa atong panahon? (Ang mga tubag mahimo nga maglakip nga sila makatabang kanato nga makakita sa kamakanunayon sa mga ordinansa sa ebanghelyo bisan sa nagkalainlain nga mga tagal sa panahon.) Sa unsa nga paagi kini nakapalig-on kaninyo sa pagkakita sa sama nga mga ordinansa nga anaa diha sa nagkalainlain nga mga kapaigoan sa Simbahan sa Ginoo?

3. Si Moroni mipasabut sa mga gikinahanglan sa pagkasakop sa Simbahan ug sa panginahanglan sa pagtipig og talaan ug sa pagpakigdait.

Basaha ug hisguti ang Moroni 6.

- Unsa ang gitudlo ni Moroni mahitungod sa mga gikinahanglan alang sa bunyag? (Tan-awa sa Moroni 6:1–3.)

  Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna og mga panig-ingnan sa mga katawhan kinsa nagpadayon sa pagtuman sa mga gikinahanglan human mabunyagi. Dapita sila sa pagpakigbahin niining mga panig-ingnan kon angay.

- Si Moroni nagtudlo nga human ang mga katawhan mabunyagan ug makadawat sa gasa sa Espiritu Santo "sila giihap uban sa mga katawhan sa Simbahan ni Kristo, ug ang ilang mga ngalan gikuha" (Moroni 6:4). Ngano nga ang ilang mga ngalan gitala? (Tan-awa sa Moroni 6:4.) Kinsa ang may kapangakohan aron sa pagsiguro nga ang dugay na ug bag-o nga mga sakop "mahinumduman ug maamumahan pinaagi sa maayo nga mga pulong sa Dios"? (Hatagi og gibug-aton nga ang matag usa kanato aduna niini nga kahigayunan ug kapangakohan. Unya pagpakigbahin sa mga kinutlo sa ubos.)

  Si Presidente Gordon B. Hinckley nagtudlo: "Bisan kinsa nga kinabig kansang hugot nga pagtuo nahimo nga mahuyang usa ka masulub-on nga hitabo. Bisan kinsa nga mga sakop kinsa mahulog ngadto sa pagkadili aktibo usa ka butang nga may mabug-at nga atubangonon. Ang Ginoo mibiya sa kasiyaman ug siyam aron sa pagpangita sa nawala nga karnero. Ang Iyang kabalaka alang sa mibiya bug-at kaayo nga Iya kining gihimo nga tema sa usa sa Iyang mahinungdanon nga mga leksyon. Kita kinahanglan gayud nga sa kanunay magpahinumdom sa mga pangulo sa Simbahan ug sa mga sakop nga sa dako kaayo nga obligasyon sa pagpakigdait diha sa matinud-anon kaayo ug

mainiton ug kahibulongan nga paagi niadtong kinsa moduol ngadto sa Simbahan ingon nga mga kinabig, ug sa pagkab-ot uban sa gugma ngadto niadtong kinsa tungod sa usa ka hinungdan o lain nga katarungan mibiya sa ebanghelyo" (sa *Church News*, 8 sa Abr. 1989, 6).

Si Presidente Gordon B. Hinckley usab miingon: "Uban sa nagpadayon nga pagdugang sa gidaghanon sa mga kinabig, kita kinahanglan gayud mohimo og dugang nga paningkamot aron sa pagtabang kanila samtang sila mangita sa ilang agianan. Matag usa kanila samtang sila mangita sa ilang agianan. Matag usa kanila nagkinahanglan og tulo ka mga butang: usa ka higala, usa ka kapangakohan, ug sa pag-amuma sa 'maayo nga pulong sa Dios' (Moroni 6:4)" (sa Conference Report, Abr. 1997, 66; o *Ensign*, Mayo 1997, 47).

- Unsa ang atong mabuhat aron sa pagsunod sa tambag ni Presidente Hinckley? Sa unsa nga paagi kamo napanalanginan sa uban kinsa nakahinumdom ug miamuma kaninyo?
- Si Moroni mitala nga ang Simbahan "nagtigum kanunay" (Moroni 6:5). Ngano? (Tan-awa sa Moroni 6:5–6.) Sa unsa nga paagi kita nalig-on kon kita maghiusa nga magpuasa ug mag-ampo? Sa unsa nga paagi ang mga tigum sa Simbahan makahatag kanato og kahigayunan sa pagsulti sa matag usa "mahitungod sa kaayohan sa [atong] mga kalag"? Ngano nga mahinungdanon nga kita magtigum aron pag-ambit sa sakramento?
- Unsa ang gitudlo ni Moroni mahitungod sa unsa nga paagi ang mga tigum sa Simbahan ipahigayon? (Tan-awa sa Moroni 6:9.) Unsa ang buhaton sa matag usa kanato aron sa pagdapit sa Espiritu nganha sa atong mga tigum?

Panapos

Ipasabut nga si Moroni nagtudlo sa kamahinungdanon sa paglig-on sa usag usa ingon nga mga sakop sa Simbahan. Awhaga ang mga sakop sa Simbahan sa pagpangita og mga paagi nga sila "makahinumdom ug mag-amuma" sa ubang mga sakop sa purok o sanga.

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ang mosunod nga materyal nagdugang sa gisugyot nga latid sa leksyon. Ikaw mahimo nga mogamit niini nga ideya ingon nga kabahin sa leksyon.

Pagtabang sa uban nga mobati nga giabi-abi diha sa atong mga purok ug mga sanga

Si Elder Carl B. Pratt nag-asoy sa mga pagbati nga nasinati sa iyang banay samtang miduaw sa nagkalainlain nga purok diha sa Simbahan. Pagpakigbahin sa mosunod nga kinutlo uban sa mga sakop sa klase:

"Pipila sa mga purok nga nagustohan duawon sa among mga anak tungod kay sila dali nga nakakita og mga higala taliwala sa mga batan-on, ug kaming tanan nakadawat og mainiton ug kinasingkasing nga pag-abiabi. Apan dihay uban nga mga purok diin ang among mga anak mipauli nga dili madasigon, ug dihay namatikdan nga kakulang sa mainiton ug kinasingkasing nga pag-abiabi.

“Unya kami misugod sa pagpaniid niini diha sa pipila ka mga purok nga among giduaw. . . . Kon kami adunay mga tigsusi o bag-o nga mga sakop, kami dili mobati nga giabi-abi. . . .

“Kini nga mga kasinatian . . . nakahimo kanamo sa pagkaamgo sa gikinahanglan nga kitang tanan mopalambo sa unsay gitawag nato nga mga kahanas sa pagpakigdait. . . .

“Mga kaigsoonan, kita aduna sa labing buhong nga panalangin nga ikahatag sa Dios ngadto sa Iyang mga anak. Kita aduna sa kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo. Kita kinahanglan mao ang labing madayganon, mahigalaon, malipayon, mabination, manggihuna-hunaon, mahandumon, mahigugmaon nga mga katawhan sa tibuok kalibutan. . . .

“Ang mga dili sakop ba, mga bag-ong kinabig, ug mga bisita sa atong mga kapilya makaila kanato ingon nga Iyang mga tinun-an pinaagi sa kainit sa atong pagtimbaya, pinaagi sa atong mga pahiyom, pinaagi sa pagkamabination ug matinuoron nga pagpakabana nga misanag sa atong mga mata?” (sa Conference Report, Okt. 1997, 12; o *Ensign*, Nob. 1997, 11–12).

- Unsa sa inyong hunahuna ang bation sa mga bisita o bag-o nga mga kinabig diha sa atong purok o sanga? (Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagpalandong niini nga pangutana kaysa motubag niini og kusog.) Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa paagi sa atong pagtagad sa mga dumuduong ug bag-o nga kinabig?

“Duol ngadto kang Kristo”

Leksyon
48

Moroni 7–8; 10

Katuyoan

Aron sa pagtudlo sa mga sakop sa klase kon unsaon paghukom tali sa maayo ug dautan ug unsaon sa pagdawat sa usa ka pagpamatuod sa ebanghelyo ug sa Basahon ni Mormon.

Pagpangandam

1. Magbasa, magpalandong, ug mag-ampo mahitungod sa mosunod nga mga kasulatan:
   a. Moroni 7:1–19. Si Mormon mipasabut kon unsaon sa paghukom tali sa maayo ug sa dautan (timan-i nga kining mga pulong gitala sa anak ni Mormon nga si Moroni).
   b. Moroni 7:20–48. Si Mormon mipasabut nga ang hugot nga pagtuo diha ni Kristo mao ang gahum diin ang mga milagro mahimo. Siya mipasabut sa kamahinungdanon sa hugot nga pagtuo, paglaum, ug gugma nga putli.
   c. Moroni 8. Diha sa usa ka sulat ngadto ni Moroni, si Mormon milatid sa mga kondisyon sa kaluwasan ug nagpasabut nga ang gagmay nga mga bata naluwas pinaagi sa Pag-ula ni Kristo.
   d. Moroni 10. Si Moroni mipasabut nga ang Espiritu Santo mosaksi sa tanan nga kamatuoran ngadto niadtong kinsa mangayo pinaagi sa hugot nga pagtuo. Siya mihulagway sa espirituhanon nga mga gasa ug nag-awhag sa tanan sa pagduol ngadto kang Kristo.
2. Dugang basahonon: *‘Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, “Kahayag ni Kristo,”’ 112–113.

Mga Sugyot sa Pagpalambo sa Leksyon

Pang-atensyon nga Kalihokan

Kon angay, gamita ang mosunod nga kalihokan o usa sa imong kaugalingon aron sa pagsunod sa leksyon.

Isaysay ang mosunod nga sugilanon:

Usa ka tugnaw nga adlaw sa Pebrero sa 1910, si Vincenzo di Francesca, usa ka ministro sa Protestante nakakita og usa ka dunoton kaayo nga kopya sa usa ka relihiyiso nga basahon nga walay ulohan nga pahina. Mapakisayran, iyang giputos ang basahon sa mantalaan ug gidala kini niya. Diha sa panimalay iyang gilimpyohan ug gibasa ang basahon. “Ako mibasa ug mibasa, kaduha ug kaduha pag-usab, ug akong nakit-an kini nga angay sa pag-ingon nga ang basahon maoy ikalima nga ebanghelyo sa Manunubos,” siya miingon.

Ang basahon nga iyang nakit-an mao ang Basahon ni Mormon. Sa dihang iya kining nabasahan siya misunod sa tambag diha sa Moroni 10:4. “Sa katapusan sa adlaw, akong gisirhan ang pultahan sa akong lawak, miluhod uban sa basahon diha sa akong mga kamot, ug mibasa sa ikanapulo nga kapitulo sa basahon ni

Moroni. Ako nag-ampo sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan pinaagi sa ngalan sa iyang anak, nga si Jesukristo, sa pagsulti kanako kon ang basahon gikan sa Dios, kon kini ba ang maayo ug tinuod, ug kon kinahanglan akong isagul kini nga mga pulong uban sa mga pulong sa upat ka mga ebanghelyo sa akong pagsangyaw.

"Akong nabati nga ang akong lawas namugnaw sama sa hangin gikan sa dagat. Unya ang akong kasingkasing nagsugod sa pagkulbakulba, ug usa ka pagbati sa kalipay, ingon og nakakita og usa ka butang nga bililhon ug dili kasagaran, mihatag og kahupayan sa akong kalag ug mibiya kanako uban sa hingpit nga kalipay nga ang tawhanon nga pinulongan dili makakita og mga pulong sa paghulagway. Ako nakadawat sa kasigurohan nga ang Dios nagtubag sa akong pag-ampo nga ang basahon mao ang labing mapuslanon ngari kanako ug sa tanan kinsa maminaw ngadto sa iyang mga pulong."

Ang pagpamatuod ni Vincenzo di Francesca nga nadawat diha niini nga higayon nakatabang kaniya sa paglahutay sa daghang malisud nga mga kasinatian. Siya gitangtangan sa iyang katungdanan ingon nga usa ka ministro tungod kay siya nagtudlo gikan sa Basahon ni Mormon. Kadto 1930 sa una pa niya nasayran ang ngalan sa basahon ug ang ngalan sa Simbahan nga nagmantala niini. Tungod sa gubat ug uban nga mga politikanhon nga mga suliran, lain nga 21 ka mga tuig ang milabay una pa siya mabunyagi. Sa tanan niini nga mga kalisdanan, siya nagpabilin og usa ka lig-on nga pagpamatuod sa pagkatinuod sa Basahon ni Mormon. (Tan-awa sa Vincenzo di Francesca, "I Will Not Burn the Book," *Ensign*, Ene. 1988, 18–21.)

Ipahayag nga kining leksyon naghisgot sa katapusang mga kapitulo sa Basahon ni Mormon. Nalakip dinhi niining mga sinulat mao ang mga panudlo ni Moroni mahitungod kon unsaon sa matag usa kanato nga makaangkon og usa ka kinaugalingon nga pagpamatuod sa pagkatinuod sa Basahon ni Mormon.

Panaghisgutan ug Paggamit sa Kasulatan

Sa mainampoon nga paagi pilia ang mga tudling sa kasulatan, mga pangutana, ug uban nga materyal sa leksyon nga mahimong labing angay sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Hisguti kon sa unsa nga paagi nga ang gipili nga mga kasulatan magamit sa matag adlaw nga kinabuhi. Awhaga ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa angay nga mga kasinatian nga may kalabutan sa mga baruganan sa kasulatan.

1. Si Mormon nagpasabut kon unsaon sa paghukom tali sa maayo ug dautan.

Hisguti ang Moroni 7:1–19. Dapita ang mga sakop sa klase sa pagbasa og kusog sa pinili nga mga bersikulo. Ipasabut nga ang Moroni 7 naglangkob sa mga pulong ni Mormon ingon sa gitala sa iyang anak nga lalaki nga si Moroni.

- Si Mormon nagpasabut ngadto sa mga sakop sa Simbahan ingon nga "malinawon nga mga sakop ni Kristo" (Moroni 7:3). Unsa ang gibasehan ni Mormon nga mihimo sa iyang paghukom mahitungod sa mga sakop sa Simbahan? (Tan-awa sa Moroni 7:4–5.) Sa unsa nga paagi kita mahimo nga "malinawon nga mga sakop ni Kristo"?

- Unsa ang gitudlo ni Mormon mahitungod sa kamahinungdanon sa atong mga katuyoan alang sa paghimo og maayo nga mga buhat? (Tan-awa sa Moroni 7:6–9.) Unsa ang buot ipasabut sa paghatag og gasa o pag-ampo "uban ang tinuod nga katuyoan"? Sa unsa nga paagi kita makahimo nga putli sa atong mga katuyoan alang sa paghimo og maayo?
- Unsa ang gitudlo ni Mormon mahitungod sa unsa nga paagi kita makamatikod sa maayo gikan sa dautan? (Tan-awa sa Moroni 7:12–19.)

  Isulat diha sa pisara _____ *nagdapit ba kanako sa paghigugma ug pag-alagad sa Dios*? Si _____ *dinasig ba sa Dios*? Awhaga ang mga sakop sa klase sa paggamit niini nga mga pangutana kon sila nagtimbangtimbang kon ang usa ka butang o buhat maayo o dautan. (Ikaw mahimo nga mopahayag nga labaw nga sayon sa paghukom kon ang pipila ka mga butang makagiya ba o dili kanato ngadto sa Dios kay sa paghukom kon ang pipila ka mga butang makagiya ba o dili kanato ngadto sa yawa. Ang malimbongon nga mga buhat ni Satanas sa kasagaran mag-awhag kanato sa paghunahuna nga ang pipila ka mga butang "dili kaayo dautan"—nga kini dili kaayo sa tinud-anay dautan, bisan kon kini dili maayo. Hatagi og gibug-aton nga bisan unsa nga mga butang nga dili makagiya kanato ngadto sa Dios makapalayo lamang kanato gikan Kaniya.)
- Si Mormon mipasidaan sa mga katawhan sa "pagbantay . . . nga kamo dili mohukom niana nga dautan nga nagagikan sa Dios o nga niana diin matarung . . . nagagikan sa yawa" (Moroni 7:14; tan-awa usab sa 2 Nephi 15:20). Unsa ang pipila ka mga paagi diin inyong nakita kining nga nanghitabo karon? (Ikaw mahimo nga molista sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara ubos sa mga ulohan *Ang dautan gipakita isip maayo ug maayo gipakita isip dautan*.)
- Unsa nga impluwensya nga nahatag kanato aron sa pagtabang kanato nga mohukom sa maayo gikan sa dautan? (Tan-awa sa Moroni 7:16, 18–19.)

  Ipasabut nga ang "Espiritu ni Kristo" o "kahayag ni Kristo" maoy "usa ka makapabayaw, makapahalangdon, mapailubon nga impluwensya nga moabut diha sa mga katawhan tungod kang Jesukristo" (*Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan*, "Kahayag ni Kristo," 112–113). Kini magamit sa tanan nga mga katawhan ug makaandam sa usa ka tawo sa pagpangita sa kamatuoran ug makadawat sa Espiritu Santo. Sa iyang tahas sa pagtabang kanato nga makamatikod tali sa matarung ug sayop, ang kahayag ni Kristo nga sa kasagaran gitawag nga atong konsensya.
- Sa unsa nga mga paagi ang kahayag ni Kristo makatabang kaninyo sa pag-ila sa maayo gikan sa dautan? Sa unsa nga paagi kita mahimong labaw pa nga madawaton sa paggiya sa kahayag ni Kristo?

2. Si Mormon mipasabut sa kamahinungdanon sa hugot nga pagtuo, paglaum, ug gugma nga putli.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Moroni 7:20–48.

- Si Mormon nangutana, "Unsaon nga mahimo ang paghupot sa matag maayo nga mga butang?" (Moroni 7:20). Giunsa niya pagtubag niini nga pangutana? (Tan-awa sa Moroni 7:21–26. "Tanan nga mga butang nga maayo nagagikan kang Kristo" ug kita mahimo nga "mohupot" diha kanila pinaagi sa hugot nga pagtuo nganha Kaniya.)

Hangyoa ang mga sakop sa klase sa paghunahuna mahitungod sa mga panalangin nga moabut nganha kanila o sa uban tungod sa hugot nga pagtuo. Dapita sila sa pagpakigbahin niini nga mga panig-ingnan kon angay.

- Unsa ang kalambigitan tali sa hugot nga pagtuo ug sa mga milagro? (Tan-awa sa Moroni 7:28–30, 35–38.) Ngano nga kinahanglan nga ang hugot nga pagtuo mag-una sa mga milagro? (Tan-awa sa Moroni 7:37; tan-awa usab sa Ether 12:12, 18 ug sa kinutlo sa ubos.) Ngano nga dili ang mga milagro lamang mosangkap og lig-on nga katukuran alang sa hugot nga pagtuo?

  Si Presidente Brigham Young miingon, "Mga milagro o kining talagsaon nga mga pagpakita sa gahum sa Dios dili alang sa walay pagtuo; kini gihimo aron sa paghupay sa mga Santos, ug sa paglig-on ug mokumpirma sa hugot nga pagtuo ngadto niadtong kinsa nahigugma, nahadlok, ug nangalagad sa Dios" (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widstoe [1941], 341).

- Unsa ang paglaum? Unsa ang kalambigitan ang anaa tali sa hugot nga pagtuo ug paglaum? (Tan-awa sa Moroni 7:40–42.)

  Si Elder Bruce R. McConkie mitudlo: "Ingon nga gigamit diha sa mga pagpadayag, ang paglaum mao ang tinguha sa matinuoron nga mga katawhan aron pag-angkon og walay katapusan nga kaluwasan diha sa gingharian sa Dios human niini. . . . Ang hugot nga pagtuo ug paglaum dili magkabulag. Ang paglaum makahimo [kanato] sa pagbaton og hugot nga pagtuo diha sa unang higayon ug unya tungod sa hugot nga pagtuo kana nga paglaum motubo hangtud ang kaluwasan maangkon" (*Mormon Doctrine*, 2nd ed. [1966], 365–66).

- Unsa nga hiyas ang kinahanglan gayud nga mag-una sa hugot nga pagtuo ug paglaum? (Tan-awa sa Moroni 7:43.) Ngano nga kinahanglan gayud nga ang usa ka tawo "maaghup, ug mapaubsanon sa kasingkasing" sa pagbaton og tinuod nga hugot nga pagtuo ug paglaum?

- Si Mormon mitudlo nga dugang ngadto sa hugot nga pagtuo ug paglaum, kita kinahanglan gayud nga adunay gugma nga putli. Unsa ang gugma nga putli? (Tan-awa sa Morono 7:46–47.) Unsa ang mga kinaiya sa gugma nga putli? (Tan-awa sa Moroni 7:45. Ikaw mahimo nga molista sa mga tubag sa mga sakop sa klase diha sa pisara.) Sa unsa nga paagi nga ang mga kasinatian sa inyong kinabuhi mipamatuod nga "ang gugma nga putli dili mopakyas"?

- Sa unsa nga paagi kita makapalambo sa atong hugot nga pagtuo ug paglaum? Sa unsa nga paagi kita mapuno sa gugma nga putli ni Kristo? Ngano nga kita kinahanglan gayud nga maninguha sa pag-angkon og hugot nga pagtuo, paglaum, ug gugma nga putli? (Tan-awa sa Moroni 10:20–21.)

3. Si Mormon nagtudlo nga ang gagmay nga mga bata naluwas pinaagi sa Pag-ula ni Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Moroni 8. Ipahayag nga kini nga kapitulo naglangkob sa sulat gikan ni Mormon ngadto sa iyang anak nga lalaki nga si Moroni.

- Ngano nga ang gagmay nga mga bata wala magkinahanglan og bunyag? (Tan-awa sa Moroni 8:8–9, 11, 19–20. Pagtimaan nga ang mga pagtulun-an ni

Mormon mahitungod sa gagmay nga mga bata usab magamit ngadto "nilang tanan nga walay balaod" [Moroni 8:22], diin nagpasabut ngadto niadtong kinsa adunay kakulangan sa pang-isip sa pagsabut sa mga sugo ug mga ordinansa sa ebanghelyo.) Ngano nga ang pagbunyag sa gagmay nga mga bata "pagbiaybiay atubangan sa Dios"? (Tan-awa sa Moroni 8:20, 22–23.)

- Ang gagmay nga mga bata maluwas tungod kay sila walay sala ug dili mahimo nga makasala. Sa unsa nga paagi nga ang uban kanato kinsa nakasala makaangkon og kaluwasan pinaagi sa Pag-ula ni Kristo? (Tan-awa sa Moroni 8:10, 24–26.)

4. Ang Espiritu Santo mipamatuod sa tanang mga kamatuoran. Espirituhanon nga mga gasa mosunod niadtong kinsa moduol ngadto ni Kristo.

Basaha ug hisguti ang pinili nga mga bersikulo gikan sa Moroni 10.

- Isip katapusan nga kapitulo sa Basahon ni Mormon, ang Moroni 10 naglangkob sa kang Moroni nga panapos nga mga pulong. Ngadto kinsa kining kapitulo gipamahayag? (Tan-awa sa Moroni 10:1.) Si Moroni mitapos uban sa "pipila ka mga pulong agi og pag-awhag" (Moroni 10:2). Unsa ang ipasabut sa pulong *pag-awhag*? (Sa pagtambag o pag-aghat nga makusganon.) Hangyoa ang mga sakop sa klase sa pagbasa og dali sa kapitulo nga nag-ila sa mga butang nga giawhag ni Moroni nga buhaton sa iyang mga magbabasa. (Ang mga tambag gilista sa ubos.) Ikaw mahimo nga mopabasa og kusog sa mga sakop sa klase sa matag bersikulo nga naglangkob og pag-awhag.)

  a. "Mahinumdom unsa ka maloloy-on ang Ginoo ngadto sa mga katawhan" (bersikulo 3).
  b. "Mangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod" (bersikulo 4).
  c. "Dili molimud sa gahum sa Dios" (bersikulo 7).
  d. "Dili molimud sa mga gasa sa Dios" (bersikulo 8).
  e. "Mahinumdom nga matag maayo nga gasa nagagikan ni Kristo" (bersikulo 18).
  f. "Mahinumdom nga si [Kristo] sama sa kagahapon, karon, ug sa kahangturan" (bersikulo 19).
  g. "Paghinumdom niini nga mga butang [nga gisulat ni Moroni] (bersikulo 27).
  h. "Moduol ngadto ni Kristo" (bersikulo 30).

- Dapita ang mga sakop sa klase sa paghunahuna mahitungod kon sila nakaangkon ba og usa ka pagpamatuod nga ang Basahon ni Mormon mao ang pulong sa Dios. Unsa ang tahas sa Espiritu Santo diha sa pag-angkon og mga pagpamatuod sa espirituhanon nga mga butang? (Tan-awa sa Moroni 10:4–5.) Ngano nga kita dili makaangkon sa atong mga pagpamatuod pinaagi lamang sa atong kaalam? (Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 2:11; Alma 26:21–22; Moroni 10:6–7.)

- Si Moroni miawhag kanato nga "dili molimud sa gahum sa Dios" (Moroni 10:7). Sa unsa nga mga paagi kita usahay molimud sa gahum sa Dios? (Agi og dugang sa pagpangutana sa mga tubag sa mga sakop sa klase, ikaw mahimo nga mobasa sa pamahayag sa ubos.)

Si Elder Jeffrey R. Holland nagtudlo:

"Ang Manluluwas nag-ingon, 'Kaninyo ibilin ko ang kalinaw; kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw. . . . Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw' (Juan 14:27).

"Akong ipakita nganha kaninyo nga unta usa sa mga sugo sa Manluluwas, nga bisan sa mga kasingkasing sa laing bahin matinud-anon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, hapit sa kinatibuk-an wala sunda, ug gani ako naghuna-huna kon ang atong pagbatok ngadto niini nga pagdapit nakapasakit ba pag-ayo sa masulub-on ngadto sa maloloy-on nga kasingkasing sa Ginoo. Ako makasulti kaninyo niini ingon nga usa ka ginikanan: ingon ka mabalak-on sama nga ako mahimo kon sa usa ka dapit sa ilang mga kinabuhi usa sa akong mga anak anaa sa malisud nga kasamok o wala malipay o dili masunuron, bisan pa niana ako sa walay kinutuban labaw pa nga mahugno kon ako mobati nga sa ingon nga panahon kana nga bata dili makasalig kanako nga makatabang o maghunahuna sa iyang tinguha nga dili mahinungdanon alang kanako o dili luwas sa akong pag-amuma. Dinha niana nga samang espiritu, ako nadani nga walay usa kanato ang makatamud kon unsa ka lawom kini nga mosamad sa mahigugmaon nga kasingkasing sa Manluluwas sa kalibutan sa diha nga iya kining makita nga ang iyang mga katawhan wala mobati og pagsalig diha sa iyang pag-amuma o lawas sa iyang mga kamot o mosalig sa iyang mga sugo" ("Come Unto Me," *Ensign*, Abr. 1998, 19).

- Unsa ang gitudlo ni Moroni mahitungod sa espirituhanon nga mga gasa? (Tan-awa sa Moroni 10:8–19.) Ngano nga ang matag usa kanato makadawat og lainlain nga mga gasa gikan sa Dios? (Tan-awa sa D&P 46:11–12.)
- Unsa ang inyong nakat-unan ug gibati samtang kamo nagpalandong sa mga mensahe sa Basahon ni Mormom? (Dapita ang mga sakop sa klase sa pagpalandong niini nga pangutana sa hilom nga paagi kon silka dili buot makigbahin sa ilang mga hunahuna uban sa klase.)
- Sa unsa nga paagi ang pahimangno ni Moroni sa "pagduol ngadto ni Kristo" nakita sa tibuok mensahe sa Basahon ni Mormon? (Moroni 10:30, 32). Sa unsa nga tino nga paagi nga ang pagtuon sa Basahon ni Mormon niing tuiga makatabang kaninyo sa pagduol ngadto ni Kristo?

Panapos

Kon gigiyahan sa Espiritu, magpamatuod sa mga kamatuoran nga gihisgutan sa panahon sa leksyon ug pagdapit sa mga sakop sa klase sa pagbuhat sa ingon.

Dugang Ideya sa Pagtudlo

Ikaw mahimo nga makigbahin sa mosunod nga mga pamahayag samtang ikaw nag-awhag sa mga sakop sa klase sa pagpadayon sa pagtuon sa Basahon ni Mormon:

Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: "Ako buot moawhag sa matag lalaki ug babaye . . . ug matag batang lalaki ug batang babaye kinsa adunay igo nga pangidaron sa pagbasa sa pag-usab og basa sa Basahon ni Mormon sa panahon niini nga umaabot nga tuig. . . . Wala kitay mahimo nga labaw pa ka mahinungdanon sa paglig-on sa atong tagsa-tagsa ka mga kinabuhi usa ka dili

matarung nga pagtuo nga si Jesus mao ang Kristo ang Buhi nga Anak sa Buhi nga Dios. . . . Kana ang katuyoan sa pag-abut niini nga talagsaon ug kahibulongan nga basahon" (sa *Church News*, 4 sa Mayo 1996, 2).

Si Presidente Joseph Fielding Smith miingon: "Walay sakop niini nga Simbahan nga mobarug nga nauyonan diha sa atubangan sa Dios kinsa wala sa matinud-an ug mainampingon nga paagi nakabasa sa Basahon ni Mormon" (sa Conference Report, Okt. 1961, 18).

Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: "Ang Basahon ni Mormon gitun-an diha sa atong Pang-Domingo nga Tulunghaan ug sa mga klase sa seminaryo matag usa ka tuig. Ang upat ka tuig nga sumbanan, bisan pa niana, kinahanglan gayud nga *dili* sundon sa mga sakop sa Simbahan sa ilang kaugalingon ug banay nga pagtuon. Kita kinahanglan nga mobasa sa matag adlaw gikan sa mga pahina sa basahon nga mohimo sa tawo nga labaw nga 'maduol sa Dios pinaagi sa iyang mga lagda, kay sa bisan unsa nga basahon' (*History of the Church*, 4, 461)" (sa Conference Report, Okt, 1988, 3; o *Ensign*, Nob. 1988, 4).

Si Presidente Benson usab miingon: "Matag Santos sa Ulahing mga Adlaw kinahanglan mohimo sa pagtuon niini nga basahon usa ka buluhaton sa tibuok kinabuhi" (sa Conference Report, Abr. 1975, 97; o *Ensign*, Mayo 1975, 65).

ANG SIMBAHAN NI

JESUKRISTO

SA MGA SANTOS

SA ULAHING MGA ADLAW

1 02356 83853 3

35683 853